This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

3 2044 009 720 046

Digitized by Google

Rd. Oct. 1896

Class 5988.77 sigillum_ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOVANGLIA CHRISTO ET ECCLESIAE VE RI TAS

Harvard College Library.

FROM

THE LIBRARY OF

PROFESSOR E. W. GURNEY,

(Class of 1852).

Received 29 June, 1891.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Class 5988

SYLLOGE
INSCRIPTIONUM LATINARUM

AEVI ROMANAE REI PUBLICAE

USQUE AD C. IULIUM CAESAREM

PLENISSIMA

EDIDIT

RAPHAEL GARRUCCIUS

AUGUSTAE TAURINORUM

EX R. OFFICINA I. B. PARAVIAE ET SOC.

M DCCC LXXVII.

Digitized by Google

Digitized by Google

SYLLOGE
INSCRIPTIONUM LATINARUM

AEVI ROMANAE REI PUBLICAE

USQUE AD C. IULIUM CAESAREM

PLENISSIMA

EDIDIT

RAPHAEL GARRUCCIUS

AUGUSTAE TAURINORUM

EX R. OFFICINA I. B. PARAVIAE ET SOC.

M DCCC LXXVII.

Digitized by Google

~~12255.18~~
class 5988.77

740-21

Harvard College Library,
29 June 1891.
From the Library of
Prof. E. W. GURNEY.

PROPRIETÀ LETTERARIA

Digitized by Google

PRAEFATIO

Olim cum de palaeographia et orthographia veterum latinorum in Academia romana quaedam in Ritschelii canones de ea re nuper editos disseruissem, comprobassentque qui aderant socii doctissimi, eorum voluntate et suffragio factum est, ut de conficienda Sylloge inscriptionum cogitarem, quam grammaticis instructam prolegomenis ederem in lucem in eorum commodum praesertim qui librorum idoneorum inopia ab his studiis arcebantur.

Itaque si qui erunt qui hoc opere uti volent, eos scire necesse est latinam rem epigraphicam modo in duas partes esse divisam, quarum altera ea tempora complectitur, quae sunt rei publicae, altera quae imperii: hic vero ego primam tradendam suspicio; alteram alius pluresve aliquando tractabunt.

Prolegomena grammatica, quorum causa opus suscepi statim initio addidi: et quoniam inscriptiones nonnullae antiquissimis versibus saturniis constant, disserui de legibus, quibus olim vetustissimi in hoc carminum genere usi sunt. De litterarum properatarum natura et formis etiam tractandum suscepi, propterea quia inscriptiones afferendae quaedam erant graphio scriptae litterisque eius generis quas *cursivas* vulgo dicimus.

Digitized by Google

Materiam operis ita generatim partitus sum, ut numismaticam a reliquis inscriptionibus seiungerem. Nolui, ut ante factum est, nummorum litteraturam atque orthographiam cum omnium generum titulis permiscere. Utitur enim numismatica legibus suis, suas habet litteras singulares, nexus suos, symbola praeterea, sigilla, anaglypha, quibus passim tituli carent.

Pars igitur prima est numismatica; secundo loco est pars epigraphica. Nummorum typos emendavi passim auxique novis ex museis publicis privatisque, mea etiam singulari horum copia; idque me consecutum confido ut nemo in hac parte prodierit instructior. Nummorum familiarum, quorum descriptiones in opere mommseniano, inscriptiones etiam in ritscheliano omissae, editionem hic habes ad blacasianam distributam, tamen permutatis nonnullis quantum ex ricciano thesauro a me descripto intelligere datum est.

In titulis quibus res epigraphica continetur non fuit minor cura adhibenda et fides ut plena eorum copia esset, et emendata, quod ego quidem praestiti, longis per plures annos itineribus per Italiam exterasque regiones iam peractis, plurima titulorum parte descripta. Latinas opes auxi adiectis iis quorum dialectus si minus litteratura, esset latina.

In titulorum distributione tres praesertim classes institui, quarum prima est eorum, qui propter grammaticas rationes saeculum rei publicae septimum non excedunt, eos vero qui saeculum septimum produnt in tertiam classem conieci. Mediam obtinent classem tituli aetatis certae.

Adolescentes hic, quorum praecipue commodis inservio, monendos censeo, ne titulos qui tertio loco afferuntur omnes necessario putent intra saeculi septimi fines esse concludendos: nec enim definiri identidem potest extrema rei publicae, tempora attingant, an ad medium fere saeculum octavum excurrant, quando eadem formularum severitas et orthographia extra urbem praesertim servata apparet. Itaque ea de causa quaedam ad speciem adduxi exempla quae imprudentes monerent. In summa non lege aliqua lata factum est, at consuetudine ut vetustas paulatim obliteraretur in scribendo a pluribus.

Digitized by Google

Quaeres nunc quibus ego singulas inscriptiones instruxerim copiis. Tria mihi erant curanda, primum ut nihil deesset eorum quae a doctis viris illita chartis reperissem, tum si quid novi mihi esset adducerem, tertio emendationum rationes darem.

Itaque cum collectionem mommsenianam secutus sim, falsis omissis, iisque, quae ad rem non facerent, iudicavi me omnibus satis facturum si post numerum meum adderem parenthesi inclusum numerum mommsenianum, rithschelianas etiam tabulas citavi quibus titulorum ille vir doctus imagines repraesentavit. Nam quaedam quae illo in opere non sunt effictae, duabus tabulis ego delineanda curavi. Syllogen non necessariis citationibus earumque διακρίσει obruere nolui.

Opus tentavi novum in quo praeter nexus litterarum etiam forma exprimeretur; in quo si minus assecutus sum quam speraram id rei difficultati non meae voluntati tribuas rogo. Novas inscriptiones quae prodierunt his proximis quinque annis, ex quo incepta editio est in fine addendas curavi: item errores qui irrepserunt ut potui emendavi. Meminisse etiam oportet me absentem ex aedibus meis exturbatum, omnique pene ope librorum destitutum, fuisse coactum nonnunquam perferre quae aliter non tulissem.

Indices paraveram quot huic operi necessarios novi. Ex his vero quinque tantum ut ederem benevolentia editorum impetravi. Haec in mente habeas velim ne imprudens aurem malevolis praebeas, qui obtrectaturi erunt: tu vero meis laboribus libenter fruaris, vale.

Romae, XVIII kal. iul. MDCCCLXXVII.

Digitized by Google

Digitized by Google

PROLEGOMENA GRAMMATICA

IN DUAS PARTES DISTRIBUTA

PALAEOGRAPHICAM ET ORTHOGRAPHICAM

Digitized by Google

Digitized by Google

PARS I.

QUAE EST PALAEOGRAPHICA.

CAP. I.

De origine alphabeti latini.

Priscos olim latinos elementa scribendi a Graecis accepisse et plures tradiderunt, et re ipsa manifestatur. At qua id aetate primum fecerint arbitror adhuc quaeri; tamen ut certum et exploratum tenemus, id post Olympiadum exortum necessario accidisse; nec enim antea in Italia Graeci sedem collocaverunt, aut Latini unquam in Graeciam navigaverunt ut graecam scripturam in Italiam importarent.

Deinde quaeri solet, ex qua potissimum Helladis gente Latini hauserint litteras: neque dubium esse potest, quin ab Chalcidensibus conterminis, qui Cumas in Campania condiderunt. Namque cum totius graecae litteraturae fontes illa quatuor alphabeta sint, Dorum scilicet et Aeolensium, Atticorum et Ionum, ex quibus emanarint alphabeta Achaeorum, Boeotorum, Chalcidensium ceterorumque, illi profecto litteras priscis Latinis tradidisse dicendi sunt, quorum reipsa alphabeticae formae magis ad antiquissimam Latinorum scripturam accedunt. Sunt vero Cumani Chalcidenses; idque constat ex eorum nummis et titulis, tum ex alphabeto quod campanae et siculae Chalcidensium coloniae adhibuerunt. Hos igitur recte dicemus priscis Latii populis alphabetum intulisse.

Cuma colonia Chalcidensium antiquissima fuit; cuius origines quamvis fabulosae putentur, eaque de causa reiiciantur, de urbe tamen constat, quod nobis abunde facit satis, eam iam conditam ante Olympiadem XIII, quo tempore urbem traditur Zanclen in Sicilia coloniam fundasse (Thucid. VI, 4). Cumanae inscriptiones sunt primo quae leguntur in nummis, deinde quae olim repertae, tum in aeneo vase insculptae (Corp. inscr. gr. I, p. 48), tum in lecytho cretaceo graphio notatae (Bull. arch. neap. I, 20), et ab Avellinio editae (Bull. arch. neap. VI, tav. d'agg.). His accesserunt nuperi duo tituli in stelis ex topho, quos vulgavit Minervinius (tab. V), cumque his imminutam epigraphen graphio notatam in vase cretaceo. Inscriptionibus cumanis addantur oportet quae in nummis coloniarum Chalcidensium in Italia et Sicilia habentur: hae vero sunt Neapolis, Regium, Zancle, Messana, Naxium, Leontium,

Digitized by Google

Himera, quibus ex monumentis alphabetum illud Chalcidensium colligitur, quod priscis Latinis traditum dixi. Latinorum quae verosimiliter vetustissima indicantur quarto et quinto reipublicae saeculo continentur; neque enim altius repetere est. Sunt vero aeris gravis nummi flati ante annum u. c. 485. Est etiam lamina aenea utrinque scripta (n. 547 *a*, *b*); sunt et tituli aliquot praenestini, et inscriptiones in aeneis cistis, in speculis, in nummis incisae, et aliunde aliae nonnullae his aetate proximae, vel aequales, quibus collatis cum Graecis, luculenter apparet quod anquirimus, elementa latini alphabeti Chalcidensium litteraturae respondere, indeque olim esse derivata.

CAP. II.

De forma litterarum vetustissima et numero.

Litterae igitur quae ex numeratis monumentis colliguntur hae fere sunt, quae qua forma apparuerunt, quove primum tempore immutatae sunt hoc loco docebitur.

A. Habet hac forma fragmentum aeneae laminae, estque in asse aeris gravis cum epigraphe ROMA, occurritque in cumana stela Democharidis. Inde nata parallela media linea ad basim demissa A fere ut in phoeniciis ex ⊀ angulo diducto ⋠. Alteram formam A, linea transversa, adhibent eiusdem aetatis nummi cumani, et lecythus item cumanus, fragmentum laminae aeneae, nummi Naxiorum et Zancles.

B. Lamina aenea *a* imminutam dat, integram aes grave Lucerinorum, et stelae praenestinae: ex graecis Chalcidensium monumentis unicum exemplum habemus in stela cumana Critobulae. Utrobique inferioris lunulae pars prominula est.

C. Hac forma invenitur; angulata etiam <, quod tamen maioris aetatis indicium non est. Latini utuntur pro Γ et K Graecorum; item pro KH afflato Atticorum, sive Dorum ↓ ubique. Exempla sunt pro Γ, ACMEMENO, VVORCOS, ANCAR; pro K, ΠOVOCES, AMVCES, AMVCOS, AISCVAPI, ΠIVONICOS, PAINSSCOS, HERCVES, CASTOR, CASENTER; pro KH sive ↓, CREISITA, CRISIDA, ACIVES: nec aliter unquam. Itaque mire prolatum a Mommsenio Latinos littera K carere non potuisse, cum contra videamus nec in Graecis quidem transferendis eos ea usos fere unquam fuisse. Quid? cum oppicta virgula C a G discriminaverunt? nonne id fecisse perspicuum est ut pro Graecorum gamma hac nova littera uterentur, C pro K et ↓ maneret? Itaque ad morem Graecorum fecisse videtur qui KERI ΠOCOVOM scripsit, quod unicum eiusmodi exemplum affertur, nec forte ante saeculum sextum.

De nummo cum epigraphe KORANO descripto a Riccio nihil moror; obstat enim praeter rem insolitam et cumanum typum didrachma eiusdem

Digitized by Google

urbis in museo parisiensi in quo legi et ipse post alios perspicue scriptum CORANO; neque hi bilingues, ut canusini, quorum in nummis ut CA ita KA saeculi sexti initio invenimus scriptum. Ceterum quamvis vera essent quae traduntur de K Coranorum, nunquam ex hoc fere unico exemplo potest deduci quod nostram sententiam diruat.

D. Exili et oblonga forma occurrit in lamina aenea, itemque in nummis Zanclaeis, et in stele cumana Democharidis: paulo serius pingitur ampliore lunula.

E, E. In latinis exemplis linea verticalis aliquando progreditur supra vel infra, quod etiam occurrit in lecytho cumano: tres lineae iacentes obliquae nonnunquam effinguntur. Alteram litterae huius formam quae lineis constat duabus et verticalibus et parallelis || Graeci ignorant, videturque in latinum alphabetum irrepsisse ex scriptura italica.

F. Lineae duae iacentes nonnumquam obliquae et ipsae effinguntur ꟻ: semel retrogradae ut in cistula praenestina ꟻERCVES. Inferior linea plerumque mediam verticalem attingit F; at aliquando oritur circa tertiam verticalis partem F, vel infra pingitur fere ut digamma Etruscorum campanorum F; sic in cista praenestina FEFENA, in speculo item praenestino FASIA, FATA. Lineis verticalibus duabus haec etiam littera pingitur ꟻ, quae ex veteri quodam alphabeto manare videtur, quod italicum dixerim.

Ꞡ, C, G. Tribus his modis pingi solet littera *g*, quae Graecorum gamma aequat pronuntiatione. Appictae virgulae qua a C distinguitur auctorem ignoramus; nam Schneiderum (Gr. lat. l. 176) eiusque asseclam Osannum (ad Cic. de Rep. pag. 428) aliosque qui Sp. Carvilium circa a. u. c. 520 cum grammaticis veteribus huius novi elementi auctorem fecere, dudum docui errasse, allato Signinorum nummo in quo modo SEIꞠ, modo SEIC scriptum apparet. Constat igitur duplici modo Signinos hoc elementum initio pinxisse. Secundum quod post Signinorum exemplum citare possum est GNAIVOD in elogio L. Scipionis Barbati pertinente ad saeculum sextum. Haec fortasse vetustior est forma, qua *g* nonnunquam effingunt Praenestini; nam virgula quam Signini extremis lunulae cornibus veluti suspensam pingunt accipit in his formam sicilici Ꞡ. Invenio Faliscos haec duo elementa *c g* permiscuisse in lamina aenea, quam hic editam habes n. 557; in ea enim scribunt GONFEGIVM VOFGANI, GONDECORANT, COMVIVIA.

H. Est Graecorum Chalcidensium propria, item Atticorum: Dores italiotae integra primum H, deinde post receptum, ut arbitror, alphabetum ionicum dimidiata usi sunt ꟻ, idque videre est in nummis Heracleensium ꟻHPAKAꟻIΩN, quod antea HEραχλείον. Latini, qui consonantes nunquam hac aetate aspirant, hoc tamen elemento utuntur ante vocales initio vocum, permutantque aliquando cum digamma in Felena, Fasia, Fata; quod proprium fuisse quorumdam Sabinorum veteres grammatici dixerunt, qui *haba* pro *faba* pronuntiarent.

Digitized by Google

I. Forma iotae recta fuit ut Chalcidensium ita Latinorum propria. Achaei contra et prisci Corinthii iota utuntur angulato ϟ, ⅃, vel sinuoso ʔ quod ad phoenicium elementum prope accedit, nec nisi serius iota rectum adhibuerunt, ut patet ex nummis Cauloniatarum in Italia, qui cusi sunt typis in antica et postica exstantibus, in quibus angulatum pingunt ante ionicam litteraturam receptam KAVΛONIATAM, postea recto utuntur KAVΛΩNIATAΣ: utramque formam miscent Posidoniatae in nummo argenteo ferente nomen fluminis Silari, in cuius antica legimus ΣƎMOΠ, in postica vero IƎMOΠ, ΛVIƎM.

K. Prisca aetas, ut probavi, a Graecorum kappa abstinuit, itaque ea carent Falisci, et modo C, modo Q eius loco usurpavit. Singulare est KERI ut dixi supra, nec forte a latino homine, nec nomine profectum. Nam in carmine Saliari apud Varronem (de L.L. VII, 26) DVONVS CERVS ES non KERVS legimus (1).

Eam denique litteram Latini recepisse videntur cum usus invaluit nominum signandorum per siglas, et hoc oportuit elemento *Kaisones* qui praenominabantur a Caiis distinguere, quod nec vellent assumpta altera littera sive vocali ut in Ti. pro Tiberio, sive semivocali ut in Cn. pro Cnaeo. Sero invaluisse videtur doctrina quae iuberet scribere potius kappa quam C ante vocalem *a*, cuius tamen pauca exempla invenimus, eaque saeculi septimi, qualia sunt IVDIK in titulo Scipionis hispani, K pro kardine in cippo Gracchano, KASTORVS, KAΠVAE in lapide puteolano, medio fere hoc saeculo, qua tamen aetate constanter adhibetur kappa in KAL. Itaque in nummis familiarum legimus ante a. u. c. 680, KALENI in vasculis sancaesarianis, L · KAILI, KAL ·, INTERKAL.

Promiscui moris exemplum habemus in nummis Canusinorum romano typo, in quibus modo KΛ, modo CΛ scriptum reperimus.

⅄, V. Haec est vetustissima forma ut a Chalcidensibus, ita a Latinis usurpata, cum Achaeorum propria et Ionum esset inversa Λ. Argivis placuit ⅄ eminente apice, quae forma etiam a Latinis et Faliscis adeo recepta est ut forma cursiva ⅄ inde emanarit; itemque L quadratum quo utuntur Neapolitani in nummo a me edito (Bull. arch. neap. an. I, tab. IV), ΝΕΟΠΟLITES, et Malienses MALIEΣ, de quo postea dicam.

M. Hac unice forma vel hac M brevioribus mediis lineis, utramque vero cruribus divaricatis, Latini scribunt ut Cumani. Formam huius elementi quae constat quinque lineis W, quamque etiam habet vas aeneum cumanum, ea de causa Latini receperunt, ut siglam exprimerent praenominis, W(anium) hac ratione a M(arco) distinguentes, ut K(aisonem) a C(aio). Habes titulum praenestinum W · FABRICI · K · F · qui utriusque siglae exemplum praebet.

(1) Lectio corrupta in cod. florentino DVOMISCERVSES, quam tentavit Mullerus *duonas Cerusis*. Codd. Goth. Haunien. duo Paris. et Ambrosianus praebent *duonus ceruses*.

Digitized by Google

Graecam consuetudinem pingendi posteriores quatuor lineas priore breviores ⋈ Latini non usurpant.

N. Huius litterae obliquae sunt lineae, et ad basim demissae, contra ac prisci Graeci solent, qui postremas duas priore pingunt breviores ⋈, Eleorum lamina excepta.

O, ◊. Parem modulo caeteris litteris, vel contractiore forma, O, o pingunt Latini et Graeci. Hiantem infra O, ◊ dant stela Ovii praenestina, speculum praenestinum unum, strigilis una, cistae duae, Ovii artificis aerarii Medusa, pauca alia, itemque nummi ex Suessanis, Calenis, Aeserninis, Aquinatibus, in quibus hians forma nonnunquam, angulata saepius occurrit, quam in lapidibus.

Π, Π, P. Tres sunt vetustissimae formae huius litterae, sed prima et tertia rarius adhibitae; secunda qua angulus dexter curvatur in lunulam infra hiantem est communis; primum et secundum *pe* apertum dicere solemus, tertium clausum. Graecae formae huius elementi primum *pe* tantum accedit quod est angulis plane rectis, quae forma quamvis reliquis vetustior, si originem alphabeti spectas, necessario sit habenda, raro tamen invenitur, nec fere nisi in titulis aere incisis, aut properante manu marmori, ebori insculptis. Qui hoc argumento vetustatis uti vult ad titulorum antiquiorem aetatem probandam, non recte facit. In basi subiecta pedibus Deorum Penatium se legisse DENAS affirmat Alicarnasseus Dionysius (Ant. Rom., L. 1, c. 68) eoque vocabulo *Penates* putat significatos, posito nempe ab antiquis Latinis D pro P, cum elementum *pe* nondum esset repertum: *Δοκεῖ γάρ μοι τοῦ π μήπω γράμματος εὑρημένου τῷ δέλτα δηλοῦν τὴν ἐκείνου δύναμιν τοὺς παλαίους.* Haec absurda. Potuit tamen fieri errore fabrili ut DENAS pro PENAS scriberetur sicut in speculo praenestino CVDIDO pro CVPIDO. Nec tamen definiri potest quid illo vocabulo significatum sit, cum constet non potuisse hac aetate *Penas* grammatice scribi pro *Penates*. Auderem dicere Alicarnasseum ibi invenisse DEIVAS, obruta aut ab eo neglecta altera voce e. g. CASMENAS, nam duae colebantur a veteribus. Sic legimus DEIVAS CORNISCAS hoc est Deivais Corniscais in columna Romae dedicata cornicibus. Facile vero IV cum N potuit confundi propter affinitatem linearum contiguarum.

Ϙ, Ϙ, ⊖. Fuit haec littera Dorum, et Chalcidensium propria: Attici et Iones abstinent. In titulis Latinorum ea quae primo loco ponitur cum circulo pleno lineae verticali superimposito ter occurrit. Secundam formam servant aliquot stelae praenestinae, speculum item praenestinum, nummus aquinas. Tertia est communis. Raro apex appingitur medio lateri dextero ⊖, cum soleat oblique aptari inferius, et pene ad circuli basim Q. Hoc elemento Latini utuntur, ut dixi, etiam pro K Graecorum et C Latinorum.

R, R, R, R, R. His quinque modis variatur littera *r* in antiquissimis quibusque titulis Latinorum. Omitto properatas et rudes formas veluti in

Digitized by Google

columna viae ostiensis ꟼ, ꟼ; in cistula praenestina ꟼ, ꟼ; in ara Cleonis ꟼ. Appicti apicis origo facile demonstratur collatione titulorum Chalcidensium. Ex epigraphe cumana graphio exarata edidit Minervinius formam ῥῶ plane singularem: ea constat ex communi retrograda ꟼ cui apex infra aptatur in hunc modum ꟼ. Pari ratione effictam habemus in epigraphe thebana a Rangabé edita ΠΥΡΟ ΑΡΥΟΝΤ (Πύῤῥου Ἄρχοντος). Additus igitur est apex ut melius ῥῶ a δέλτα, quae eo fere modo pingi solebat, distingueretur. Nomen Cassandrae sic dorica litteratura bis legi in patera etrusca graphio notatum KΒMANDΔA, KΒMANΔDA, in quo tam leve discrimen est inter illa duo elementa, ut evidenter appareat quae fuerit olim causa apicis addendi. Et hic quidem apex duplici modo est appictus: aut enim lunulam infra hiantem ductu repando aliquantulum producitur, aut ita aptatur verticali ut modo iaceat, modo oblique excurrat.

S, ꟼ. Stela Democharidis et Tataeae lecythus et nummi Regini formam angulatam praebent, sinuosam vero tum ipsi nummi Regini, tum Latinorum aes librale aliaque monumenta: item et promiscue modo ad dextram S ꟼ, modo ad sinistram ꟼ ꟼ conversam. Falisci qui scribunt retrogrado more etrusco, *s* tamen adhibent fere ubique respicientem ad dextram ꟼ uti Messaniorum nummi ex dextra in sinistram vertunt, scribuntque MEꟼꟼENION.

T. Linea transversa superimposita verticali brevior in priscis, productior in recentioribus est. Aliquando etiam non iacet, sed fastigiata effingitur in hunc modum ꟼ, ut in lamina aenea illa. In lecytho cumano quamvis retrogrado scripto obliquatur ad dextram, ꟼ. Paulum infra rectam lineam transversam descendentem ꟼ, vel dimidiatam, qualem exhibent Etrusci ꟼ, et qui ab Etruscis pendent Falisci, et Capenates. ꟼ in Graecis et Latinis vetustissimis exemplo caret idoneo. Monumenta phaenicia a Canaanitide et Assiria modo decussatam X modo transversam in summa verticali ꟼ oblique, recteve + commissam constanter repraesentant. Ultimam hanc formam invenio in ME+IO speculi praenestini tam singulari exemplo quam certo.

V, ꟼ, ꟼ. Litteram hanc sive vocalem, sive consonantem his tribus formis pingunt Latini vetustissimi, qui a Graecis acceperunt, iique a Phoeniciis, apud quos in Regis Mesae stela virgulam habet subiectam ꟼ. ꟼ. ꟼ, quam antiquissimi Theraei et Iones retinuerunt, at Dores et Chalcidenses reciderunt. Effingitur autem a Latinis ita ut altera utra linea obliquior sit, quo etiam modo *l* repraesentare solent ꟼ, ꟼ: quare minus periti aliquando legunt *l* pro *v* et contra: in quo antiqui sculptores etiam interdum errarunt qui ad parem altitudinem assurgentem lineam utramque fecerunt: inde in nummis Posidoniae legimus ΛVIƎM, nempe Σεῖλα, in cista praenestina ƎERCVES, ΛCIVES.

Z. Huius litterae antiquissimum exemplum omnino nullum dant Ritschelius et Mommsenius in corpore inscriptionum latinarum antiquissimarum. Propterea quod Cozanorum nummum Mommsenius errore putat fabrili inscriptum

Digitized by Google

COZANO pro ROMANO, quia passim inveniuntur, ait, simillimi romani cum inscriptione corrupta. Idque confirmat auctoritate Ritschelii qui p. 12, n. 40 scripsit Avellinium nostrum iampridem huic causae indicandae nummum adhibuisse inscriptum ROMANO (Museo Borbonico, vol. III, tav. XVI). Sed Ritschelius Mommsenium in ruinam secum traxit. Avellinius ibi nullum aspersit dubium in nummum Cosanorum, quem nec eo loco edidit, nec citavit. Alibi, nempe in notis ad Catalogum Carellianum, ubi agit Carellius de nummis Cosanorum, Avellinius nihil mutit contra veritatem lectionis, immo confirmat, affirmans Carellium male repraesentasse quasi imminutam epigraphen COZA ... cum eo loci sit integra.

Deinde agens de altero nummo catalogi Carelliani docet male Carellium legisse COZANO cum ibi sit legendum ROMANO. Quo dicto, Avellinius nec voluit nec potuit, ne sibi contradiceret, revocare in dubium monetam Cosanorum; sed id tantum statuit, veram lectionem illius nummi sibi esse ROMANO, non ut Carellius dedit COZANO. Nec argumentum quod a corruptis nummis cum epigraphe ROMANO promit Mommsenius bene procedit. Illa enim corruptio cadit in ultimam syllabam, et in nummis quos barbari imitati sunt, ubi inscriptiones leguntur hae similesque ROMΛΛOC, ROMΛΛC, et retrograda scriptura ƆOMAOЯ, quibus nihil commune est cum epigraphe COZANO. Ceterum de Cosanorum vel Cozanorum nummis inferius erit agendi locus. Nunc satis est produxisse exemplum vetustissimum litterae Z, atque hactenus unicum, iuvabitque in mentem revocare simili modo olim litterae *g* unicum forte exemplum saeculo quinto protulisse me e Signinis nummis, quo Schneiderum et Osannum cum Grammaticis veteribus deieci.

Huius nummi Cosanorum hactenus duo typi innotuerunt alterum cum capite Minervae et in postica protome equi, alterum cum capite Martis, et in postica protome equi cui delphinus appictus est. Epigraphe etiam in typo quem posui primo loco in antica est COZA, et in postica COZANO; in typo altero tantum in postica OИΛƧOƆ, COSANO.

Est vero censendum Cozanos se Cosanos appellitasse fortasse fuga soni asperioris.

+ X. Latino alphabeto vetustissimo littera haec non defuit, eaque usi sunt in graecis nominibus AIAX, AΛI+ENTROS, DO+A, et in latinis SE+TO, SE+TIO, MA+OMO, V+OR. Formam simillimam Chalcidensium servant nummi Naxiorum, et laminae plumbeae Styrenses quas edidit nuper Fr. Lenormantius.

De litteris supra ceterarum modum eminentibus.

Litterae initiales quae appellantur nonnunquam ceterarum modulum excedunt, idque in quibusdam nummis notavi. Est victoriatus typis vetustis apud

Digitized by Google

me inscriptus ROMA: in lamina Pauli Aemilii sic eminet i in voce INPEIRATOR: diceres hoc honoris causa factum ut aliquando integer versus in inscriptionibus maiorem habeat modum. Sic Mummius in epigraphe Herculi victori dedicata HERCVLIS VICTORIS forma ceteris maiore scripsit, et aera leges insculptas ferentia titulum, vel partem eius, in versu primo scriptum grandioribus litteris effictum praebent. Ceterum moneo ne quem fallat litterarum aliquarum supereminens status ut e. g. T saepe fingitur vel spatii defectu, vel calligraphiae studio. Spatii defectum puta in DVCT inscriptionis L. Mummii Achaici, ATO in nummo Q. Antonii Balbi. Studium calligraphiae agnosce in monumento M. Vergilii Eurysacis aetatis fere augusteae.

CAP. III.

De variatis *a*, *l*, *p*, *u*, formis earumque ratione.

Litteratura latina constitit initio iis litteris, quas supra exposui: sed quaedam earum formae tempore obsoleverunt, aliaeque novae inductae, de quarum aetate dicendum est. Moneo me de veris formis hic sermonem instituere, non de vitiatis, artificum oscitantia aut ingenio, in quibus duco, quae aliquo ductu imminutae inveniuntur, ut b pro B ita pictum in epigraphe municipii ferentinatis addita substructionibus; ⊢ pro E in epigraphe marsica, Γ pro T vel pro F plus semel, Λ pro A quae recte erroribus fabrilibus accensebis, ut O pro D in scitu pagi Herculanei, ut O pro Q, R pro B, D pro P, vel P pro D alibi. Item lineae abundantes ut in titulo Caeretano ⊾, sive ⊾, seu L pingere voluit artifex, ⊾ in titulo Beneventano, ubi olim non debui suspicari duplex *l* latere; id enim quo pacto fiat nunc intelligitur ex alio titulo item Beneventano in quo addita apparet linea iacens ⊢ non obliqua. Revoco in mentem quod olim notavi, lineas a quadratariis omissas potuisse exprimi minio; tum in more fuisse ut quae lineae abundarent mortario opplerentur, nonnunquam etiam scalpro delerentur, ut factum est in titulo Popilliano, ubi olim docui aliquot numeros millium passuum fuisse sublatos.

Praeter alphabetum quod dicere possumus quadratum, aliud fuit in quo, quia lineae elementorum aliquot solutae scribuntur, olim alphabetum *lineare* appellavi. Haec igitur linearia elementa nonnunquam permixta cernuntur quadratis, ut ⊾ pro ⊾ in vase sancaesariensi, ⊾⊾ in titulo casinate, F pro F in vasculo Capenae veteris, et in titulo agri aquinatis, quem in pago Roccasecca dicto exscripsi; quae omnia et similia sic explicanda esse monemur collatis formis alphabeti, quod cursivum dicimus, quia cursim et properante manu scriptum, in quo lineae curvae cum pene rectis commutantur, apices lineis succedunt, de quibus dicam postea. Nunc de quatuor litteris *a*, *l*, *p*, *u*, earumque ratione dicendum.

Littera A obliqua linea interiore apta lateri modo sinistro A, modo dextro A

Digitized by Google

toto saeculo quinto usurpata est, unde et ei nomen inhaesit antiquissimae, quamvis eadem aetate A transversa linea scriberetur passim ab omnibus. Mansit autem Λ in nummis Romanorum usque ad dimidium saeculum sextum praesertim in nomine ROMΛ ob consuetudinem inductam. Namque ab anno 537 ad 550 promiscue adeo usurpatur in nummis familiarum, ut exempla quatuordecim sint litterae A, viginti vero alterius formae Λ. Ab ea vero aetate 550 ad 600, viginti quinque sint A, sex Λ occurrant: deinceps vero A constans, alterius Λ nullum exemplum nummi familiarum praebeant in hoc urbis nomine inscribendo. Cum vero Λ in nominibus monetariorum romanorum signandis nusquam appareat, itemque toto etiam saeculo sexto in urbanis monumentis non usurpetur, inde posse deduci arbitror formam Λ ex italicarum gentium consuetudine in romanum alphabetum receptam initio, paullatim deiectam et obliteratam, mansisse demum in properatis formis quas cursivas dicimus. Latini in nummis qui saeculum sextum non excedunt fere promiscue usurpant utramque formam; itaque litterae A colliguntur exempla viginti duo, at alterius Λ quatuordecim. Coloniae vero inferi maris non noverunt nisi A. In Apulia usum frequentiorem litterae Λ nummi praebent: qui mihi innotuerunt habent A non amplius quater, Λ vero novies usurpatum vidi.

Aliis in monumentis, quae antiquiora esse in comperto est, haec notanda duxi. Praenestini in inscriptionibus et in stelis A ea usurpant constantia, ut ingenti in earum numero (nam ad 172 hodie sunt) decem et octo tantum praebeant formam Λ. Paestani coloni, Valentini, Copienses in nummis unicam A adhibent. Aera Praenestinorum aliarumque latinarum civitatum, inscriptiones vasculorum Capenatium graphio incisae, aliorum populorum pictae, Λ fere constanter praebent, tum stelae pisaurenses, tegulaeque faliscae cum monumentis, quae dialecto sive latina sive sabina marsaque conceptae sunt, ita consentiunt, ut non absurde formam hanc Λ italicam, A, quam romanam ostendi, latinam aeque dicere possis.

Forma, quae graeca dici solet, Λ, transversam lineam habens in angulum fractam, apparet in latino alphabeto ante bellum punicum primum, nec diu manet, de qua dixi nuper in diss. *Sui canoni-Ritscheliani.* Eius exempla ante medium saeculum sextum quinque omnino innotuerunt in nummis romanis, unum in latinis, postea usque ad annum 600 tria tantum novimus, deinceps sparsa apparent et rarissima, ut in nummo L. Caesi Λ.

De litterae *l* veteri palaeographia his postremis temporibus quaestio agitata est inter me et Germanos quosdam. Meae sententiae haec summa est. Priscis Latinis, ut supra dixi, haec littera acuto angulo effingebatur; paulatim deinde ventum est ad formam quadratam per quosdam veluti gradus. Tres itaque species sunt huius litterae de quarum aetate quaeritur. Prima illa est, quae acuta dicitur, cuius inferior linea non acclivior est fere gradu 45″ D 45″; secunda cuius inclinatio attingit saltem gradum 22″ ⊿; tertia, quam qua-

Digitized by Google

dratam dicimus, cuius inferior linea fere aut omnino iacens L habet speciem anguli recti L; nonnunquam vero angulum pene obtusum praebet Q, ut in quincunce Larinatium, et alibi, de qua tamen hic quaestio non erit, cum negligentiae potius artificum tribuenda videatur. Est et aliquando linea haec iacens non recta, sed nonnihil repanda L, quam formam ad calligraphicum studium arbitror pertinere. His itaque postremis formis sepositis, ad tres priores redeo, de quarum initiis et usu Ritschelius primus haec statuit: L acutam toto saeculo quinto perdurasse et sexto cum L mediam speciem habente; putabat enim hanc mediam speciem extare in sarcophago Barbati; at cum didicisset ibi mediam speciem L extare nullam, canonem mutavit, docuitque *l* mediam hanc speciem habentem primum apparere saeculo septimo in titulo Mummiano a. u. c. 608, eaque aetate fuisse inductam. Tempore dein adhuc doctior factus quievit in hac sententia quam recentissimam proposuit: nullum iam esse discrimen inter has duas formas quae essent saeculo quinto et sexto adhibitae; quadratae L vero exordia esse quaerenda inter ipsius saeculi sexti postremos annos 570-580. Quae Mommsenius de aetate harum formarum aliquando pronuntiavit nescissem, nisi me docuisset Roulezius, qui citavit in Annalibus Instituti, vol. XXXII (1859), pag. 142. Ait nempe quadratam formam primum apparere initio saeculi septimi in titulo Mummiano, et a. 637 in Minuciorum sententia. Hic erat huius doctrinae aspectus, hi Germanorum istorum canones; quibus cum monumenta opposuissem quae docebant L quadratam ipso saeculo sexto usurpatam, imo eo incipiente, Mommsenius paullum a sententia recessit (Bull. Instit. 1860, pag. 205, nota, Rhein. Mus. n. f. IX, 461), nec tamen initia L quadratae retulit ultra medium saeculum sextum. Cum vero recentius de nummis ageret familiarum romanarum, eosque ordine chronologico distribuere suscepisset novo, omnem spem proficiendi ex forma litterae *l* acutae et quadratae propemodum abiecisse se dixit, testatus litterae *l* acutae et quadratae formas extare promiscuas sive in antiquioribus, sive in recentioribus nummis, adeoque accidere ut *l* quadrata sit in vetere nummo, et acuta in recenti: « La forme de l'*l* pointue n'est pas un criterium in» faillible d'ancienneté (Histoire de la monnaie romaine, traduite par le Duc » de Blacas, éditée par le Baron de Witte, vol. II, p. 190) ». Haec ex nummis. Verum si consideremus exempla quae Mommsenius non est persecutus, viderimusque pauca esse et plerumque ex coniectura huic aetati assignata, vel tam continentia saeculo sexto ut eius potius consuetudinis reliquiae dici debeant, vel eius generis quae aliter explicari possint; facile sententiam nostram tuebimur, qua statuimus, *l* acutae ultra initia saeculi septimi exempla esse rara et sparsa, quae est conditio omnis orthographiae et litteraturae, ut praeter morem identidem veteres formae reviviscant. Sed haec opus est ut exemplis excussis pressius demonstrentur. Igitur quae extremum saeculum sextum tangunt ex sententia Mommsenii, nummis continentur periodi secundae,

Digitized by Google

quam ad annum fere 620 excurrentem facit. Quatuor in ea nummi sunt in quibus veteris quidem palaeographiae vestigium est in *l* acuta et promiscue adhibetur in duobus n. 99 C·A FLAC, aliquando C·A FLAC; n. 102 M. Baebi Q. f. TAMPIL, nonnunquam TAMPIL; n. 105 C·PLVTI, n. 114; L H· Tub: hunc vero Hostilium putat qui fuit praetor an. u. c. 612. Ceteri qui sint, quove anno feriendae monetae praefecti fuerint, saeculo ne sexto labente an septimi initio, non definit. Nulla igitur ex ignota aetate argumenti vis esse potest. Videamus nunc quae sit horum exemplorum vis contra doctrinam quam lapidariam placet appellare. Haec vero fere nulla esse videtur; namque cum solutae litterae rectae scribantur, nexae vero modo rectae, modo acutae, satis patere arbitror rem potius ad calligraphiam quam ad palaeographiam esse referendam. Id etiam apparet in tertiae et quartae periodi nummis Man. Acilii, et L. Sullae, qui sic inscribuntur n. 138 M·ACILI BABVS, n. 232 L·SLA. Restant ex periodo secunda exempla tria, quae ab ipsa aetate quae saeculum sextum attingit excusationem habent.

Periodus tertia ab a. 620-640 praebet haec, n. 128 M·PORC LAECA aetate gracchana; n. 124. L·AES GRAG; nn. 134, 144, nonnunquam L·POST AB, M·METELLVS, n. 146 C·SERVEIL quibus postremis duobus *l* modice acuta mediam speciem habet. In periodo quinta ab a. 650 ad 670 sunt n. 222 ITALIA, n. 235 L·CR+, vel L·CRIT. Haec ergo tam pauca sunt quae commode explicari possunt per consuetudinem identidem reviviscentem. Tenendum igitur quod nuper in diss. *Sui canoni Ritscheliani* statui, litteram L quadratam incepisse ineunte saeculo sexto, acutae vero usum cessasse quidem fere eodem saeculo; aliquod tamen eius moris vestigium occurrere in lapidibus, et in nummis saeculi septimi ut et formarum iampridem obsoletarum exempla interdum deprehendimus. *L* mediae formae saeculo sexto usurpata, cum acuta et recta, cessavit fere post saeculum sextum. In latinis Etruriae titulis si quando *l* mediae formae aut acuta servatur, etrusca id consuetudine factum puta.

O infra hians invenitur in titulis antiquissimis et nummis saeculo quinto labente, sextoque incipiente cusis ut sunt Aeserninorum, Aquinatium, Calenorum, Caiatinorum, Suessanorum: tamen in nummis TIANO inscriptis vel COZANO, vel ROMANO, vel PAISTANO hiat nunquam.

Π, Π, P. De tertia forma quae recentior ceteris putabatur egi olim, ostendique adhibitam non raro saeculo ipso quinto. Duas formas priores, quae existimantur cessasse cum saeculo sexto, demonstravi non paucis exemplis iisque vulgaribus, saeculo septimo fuisse usurpatas. Haec adversus Germanos in Annalibus Instituti a. 1860. Postea vero quam Ritschelius distinctionem excogitavit inter *p* angulis rectis constantem, et *p* angulis pictam non plane rectis, quam secundo loco posui, primamque formam instituit docere cessasse circa a. u. c. 620, alteram durasse usque ad Augusti imperii initia, ego etiam ad hoc effugium aditum interclusi, ostendique

Digitized by Google

formam *p* angulis plane rectis saeculo ipso quinto rarius usurpatam, quam quae haberet angulos non plane rectos; nec tamen cessasse circa an. u. c. 620, quae saeculis quinto et sexto nunquam prae aliis esset usurpata, verum saeculo septimo pluries etiam quam solerent formae vetustate reviviscentes adhibitam fuisse, idque exemplis confirmavi ex titulis, ex tesseris, ex epigraphis graphio exaratis: quamobrem licet probe intelligamus quae esse debuerit vetustior forma, tamen videmus nihil confici ad potioris argumentum vetustatis. Tituli Scipionum antiquissimi *p* angulos non plane rectos ubique servant, nisi quid recenti artificio debetur: nummi Paestanorum et Copiensium constantissime *p* angulis plane rectis adhibent saeculis quinto et sexto, nec aliter unquam. Pocula fictilia diis dicata *p* quadratum raro exhibent, *p* secundae formae ut plurimum, vel tertiae formae usurpant. In asse aeris gravis Lucerinorum est *p* formae secundae in ΡVΙΙΟ; in altero asse eiusdem coloniae gravis quidem aeris, sed aliquantum deminuti, *p* est recto angulo in Π · BAB. In nummis Beneventanorum et Suessanorum *Propom* sive *Probom* Π angulis rectis effingitur; at in cista Kircheriana, ΡΙΛVTIΟS, *p* secunda forma scriptum videmus, et in lamina aerea beneventana sic pingitur ΡΟBΙΙCA, et in omnibus titulis faliscis latina aut propria litteratura conscriptis: specula item antiquissima hanc unice servant, itemque vetustissima Tiburtinorum, Tusculanorum, Calenorum monumenta. Stelae Pisaurenses primam et secundam formam usurpant, titulique corani: in pineis praenestinis numeravi Π angulatos decem et octo, lunula hiante Ρ viginti tres, lunula plane clausa Ρ tres. Usum denique promiscuum servant tesserae gladiatoriae saeculi septimi, ut et nummi romani. Hic fuit igitur usus primae et secundae formae qui e monumentis eruitur priscorum latinorum.

Y. Graecam hanc litteram pro qua vetustissimi V scribunt, aliquando etiam I, a Naevio et Livio Andronico receptam posuit Ritschelius emendato Victorini Marii textu, professus non habere quidem se quo id quale fuerit accuratius definiret, sed tamen intellegere fide non esse necessario destitutum. Expeditum eius usum et communem consuetudinem non ante saeculum octavum fuisse (Mon. epigr. tria pag. 25). Nuper vero in priscae latinitatis monumentis pressius agens: litterae Y, ait, usus nullus praeter unum exemplum, tab. LXXVI A, DIONYSIVS, ante exitum saeculi septimi. Haec ille, qui canonem certe collegit ex tabulis suis; nam si monumenta saeculi sexti non ignorasset, quatuor exempla praesto habuisset, atque aetatis quidem certae. Primum enim epigraphe habet a Laodiceensibus dicata Romae anno fere 673, ubi olim lectum AF · LYCO; secundum dedisset eodem anno denarius Sullae, ab eius quaestore Manlio cusus, ubi legimus SYLLA; tertium nummi P. Hypsaei anno 688 cusi, in quibus item legi certum est P · HYPSAEVS, et C YPSAE, quod unice novit Mommsenius (Hist. de la monnaie rom., t. II, p. 190, edit Blac.); quartum praebuisset Lucii Torquati nummus anno 693 cusus, in quo et ego olim legi SIBYLLA, et Cavedonius et Cohen, et

Digitized by Google

Dux de Blacas (V. not. p. 513, ad n. 294, Histoire de la monnaie rom., vol. II, a. 1870) item legerunt in aliis huius nummi exemplis sibi visis; quinque igitur exempla numeramus huius litterae in epigraphis aetate liberae reipublicae insculptis. Nuper vero ad lacum nemorensem quae prodiit inscriptio C. Salluvio Nasoni posita in MYSEI novum exemplum praebuit, vetusque LYCO quod schedis debebamus confirmavit. Y vero in alphabeto latino dudum numeratum declarant nummi familiarum, qui seriem matricum notis alphabeticis distinguunt.

CAP. IV.

De signis numerorum et ponderum.

Signa numerorum Latini prisci videntur vel traditione a maioribus suis accepisse, vel a vicinis Etruscis esse mutuati. Unitates igitur lineis verticalibus, decades decussatis repraesentarunt. Utque quinarium V per dimidiatum denarium X, mea sententia, effinxerunt, sic quinquagenarium per centenarii numerum, qui sic effingitur)|(,)|(ab Etruscis, dimidiata forma ⊥, ↓, ⊥ expresserunt. Constanter enim sic procedunt, ut dimidia pars totius per dimidiatam signi formam significetur. Itaque ex numero millenario CI) (= Φ, Π, Θ, ∞) subducto dimidio quingentum sic scribunt I) (= D, Ð); ex decem millibus CCI)) (= Ⓓ, ⊥, ⊥, ⊥) quinque millia I)) (= Ⓓ), ex centum millibus CCC|))) (= ⊕), quinquaginta millia I))) (= ⊕).

Haec consuetudo utendi subductione magis quam additione apparet manifestissima in notis numerorum decadas intercedentium. Nam quatuor et octo non nisi rarissime accessione linearum IIII, VIII significantur, saepissime vero unitate dempta, quod exprimitur addito numero minore ad sinistram numeri maioris; ita quatuor significatur per quinque unitates una subducta IV; octo et novem per numerum denarium unitate una vel duabus subductis IIX, IX, et similia faciunt in his XIV, XIIX, XXIIX, XLV, II↓ (hoc est 48), ↓IX, XXC (= 80), XC (= 90), VIC (= 94), VC (= 95).

Cum vero decies centum millia volunt significare, hac nota utuntur |X|, in qua tres lineae, quarum una transversa duabus verticalibus superimposita ad modum tigilli seu furcae, vim habeat et potestatem necesse est significandi centum millia, quae decies ducta dant summam decies centenum millium. Quare numerum |XVI| explicabis sexdecies centum millia, h. e. 1,600,000.

Transeo ad signa Latinorum quibus pondera expressere. In ponderibus unitates duae sunt, uncia et libra; partes in quas dividitur libra sunt unciae duodecim; uncia dividitur in duas semuncias, quatuor sicilicos, tres duellas, sex sextulas, duodecim semisextulas, viginti quatuor scrupulos, seu scriptulas. Signum semunciae est graecum sigma varie repraesentatum: in num-

Digitized by Google

mis ᗰ, Ɛ, ⋸, C, ⋸, S. Sicilicus pingitur ut lunula versa ad laevam ☽ vel ut linea recta in angulum fracta ❯; sextula fere ut zeta Z vel sic ↄ. Unciam exprimit circellus plenus ● sive globulus, nonnunquam linea iacens —. Sic interpretaberis notas a Viscontio Ennio Quirino lectas in argentea capsa ♀ XXII - III⋸, hoc est, sunt librae vigintiduo, unciae tres, semis. Unciae sex, quae faciunt librae dimidium, solent hoc signo notari S in nummis, quo signo etiam, sed raro, semis, id est quaevis dimidia pars significatur, ut in dimidio sextertio romano IS (= as, quadrans), in nummis venusinis ● S, idest uncia semis, sive sexuncia; item S, semuncia. Vetustiores nummi alio signo ⋸ semunciam, alio S semissem distinguunt. Hatrienses quibus libra est decem unciarum, semissem quincuncem duplici signo, sed raro notant, nempe signo ⋸ in antica nummi posito, unciis quinque, ●●●●●, in postica.

CAP. V.

De litteris retrogradis.

Non est nobis praetereundum quasdam inveniri litteras in contextu orationis quae retrogradae ab antiquis scriptae sunt; in quibus solemnis est littera ☽, lunulae in modum efficta, vel ❯ lineis duabus rectis ad angulum obtusum iunctis. Hanc olim post auctores veteres siglam dixerunt recentiores qua liberti libertaeve Caiarum, nempe mulierum, quae communi vocabulo *Caiae* appellabantur, dignoscerentur. Nunc collatis monumentis apparuit siglam illam signum esse positum pro nomine patronae. Itaque si qui quaeve mulieris alicuius servus, libertus, liberta esset, vel plene inscribebatur Aemilius, Aemiliae libertus, liberta, vel hac sigla ❯, L, eaque legebatur, mulieris, nempe Aemiliae, lib. Haec quae dixi nuper confirmata sunt titulo Romae reperto, in quo retrograda lunula posita est pro initiali imminuti nominis T · CORNELI - ☽OR · L, nempe Corneliae libert. Singulari exemplo fit aliquando ut litterae ꟻ, ⅃, ꟻ, scribantur pro Puella, Liberta, Filia.

CAP. VI.

De ductibus ligatis seu de nexu litterarum, et eorum scribendorum ratione.

Litteras connectere ausi primi Graeci; inde usus in Romanos promanavit, nec tamen statim: namque ex monumentis quae ad saeculum quintum pertinent, unicum hactenus exemplum praebent Venusini nummi non illi quidem aeris gravis, sed trientarii, ubi legimus ⋸ monogrammate scriptum. Saeculum sextum non usurpat nisi in nummis cusis, ut appareat id potius factum loci angustia. In lapidibus primum exemplum praebent vertices terminorum aetatis Gracchanae, a. u. 624, in ⋸, ⋸T, deinde, angustia spatii,

Digitized by Google

titulus a. u. 648 AL, VES et similes annorum subsequentium. Nexus constant duabus vel tribus litteris, raro quaternis, nec nisi rarissime quinis, hac lege ut lineae verticales obliquas, obliquae suppleant rectas. Itaque syllabam TA indicabit linea transversa superimposita litterae A in hunc modum Ā, itemque alteri utri obliquae lineae litterae V, ordinem enim iugatae passim sequuntur. Itaque V leges TV, V vero VT.

Nexuum exempla sint haec: AB Ab; AX Ax; MA Mat; VR Pur; RA Roma; MP Tamp; VS Faustus; CALS Caldus. Littera *i* indicatur producta aliqua linea supra modulum alterius litterae, e. g. T erit TI; N erit NI; aliquando tamen videtur omissa ut in PONF, PLI, ubi deberet scribi PONF, PLI. In VB et VR est aeque incertum, quod dubium non esset si scriberetur VB et VR; nec enim repugnat antiquae consuetudini ut omittatur vocalis; sic enim legimus SX pro SEX; CNFL pro Cn. Fol., ut opinor (alii Cn. Ful.), collato praesertim CNFOL (Cn. Folv.); quamquam medio saeculo sexto FVLVIVS et FOLVIVS promiscue scriptum sit. Posteaquam per nexus duo nomina coniuncta sunt ut CNFL, vel tria LP, coeptum est addi punctum quo moneretur lector quae litterae ad quod spectarent vocabulum. Sic legi in dolii amiternini sigillo AVP, P. Auf. P.; et in nummo Brundisinorum PL incertum utrum P·L an L·P. Habemus etiam in nummis familiarum PLOMP, L. Pomp et in perpendiculo plumbeo mutinensi C·TAV, C. Ta. N. Hic mos aliquando servatus esse dicendus est extra nexum, si in Q regiensis epigraphes punctum recte vidit Cavedonius (Bull. Instit. 1865, 70), qui legit QBADESI CVARI.

CAP. VII.

De signis ad lectionem iuvandam inventis.

Haec tractatio finitima est extremae capitis superioris, in qua inditum punctum dixi vel adiectum, ut lectores monerentur iugatas illas litteras esse seiungendas, propterea quia duabus vel tribus constarent vocibus. Latini enim soliti sunt verba distinguere non coniugare ut prisci Graeci; distinxerunt autem puncto interposito vel linea transversa. Puncti formae variae ingenio scriptorum inventae sunt ad titulos exornandos. Rotunda • est caeteris antiquior et vulgaris: aliquando se sequens • • • vel sibi superimposita ⁘; triangula ▲, varie iacens ▶ ▼ ▲: rarius invenitur punctum ex quatuor segmentis circelli constans gibbo sibi oppositis in hunc modum ⌘, vel quadrata forma □, ▭. Linea etiam iacente – vocabula dirimuntur. Hac item fines ab initiis versuum distinguuntur in titulo Scipionis Barbati, quod etiam factum relicto maiore intervallo. Pro puncto circellum positum aliquando sunt qui putant, quorum sententiae non subscripserim temere; constat enim antiquos parvulo circello usos pro litera *o*. Cum spatium solito maius relin-

Digitized by Google

quitur vacuum, et punctum additur, id proxime appingitur vocabulo priori. Rarissima est linea iacens inter voces pro punctis; ea enim veteres utuntur potissime ad versus distinguendos si forte rhythmos non versiculorum modo, sed ut continuam orationem scribunt. Puncto Latini dirimunt interdum propositiones in compositis ut ad·versus; sub·legi; ob·venerit; in·perato; pro·posita; vel contra ubi interpungendum est, praepositionem a vocabulo sequente non disiungunt, ut *interram*, *neminus*, *procos*, *duovir* pro *duom·virom* = *duum·virum*. Punctum sine causa interpositum erroribus adnumera ut in lamina aenea falisca inpera·toribus. In fine versuum, nisi quae·siglae sunt, antiquus mos fuit nunquam punctum addere. In fine inscriptionis addidit punctum scriptor tituli Pompeo Magno dicati anno 702.

Antiquis erat in more vocabulorum litteras in fine versus abundantes in alium versum non transferre; quocirca versus inaequales exarant. Tamen aliquot exempla neglectae consuetudinis numeramus: haec sunt: CORNELIV|S, EISDE|M, PR|O · COS, GRAD|V et similia, ut in recenti a me edito lapide viae ostiensis O|PV|S, quod ego propter fabricam, cui illa columna inserta esset, sive sedile ea fuerit, sive quidvis aliud, factum esse mihi persuasi. Ubi locus continens non erat nec placebat transferre, reliquas litteras addebant supra, vel infra versum, et saepius circumducebant, quam consuetudinem Augustum servasse tradidit Svetonius. Circumductio fieri solebat linea obliqua \ vel flexuosa ƨ ad latus apposita, quae nonnunquam infra excurrens, complexu suo contineret. Lineam verticalem crassiorem ▮ nuper monui separandi causa additam in columna viae ostiensis, ut versum lector non continuaret, sed ad alteram paginam sibi esse transeundum moneretur. Fere ut diu post scriptor laminae aereae Ligurum Baebianorum verticalem apposuit lineam ad BAEBIA', litteras abundantes in sequenti versu monens esse quaerendas. In vasculis sancaesarianensibus notantur hac sigla ' nonnunquam voces et litterae subscriptae, quod omissae essent, ut ad medium versum superiorem revocentur.

Cum duo vel plures in magistratu collegae essent nominandi, ne totidem vicibus eorum dignitas repeteretur, quot erant nomina, angulatam ❯ dextra vel sinistra ❮, aut flexuosam lineam insculpserunt, ꞓ quae fines versuum concluderet, extraque dignitatis nomen posuerunt in medio ad singulos magistratus referendum

Digitized by Google

PARS II.

QUAE EST ORTHOGRAPHICA.

CAP. I.

De consonantium duplicatione.

Exposui de priscorum latinorum litteratura, utque arbitror, satis; nunc necesse est aggrediar de orthographia dicere, et primo de consonantium geminatione; nam non geminandi mos fuit vetustissimorum Latinorum. Consuetudinem mutavisse fertur Ennius ut pote graecus graeco eius aetatis more usus (Festus p. 293); sed extant exempla anteriora. Et Ritschelius quidem geminationem repetendam affirmat a Q. Ennii auctoritate et exemplo (in tit. mumm. p. IV); ante eum non esse geminatum, uno aut altero exemplo excepto (in tit. aletrin. p. 4). A Ritschelio longe non discedit Mullerus (ad Festum p. 6, v. anus.), qui confirmari ait a titulis geminationem liquidarum et sibilantis post medium sextum saeculum usurpari esse coeptam, sed ita ut etiam simplices pro geminatis ad septimum usque saeculum medium non raro ponerentur, ut in lege Servilia *adese iouserit*. Exempla quae Ritschelio obversabantur fuere, ut arbitror, HINNAD de quo antea dubitabat, vel potius haud sciebat an non satis fidei haberet (in tit. mumm. l. c.), et forte SEFFI in iscriptione illa, quam mirabilem vocat, pro *Sibei* scriptum. Verum hanc inscriptionem litteratura quidem latina, sed lingua peligna conceptam hodie scimus et merito reiecimus a corpore inscriptionum latinarum. Restat igitur illa vox HINNAD quae consuetudinem Ennianam antecedit, cum titulus positus sit a. u. c. 540. Huic APPIOS addidi nuper in diss. *Sui canoni Ritscheliani*, monens non ex iis Appiis esse, qui saeculo quinto eum magistratum gesserunt, quod incogitanter Mommsenius statuit, sed eum esse arbitratus qui nomen suum fastis adscripsit a. u. c. 542: nam ulterius differre non expedit propter nominis in *os* formam. Hoc saeculo sexto medio antiquior mihi vel prope par est lamina aenea falisca utrinque scripta, cuius ego posteriorem scripturam cum nuper explanassem ostendi, eam ante medium saeculum sextum fuisse exaratam, probabili ratione puto. Anterior itaque versibus Saturniis conscripta in voce SVMMEIS tertium praebet exemplum; neque dubito quin recte his addi possit titulus praenestinus TIRRI·CRABVI·TIR·F, in quo littera *r* geminata litterae *v* acutae consociata est, atque aetatem Ennianam ut praenestini similes plerique omnes antecedit. Incepit igitur esse hic mos ante Ennium, verum in consuetudinem deinde abiit diu post Ennii mortem. Hanc a me dudum propositam sententiam confirmavit tabella aenea

Digitized by Google

Pauli Aemilii in Hispania inventa. Cum enim scripta sit annis quindecim ante a. u. c. 580, quod initium Ritschelius huic novae orthographiae posuit, tamen quinque praebet geminationis exempla in TVRRI, ESSET, OPPIDVM, POSSIDERE, VELLET; bis tantum non geminat in POSEDISENT, IOVSIT, quem morem magis geminandi quam non geminandi proprium facit Ritschelius progredientis saeculi septimi (1).

Ex his intelligi par est Senatus consultum de Bacchanalibus, quod veluti fundamentum Ritschelio fuit opinionum et canonum suorum, non ea vi pollere quam prae se ferre videtur. Potuitque scribi a. u. 568 ea litteratura, eoque stilo vetustatis qui iamdiu obsoleverat, antiquitatis affectandae causa, credo ut Senatus maiorem dignitatem suis praescriptionibus mercaretur; nisi potius hic tunc fuit Curiae in consultis ferendis stilus (2).

Venio ad gradus geminandi a Ritschelio inventos. Is statuit primo ab a. 580 ad 620 promiscue esse geminatum et non geminatum, quod cum serio ab eo sit pronuntiatum, posset videri monumentis ratiocinatus probe excussis, nec iniuria; id enim profitetur. Sed nihil minus. Quod enim huius promiscui usus exemplum proferre is potest, cum totis his annis quadraginta unicum habeat non geminatae consonantis MARCELVS a. 599, et unicum geminatae MVMMIVS a. 699, cui addere oportuit Nattae nummum geminantis: NATĀ. Nisi forte is retulit ad hanc aetatem P. Cornelii Scipionis titulum, et L. Cornelii, qui mortuus est aetate nondum ad honores matura, et incerti illius ex Asiagene oriundi. At si id est, ut opinor, contrarium effari opus est; minus nempe esse geminatum. Sunt enim in eo carmine quattuor non geminatae consonantis exempla POSIDET, GESISTEI, SVPERASES, LICVISET, duo geminatae, ESSENT, TERRA. Quibus accedet ex citatis Scipionum titulis POSIDET, ANNORV: addendi etiam erunt ex nummis SVLA, SARAN, COTA, GELI, RENI, PILIPVS, MARCELLVS. Fit igitur summa duodecim consonantium non geminatarum, geminatarum vero sex. Quare inconsulto positum a Ritschelio patet hac aetate promiscue geminatum. Caeterum promiscuum usum seu inconstantiam illam, quam summam vocat, perduxerat olim idem Ritschelius ad a. 640 (in tit. mumm. p. IV, V.): deinde secundis curis totum hoc spatium divisit, statuitque, ut dixi, ab a. 620 ad a. 640 saepius geminatum quam non geminatum. Quem secundum canonem cum ad examen revocarem, non minus certe miratus sum tantam hominis confidentiam in affirmando; namque experientia facta rationibusque subductis, apparet hac aetate usum fuisse promiscuum. Monumenta vero quae pertinent ad a. 620-640 haec sunt.

(1) Ritschelii doctrinam hoc monumento confirmatam falso affirmarunt, aut certe incogitanter, Henzenus et Renierus; de quo lectorem volui monitum, ne quem decipiant.

(2) Miror Mommsenium haerere in nummo Nattae ante saeculum septimum percusso, quodque ea de causa non alia alleget exempla, quam ex Scipionum et ex Mummii Achaici saeculi septimi titulis.

Digitized by Google

Denarii Q. Marci Pilipi, C. et M. Metellorum, Cornelii Sisenae, M. Tulli, C. Memmi. Addidi his lapidem pollanum Popilii, et milliaria eius, tum Cornelii Hispani titulum qui fuit praetor a. u. c. 615, milliarium Cinae, legem repetundarum, et bantinam, et fragmenta legum aetatis Gracchanae, titulum Fanni, milliarium Metelli, epigraphen Apolini putio sacram, sententiam Minuciorum. In his duplicatum invenio quadragies ter, non duplicatum quadragies sex, unde elucet usum ut dixi, et consuetudinem non geminandi eamdem et geminandi fuisse, totoque hoc tempore hanc Latinorum orthographiam fluctuasse. Nolim videri numerum tantum esse secutus; potest enim aliquis putare consonantes maturius alias, alias serius coepisse duplicari. Sepono igitur sibilantem, et mutas a semivocalibus separo. Fit summa.

S duplicatur XV, non duplicatur XVII.	Mutae *c*, *d*, *p*, *t* duplicantur X, non duplicantur XIIII.	Semivocales *f*, *l*, *m*, *n*, *r* duplicantur XIIX, non duplicantur XVII.

Clarius igitur sole isto quem cernimus apparet, hac aetate quam secundam post Ennium posuit Ritschelius fere promiscue fuisse duplicatum et non duplicatum, siquidem monumentorum suffragium valere volumus, ut debemus.

Ritscheliana aetas quam tertiam appellat triginta annos complectitur ab a. 640 ad 670. In ea constanter ait esse geminatum, paucis exceptis reliquiis moris vetustioris (in tit. mumm. c.). Hoc ille quidem certe recte posuisset, si leges excepisset. Nummi enim duplicant semper praeter MEMIES qui cusus traditur inter hos annos 667-673. At leges veterem consuetudinem non geminandi magis servant. Lex enim agraria anni 643 vicies duplicat: undecies non duplicat, tum lex bantina quater duplicat, bis non duplicat; item lex repetundarum vicies semel duplicat, quindecies non duplicat. Itaque ratione subducta duplo fere maior fit geminantium numerus. Leges igitur huius tertiae aetatis canonem Ritschelii pravis fultum male talis fuisse declarant. Verum advertas velim his quae monui cum agerem de S. C. Bacchanaliorum, in legibus vetustiorem morem diutius esse retentum, seu potius lente obsolevisse; neque id esse mirum, cum videamus in lege Iulia municipali E pro I iamdudum antiquatum revixisse. Haec cum Ritschelius non animadverterit, iure dicetur fallacem canonem proposuisse.

CAP. II.

De vocalibus et consonantibus afflatis.

Constat priscos Latinos usque ad saeculum rei p. septimum consonantes nunquam aspirasse: aspiratione utebantur ut deinceps fere semper in vocalibus sive initio vocum sive medio. Fuere etiam qui *oedos ircosque* sine afflatu dicerent, quos Quintilianus (Instit. I, 5, 20) ait propterea parcis-

Digitized by Google

sime aspiratione esse usos. Igitur post saeculi septimi medium eos extitisse oportet qui hanc novam orthographiam commenti sint. Maturius enim exemplum extat in vasculis sancaesariensibus ORATIA; deinde vocales non aspiratas nummi praebent in epigraphe YPSAE, YPSAEVS, et initio octavi in titulis legimus OSIDI (Furl. Lap. di Este, p. 88) et IRTIO. Latet adhuc qui consonantium aspirandarum auctor fuerit; namque Ennium non aspirasse, scripsisseque *Bruges* non *Phryges*, affirmat Cicero (Or. 48) antiquis eius declarari libris. At cum probabili coniectura haec consuetudo orta appareat circa saeculi septimi initia, potest fieri ut a Cratete Mallote nobili grammatico (Varro de L.L. IX, 1) profecta sit, qui Romam missus ab Attalo rege a. 595, cum crus fregisset, per omne legationis et valetudinis tempus plurimas acroases fecit, assidueque disseruit, et Romanis exemplo ad imitandum fuit. Itaque grammaticae studium magnopere propagari ex eius ludo coepit, carminaque parum adhuc divulgata retractabantur, diligentius legebantur, commentabantur a plerisque (Svet. de Gramm. illustr. c. 2), quos inter numerare non dubito Scipionem illum Africanum, qui *vorticem voster* et similia in *e* litteram secundam vertisse dicitur (Quint. I, 7, 26). Quocirca accidisse vero simile est ut a Graecis sumerent quod ad graeca origine vocabula verius exprimenda erat accommodatum, nec tamen novas inducerent litteras, quibus Graeci tunc utebantur, sed litteris vulgaribus aspirationem fere ut prisci Graeci adhiberent. Huius novae orthographiae usum in primis usurpavit Mummius Achaicus in CORINTHO, ACHAIA, TRIVMPHANS.

Alia deinceps extant exempla acceptae innovationis in CORINTHIORVM, quod legimus in fragmento Legis agrariae a. 643, in L · PHILIPPVS nummi cusi ante a. 650, quo anno adhibet alterius denarii auctor in PVLCHER, et eodem fere tempore (650-666) legimus Q· THERMVS, L· THORIVS, tum in titulo Samothraciae PHILIP. Qua aetate exempla sunt consonantium non aspiratarum septem; quatuor in nummis: nempe, Q· PILIPVS, TAMPIL, CILO, CETEGVS; in lapidibus tres pVTIO, PILOLaus, ANTRACIVS. Miramur itaque Ritschelium scripsisse (Mon. ep. tria p. 27) non esse aspiratum hoc tempore, paucissimis exceptis, cum constet contra octies fuisse aspiratum, non aspiratum vero septies.

Post ea tempora a. 660 ad 700 par etiam numerus invenitur aspiratarum et non aspiratarum, cuius moris promiscui exempla extant in lapide capuano, a. 660 in quo aspirantur quatuor voces AGATHOCLES, PHILEM, PHILIN, EVPHEMIO, et tres non aspirantur, DIOPANT, ANTIOCVS, TEATRO, datumque iudicio aurium potius quam rei naturae et consuetudini magis quam veritati ut scriptores aspiratione uterentur, vel non uterentur. In vasibus sancaesariensibus ter aspiratum video PHILOCRATIS, SPINHHER pro SPINTHER, bis non aspiratum in PROTARCVS, AcAI. In tesseris gladiatorum quatuor aspiratae voces a. 681 HILODAM; a. 691.

Digitized by Google

ΛCHIAL, a. 695 PHILARCVR^V, a. 696 ELEVTHERVS; novem non aspiratae, a. 661 MENOΠIL, et circa ea tempora ΠILOMVSVS, inde a. 683 PILOTIMVS, a. 684 ΠILARGVRVS, PILODAMVS, a. 685 AESCINVS, a. 693 ANTIOCVS, a. 697 STEΠANVS, a. 700 TEOΠROΠV, et hae tesserae quidem ad posteriora vasibus sancaesariensibus spectant tempora. Nihil itaque certi ad aetatem dignoscendam inde erui potest; falsum praeterea erit quod posuit Ritschelius non esse aspiratum usque ad a. u. 660, paucissimis exceptis. Cum vero ab ea aetate ad a. u. 700 constet septies esse aspiratum, undecies non aspiratum; hinc concludamus usum aspirandi vel non aspirandi ad saeculum octavum usque fuisse fere promiscuum, minusque potius quam magis aspiratum.

CAP. III.

De assimilatione consonantium in compositis.

Praepositiones adiunctas verbis et in consonantem desinentes antiqui non imminuebant; itaque scripserunt EXDEICENDVM, DISMOTA, EXFOCIONT: deinde commutatio inducta est, commutaruntque saepe CON in COM ante V consonantem, aut ei similem F, scripseruntque COMVENTIONE, COMVIVIA, COMVALEM, COMFLVONT aut imminuerunt praesertim ante sibilantem: inde invenies adhibitum saeculo sexto COSEnsu, COSOlETVR, COSOl, COVENVMIS, COVENTIONID promiscue cum CONSOLERENTVR, CONSOLTO, CONSOL, CONVENTIONE.

Tulit usus saeculi septimi ut praepositio IN ante P in IM transiret. Huius orthographiae primum exemplum praebet lapis Mummianus aedi Herculis Victoris affixus, quam L. Mummius IMPERIO eius Achaia capta IMPERATOR dedicavit. Postea tamen ad Syllam usque, excepto uno exemplo, scilicet IMPRIVATVM a. 643, Romani vetustiorem consuetudinem tenuerunt, constatque ex titulis annorum 621-36, 631-32, 643, 649. Verum a Sullae aetate ad a. 713 invenio in ipsius Sullae nummis a. 667-72 percussis IMP; item in nummis Q. Metelli a. 675: atque hac orthographia dedicatur Servilio Isaurico IMPERATORI lapis a. 680, et ponitur Caecilio Metello. Deinde a. 703 M. Tulli nummus M · TVLL · · IMP ·; tum Bruti, Murci, ceterorum, et glandes mundenses a. 709 habent CN · MAG · IMP · et promiscue a. 713 RVFVS IMP, C · CAES · IMP · Semel tamen in glande musei Kircheriani negligentissime scripta, cuius hactenus male excepta lectio est, legitur FEIX, CAESAR INP (1).

Haec de forma IM collegisse sat est, unde patere arbitror quam recte

(1) FEIX CAESARV habet De Minicis. Acta Acad. Pontif. XI, pag. 53. Marchius excepit LEX . CAESARV.

Digitized by Google

consuetudinis ortum distinxerim, quod nemo ante fecit, ab ipso progressu et propagatione. Namque inficiari non possumus IN in IM commutationem, quamvis circa annum 609 a Mummio sit usurpata, tamen post medium saeculum septimum et propagari vulgo coepisse, et passim diffundi.

CAP. IV.

De *s* redundante post *r*.

Latinos scripsisse *Caisna* pro caena, LOSNA pro Luna, *pesna* pro penna, et similia, fere ut Etrusci Cisra pro Caere, partim legimus traditum, partim ipsi in monumentis videmus. Redundabat itaque sibilans rudiori adhuc lingua, cuius sonus cum mollibus politiorum auribus molestior accederet nec proferretur, paulatim omissus est. Alia consuetudo in linguam latinam permanavit sub Ennii tempora, et haec a Graecis, ut litterae X sibilans S adderetur.

Nam Corinthiorum lingua ad litteram ξ additum sigma est, scriptumque dorica illa palaeographia MΞΑΡΟϘ (Κόραξς). Huius orthographiae Latinorum exemplum satis vetustum hodie habemus in Senatus consulto de Bacchanalibus anno 568 in voce EXSTRAD, deinde in titulo L. Scipionis Cnaei filii SAXSVM, tum saeculo septimo aliquoties usurpatur in legibus anni 621-36 DVMTAXSAT, EXSIGITO, LEXS, PROXSVMVS, a. 637 DIXSERVNT, a. 643 FAXSIT, EXSCEPTVM. DEDVXSIT, EXSIGATVR; et tamen legimus EXILIVM in lege a. 631, 632. Permanavit deinde haec orthographia post tempora Sullana in saeculi septimi labentis annos eaque aetate Augusti frequenter usurpata est.

CAP. V.

De permutatione litterarum *c* et *q* omnium.

Litteram Q a priscis Latinis receptam tum antiquissimi tituli produnt, tum ostendunt id ab initio factum, nec accito vocalis litterae V adminiculo. Eius vis videtur fuisse ut pinguius sonaret quam C latinum aut K graecum, in cuius locum identidem ea de causa adhibetur a Graecis Doribus et Chalcidensibus. Horum exempla sunt ex terris Latio conterminis in lecytho cumano cui est inscriptum ϛΟΦVϘΕϟ et in vase dorico Caere effosso in quo legi MOϘϽΔΜΟ (Ὀμ(β)ρικός), MOTVΙϘ (Κλυτός), MOΜϢΜVϟϘϽϢΠ (Περικλύμενος), itemque in patera cretacea graphio exarata ϘΟΤϘϢ (Ἕκτωρ). Latinis vero MIRϘVRIOS aeque ac MIRCVRIOϽ, ΛϘVINΟ, itemque ΛCVINO. Scribunt etiam sublato V ΚVϘORCOS quod Graeci Λυκοῦργος, PROϘIΚIΛ quod oportebat scribere PROCIΚIΛ. Mos scribendi ϘV pro

Digitized by Google

CV quamvis in ΛΓVINO et MIRΓVRIOS possit videri ortus ante medium saeculum sextum, cum tamen invaluisse saeculo septimo certum est.

Hanc orthographiam ab Accio profectam putavit Ritschelius (Mon. epigr. tria, p. 33). Exempla sunt QVRA, QVRAVERVNT, QVM, QVIVS, QVLINA, QVSONIVS, PEQVS, PEQVNIA, PEQVLATVS. Olim etiam QVO pro CO scriptum declarat in aerea lamina Falisca QVOLVNDAM, et in S. C. de Bacchanalibus OQVOLTOD pro OCOLTOD, nempe occulto; inde *inquilinus*, *exquilinus* pro *incolinus excolinus* ubique mansit. De forma *Maquoulna* in pede cistae Kircherianae lege quae scripsi contra contumeliosum Mommsenium in Diss. Arch. vol. 1° p. 144. Nomen est praenestinae Macolniae exaratum stilo ab etrusco artifice cuius animo obversabatur Maquolna, quod vertit ipse in Maquoulna *ou* diphthongo graecum in morem pro *u* usurpata. Saeculo septimo vergente quidam vertere tentaverunt QVO in CV, inde ortum PROPINCVS, AECVS, quaedam sic scripta mansere, ut CVIVS, COCVS; OΠSEQENS in titulo capuano analogiam habet cum ΠROQIVIΛ.

CAP. VI.

De aetate *o* litterae in secunda declinatione.

In aetate definienda usurpatae declinationis nominum secundae in *os, om*, duo quaeruntur; et de origine quidem nonnulli sunt qui putant in linguam latinam hunc morem a grammaticis ex graeca consuetudine esse inductum: obsolevisse autem post bellum Hannibalicum idest post medium fere saeculum sextum. Alii tenent Latinos antiquissimos non aliter usos declinatione secunda, nec aliter flexisse quam in *os, om*, idque perdurasse ad finem pene belli punici primi, idest ad annum fere u. c. 620.

At vetustissima Sabinorum monumenta, unde orti Marsi, Falisci et Capenates declarant flexuram in *os, om* fuisse initio unice usurpatam; latina vero confirmant cum permiscent, neque enim si olim *us, um* unice usurpata flexura est, potuit accidere ut omnia huiusmodi monumenta perierint aut adhuc lateant.

Vetustissimi igitur, aut ad instar vetustissimorum tituli sunt in quibus nullus declinationis secundae in *us* usus apparet: his recentiores qui iam utramque flexuram miscent, ut videmus in duabus cistis praenestinis, in totidem vasculis calenis, alibique. Exempla sunt SILΛNVS, EBRIOS; SIMOS, SECIºLVCVS; RETVS. GABINIO.

Usum declinationis in OS, OM cessasse incipiente saeculo sexto, olim putavit Ritschelius: professus est deinde hunc morem obsolevisse circa a. 520. Mommsenius, qui nescio quo amore innovandi bello punico primo facit nomen belli Hannibalici (v. not. ad inscript. 167, 1148) cum tenuisset olim declinationem in *os, om* simul viguisse cum declinatione *us, um*, deinde

Digitized by Google

opinatus est serius in *us*, *um* declinationem fuisse invectam, nec ante exitum saeculi quinti. Mihi cui olim visa erat vetus scriptura durasse ad medium saeculum sextum, et ultra, suffragavit ara Marci Minucii, quae a. 537 Romae insculpta nuper prodiit, declinationem *om* in SACROM praebens.

CAP. VII.

De *u* vocali ante vel post *v* consonantem verso in *o*.

Duplicem V V alteram vocalem, consonantem alteram fere nunquam continuavit antiquitas, sed verso altero V in O usa est, scripsitque IOVENT, IOVIS, VOLNVS, VOLGVS, MAVORS, MORTVOS, ARDVOS, DEIVOS, DVOM · VIR. Saeculo quinto sublato *o* scribi coeptum est MAVRTE. Huius orthographiae secundae praebet exemplum FLAVS in Decimii nummo post medium saeculum sextum, a. 570 cuso; praeterea tituli circa medium saeculum septimum et ultra: in his sublato *o* vel *u* vocali legimus IVANALARIA, IVENTA, IVENTIA, AEVM, VIVS, SERVS, FLAVS, VESVIES, PAQVIES, ASVIA, SALLVIVS. Consonans *u* omissa est in NOICIA, NOEMBRES.

CAP. VIII.

De permutatione *u* vocalis in *o*, *i* in *e* in radicibus vocabulorum.

Veteres in more habuerunt vertere *u* in *o* quoties sequeretur littera liquida *l*. Sic TVSCOLANA, HERCOLES, COLPA, MOLTA, SINGOLEI, POPOLVS, TABOLA, POCOLOM, POLCER, FOLVIVS, ASCOLANVS, COSOV, CONSOLTV, AESCOLAPIO et similia. Raro id usurparunt ante M, N, cuius exempla sunt, MAXOMO, COLOMNA, NONTIARE; idem apparet in VOSNA, quod, sublato *s*, erit VONA; tamen ante medium saeculum sextum legimus promiscue usurpatum CONSVLVERE, CONSOLTO in titulis venusinis; CONSVLTO, CONSOLTO in euganeis; eodemque redit VERTVLEIEIS et HERCOLEI in carmine sorano. Item in antiquioribus pineis praenestinis M · EΠOVEIO · C · F; A · EΠVVEIVS · M · F; M · EΠVVEIVS · M · F quae ad primam pertinent dimidiam partem saeculi sexti. Deinde in duobus cippis Fulvii Nobilioris, FVLVIVS, FOLVIVS. Vetus exemplum *u* ante *l* est extremi saeculi quinti vel sexti incipientis in cippo pisaurensi CIISVVA, et in epigraphe picta faleriensi ЯNVSIIC, quae ad fere medium saeculum sextum spectat. Videtur igitur saeculo sexto incoeptum scribi per *ul*, quod tamen passim per *ol* scribebant: quasdam vero veluti reliquias prisci sermonis mansisse puta in prima parte media saeculi septimi cum iam vulgo per *u* scriberetur, idque constat ex terminali lapide praetoris Caecilii restituto in quo legimus CONSOLTO; et ex le-

Digitized by Google

gibus repetundarum et bantina, quae utramque formam praeferunt, nominibus tamen quibusdam propriis exceptis in quibus diutius antiquitas servata est, ut HERCOLES circa medium saeculum septimum, HEIOLEIVS a. u. 646, NVMOLEI a. u. 648, ACCOLEIVS LARISCOLVS a. u. 711.

Vix est quod moneam veteres sic esse locutos, ut FABRECIO, OVEO, FIVEAI, TASEOS, PAMIIVIAM, VECOS, DOMETIVS, OPEMIVS, CAMEVIO, COMENIA *e* pro *i* posito dicerent. Sed haec antiquissima, in radicibus vocabulorum, neque fere ultra medium saeculum sextum usurpata. Post eam aetatem invenies rustice SOLEDAS, CALECANDAM in titulo alatrino, DECTVNINEBVS in sententia Minuciorum a. 637, cum iam a. 565 OPPIDVM Paulus Aemilius politiore scribat orthographia, BACANALIBVS, SENATORIBVS, MVLIERIBVS legantur in Sen. consulto de Bacch. a. 568. Quae quidem certe ut quaedam singularia vestigia pristini moris explicanda erunt, cavendumque ne annum 620 cum Ritschelio (in tit. alatr. p. 15; ad epigr. soran. p. 15) veteri huic consuetudini statuas terminum. Varro meminit horum *vea*, *vella* (R. R. I, 2. 14), *speca* (ib. 7, 42, 48); Festus *ameci*, *amecae* sub v. *amicitia;* Quintilianus revocat *Menerva*, *leber*, *magester* (I. 4, 17). Privernum habes in nummo Hypsaei varie scriptum PREIV, PRIVER, PREVER. Firmum in glande bellica semel legitur scriptum FIIR.

CAP. IX.

De permutatione subiunctivae *i* in diphthongis *ai*, *oi*, et de diphthongo *ou*, *au* in radicibus vocabulorum.

Antiquitas non aliam diphthongi *ai oi* formam novit; aetas sequior deinde paulatim utramque commutavit in *ae oe*. Invenio *ae* inductam primum in radice vocum, deinde in declinatione. Extremo saeculo quinto, vel prima parte sexti legimus in poculis SAIITVRNI · ΠOCOVOM; AECETIAI · ΠOCOVOM, et in nummis eiusdem aetatis Π · ΛÆ, C · SAE. Post medium saeculum sextum in Fulvii Nobilioris titulo a 565 scriptum occurrit AETOLIA, in cippis M. Aemilii Lepidi a. 567 AEMILIVS legimus. At Paulus Aemilius a. 565 AIMILIVS. Miscet tamen utramque formam Sen. consult. de Bacchan. a. 568, AEDEM, AIQVOM; item coranus lapis PRAITORES · AERE, et elogium P. Scipionis Cn. f. AETATE, QVAIRATIS. Eodem tempore nummi exhibent P · PAETVS, A · CÆ.

In saeculo septimo rarissimus est usus *ai* in radicibus vocabulorum: itaque usque ad medium saeculum solum invenio AID. Mummius enim habet AEDEM in titulo aedis Herculis a. 609; carmen Cn. Scipionis Hispani post a. 615 LAETENTVR; lapis Popillii pollanus a. 622 AEDISQVE, PRAETOR; cippus milliarius Metelli, a. 637, CAECILIVS; tum monumenta legalia ab

Digitized by Google

a. 621 ad 637 constanter adhibent AE; item tituli capuani caeteraque monumenta quae extant medii saeculi septimi et ultra eam aetatem; itemque nummi, si excipias SEX·IVLI·CAISAR cusum inter a. 640-650, et M. Lepidi in quo AIMILIA. Quae extant exempla *ai* post medium saeculum septimum vel negligentiae scriptoris tribuenda, vel studio antiquioris aetatis, quaña sunt aetatis fere augusteae.

Serius quam in radice declinatio AI coepta est immutari in AE, cuius primum exemplum invenio in titulo aquileiensi a. 573, ubi legitur AQVILEIAE, COLONIAE, DEDVCVNDAE; non aliter tamen toto fere saeculo septimo declinatum in huiusmodi monumentis, extremi saeculi septimi et augusteae aetatis titulis exceptis.

OE locum OI accepisse videtur medio saeculo septimo: prima exempla quae novimus sunt in lege agraria OETI, OETANTVR, POENICIO, tamen eadem in lege manet OINO, OINA, MOINICIPIVM. Item promiscue adhibetur in titulis capuanis ab a. 642-3 ad 680, in quibus transitur etiam ad simplex V in vocabulis *ludus, murus*, quod ante usurpatum in cippis terminalibus a. u. 613 L. Caecilii qui praebent IOVSIT et IVSIT. Exempla campana sunt a. 642-43 COERAVERVNT; a. 646, 648 MVRVM; tamen adhibetur COIRAVERVNT et LOIDOS; at eodem anno 648 MVRVM, COERAVERE, LOEDOS; contra a. 650 MVRVM, COIRAVER, et 655 iterum MVRVM COERAVER; tum a. 656 COEraverunt, et 660 LVDOS, C·COELIO. Fluctuat igitur scriptura per hos viginti annos et deinceps. Post haec tempora legimus anno u. c. 676 EVBOEAM, et an. 683 CIOELIVS. In nummis familiarum ab a. 650 ad a. 670 Coelius veterem orthographiam retinet in C·COIL; tum in aeclanensi titulo post tempora sullana reviviscit MOIROS et COIRAVERVNT, quod studio antiquitatis factum apparet. Illud notandum est, antea OI permutatum aliquando fuisse in OV, cuius exempla sunt PLOVRVMA in carmine Protogenis, pro quo in titulo Scipionis filii Barbati videmus PLOIRVME, tum COVRAVERVNT bis adhibitum in duobus titulis vestinis saeculi septimi; et fortasse CLOVL pro CLOIL ab ea consuetudine manavit, quod pro certo habet Eckhelius (D. N. V., V, 174) in nummo Cloulii. Nuperrime etiam inventus est denarius M. Furii Phili in quo pro FOVRI scriptum legitur FOIRI. Horum alter, nempe M. Furii, cum cusus sit paulo ante medium saeculum septimum, vel ipso anno 650, alter Clulii non ita multo post hanc aetatem, cui demum aetati potissimum debeamus referre hanc orthographiam opportune monemur. Saeculo sexto sublatam videmus in diphthongo subiunctivam V vel I in POVCES, POVOCES, in LVQORCOS quod debuit esse Lucourcos, in POVBLICO POBVICO, in Poulio POLIA, scripsere enim POVVIVIO, in COIRAVERVNT, CORAVERONT, in LOFERTA ex LOIBERTA, olim enim dixerunt LOIBER, LOIBESOM; ad eum modum ex NOVNDINVM factum NONDINVM in lege a. 621-36. Sublata etiam esse apparet prae-

Digitized by Google

positiva O in LVCIOM tituli Scipionis Barbati, cum antiquissimi quique tituli ferant VOVCINA et VOVCILIA, in FVRI quod vulgo FOVRIO, in PVLI, PVVIVS, cum habeamus ut dixi POVVIVIO. Fuit igitur id antiquiorum temporum, ut haec exempla declarant; hae vero mutationes hoc se ordine exceperunt ut generatim *oi* et *ou* praecedant, ex iisque ortum sit *o* frequentius quam *u*, quod elementum sequior aetas magis amavit. Consuetudini datum ut quaedam formae vetustiores durarent diu, aliae citius obsolescerent. Sic IOVS manet adhuc a. 683 in lege Antonia de Thermensibus, OVF pro Oufentina tribu nunquam aliter scribitur: TOVA, TOVO, SOVOM in carminibus leguntur, idque etiam post aetatem sullanam.

Affinitatem quamdam esse inter *au* et *o* declarat etiam lingua vernacula, qua saepius *au* in *o* versum invenimus, e. g. aurum, *oro*, ausus, *oso*, clavus, *chiodo*, maurus, *moro* et similia. Item satis constat Graecos e Latinis esse mutuatos ut pro Αὖλον Ὦλον dicerent scriberentque; priscos vero diphthongis esse usos, recentiores novam hanc orthographiam in quibusdam vocibus servasse vel intulisse. Vetustiora exempla sunt quae de osculana pugna in proverbium deducta narrantur ex oppido quod Graecis barbaris Αὐϝυσκλον, Latinis Ausclum: in nominibus vero POVA praenomen muliebre a Paula ortum, OVV ab Aulo, ORVCVLE ab Aurunculo, OFIDIVS ab Aufidio, COPONIVS a Cauponio, PLOTVS a Plauto, OLA ab Aula, nempe olla, OLIPOR ab Aulipor, ROCVS cognomen Q. Creperci pro Raucus, COPO et PLOSTRVM pro caupone et plaustro, AVSTIVM, pro ostio dici in titulo praenestino putat Mommsenius. Singularia sunt quae mutant *au* in *u*, ut Claudo Cludo, Raudus Rudus, et contra, si recte sum interpretatus nomen proprium in vasculo capenate, IXIPAVRI pro SPVRI. Nomen PLAVTIVS legitur dictum PLOTIVS item PLVTIVS.

CAP. X.

De diphthongo *ei* orto ex *e* vel *i* praeter declinationem.

EI pro *i* vel *e* longa in radicibus vocabulorum vetustissima est, cuius exempla nonnulla revocabimus SEIG, DEIV, LEIBER; ad horum modum scripsere etiam DECREIVIT, OPEIMI, et QVEISTORES, et CEISIA, orta nomina ex QVESTORES, CESIA, sic scribi solita quibusdam in locis. Ex longa syllaba deventum est ad brevem, scriptumque INPEIRATOR, CREISITA quod vocabulum ortum est ex graeco accusativo Χρυσήϊδα; SEIBI vel SEIBEI, FACEIVN. Caeterum EI pro *i* longa obtinuit usque ad tempora Sullana, et ultra praesertim in quibusdam vocibus ut SEIC, SEI, EIDVS, LEIBERTVS, et in paucis aliis, ferturque Cicero itemque Varro hanc orthographiam amasse.

Digitized by Google

CAP. XI.

De geminatione vocalium.

Primi Umbri vocales longas geminare instituerunt; idque afflatu interiecto ut sonarent plenius. Exemplo sint STAHAMV, COMOHOTA. Hic mos transisse videtur in Latium, habent enim et Latini similia in cognominibus AHALA, GAHA, et in appellativis COHORS, in adverbiis VEHEMENTER, in pronominibus MEHE *accus.*, MIHI, *dat.*, OHL pro OHOL, quod praenomen his accensendum olim proposui, contradictore Mommsenio, qui interpretatus est *ossa hic Lucius* cet. Osci et Samnites, quod leniori sono forte pronuntiabant, aspirationem sustulerunt. Tamen ex eorum consuetudine mos geminandi videtur in Latium inductus, eoque ita Accium poëtam saeculo septimo esse usum, ut deinceps eius orthographiae auctor primus habitus esse videatur a nonnullis grammaticorum veterum, subscriptore Ritschelio, qui certum putat. Quem cum lamina aenea falisca saeculi sexti dudum refutaverit, Accium demonstravi consuetudinem olim tantum incoeptam arripuisse tenacius, eique propagandae studuisse. Revocare iuvat quae docui de consonantium geminatione huic quaestioni fere paria: nova igitur orthographia inventa et inducta multo antequam in usum fere reciperetur. Interdum enim accidere videmus, ut quae parum secunde accepta initio et oblivioni pene tradita, iterum proposita postliminio revocentur, propagenturque usu feliciori. Tametsi huius vocalium geminationis exempla ipso saeculo septimo tam pauca sunt ut aegre recepta videatur, praeterea ut citius desereretur omni ope adlaborasse Lucilium notum est. Exempla litterae *a* in nominibus appellativis dudum numeravi haec: AA, AARA (hoc dubium), FAATO, HAACE, HOSPITAALITAS, NAATAM, PAASTORES, litterae *e* sunt EE, LEEGE, LEEGEI, SEEDES, SEESE, *o* dat lamina falisca in VOOTVM, *u* exempla manent haec in IVVS, LVVCI, PECVLATVV, ARBITRATVV, LACVVS, SVVO, VVTEI. In nominibus propriis duplicatas invenimus vocales *a*, *e*, *u* in CALAASI, MAAMIVS, MAARCO, MAARCIVM, PAACILI, PAAPIA, PAAPVS, STAAIVS, VAALVS, VAALA, VAARVS, VAARIVS, VAARIA — FEELIX — FVVLI, IVVLIVS, LVVCIVS, LVVCEIVS, MVVCIVS, PVVPIVS, RVVBIVS, SVVRA. Nominibus adde personas verborum tertias FVVEIT, LOCAVEERVN, quod extremum ab amico accepi, qui et epigraphen vulgabit, puto. Accium non dubium est vertisse VV in diphthongum *ou*, quae erat vulgaris eius aetatis orthographia; item certum est EI adhibuisse pro *i* longa quam non geminavit.

Accius litteram *i* supra caeterarum litterarum mensuram extantem pro *i* longa a Calidio usurpatam in suis denariis cum triumvir monetalis ageret, respuisse videtur; cuius sententiae id argumento esse potest, quod post

Digitized by Google

Calidium, qui florente Accio nummum percussit, ab aetate gracchana usque ad sullanam videatur non fuisse usurpata; quodque Accii adversarius Lucilius, qui distingui voluit *i* longam pluralis numeri PVEREI quem scribebat per EI ab *i* genitivi PVERI quem simplici iota scribi praecipiebat, de *I* supereminente nihil innuisse tradatur. Accium facit Velius Longus (p. 2, 220*p*) geminantem semper ubicumque producitur syllaba. Aperte igitur docemur aliis non fuisse in more porrectas omnes syllabas ubicumque geminis vocalibus scribere; quibus vero in syllabis potissimum geminarint, curque alias aeque longas non geminarint, arduum est definire. Hoc quidem certe apparet ex monumentis, neminem geminasse ubicumque, id est neminem, quantum scimus, Accium secutum ubique geminantem: id vero praeterea confirmat quod posuimus, Accium huius orthographiae auctorem non fuisse.

CAP. XII.

De *i* longa supereminente caeterarum litterarum mensuram.

Dixi Calidium *i* longam supra mensuram aliarum litterarum usurpasse aetate acciana: modo quaero qua ratione demonstretur illud iota esse natura longum, erit enim cui videatur obstare quod calidus, unde derivaverit quis nomen Calidius, sit proparoxytonus. Sed errat qui ex adiectivis *avidus*, *calidus* putat nomina propria Calidius, Avidius et similia esse orta. Constat enim ea ex positivis olim fuisse derivata, ut ex Avius fieret Avidius, ex Calius, Calidius, quod ni ita esset, sequeretur totidem adiectiva nomina esse quaerenda in Ovidius, Caesidius, Canidius, Epidius, Helvidius, Fusidius, Longidius, Ummidius. Sunt vero notissima horum positiva Ovius, Caesius, Epius, Helvius, Fusius, Longius, Ummius et similia: igitur similiter oportet ut Calidius, Avidius derivent. Cuius vero mensurae *i* in Calidius et aliis nominibus huius formae habitus sit, declarat usus *i* supereminentis, quem longam syllabam significare tenet etiam Mommsenius (Hist. de la monn. rom. ed. Blacas, v. II, p. 193).

Primus, quod scimus, post Calidium *i* supereminente usus est L. Piso in denario suo, quem cudit post annum 665, cuius epigraphen FRVGI vidit, ediditque, nisi falsus est, Cavedonius (Bull. ed. Minervinii 1861, p. 61): deinde usurparunt Romae vicani vici, cui nomen a lacu Fundani a. 672-675, nec tamen in omnibus *i* longis sed quater tantum, scilicet bis in FELICI, semel in DICTATORI, semel item in VICVS LACI. Huius etiam aetatis vel paulo anterioris feruntur esse vascula sancaesariana, quae et ipsa praebent nonnulla novi moris exempla in DERCINA, IVANALARIA, II·BET·IDIBVS·NOVEMBR· itemque in Q·CAECILIS A·D·VII IDVS NOV. Huic iuvabit attexere albensem titulum quem ponunt HERENNIEIS (*Herennii*) tres qui SVPINATES dicuntur.

Digitized by Google

Hunc subsequitur Cnei Pisonis titulus; obiit is a. 690, in quo sic PISO scribitur. Alia sunt etiam monumenta quae ad hanc aetatem pertinent, sed tempus presse definiri non potest; iuvat tamen ex allatis deducere hanc orthographiam circa Sullae aetatem, et ante extrema liberae reipublicae tempora propagari coeptam fuisse.

CAP. XIII.

De sono quodam medio expresso per *i* duplicatum, vel eius formam supereminentem.

Est quidam vocalis *i* sonus, cum duas vocales intercedit, quem aiunt Grammatici veteres eiusmodi esse, qualem daret consonans et vocalis: eam ob causam factum puto ut *i* in scribendo duplicaretur. Item Grammatici docuerunt antecedentem vocalem ut longam haberi, quasi si a duabus consonantibus exciperetur. Huius orthographiae exempla quae recenset Marius Victorinus (L. I, c. 4, p. 27) haec sunt: AIIO, ROIIA, GAIIVS, AIIAX (cf. p. 30, ubi errore GRAIIVS pro GAIIVS). Traditur etiam Iulius Caesar praecepisse sic scribi oportere POMPEIIVS et similia. Cicero quidem certe solitus est scribere AIIO, MAIIVS, teste Quintiliano (I, 40), et AIIAX, teste Longo (2219 *p*; cf. Osann. ad Cic. de Rep. p. 449). Consuetudinem satis recentem esse docent lapides: nam Beneventi legimus OPETREIIA, in Helvetia SABINEIIVS (Momm. Inscr. confoeder. Helv. 43), in Felsina urbe MAIIVS (Malvas. Marm Felsin. p. 518), Romae RAIIVS (Ms. in Bibl. Ducis Brabantiae Nic. Florentii ad Laevinum Torrentium); in titulo quem edidi in Bull. neapol. Minervinii legitur CALPVRNIAE BAIIANAI.

Notavi etiam in Pompeianis graphio scriptis MAIIVS (tab. 25, 3). Tamen certum est multo ante Caesaris et Ciceronis aetatem geminam *ii* inter duas vocales olim incoeptam usurpari, cuius indicium facit vox POBVIIIIOS in vase fictili narniensi sigillo impressa. Ortus igitur eius saeculum quintum, vel sexti initia attingit, nec facile originem aliunde habuit quam ab Oscis, quorum IVIIΠИ notum est in cippo nolano, ϟHΞИΠIIΠПИVП, HΠИΑIIAПИVП, IAIIΞΘΞ in cippo pompeiano, et similia, quae alibi leguntur. Duplex igitur sonus iotae duplici *i* significatur quorum primus consonans, alter vocalis. Invenio etiam expressam brevem vocalem *i* supereminente forma in CANVLEIIA, (Lupi Diss. II, 188), in CAIIARO arulae avenionensis, in EIIVSDEM sic saepe scripto in tabulis malacitanis. Transiit inde mos ad iota iam nec inter duas vocales, sed inter consonantem et vocalem, quod etiam pridem ab Oscis usurpatum ostendit nomen Cnaiviies sic scriptum graphio ϟΞIIIIAИ> in vase campano, POMPVSIIES in lapide aequiculano. Latinorum sunt VIEAM posito E pro I in lapide tergestino, ORIIONIS in lapide marruvino, tum in castello Polignac VARIIAN, et in titulo clusino VETIIENO, VETIIENVS.

Digitized by Google

Eadem ratione explicabis ABIEGNIAS, PONTIENA in lapide neapolitano, in puteolano VIAM, PARIES; PRECARIO in capuano; Q · NERIVS in florentino; PAQVIVS in arelatensi; VEDIO in tudertino; VETTIO in aufidenate; MVCIVS in romano; VENNONIVS in taurinensi, aliaque complura, quae transcribendi fastidio omitto. In his iota supereminens locum tenet duplicis *ii:* adde exemplis nominativos imminutos ita scriptos, quorum primum in nummis exemplum praebet HOSIDI circa a. 700.

Gradum inde arbitror factum ad aliam formam scribendi in qua adhibuerunt *i* simul cum I supereminente ad *i* longum significandum et exprimendum. Ita legi in arula nemausensi sculptum DIIOLLA, SVIIS in titulo romano, item INGENVIIS, PVBLICIIS: hoc vero secundum iota solvitur interdum in EI. Duplex ista orthographia invaluisse videtur praesertim Augusti et Claudii aetate. Exempla haec satis sint: SACRIEIS in lapide atinate a. 735, SVIEIS in titulis tribus, romano uno, aquileiensi alteri, tertio beneventano. Sed his antiquiora sunt quae iota supereminens inter consonantem et vocalem praebent pro iota brevi, pinguioris soni exprimendi causa; quod ostendit quam morosi et difficiles essent ea aetate artifices loquendi et scribendi, ut sibi pene nunquam satisfacerent, et peccare potius in analogiam, quam signa negligere quibus accurate imo putide sonus exprimeretur.

CAP. XIV.

De puncto, vel sicilico vocalibus longis superimposito.

Scriptura, qua vocalis longa per diphthongum vel per geminationem scribebatur, cum obsolesceret, paulatim et alia successit Grammaticorum doctrina, quae vocalibus longis sicilicum imponere iubebat. Est autem sicilicus virgula in lunulae modum curva. Nomen huic signo fecit Marius Victorinus, quamvis is nescio qua incogitantia non vocalibus longis sed consonantibus impositum affirmet, duplicatione nondum inducta, idque dicat apparere. Cum huius victorinianae orthographiae nullum in lapidibus extet indicium, contra vocales longas sicilico videamus ab antiquis distinctas, Cavedonium qui putavit se in SVLL'A sicilicum invenisse, et cum duplici quidem *l*, praetereamus. Experientia etiam docuit, principio non sicilicum sed punctum longis vocalibus superimpositum; deinde etiam sicilico datum locum, et promiscue pro puncto usurpatum, donec obliterato illo puncto, sicilicus ' et virgula ' in more manserunt usque ad seram aetatem.

Latet quis huius novae orthographiae auctor extiterit, quove tempore primum usurpari coepta sit; nam non necessario videtur orta ex reiecta longarum vocalium geminatione, quod olim tenui, cum etiam vocales simplices ex diphthongo ortas afficiat. L. quidem Furius qui assem a Riccio

Digitized by Google

editum percussit post medium saeculum sextum; ita nomen inscribit, si credere Riccio fas est, L·FVRI, quod FOVRI a priscis saeculi quinti scribi consuevit. Quod si ita est, novum inventum parum processisse dicendum erit: nam toto saeculo septimo scriptura FOVRI mansit, nec rediit orthographia Lucii Furii ante L. Furium Brocchum, qui in denario suo utitur sicilico L·FVRI CN·F·BROCCHI. Huius triumviri aetas definietur comparatione thesaurorum montecodruzzensis defossi circa a. 672-3, et carrarensis terrae mandati circa a. 676-77, cum thesauro roncofreddano deposito a. 680-2. Nam nummi furiani qui asperi et recentes inventi sunt in roncofreddano, non comparuerunt in montecodruzzensi et carrarensi. Tamen Furii nummum ad a. 700 refert Mommsenius, propterea quod triumviralem magistratum monetae cudendae notat in denario, quem morem non ante eum annum 700 putat incoepisse.

Post L. Furium triumvirum monetalem habemus Pomponium Musam, qui hoc munere functus esse videtur circa a. 690 ex sententia Cavedonii (Ripostigli p. 213). Is sicilicum in voce MVSA constanter usurpat, cum vero in MVSARVM nunquam adhibeat, inde suspicari possumus ea aetate legem huius orthographiae fuisse ut superponeretur quidem syllabis per geminationem vel per diphthongum scribi solitis, verum in arsi positis. Musam excipiunt nummi Albini, Bruti filii, cusi a. 711. Is puncto constanter utitur in BRVTI quod scriptoris indiligentia nonnunquam male translatum apparet in extremam syllabam nominis ALBINVS, aliquando bis positum vidi errore fabrili ALBINV BRVTI·F. Hoc anno vel sequenti sculptus est titulus in quo coniuncta visitur utraque orthographia *i* supereminens in DIVO, et sicilicus in IVLIO. Est vero hactenus primus titulus aetatis certae in quo sicilici usus appareat; ne tamen hoc tempore primum ortum putes monent nummi quos supra recensui.

CAP. XV.

De omissione *m*, *s*, *n*, *t*, *r* consonantium finalium.

Latinos priscos quasdam litteras in fine vocum pronuntiando obscurasse, indeque ortum ut scribendo etiam eae omitterentur, res est perspicua consideranti originem vernaculae dialecti. Constat enim latinos olim eadem fere conditione fuisse qua nunc sunt ut loquentes extremas vocales vocum canant magis quam pronuntient: quamobrem consonantium sonus finalium adeo attenuari oportuit ut audiri vix posset. Igitur cum declinationes nominum per *m* vel *s* finiantur, nempe per liquidam et sibilantem, his sublatis, secunda declinatio extitit in *o* desinens POVPIIIO, GABINIO cet. In tertia declinatione, omissis *s*, *r* finalibus, prodiit AIDILE, MIITARE, PISAVRESE et similia, MATE, VXO, MAIO, MINO, quae hactenus innotuerunt. Ele-

Digitized by Google

menta *nt* in tertiis personis verborum pariter omissas videre est in CVPA, ΠROBAVERO, DEDA, raro *n* tantum, ut DEDROT, CVPAT.

Haec omnia ad antiquissimam aetatem pertinent, cuius vestigia identidem saeculo sexto et septimo apparent, versoque *o* in *u* leges COLLEGIV, PILARGVRV et similia, EMERV, et sublata littera *t*, VIVON.

CAP. XVI.

De declinationibus veterum Latinorum.

Pauca sane et plerumque incerta sunt quae ab antiquis Grammaticis de declinationum veterum casibus accepimus: nec tamen satis proficere possumus ex monumentis quae ad nos pervenerunt. Constat id experientia, nullum hactenus exemplum reperiri nominativi pluralis in *oi*, *oe* aut dativi et ablativi in *ois*, *oes*, quos scimus a veterrimis usurpatos. Apud Festum ex lege Numae recitantur haec verba: *Janui Quirino agnum marem caedito* quae ferme olim scripta *Janoi Quirinoi acnom marem caiditod.* Alibi p. 206 ab eodem citantur *Pilumnoe poploe* ex carmine saliari, tum ab epitomatore Paulo p. 86, *Fescemnoe*, et apud eumdem legimus p. 19: « *ab oloes* dicebant pro *ab illis* ». Dativi exempla Marius Victorinus petit ex libris veteribus, atque ex peritorum quorumdam scriptis (de orthogr. c. 4. p. 26. edit. Gaisf.) *cameloi*, *caproi;* sed haec recentioris sunt aetatis in qua valuit graeca consuetudo in graecis vocabulis transferendis, ut e. g. *cosmoi*, vel *cosmoe* scriberent, quae verba hodieque leguntur in Cic. II Rep. c. 33, ad quem locum revocat Maius ex Mela l. 2 *Heniochoe*, et Osannus *canephoroe* ex Cic. IV Verr. 2, 5, addasque licet *Locroe* ex Quintil. X, 1, 70, quod exemplum post Schneiderum excitavit Zumptius.

Iuvabit hoc loco contexere ex monumentis collecta schemata singularum declinationum, ut statim appareat quam pauca sint quae aetatem tulerunt.

Declinatio prima.

Nom.	*a*, *as*	ROMA, VALENTIA, PAAPIA, AESILLAS, SALVENA (masc. n. pr.), VOLTA (masc. n. pr.), POENA (masc. n. pr.).
	e	PRVNE, IIKOCIVVII, PABATE (masc. n. pr.).
Gen.	*ais*, *as*	PROSEPNAIS, EVTICHIAIS, FAMIKIAS.
	ai, *a*	AECETIAI, COIRA.
		DEIA LIBERA.
	aes, *es*	AQVILLIAES, MONIMES.
Dat.	*ai*, *a*	FORTVNAI, KOVCINA.
	ie, *e*	VICTORIII, VIISVNII, IIRINII, DETRONE.

Digitized by Google

Acc.	*am, a*	LOVCANAM, CORSICA.
Voc.	*a, e*	
Abl.	*ad, a*	HINNAD, AMBRACIA.
Nom. pl.	*ai, a*	TAMPIAI, MATRONA.
	as	COLLEGAS, quod exemplum ab amico accepi, qui epigraphen integram vulgabit.
Gen.	*asom, arom*	
	om	
	um	
Dat.	*ais, as*	DEIVAS CORNISCAS.
Acc.	*as*	
Voc.	*eis, es*	NVGES.
Abl.	*eis, es*	

Declinatio secunda.

Nom.	*os, o*	VECOS, CASIOS, COMIO.
	om, o	POCOLOM, POCOLO.
	us, u	CLAVDIVS, ALBINV.
	um, u	PROBVM, COLLEGIV.
	es, is, i, id	AIEDIES, AFARIES, AMVCES, VIBIS, FVRIS, ALIS, MINVCI, ALID.
Gen.	*i, ei*	VECI, OSTIEI, MAGISTREI.
Dat.	*ei*	ALEI, LADINEI, LOVKDEI.
	o, e	HERCLO IOVIO, SACRICOSTII, IIRINII.
Acc.	*om, o*	DONOM, DONO, VIRO.
	um, u	MOIRVM, GREMIV, DONV.
Voc.	*e, i*	*Furie, Furi.*
Abl.	*od, o*	OQVOLTOD, LADINOD, IDNOD, OCRICLO.
	ud, u	FACITVD, CONSOLTV, DECRETV.
Nom. pl.	*oi, oe*	*Cameloi, Pilumnoe.*
et Voc.	*ei, e*	FEILEI, PLOIRVME, FALESCE, IIII·VIRE.
	eis, es, is, i	HERENNIEIS, PAGEIS, ATILIES, DVOMVIRES, MAGISTRES, MAGISTRIS, MAGISTRI.
Gen.	*osom, orom*	*Olo*ROM, DVONORO.
	om, o	AISERNINOM, ROMANOM, SOVOM, AISERNIO.
	um, im	DEVM, SERRARIVM, AISERNIM, *Procum, Patricium* (Festus, p. 249 ex tab. censoriis).
Dat.	*ois*	IOVIOIS, NVCLOIS, in Sulmonensi titulo (Momms. I. lat. antiquiss., p. 555) potest accipi pro casu tertio plurali.
	oes	*Oloes.*

Digitized by Google

Acc.	*os*	ATESTINOS.
Abl.	*eis*	VEIBEREIS.

Declinatio tertia.

Nom.	*os, us*	OPOS, VENOS, OPVS, VENVS.
	n, o, u, s, x	NOMEN, CAPITO, CREMIO (fem.), PATER, CERES, LEX.
	is, i, es, e	AIDILIS, AIDILES, MILITARES, MILITARE, MENATES, FEIDENATI.
Gen.	*us, u*	VENERVS, NOMINVS, CAPITONVS, PATRVS, CERERVS, TICONV.
	eis, es	PARENTEIS, SALVTES, CERERES, APOLONES.
Dat.	*ei, e*	OPEREI, HERCOLEI, IVNONEI, APOLONEI, PATREI, LEGEI, HERCVLE, IVNONE, IOVII, PATRE, MATRE, SALVTE.
Acc.	*em, e*	AEDEM, VRBE.
	im, i	TVRRIM, PARTI.
Voc.	*e*	DITE.
Abl.	*ed, e*	NAVALED, PRAESENTED, SERVILE.
	ei, id, i	FONTEI, SALVTEI, OMNEI, AERID, OPID. NOMINI, SANCTIONI, MARMORI, HEREDI.
Nom. pl.	*eis, ei, e*	CEIVEIS, ALPEIS, EISDEM, EIDEM, IEI, PISAVRESE.
	is	PRAETORIS, IOVDICIS, TVRRIS, FINIS.
Gen.	*om*	POVMILIONOM.
	ium, um	MVNICIPIVM, TERMENSIVM, PARENTVM, TERMESVM.
	u	MERCATORV.
Dat. Abl.	*eis*	EEIS, EIEIS.
Acc. Voc.	*eis*	

Declinatio quarta.

Nom.	*os, us*	MACISTATOS, SENATVS.
Gen.	*uos, uo*	SENATVOS, SENATVO.
	us, u, i	SENATV, SENATI.
Dat.	*uei*	SENATVEI.
	ue, u	

Digitized by Google

Acc.	*uem, ue, um, u*	SENATV.
Voc.	*us*	
Abl.	*ued, ue, ud, u*	MACISTRATVD, CASTVD, SENATV.

Nom. pl. Acc.	*us*	Dat. Abl.	*bus*
Gen.	*uom*	Voc.	*us*

Declinatio quinta.

Nom.	*es*	DIES.
Gen.	*eis, ei* *es, e, i*	DIEIS, DIEI, DIES, DIE, DII.
Dat.	*ei, e*	DIEI, DIE, FIDE.
Acc.	*em*	
Abl.	*ee, e*	

Nom. pl. Acc.	*eis, es, e*	Dat. Abl.	*bus*
Gen.	*om, um*		

Singularia de verborum coniugatione.

Praes.	2.ª pers. sing.	*us*	SPATIARVS.
	3.ª pers. sing.	*a*	CVPA.
	3.ª pers. plur.	*a*	DEDA.
		ont, on	EXFOCIONT, COSENTIONT, VIVON.
Praet.	1.ª pers. sing.	*ei*	PETIEI, CONQVÆSEIVEI.
	3.ª pers. sing.	*et, e, eit*	DÈDET, DEDE, FVVEIT, POSEIT (POSIIT, POSIT).
		is	COVENVMIS.
		ront, rot, ro	COIRAVERONT, DEDROT, PROBAVERO.
		re, ru, run	DEDERE, FECERE, EMERV, LOCAVEERVN.
2 Fut.	.....	*us*	VTARVS.
Plus. perf.	3.ª pers. plur.		ADIESENT.
Inf.	.....	*er*	OITIER.
Conj. imp.	3.ª pers. sing.		VELET.

Digitized by Google

CAP. XVII.

Parergon de versu Saturnio.

Habemus pauca ex tota antiquitate versuum saturniorum monumenta, quae veluti ex naufragio enataverunt. His igitur utemur; et quoniam Grammatici veteres complura ex hoc genere legerunt, deque his meditati sunt scitu digna, aequum est ut eorum iudicio acquiescamus, praesertim cum litteratores nostrae aetatis certiora non videantur proferre.

Versus quibus olim vates oracula fundebant ii sunt, quos vocant saturnios (Varro de L.L. VII. 36); nec tamen reperti ab Italis, ait Maurus Terentianus (p. 2439 P.; cf. Atilium Fortunatianum, 2679 P.), ideoque saturnios denominatos, ut credidit vetustas; sed est eorum origo graeca, illique metrum istud certo modo dederunt: latini mox poëtae rudem sonum secuti, ut quaeque res ferebat, sic disparis figurae versus vagos locabant. Quae recte dicta esse putat Ritterus (Elem. Gramm. lat. p. 66). Nam cum metrum saturnium constet duabus partibus, primaque sit testimonio plurium iambica, vel sit senarius iambus totus ex sententia Diomedis, iam patet, ait Ritterus, origine latinum esse non posse; pronuntiatio enim latina trochaica est et dactylica, non iambica. Haec quidem recte grammaticis veteribus consentanea: verum Hermannus, inventa anacrusi, docuit, quomodo saturnii versus possint scandi per trochaeos; quod si verum est, illa, quam Ritterus unice adduxit, ratio tolletur, et itala origo versibus saturniis vindicabitur, quamvis ad graecorum modum veteres nostri, ut pleraque omnia videantur effecisse.

Grammatici, qui primam versus partem per iambos scandebant, secundam per trochaeos, existimarint, necesse est, latinos antiquos versus durissimos fecisse, et lege identidem servata, alios tamen breviores, alios longiores inseruisse. Et re quidem vera Atilius Fortunatianus l. cit. fassus est, vix se invenisse apud Naevium saturnios, quos pro exemplo poneret. Idem alio loco p. 2698 passim et sine cura eo homines usos pronuntiat, maxime in tabulis quas triumphatores in Capitolio incidebant. Eius iudicio optimi sunt versus quinque qui sequuntur.

Ex tabula Regilli:

Duello magno dirimendo regibus subigendis.

Ex tabula Acilii Glabrionis:

Fudit, fugat, prosternit maximas legiones.

Ex Naevio:

Ferunt pulcras craterras aureas lepistas.
Novem Iovis concordes filiae sorores.

Metellorum in Naevium:

Malum dabunt Metelli Naevio poëtae

Digitized by Google

Hos ita scandit, ut prima pars sit iambicum dimetrum catalecticum, sive tetrametrum colobum, secunda trochaicum dimetrum brachycatalecticum, hoc est tribus trochaeis constans. Forma igitur haec esse intelligitur, ait Hermannus (Elem. doctr. metr. p. 614):

$$\acute{\upsilon} - \acute{\upsilon} - \acute{\upsilon} - \acute{\upsilon} \,|\, \overset{\prime}{-} \upsilon \overset{\prime}{-} \upsilon \overset{\prime}{-} \upsilon.$$

In his versibus spondeus et tribrachus ubique admittitur pro iambo et trochaeo; pro spondeo vero dactylus et anapaestus: at dactylum ab ultima sede exclusum putat Hermannus. Originem versus saturnii naeviani a iambico senario repetit Diomedes (p. 495 P.); itaque sic scandi vult ut sex iambi sint, et supersit syllaba in fine:

Summas | opes | qui re|gum re|gias | refre|git.

Contra Hermannus anacrusi inducta, de qua mox, sic scandit ut senarius sit trochaicus:

Sum|mas o|pes qui | regum | regi|as re|fregit.

Nunc ut intelligentia ad ea quae de saturniorum expendendorum ratione dicturus sum recludatur, exponam quae de arsi et thesi, de anacrusi, deque accentu et rythmo a grammaticis traduntur. Aiunt igitur in quolibet vocabulo aliquam syllabam necessario existere, quae pronuntiando elevetur, reliquae vero deprimantur. Latini elevant penultimam aut antepenultimam, nec ulterius linguae suae proprietates progredi possunt: illa igitur syllaba quae elevatur, arsin seu elevationem habebit; reliquae quae ponuntur, thesin, ut in hoc: páter, eo quod pronuntiatio latina sit trochaica, habet arsin in *pa*. In vocabulis trium aut plurium syllabarum, si penultima est brevis, arsis habetur in antepenultima, si longa est, erit in penultima ut pópulus, románus.

Quaeque vox in duas partes dividitur; in eam nempe quae habet arsin, et in eam quae hoc ictu destituitur: illa pars quae habet arsin, arsis appellatur; quae arsi caret, thesis dicitur. Sic in « pópulus románus » *po* et *roma* dicuntur arses, *pulus* et *nus* dicuntur theses: in « consilium » et « depositióne » *consi* et *depositió* sunt arses, *lium* et *ne* sunt theses. Haec grammatici. At Bentleius et qui eum sequitur Hermannus tenent arsin esse in unica syllaba illa quae arsi notatur, caeteras vero syllabas esse thesim. Praeterea partem vocis, quae ante ictum est, Hermannus vocat anacrusin, quoniam nec ab ictu sive arsi pendet, neque arsis est.

Item Grammatici aiunt, ut in recitando pronuntiatio trochaica est, ita in scandendo sedes accentus in extremam syllabam transfertur, et est pronuntiatio iambica; differt igitur in qualibet voce accentus pronuntiantis ab accentu scandentis: ille proprie accentus dicitur, iste numerus seu rhythmus; ille fit toni elevatione, iste gignitur brevibus et longis. Inde consequens

Digitized by Google

est ut in pronuntiando idem sit trochaeus et iambus, at in scandendo alius in trochaeo, alius in iambo numerus censeatur.

Dixi quae de anacrusi, arsi, thesi, accentu, numero seu rhythmo tradi solent; nunc ad leges progrediar quae feruntur ut numerus versuum saturniorum inveniatur, quae quidem certe probabili coniectura et opinione continentur; verum enimvero eas nosse opus est ut plane constet quae sit recentiorum grammaticorum doctrina.

Versus saturnii in duas partes dividuntur; primam partem scandes vel per anacrusin et tres trochaeos iisque pares in hunc modum

Fu|dit fu|gat pro|sternit;

vel per tres iambos iisque pares et semipedem

Fudit | fugat | proster|nit.

Secundam partem scandes per tres trochaeos, similesve

Maxi|mas legi|ones.

Haec est mensura saturnii, quando est optimus, nempe integros habet pedes sex et semipedem. Cum vero non integros habet pedes, tunc qui scandere solent per anacrusin, sciant has leges circumferri.

Thesis cuiusque pedis potest omitti, praeterquam finalis primae partis, et initialis partis alterius. Itaque sic scandi iubent hemistichium primum versus tertii carminis in Scipionem Barbati filium

LVCI|OM | SCIPI|ONE | — FILI|OS BAR|BATI

et quintum ex elogio Barbati

TAV|RASI|A, CIS|AVNA | — SAMNI|O | CEPIT

Thesis in singulis partibus semel potest supprimi; itaque sic scandes versum quartum carminis sorani per iambos et trochaeos

DONV | DANVNT | HER|COLEI | — MAXSV|ME | MERETO

Solutio arsis fit cum pro una syllaba longa duae breves ponuntur. Hiatus est cum *m* finalis vel vocalis in fine cum vocale sequentis vocis non eliditur. Caesura est terminatio partis metri simul cum ordine vocabulorum, ita ut nulla syllaba supersit.

Haec tria non obstant in hoc rudi carmine, quominus censeas te recte scandere: exemplo sit versus secundus praedicti carminis de Barbati filio

DVONORO OPTVMO FVISE VIRO viroro

Sic scandes per iambum et trochaeum

Duono|ro o|ptumo | fu|ise vi|ro vi|roro

Sic per anacrusin

Duo|noro | optu|mo fu|ise vi|ro vi|roro

Si elidis *ro o* erit thesis omissio; si non elidis erit hiatus.

Digitized by Google

Hic versus sine caesura est; prima enim metri pars cum ordine vocabulorum non terminatur, sed a *fuise* syllabam accipit duasque remittit ut pes procedat; nempe dactylus pro spondeo; quod item stat pro trochaeo.

Haec placita, quae nec iudicare mihi in animo est, nec tanti sunt ut oporteat, duxi enarranda, ut quid de saturnii natura grammatici veteres et recentiores dicunt non ignoretur. Placet nunc carmen naevianum referre quale nobis servavit Gellius, restituta orthographia eius temporis coniectura probabili. Naevius igitur suo inscribendum sepulcro mandavit hoc epigramma.

MÓRTALÉIS INMÓRTALÉIS — FLÉRE SEI FORET FAS·
DEIVAI CÁSMENAI FLERÉNT — GNAIVIÓM POETAM
ITAQVE PÓSTQVAM EST ÓRCEINÓ — TRÁDITVS TESAVRO
ÓBLEITEI SVNT RÓMAi LIN — QVÁ LOQVIÉR LATEINA

In Gellii manuscriptis legimus hodie *Romani loquier latina lingua* quem locum certe corruptum, ita, ut vides, corrigendum suadeo metri causa.

CAP. XVIII.

Parergon 2. — De festinata forma litterarum latinarum, quam cursivam dicimus.

Exposui initio quae de forma vetustissima litterarum latinarum nobis innotuerunt; dixi etiam de secuta permutatione quarumdam; tum nolui silentio praeterire lineares tres figuras quae in latinis titulis occurrunt, id est *e* et *f* et *l* sic scriptas ||, |ı, |ı: indicavi etiam dissutas lineas litterae ΛΛ in titulo casinate in quo recepta apparet littera |ı. Nunc puto neminem fugere posse, quam arcte haec coniuncta sint cum originibus illius scripturae properatae quam appellamus vulgo *cursivam*. Huius enim cum natura sit, ut litterae raptim cursimque stilo exarentur, aut calamo pingantur, necessario factum est ut veteres linearibus uterentur elementis.

Et de formis quidem cursivis quae aetate augustea, diuque post sunt usurpatae, satis superque egi in opere *Graffiti de Pompei;* hic quoniam ago de liberae reipublicae tempore, revocabo in mentem quod in illo libro aperte dixi, nullum me invenisse titulum graphio scriptum litterisque cursivis, qui saeculum octavum iustis de causis antecederet. Omnes illi tituli qui aetatem certam produnt, nempe Pompeianus an. 675, Canusinus an. 687, et ex Romanis sancaesariensibus qui aetatis sullanae esse putantur, charactere quadrato conscripti sunt. Laminam vero illam plumbeam musei Kircheriani, quam delineatam accurate edidi in lucem in Ephemeride archeologica neapolitana, cur liberae reipublicae aetati fuerit qui attribueret nunquam intellexi; nam neque ob litteraturam, neque orthographiae causa illam necessario refert aetatem; imo si comparationem instituas cum epigraphis pom-

Digitized by Google

peianis, huius laminae romanae alphabetum simile pene geminumque invenies alphabeto quod in inscriptionibus annis his 770, 771, 772, 774 exaratis in eo oppido deprehendas. Cum igitur haec ita essent, cumque hactenus inscriptionibus destituerer, quae fidem facere possent de litteraturae cursivae ante saeculum augusteum natura, summi procul dubio visa sunt mihi esse pretii fragmenta duo scripturae cursivae non ita pridem ad me allata a Fr. Gamurrinio musei etrusci Florentiae praefecto. Reperit is igitur in aretino agro duo ex argilla rubra fragmenta paterarum, in quibus scripta quaedam verba erant, quorum interpretationem ab Instituto borussico Romae insidente frustra flagitarat. Arripui avidius oblatam fortunam, inveniebam enim quod diu quaesiveram, scripturae cursivae aetatis liberae reipublicae ad quatuordecim litteras in brevi licet epigraphe. Fuit tamen dolendum maxime quod litterae *b*, *d*, *q* non occurrerint, quas magnopere desiderabam.

Litterae igitur istae quae numerantur sunt eiusmodi.

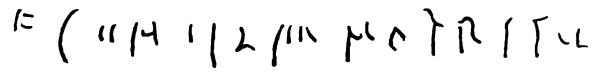

a c e h i l m n o p r s t u

Forma *a* orta esse videtur ex Λ; reliquae satis notae sunt ex his quae docui in libro illo *Graffiti de Pompei*, ubi differentias litterarum singularumque naturam multis indicavi. L hic angulata effingitur: linearum formam habes in titulis nonnullis, in vasculis duobus sancaesariensibus. *O* infra hiat, sed quam facile distinguas, cum semel arripueris singularem litterae *a* figuram. Leges igitur sic:

a

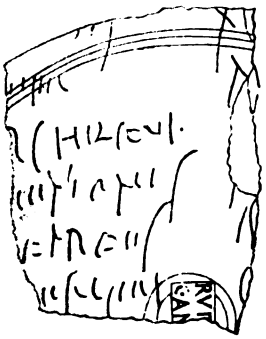

b

a		*b*
. . es	Pe	meti
. . em	P	acet
A)rchilavi		pul
A)mpionis		cim
Ep)apraes	ls	
On)esum(i	C	

Digitized by Google

Archaicae orthographiae indicia sunt *i* pro *e* brevi, praeterea digamma in *Archilavi*, tenuis pro aspirata in *Ampionis*, *Epapraes*, *Meti*; *u* pro *i* in *Onesumi*, *i* pro *u* vel *y* in *Cim(inum)*, *Meti(mnaeum)*.

CAP. XIX.

Canones palaeographici.

A in lapidibus et nummis romanis (excepta voce *Roma*) unice adhibetur toto saeculo sexto et deinceps: in nummis latinis frequentior, in nummis coloniarum inferi maris pene unice uno aut altero exemplo exceptis, in titulis vero praenestinis lapideis latinisque frequentissime.

Λ in titulis aere incisis itemque pictis, in titulis latinis Sabinorum, Marsorum, Capenatium, Faliscorum, Pisaurensium passim usurpatur: item in nummis Apuliae et romanis Campaniae.

Λ saeculo extremo quinto et media parte sexti est usus fere promiscui cum A in urbis nomine *Roma* nummis inscripta. Ab a. circiter 560 ad 580 huius formae Λ maior est numerus, media plus parte, quam A. Ab a. 580 ad 610 raro usurpatur Λ, cessatque post eam aetatem.

A saeculo urbis quinto usurpari coepit, nec diu mansit, perraro post medium saeculum sextum adhibetur.

C, C, G litterae usus incipit circa medium saeculum quintum, praevalente adhuc littera C pro *k*, *g*, *c*.

K incipit c. a. 500, et adhibetur fere unice ante litteram A. saeculo sexto et septimo.

ᒪ usus solemnis cessat fere saeculo sexto: ultra eam aetatem adhibetur in quibusdam titulis in Etruria insculptis et aliquando in nummis familiarum.

L mediae formae ante saeculum sextum non usurpatur.

L quadrata initio apparet saeculi sexti, adhibeturque identidem cum *l* acuta et mediae formae per saeculum sextum; saeculo autem septimo sola regnat.

O, viguit saeculo quarto et quinto, obsoleta forma, post eam aetatem.

Π quadratum raro in lapidibus usurpatur saeculo quinto et sexto: in nummis, poculis, vasculis, similibusque etiam saeculo septimo vertente adhibetur.

Π lunula hiante communis est saeculo quinto, sexto et septimo.

P clausum non raro apparet saeculo quinto et sexto, eius frequens usus saeculo septimo est.

Y adhiberi coeptus est in paucis aetate sullana, cum antea V eius loco usurparetur vel I, quae consuetudo mansit.

Litterae initiales in titulis ad aetatem usque augusteam, integrique versus forma super ceteras litteras eminente, saeculo sexto et septimo nonnunquam usurpatur.

Numeri subtractione magis quam additione signati: inde ortae formae V., ↓, D, ↀ, ↀ.

Digitized by Google

Puncta in fine versuum apposita sunt post siglas aut voces imminutas idque saeculo septimo reip. liberae: neque facile vocibus integris additum punctum in fine versuum invenies ante annum 700.

CAP. XX.

Canones orthographici.

Consonantes duplicandi usus coepit ante Ennium, post medium saeculum sextum exempla habet rara usque ad annum u. c. 620.

Usus inde invaluit adeo ut ab a. 620 ad 670 consonantium duplicatarum numerus duplo excedat non duplicatas. Leges paulatim a pristino more discedunt, donec numerus geminatarum sit fere duplus.

Afflatus vocalium initio vocum omissus est perraro idque post medium saeculum septimum.

Afflatus consonantium adhibitus est fere promiscue ab aetate mummiana ad a. 660: ab a. 660 ad 700 magis est adspiratum, nec tamen exempla adspiratarum plus quarta sui parte numerum non adspiratarum excedit.

IN in compositis ante P saeculo septimo verti coepit in IM primum aetate mummiana: aetate vero sullana constanter IM usurpatur.

At QV pro CV fere pertinet ad saeculum septimum medium.

XS apparet primo in epistola consulum a. 568, deinde adhibetur in fragmentis Legum a. u. 621-36, 643. Tandem revocatur aetate Augusti, in qua usurpatur frequenter.

Nomina secundae declinationis in OS, OM cessant circa saeculum sextum medium: declinatio in VS, VM circa a. u. c. 500 vel paulo ante oritur.

Litterae finales pertinentes ad declinationem OS, OM in antiquioribus servatae, deinde passim omittuntur. R finita tertiae raro apocopen patiuntur, itemque T finalis verborum saeculo quinto et sexto.

E pro I usurpant antiquissimi; huius usus saeculo sexto iam rarior est.

Antiqui moris fuit V vertere in O subsequente L: V vel O promiscue iam adhibetur prima parte saeculi sexti: rarior deinde O, saeculo septimo per V scriptum, paucis titulis exceptis, qui veterem orthographiam imitantur.

Diphthongus AE loco AI in radicibus vocabulorum incipit usurpari bello punico primo: durat vero paucis exceptis saeculo sexto; rarior iam in septimo.

AE in declinatione vocum incipit parte extrema saeculi sexti. Circa finem saeculi septimi et aetate augustea vetus AI reviviscit.

AV coepit mutari in O et O in AV saeculo sexto, mansitque usus in perpaucis saeculo septimo.

EI pro I longo in radicibus vocum ad antiquissimam linguam sic pertinet, ut eius consuetudo nunquam sit intermissa.

Digitized by Google

OE diphthongus medio saeculo septimo incipit locum tenere OI; fluctuat tamen annis viginti fere promiscuus, qua aetate *murus* pro *moirus* constanter, *ludus* pro *loidus* aut *loedus* rarissime scribitur.

OV diphthongus pro OI primum exemplum habet in carmine Protogenis saeculo fere septimo.

O ex OV ortum saeculo quinto, inde manavit in sextum.

Vocalium A, E, O, V duplicatio inducta saeculo sexto excitata et adhibita saeculo septimo, Suasore Accio, duravitque ad Sullam usque et ultra.

Duplex II ab osca consuetudine orta saeculo sexto, usurpari coepit aetate fere ciceroniana et caesariana, nec nisi inter duas vocales, et consonantem ac vocalem.

I prosodiacum ceteras supereminens litteras initio saeculi septimi orta coepit propagari aetate sullana.

I euphonicum Latinorum est proprium ponitur etiam pro ĭ brevi pinguioris soni exprimendi gratia: item II vel IEI eadem aetate pro ī longa usurpatur.

Vocalibus longis punctum imponi coeptum fortasse post medium saeculum sextum: serius post Sullam circaque a. u. 680 punctum vel sicilicus in vocalibus A, E, O, V pro geminatione usurpatur.

Digitized by Google

PARS NUMISMATICA

INSCRIPTIONUM LATINARUM ANTIQUISSIMARUM.

CAP. I.

Nummi Romanorum, typis non romanis, et inscripti *Roma*.

1. ROMA in postica.

Caput deae adversum tectum galea tribus cristis insigni: ipsi capillus intortus, et inaures ex gemmis glandis specie; circa collum monile.

Bos ad dextram pergens ore obverso; supra caduceus.

Est in Kircheriano: similes quatuor inventi sunt in aquis vicarellianis.

2. (= 2.) ROMA in exergo posticae.

Typi iidem, sed pro caduceo est littera ⊢.

Capillus deae, qui in praecedente asse est intortus, hic apparet solutus; monile omissum. Est in Kircheriano.

His typis, additaque littera ⊢, tres in aquis vicarellianis reperti. Mommsenius dat RoMA, *o* minuto et cruribus litterae *m* mediis ad basem demissis, male utrumque; *o* mediae est formae. In assibus his, ait Mommsenius, cerni ⊢ hodie tradi solet. Marchius in tabula √, neque ⊢ nisi ad marginem pingi iussit: quaeritur igitur adhuc num vere ⊢ ibi deprehendatur. Fortasse ancoram vel simile quid, neque litteram, monetarius eo loco pingere voluit. Coniecturis his, quibus se ad scribendum accessisse probat sine idonea monumentorum notitia, illud etiam gravius accedit, quod falso ait Marchium in tabula pingi iussisse √, et ad marginem addidisse ⊢ (tab. 5, inc. n. 15), ea de causa quod addubitaret. Marchius enim non ea de causa omisit, verum quia nondum ei exemplum bonae flaturae occurrerat: hoc demum cum esset nactus, delineatum dedit in supplemento n. 1 (leg. descript. p. 38).

3. (= 4.) *a*) RoMA in postica, triens.

Caput deae hastatae, cuius comae pars calamistro compta in collum fluit, pars intorta et retro acta ex cervice per medium verticem ad cristae modum frontem pertingit; frons lamina ornatur duabus quasi pinnulis instructa dextra laevaque.

Digitized by Google

Hercules iuvenis a tergo centaurum adortus, iniecta eius capillis manu, clavam intorquet.

Nota pretii est triens; pondus aequat unciam et tres partes.

b) ROMA, quadrans.

Caput iuvenile, capillo crispo, tectum spolio apri.

Taurus cursu ruens, infra draco.

c) ROMA, sextans.

Corvus stans, ante flos, quem pene rostro attingit.

d) ROMA, uncia.

Caput solis adversum, radiatum, clamydem habens in pectore gemma constrictam.

Luna', intra cuius cornua stellae duae.

Series haec percussa cum assis pondus esset unciarum fere quatuor et semis. Deinde paulatim asse deminuto, et feriri coepto pondere quadrantario, quadrans unice cusus est addita pro signo spica, pondere unciali. Idem quadrans paulatim redactus est ad semunciae et sicilici pondus, iisdem typis retentis.

Officina horum nummorum adhuc ignoratur; tamen mihi certo constat nunquam in Apulia quemquam eorum fuisse visum, qua in regione cusos opinatur Mommsenius, qui et *m* in *Roma* depinxit cruribus mediis ad basem demissis, typosque male descripsit, hastamque deae non indicavit.

In quadrante caput ait esse Iunonis sispitis; at contra, caput est non illud quidem Iunonium caprina pelle tectum, sed hominis tecti apri spolio. Scipio Maffeius et noster Eckhelius, D. n. V, 48 id dudum monuerunt: at frustra.

4. (= 13*g*) ROMA vel ROMA in postica.

Bifrons imberbis laureatus.

Minister sacrorum limo cinctus, genuque nixus, porcum sustinet, quem armati duo, alter barbatus lanceam tenens, imberbis alter brevi iaculo instructus, mucrone pugionis configunt.

Aureus est pendens gr. gall. 6-7: eius dimidium pendet gr. gall. 2 ½-3.

5. (= 13*g*) ROMA in postica, XXX in antica.

Aureus typis iisdem pendet gr. gall. 4. Mommsenius post alios putat repraesentari in posticae typo sacerdotem sacrificantem porcum adstante utrinque milite. At est manifeste ille ritus foederis feriundi vel coniurandi, de quo dixi in Ephem. neapol. mea, et Minervinii a. 1, pag. 68: in quo adolescens nobilis limo cinctus porcam vel porcum marem sustinet, quem duo armati gladii mucrone configunt.

6. (= 13*l*) *a*) ROMA vel ROMA, ROMA in postica, semel ꝓOMA sic scriptum lego in nummo qui est apud me, litteris extantibus.

Bifrons imberbis laureatus.

Digitized by Google

Iuppiter imberbis vel barbatus quadrigae insistens, sceptrum tenens, fulmen intorquet, aurigante Victoria.

Argenteus denarius est epigraphe modo impressa, ROMA vel ROMA modo extante. Pendere solet grammata 5-7.

b) Est et quinarius, dimidio pondere, iisdem typis, pendens gr. 3.

c) Est et litra aerea typis iisdem pendens grammata 5.

7. ROMA in postica.

Bifrons imberbis laureatus.

Equus saliens ad dexteram.

Vidi in museo Santangeliano: libella argentea est pendens gr. 0,65, decima denarii pars.

8. ROMA in postica.

Caput deae galea tectum: ad dexteram corona.

Vidi in museo parmensi. Libella argentea est pendens gr. 0,65. Libellam olim fuisse ex argento partemque decimam denarii antiquioris, testatur Varro L. V. de LL. n. 174. « Denarii denos aeris valebant. Nummi denarii decuma libella, quod libram pondo aeris valebat et erat ex argento parva ». Idem in Annalibus apud Charisium p. 105. ed. Keil. « Nummum flatum primum a Servio Tullio dicunt: is quattuor scrupulis maior fuit quam nunc ». Quem locum varie exagitarunt viri docti, et indocti. Nummus primus argenteus ille est dicendus quem retuli n. 6, qui vere quatuor scrupulis maior est quam denarius aetatis varronianae; cuius decima pars seu libella haec erit quam dedi duplici specimine.

9. (= 13*k*) *a*) ROMA in postica.

Caput iuvenile malis nonnunquam lanugine florentibus, galeatum; pone clava.

Equus effrenis, saliens: pone clava.

Est denarius argenteus, cuius extat nummus aereus, seu litra typis iisdem.

10. (= 13*m*) ROMA in postica.

Caput Herculis imberbis tectum spolio leonis: pone clava.

Equus volans: pone clava.

Nummus est aereus pendens gr. gall. 6-7.

11. (= 13*h*) RoMA in postica.

Caput iuvenile galeatum, malis florentibus lanugine prima: in galea gryphus.

Protome equi frenati: pone falx.

Est denarius argenteus, cuius extat quinarius cum epigraphe RoMA et nummus aereus iisdem typis et epigraphe. Mommsenius errat, cum ponit caput equi modo frenati, modo effrenis; item falso strigilem esse dicit, quae est falx arboraria.

Digitized by Google

12. (= 13 *i*) *a*) ROMA in postica.
Caput iuvenile laureatum coma in cervicem fluente.
Equus effrenis saliens.
Est denarius, cuius extat quinarius, et litra aenea iisdem typis, nisi quod in aere equus frenatus apparet.

13. (= 13 *p*) ROMA in postica.
Caput deae galea phrygia tectum, offendicibus solutis.
Canis gradiens.
Aereus nummus minimi moduli, pendens gramma gall. et semis.

14. (= 13 *o*) ROMA in postica.
Caput deae galeatum.
Duo cornucopiae simul iunctae ut in nummis Vibonis Valentiae et similibus.
Nummus aereus extat nunc in Kircheriano, pendens gr. gall. duo et semis.

15. (= 13 *r*) ROMA vel RoMA in postica.
Caput muliebre corona turrita cinctum, comptumque inauribus.
Eques equo admisso scuticam quassans.
Nummus aereus pendens gr. gall. 5 ½-7.
Ex his inventi triginta et unus in aquis vicarellianis.

CAP. II.

Nummi Romanorum typis non romanis inscripti

Romanom, Romano, Roamos, Rommos, Romms.

16. (= 1.) ROMANOM in postica.
Aquila adversa volat, fulmen unguibus ferens.
Equus alatus admisso gradu tendens ad sinistram. Pendet asses fere quinque aeris gravis.
Inventum est aes in agro veliterno, aiunt Fea, Miscellan. II. 195, et Eckhel, Syll. I. 98, illatumque in Museum Borgianum Velitris. Post plures annos in Aemilii Brauni manus cum venisset, emptum Marchius in Kircheriano collocavit.
Inscriptio certissima? tamen Mommsenius scribere non dubitavit p. 9: « M reperitur post O in *Romanom*, quod et singulare est et dubium ».

17. rOMANOM in postica.
Typi iidem ac praecedentes.
Descripsit Lanzius Saggio II. p. 127: ignoraverunt Mommsenius et Ritschelius. Nuper ex Museo Guadagnio transiit in Museum Britannicum.

18. ROM... in postica.
Fragmentum aeris cum parte typorum n. 1. 2 descriptorum. Inventum

Digitized by Google

ad Tormarangio, quae est turris amaranthiana (vicum dixit Mommsenius): illatum est in Museum Kircherianum a Marchio.

19. (= 13.) ROMANO in postica.

Caput Martis barbati galea tectum: pone ramusculus quernus.

Protome equi frenati: pone spica.

Denarius est argenteus, cuius extat libella inscripta ROMA iisdem typis edita a Fiorellio, Ann. di Numism. 1846, p. 23, sed mihi non visa in qua omissus ab editore ramusculus, in nummo detrito, facile aciem intuentis elusit: inscriptio mihi videtur imminuta defectu metalli, atque supplenda ROMAno.

20. (= 13*a*) *a*) ROMANO in antica et postica.

Caput deae galeatum.

Protome equi frenati.

b) ROMANO in postica.

Iidem typi. Sub protome equi in postica legitur SVES litteris leviter extantibus fortasse ex repercusso nummo Suesano manentibus. Fuit Romae apud Depoletti negotiatorem antiquarium.

c) ƆOMAOЯ, ROMMOC, ROMΛΛC typis iisdem.

a. b. c. aenei sunt pendere soliti gr. circa 6-7.

Tres hi nummi sub littera *c* relati non differunt a praecedente *b* nisi tituli orthographia. In primo etiam, quem accepi a Lovattio, accedit gryphus in deae galea. Cum sigma lunulae simile nunquam adhibitum sit ab artificibus Campanis, usurpatum vero appareat in Italia a Tarentinis et Asculanis apulis, inde necessario deducimus ab artificibus graecis fuisse, vel Tarentinorum vel Asculanorum Apuliae aliarumque regionum, qui barbara promiscuitate alphabeti latini et graeci, barbara etiam corruptione vocis, insculpserint *Roamos*, *Rommos*, *Romms* et similia, pro *Romanos*, quod patet eos voluisse ad graecam consuetudinem nummorum inscriptorum TAPANTINOC (*νοῦμμος*), YPIANOΣ, KAMΠANOΣ.

d) In Museo Britannico olim vidi nummum eiusmodi inscriptum ЖOMA VIII T circa protomen equi frenati: pone astrum.

In antica caput iuvenile diadematum pone meandri signum ⊟ ⊟.

Iuvat his conferre nummum simili typo et inscriptum KAƧIO, quem vidi in Museo Florentino ab aliquo principe gallo Cassii nomine percussum.

21. (= 13*c*) ROMANO in postica.

Caput Herculis imberbis diadematum, habens spolium leonis nodo constrictum circa collum et clavam.

Lupa geminos lactans.

Denarius argenteus pendens gr. gall. amplius septem.

22. (= 13*b*) ROMANO vel ROMANO in antica.

Caput Apollinis laureatum fluxo capillo.

Digitized by Google

Equus effrenis saliens; supra astrum.

Denarius argenteus est pendens gr. gall. amplius septem.

23. (= 13 *d*) ROMANO in postica.

Caput deae galea phrygia tectum, offendicibus solutis; pone sigillum artificis varium.

Victoria apta alis, veste fluente, pene nuda, ramum palmae tenens, pendentem ex taenia coronam ferentem: pone graeca aliqua littera modo simplex modo gemina distinguens typorum numerum.

Denarius argenteus pendens gr. gall. amplius sex.

24. . . ИΛMO . . litteris retrogradis in postica.

Caput Apollinis laureatum.

Bos humana facie a supervolante victoria coronatus.

Nummus est aereus, quem reperi unicum in ingente nummorum acervo eruto ex aquis vicarellianis. Pendet fere gr. gall. 5; nam est male habitus.

25. (= 13 *e*) *a*) ROMANO vel ROMAno in postica.

Caput Apollinis diadematum, capillis nodo constrictis ad cervicem.

Leo pedis sinistri unguibus pugionem ori insertum tenens: satis absurde describitur a Mommsenio leo gradiens et pedem attollens.

b) Nummus aereus ex. 1156 repertis in aquis vicarellianis hoc typo, cusus in lucerino nummo, pendens gr. gall. sex, semis. Lucerinus habuit in antica caput barbatum, in postica delphinum, eique subiectam litteram ⅂.

c) Hi nummi pendere solent gr. gall. septem. Sunt vero ex his qui duplum pendent, quorum exempla habeo penes me duo inventa in thesauro morinensi mihi descripto in Ephemerid. Instituti an. 1860, 132-39: aliquot etiam vidi in Vaticano et alibi. Similis ponderis, nempe gr. 14,00 est neapolitanus aereus musei Aretini cum epigraphe ΝΕΟΠΟΛΙΤΩΝ et typis his:

Caput Apollinis laureatum, pone E.

Bos humana facie: supra astrum, infra M, in exergo E.

26. ROMANO in antica et postica.

Caput deae galeatum, capillum habens nodo constrictum ad cervicem.

Aquila fulmini insistens, alis apertis, pone gladius.

Nummus aereus, qui pendere solet grammata 17,00 teste Sambonio, « Recherches sur les monnaies de l'Italie, pr. part., p. 131 ». Est in museo berolinensi et neapolitano; vidi etiam Vindobonae, habeoque ex museo londinensi aere expressum.

Digitized by Google

CAP. III.

Nummi typis romanis cum epigraphe V, ⊢, ROMA ⊢, extra urbem, vel Luceriae flati.

27. V in postica.

Caput Iovis ad sinistram versum: infra nota pretii iacens, quae est semis.

Prora navis, supra littera V.

Semissis est flatus pondere quinque unciarum et semis: traditur inventus in agro romano. Similem descripsit Riccio, Repert. 30, sed ibi ⊢ acutam litteram expressit pro littera V, quod, cum possit esse verum, subit tamen dubitatio de homine tractante id temporis paulo cupidius nummos lucerinos.

28. ROMA in postica.

Caput Mercurii petaso tectum, et pretii nota.

Prora navis: item pretii nota.

Extant sextans et uncia cusi, referendi ad assem trientalem flatum.

29. ROMA in postica et ⊢.

Caput Iovis laureatum et nota S.

Prora navis, cuius insigne est ala et nota S.

Semis cusus pendens gr. gall. 47, 00; pertinet ad assem trientalem.

30. (= 25.) *a*) ⊢ in postica.

Caput Iovis geminum.

Prora navis et nota I.

As flatus pendens uncias fere ternas, eiusque semis item flatus, typis romanis et littera ⊢ in postica cum nota S.

b) ROMA in postica; et ⊢, quae in argenteis nummis est in antica, vel postica, in aereis in postica.

Extat victoriatus pondere gr. 2, 90, quinarius gr. 1, 90 apud me, sestertius gr. 0, 98. In quinario et sestertio caput deae galea phrygia tegitur cum capite gryphi, in postica dioscuri equis vecti.

Sunt ex aere cuso reliquae divisiones inferiores semisse: in his aliquando ROMA. Accedit his semuncia quae typum repetit sextantis sine nota ••, cuius loco in postica est signum pronum ∽. Vidi in Museo Vaticano.

c) Est et altera series in qua ⊢ cernitur in antica et in postica: haec quoque habet semunciam cum nota ξ quam vidi in Museo Vindobonensi cum epigraphe ROMA, pendet gr. gall. 3, 439, pertinetque ad seriem fere sextantariam.

d) Extra seriem est quadrans cusus cum typo Mercurii, et nota quadrantis in antica ubi et littera ⊢, et in postica ROMA. Vidi in museis

Digitized by Google

Kircheriano et Vindobonensi, habet etiam Ios. Lovattius: tamen nemo hactenus memoravit: pendet gr. fere decem.

31. ROMA in postica litteris incusis, vel extantibus, et littera ⅂.

Caput laurealum Iovis.

Victoria trophaeo coronam imponit.

Hac aetate cusus est victoriatus nummus pendens gr. gall. 3,41: duplex victoriatus pendens gr. 6,37: exemplar hactenus unicum. Item semivictoriatus. Deinde victoriati nummi pondus est deminutum, et pendere solet gr. 2,93.

32. *a*) ROMA in postica, vel ROMA, ROMA, ROMA, ROMA litteris modo incusis modo extantibus. Semel vidi in sestertio scriptum RMA, omissa littera *o*.

Caput deae galea phrygia tectum alis instructa, habente pro crista caput gryphi, pone nota quinarii V.

Castores hasta proiecta in equis currentes supra capita stellae.

His typis Romae cusus denarius cum nota X pendens gr. 4,05-28: quinarius cum nota V pendens dimidium, sextertius cum nota IIS pendens quartam partem, idque usque ad annum 550.

b) Hac aetate fusi Romae decusses uncias pendentes XL, cum nota X, et tresses cum nota III, quorum typi sunt caput deae galea phrygia tectum, alis omissis, cum capite gryphi. Prora navis.

c) Fusi sunt et dupondii cum nota II; sed caput deae galea corinthia tegitur: falso enim Mommsenius scripsit typum geminum esse decussi et tressi.

d) Eâdem etiam cernitur galea tectum deae caput in dupondio cuso, cuius exemplum hactenus unicum pendet gr. gall. 39,150, referesque ad assem uncialem.

Vidi apud Depolettium. Nummus est recusus, quod Mommsenium fugit, in semisse assis trientalis, cuius certe superant vestigia in antica prora navis et notae S, itemque nomen ROma: insigne navis est delphin.

Igitur ab an. 486 ad 550 circiter nummi argentei non deminuti feriri coepti cum nummis aereis deminutis, et primo quidem ab asse librali transitum est ad assem semissalem, deinde ad trientalem et quadrantalem, qui fusi, cum tamen eorum partes etiam cuderentur; deinde transitum est ad assem sextantarium et uncialem, qui feriri coeptus est lege lata an. u. 537, quo anno coepit aurum cudi, et pondus argenti aliquantum deminutum est; nam primo ex argenti libra cusi sunt denarii LXXII, deinde LXXX, postremo circa annum 550 ex argenti libra denarii LXXXIV feriri coepti sunt.

Ex ea aetate etiam typus posticae mutatus, et in locum Castorum biga Dianae substituta est, unde denarii dicti sunt bigati.

33. (= 215.) RA in postica et ROMA circa annum 525.

Digitized by Google

CAP. IV.

Nummi ante et post an. 537 in Italia a Romanis flati, cusi, typis partim suis, partim civitatum subiectarum, et litteris LTR, ⊢T RoMA, aliisque.

34. LT in antica, R in postica.
Caput barbatum diadematum, coma madida, fortasse Nerei.
Aquila thynno insistens.
As librale, pendens uncias fere novem.
Est in Kircheriano. Aliud exemplum vidi apud Depolettium litteris detritis, quod ex agro veliterno sibi allatum mihi narravit.

Argentei.

35. (=216.) *a*) ⊢ in antica T, ROMA vel RoMA in postica.
b) T in postica et ROMA vel RoMA.
Caput laureatum Iovis.
Victoria trophaeum coronat.
Victoriatus nummus pendens gr. 3,27, 2,95, 2,65.
c) ⊢ in antica, T in postica et ROMA.
Caput deae galea corinthia tectum.
Dioscorus equo vectus ad sin.
Vindobonae in museo vidi, pendet gr. fere 0,90, libellam puta.

Aerei.

a) ⊢ in antica, T in postica et ROMA.
Caput deae galea corinthia tectum et nota •• in sextante.
Dioscori cum lanceis equitantes, manu prospere elata.
b) ⊢ in antica, T in postica et ROMA.
Caput deae galea phrygia alata tectum cum protome gryphi pro crista, et nota •
Dioscorus lancea proiecta equo vectus.
c) ⊢ in postica, T in antica.
Duo capita iugata Dioscororum.
Duo equi salientes stellis superstantibus, pendet gr. 2,925.

36. *a*) ROMA in postica et ⊢ in antica.
Caput laureatum Apollinis.
Dioscori lancea proiecta in equis currentes: nota quincuncis •••••
Aereus quincunx pendens gr. 25,00, referendus ad dextantem sextantarium, quem hac aetate nondum extitisse ait Mommsenius (Histoire etc. p. 228 ed. Blacas).

Digitized by Google

b) ROMA in postica et ⊢.

Caput Cereris spicea redimitum.

Victoria quadrigam agens: nota dextantis S ●●●●

Aereus dextans pendens gr. 16,85, 25,00, 25,457, 27,80 referendus ad assem uncialem. Quincuncem modo sublatum scribit Mommsenius, et eius loco cusum dextantem qui repraesentaret quincuncem, et valeret dextantem: quae somnia mihi videntur. Confer n. 44 *b*.

c) ROMA in postica; ⊢ in antica.

Caput Herculis imberbis spolio leonis tectum: pone clava.

Pegasus currens et nota semunciae ⊆.

Aurei, argentei, aerei, cum notis variis et epigraphe

ROMA, ROMA, ROMA.

37. (=217.) ROMA in postica et monogr. ⚘, ⚘.

Extat victoriatus pendens gr. 2,8 et quinarius gr. 2,05.

38. (=219.) ROMA in postica et CROT, vel ROMA CROT apud me.

Extat victoriatus pendens gr. 3,05, 2,63.

39. (=218.) ROMA in postica et ⊗.

Extat victoriatus pendens gr. 3,30, 3,21, 3,00 et semivictoriatus cum nota S pendens gr. 1,48, 1,44.

40. *a*) ROMA in postica et K.

b) (=221.) ROMA in postica et ⊼.

Caput Mercurii et nota sextantis.

Prora navis et spica.

Nummus *a* est recusus in moneta Hieronis II, qui mortuus traditur an. u. c. 540: pendet gr. 6-8; pertinet igitur ad assem sextantarium.

c) (=220.) ROMA in postica: CA in antica et postica.

Bifrons laureatus, barbatus.

As uncialis recusus in asse romano.

d) Semissem in recuso nummo nondum vidi, at saepe trientem in moneta Aeniadum.

e) Extat etiam semuncia quam vidi apud Riccium. Omnes hi nummi pertinent ad assem uncialem. Adde:

f) ROMA et C in postica, in aere ROMA. Denarium, typis communibus edidit Dux de Blacas, Hist. de la monn. rom. t. II p. 247-8.

g) Sextans est in Kircheriano, pendens gr. 4.

41. (=222.) ROMA in postica et H.

Series haec typis romanis est referenda ad assem unciali maiorem.

42. ROMA nota assis decimalis X et L in postica.

As unciali maior, typis romanis.

Digitized by Google

43. ROMA in postica et M, C in antica.

Victoriatus pendens gr. 3,16; 3,05 communi typo.

44. (=223.) *a*) RoMA in postica et Γ; item Γ in antica et nota S: RºMA et Γ in postica cum nota sextantis. Nummus uterque typis romanis.

b) ROMA in postica, Γ in antica.

Caput Cereris spicea redimitum.

Victoria quadrigam agens, et nota pretii, quod est dextans S●●●● pendet gr. 17,00.

c) ROMA in postica, Γ in antica.

Caput laureatum Apollinis.

Dioscori in equis currentes lancea proiecta: infra nota quincuncis ●●●●● Pendet gr. 6,85, 7,85; 9,55.

Pertinent igitur ambo ad assem uncialem. Vide supra n. 36*b*.

45. (=224.) ROMA et Q in postica.

Extant hi: victoriatus pendens gr. 2,54, quinarius, semis, mihi non visi. In Kircheriano est triens pendens gr. 8,95, pertinens ad assem uncialem.

46. *a*) RoMA in postica et V.

Sextans est apud me, pendetque gr. gall. 6 ad assem uncialem referendus.

b) (=370.) RoMA in postica et V.

In Kircheriano est triens pondere pertinens ad assem uncialem. Ad semiuncialem fortasse spectare putat Blacas, Hist. de la monn. II. p. 345.

47. Habemus denique semissem typis romanis et nota ponderis S in antica: praeterea in postica supra proram navis S, et ad dexteram S, pendetque gr. 2,85.

48. (=214.) *a*) ROMA in postica, ↓X in antica.

b) ROMA in postica, XXXX in antica.

c) ROMA in postica, XX in antica.

Caput Martis galeatum.

Aquila volat fulmen unguibus tenens.

Aureus *a* pendet gr. 6, *b* gr. 4, *c* gr. 7.

Aureus, ut dixi, coeptus est feriri a Romanis an. 537 ea ratione, ut ex una auri libra XCVI aurei scrupulorum trium ferirentur, quorum singulorum valor esset HS LX, tum CXLIV scrupulorum duorum qui valerent HS XL, eorumque dimidii CCXXCIIX scrupuli unius valentes HS XX.

Nummos a Romanis identidem flatos cusos extra urbem, nullo etiam addito loci nomine, declarant flati sextantarii asses, quorum ingens numerus Eugubii traditur cum ipsa forma repertus: Reposati, Zecca di Gubbio vol. I, p. 15, 16.

49. In museo vaticano est semuncia percussa typis romanis cum epigraphe ROMA, et infra proram ᗰ prona iacens quae est semunciae nota, nec potuit in urbe cudi.

Digitized by Google

Nunc progrediar ad descriptionem nummorum reliquarum Italiae urbium quae annum urbis conditae 537 vel certe antecedunt, vel antecedere videntur.

CAP. V.

Nummi flati percussi in terris Sabinorum et Etruscorum, mare inter et Tiberim, itemque in terris Latinorum.

50. *a*) Ex agro Tarquiniensi aenei lateres duo eruti, pendentes singuli libras fere duas, alter gr. gall. 609, alter gr. 545. Habent pro signo lunulas gibbo sibi oppositas in extremis lateris partibus anticae et posticae, et medium intervallum vacuum relictum.

b) Tertius later mihi emptus, cui tertia pars deesse videtur, pendens gr. gall. 442, habet in medio duabus interiectum lunulis gibbo sibi oppositis astrum radiorum septem. Alia praeterea fragmenta eodem lunularum typo effossa ex eo agro nec alibi adhuc visae, mihi dudum persuaserunt veteres huius regionis incolas sibi haec aera olim flavisse. In his est later, quem modo prodo, dimidius, qui loco lunulae habet litteram Ā addita transversim nota librae. Itaque, ratione longitudinis et ponderis facta, ex praedictorum collatione, apparet notas ponderis medium locum occupasse, facile inter duo A iacentia ad hunc modum [>III<]. Quae coniectura optime confirmatur, invento nuperrime Tarquiniis altero similis nummi fragmento, in quo est A et trium librarum nota [≡A].

c) Uncia aeris gravis in agro tarquiniense nuper effossa, ferens A in antica et lunulam in postica, cum nota unciae, pondere gr. 23,00.

d) A in antica, in postica vero area vacua vel caduceus.

Uncia est aeris gravis, edita a Marchio inter incerta. Cum ex aquis vicarellianis allati nobis sint huiusmodi nummi exempla quatuordecim, et cum caduceo in postica viginti septem, facile inducor ut hos quoque ad aes Tarquiniense referam: pendere autem solent gr. 17,50.

51. *a*) ⋀ in antica, M in postica.

Caput suinum in antica.

Idem typus in postica, et nota sextantis ••: pendet gr. 56.

b) ⋀ supra, M infra, in antica.

Granum hordei et nota unciae.

In postica flos.

Pendet gr. 28. Uterque nummus aeris gravis est in Kircheriano; sedes ignoratur.

52. SAF in postica.

Astragalus et nota unciae.

In postica unciae nota.

Digitized by Google

Pertinet haec uncia ad illam aeris gravis seriem, cuius exemplaria reperta sunt numero 1116 in aquis vicarellianis, sed anepigrapha.

Assis bifrons imberbis, et nota I	num.	16
Caput Mercurii petaso tectum, et nota I		
Semis. Caput deae galeatum, et nota S iacens....	»	4
Caput muliebre, et nota S iacens.....		
Triens. Delphin, et nota trientis	»	33
Fulmen, et eadem nota.....		
Quadrans. Manus aperta et elata, et nota trientis .	»	26
Duo grana hordei, et eadem nota.....		
Sextans. Concha, et nota sextantis.....	»	95
Caduceus, et nota eadem.....		
Uncia. Astragalus, et unciae nota.....	»	581
Nota eadem in area vacua.....		
Semuncia. Glans	»	361
Nota semunciae.....		

Satis igitur constare arbitror, hanc seriem ad populos qui lacum Sabate olim accolebant pertinuisse, quos sabina lingua Safinos potuisse se dicere non est cur dubitemus; cum iidem in nummis bello marsico cusis sic se inscribunt ИІИІВАЯ, hoc est latina litteratura SAFINIM. Videtur etiam inde originem duxisse gentis Safiniae nomen.

53. S in antica et postica.

Caput diadematum iuvenile capillo fluxo.

Idem typus.

Extat in Kircheriano series integra horum nummorum, sed anepigrapha, praeterea unus hic as cui addita cernitur initialis littera S. Huius seriei reperta aera sane non pauca in aquis vicarellianis.

Asses anepigraphi cum capite Apollinis.	4
Semisses cum pegaso	2
Trientes cum capite equi	10
Quadrantes cum apro	10
Sextantes cum capite dioscuri	9
Unciae cum grano hordei.....	73

Igitur verosimile mihi est hanc seriem ad populos Sabinos seu Sabatinos pertinuisse.

54. (= 14.) *a*) AZO) in antica COZAΛO in postica.

Caput deae galeatum.

In Kircheriano et Vaticano ubi ... ZANO in postica.

b) COSANO in postica.

Caput Martis barbati galeatum ad dextram.

Protome equi frenati ad dextram versa, infra delphin.

Apud ducem de Blacas qui ectypum misit.

Digitized by Google

c) C//ИΛƧOƆ in postica.

Iisdem typis, at equi protome ad sinistram versa.

In museo Vindobonensi: vidique Massiliae in museo cum epigraphe imminuta ... N . . ƧOƆ. Tertium exemplum habeo apud me repertum in regione clusina, in quo extremae extant litterae CΛ . . . ; C nempe pro O posito.

Mira sunt quae de huius nummi epigraphe scripsere Mommsenius et Ritschelius. Ille de lectione nondum satis constare dixit, quod Eckhelius et Carellius in postica legissent COZA. Constat tamen Eckhelium legisse COZA et in postica . . . ZANO. Hic ait omnes sibi scrupulos non esse ademptos, nec post accepta duo exemplaria musei britannici. Uterque autem insinuare conantur nummos Cosanorum nunquam extitisse: sed epigraphen COSANO pro ROMANO corruptam olim ab artificibus, Avellinio v. cl. iudice, qui huic causae iudicandae nummum habentem similem typum et epigraphen ROMANO adhibuerit. Sed haec antea refutavi.

55. (= 11.) *a*) SEIC interdum ƧEIC in postica.

Caput Mercurii petaso tectum alato, infra collum delphin, ante caduceus.

Caput Sileni nexum cum thorace apri et nota artificis varia, quae in museo Kircheriano est ^, in Vindobonensi (.

Delphinem primus Capranesius expressit; notam hactenus nemo.

b) SEIC in postica, *c* in *g* mutata cernitur in nummo musei Vaticani, et, testante Friedlaendero, etiam in nummo Berolinensi.

c) SEIC in postica et signum Λ.

Caput Mercurii causia tectum alata, cuius cassis in phrygii pilei modum assurgit, pendentque bucculae acu pictae: infra delphin, ante caduceus.

Typus posticae communis.

Duo exempla novi, quorum unum est apud me: asper nummus est, et pendet gr. 0,55.

56. (= 12.) CORANO in postica.

Caput laureatum Apollinis.

Eques hasta proiecta currens.

Vidi in museo Parisiensi: pendet gr. 6,70.

Litram aeream typis campanis narrat Riccio se vendidisse Baroni Beher Stralsundensi cuius esset epigraphe KORANO luculenter sculpta. V. Repertorio p. 3.

57. (= 10.) *a*) AVBA in postica.

Caput Mercurii petaso alato tectum.

Gryphus.

Vidi Neapoli in museo et alibi: pendet gr. 1,28.

Digitized by Google

b) AVBA in postica.

Caput deae galea tectum.

Aquila fulmini insistens, et respiciens ad sinistram.

Vidi in Kircheriano et alibi: pendere solet gr. 0,60.

58. (= 21.) ΛΑVINO in postica vel ΛΑVINO et retrograde ONIVSΛ, nonnunquam ΛCVINO.

Caput deae galeatum ad sinistram.

Gallus stans ad dextram: supra astrum: in nummo retrograde scripto gallus spectat sinistram.

CAP. VI.

Nummi Campaniae latine inscripti.

59. (= 16.) *a*) SVESANO in postica.

Caput laureatum Apollinis: pone sigillum artificis varium.

Eques desultor conico pileo tectus, palmam lemniscatam ferens.

Nummus argenteus qui pendere solet gr. 6,80, 7,28.

b) SVESANO modo in antica, modo in postica.

Caput laureatum Apollinis: pone sigillum vel littera.

Bos humana facie a Victoria coronatus, infra litterae monetales.

Nummus aereus.

Littera *s* aliquando ita pingitur ʃ ut pene similis *i* esse videatur.

c) SVESANO in antica et N, in postica ...ΠΟΛΙΤ, et ΙΣ.

Typis campanis in *b* descriptis.

Vidi Andriae in Apulia. Similem descripsit deinde Sambon (Recherches sur les monnaies de l'Italie mérid. p. 53, n. 6) in quo plenior epigraphe NEOΠOΛIT. Tertium exemplum extat in museo Santangeliano editum a Minervinio ubi in antica NEOΠOΛITΩN, in postica SVESAN, ut recte Minervinius expressit, et descripserat antea Sestinius Cl. gener. p. 14. Male a Mommsenio excipitur SVESANO.

d) SVESANO in postica, CAVENO in antica typis campanis, descripsit Sambon op. cit. p. 53, n. 6 in Calenorum nummorum serie.

e) SVESAN in postica, ИVИƎTИƎПVK in antica typis campanis. Descripsit Sestinius Cl. gener. p. 14.

f) SVESANO in postica, ΠRΟBVM in antica, vel SVESANO ΠROBVM, vel SVESANo ΠROBOM: semel vidi ΠRBOM in museo March. Caroli Strozzi Florentiae, semel (S)VESVNO ΠRBOVM.

Caput Mercurii petaso alato tectum.

Hercules, posita clava, leonem manibus strangulat.

Nummi sunt aerei quorum exempla, quae transcripsi, vidi omnia. PROBOVM mihi nusquam est visum; tamen Ritsch. tab. VII, 73 pro-

Digitized by Google

fert ex museo Vindobonensi, ubi certe non extat. Contra ΠROBVM, quem ex uno sibi exemplo monacensi cognitum ait, Enarr. tab. p. 100, in Vindobonensi ego reperi duobus exemplis et stanno expressi. In iis imminuta initio scriptura est, at clare legitur OBVM, ROBVM. In monacensi vero ego legi ΠΞΟBVM.

g) SVESANO in postica.

Caput deae galeatum.

Gallus stans, in area astrum.

Vindobonae in museo vidi nummum carellianum recusum in quo manent astri vestigia, et scripturae SuESA quibus superpositus est typus campanus Neapolitanorum foederatorum cum Calenis, cuius haec est descriptio:

Caput Apollinis NEoΠOΛITΩN.

Bos humana facie a Victoria supervolante coronatus, infra IΞ: in exergo indicium est vocis Caleno; cernitur enim umbra litterae C post quam apparet astri vestigium quod dixi.

60. (=21.) TIANO in postica.

Caput deae galeatum.

Gallus stans: supra astrum.

Nummus aereus est.

61. (=15.) *a*) CAVENO vel CALENO in postica.

Caput deae, sigillum artificis et graeca littera seriem matricum indicans.

Victoria bigas agens.

Nummus argenteus pondere gr. 7,20.

b) CAVENO seu CAVENO in postica, nonnunquam in antica vel utrinque.

Caput Apollinis laureatum.

Taurus humana specie a Victoria supervolante coronatus.

c) CAVENO in postica NEOΠOΛITΩ et littera P cum typis campanis.

Nummus in thesauro Frosolonensi inventus; immigravit inde mea opera in museum Parisiense.

d) CAVE... in postica, NEOΠOΛITΩN in antica cum typis campanis. Edidit Carellius (Descript. n. 126). Vidi Vindobonae, in museo, et stanno expressi. Recte Avellinius monuit (Numm. vet. n. 506, Supplem. pag. 10) non esse recusum, quod falso putavit Carellius. In Carellii tabulis enarrandis Cavedonius, ut ante Avellinius, L quadratum exhibet. CAVENo datum male a Mommsenio in descriptione huius nummi pro CAVE... Minervinius aliud exemplum extare putavit in museo neapolitano: citavit tamen carellianum (Oss. numism. p. 24, not. 2). Alibi non invenitur nisi Vindobonae et in museo Parisiensi in quo exemplo unice integra est inscriptio CAVENO quae in vindobonense carelliano imminuta, erosa metalli superficie.

Digitized by Google

e) Aliud est exemplum huius nummi in museo Vindobonensi a me superius descriptum (59, *g*), in quo initialis C extat, ceteras litteras novus obruit typus.

f) CAVENO in antica, SVESANO in postica cum Campaniae typis. Descripsi in nummis suessanis.

(= 21.) *g*) CAVENo sic, et littera A in antica, A in postica cum typo capitis galeati deae, et in postica galli stantis, et astri. Vidi apud Depoletti negotiantem. Aliud exemplum habuit Minervinius qui edidit in Osserv. numism. tab. III, n. 2 cum epigraphe CAVENO, at astrum omisit, quod forte in eroso metallo non apparebat. In aliis passim CAVENO iisdem typis, at sublata littera A.

62. *a*) CAIATINO in postica.

Caput deae galealum.

Gallus stans et astrum.

Vidi Parisiis in museo, et apud ducem de Luynes.

Tertium exemplum obtulit museum monacense, in quo *c* angulata cernitur <AIATINO. Haec tria stanno expressi. Avellinius in aliis esse testatur CAIATINΩ, CAIAITNO et OΛITAIA): ego non vidi.

b) ...IATINO in postica, VOVCANOM in antica.

Typi sunt Aeserninorum. Caput Vulcani pileo conico laureato tectum.

Victoria bigas agitans.

Edidi ex museo Bar. Olivae. Supplendum *Caiatino*.

CAP. VII.

Malies, nummi coloniarum latinarum in Samnio.

63. (= 18.) *a*) MAVIES in postica.

Caput Apollinis laureatum.

Bos humana facie, supra cassis cum bucculis.

Nummus aereus typis campanis.

Edidit Minervinius.

b) MALIEΣ in postica.

Caput muliebre calvatica tectum.

Bos humana facie, supra larva barbata.

Vidi in museo Vindobonensi et stanno expressi.

Habet Santangelianum; sed ibi legitur MAIIES linea L iacente omissa omnino.

Nummos hos ait Mommsenius omnino extra Latium percussos, cum latinae ex parte certe litterae coloniae alicui latini iuris adsignent: unum restat de quo cogitare liceat Maleventum sive Malventum quod potuit olim dici Malvessa vel Maliessa ab Apolline fortasse Μαλόεντι, potuitque

Digitized by Google

nomine mutari non statim post coloniam deductam, sed aliquanto post. Quae cum legimus cupiditas nos subit sciendi quomodo epigraphae latinis certe constent ex parte litteris; nulla enim est quae certissime graeca esse non possit, praesertim cum, non dicam Attici et Argivi, de quibus notum, sed ipsi Chalcidenses Neapolitani L quadrato aeque ac acuto utantur in nummis suis (Bull. Napol. I, tav. IV, 1). Quae cum ita sint sublato fundamento, ruat necesse est omnis Mommsenii argumentatio. Nec magis ipse probavit *Malies* esse decurtatum ex *Maliessa*, cum analogice a Graecis ita poterit scribi MALIES, ut ΣΙΠΟΕS, unde Σιπούς Graecorum et Sipuntum Italicorum ortum duxerunt, et Dores hac terminatione ES pro EIS in similibus utantur (Cherobosc. ed. Bekk, p. 118); tum origo graeca in Apolline Μαλοέντι adstipulatorem ipsum Mommsenium nacta est. Sit igitur iste nummus graece inscriptus, oppidumque MALIES, MALIEΣ per anadromen *Malventum* dictum, italica dialecto, ut similia, Tarentum, Grumentum, cum habitaretur a Samnitibus. Et litteraturae graecae antiquae specimen nuper habuimus in lapide sepulchri effossi Beneventi ad moenia in quo legebatur, ut mihi scripsit amicus Colle de Vita ..IPQ. Quibus argumentis accedit commode traditio quae Graecos huius oppidi facit auctores.

64. (= 19.) BENVENTOD in antica, ΠROΠOM in postica.

Caput Apollinis laureatum.

Equus saliens, supra astrum.

Latini coloni ut fama est, vetus oppidum Malventum ominis causa Beneventum transnominarunt. In nummo nomen oppidi, addita *d* paragogica, osca consuetudine ut in *Tianud*, *Acudunniad* atque in *Ladinod*, *Loukdei*, *Idnod* media *r* in *d* permutatur, ita in *propom* latinam vocem *probom* debemus agnoscere: nam his olim dictum *op ap* pro *ob ab* et *pop* positum pro *pob*, quod quidem probat ab hac permutatione latinam linguam non abhorrere.

Itaque ut in Suessanis ΠROBVM. PROBOM, sic in Beneventanis ΠROΠOM: quae si diligenter attendamus, apte inter se intelligimus comparari; nec idoneus nos fugiet sensus. Namque ut metallum idcirco quod valeret in emptione mercium est dictum νόμος, idest lex, atque ab aequo pondere phoeniciis שקל, graecis Στατήρ, hoc est pondus est appellatum, ita a Latinis *probum* dici potuit, quod est, probatum, legitimum. Itaque nuper in pondere plumbeo quod in formam amphorae erat effictum vidi insculptum extantibus litteris AEQV SVME; qua comparatione posse explicari puto istud PROBVM seu ΠROΠOM in nummis; nec cogi nos aestimare aliud esse ΠRBOVM ac simplex vocabulum. Verbum supple, quod quidem certe debes in VOVCANOM Aeserninorum, quo in nummo placet Mommsenio subaudire *vides*, sed verius fortasse addetur, dedicavimus, seu cives dedicaverunt, ut Graeci ἀνέθηκαν.

Digitized by Google

65. *a*) AISERNI(NO) in postica, VOVCANOM in antica.

Caput Vulcani pileo conico laureato tectum, pone forceps.

Iuppiter fulmen vibrat agitans bigas.

Vidi in museo neapolitano: est ubi Victoria supervolat coronam ferens.

b) AISERNNIOM in postica, VOVCANOM in antica.

Iisdem typis, Victoria supervolat coronam ferens.

Descripsit Longperier, Gabin. Magnoncourt p. 15, n. 140. Apud Riccium legi AISERNNIO, et ex museo Parisino dedit Ritschelius Enarr. p. 10 AISERNNIO certissimum.

c) AISERNIM in postica, VOVCANOM in antica.

Caput Vulcani, ut supra.

Victoria bigas agens.

Edidit Fiorelli ex museo Berolinensi (Ann. di numism. 1846 tab. III, 2, p. 194). Alterum exemplum vidi in museo Neapolitano. Tertium obtulerunt nuper ex agro anagnino.

d) AISERNIM in postica, VOVCANOM in antica.

Caput Vulcani ut supra.

Iuppiter agens bigas.

Descripsit Adrian. de Longperier, Gab. Magnoncourt 1840 p. 15, n. 139.

e) MRC fragmentum corruptae epigraphae in postica, VOVCANOM in antica.

Caput Vulcani pileo conico tectum.

Iuppiter in bigis fulmen torquens.

Vidi Vindobonae in museo.

f) AIZERNINO in antica.

Caput Apollinis laureatum, et sigillum varium.

Bos humana facie a Victoria coronatur: infra T.

Habeo apud me Romae inventum in Aventino prope S. Priscam. Similem vide apud Avell. Opusc. II, 2, 6.

g) AISERNINOM in postica.

Typis iisdem, sed in antica pro sigillo scutum oblongum: in postica IΣ.

Est in museo Santangeliano: descripsit Avellinius in opusculis t. II, 15, 159.

h) AISERNINOM in postica, NEO.. in antica.

Typis campanis et in postica IΣ.

Vidi in museo Spinelliano. Similem descripsit Avellinius (It. vet. numism. Suppl. I, 20) ex Golzio, deinde in opusc. II, 14 inspecto nummo.

i) AiserNINO in antica, NEoΠoAITHΣ in postica.

Typis campanis, et monogr. in postica ΝΙ.

k) aiSΞRNIOM in antica.

Caput deae galeatum, in galea serpens, pone clava.

Digitized by Google

Aquila cum serpente luctans.

Edidi ex museo Baronis Olivae.

l) aiseRNIM in antica.

Typis iisdem.

Edidi ex eodem museo Olivae.

Mommsenius ait nostrorum nummorum inscriptorum *Aiserninom*, *Aiserniom* lectionem singularem et dubiam non satis idoneis testibus niti; tum esse merum mendum affirmat. Haec sunt signa animi impotentis. Cur enim non vidit quod in museo Santangeliano in omnium oculos incurrit? cur non interrogavit amicos? cur sibi ipsi sine causa contradixit? namque antea ut certissimam et sincerissimam epigraphen habuerat apud Fiorellium (Ann. di numism. 1846 p. 38).

CAP. VIII.

Nummi Paestanorum.

66. (= 17) *a*) ΠAISTANO in antica, ΛΑ (MEC) in postica.

Caput iuvenile arrecta in fronte coma, in cervicem fluxo et undante capillo, palustri frutice redimitum; pone capeduncula.

Duo dioscori in equis pantherae pelle stratis exultantes, quorum capitibus stellae, altera nunc detrita, supereminent. Horum interior qui est intecto vertice palmae ramum, exterior pileatus ferulam humero reclinatam fert, ex qua corona pendet.

Vidi in museo monacensi. Edidit Avellinius post Millingenum, descripsitque opusc. vol. II, p. 93 accuratius quam aere expressit in tab. IV, 9. Ritschelius tamen hac tabula usus est ad lineam, quamobrem nescio quam vere scripsit (Enarr. VII, 59) gypseo se exemplo Vindobonensi ita usum ut simul Avellinianum et Millingenianum exprimeret. Ad nummum musei Vindobonensis suum dedisse affirmat etiam Mommsenius. In descriptione errarunt omnes. Avellinius in Vindobonensi seu Carelliano hoc monogramma esse dixit ΛΑ (vid. animad. ad Carelli catal. ed. in Carellio cavedoniano). Tum Mommsenius lineam illam sinuosam, qua terram significant artifices, cuique duo equites insistunt, mire pro serpente accepit; quam vero dixi capeduncula cycnum post alios appellavit. Praeterea in antica caput Apollinis laureatum, in postica utrumque equitem palmas tenere, infraque esse litteram M affirmavit. Tamen Millingenus Avellinium monuerat illam in nummi antica imaginem Apollinis esse non posse, isque in opusculis Millingenum secutus, est opinatus, fluvium Silarim posse referre, quod recte confirmavit allato nummo Salapinorum. Ripae certe Silaris sunt paludosae, intectaeque iuncis et frutice palustri.

Digitized by Google

b) ΠΑΙSTANO in antica.

Caput iuvenile, fluxo et undante capillo, redimitum palustri frutice.

Dioscori stellis supereminentibus equitantes, alter capite intecto palmae ramum ferens, alter pileatus, dextra prospere elata, cuius equus cernitur pelle pantherae instratus.

Vidi in museo Santangeliano, et stanno expressi. Qui hactenus scripserunt de Paestanorum nummis posticae huius typum male cum altero superius descripto permiscuerunt, atque in unum confuderunt.

Nummus argenteus pendens gr. 7, 7,18.

c) ΠΑΙSTΑΝΟ in postica, Π in antica.

Caput Neptuni laureatum.

Iuvenis nudus delphino vectus victoriolam sibi coronam imponentem manu sustinens.

Nummus aereus in Kircheriano. Duo mei pend. gr. 7,50; 6,80.

d) ΠΑΙSTANO in postica, Π in antica.

Caput Neptuni laureatum.

Iuvenis alatus nudusque delphino vectus sinistra tridentem tenet, dextra coronam elevat.

Nummus aereus in museo Monacensi et Kircheriano alibique: mei pendent gr. 7,70; 6,60. In similibus legi ΠΑSTΑΝΟ, vel ΠΙΙΣΤ.. testatur Avellinius.

ΠΑΙSTano nummus, duobus praecedentibus *c*, *d*, similis, recusus in nummo Salapinorum (ΩΝΙΙΠΛ.. equus, Ϟ; delphin.). Est in museo neapol.

e) ΠΑΙST in postica.

Caput Nerei vel Tritonis diadematum, et nota sextantis.

Delphin et nota sextantis.

Nummus aereus ad assem unciali maiorem referendus. Exempla apud me duo pendent gr. 9,30; 6,50.

f) Semissis, triens, quadrans, sextans, sescuncia, uncia omnes inscripti ΠΑIS, et ad assem pondere semissalem spectantes: additur nonnunquam sigillum. Sescuncia in antica et postica aeque signatur hoc pacto •Ξ, habetque caput muliebre spicea coronatum, et in postica canem currentem. Serius trientes et sextantes pondere deminuto PAES: inscribuntur etiam Magistratuum nomina cum epigraphe ΠΑIS.

Mommsenius operae pretium non esse ait ut Magistratuum nomina varia reciperet in Corpus inscriptionum latinarum antiquissimarum; quamquam fatetur similes nummos a. u. c. 665 antecedere. Miror et potuisse id scribere, cum inscriptiones quaeque antiquissimae in Corpore illo Mommseniano ut in nostra Sylloge maxime ex nominibus constent propriis et quidem saepe libertorum et servorum, iisque imminutis. Nec tamen idcirco est recte dictum omnia ista nomina aetatem praecedere sullanam cum in iis legamus quatuorviros, et quinquennales.

Digitized by Google

Nunc, ut pateat qui fuerint typi seriei, aereorum nummorum ab semisse et infra, recensere duxi semissem, trientem, quadrantem, sextantem, unciam sumpto exemplo ex magistratu *Q. Va.*

ΠAIS, Q VA in postica.
Caput Bacchi hedera redimitum.
Cornu copia et nota trientis.
Edidit Carellius tab. 132, n. 48.

ΠAIS, Q VA in postica.
Caput Nerei vel Tritonis diadematum, et nota quadrantis.
Delphis et nota quadrantis.
Vidi in Kircheriano. Edidit Carellius tab. 133, n. 76.

ΠAIS, Q VA in postica.
Caput Cereris et nota sextantis.
Sus currens et nota sextantis.
Edidit Carellius tab. 134, n. 79.
Sescuncia nondum inventa est cum nomine magistratus.

ΠAIS, Q VA in postica.
Caput Dianae cum pharetra.
Spica et unciae nota.
Vidi in museo Borgiano Romae. Edidit Carellius tab. 134, n. 93.

Eaedem series conficiuntur, collectis his qui pro nomine magistratus symbolum praebent. E. g. in tabulis Carellianis Caduceus tab. 132, 36 in triente, 133, 67, 68 in quadrante, 134, 76 in sextante, ibid. 91, 92 in uncia. In qua serie ΠAIS invenitur, non ΠAES, et in sextante sus est dimidius et appingitur delphin.

g) ΠAIS, S, Q in postica.
Caput Neptuni, S.
Tridens.

h) ΠAE in antica, L·ARTVE | C·COMIN | II·VIR in postica, et nota semissis.
Aper venabulo transverberatus.
Vas cum lituo.

Vidi in museo Parmensi, et est apud me. Editum est hactenus ARTV minus plene, legendum est L. Artuenus, cet. Sunt et nummi, in quibus horum duumvirum nomina, typis omissis, repetuntur in antica.

i) ΠA S in antica, Π·ASVI IIII·VIR in postica.
Caput Cereris velatum, et spicea redimitum.
Spica.
Vidi Neapoli apud Lauriam et stanno expressi.

Hactenus male ΠASV, vel ΠASVL vulgatum: Avellinius ... ASVI praen. eius et nomine oppidi omisso ob detritum nummum. De quatuorviratu dubitat Cavedonius ad Carell. p. 80 sine iusta causa.

Digitized by Google

k) ΠÆ, ΑΤΙ in antica. Q · CEΠ | ΠE · III · TOL in postica.

Caput Herculis barbati spolio leonis tectum.

Clava.

In museo Parmensi et apud me, pend. gr. 7. Avellin. male DE pro ΠE dedit. ΑΤΙ est in Parmensi, ut videtur.

l) ΠÆS, QVIN in antica et nota semissis S, CN ΗEL | M SAI vel M SAI | CN ΗEL in postica.

Caput muliebre.

Corona laurea.

Habeo apud me. Edidit Carellius male CN | MA.

m) ΠAE, QVI et nota semissis in antica, CN · COR | M · TVC | PATR in postica.

Templum forte QVIrino dicatum.

Corona laurea.

Vidi in museo Parmensi exemplum optimum, vidi et Vindobonae.

n) PAES in postica, ΜΑΙ (MAFI) in antica.

Caput Neptuni cum tridente, et nota semissis.

Ancora cum temone.

In museo neapolitano. Male in Avellinii catalogo ΜΑ FI solutum.

o) ΠAE in postica, ΑΫ (AVF) in antica.

Caput Neptuni, et S nota semissis.

Prora navis.

In museo Neapolitano et Monacensi.

p) ΠÆ, L · VE VE vel L · VENE in postica, D · FAD | EΠVL | ΠEΠ vel EΠVI | Π, vel EΠVL | Π in antica, et nota pretii S.

Temo.

Ancora et nota semissis.

Habeo apud me: Carellius post EΠVL incidit DED, Avellinius legit EΠVI · C, EΠVL DEM: in meis legi D · FAD EΠVI Π, in altero D · FAD EΠVL ΠEΠ, litteris infra dimidiatis.

q) ΠAES in antica, FΛD | ΠONT in postica.

Caput muliebre.

Sus currens et nota sextantis.

Dedit Carellius tab. CXXXIV, 81.

r) L · VE in antica, FA | ΠONT in postica.

Cornu copia et globuli quatuor ·:· ad stellae modum.

Est apud me. Collatis duobus his nummis in quibus Fadius Pontifex dicitur, explicabitur fortasse EΠVL Π EΠVLo publice EΠulatus.

s) PÆS in postica, CN TEV in antica.

Caput Neptuni cum tridente et nota semissis.

Prora navis inter duos delphines.

In museo neapolitano linea aliquantum producta in T ad laevam recte accipitur pro monogr. TE ab Avellinio et aliis.

Digitized by Google

t) ΠÆ, CNTEV in postica.

Caput muliebre et nota trientis.

Cornu copia.

Est apud me. Nomen videtur esse Teucidius.

u) ΠAE in antica, Q TRE IIVIR in postica.

Caput Victoriae alatae, capillo in vertice nodo constricto: nota semissis.

Palmae ramus cum corona.

Ex Carellio tab. CXXXII, 28 et Sestinio. Descr. 20, 27, et est apud me. Male Cavedonius typum descripsit.

x) ΠÆ in antica, M · OCT | IIIIVIR in postica.

Caput deae galeatum et nota semissis.

Temo.

In museo neapolitano. Incidit Carellius M DO IIIVIR, edidit in catalogo M DO IIVIR; nemo emendavit.

y) ΠÆS, L · MARCI · N · GAVI IIVIR in postica, MENS BONA in antica.

Mulier in aedificio distilo sedens, lanam facit.

In postica nota semissis.

In museo Parmensi. Hactenus male lectum a Carellio tab. CXXXI, n. 32 L · MARC IIIVIR, n. 33 N CAVIL, n. 34 L MARCI M PÆ, nec emendatum. In exemplo parmensi supplevi MENS ex Carellianis tribus, quae vox nonnunquam deest defectu metalli.

z) ΠÆ in antica, C · AX nitide insculptum, III EPVLO litteris pene fugientibus in postica.

Taurus cursu ruens.

Duo scuta oblonga decussata ut in metopis templorum ordinis dorici repraesentari solent.

In museo neapolitano. Edidit olim Avellinius nihil de tota epigraphe exculpens praeter C · AX.

aa) ΠÆ, Q · LAR · PR in postica, MIL in antica, et supra aream SPDD vel .. DSS, vel . PDDS infra S.

Faber ad incudinem malleum attollens; e conspectu vir proferens dexteram imperantis gestu: in exergo nota semissis.

Bilanx fulcro imposita, in lance dextra saccus plenus, in sinistra pondera. Nummi in sacco appendebantur.

Ediderunt Avellinius et dux de Blacas mance ab nummis detritis. Contuli exempla Monacense, Vindobonense, Parisinum, Mediolanense, Blacassianum, cum meis. Formula SPDD SΠDSS, SΠDDS in aliis Paestanorum nummis non invenitur. Sic vero siglas probabiliter explicabis: Signatum Paesti Decreto Decurionum; vel De Senatus Sententia; vel De Decurionum Sententia. Tum MIL forte erit militare (aes), nempe stipendium.

Digitized by Google

bb) PÆ in antica, L · FΛ L · SĀ in postica.
Caput deae galeatum et nota semissis.
Manus dexterae iunctae.
Vidi in Kircheriano et habeo apud me.

cc) ΠAEST in antica et nota trientis.
Clypeus macedonicus.
Cornucopia et fulmen.
Vidi in museo monacensi et habeo apud me.

dd) ΠÆ in postica, L · AR PR vel iterum ΠÆ in antica.
Caput muliebre suspiciens.
Sus cum nota sextantis, eaque omissa, ubi reperitur oppidi nomen.

ee) QLA/ in antica, LEX XXXX in postica.
Capita Dioscororum iugata, stellis supereminentibus, in corona laurea.
Spica et duo globuli quos pro circellis male habuit Cavedonius, ad Carell. p. 72.

ff) ΠÆ in antica, L · Ā ΛSS in postica.
Sella cum pulvino.
Fasces cum securi.

gg) MINEIA · M · F in antica, PSSC in postica.
Caput muliebre.
Basilica, vel aedes sacra.
Est apud me.

hh) CAES · AVG · IMP in antica, M · TOR | CN · SAR | IIVIR in postica.
Caput Augusti iuvenili aetate.
Laurea.

ii) . . EGNATIVS · Q · OCTAV . . . . circa aream; in area R · SS · Ç
Caput Augusti laureatum, lituus.
Laurea.

Vidi et stanno expressi. A barone D'Ailly habuit Cavedonius sic inscriptum (Momms. Hist. de la monn. ed. Blacas III p. 220): . . EGNATIVS Q · OCTAVI . . IIVIR PÆ · S · SC (Paesti signatum Senatus Consulto).

kk) M · EGN | Q · OCT | IIVIR · S | PSC in postica, vel Q · OCT | M · EGN I·I | VIR · S · P | S · C
Caput Augusti laureatum, lituus.
Laurea.
Sunt apud me: primum dedit etiam Morell. fam. Eg. n. IV.

ll) L · CAEL · CLEM · FLA TI · CAESAR in postica, PSSC in antica.
Caput Tiberii nudum, lituus.
Pileus flaminicus.
Vidi Parisiis in museo et stanno expressi.

Digitized by Google

mm) L IVLI CL · FLA · TI · CAESAR · AVG II · VIR in postica, PSSC in antica.
Caput Tiberii nudum, lituus.
Bigae.

In museo neapolitano vidi et stanno expressi. Litterae L, I manent vestigia.

nn) L · LICINIVS · IIVIR in postica, PSSC in antica.
Caput Tiberii laureatum.
Victoria palmam et coronam ferens.

Habeo apud me. Edidit Carell. tab. CXXXV n. 103.

oo) C · LOLLI M · DOI IIVIR in postica, P · S · S · C in exergo.
Caput Tiberii nudum, lituus.
Mulier velata sedens hastae innixa pateram manu tenet.

Est apud me.

pp) C · LOLLI M · DOI IIVR (vel IIVRI) ITE (iterum) in postica, PSSC in antica.
Caput Tiberii nudum.
Diana cum pharetra, arcu et lancea.

Est apud me primum exemplum, alterum vidi in museo Santang. et stanno expressi.

qq) A VERGILI OPT IIVIR in postica, PSSC in antica.
Caput virile laureatum, lituus.
Vir galeatus d. vexillum, vel baculum, s. parazonium tenet.

Habeo utrumque apud me.

CAP. IX.

Nummi flati, cusi in Italia transapennina.

67. (= 23) ARIMN in postica.
Caput Vulcani barbati pileo conico laureato tectum.
Gallus gradiens protectus scuto oblongo hastam proiectam tenens et gladium subalarem, nudo capite, torque circa collum instructus.

Est in Kircheriano, nec ullum unquam mihi visum exemplum plenius scriptum.

68. (= 7) *a*) FIR litteris ex parte detritis in postica.
Aratrum utrinque, stiva, buri et vomere instructum: nota trientis....

Aes cusum inventum in agro firmano, cuius geminum, sed epigraphe omnino deleta, Firmi extare didici a De Minicis. Triens pendet gr. 82 referendus ad assem 7 vel 8 unciarum, nam nummus noster est detritus.

Digitized by Google

b) FIR in postica.

Caput muliebre coma ad cervicem collecta et nota quadrantis.

Caput bovis obversum.

Firmi apud Moronium pendet uncias tres et octavas 5 semis, librae firmanae, quae antiquam romanam fere aequat: referendus est igitur ad assem unc. 12.

c) ЯIF in postica.

Bipennis cum manubrio et nota sextantis.

Ferrum lanceae.

Firmi apud De Minicis pendet unc. 1 oct. 6 semis, librae: est igitur referendus ad assem unciarum 12.

His typis fusus est etiam quadrans, tribus scilicet instructus globulis ..., qui est in Kircheriano pendetque gr. 49. Dixi supra sextantem romanum cum capite Mercurii et prora navis fuisse cusum in Apulia cum nota quadrantis. In serie fusa nummorum, quorum in asse picta est semel littera S, sextans utrinque habet caput Dioscuri: idem nummus pro uncia fusus est, uno globulo addito. In altera serie cuius as habet utrinque caput galea phrygia tectum, et pone clavam, quadrans manum elatam repraesentat: item reperitur his typis sextans. Nec tamen utraque series sua caret uncia vel sextante. Haec monui ne res ut singularis quemquam moveat. Notandum insuper est monetam firmanam ab asse unc. 12 fuisse diminutam ad assem unc. 8.

69. (= 8.) *a*) VEꓘ in postica.

Conchae bivalvae striatae interior facies.

Clava et nota trientis.

Edidit Riccio in Ephem. teatina, Vigile, 1841, 31 marzo, traditque pendere uncias quatuor semis.

b) VES in postica.

Caput bovis adversum et nota sextantis.

Luna falcata.

Est in Kircheriano, pendetque gr. 85,90 referendus ad assem unciarum quindecim.

c) VEſ in postica.

Bipennis cum manubrio, et nota unciae.

Conchae bivalvae striatae interior facies.

Est in Kircheriano pendetque gr. 41, referendus ad assem unciarum XV.

d) VES in postica.

Calceus et *a*, quandoque nota semunciae ⊃.

In Kircheriano pendens gr. 22,20 referendus ad assem unciarum XV vel XVI.

70. (= 6, 8.) *a*) ⊤ΛH, ⊣ in antica HAT, ⊢ in postica.

Caput Sileni redimitum ferula hederacea tribus baccarum racemis distincta.

Digitized by Google

Canis in se convolutus cubans.

Litteram singularem ⅂ quam nemo hactenus repraesentaverat, dudumque notaveram, nuper indicavit Dux de Blacas (Hist. de la monn. rom. I, 355) duobus exemplaribus suo et Hoffmanni negotiatoris periti numismatici.

b) H H videri in asse Santangeliano, ibique legi ⅂ affirmat Fiorellius, et ego vidi. In altero exemplo extare simplex H, idem notat.

Epigraphen repetitam praebet unicus noster, ut videtur, eamque retrogradam ab una parte, ab altera more latino ad sinistram conversam.

c) Extat assis communis, typis similibus, sed in antica tantum inscriptus HAT in postica vero habet notam librae |. Pendet noster qui est in Kircheriano uncias rom. XIV semis.

d) HAT in antica.

Caput Medusae velut ex conchilio turbinato extans, atque circa collum spiris involutum, crinibus remulsis sparsisque: raro in area nota ⅀.

Pegasus et nota quincuncis.

Duplici signo notatum, semissis nempe et quincuncis habet museum Sorricchiorum, certe genuinum, teste Gabriele Cherubinio, cuius verba refero ex epistola nuper ad me scripta: « Si vede spiccatamente sopra la testa femminile la sigla; ed il quincunce è di sì perfetta conservazione con patina lucidissima nerastra da non dar luogo ad alcun dubbio sulla sua antichità ». Quincunx est in Kircheriano pendetque uncias septem.

e) HAT in postica.

Caput muliebre ut videtur crinibus ad cervicem solutis, et nota trientis.

Vas ansatum in quo fabae planta, ut videtur.

Est in Kircheriano pendetque uncias 6, denarios octo, semis.

f) HAT in postica.

Rana piscatrix, Graecis *βάτραχος ἁλιεύς*, et nota quadrantis.

Delphin.

Est in Kircheriano pendetque uncias tres semis.

g) TAH in postica.

Gallus (gallinam dixit Cavedonius) et nota sextantis.

Calceus.

In Kircheriano pendet unc. 1 et den. 22 semis librae romanae.

h) TAH in postica.

Ancora.

Nota unciae.

In Kircheriano pendet unc. et den. 5.

i) H in antica, A in postica, et nota semunciae ⊂.

In Kircheriano pendet denarios tredecim et semis.

Digitized by Google

Inscriptio in asse et quincunce occupat nummi partem anticam, in reliquis excepta semuncia partem posticam. In semuncia H tenet partem nummi adversam, A aversam. Marchius pro semuncia Hadrianorum hunc nummum dedit recte. Mommsenio hariolanti littera H visa est explicanda Hemilitron, quod Latinis rursus indicatum ait sigla ⊰ illis nota. Res permira nullo firmatur exemplo in nummis huius aetatis: praeterea hoc posito series Hadrianorum semuncia carebit qua tamen carere non potuit; habent enim transapennini omnes Ariminenses, Vestini, Larinates, Lucerini, Asculani, demum Romani qui in Apulia suis typis nummos ferierunt. Nec vero quemquam movere debent litterae initiales oppidi sic divisae ut altera legatur in antica, in postica altera: nam quid ipsi dicent si revocabo epigraphen in qua Λαῖνος sic legitur scriptum ut in antica sit ΛΑΙ (ΛΑΙ), ΜΟΝ (ΝΟ⊰) in postica?

Praeterea cum hanc semunciam nonnulli male tribuant Asculanis Apuliae quos aiunt foederatos cum Herdoniensibus Mommsenius ab Apulis amotam Asculo Piceno dedit. At sciscitanti mihi ab Asculanis amicis, responderunt nunquam in eorum terris visam. Contra in territorio Hatriensium saepe inventam novimus. Cuius rei testem excitabo hatriensem Gabrielem Cherubinium, doctum virum, qui nuper scripsit ad me affatim earum esse in eo oppido, complures apud Arlinium, plurimos haberi apud Sorricchios, egregios cives, et numismaticae cultores olim solertissimos.

71. *a*) ΠΑLACNV⊰ in postica.

Caput Vulcani imberbis pileo conico tectum, pone forceps.

Larva medusea alis instructa, ore hiante: infra serpentes arrecti in diversa.

Hunc nummum Borghesius primus descripsit e museo suo (Bull. arch. neap. II, p. 15). Sic ut pro serpentibus putaret se videre taenias mento personae illius nodo constrictas, legeretque PALACINV, crederetque finalem litteram ⊰ notam esse semissis. Tria vidi exemplaria, primum Parisiis in museo Ducis de Luynes, secundum in museo monacensi, tertium optimum Mediolani quod exhibeo ob inscriptionem et imagines in eo expressius et evidentius insculptas. Sunt qui putant hunc nummum pertinere ad oppidum Aboriginum in agro reatino Παλάτιον dictum a Dionysio Halicarnasseo; ast ea aetate nummos eiusmodi extitisse absurdum est dicere; oppidum postea non memoratur. Praeterea ex Palatio quomodo potuit ortum ducere patronymicus *Palacnus* isti docere nos omittunt. Cavedonius revocavit Pallanum oppidum memoratum in tabula Peutingeri inter Anxanum et Histonium in Frentanis, alioqui ignotum veteribus. Nec tamen probavit quomodo ex *Pallanum* quod ipsum patronymica forma est, ut Iovis Palanus in aere Rapinate, ortum sit *Palacinu* Borghesii. Sunt qui Palacinum arbitrantur latere in cognomento illius Interamnae

Digitized by Google

in Praetutianis, quae hodie Teramo dicitur, quod vocabulum corruptum legitur Paletino, Palestinae in breviario hyginiano de Coloniis, p. 226, 255, 259, maleque adeo sit a Cluverio emendatum Praetutiana, sive ut in indice scribitur Praeputiana; nemo tamen dixit cur illi Interamnae additum sit cognomentum Palacinae vel Paletinae, quod re quidem vera causam non habet. Namque notum est Interamnas istas urbes proprio cognomento distingui aliquando a fluviis praeterlabentibus. Itaque dicta est Interamna Lirinas, quae continens est Casinatibus, et Interamna ad Narem, unde Interamnates Nartes appellantur. Quae cum ita sint nostram Interamnam a praeterlabente fluvio Batino dici probabile est potuisse Interamna ad Batinum, unde corrupti codices fecere Palacinum, Paletino, Palestinae. Sedes Palacnorum quae fuerit ignoratur.

b) ΠAL in postica.

Caput deae dracone alato incinctum, cuius prominet in fronte rostrum; supra draconem est pegasus ales, circa collum monile ex globulis.

Corona querna.

Est in Kircheriano, pendetque gr. 3,60. Fuit olim apud Millingenum, qui sulphure exceptum Borghesio misit. Hic pro ΠAL quod recte Millingenus delineatum et incisum erat editurus, suasit ut legeret ΠALACINV comparato nummo de quo egi superius. Male igitur factum ut pro vera lectione nummi falsam Borghesius inferret, et ad opinionem delineatam mitteret Cavedonio qui vulgavit in Bull. Minerviniano et meo an. II, tab. I, n. 1 cum Borghesii epistola p. 15.

72. (=24.) *a*) ΛADINEI in postica.

Caput deae galeatum.

Equus saliens, supra stella.

Nummus aereus in quo casu patrio nomen oppidi Larinum expressum, permutatumque *r* in *d* fortasse ex consuetudine alphabeti Frentanorum in quo *r* scriptum legitur hac forma Ω; namque eadem *d* pro *r* utuntur Hyriatini Garganenses in nummis sic insculptis IDNOH, vel IDNOD: in nummis vero graece inscriptis exhibent ΛΑΡΙΝΩΝ, ΥΡΙΑΤΙΝΩΝ.

(=506.) *b*) ΛADINOD in postica.

Caput deae galeatum.

Fulmen, caduceus.

In museo Vaticano.

Hi duo nummi cusi ad litrae campanae modum; nunc qui sequuntur librae partes continent ut Etrusci et Latini, quas per globulos indicant. Libram tamen omiserunt, incipitque series a quincunce.

c) LADINOD vel LADINoD in postica, V.

Caput iuvenile laureatum florente mala.

Eques pileo conico cristato tectus, clypeo rotundo umbone extante

Digitized by Google

armatus hasta proiecta, equo admisso ruens ad sinistram: nota quincuncis.

d) LADINoD vel LADINOD in postica.

Caput deae galeatum.

Idem typus qui in praecedente: nota quincuncis.

Hactenus nemo caput iuvenile a muliebre distinxit: V additur seriei, quae typo iuvenis Martis continetur; caret illa littera, quae typo Minervae instructa est.

e) LADINoD vel LADINoD in postica, V.

Caput laureatum Iovis.

Aquila alis apertis fulmini insistens: nota trientis.

In Kircheriano sunt exempla duo, quorum unus pendet gr. 7,75, alter 8,55.

f) LADINOD vel LADINOD in postica.

Caput Herculis barbati spolio leonis tectum.

Centaurus arboris ramum humero reclinatum ferens currit ad dexteram: nota quadrantis.

Primus est in Kircheriano, secundus apud me pendetque gr. 6,50.

g) LADINoD vel LADINoD in postica.

Caput deae Thetidis laureatum velatum.

Delphis et nota sextantis.

Est in Kircheriano pendetque gr. 4,30. In museo neapolitano vidi alterius seriei sextantem littera V instructum.

h) LADINOD vel LADINoD in postica.

Caput iuvenile laureatum.

Cornu copia et nota unciae.

In Kircheriano, pendet gr. 3,55.

Vidi apud Depolettium exemplar notatum V in antica.

i) LADINOD vel LADINoD et L in posticae exergo, semunciae nota.

Caput Dianae cum pharetra et arcu.

Canis venaticus currens, virga seu baculus.

Habeo apud me. Vidi in museis neapol., monac. et mediol.: semuncia.

k) LA in postica.

Caput laureatum barbatum.

Luna falcata et astrum.

Est in Kircheriano; semuncia.

73. IDN⊙Ⅰ vel ID⊗HH, vel IDN⦶I, vel IDN⊗H, vel IDN⊗D in postica.

Caput iuvenile laureatum.

Bos humana facie.

Vidi in museis Parisino, Monacensi, Vindobonensi, al. Nummus est Hyriatinorum Garganensium barbarae et corruptissimae artis, epigraphe vero concepta modo locativo, modo sexto casu cum paragogica littera *d*,

Digitized by Google

Singularis est forma et varia litterae ⊗ ⊘ ⊘ quae habetur a doctis pro *th* ex Graecorum alphabeto: at litteratura non est eius aetatis qua usurpabatur a graecis *t* decussatis lineis introrsus instructa, cum plene esset scripta, nec reliquae litterae cum litteris graecis, verum cum iis conveniunt quibus Larinates utuntur. Quare puto sic ab Hyriatinis pingi coepta O ut ab Hyriatinis campanis littera Y cui lineam addunt in media furca Ψ pro puncto, quo etiam instruunt ϒ: nimirum casu fit ut O formam accipiat ⊗ qua Graeci antiquissimi utuntur pro *th*, et Y sic pingatur Ψ, qua figura Graeci achaici *ps* reliqui fere *ch* solent scribere. Erit igitur legendum *Irnoi*, *Irnoii*, *Irnod*. Omnino conferendi sunt nummi Obulconis latine inscripti ubi sic pingitur ⊙BVLC⊙ ut O graecum ⊖ imitetur (Lorich, Recherches num. concernant les médailles Celtibériennes, 57, 4). Ipsum oppidum *Irnum* hac dialecto Frentana invenimus dictum, at a Graecis YPION, teste Strabone.

CAP. X.

Nummi in Apulia flati, cusi.

74. (=505.) *a*) TIA|TI, A in postica, vel TIATI in postica, A in antica.
Caput muliebre diadematum.
Iuvenis nudus diadematus equo insidens, et coronam imponens: infra delphin.

Nummi duo argentei alter ab Avellinio editus (Opusc. II, 4, 2), alter a Minervinio (Bull. nap. IV, 1, 6). Tertium vidi in museo Santangeliano in quo integra epigraphe TIATI a tergo equitis.

b) (TI)ATI in postica.
Caput deae galeatum.
Hercules stans leonem suffocat, pone clava.
In museo Santangeliano ex argento, libella.

c) TIATI in postica.
Caput muliebre velatum.
Aquila volans ad dexteram.
In museo Parmensi nummus aereus.

d) TIATI in postica.
Caput deae galea attica tectum.
Noctua pene adversa stans.

Vidi in museo Monacensi, estque in Santangeliano, et meo: in Parisino TIA tantum clare legitur. Friedlaenderus dedit TIAT, confirmatque alterum exemplum quod est apud me.

e) ITAIT in postica, IAIKAI IAIIS in antica.
Protome equi fraenati.

Digitized by Google

Leo pergens ad sinistram.

Edidit Minervinius, Osserv. Numismat. tav. I. 6-8.

f) TIATI in postica, et N nota pretii.

Caput Iovis laureatum.

Aquila fulmini insistens.

Est in Kircheriano. Carelliani duo pendent gr. 31,974; 25,867. Sambonianus gr. 32,67.

g) TIATI in postica, et nota quincuncis.

Caput Minervae galea corinthia tectum.

Noctua stans pene adversa, arbor ad dextram.

Est in Kircheriano, pendetque gr. 19,60. Carellianorum quatuor pondus est 19,400; 14,781; 14,897; 10,778.

h) TIATI in postica, et nota trientis.

Caput Herculis barbati spolio leonis tectum.

Leo versus ad dextram, supra clava, infra astrum.

Vidi in museo Parisiensi, et est apud me pendetque gr. 10,50.

i) TIATI in postica, et nota quadrantis.

Typi iidem ac in quincunce.

k) TIATI in postica ad laevam, in exergo nota sextantis ••, et semunciae ⊂ ad dextram.

Typi iidem ac in quadrante.

Est in Kircheriano et pendet gr. 5,25. Avellinius (Opusc. III, p. 115, 116, tav. I, 8) putavit in hac littera ⊂ latere monogramma W (= VM), quo compleretur urbis nomen TIATI; pro quo imminutum legens in suo exemplo TIA supplevit TIAtiVM. At extat nummus Romanorum Luceriae percussus, ROMA, ⊢ cum typis sextantis, et nota semunciae ⊂. V. p. 51, 30, *c*.

l) TIATI in postica et nota sextantis.

Typi iidem ac in superiore *h*.

Est apud me pendetque gr. 6,70.

m) TIATI in postica et nota unciae.

Typus in antica idem ac in sextante.

Noctua pene adversa stans, infra nota unciae, ad dextr. corona.

Est in Kircheriano et vidi Vindobonae. Semunciam nondum invenimus in hac serie.

n) TIATI in postica.

Caput Neptuni laureatum.

Iuvenis nudus delphino vectus vas ansatum dextra porrecta tenens, tridentem sustinet sinistra: infra nota quadrantis.

Est Neapoli in museo Santangeliano, et vidi in Vindobonensi. Carellius male posuit globulos quatuor: pendet gr. 6,313, fere ut quadrans cum typo Minervae et noctua, cuius exempla duo carelliana pendent gr. 5,902; 6,826. Est igitur extra seriem cusus typis tarentinis.

Digitized by Google

75. (=5.) *a*) ⊢ PVIIO · I · F · C · MODIO · CN · F in antica.

Caput Apollinis laureatum.

Equus saliens, supra astrum.

Vidi Luceriae apud Lombardos. Alterum exemplum prope Luceriam nactus, mihi ostendit Franciscus Mongelli, sed iam pene sectum bifariam a pastoribus. Caronnius legit GR · F in exemplo, quod Paesto tribuit.

b) ⊢ SExtiO · Π · BAB in postica.

Caput Apollinis coma in vertice constricta.

Gallus stans.

Vidi Neapoli apud Lauriam.

Edidit Minervinius (Saggio di osserv. numism. p. 105), qui legit SE · POS · Π · BAB · ⊢, explicavitque: Sergius Postumius, Publius Babidius, Luceria. Mommsenius vero sic ⊢ Sergius Postumius, Publius Babbius, litteram I et ipse pro sigla nominis oppidi habens. At initiales nominis urbis aut oppidi nunquam in nummis latinis punctum admittunt. ⊢ itaque praenomen est duumviri praefecti coloniae, SExtii fortasse. ΠOS a Minervinio lectum deprehendere non potui in nummo male flato.

c) Argenteum nummum adhuc nullum Lucerinorum invenimus qui cusus sit typis lucerinis. In museo Santangeliano tamen extat libella typis Arpanorum, qui et ipsi a Tarentinis sumpserunt, addita littera ⅃ in antica. At nomen Pulli ΠΥΛΛΟΥ aperte ostendit a Pullo, qui fuit princeps Arpanorum et Salapinorum, cusum, litteramque *l* retrogradam, notam pretii esse. Habet hic in antica caput Minervae galea attica tectum, in postica Herculem genu nixum, clava instructum, leonem suffocantem; in exergo πΥΛΛΟΥ litteris fugientibus. Larinatium et Brundisinorum extat aerea semuncia, I, L nota inscripta.

Sequitur nunc ut dicam de nummis Lucerinorum propriis, nam de iis quos Luceriae Romani suis typis signaverunt, egi in Romanis. Series igitur duplex est altera aeris flati, altera aeris percussi. In priori serie, quae est ponderis quadrantalis, Lucerini inscribunt solam initialem litteram nominis sui, eamque duplici modo. Nam modo effingunt media forma, modo pene quadratam, quod alibi demonstravi, et nuper in diss. de canon. Ritschelii. Nolim tamen diutius silentio obruere quod dudum perspexi; nempe male in semunciae postica descriptores hactenus putasse polypum effictum atque expressum; est enim ibi thyrsus Bacchi taenia obligatus in summa hasta, cuius infimo pedi annexa est linea obliqua litterae initialis Lucerinorum. Hi vero pro taeniae lemniscis imaginantur ibi esse polypi pedes, et pro capite thyrsi somniarunt polypi corpus.

Digitized by Google

Lucerinorum aerei nummi extra seriem percussi, qui hactenus innotuerunt, hi sunt.

a) ⅄ in postica.
Caput Neptuni.
Delphis.
Nummus repercussus typis superadditis, in antica capite Apollinis, in postica leone gradiente ad dext. epigraphe *romano* non exstante defectu metalli.

b) ⅄ in exergo posticae.
Caput iuvenile, florente mala.
Leo, supra caduceus.
Est apud Baselicem biccariensem in Apulia.

c) LoVKDEI in postica.
Caput Herculis imberbis spolio leonis tectum ad dext.
Arcus et clava.
Vidi in museo neapolitano et stanno expressi.

Series nummorum quam Lucerini ferierunt haec est.

d) (= 507.) LoVCERI in postica.
Caput Minervae galeatum, nota quincuncis.
Rota radiorum octo.
Est in Kircheriano et pendere solet fere semunciam, quamobrem series referenda est ad assem uncialem: pendet gr. 14, 00.

e) LoVCERI in postica.
Caput Herculis imberbis spolio leonis tectum, nota trientis.
Clava, pharetra, arcus: nota trientis.
Est in Kircheriano, pendetque gr. 10, 3; 14, 00.

f) LoVCERI in postica.
Caput Neptuni; nota quadrantis.
Delphin, supra quem ferrum tridentis marini.
Est in Kircheriano tribus exemplis, pendetque 8, 50; 9, 00; 9, 80.

g) LoVCERI in postica.
Caput muliebre laureatum velatum: nota sextantis.
Conchae striatae facies exterior.
Iidem typi sunt in sextante Larinatium.
Qui est in Kircheriano pendet gr. 6, 60.

h) LoVCERI in postica.
Caput Apollinis laureatum capillo ad cervicem submisso: nota unciae.
Rana.
In Kircheriano, pendet gr. 3, 70, apud me gr. 3. 50.

Digitized by Google

i) LoVCERI in postica.

Caput Dianae, supra frontem luna falcata.

Luna.

In Kircheriano et apud me, pendet gr. 2,50. Videtur esse semuncia.

k) LoVCERI in postica.

Duo capita Dioscororum pileis instructa.

Duo equi salientes.

Videtur esse semuncia.

Louceri ea terminatione scriptum est qua *Tiati*, eodem itaque est opinor casu. Oppidum Tiatinorum quoniam duplici forma effertur, id est Tianum et Tiate, necesse est ut communis sit origo Tia: inde Tiate oppidum et civis Tiatis, Tiatinus. Ablativus Tiati ut *Opi*, *Turri*, *Aeri*, quae perinde antiquissima sunt. Nec aliter Louceri ex nominativo *Loucer* ut *Tuder*, *Tudere* sic *Loucer*, *Louceri;* est enim promiscue terminatus hic casus per *e* vel per *i*. Tianum Osci Campani declinant ablativo addita paragogica *d*, ЯVИПІТ: Latinorum TIANO, quem genitivum pluralem esse docti hodie tenent, pro Tianom, ut *Romano*, aeque *Romanom; Aisernio*, *Aisernino* pariterque *Aiserniom*, *Aiserninom;* tamen ut quidam sentiunt in Osca epigraphe genitivus est ΜΥΙΤΠΙΙΤ. At hic non video quam recte dicatur TIATI esse vocabulum imminutum pro *Tiatiom*, itemque *Louceri* pro *Louceriom*. Non enim procedit argumentum cum constet nullum genitivum pluralem imminutum hactenus extitisse ut in *o* sic in *i*: contra et Osci et Latini flectunt in *im* addita constanter littera *m*, ut *Aisernim*.

Nummi fusi.

76. (=26.) *a*) VE in antica.

Tres lunulae gibbo sibi oppositae.

Conchae striatae exterior facies.

In Kircheriano, pendet gr. 39,00; 46,50; referendus ad assem unciarum V-VI.

b) VE in antica.

Delphis et nota sextantis.

Idem typus.

In Kircheriano, pendet gr. 15,90; 22,40; referendus ad assem unciarum III-IV.

c) VE in antica.

Lunula.

Lunula et nota unciae.

Est in tab. Carelliana XXCIX. 14.

Digitized by Google

(=508.) *d*) VE in postica.

Caput deae galeatum, nota sextantis.

Duo delphines urinantes.

Est in Kircheriano, pendetque gr. 10,80; 14,25 referendus ad assem quadrantalem.

e) VE in postica.

Imago dimidia Herculis imberbis clavam ferentis humero inclinatam, tectique leonis spolio; nota unciae.

Leo sedens lanceam humero inclinatam portat.

Habui olim apud me, vidique in museo Ducis de Luynes, pendetque gr. 4,62; 6,57.

f) VE in antica.

Noctua ramo insistens.

Protome apri et nota ⊰ semunciae.

Vidi in museo Santangeliano pendet gr. 1,75.

g) VE in antica CAQ in postica.

Imago Herculis imberbis dimidia quae spolio leonis tegitur, et clavam humero inclinatam fert; nota pretii N · II.

Duo dioscori equitantes lanceis proiectis.

Est in Carelliana tab. XXCIX, 1. Alibi non vidi. Pendere fertur gr. 47,40. Est itaque dupondius pertinens ad assem uncialem.

h) VE in antica.

Caput Bacchi imberbis hedera cinctum.

Bacchus pedibus coturnatis systide indutus, lauro coronatus, sedens, altero pede saxum premens, cistam prope habens, thyrsum laeva tenet, botryonem ostentat dextra.

Vidi Neapoli, Florentiae, in museo Ducis de Luynes Parisiis, tandem Vindobonae, quod exemplum est caeteris praestantius: pendere solet gr. 30,00; 34,00. In ingente saxo quadrato sedentem, cui apposita sit stella, putavit Cavedonius: ex prava nempe delineatione Carelliana nummi.

i) VE in postica.

Caput Iovis, nota quincuncis

Aquila fulmini insistens.

In Kircheriano et apud me, pendet gr. 13,40.

k) VE in antica.

Caput deae velatum diadematum; nota quadrantis.

Tres lunulae sibi gibbo oppositae, in singulis stella.

In Kircheriano pendet gr. 11,70.

Triens percussus non fuisse videtur.

l) VE in postica.

Caput deae galeatum, nota sextantis.

Digitized by Google

Noctua ramo insistens.

In Kircheriano pendet gr. 9-12.

m) VE in postica.

Caput adversum solis radiis cinctum clamide ante pectus constricta.

Luna crescens intra quam astrum, nota sescunciae •S.

In museo neapolitano, pendet gr. 6, 26. Hactenus omissa est unciae nota. Est haec itaque sescuncia, quam Paestani sic repraesentant •ξ, Hipponienses vero globulo et lunula •C, Venusini assumpto S latinorum, primi scribunt •S, nempe uncia semis, ut deinde Romae in argento legitur IS, idest libra semis.

n) VE in antica.

Caput Herculis barbati laurea cinctum, pone clava, nota unciae.

Idem typus ac in uncia superius descripta.

Vidi apud Sambon. et Lauriam.

o) VE in postica.

Caput Mercurii petaso tectum.

Calceus alatus Mercurii et caduceus, additur in exemplis mihi visis nota S semunciae.

Habetur in tab. Carelliana XXCIX, 12 ex editione Avellinii.

Vidi apud Vincentium Baronium negotiatorem et in museo Santangeliano, et habeo apud me, pendet gr. 3, 50.

p) VE in antica.

Noctua ramo olivae insistens.

Protome apri et nota ξ semunciae.

Vidi in museo Santangeliano. Igitur Venusini duplici nota signant semunciam: adhibent enim S vel ξ.

q) VE in antica.

Caput bovis adversum.

Caput aquilae.

Edidit Fiorellius, Osserv. num., tab. I, n. 7. Non vidi.

r) VE in antica.

Pagurus.

Rana.

Est in Kircheriano.

CAP. XI.

Nummi in Salentinis; in Lucanis, et extra Italiam a Romanis cusi.

77. (= 27, 509.) *a*) BRVN in postica et ⊢.

Victoria ramo palmae lemniscum imponens.

Delphin.

Digitized by Google

Vidi Vindobonae in museo. Est nummus parvus aereus a Brundisinis percussus semunciae notam, ut similis nummus Larinatium. pag. 75, *i*, illa sigla ⊢ repraesentans.

b) BRVN in antica.

Delphin et tridens.

Conchae striatae facies interior.

Edidit Avellinius, Opusc. t. II, tav. 5, n. 11.

Alius nummus invenitur iisdem typis cum epigraphe Γ P A ab eodem Avellinio editus Bull. napol. t. I, tav. VIII, 8, quem vidi Vindobonae in museo. Hic sub delphine pro tridente habet turbinem marinum, et delphis est ad dextram conversus. Ozantini etiam his typis utuntur, extàtque in museo Santangeliano exemplum in quo supra delphin est Δ E et corona; in Carelliano tridens est et littera A.

c) Post coloniam deductam a. 510 seriem non integram monetae libralis Brundisini percusserunt, sed sextantem unciam et semunciam in quibus iidem typi ut deinceps repetuntur. Caput Neptuni laureatum et Genius urbis delphino vectus, modo cornu copia, modo barbito instructus ferensque victoriolam sibi coronam imponentem, vel vas ansatum. Neptuno accedit identidem victoriola coronans et tridens; in posticae area sigillum varium; in semuncia est nota Ε pendetque gr. 1,334. Cusi deinde semis, triens, quadrans, sextans et uncia pondere iam imminuto ad assem semiuncialem et ultra. Tandem prodiere semisses in quibus primum apparent identidem nomina magistratuum: praecipua sunt in antica C · A ; M · BIT, QMAC · Q · ⅄L, in postica AT, ARR, L · CoRN, K, ME, Q · DE, Ꝑ.

78. (=511.) *a*) COΠIA in postica.

Caput Iani geminum.

Cornu copia et sigillum varium.

In Kircheriano: pendere solet gr. 7,95.

b) COΠIA in postica et nomina magistratuum dissimulata. In asse musei neapolitani sunt siglae: M · C · M · C · L · Q. Avellinius in alio legit L · M$^{M}_{Q}$L · L; Carellius habet L · L · M · DE quae corrupta videntur.

c) COΠIA in postica, et ⊢ · C · Q.

Caput deae Copiae: nota semis.

Cornu copia: nota semis, vel siglae.

Est in museo Santangeliano et Britannico; vidi etiam Vindobonae.

d) COΠIA in postica et C · L · Q

Caput deae galeatum, nota trientis.

Cornu copia et nota trientis.

In Kircheriano. Vidi in museo Monacensi cum siglis L · C · Q; alibi Q · ⊢ · C.

Digitized by Google

e) COΠIA, L·L·AID in postica.

Caput Herculis imberbis spolio leonis tectum: nota quadrantis.

Cornu copia: nota quadrantis.

In museo Santangeliano. Alibi L·L· omnino quadratum cernitur. Lectio C·L·AID, teste Mommsenio, Friedlaendero debetur.

f) COΠIA Q·L·C

Caput Mercurii petaso tectum, nota sextantis.

Cornu copia et nota sextantis.

Vidi in museo neapolitano: ibidem aliud exemplum est cum epigraphe L·L·AID. Mionnetus legit Q·L·C, Magnanus Q·Π·C, Riccius L·Q·C

Uncia et semuncia nondum apparuerunt, semissis est perrarus.

79. (=512.) *a*) VALENTIA

Caput Iovis, nota librae.

Fulmen, sigillum varium, nota I librae.

In Kircheriano et apud me pendet gr. 12,50, 10,90.

b) VALENTIA

Caput deae Valentiae, nota semissis.

Duplex cornu copia, sigillum varium, nota semissis.

Est apud me, pendetque gr. 4,50 et in Kircheriano.

c) VALENTIA

Caput Minervae galeatum, nota trientis.

Noctua, nota trientis.

In Kircheriano.

d) VALENTIA

Caput Herculis barbati, spolio leonis tectum, nota quadrantis.

Duplex clava, sigillum varium, nota quadrantis.

Est in Kircheriano.

e) VALENTIA

Caput Dianae cum pharetra, nota unciae.

Canis venaticus et nota unciae.

Est in museo Santangeliano.

f) VALEI...

Caput Mercurii petaso alato tectum, pone nota semunciae ε.

Caduceus, lunula, nota semunciae ε.

Vidi in museo Santangeliano et stanno expressi.

Huic similem Carellius tab. CXXCVII aere incidit, omisso oppidi nomine et nota semunciae in postica.

Cavedonius illud ε posticae putavit esse extremam nominis oppidi syllabam male effictam. Patet Carellium recte expressisse, aliquid vero defuisse in illo exemplo defectu metalli.

Digitized by Google

80. EBOS in postica.

Caput Iovis laureatum intra coronam lauream.

Fulmen.

Est apud me. Mionnetus quidem describit, sed non recte legit E·B·G·S (Descript. VI, 660, n. 338) in incertis ponens. Sestinius (Cl. gen. ad 2, 1821, p. 8) plenius scriptum invenit in aliis huius urbis nummis EBVSITANO, EBVSITANV. Graeci promiscue Ἔβοσος, et Ἔβυσος, et Ἐβοῦσος.

81. CARTEIA et ex altera parte CES | L·RAI | L·AGRI

A censoribus, ait Mommsenius, I. L A. p. 142, fortasse percussus. Aediles habentur in nummo Obulconis, in quo scriptum legimus.

⊙BVLC⊙ et nota CX altera parte L·AIMIL AID
M·IVNI

CN VOC·ST F CN FVL CNF

Nomina urbium hispani primo casu scribere solent VLIA, CARBVLA, CARISA etc. Reperitur etiam in eorum nummis nomen neutrius generis ethnicum ILOITVRGENSE, ILIPENSE, ORIPENSE, SAGVNTINV, et quod superius posui EBVSITANO, EBVSITANV, cui supplendum est, metallum, quod expressum legimus in nummis imperatoriae aetatis.

CAP. XII.

Nummi familiarum Romanarum Romae et extra cusi.

Denarius qui Romae primus cusus est a 486 pars septuagesima secunda fuit librae romanae (Momms. Hist. de la monnaie rom. II, p. 26, ed. Blacas). Ea aetate typus constans fuit in antica caput deae Romae, in postica Dioscori.

Deinde ab a. 537, hoc est ab asse unciali lege sancito fuit denarii pondus pars librae octogesima, coeptusque est variari typus in postica, ut modo Dioscori modo Diana in bigis, deinde etiam Victoria in bigis repraesentaretur.

Distributionem nummorum familiarum sequor non illam quam Mommsenius in historia monetae romanae primum dedit, nec quam, post Cavedonii animadversiones, reperto etiam thesauro recentissime in Hispania, abolita priore, novam instituit vulgavitque (v. Histoire de la monnaie romaine par le Duc de Blacas, vol. II, edit. de Witte), sed edo privatam meam, thesauro Ricciae novissimo invento, omnium antiquissimo, quem descripsi declaravique nuper in *Periodico di numism. e sfragist.* a March. Carolo Strozzi edito. Incipiam vero a periodo secunda, nam nummos periodi primae (a. 486-537) in romanis edidi supra c. IV, p. 53, seqq. Qui nummi in thesauro Ricciano inventi non sunt hoc signo * notantur.

Digitized by Google

SECUNDA PERIODUS

Nummi quorum assis pondus superat unciam ex a. c. 537 ad 960.

Den. et vict. in thes. Ricciano, qui reperti sunt pauci et valde detriti.

82. (=20.(1)) RoMA AI (2).
vel RoMA Den.
RoMA aer. As. = gr. 43.
In post. Diana in cervarum bigis falcatam lunam ferens in capite.

83. (=21.) RoMA AR
RoMA aer. Typi communes.
Den. pendet gr. 3,95.
As pendet gr. 30,00.

84. (=22.) RoMA AR
ROMA aer. Den. pendet gr. 3,51.
As = gr. 40,50.
In arg. Diana bigas agit.

85.*(=23.) ROMA AT
Typi communes.
Den. = gr. 3,60.

86. (=24.) RoMA NE
Vict. = gr. 2,83.
As = gr. 30,00.
In thes. Ricciano den. non est repertus.

87. (=25.) ROMA ND (*sigill.* Taurus).
RoMA aer. As = gr. 36,26.
In asse apud me tauri cornua infulis ornantur pendentibus, pendet gr. 24.

88. (=26.) RoMA VR, in ae. VR
vel ROMA Den. = 3,75.
ROMA aer. As = gr. 34,00.

89. (=27.) ROMA HP, HP, HP
Den. = gr. 3,60.
As = gr. 41,30.

90. (=28.) RoMA TOD (*sigill.* Avis).
As = gr. 34,62.
In den. Diana bigas agit.

(1) Hic numerus refert ordinem Blacasianum (Histoire de la monnaie romaine. Paris, 1870, tom. II, incip. a pag. 23).

(2) In prima et secunda periodo omnes inscriptiones sunt in nummorum postica. Mos inscribendi in antica nummi serius inceptus, v. n. 131.

Digitized by Google

91. (= 29.) ROMA ℞ (*sigill.* Victoria).
vel ROMA As = gr. 37,00.

92. (= 30.) ROMA ℞
As = gr. 35,00.

93. (= 31.) ROMA MA, MAI
Den. = gr. 4,55, Vict. = gr. 2,81.
As = gr.

94. (= 32.) RoMA M
Den. = gr. 3,04.

95.*(= 33.) ROMA C · AL
Den. = gr. 4,27.

96.*(= 34.) RoMA AR
vel ROMA Den.
As = gr. 18,54.

97.*(= 35.) ROMA B
Den.

98.*(= 36.) ROMA C
Den. edidit Dux de Blacas (Hist. de la monn. t. II, p. 247).

99. (= 37.) ROMA CN · CAR
Den. = gr. 4,02.

100.*(= 38. ROMA D
Den. = gr. 3,72.

101. (= 39.) RoMA Ar. CN · DO
Ae. CN · DOME · CN · DOMI
CN · DOM · CN · DOME
Den. = gr. 3,00.
As = gr. 27.

102. (= 40.) ROMA Ar. A, A
Ae. A, A
Den. = gr.
As = med. 26,00.
In den. Diana agit bigas.

103.*(= 41.) ROMA Q L C
Den. = gr. 3,95.

104. (= 42.) RoMA MA
Den. = gr. 3,55 detr.
As = gr. 20,00.
Unciam vidi Tibure cum capite Mercurii et • nota pretii; in postica prora navis supra ROMA ad dextram MA et nota •.

Digitized by Google

105. (= 43.) ROMA Ar. P · ΛΕ, P · ΛΕ, P · ΛΕ (*sigill.* Clupeus).
vel ROMA Ae. P · ΛΕ
Den. = gr. 3,87.
As = gr. 36,75.

106. (= 44.) ROMA OEW
As = gr. 31,62.

107. (= 45.) ROMA T
As = med. 28,00.

108.* (= 46.) RoMA SX · Q
Den. = gr. 3,71.

109. (= 47.) RoMA GR, vel CR
RoMA Den. = gr. 3,51.

110. (= 48.) RoMA Ar. *a*) C · VAR *b*) VAR, C · VRO
Ae. VRO
Den. *a*) = gr. 4. *b*) = gr. 3,78 detr.

111. (= 49.) RoMA V · CoIV
Den. = gr. 3,25 detr.

112. (= 50.) RoMA V · ITI
Den. = gr. 4,00.

113. (= 53.) ROMA BA
As = med. 27,5.

114. (= 54.) ROMA V · MAMIVI (*sigill.* Ulysses).
As = med. 30,00.

115. (= 55.) ROMA OPEI
As = gr. 36,00.

116. (= 56.) ROMA C · SAE
As = gr. 32.

117. (= 57.) ROMA C · SX vel SX
As = gr. 36,38.

118. (= 58.) ROMA M · TITINI
As = med. 31,52.

119. (= 59.) ROMA, X Victoria agens bigas.
Den. = gr. 4,2 ; 4,13.
Mommsenius errorem in pondere notat; nam typus Victoriae posterior est typo Dianae qui in quinariis etiam cernitur.

120. (= 64.) RoMA Ar. PVR (*sigill.* Murex).
Ae. PVR
As = med. 26,00.
In den. Diana in bigis.

121. (= 71.) RoMA Q · MARC LIBo
As = med. 25, gr. 00.

Digitized by Google

122. (= 103.) RoMA AV RVF
Typus den. Iuppiter in quadrigis.

123. (= 51.) RoMA Ar. C · IVNI C · F
Ae. C · IVNI
As = med. 25,00.

124. (= 61.) RoMA C · AL
Typus arg. Victoria in bigis.

125. (= 62.) RoMA SAFRA, S · AFRA
ROMA As = med. 23,00.
Typus arg. Victoria in bigis.

126. (= 63.) ROMA SAR, SAR
ROMA As = med. 24,00.
In arg. Victoria in bigis.

TERTIA PERIODUS

Ab a. 569 ad 589.

Constat denariis in thes. Ricciano repertis detritis.

127. (= 60.) ROMA NAT
ROMA As = med. 32,15; 23,20.

128. (= 65.) ROMA FLAVS
In den. Diana in bigis.

129. (= 67.) ROMA P·SVLA, P·SVLA, P·SVLA (*sigill.* Caput mulieris).
As = med. 22,00. In den. Victoria in bigis.
Exemplum meum pendet gr. 18.
Primus in gente Corneliorum P. Cornelius Rufinus Sibylla (= Sylla) est cognominatus cum esset praetor a. 542; eius igitur filius praetor a. 568 horum nummorum est auctor.

130. (= 70.) ROMA NATA
Victoria in bigis.

131. (= 72.) RoMA Ar. M · ATILI; M · ATIL, in ant. SARA
RoMA Ae. M · ATILI
Den. = gr. 4,00.
As = med. 22,00.

132. (= 74.) ROMA C · AESTI (*sigill.* Canis).
Den. = gr. 3,81.
As = med. 23,00.

133. (= 76.) ROMA L CV
Den. = gr. 3,85.

134. (= 78.) RoMA M · IVNI (*sigill.* Caput asini).
Den. = gr. 3,85.

Digitized by Google

135. (= 79.) ROMA. Π · ΠAETVS
Den. = gr. 3,85.

136. (= 80.) ROMA C · BLAS
As = gr. 21,73.

137. (= 81.) ROMA Π · BLAS, Π · BLAS
Ae. Π BL
As = med. 23,00.

138. (= 82.) ROMA A · CA
As = med. 26,00.
In uncia typus. Caput feminae, in post. corona.

139. (= 83.) ROMA L · FVRI
As = gr. 24,00.

140. (= 84.) ROMA W
As = med. 25.

141. (= 85.) ROMA ROMP
As = med. 25,00.
Semis = gr. 12,40.

142. (= 86.) ROMA CINA
As = med. 25,00.

143. (= 87.) ROMA Q · MARI
As = gr. 33,00.

144. (= 88.) ROMA MVRENA
As = med. 23,00.

145. (= 89.) ROMA SA
As = gr. 26,60.

146. (= 90.) ROMA TVRD
As = med. 22,00.

147. (= 91.) ROMA C · CVR · TRIGE
C · CVR
As uncialis.
Typus den. dea in quadrigis a Victoria coronata.

148. (= 92.) ROMA M ARELI, in ant. COTA
M · ARELI
As fere semiuncialis.
Typus den. Hercules in bigis Centaurorum.

149. (= 93.) ROMA CN · GELI
As medius inter unc. et semiunc.
Typus den. vir armatus cum muliere, in quadrigis sceptrum ferens.

150. (= 100.) ROMA C · RENI (*sigill.* Capra).
Typus den. dea in bigis caprarum, sceptrum in manu et scuticam tenens.

Digitized by Google

QUARTA PERIODUS

Ab a. 580 ad 610.

Constat denariis in thes. Ricciano non raris sed detritis.

151. (= 52.) ROMA C · SCR
ROMA aer. Den. = gr. 3,92.
As = med. 22,00.

152. (= 66.) RoMA A · SΠVRI
In den. Diana in biga.

153. (= 68.) RoMA C · MAIAVI
As = med. 25,00.
In den. Victoria in bigis.

154. (= 69.) ROMA L · SAVF (*sigill.* Luna crescens).
As = med. 24,00.
In den. Victoria in bigis.

155. (= 73.) RoMA V · SEMP, L · SEMP, ΠITIO, ΠITIo
Den. = gr. 4,27-4,00.
As = med. 23. Hoc novum ponderis errati exemplum esse volunt; namque denarius pendere debuit gr. 3,95.

156. (= 75.) ROMA C · ER · (LVC in aer.) (*sigill.* Victoria).
Den. = gr. 3,80.
As = med. 22,00.

157. (= 77.) RoMA CN · VVCR TRIO
Den. = gr. 3,95.

158. (= 109.) ROMA C · AVG
Ad as. = med. gr. 19,00 refer.
Typus den. statua imposita columnae ad basim hinc vir lituum ferens (M. Minucius Faesus augur ex plebe a. u. 454); inde vir panes tenens in manu (L. Minucius cui columna posita est, eo quod annonam populo providerit) pede modio innixus.

159. (= 110.) ROMA Ar. SEX : ΠO FoSTLVS (*sigill.* Sinus lactis).
Nuper vidi SEX · ΠMO (sic) in arg. denario.
Ae. SEX ΠOM
As uncialis.
Typus den. lupa geminos lactans sub ficu cui insident tres aves: adest Faustulus baculo innixus, pileo conico tectus.

160. (= 111.) ROMA Ar. TI · VF
Ae. TI · VFV, VF B

Digitized by Google

Typus den. duo armati mucrones infigunt in porcum, quem minister tenet genu nixus.
Typus quadr. caput Herculis.

161. (= 120.) ROMA L · REBAVI
Ad as. fere uncialem referendus.
Typus den. Iuppiter in quadrigis sceptrum et fulmen tenens.

162. (= 122.) ROMA L. MINVCI ✱
Ad as. semiunc. refer.
Typus den. Iuppiter in quadrigis sceptrum et fulmen tenens.

163. (= 96.) L · AILI NOM XVI.
Typus den. bigae Victoriae.

164. (= 97.) ROMA M · AF RVS XVI.
As semunc.
Typus den. Iuppiter in quadrigis.

165. (= 98.) ROMA C · TITINI XVI.
As uncial. semis = gr. 15.
Typus den. Victoria in bigis.

166. (= 99.) RoMA C · VA vel VA C · F · FLAC X vel XVI
Ad as. fere unc. ref.
Typus den. Victoria in bigis.

167. (= 124.) RoMA C · SERVEILI M · F ✱ (*sigill.* Laurea).
Ad as. semiunc. referendus.
Typus den. Dioscori decussatim equitantes.

168. (= 129!) RoMA P AES GRAG ✱ (*sigill.* Graculus seu Cornicula).
Typus den. Iuppiter in quadrigis.
Ad as. uncial. vel semiunc. referendus.

169. (= 131.) ROMA Ar. Q · METE ✱
Ae. ME
Ad as. uncialem fere ref.
Typus den. Iuppiter in quadrigis cum ramo et fulmine.
In unciae postica corona laurea.

170. (= 132.) ROMA M · VRG ✱
Ad as. uncialem ref.
Typ. arg. Iuppiter in quadrigis cum fulmine et ramo lauri.

171. (= 134.) ROMA M · MARCI · MF ✱
Ad as. uncialem ref.
Typ. den. Victoria in bigis: infra duae spicae.

Digitized by Google

172. (= 135.) ROMA T·Q ✱ (*sigill.* ᵃApex. ᵖClypeus macedonius).
Ad as. uncial. ref.
Titus Quinctius Flaminius apice flaminico originem cognominis clupeo macedonico avi victoriam de rege Philippo declarat.

173. (= 137.) ROMA Ar. TI·MINVCI C·F AVGVRINI ✱ (*sigill.* Li-
vel AVGVRNI [tuus auguralis).
Ae. TI·AVGVRINI
Ad as. semiunc. vel unc. ref.

174. (= 112.) ROMA C·CVP (*sigill.* Strigilis et Lecythus).
As forte semunc.

175. (= 113.) ROMA S·V
As forte uncialis.

176. (= 114.) ROMA ⊢H V
Uncia in cuius postica est corona.
Vidi Luci in Marsis exemplum hac epigraphe
V H·V

177. (= 115.) ROMA P·ΛΛ
Quadrans referendus ad assem fere uncialem.

178. (= 116.) ROMA ΛΛE (*sigill.* Clypeus macedonius).
Semis, triens, quadrans.

179. (= 117.) ROMA Q P Æ T
Semis.

180. (= 118.) ROMA E
Triens.

181. (= 94.) ROMA Typ. den. in ant. comm., in post.
Cupido in bigis aurigans.

QUINTA PERIODUS

Ab a. 610 ad 630.

Constat denariis e thes. Ricciano copiosis et asperis.

182. (= 94.) ROMA Diana agitat bigas cervarum arcum suspensum humero ferens, et taedam manu.

183. (= 95.) ROMA L·IVI XVI
Den. = gr. 3,85.

184. (= 102.) ROMA ᵖM·BAEBI·Q·F ᵃTAMPIV vel TAMPIL
Caput deae galeatum X
Typus den Apollo in quadrigis arcum et sagittam tenens.

185. (= 123.) ROMA P·CALP ✱
Ad as. uncialem ref.

Digitized by Google

Typus den. mulier in bigis tenens scuticam a Victoria coronatur. In semisse et quadr. integra navis cum gubernatore: in medio Victoria cum corona.

186. (= 125.) RoMA C · ABVRI GEM ✱
Ad as. fere uncialem referendus.
Typ. den. Mars in quadrigis.

187. (= 126.) RoMA M · ABVRI · MF · GEM ✱
Ad as. fere uncialem referendus.
Typus den. sol scuticam quassans quadrigas agit.

188. (= 127.) RoMA Π · MEAT · MF, vel ✱
RoMA Π · MEAT
Ad as. uncialem referendus.
Typus den. Victoria in quadrigis coronam manu elata ferens.
Lege P. Maenius Antias m. f.

189. (= 130.) RoMA M · ACILIVS · M · F ✱
M · ACILI
Ad as. forte semunc. referendus.
Typus den. Hercules cum clava tropaeum ferens in quadrigis.

190. (= 133.) ROMA CN · DOM ✱
Typ. den. Victoria in bigis, infra bestiarius cum leone pugnans.

191. (= 136.) ROMA ✱ (*sigill.* Caput elephantis).
Dea in bigis cum sceptro et ramo lauri: cum tintinnabulo.
Ad as. forte semiuncialem ref.
Typus den. idem qui C. Augurini.

192. (= 139.) ROMA L · (vel ⊢) POST · AL B ✱ (*sigill.* Apex).
Typ. den. Mars tropaeophorus in quadrigis: *l* quadrata est, tamen nonnumquam ad mediam formam accedit.

193. (= 140.) ROMA Ar. L · OPEIMI ✱
Ae. L · OΠEIM. L · OΠEI (*sigill.* Corona laurea).
As uncial. apud me, pend. gr. 21, 50: in quadrante clava intra coronam.
Typ. den. Victoria cum corona in bigis.

ROMA . L · O|E
Assem vidi Tiburc in collegio nostro: is pendet gr. 31, 55.
Assem deesse in nummis ab a. n. 91 ad n. 154 putat Mommsenius (Hist. p. 207, 208).

Digitized by Google

194. (= 141.) ROMA M · ΟΠΕΙΜΙ ✱ (*sigill.* Tripus).
Typ. den. Apollo cum pharetra et sagitta in bigis.

195. (= 142.) ROMA Q · ΠΙLIΠVS ✱
Typ. den. eques cum causia macedonica diademate cincto, lancea armatus: in area causia cum cornibus caprinis.

196. (= 144.) ar. ROMA Ar. M · METELLVS Q · F ✱
Ae. M · METELLVS (vel METEWVS) Q · F
As uncialis arguitur ex semisse.
Typ. den. comm. vel caput Apollinis clupeus macedonicus cum emblemate capitis elephantis: circa clupeum corona: in aereis nonnunquam littera *l* est mediae formae.

197. (= 183.) a ROMA p T · CLoVLI alph. A-X.
Typ. den. Victoria in bigis.
Typ. quin. in ant. Caput Iovis laureatum, in post. Victoria trophaeum coronans.

198. (= 157.) p ROMA C · CASSI ✱, S ·•·, S: (*sigill.* Urna).
Typ. den. Libertas in quadrigis pileum dextra ostentans virgam sinistra tenet.
In dodr. Caput Vulcani, prora: in besse Caput Bacchi, prora.

199. (= 159.) p ROMA SEX · IVI · CAISAR ✱ (*sigill.* Ancora).
Typ. den. Venus in bigis a Cupidine coronatur.

200. (= 180.) p ROMA p N · FABI · ΠICToR QVIRIN ✱
Typ. den. Vir armatus sedens, lanceam tenens et clypeum in quo scriptum legitur QVIRIN. dextra pileum flaminicum.

201. (= 146.) a ROMA Ar. C · SERVEIL, M,
Ae. C · SERVEILI (*sigill.* Lituus auguralis).
Typ. den. comm. in quo nonnunquam *l* mediae est formae: vel caput Apollinis.
Eques clypeo protectus, in quo inscripta littera M hasta transfodit peditem armatum thorace, clypeo et gladio longo.
Littera illa M indicatur M. Servilius Pulex Geminus augur et hostium profligator.

202. (= 150.) a ROMA Ar. C · NVMITORI X
Ae. C · NVMITORI in sext. C · NVMITOR in quadr. vel C · NVM
Ad ass. unc. refer.
Typ. den. Victoria cum laurea in quadrigis.

Digitized by Google

203. (=151.) ROMA C · MEMMI (*sigill.* Iuvenis alatus caput feminae [coronat).
Ad ass. unc. refer.

204. (=152.) ROMA C · V · C
Quadrans, typis communibus, fuit apud Borghesium.

205. (=153.) ROMA Q · MOLO
Ad ass. semiunc. refer.

SEXTA PERIODUS

Ab a. 630 ad 650.

206. (=101.) ROMA C · CVR · F TRIG (*sigill.* Victoria in prora).
As semiunc.
Typus den. dea in quadriga a Victoria coronatur.

207. (=104.) RoMA CARB, M · CARBO, M · CARBo (*sigill.* Stella vel Fulmen).
Typus den. Iuppiter in quadriga sceptrum et fulmen tenens.

208. (=105.) ROMA C · PLVTI

209. (=106.) RoMA C · CATO
Typus den. Victoria in biga.

210. (=107.) RoMA Q · MINV · RVF

211. (=108.) ROMA M · FAV · C · F
Typus den. Victoria in biga.

212. (=119.) ROMA M · TVLLI
Typus den. Victoria in quadriga palmam ferens supra quam laurea corona.

213. (=121.) ROMA Iuppiter in quadriga palmam tenens et fulmen. ✱

214. (=128.) RoMA M · PoRC · LAECA ✱
Typus den. Libertas cum pileo et sceptro in quadriga, quam Victoria coronat. Emblema est referendum ad leges trium Porciorum de provocatione ad populum (Cic. de Rep. c. 31).

215. (=138.) RoMA M · ACILI · BALBVS ✱
Ad as uncialem vel semiunc. ref.
Typ. den. Iuppiter in quadriga cum sceptro et fulmine, agitante Victoria: infra clupeus.

216. (=143.) ROMA (1) C · METELLVS ✱ (*sigill.* Caput elephantis).
As ferme uncialis.

(1) Inde inscribitur Roma vel in antica vel in postica denariorum, et notatum invenies littera *a*, *p* (= antica, postica).

Digitized by Google

Typ. den. Iuppiter in bigis elephantorum a victoria coronatus.

217. (=145.) ᵃROMA Q MAX, Q MAX ✱
As ferme uncialis.
Typ. den. comm. vel caput Apollinis.
Cornu copiae et fulmen: circa coronae duae.

218. (=140.) ᵃRoMA Q · FABI LABEo
Ad assem semunc. ref.
Typ. den. Iuppiter in quadrigis cum sceptro et fulmine: infra rostrum navis.

219. (=148.) ᵃROMA CN · CORNEL · L · F SISENA X
Typ. den. Iuppiter in quadrigis gigantem fulminans; supra sol, luna, stellae duae.

220. (=149.) ᵃRoMA A · MANLI · Q · F SER X
Typ. den. Sol in quadriga, parte aversa luna et stellae duae.

SEPTIMA PERIODUS

Ab a. 640 ad 660.

221. (=155.) ᵃROMA In epistylio arcus: M · AEMILIO · LEP ✱
In antica caput mulieris laureatum diadematum.
In postica statua equestris Manii imposita arcui tribus fornicibus instructo.

222. (=156.) ᵃAA arg. Ae. ROMA L · PHILIPPVS Φ ✱ (*sigill.* Gallus).
Typus den. in ant. vultus hominis causia regia macedonica tecti, nempe Φ(ιλίππου); in post. statua equestris ramum lauri portans.
Uncia habet caput Saturni. In prora navis canis, vel canis solus.

223. (=158.) ᵃAA T · DEIDI ✱
Typ. den. Vir armatus flagellum intorquens in hominem armatum se clupeo protegentem, et ensem vibrantem.

224. (=160.) ᵃROMA NERVA ✱ (*sigill.* in sem. Mulier libat, in quadr. Capra?).
Typ. den. in ant. Thorax feminae galeatae scutum et lanceam ferentis, in area luna et astrum: in post. saepta fori ubi rogator dat sorticulam civi qui in cistam deponit: in medio funiculi duo, supra in area, sella.

Digitized by Google

244. (=179.) ᵖROMA ᵖCETEGVS
EX·S·C
Typ. den. in ant. Caput deae pileo phrygio tectum: in post. Puer Atthis? pileo phrygio tectus equitat in capra ramum humero inclinatum tenens.

245. (=181.) ᵃROMA Roma sedens lupam nutrientem geminos intuetur: duo volant vultures: alph. X

246. (=182.) ᵃROMA ᵃM·FOVRI (vel FOIRI)·L·F·PLI
Typ. den. in ant. Caput Iani geminum: in post. Roma sceptrum tenens tropaeum gallicum coronat.

OCTAVA PERIODUS

Ex a. u. c. 660 ad a. 670: ab a. 662 nummi argentei serrati cudi coepti sunt.

247. (=184.) ᵖRoMA ᵃC·EGATVLEI·C·F ᵃ·ᵖ· Q
Typ. quin. in ant. Caput Apollinis: in post. Victoria in tropaei clupeo scribit.

248. (=185.) ᵖP SABIN Q, in ant. et post. S
Typ. quin. in ant. Caput laureatum Iovis: in post. Victoria tropaeum coronat.

249. (=186.) D·S·S ᵖTI·Q in alph. Y, Z (*sigill.* Mus).
litt. incusis
Typ. den. in ant. Thorax Herculis clavam humero inclinatam ferentis: in post. Desultor laureatus agitans equos desultorios.

250. (=187.) ᵖL·SCIP·ASIAG
Typ. den. in ant. Caput laureatum Iovis: in post. Iuppiter in quadrigis.

251. (=188.) ᵖL·THORIVS·BALBVS I·S·M·R alph. A-X.
Typ. den. in ant. Caput Iunonis lanivinae: in post. Taurus cursu ruens.

252. (=189.) ᵖC·ALLI BALA Q
Typ. den. in ant. Caput diadematum muliebre: in post. Diana in bigis cervarum.

253. (=190.) ᵃROMA ᵖL·SATVRN, L·SAT alph. A-X.
Typ. den. Saturnus in quadrigis.
Uncia in ant. Caput deae galeatum: in post. L·SAR in corona. Vidi Matriti in museo et stanno expressi.

Digitized by Google

254. (=191.) ᵖROMA a) ᵃL·METEL A·ALB·S·F ᵖC·MAL X
ᵃROMA b) ᵖC·MALL X (*sigill.* Malleus).
c) ᵖC·MAL X vel ✱
ᵃROMA d, e) ᵖA·ALBINVS·S·F X
vel R

Typ. den. *a*, *b* in ant. Caput laureatum: in post. Roma cum ense et lancea sedens in armorum congerie a Victoria coronatur.

Typ. den. *c* in ant. Caput Martis: in post. Vir nudus stans prope tropaeum clamyde in humerum reiecta ensem manu tenens et sub pede thoracem. Pone prora, vel tabella bipatens, in altera pagina litteram P vel Π, in altera interdum nomen ferens C·MAL.

d, *e* in ant. Caput Apollinis: in post. Dioscuri equos ad fontem adaquantes, vel Diana in ant. et in post. tres equites lanceis proiectis currentes in peditem prostratum. Supra apparent vexilla duo.

255. (=192.) ᵖEX·S·C ᵃPISO CAEPIO Q ᵖAD·FRV·EMV

Typ. den. in ant. Caput Saturni: in post. Duo quaestores sedentes. Q. Caepio, ait Auct. ad Heren. I, 12, 21, qui id temporis quaestor urbanus erat (651-691), docuit Senatum, aerarium pati non posse largitionem tantam, nempe ut aboliretur recognitio a populo pendi solita, pro frumento emendo.

256. (=193.) ᵖL·CASŚI·CAEICIA

Typ. den. Caput Cereris spicis redimitum. A-X. Tauri aratro adiuncti.

257. (=194.) ᵖAP·CL·T·MA·Q·VR A-X.

Typ. den. Caput muliebre galeatum. Victoria in bigis.

258. (=195.) ᵖC·COIL·CALD A-X.

Caput Romae galeatum.
Typ. den. Victoria in bigis celeribus.

259. (=196.) Den. ᵖC·FVNDAN Q
Quin. ᵖC·FVNDA Q

Typ. den. Triumphator in quadrigis triumphalibus, puer in uno ex equis insidet ramum laureum inclinatum humero ferens. Q in hoc quinario est Quaestor, ut in denario.

Digitized by Google

260. (=197.) ⁿM · HERENNI ⁿPIETAS
ae. ⁿROMA ⁿM · HERENNI
Ad as. unc. ref.
Typ. den. Caput Pietatis diadematum.
Homo cursu praecipiti ruit hominem humero ferens.
In uncia Duplex cornu copiae.

261. (=198.) ⁿL · IVLI
Typ. den. Victoria in bigis.

262. (=199.) ⁿL · IVLI · L · F · ⁿCAESAR
Typ. den. Caput imberbe galeatum.
Venus in curru sedens, quem duo Amores trahunt per liquidum aethera.

263. (=200.) ⁿQ HERM · MF
Typ. den. Caput iuvenile galeatum.
Romanus et barbarus circa prostratum militem pugnantes.

264. (=201.) ⁿL · POMPON · MOLO ⁿNVMA · POMPIL
Typ. den. Caput Apollinis laureatum.
Numa lituum ferens ad aram dat thura: adstat minister agens capram, quam graeco ritu Apollini sacrificet.

265. (=202.) ⁿM · SERVEILI · C · F alph. A-Ω
Typ. den. Duo armati equis relictis pedestri certamine pugnant.

266. (=203.) ⁿM · CATO ⁿROMA ⁿVICTRIX, ST
In quinarii post. VICTRIX.
Typ. den. Caput muliebre diadematum.
Victoria alata sedens cum palma, altera manu coronam vel pateram ferens.
Typ. quin. Caput iuvenile hedera cinctum. Postica ut in denario. Sub capite littera monetalis graeca Σ apud me. ST Borghesius STipendium, Cavedonius interpretatur STata, STabilis: ego ROMA VICTRIX STat collato plumbo in quo legi: ROMA STAT AMICA (Diss. arch. vol. II. p. 138).

267. (=204.) ⁿL · COT ✱
Typ. den. Caput Vulcani.
Aquila fulmini insistens alis apertis.
Typus liparensis in memoriam revocans a Cotta Liparam captam a. 502.

Digitized by Google

268. (= 205.) ᵃROMA ᵖL · MEMMI · GAL
in ae. post. As = med. 23,00.
Typ. den. Caput Saturni.
Venus curru vecta biiugo, quam Amor coronat.

269. (= 206.) ae. ᵖROMA ᵖC · SVPICI · C · F ᵃD · P · P (*sigill.* Palma).
As = gr. 28,00.
Typ. den. Capita Penatium iugata.
Duo homines lanceis innixi manum protendunt in scrofam lactantem catulos suos in area media.

270. (= 207.) ar. ᵃP·E·S·C ᵖLENT · MR · F (*sigill.* Triquetra).
vel ᵃROMA As = med. 25,00.
Typ. den. Caput Herculis imberbis.
Roma stans a Genio populi coronatur.

271. (= 208.) ar. ᵃEXAPV ᵖC · FABI · C · F (*sigill.* Ciconia aut Ibis).
ae. ᵖROMA As = gr. 22,00.
Typ. den. Caput muliebre velatum, turritum.
Victoria in bigis.

272. (= 209.) ᵃPV ᵖM · LVCILI RVF.
Typ. den. Victoria in bigis.

273. (= 210.) ar. ᵃRG·PVB ᵖL · SENTI · C · F.
ae. ᵖROMA Typ. den. Iuppiter cum sceptro et fulmine in quadrigis.

274. (= 211.) ᵖP ᵖP · SERVILI · M · F ᵃRVLLI
Typ. den. Caput galeatum Minervae.
Victoria in bigis palmam tenens.

275. (= 212.) ᵖROMA ᵖL · PISO · L · F · FRVGI, vel FRVG, FRV (semel
semel ᵖRA FRVGI), vel ᵖL · PISO · L · F ᵃFRVGI, vel
ᵃPISO ᵖFRVGI, ᵖE · L · P, in sest. FRVGI,
in quadr. L · PISO ✱ notae num. ↓, ⏻
(*sigill.* Victoria cum palma).
As semunc. E Lege Plautia-Papiria a. u. 665.
Typ. den. Caput laureatum Apollinis.
Homo equum agitans, palmam vel lampada ferens.
Typ. quin. in post. Victoria cum corona et palma.
Typ. sest. in post. Equus currens.
Typ. quadr. Caput Apollinis; in post. Temo, ancora.

276. (= 213.) den. ᵃROMA ᵖD · SILANVS L · F vel D · SILANVS, ᵃSALVS
sest. ᵃROMA alph. A-X.
vel ᵃEP As semunc.

Digitized by Google

a) Typ. den. et sest. Caput muliebre galeatum.
Victoria in bigis.
b) Typ. den. in ant. Caput Salutis; in post.
Victoria in bigis.
c) Persona Sileni. Victoria in bigis.

277. (=214.) ᵖQ · TITI (*sigill.* Luna, vel palma, vel pilei [Dioscuror.).
As semunc.
Typ. den. *a*) Caput barbatum diademate alis instructo redimitum.
Pegasus.
b) Caput mulieris bacchae.
Pegasus.

278. (=215.) ᵃA · PV · Ar. ᵖL · TITVRI ᵃSABIN ᵃĀ
Ae. ᵖL · TITVRI · L · F · SABINVS
(*sigill.* Victoria cum palma et corona).
As semunc.
Typ. den. *a*) Caput Tatii regis.
Raptus Sabinarum.
b) Idem.
Tarpeia in scutorum congerie manibus passis dirimere pugnantes laborat. Supra lucet astrum inter cornua lunae.
c) Idem.
Victoria cum palma in bigis.

279. (=216.) ae. ᵖROMA Ar. ᵖC · VIBIVS · C · F ᵃPANSA in alph. Y.
Ae. ᵖC · VIBI · PS vel ᵖC · VIBIVS vel C · VIBI vel C · PANSA
As semunc.
Typ. den. *a*) Caput Apollinis laureatum.
Pallas cum hasta et tropaeo in quadrigis.
b) Utrinque Pallas in quadrigis.
c) Caput Apollinis laureatum.
Ceres taedifera, praecedit porcus.
d) Persona Sileni.
Persona Panis.
In assis post. Tres prorae.
In ant. quadr. et sext. Thorax Victoriae.

280. (=217.) ᵖROMA ᵖVNI
Quin., vel semivict. pendet gr. 1,78 : 1,34.

281. (=218.) ᵖROMA IS (idest sestertius, semis).
Typ. semivict. Caput Apollinis.
Victoria tropaeum coronat.

Digitized by Google

282. (=219.) ᵖL · P · D · A · P
As semunc.

283. (=220) ᵖROMA ᵖM · FABRINI
Ad as. fere semunc. pertin.

Bellum sociale 664-672.

284. (=221.) *a*) ᵃITALIA
b) ᵃᵖITALIA X vel XVI
(=222.) *c*) ᵖITALIA ⟩ · ΙΠΝΝΠ · ⟩, ✱
d) ᵖITΛVIΛ nomine osco, ⟩ · ΙΠΝΝΠ · ⟩, sublato.
vel ᵃITALIA Typ. *a*) Caput muliebre laureatum minister genu nixus ante vexillum porcum tenet in quem ensium mucrones infigunt octo armati.
b) In post. Italia sedens in scutis a Victoria coronatur.
c) In ant. Victoria palmam tenens sedet.
d) In post. Caput galeatum imberbe. Dioscuri decussatim equitantes.

285. (=224.) ᵃITALIA ᵖQ · SILO
Caput Italiae laureatum.
Octo armati mucronem in porcum infigunt, quem minister tenet ante se: in medio vexillum. Vidi in museo Parisiensi, et stanno expressi.

286. (=226.) ᵃEX·S·C ᵖL · C · MEMIES L · F · GAL
Typ. den. Caput Saturni.
Venus in bigis quam coronat volans Cupido.
Duo fratres Memmii ante an. 672 hunc denarium ferierunt; inventus est enim in thesauro Cingulano, quem ostendi defossum anno ipso 672, quo, vere ineunte, Q. Pius ad Aesim fluvium cum Carinate legato Carbonis dimicavit (Liv. ep. 86. cf. App. 6. 1. 87.). Notandum est a. 669 a Carbone et Cinna cons. missos qui colligerent pecuniam et frumentum, et milites ex tota Italia.

287. (=227.) Ar. *a*) ᵃL·CENSORIN ᵖP·CREPVSI C·LIMEĀ
Β = 500, ⊥ = 50.
b) ᵖL · CENSOR
c) ᵖC · MAMIL LIMEĀN
Typ. den. *a*) Caput muliebre diadematum.
Dea in bigis.

Digitized by Google

b) Caput Apollinis laureatum.
Marsyas utrem ferens, manumque attollens, pone statua in columna: vel eques cum lancea.
c) Caput Mercurii petaso tectum.
Ulysses a cane cognitus.

288. (=228.) ᵖL·RVBRI ᵃDOSSEN (*sigill.* Ara cum omphalo [et serpente).
As semunc.
Caput laureatum Iovis, vel Iunonis velàtum diadematum, vel thorax Minervae supra quem Victoria volat cum corona.
Typ. quin. Caput Neptuni.
Victoria cum palma pergens, ante quam ara rotunda in omphalum desinens et circa serpens.
Typ. assis. Caput Iani geminum cum ara descripta, vel capita gemina Herculis et Mercurii; in post. Prora: ara antea descripta in aede.

289. (=229.) Ar. ᵖCN·LENTVL, in quin. as. et sem. CN·LENT (*sigill.* Triquetra).
Au. ᵖCN·LENTVL.
As semunc.
Typ. den. Caput Martis imberbis cum hasta.
Victoria in bigis.
Typ. quin. Caput Iovis laureatum.
Victoria tropaeum coronans.
Typ. au. Caput Iovis in laurea.
Aquila fulmini insistens.
Unicus est aureus in museo Parisiensi pendetque gr. 7,80.

290. (=230.) ae. ᵖROMA Ar. ᵖC·CENSORI vel ᵖC·CENSO
Ae. ᵖC·MARCI·CENSO vel C·CENSORI vel C·CENSO
Ae. ᵃNVMAE·POMPILI, ANCI MARCI vel NVMA·POMPILI, ANCVS MARCI
As semunc.
Typ. den. *a*) Capita Numae et Marcii iugata.
Eques desultor scuticam quatiens.
b) Caput Apollinis.
Equus currens: nonnunquam a Victoria coronatus.
Typ. assis. Capita Numae et Anci iugata.
Columna in qua Victoria cum palma et co-

Digitized by Google

rona inter duas proras, vel prora et Victoria sub arcubus.

291. (=231.) ᵃS·C ᵖTI·CLAVD·TI·F·AP·N ⊥=50

Typ. den. Caput Dianae cum pharetra et arcu.
Victoria in bigis palmam et coronam ferens.
Thesauro Cingulano a colono, qui invenit, additus est hic denarius, alibi inventus, ut dixi in Bull. 1865, p. 171. Est igitur hic nummus hac aetate posterior.

Nummi a Sulla cusi 666-673.

292. (=232.)

Au. ar. *a*) ᵖL·SVLLA·IMP, vel IM, ⊥ vel T, ᵃL·MANLI PRO·Q
Ae. ᵖL·SVLA·IMPE
Au. ar. *b*) ᵃL·SVLLA (vel SYLLA) ᵖIMP·ITERVM (vel ITERV)
Au. *c*) ᵃA·MANLI·A·F·Q ᵖL·SVLL FELI DIC

As fere semunc.
Typ. den. et aur. *a*. Caput muliebre galea alata tectum.
Iuppiter laurum ferens curru invectus a Victoria coronatur.
b. Caput Veneris diadematum, pone Cupido cum palma.
Guttus et lituus inter duo tropaea.
c. Caput muliebre galeatum.
Statua equestris.

Nummi montecodruzzenses defossi a. u. 673.

293. (=233.) ar. ᵃEX·A·P ᵃM·FONTEI·C·F ᵃA (*sigill.* Duo pilei
ae. ᵖROMA ᵃM·FONT [Dioscur.).

As semunc.
Typ. den. Caput Apollinis.
Eros capro insidens: supra pilei duo Dioscur.: infra thyrsus: in unciae post. quadrigae.

294. (=234.) ar. ᵖEX·A·P ᵃL·IVLI·BVRSIO Not. num. ⊥ alph. A-X.

Typ. den. Caput iuvenile galeatum alatum, pone cervicem tridens altero accedente symbolo e. g. lampade, vel alio aliquo.

Digitized by Google

Victoria cum corona in quadrigis palmae ramum tenens.

Typ. quin. Id.

Eros cum tridente, vel fulmen genu illidens.

295. (=235.) ᵖP · A ᵖM · FAN · L · CR+ (vel CRT) ᵃAED · PL, vel M · FAN · L · CR+

Typ. den. Caput Cereris spicea coronatum.

Duo magistratus in biselliis sedentes; ante spica.

A. u. c. 672.

296. (=236.) ᵃS · C ᵖQ · ATO · BAL B · PR A-X.

Typ. den. Caput laur. Iovis.

Victoria in quadriga.

Q. Antonius Balbus praetor a. 672 Sardiniam administravit.

297. (=237.) ᵖEX · S · C ᵖC · VAL · FLAC · IMPERAT, ᵖH P alph. A-X.

Typ. den. Thorax Victoriae.

Aquila legionis inter duo vexilla Hastatorum et Principum.

Valerius Flaccus ante aestatem a. u. 671 imperator appellatus est.

298. (=238.) ᵃEX · S · C *a*) ᵃC · ANNIVS (vel ANNI) T · F · T · N PRO · COS ᵖL · FABI · L · F · HISP · Q

b) ᵖC · TARQVITI · P · F · Q

Typ. den. *a*. Caput muliebre diadematum; in area caduceus et statera.

Victoria in quadrigis.

b. Victoria in bigis.

Hi denarii a duobus quaestoribus Annii a. 673 in Hispania cusi sunt.

299. (=239.) ᵖOCV · VER · GAR

As semunc.

Typ. den. Caput Iovis imberbis querna coronatum.

Iuppiter in quadrigis fulmen intorquens.

Cognomina triumvirum vario ordine disposita cernuntur. Nomina cum praenomine hac aetate scripta sunt; separatim, vel sine cognomine, nunquam.

Digitized by Google

300. (=240.) ᴾC · LICINIVS · L · F · MACER

Typ. den. Thorax iuvenis aversi diademati fulmen vibrantis, et ad laevam aspicientis. Minerva in quadrigis scuto protecta, hasta pugnat.

301. (=241.) ᵃC · NORBANVS

Typ. den. Caput Veneris diadematum. Prora, fasces cum securi, caduceus, spica.

Norbanus Proconsul Siciliae a. 671 Italicos, qui Regium obsidebant, ut capta urbe inde in Siciliam bellum inferrent, coacto exercitu deterruit: huius filius id symbolis expressisse in denario creditur, nave classem, fasce imperium, caduceo et spica pacem et pacis commoda.

302. (=242.) ᴾP · FOVRIVS · CRASSIPES · (vel CRASSVPES) AED CVR (*sigill.* Ingens pes).

Typ. den. Caput turritum Cybeles. Sella curulis.

303. (=243.) ᴾD · S · S ᴾC · CASSIVS L · SALINA (vel SALIN) vel L · SALIN C · CASSIVS

As semuncialis.

304. (=244.) ae. ROMA ᴾC · RVF

Extat quadrans.

305. (=245.) ᵃMAGNVS ᴾPRO · COS

Aur. = 1/36 librae romanae.

Typ. Caput Africae tectum spolio elephantis inter guttum et lituum: circa corona myrtea. Pompeius in curru triumphali palmam ferens, quem Victoria coronat: Iuvenis equo insidet virgam et palmam ferens.

Pompeius augur ex Africa triumphaturus aureum percussit, in quo se proconsulem appellavit et Magnum: nam Sulla cum imperio miserat ante praeturam et consulatum: triumphans vero se propraetorem dixit.

Iuvenis in equo sedens et palmam ferens est fortasse Sextus Pompeii frater. Dixi guttum quem praefericulum hic et alibi appellat Mommsenius, non recte; cum praefericulum vas aeneum sit sine ansa patens summum, ut pelvis (Fest. p. 249. ed. Mull. coll. Paulo).

Digitized by Google

306. (=246.) ꝑQ
Aur. et den. Ab aliquo quaestore cusi.
Typ. Caput muliebre diadematum.
Duplex cornu copiae lemniscis vinctum.
Q fortasse est Quaestor Legati.

307. (=247.) ꝑEX·S·C (*sigill.* Miles hastae innixus).
Den. et assis semiunc.
Typ. den. Caput Veneris diadematum.
Cornu copiae lemniscatum.

308. (=248.) ꝑQ·C·M·P·I (vel IMPER)
Typ. den. Caput diadematum Pietatis: pone ciconia.
Elephas, insigne familiae Caeciliorum, vel lituus et guttus in laurea.
Metellus in Hispania nummum percussit, ingressus in eam provinciam a. 675. Hic primum PIVS est appellatus.

309. (=249.) ꝑS·C ᵃC·MARI·C·F CAPIT Not. num. ⊥.
Typ. den. Caput Cereris spicea redimitum.
Bubulcus arans, duobus bobus ad iugum iunctis, quos agitat stimulo.

310. (=250.) *a*) ꝑA·POST·A·F· S·N·ALBIN
b) ᵃHISPAN
Typ. den. *a*) Caput Dianae cum pharetra et arcu: supra bucranium.
Vir in summo monte ante aram accensam et bovem feminam ramum attollit. Mons est fortasse Aventinus in quo antistes romanus fani Dianae bovem miranda magnitudine et specie est immolaturus. Ramus declarat, qua astutia sit usus ut Sabinum deluderet; dum enim ille se flumine vivo perfundit, ut rite immolet, ipse bovem, imperium populi immolantis praesagientem, sacrificat. Itaque Postumius Albus victis Latinis ad lacum Regillum imperium Romanis asseruit (Liv. I, 45).
b) Caput feminae velatum passis capillis et incomptis.
Vir togatus manu extensa medius inter aquilam, legionis insigne, et fasces cum securi.

Digitized by Google

311. (=251.) ᵖL · RVTILI ᵃFLAC
Typ. den. Caput deae galeatum: in galea pinnae.
Victoria in bigis.

Nummi in Transylvania defossj circa a. u. 680.

312. (=252.) ᵖL · CASSI · Q · F
Typ. den. Caput Liberi patris hedera vinctum.
Caput Liberae pampinis redimitum.

313. (=253.) ᵃS · C ᵖC · NAE BAB Nota num. ⊥
Typ. den. Caput Veneris diadematum.
Victoria in bigis.

314. (=254.) ᵖL · ΠΑΠΙ, ΠΑΡΙ in tabella.
Typ. den. Caput Iunonis lanivinae.
Gryphus currens.
De actu privato, non de publico, cuius symbolum est scrinium, agi iudicat Mommsenius.

315. (=255.) ᵖC · POBLICI; Q · F ᵃROMA in alph. Y, Z.
Typ. den. Caput deae galeatum cum pinnis.
Hercules leonem strangulat: pone clava et pharetra.

316. (=256.) ᵃS · C ᵖL · PROCILI · F
Typ. den. Imago Iunonis lanivinae, vel caput deae.
Iuno lanivina in bigis: infra draco.

317. (=257.) S · C · D · T ᵖM · VOLTEI · M · F
Typ. den. *a*) Caput Iovis laureatum.
Templum tetrastylon doricum.
b) Caput Herculis imberbis.
Aper currens.
c) Caput Liberi hedera redimitum.
Ceres in curru draconum cum taeda.
d) Caput Apollinis.
Tripus: D · T (de Thesauro?).
e) Caput galeatum (Corybantis) sine crista.
Cybele turrita in curru draconum.
His nummis indicantur quinque ludi antiquissimi Romani, *a*. Iovi, Iunoni, Minervae faciendi, *b*. Plebei, Herculi, *c*. Cereales, Cereri Libero et Liberae, *d*. Apollinares, Apollini, *e*. Megalesia, Cybele.

318. (=258.) ᵃKALENI, HO VIR ᵖCORDI IA RO
Typ. den. Caput laureatum Honoris cum capite galeato Virtutis.

Digitized by Google

Italia et Roma dextras iungentes: fert illa cornu copiae, ista sceptrum, et pede orbem calcat: pone Italiam caduceus.

Forte est hic Q. Fufius Calenus qui a. u. 693 fuit trib. pl., praetor a. 695, consul a. 707. Cordus ignoratur.

Nummi Roncofreddani et Frascarolenses defossi a. u. 680-85.

319. (=259.) *a*) ᵖCN · LEN Q ᵃG · P · R

ᵖEX · S · C *b*) ᵖLENT CVR ✱ FL

Typ. den. Caput barbatum diadematum Genii populi Romani cum sceptro.

Sphaera mundi ornata quinque lunulis ad oram se excipientibus, sceptrum cum laurea, et temo.

Hic temo indicat classem imperatam a Senatu pro Asiae praesidio contra Mithridatem et piratas a. u. 680.

320. (=260.) ᵃS · C ᵖP · LEN · P · F · L · N · Q

Typ. den. Caput Herculis barbati.

Genius imberbis populi Romani in sella curuli sedens, pede sphaeram orbis premens, a Victoria coronatus.

321. (=261.) ᵖC · EGNATIVS · CN · F · CN · N ᵃMAXSVMVS (673-685).

Typ. den. *a*) Thorax Veneris cum Cupidine humero matris insistente.

Libertas in bigis a Victoria volante coronatur.

b) Thorax Cupidinis cum pharetra et arcu.

Templum distylon cum imaginibus Iovis et Libertatis.

c) Caput Libertatis: pone pileus.

Roma galeata pede caput lupae premit: Venus sceptro innixa, cui advolat Cupido: hinc prora navis rostratae, inde prora navis, utrinque temo.

322. (=262.) ᵃS · C ᵖL · FARSVLEI ᵃMENSOR Nota num. ↓.

Typ. den. Caput Libertatis.

Vir armatus bigis insistens, quas vir togatus est ascensurus.

323. (=263.) ᵖL · LVCRETI · TRIO Nota num. ⊥.

Typ. den. Caput solis radiis cinctum.

Digitized by Google

Luna cum septem stellis.
Caput Neptuni cum tridente.
Eros delphino vectus.

324. (=264.) ◦S·C ▸L·RVSTI ✱ (673-685).
Typ. den. Caput galeatum Martis.
Aries stans.

325. (=265.) ▸Π·SATRIENVS ▸ROMA Nota num. ⊥.
Typ. den. Caput galeatum Martis.
Lupa pergens.

Nummi in thesauro Cadriani defossi ante a. 704 vel 705.

326. (=266.) ◦S·C ▸P·GALB·ÆD (vel Æ) CVR (a. 685).
Typ. den. Caput velatum Vestae.
Cultrum, simpulum, securis.

327. (=267.) *a. c. d. e.* ▸M·PLAETORIVS (vel PLAETOR, PLAETORI)·
▸EX·S·C M·F·AED·CVR
vel *a. b. f. g.* ◦CESTIAIVS (vel CEST) ▸SORS
S·C
Typ. den. *a*) Caput turritum Cybeles, sphaera, leo dimidius, sella curulis.
b) Caput iuvenile galeatum cum corona composita ex spicis papaveribus et loto.
Aquila fulmini insistens.
c) Caput iuvenile coma soluta et promissa, caduceus.
d) Caput muliebre, caduceus vel guttus et taeda accensa vel templi aetoma cum gigante anguipede.
e) Caput muliebre.
Sortis imago adversa dimidia imposita tabellae securiclatae infra duo sortium condendarum foramina.

328. (=268.) ◦S·C ▸L·PLAETORI·L·F·Q ◦MONETA (ante 688).
Typ. den. Caput Iunonis Monetae.
Athleta cesto instructus palmam ferens.
L. Plaetorius per quaesturam in Senatum cooptatus est; namque, ait Mommsenius, a. u. 688 memoratur inter Senatores a Cic. pro Cluent. c. 60, 105.

329. (=269.) ◦FAVSTVS ▸FELIX vel FEELIX nomen adscriptum patri Sullae (c. a. 690).
Typ. den. *a*) Caput Dianae diadematum luna superstante, pone lituus.

Digitized by Google

Sulla FELIX in curuli sedens Bocchum audit supplicem genu nixum ramum olivae praetendentem, pone Iugurtha genu nixus.

In annulo, quo signatorio utebatur Sulla, erat Bocchus genu nixus tradens Sullae Iugurtham: Sulla ingeniculatum accipiens (Plut. Sulla, 3).

330. (=270.) ᵖC·PISO·L·F·FRVGI (vel FRVG, FRV, FR). Nota num. ⊥ (c. a. 693).

Typ. den. Caput Apollinis diadematum vel laureatum nonnunquam cum arcu, pharetra, vel tridente.

b) Thorax iuvenis diademati, spolio leonis tecti; pone FEELIX.

Diana in bigis lituum ferens; in area luna et stellae tres.

331. (=271.) ᵃS·C ᵃSVFENAS ᵖSEX·NONI·PR·L·V·P·F (c. a. 597).

Typ. den. Caput Saturni, pone cervicem harpe et conica monetae cudendae forma.

Sulla in armorum congerie sedens hastae innixus a Victoria coronatur.

Sextus Nonius praetor ludos Victoriae primus fecit, forte a. 673, cum instituti essent a. u. 672 ob victoriam Sullae ad portam Collinam.

332. (=272.) Nomen monetarii omissum.

Typ. den. *a*) ᵃBRVTVS, pone caput Marci Iuni Bruti.

ᵖAHALA, pone caput C. Servili Structi Ahalae.

b) ᵃLIBERTAS, pone caput Libertatis.

Consul cum duobus lictoribus fascem cum securi ferentibus, praecedente accenso, infra BRVTVS.

333. (=273.) ᵃEX·S·C ᵃM·SCAVR AED·CVR REX ARETAS. ᵖPHVPSAEVS (vel HVPSAE) AED CVR ᵖC·HVPSAE·COS·PREIVER (vel PREIVE, PREIVI) CAPTV (vel CAPTVM, CAPT) (c. a. 696).

Typ. den. Rex Arethas camelum habena tenens genu nixus ramum praetendit olivae.

Iuppiter in quadrigis fulmen intorquens.

Arethas Nabataeorum Rex circa a. 692 vel 694

Digitized by Google

M. Scauro praesidi Syriae se dedidit. Scaurus cum P. Hypsaeo aedilitate functus est circa a. 696.

334. (=274.) ᵃS · C ᵃP · YΓSAE ᵖC · YΓSAE · COS · ΓRIV (vel PREV) CEΓIT (c. a. 696).

Typ. den. *a*) Caput Neptuni cum tridente.
Iuppiter in quadrigis: infra scorpius.
b) Caput Leuconoes Neptuni filiae, et Hypsaei neptis, Hyg. fab. 157: pone cervicem delphin.
Post. praeced. similis: subest scorpius.

335. (=275.) ᵃS · C ᵃ·ᵖ VAS (a. 700).

Typ. den. *a*) Caput Veneris diadematum cum sceptro.
Tria tropaea: hinc guttus, inde lituus.
b) Caput Herculis iuvenis.
Sphaera terrestris, circa tres coronae, aplustris, spica, infra quarta corona gemmis et lemniscis ornata.

Faustus Sulla Pompei gener quaestor urbanus in nummo coronas tres triumphales soceri expressit, et quartam illi decretam a. 691, qua coronatus ludis interesset.

Tribus tropaeis in sigillo signatorio Pompeius est usus. Nummus cusus videtur circa a. u. 700.

336. (=276.) ᵃS · C *a*) ᵃCN · PLANCIVS · AED · CVR
b) A · PLAVTIVS AED · CVR ᵖBACCHIVS · IVDAEVS (a. 700).

Typ. den. *a*. Caput muliebre causia tectum.
Ibex, pharetra et arcus.
b. Caput turritum Cybeles.
Bacchius iudaeus genu nixus trahens camelum habena, et ramum olivae tendens.

337. (=277.) ᵖS · C ᵃMESSA · F PATRE COS (a. u. 701).

Typ. den. Thorax mulieris galeatae cum spiculo.
Sella curulis cum diademate et sceptro.

338. (=278.) ᵖCAESAR (a. 698-704).

Typ. den. simpulum, περιῤῥαντήριον, securis cui impositus est pileus phrygius redimiculis pendentibus, pileus flaminicus, idest apex.
Elephas in quem se erigit draco.

Caesar pontificatu maximo functus est ab a. 696.

Digitized by Google

339. (=279.) ᵖM · ACILIVS · III · VIR, SALVTIS, VALEV (a. 700).

Typ. den. Caput laureatum Salutis.

Valetudo stans serpentem in manu tenet.

340. (=280.) *a*) ᵃPAVLLVS LEPIDVS (a. 700) ᵃPAVLLVS LEPIDVS ᵖLIBO (vel LIBO tantum) ᵃCONCORDIA ᵖPAVLLVS · TER

b) ᵃCONCORD ᵖPVTEAL · SCRIBON

c) ᵃBON · EVENT LIBO ᵖPVTEAL · SCRIBON

Typ. den. *a*. Caput Concordiae velatum.

Tropaeum.

Paulus imperator III, Perseus captivus manibus post tergum vinctis cum duobus filiis, vel in post. *b*. puteal scribonianum.

c. Caput imberbe Boni Eventus cuius frontem mitella constringit.

Tropaeum ut supra, vel Puteal Scribonianum.

Puteal videtur Vulcano sacrum; insunt enim sculpta instrumenta malleus, forceps, pileus, dei insignia.

341. (=281.) Nomen monetarii omissum.

a) ᵃALEXANDREA (vel ALEXSANDREA) ᵖM · LEPIDVS · TVTOR · REG · S · C · PON̄ · MAX · (a. 693?).

b) ᵖM · LEPIDVS · AIMILIA · REF · S · C

c) ᵖM · LEPIDVS · AN · XV · PR · H · O · C · S

Typ. den. *a*. Caput turritum diadematum Alexandriae.

Lepidus diadema imponit capiti pueri Ptolemaei V Epiphanis regis Aegypti.

b. Caput muliebre velatum, in area nonnunquam vas et corona.

Latus Basilicae Aemiliae refectae.

c. Caput muliebre diadematum, laureatum, in area vas, corona cum palma.

Eques puer coma promissa bullatus tropaeum ferens. Is est M. Lepidus qui ANnorum XV PRogressus Hostem Occidit, Civem Servavit.

342. (=282.) ᵖM · AQVIL · M' · F · M · N · ᵃIII · VIR ᵃVIRTVS ᵖSICIL (c. a. 700)

Typ. den. Caput galeatum Virtutis.

M. Aquilius consul a. 553 deficientem feminam

Digitized by Google

(Siciliam) manu sua sustinet a. 653-655 servi in Sicilia rebellarunt, quos Manius Aquilius oppressit.

343. (=283.) ᵃS · C ᵖL · AXSIVS · L · F · NASo (a. 680-704).

Typ. den. Caput Martis galeatum cum plumis. Diana in axium bigis (Longpérier, Mém. de la Société des Antiq. de Fr. t. XXI p. 357).

344. (=284.) *a*) ᵃᵖQ · CASSIVS ᵃVEST ᵖA · C (a. 680-704).

b) ᵃLIBERT ᵖA · C

c) Q · CASSIVS

Typ. den. *a*. Caput Vestae velatum, vel *b*. Caput Libertatis diadematum.

Templum, in eo sella curulis, extra hinc sitella, inde sorticula cum notis a(*bsolvo*), c(*ondemno*).

b. Caput iuvenile cum sceptro.

Aquila fulmini insistens, hinc lituus, inde guttus.

c. Thorax iuvenilis sceptrum humero inclinatum ferens.

Aquila fulmini insistens, hinc lituus, inde guttus.

Respicit postica nummi *a*. causam actam a Cassio contra Vestales a. u. 641, ait Momms., non legem cassiam a. 647 qua sententia ferebatur per verba, *antiquo, uti rogas*.

345. (=285.) ᵖLONGIN · III · V; ᵖV inscr. sorticulae.

Typ. *a*. Caput Vestae velatum, pone cervicem sitella vel crater.

Civis sorticulam cum inscriptione V(ti rogas) in sitellam immittens ut supra.

Nummus pertinet ad L. Cassium Longinum triumvirum (a. 700).

346. (=286.) *a*) ᵖCALVS · III · VIR ᵃC · COEL · CALDVS COS L · D, S (fere a. 700).

b) ᵃC · COEL · CALDVS COS, HIS ᵖL · CALDVS · VII · ℞ · EPV (vel EPV, EP) C · CALDVS · IMP · A (vel A) X

Typ. den. *a*. Caput C. Coeli Caldi consulis: pone cervicem sorticula cum inscriptione L(ibero) D(amno).

Caput solis radiatum, in area scutum oblongum cum littera S et clupeus.

Digitized by Google

b. Caput idem: pone cervicem vexillum cum inscriptione HISpania, et alterum cum apro, vel iaculum hispanum.

Vir lactisternium parans; duo tropaea alterum hinc cum scuto oblongo, alterum inde cum clupeo.

347. (=287.) ᵃS·C ᵃC·CONSIDI·NONIANI ᵖERVC (a. 680-704).

Typ. den. Caput Veneris diadematum.

Templum Veneris Erucinae.

348. (=288.) ᵖL·COSSVTI·C·F· ᵃSABVLA (a. 680-704).

Typ. den. Caput Medusae.

Bellerophon pegaso inequitans volanti ad dext.

349. (=289.) ᵖQ·CREPER·M·F·ROCVS vel Q·CREPEREI ROCVS (a. 680-704).

Typ. den. Thorax obversum (Thalassae) soluta coma et cirrata: pallio infra humeros reiecto: pone piscis.

Vir stans in bigis hippocamporum, et tridentem vibrans.

350. (=290.) *a*) ᵃP·FONTEIVS·P·F·CAPITO III VIR· ᵖM·FON·TR·MIL

ᵖM·FON·TR·MIL

b) ᵃP·FONTEIVS·CAPITO·III·VIR ᵖCONCORDIA·T·DIDI·IMP·VIL·PVB

Typ. den. *a*. Caput iuvenile mala florente, galeatum, trophaeum ferens humero inclinatum.

Eques iaculum intorquens in virum clupeo et galea gallica indutum qui in prostratum hostem ensem vibrat.

b. Caput Concordiae velatum.

Villa publica a T. Didio Imperatore refecta.

351. (=291.) ᵖL·FVRI CN·F ᵃBROCCHI·III·VIR (c. a. 700).

Typ. den. Caput Cereris spicea redimitum.

Sella curulis inter fasces cum securibus.

Ad an. u. c. fere 700 refert Mommsenius ob titulum triumviratus in nummo expressum. Sed eius nummi inventi sunt asperi recentesque in thesauro Frascarolano, quem terrae mandatum aiunt circa annum 682. Vide Cavedonium in Bull. Minervini 1861 p. 57.

Digitized by Google

352. (= 292.) ᵖC HOSIDI C·F· ᵃGETA III·VIR

Typ. den. Caput Dianae cum arcu et sagitta. Aper iaculo transverberatus a cane morsus.

Hosidium ab apro (ἱ) calidonio voluisse nomen derivare putat Longpérier (l. cit. p. 354 seq.): Osci scribunt ϟIIЯIϟVB nempe *Hosides*, quod ab *Hosius* pronum est deducere.

353. (= 293.) ᵃS·C ᵖP·CRASSVS·M·F (a. 695?, 699-700).

Typ. den. Caput Veneris myrto coronatum.

Eques romanus thorace, galea, hasta armatus, clupeum pone habens et equum manu ducens censorem aditurus.

354. (= 294.) ᵖL·TORQVAT III VIR ᵃSIBVLLA (vel SIBYLLA) (c. a. 693).

Typ. den. Caput Sibyllae.

Tripus supra guttus? inter duo astra, circa aream torques.

355. (= 295.) ᵖPHILIPPVS ᵃANCVS ᵖAQVA MR vel MRC vel MRCI (a. 680-704).

Typ. den. Caput imberbe Anci Marci diadematum: pone cervicem lituus.

Aquae Marciae ductus, supra quem statua Q. Marcii Regis.

Q. Marcius Rex a. 608 aquam Marciam ab Anco in urbem inductam ad Capitolii arduum perduxit.

356. (= 296.) *a*) ᵃC·MEMMI·C·F ᵖC·MEMMIVS·IMPERATOR (a. 680-704).

b) ᵃQVIRINVS ᵖMEMMIVS AED·CERIALIA PREIMVS FECIT

Typ. den. *a*. Caput Cereris spicea coronatum. Tropaeum cum captivo genu nixo.

b. Caput barbatum Quirini.

Ceres sedens tres spicas dextra, taedam sinistra tenet: ante Cererem draco.

Liv. XXX, 39: Cerealia ludos dictator et magister equitum ex senatus consulto fecerunt a. 552, pro aedilibus plebis.

357. (= 297.) *a*) ᵖQ POM (vel POMPEI) RVFI (vel RVF) ᵃRVFVS COS ᵖSVLLA COS (c. a. 695)

b) ᵃQ POMPEI Q·F·RVFVS·COS ᵖSVLLA·COS

Digitized by Google

Typ. den. *a*. Vultus Rufi avi paterni consulis a. 666.
Vultus Sullae avi materni eodem anno cum Rufo consulis.
b. Sella curulis; hinc sagitta, inde lauri ramus.
Sella item curulis: hinc corona laurea, inde lituus.

358. (=298.) *a*) ᵃQ·POMPONI MVSA ᵖHERCVLES MVSARVM (a. 680-704)
b) Q·POMPONI MVSA
Typ. den. *a*. Caput Apollinis laureatum.
Hercules leontea indutus clavam et arcum ferens canit lyra.
b. Caput Apollinis laureatum: pone cervicem symbolum unius Musárum.
Una ex novem Musis ita ut eorum numerus expleatur.

359. (=299.) ᵖC·POSTVMI·Ā
Typ. den. Caput Dianae cum pharetra et arcu.
Canis currens.

360. (=300.) ᵃL·ROSCI·FABATI (a. 680-709)
Typ. den. Caput Iunonis lanivinae.
Virgo draconem nutriens.

361. (=301.) ᵖC·SERGIL·C·F ᵃFLORA·PRIMVS (a. 680-704)
Typ. den. Caput Florae inauribus, monili, corona cum floribus comptum: pone cervicem lituus.
Duo armati clypeo et galea enses exertos sibi, contra, sistentes.
Florae templum dedicatum est a. 514 ludis, qui annales sunt constituti a. 581.

362. (=302.) ᵃSER·SVLP (a. 680-704)
Typ. den. Caput iuvenile laureatum.
Tropaeum ex partibus navium, rostro, temone, ancora, chenisco, malo aptis et antennae, stante captivo nudo, petaso tecto, et ad palum alligato: ad sin. cernitur vir pallio involutus causia tectus.

363. (=303.) ᵖT·VETTIVS· ᵃSABINVS, Ā ᵖIVDEX (a. 680-704)
Typ. den. Vultus Tatii barbatus.
Vir toga indutus bigas agit sceptrum tenens.

Digitized by Google

Quae de curru ex quo olim reges iudicabant, disserit Mommsenius, reiicienda videntur: nec enim est hic *sella*, nec vir sedet in *sella* ea *curuli*, unde sella magistratuum dicta esse *curulis* fertur.

364. (= 304.) ᵖL · VINICI ᵃCONCORDIAE (vel CONCORDIAI) (c. a. 696)

Typ. den. Caput Concordiae laureatum.

Victoria volans quatuor coronas fert, quae sunt quatuor Pompeii coronae.

365. (= 305.) ᵖL · VO · L · F · SRB (a. 680-704)

Typ. den. Caput Iovis laureatum.

Europa tauro vecta, cuius a tergo fulmen.

Legendum ne sit. L · Vol, an L · Vlo, non constat.

366. (= 306.) *a*) ᵃL · BVCA

b) ᵖL · AEMILIVS BVCA

Typ. den. Caput Veneris, nonnunquam additur globus, in quo nummo omittitur monetarii nomen.

Homini in solo strato dormienti dea e monte apparet lunam falcatam in capite gerens, et velum in orbem distensum supra caput manu tenens, vestis inferiora tegit, cetera intecta. Ad latus hominis puella alata tunica cincta velo in orbem distenso supra caput dextram elevat, virgam sinistra tenet.

Typ. sest. Caput muliebre lunam in vertice falcatam ferens.

Stella.

Nolui loco movere, quamquam probabilius putem eundem hunc Bucam esse cum quatuorviro monetali Caesaris (v. n. 399).

367. (= 307.) ᵖM · PISO · M · F · FRVGI

Typ. den. Herma iuvenilis diadematus: in area diadema et lepesta, vel caput hermae iuvenile diadematum: itemque in area diadema et lepesta.

Sella curulis e latere visa rotam sustinens, quatuor radiis decussatim ab axe ad orbem positis. Falso pateram pro rota, cultrum vel secespitam pro sella numismatici tradunt. Circa aream corona.

Digitized by Google

368. (=308.) ᵃMARCELLINVS ᵖMARCELLVS·COS·QVINQ
Typ. den. Vultus Marcelli qui Siracusas cepit: pone cervicem triquetra.
Marcellus tropaeum inferens templo, Virdumari devicti spolium.

369. (=309.) ᵃS·C ᵖQ·POMPONI ᵃRVFVS
Typ. den. Caput Iovis laureatum.
Aquila sceptro insistens et unguibus coronam lauream tenens.

370. (=310.) ᵃVIBIVS NORBANVS
Typ. den. Caput laureatum Apollinis.
Hercules sedens clavam tenet: ad pedes leo iacens: in area luna.

Nummi cusi ab a. u. c. 705 ad 711.

371. *a*) ᵖCAESAR (a: 705 seqq.)
b) ᵖCAESAR
c) ᵖCAESAR IMP, ⊥II
d) ᵖCAESAR
Typ. den. *a*. Caput Veneris. Aeneas, Anchisem et Palladium fert.
b. Id. typus, Amor additus vel Amor et sceptrum.
Trophaeum, hinc mulier moesta sedet, inde captivus nudus barbatus, capillo horrido, manibus post tergum revinctis vel sedet vel genu nititur et trophaeum suspicit.
c. Caput Veneris.
Trophaeum, hinc duo clypei et hastae duae et carnyx, inde petorritum gallicum.
d. Caput Vestae velatum, pone symbol.
Trophaeum, inde corona, hinc ancile.

372. ᵖMAGN PRO·COS ᵃCN PISO PRO Q (a. 705 seqq.)
Caput Numae diadematum: in diademate NVMA.
Prora navis.

373. ᵖMAGN·PRO·COS ᵃVARRO·PRO Q
Herma hominis barbati diademati.
Sceptrum inter delphinum et aquilam.

374. *a*) ᵃL·LENT·C·MRC COS ᵖQ (a. 705 seqq.)
b) ᵖL·LENTVLVS MR vel C·MR COS
c) ᵖLENT MR·COS

Digitized by Google

a. Caput iuvenile crinibus ad collum demissis in fronte fluctuantibus.
Iuppiter stans fulmen et aquilam tenet, hinc ara, inde astrum.
b. Caput barbatum diadematum.
Diana ephesia.
c. Triquetra cum spicis et capite Medusae.
Iuppiter stans fulmen d. et aquilam sin. tenet.

ᵖL LEN̄ C·MARC COS ᵃNERI·Q·RB (vel Q)
(a. 705 seqq.)
Caput Saturni barbatum, pone harpe.
Aquila legionis inter duo vexilla, quorum uni inscriptum H alteri P.

375. ᵖC·COPONIVS·PR ᵃQ·SICINIVS III·VIR
ᵃS·C (a. 705 seqq.)
Caput Apollinis diadematum.
Clava cum spolio leonis, hinc arcus, inde sagitta.

ᵖQ SICINIVS III VIR ᵃFORT P·R
Caput muliebre diadematum.
Caduceus et ramus palmae cum lemnisco decussati, supra laurea.

376. ᵃM·CATo·PRo·PR in nonnullis ROM·
ᵖVICR̄IX aliquando additur ST
Typ. den. Caput muliebre.
Victoria sedens pateram et palmae ramum tenet. Sub sella aliquando additur ST.

ᵃM·CĀO in nonnullis PR PR vel littera alphabeti latini graecique.
Typ. quinarii. Caput iuvenile hedera cinctum.
Victoria sedens ut supra.

377. *a*) ᵃQ METEL·PIVS SCIPIO vel SCIP, IMP
b) ᵖP CRASSVS·IVN·LEG·PRO·PR
c) ᵃCRASS·IVN LEG·PROPR ᵖMETEL·
PIVS SCIP·IMP
a. Mulier caput habens leonis imminente globo dextra delta fert: supra G·T·A.
Mulier alata, exerta mamma d. caduceum sinistra rotam radiis quatuor decussatis instructam ferens.
b. Caput virile barba et capillo cincinnato, infra caput aquilae et sceptrum.

Digitized by Google

Bilanx, cornu copiae, infra sella curulis, hinc spica, inde manus stringens lobum auriculae.

c. Caput muliebre turritum, hinc spica, inde caduceus, infra prora, supra instrumentum incertum circa aream laurea.

Tropaeum, lituus, guttus.

378. ᵃQ·METELL SCIPIO·IMP ᵖEPPIVS·LEG·F·C (a. 706–708)

Caput Africae tectum spolio elephantis, ante spica, infra aratrum.

Hercules stans innixus clavae impositae modio.

379. ᵃC·CAESAR IMP·COS·ITER ᵖA·ALLIENVS·PRO·COS (a. 707)

Caput Veneris.

Vir nudus pallio sinistrae involuto proram navis pede premens dextro, in manu dextra triquetram tenens.

380. ᵃCAESAR·DICT ᵖITER

au. Securis simpulus.

Lituus, gutturnium, in laurea.

381. ᵃCOS·TERT·DICT·ITER ᵖAVGVR PONT·MAX (a. 708)

Caput Cereris.

Instrumenta pontificalia simpulus, περιρραντήριον, securis, guttus.

382. ᵃC·CAESAR·COS·TER ᵖA·HIRTIVS·PR (a. 708)

au. Caput muliebre velatum.

Instrumenta pontificalia, lituus, guttus, securis.

383. ᵃC·CAES·DIC·TER ᵖL·PLANCVS PR vel PR·VRB (a. 708, 9)

au. Thorax Victoriae.

Guttus.

384. ᵃC·CAES·DIC·TER ᵖEPPIVS LEG (a. 708, 9)

ae. Caput biceps.

Prora.

385. ᵃMAGN PIVS IMP·F ᵖEPPIVS LEG

ae. Biceps.

Prora.

386. ᵖCN·MAGNVS·IMP ᵃM·POPLICI·LEG·PRO PR (a. 709)

Digitized by Google

Typ. den. Caput mulieris galeatum.

Gn. Pompeius f. proram pede premens palmam praebens mulieri ferenti clypeum et hastilia duo.

387. ᵃCN·MAGNVS·IMP·F (vel CN MAGN IMP) ᵖM·MINAT·SABIN·PR·Q

Caput Pompeii.

Cn. Pompeius fil. e navi descendens manum porrigit feminae stanti super arma, hastam ferenti, capite turrito; vel inter duas feminas caput turritum habentes stat, quorum altera genu nixa ei scutum offert; vel ab una earum ferente trophaeum coronatur, ipse hastae innixus, dum altera caduceum fert hastae imperatoris manu admota.

388. *a*) ᵖC·ANTIVS·C·F ᵃRESTIO vel DEI·PENATES (a. 705-9)

b) ᵃC·ANTIVS ᵖRESTIO

Typ. den. *a*. Caput virile imberbe vel

Capita duo deorum penatium iugata, diademata.

Hercules incedens cum clava, tropaeo et spolio leonis.

Typ. quin. *b*. Bucranium vitta ornatum.

Ara accensa.

389. S·C· *a*) ᵖT·CARISIVS·III·VIR ᵃMONETA

Caput Monetae.

Incus, pileus Vulcani, forceps, malleus.

b) ᵖT·CARISI ᵃROMA

Caput Deae Romae.

Globus coelestis quatuor zonis cinctus, hinc sceptrum, inde temo, globo incumbit cornu copiae.

Mancinius putat eodem anno cusum, quo Caesar annum ad cursum solis accommodavit intercalari mense sublato (Suet. in Iul. XL, Carm. Mancino, Storia della moneta romana dalla morte di G. Cesare pag. 33).

Est et sestertius in postica repraesentans cippum globum sustinentem, in area vero coronas quatuor.

Digitized by Google

390. *a. b*) ᵃC · CONSIDIVS · PAETVS vel C · CONSIDI · PAETI

c) ᵖC · CONSIDI ᵃPAETI

Typ. den. *a. b.* Caput Veneris laureatum.

a. Sella curulis.

b. Victoria in quadrigis.

Typ. quin. *c.* Caput Veneris.

Victoria tropaeophora gradiens, ad sinistram respectans.

Typ. sest. Caput muliebre galeatum (Cohenius putat caput Cupidinis).

Globus cum cornu copiae duplici.

391. *a*) ᵖM · CORDIVS ᵃRVFVS · III · VIR

S · C *b. c*) ᵖM · CORDIVS ᵃRVFVS in quin. nomen in antica, cognomen est in postica.

a. Capita Dioscororum.

Mulier stans bilancem dextra tenet, sceptrum sinistra, Cupidine dorso eius haerente.

b. Caput Veneris.

Cupido delphine vectus frenato.

c. Galea cui insidet noctua.

Aegis cum capite Medusae.

Typ. quin. Caput Veneris vel galea.

Cupido palmam et coronam ferens.

392. *a. b. c*) ᵖL · HOSTILIVS SASERNA

d) ᵖ... HOST ᵃ.. ERN (a. 705-9)

a. Caput deae quernam coronam ferentis.

Victoria caduceum et trophaeum ferens.

b. Caput mulieris comis solutis, demissis, pone carnyx.

Diana taurica cervum cornibus tenens et hastam.

c. Caput viri barbati crinibus hirtis et remulsis, pone scutum.

Vir nudus ex bigis iaculum intorquens retrorsum, scuto armatus, auriga nudus flagello equos adigens.

d. Caput mulieris comis solutis et demissis pone cervicem carnyx.

Tres iuvenes stantes ad dextram versus in septorum ponte intra funiculos.

Digitized by Google

393. *a*) ᵃA · LICINIVS, FIDES ᵖNERVA III VIR vel ᵖA · LICINI · III VIR ᵃNERVA, FIDES

b) ᵖA · LICINI ᵃNERVA

Typ. den. *a*. Caput Fidei vel Apollinis laureatum.
Eques capillo hominem rapit, modo hasta, nunc hasta et clypeo armatum.

Typ. quin. *b*. Caput Minervae vel Apollinis capillo calamistrato.
Eques desultor palmam ferens equo admisso, vel Victoria cum palma et corona.

394. *a*) ᵖPALIKANVS ᵃHONORIS vel *b*) LIBERTATIS vel *c*) FELICItatis

S · C *d*) ᵖPALIKANVS

Typ. den. *a*. Caput Honoris laureatum.
Sella curulis, hinc et inde spica.
b. Caput Libertatis.
Porticus rostrata, sella imposita.

Typ. quin. *c*. Caput Felicitatis.
b. Victoria in bigis coronam ferens.

Typ. sest. *d*. Vas.
Cippus globum sustinens: in area coronae quatuor.

395. *a*) ᵃL · PAPIVS · CELSVS · III · VIR

b) ᵖL · PAPIVS · CELSVS

Typ. den. *a*. Caput Triumphi florente mala laureatum: pone tropaeum, infra TRIVMPVS, vel caput Iunonis Sispitis.
Lupa fomitem ferens, ad lignorum struem, aquila adstat atque alarum agitatione ignem excitat.

Typ. quin. *b*. Thorax.
Virgo draconem nutriens.

Typ. sest. *c*. Caput Mercurii pone caduceus.
Lyra.

396. *a*) ᵃL · PLAVTIVS ᵖPLANCVS (a. 705-9)

b) ᵃPLAVTIVS

a. Persona Medusae similis serpentibus capillo intortis.
Aurora quadrigas equorum ducens.

b. Persona fluxo et intorto capillo.
Aurora equorum bigas aut equum ducit.

Digitized by Google

397. *a. b. c*) PL·VALERIVS ACISCVLVS in quin. P

a. Caput iuvenile laureatum cincinnatum in corona laurea, additur aliquando astrum in vertice, pone acisculus taeniis vinctum.

Caput muliebre in corona.

b. Caput iuvenile florente mala, cincinnatum diadematum in corona laurea, pone acisculus.

Europa tauro vecta velo supra caput distento, vel avis capite humano, galea, scuto et duabus hastis armata.

Typ. den. *c*. Caput Iovis, pone acisculus.

Siren.

Typ. quin. Caput Victoriae.

Acisculus in corolla laurea.

Typ. sest. Cornu copiae duplex cum lemniscis.

Acisculus.

398. CAES·DIC·QVAR (a. 710)
COS·QVINC

au. Thorax Veneris.

Laurea.

399. *a*) PL·AEMILIVS BVCA CAESAR·IM P M (a. 711)

b) PL·BVCA CAESAR DICT·PERPETVO

c) L·AEMILIVS·BVCA·IIII·VIR PAXS

Typ. den. *a*. Caput Caesaris laureatum, pone cervicem luna falcata.

Venus stans hasta vel sceptro innixa, victoriolam manu tenens.

b. Caput Caesaris laureatum.

Caduceus et fasces decussati, globus coelestis, manus iunctae, securis pontificalis.

Typ. sest. *c*. Caput Veneris.

Dextrae iunctae.

d. Idem typus.

Venus stans tunica induta, vel sedens ad medium corpus velata, sceptrum tenet et dextra victoriolam porrigit.

400. *a*) PL·FLAMINI·CHILO IIII·VIR·PRI·FL (a. 711)

b) PL·FLAMINIVS IIII·VIR

a. Caput Veneris.

b. Victoria in bigis coronam ferens.

Digitized by Google

Caput Caesaris laureatum.
Mulier hastae innixa caduceum dextra porrigens.

401. *a*) ᵃCAESAR IM (vel IMPER ᵖM·METTIVS
b) ᵃCAESAR DICT QVART ᵖM · METTI
Typ. den. *a*. Caput Caesaris laureatum.
Venus victrix dextra victoriolam tenens, sinistra sceptrum vel hastam et clypeum globo impositum, quem quatuor ambiunt zonae sese intersecantes, vel circuli segmenta circa orbem se excipientia.
b. Caput Caesaris laureatum.
Iuno lanivina hastam vibrans in bigis.
Typ. quin. Caput Iunonis lanivinae.
Victoria agitans bigas.
Typ. sest. Caput muliebre.
Virgo draconem pascens.

402. *a*) ᵃCAESAR IMPER vel (a. 711)
b) DICT · PERPETVO vel
c) PARENS PATRIAE ᵖP SEPVLLIVS·MACER
d) ᵃCLEMENTIAE CAESARIS ᵖP SEPVLLIVS MACER
e) ᵖP · SEPVLLIVS MACER
ar. *a*. *b*. Caput Caesaris laureatum.
Venus victrix sceptro innixa victoriolam habens in manu, infra sceptrum stella vel clypeus.
c. Caput laureatum velatum Caesaris.
Desultor, in area palmae ramus vel corona.
d. Tetrastylum.
Desultor, ut supra.
e. Caput Antonii barbatum velatum, ante lituus, pone cervicem guttus.
Desultor.

403. *a*) ᵃCAESAR · PARENS · PATRIAE (a. 711)
ᵖC · COSSVTIVS · MARIDIANVS · (IIIIV)
AAA F·F
Quatuorviratum acute collegit Mancinius iunctis radiis quatuor e litteris nominis decussatim ea de causa, ut videtur, scripti.
b) ᵃCAESAR DICT PERPETVO vel DICT · IN · PERPETVO ᵖC · MARIDIANVS

Digitized by Google

a. Caput Caesaris velatum, laureatum.
Postica sine typo.
b. Caput velatum, laureatum.
Venus victrix stans, clypeo brachium innixa, sub clypeo globus segmentis circa orbem se excipientibus.

404. S · C au. *a*) ᵃC · NORBANVS L · CESTIVS PR
(a. 710, 11)
au. *b*) ᵃNORBANVS
au. *c*) ᵖL · CESTIVS C · NORBA PR
a. Caput muliebre.
Cybele in bigis leonum tympano innixa.
b. Caput Veneris, pone cervicem numerus.
Cheniscus, fascis cum securi, caduceus, spica.
c. Caput Africae spolio elephantis tectum.
Sella curulis, galea imposita.

405. *a*) ᵖALBINVS BRVTI F ᵃPIETAS
b) ᵖALBINV BRVTI F ᵃPOSTVMIVS COS
c) ᵖALBINVS BRVTI F
a. Caput Pietatis.
Duae dexterae iunctae, caduceus.
b. Caput Postumii consulis.
Corona spicea.
c. Caput galeatum florente mala.
Carnyces duo decussati, scutum gallicum, parma.

406. ᵖALBINVS BRVTI F ᵃC PANSA
Persona barbata Satyri, pone pedum.
Dexterae iunctae, caduceus.

407. *a b. c*) ᵖC · VIBIVS · C · F · C · N ᵃPANSA
c) ᵖC·VIBIVS·C·F·C· N IOVIS AXVR ᵃPANSA
d) ᵖC · PANSA · C · F · C · N ᵃLIBERTATIS
e) ᵖC · PANSA
a. Caput Bacchae.
Ceres spicea redimita in bigis serpentium taedam in manu ferens.
b. Caput idem.
Ceres graditur duas in manu taedas ferens, ante aratrum.
c. Persona Satyri, pone pedum.
Iuppiter Axur iuvenili specie, capite radiato.
d. Caput muliebre Libertatis laureatum.

Digitized by Google

Mulier galeata exerta mamma, in congerie clypeorum sedens, sceptro innixa, thoracem habens ante se, pede orbem premit et a Victoria coronatur.

Typ. sest. Caput Mercurii.

Testudo, caduceus.

408. [a]P · ACCOLEIVS · LARISCOLVS (a. 711)

Caput muliebre.

Tres virgines lariscae in conspectu stantes baculum, virgam, asciam manibus tenent, laricis ramo exstante e capite singularum, et ramis duobus in intervallo.

Cavedonius in notis ad opp. Borghesii 1, p. 371, hunc unum esse putat ex quatuorviris a Caesare institutis.

409. *a. b*) [p]PETILLIVS [a]CAPITOLINVS nonnunquam *a*) S · F vel F · S

a. Caput Iovis.

Templum hexastilum ordinis dorici.

b. Aquila alis expansis fulmini insistens

Templum hexastilum ordinis dorici.

410. *a. b*) [a]M · ARRIVS [a p]SECVNDVS

a) F · P · R vel SECVNDVS in post.

au. *a.* Caput muliebre Fortunae populi Romani, hasta pura, laurea, phalerae.

b. Caput iuvenile florente mala, idem typus.

c. Idem typus.

Miles gladio et hasta armatus, exerto e tunica brachio, rapit a signifero unum e duobus signis.

411. [a]C · CLODIVS · C · F [p]VESTALIS (a. 711)

Caput muliebre florea corona cinctum.

Mulier velata sedens, simpulum tenens.

412. [p]C · NVMONIVS VAALA

Caput Victoriae, vel Numonii.

Miles vallum castrorum oppugnat, intus duobus militibus defendentibus.

413. au. *a. b*) [a]L · SERVIVS · RVFVS [p]TVSCVL

a. Duo capita Dioscororum.

Moenia Tusculi.

b. Caput barbatum Servii Sulpicii Rufi.

Duo Dioscori stantes gladio et hasta armati.

Digitized by Google

414. ᵖC · CASSI · PR · COS vel IMP (a. 710-712)
ᵃM · AQVINVS LEG · LIBERAS
au. Caput muliebre diadematum, addita epigraphe *Libertas*.
Tripus cum cortina.

415. ᵃC · CASSI vel CASSEI · IMP
ᵖM · SERVILIVS · LEG ·
au. Caput muliebre laureatum.
ar. Acrostolium, vel au. Pagurus acrostolium stringens, infra diadema et balaustrium.

416. *a. b. c*) ᵃC · CASSI IMP ᵖLENTVLVS SPINT
a. Caput Libertatis addita epigraphe LEIBERTAS.
Guttus, lituus.
b. Tripus cum cortina et infulis.
Id. typus.
c. Caput Libertatis velatum addita epigraphe LIBERTAS.
Id. Typus.

417. *a*) ᵃM · BRVTVS IMP COSTA LEG
ᵖL · BRVTVS PRIM · COS
b) ᵖBRVTVS IMP ᵃCOSTA LEG
au. *a*. Caput Bruti in corona querna.
Caput Bruti senioris in corona querna.
b. Caput muliebre laureatum.
Trophaeum.

418. *a*) ᵖCAEPIO · BRVTVS · PROCOS ᵃLEIBERTAS
b) ᵖQ · CAEPIO BRVTVS IMP
a. Caput Libertatis.
Lyra, plectrum, ramus lauri lemniscatus.
b. Caput muliebre laureatum.
Trophaeum, infra aversae sedent in solo duae mulieres.

419. LEIBERTAS (omisso nomine)
Typ. quin. Ancora.
Temo.

420. ᵃBRVTVS ᵖLENTVLVS · SPINT
Securis, simpulus, culter.
Guttus, lituus.

421. ᵖQ · CAEP · BRVT · IMP (a. 710-12)
ᵃC · FLAV · HEMIC · LEG · PRO · PR
Caput Apollinis, lyra.
Victoria trophaeum coronat.

Digitized by Google

422. a) ᵃBRVT·IMP L·PLAET CEST ᵖEID MAR
b) ᵖBRVT·IMP ᵃL·PLAET·CEST
a. Caput Bruti.
Pileus inter duos pugiones medius.
b. Caput laureatum, velatum, modium ferens.
Securis, vas simpulo simile.

423. ᵖQ·CAEPIO·BRVTVS·IMP ᵃM·SERVILIVS LEG
au. Caput muliebre laureatum.
Trophaeum.

424. ᵖBRVTVS IMP ᵃCASCA LONGVS
Caput Neptuni laureatum, pone tridens.
Victoria graditur sceptrum infractum premens, palmam ferens et diadema discindens.

425. ᵖQ CAEPIO BRVTVS PROCOS (a. 710-12)
ᵃL SESTI PRO·Q in quin L·SEST vel SESTI
Typ. den. au. Caput muliebre velatum.
Tripus, culter, simpulus.
Typ. quin. a. Tripus, hinc pileus flaminicus, inde simpulus.
Sella cum hasta et vase ansato conicae formae.
b. Caput muliebre velatum.
Victoria palmam et coronam ferens.

426. ᵖQ·CORNVFICI AVGVR IMP
Typ. au. Caput Iovis Ammonis.
Vir togae lacinia velatus lituum tenens auguralem a Iunone Sispita coronatur: haec scutum ancile tenet cui insidet cornix.

427. ᵖMVRCVS IMP
Caput Neptuni, pone tridens.
Tropaeum, vir togatus mulieri supplici dextram porrigit.

Nummi in provincia a magistratibus romanis cusi.

428. ᵖT·QVINCTI (u. c. 556-560)
au. Caput barbatum.
Victoria palmam et coronam ferens.
Stater aureus pondere philippei gr. 8,50.

429. ae. In post. Q
Caput Bruti iunioris.
Sella et scrinium.

Digitized by Google

429, *a*. ae. ᵃPRINCIPI FELIX ᵖCOLON IVL
VE TE II VR

Caput Bruti.

Boves aratro iuncti.

Edidit Friedlaender, Bull. Inst. 1870, n. XI. Sic legens: (Bruto) principi felix. Colonia Iulia. Duumviri VE, TE Π.

429, *b*. ar. ᵃQ · LABIENVS · PARTHICVS · IMP

Caput Labieni.

Equus pelle instratus, frenum mordens.

Labienus, post pugnam pharsalicam, cum Parthorum manu, Palaestinam, Phoeniciam, Syriam, Ciliciam, Cariam occupans, ambitioso vocabulo *parthicum* se et *imperatorem* appellavit.

429, *c*. ar. ᵃREX · IVBA ᵖאיובעי המלכת

Thorax Iubae cum sceptro.

Aedificium hexastilum.

Iuba Hiempsalis II filius Mauritaniae rex partes pompeianas secutus, ad Thapsum a Caesare victus, mutuis cum Petreio vulneribus confectus, mortuus est a. 708. Lingua phoenicia, יהובעי המלכת, est, Iubai regnum.

430. ae. ᵃQ · A · M · F · C · V · II · V ᵖD · D

Caput iuvenile Sardi patris cristam in vertice ferens, pone lanceam.

Aratrum.

Coloniam Vsellis in Sardinia, quae Colonia Iulia Augusta in tabula hospitali (De la Marmora, It. Sard. II, p. 466) appellatur, per duumvirum Q. A. Marci Filium, Decreto Decurionum, aereum hunc nummum flasse putat Spano, Bull. Sardo, 1861, p. 145.

431. ae. M · ATIVS · BALBVS · PR
SARD PATER

Caput Balbi.

Caput Sardi patris.

M. Atius Balbus, praetor in Sardinia hic est Atiae pater, quae Octavio nupta, Octavium Turinum genuit, nempe Caesarem ex adoptione Iulii, Augustum.

Digitized by Google

432. CÆ · PR AESILLAS · Q (ante a. 672)
Tetradrachma macedonicum.

433. SI AESILLAS Q
Caput imberbe cornu e capillis exstante, fortasse Alexandri, ex coniectura Friedlaenderi, Bull. Inst. 1870. p. 199. seq.
Sella et scrinium.

434. SVVRA LEG PRO Q (u. c. 665-7)
Tetradrachma macedonicum.

435. LEG
Tetradrachma macedonicum.

436. D
Tetradrachma macedonicum.

Cistophori.

437. P
AA Q
Aera incipit an. Varroniano 620, nempe autumno.

438. C · FABI · M · F · PRO COS (u. c. 697/7)

439. T · AMPI · T · F PRO COS (u. c. 697/7)

440. C PVLCRI · AP · F PRO COS (u. c. 699-701)
C PVLCHER PRO COS
PVLCHER PRO COS
In cistophoris trallensi et pergameno.

441. C · FAN PONT PR (u. c. 705)
In cistophoro trallensi.

442. Q · METELLVS · PIVS · SCIPIO · IMPER (u. c. 706)
In cistophoro pergameno.

443. P LENTVLVS P F IMPERATOR (u. c. 698-701)
P LENTVLVS P F IMP
In cistophoris laodiceno, apameno.

444. AP PVLCHER AP F PRO COS (u. c. 701-703)
PVLCHER PRO COS
In cistophoro laodiceno.

445. M · CICERO PRO COS (u. c. 703, 31 Iul. 704)
M TVLL · IMP (u. c. 703, 13 Oct. imperator [appellatus est)
In cistophoro laodiceno.

Nummi in Sicilia cusi.

Siculorum nummi latine loquentes cum alii nomen ethnicum, alii praeterea vel unice nomen romani magistratus prae se ferant, liberaeque reipu-

Digitized by Google

blicae aetate percussi appareant, hunc sibi vindicant locum. Post principem de Torremuzza et Landolinos et Riccium postremus de his disputat Mommsenius p. 143 seq., nihil tamen addens de suo, quippe qui fateatur ad archetypa editionem exigere sibi parum licuisse. Ego hanc lacunam supplere conabor, quamquam Siciliam non adierim, ex quantulacumque ope quam mihi attulit noster Iosephus Romanus, apud quem quos ego accurate examinavi describo. Horum copiam in duas classes distribuendam puto: nempe in eos qui probabili coniectura Lilybaei sunt percussi, et qui Panormitana ex officina prodierunt.

Panormitanorum typus plerumque in maioribus nummis est caput Iovis et in postica miles hastae innixus, pateram dextra porrecta tenens. In area visitur monogramma urbem designans ⋈ nunquam non graece. Nam quod monogramma inscribitur ⋈, lectumque est aliquando ⋈, ab aliis hactenus pro P(an)or(mo) male, a Mommsenio pro *Por(to)* imprudenter acceptum est. Siquidem quod in media ⋈ visitur, non est circellus, quem pro littera O sumere liceat, sed globulus ea forma, qua unciae solent significari in nummis. Lilybaetanis fuit persaepe usurpatus bifrons pro typo nummi maioris et fere partium subiectarum, in postica vero laurea, cuius in medio quo loco nomen magistratus inscribi solet, iisdem typis monogrammate ethnico, instructus nummus mihi visus ⋈ facile indicium praebuit loci ΛΙΛΥ. Hoc igitur uti licebit, iure puto, ut seriem Panormitanorum *a* discretam a serie *b* Lilybaetanorum exhibeam.

Series *a* cuius typus in postica miles.
Nummi quos ego expendi detriti erant fere omnes.

446. C · CALP in postica; pondus gr. 6,80.
Torremuzza, Iscr. di Pal. p. 192. tab. 11. n. 20.

447. *a*. Q · FAB in post. gr. 4,10.
Intra ⋈
Torr. op. cit. n. 16.

b. Q · FAB in post. gr. 1,40.
Caput Herculis imberbis spolio leonis tectum.
Arcus et clava.

c. Q · FAB in post. et mon. ⋈ gr. 4,10.
Torremuzza, Iscr. di Pal. p. 192. tab. 11. n. 16.

d. Q · FAB · in post. gr. 1,40.
Caput Herculis iuvenis spolio leonis tectum.
Arcus et clava.

448. CRASSIPES (P. Fourius? 670-673 aed. cur. V. num. 301).
Edidit Cohen, Méd. Consul. p. 357.

449. L · M in post. et mon. ⋈ gr. 4,80.

450. L · ME in post. et mon. ⋈ gr. 3,85: asper.

Digitized by Google

451. P · ARC in post.
Caput Herculis iuvenis spolio leonis tectum.
Lancea nodosa.
Est apud me, Torremuzza edidit unciam, sive litram, dicas, cum epigraphe AR loc. cit. n. 24.
FV in post. et mon. FP gr. 5, 45.
Torremuzza, Iscr. di Pal. p. 192. tav. 11. n. 14. male descripsit AV.

452. AV in post. et mon. FP.

453. MV in post. et mon. † gr. 5, 35.
Pone militem temo.

454. NAS in post. gr. 3, 50.
O
Torr. op. cit. n. 22.

455. A POM in post. gr. 5, 85.
Torr. op. cit. n. 21.

456. L POS in post. gr. 8, 10.
Torr. op. cit. n. 17.

457. C · E in post. gr. 6, 15.
Torr. op. cit. n. 19. qui male pinxit E; Mommsenius cum aliis prave solvunt TRI: cum sit legendum TEREN.

Series *b* cuius typus in postica laurea.

458. AV ACILIQ in post. gr. 5, 20.
Bifrons.
Corona.
Hunc Acilium putavit Borghesius aetate augustea vixisse (Œuvres epigr. III p. 520).

459. *a.* A in post. gr. 4, 10.
Bifrons.
Corona.

b. A in post. gr. 2, 70.
Caput muliebre velatum.
Corona.

460. Q · AVI (Q. Avi) in post. gr. 4, 85.
Bifrons.
Corona.

461. *a.* Q · B in post. gr. 7, 70.
Bifrons.
Corona.

b. Q · B in post. gr. 1, 80.
Caput muliebre laureatum.
Corona.

462. *a.* NA in post. gr. 5, 85.
SO
Bifrons.
Corona.

b. NA in post. gr. 2, 70.
SO
Caput Iovis.
Corona.

c. NA in post. gr. 1, 80.
SO
Caput muliebre velatum.
Corona.

d. NASO in post. gr. 8, 70.
Bifrons.
Corona in medio globulus.

Digitized by Google

463. FR in post. gr. 6, 85.
Bifrons.
Corona, in medio Π globulus male pro circello hactenus acceptus.

Aliis typis.

464. *a.* MV·ACILI in post. gr. 5,30.
Caput Aesculapii laureat.
Baculo serpens intortus.
b. MV·ACILI in post. gr. 4,10.
Caput Iovis laureatum.
Aquila fulmini insistens.
465. M · ACILI in post. gr. 8,35.
Caput Iovis laureatum.
Aquila fulmini insistens.
466. P · E in post. gr. 6,15: asper.
Bifrons,
Lupa geminos lactans.

Nummi in Sicilia cusi aetate augustea pendere solent gramm. gall. fere octo.

Horum in numero sunt
A. Laetorii, Q. Terentii Culleonis,
M. Pacci Macxumi, Sisennae proconsulis.

467. HISPANORVM in postica.
N in antica.
Caput Minervae galeatum.
Miles hasta proiecta in saliente equo. Pendet gr. 7.

Nummi sedis incertae.

468. MVF in post. SCAEVA in ant.
Caput deae galeatum.
Centaurus manibus supra caput elatis ramum fert cursu ruens ad dextram.
Male expressit Cohen, Méd. cons. t. VI, Iunia, 4. Vidi in museo Vindobonensi.

469 MV · AVF in post.
Thorax obversus Herculis barbati clavam ferentis, et in humero sinistro spolium leonis.
Homo tunica indutus currens ad laevam sinistra extensa aliquid incertum ferens humero inclinatum.
Vidi.
470. CAI in post.
Caput Bacchi imberbis hedera redimitum.
Panthera tyrsum ferens armo inclinatum.
Vidi in museo Parmensi et stanno expressi. Legitur passim CAΠ vel CAI, sed est monogramma litterarum CAΠ vel CAI. Mommsenius in postica leonem describit gerentem baculum vel thyrsum: sed bestia in nummo insculpta non est iubata, et aures pantherae habet. Similem nummum dedit nuper Reg. Poole (A Catalogue of the Greek Coins, p. 84) cum epigraphe Ā: Nomen esse magistratus CANΠ, CAN, TA videtur persuadere comparatio nummi Marruvinis male attributi, de quo infra n. 472, in quo clare insculptum C · RVB vel RVB.
471. M FOVRI in ant.
Caput deae galeatum.
Scylla versa ad laevam.
Vidi. M. Furius Crassipes

Digitized by Google

praetor in Sicilia fuit an. u. c. 587 (Liv. L. XLII, 1). Hunc huius nummi auctorem puto.

472. C · RVB in post.
Caput Herculis barbati diadematum: pone clava
Cerberus triceps gradiens.
Nummus aeneus musei Kircheriani pendens gr. 5,30. Semissem dixit Sestinius, male accepto diadematis lemnisco pro littera S. Ex museo Millingeni primus edidit Sestinius (Class. Gener. p. 12) sibi sit lectum AARVB. Millingenus in opusculo *Considérations sur la numism.* p. 233, in dubium revocavit epigraphem: nihil legi posse in detrito nummo affirmans praeter · RVB antecedente puncto et vestigio litterae, putavitque magistratui romano tribuendum. Nummus Millingeni, in Kircheriano asservatur et C · litteram habet ante RVB sat clare expressam. In exemplo quod vidi, in museo Florentiae, in quo extant vestigia RVB; Parisiis in museo Ducis de Luynes legi RVB, omisso praenomine, nam locus ante vacuus est et levis.

Haec quae congessi satis esse reor: plura non addam, quae edita, plerumque male describuntur, vel quae extorri absque libris et museis nunc plene describere non est, quorum in numero ponas velim aereos nummos a magistratibus romanis in Bithynia cusos cum epigraphe C · PAPIRIVS CARBO (a. 693-695), C · CAECILIVS CORNVTVS (a. 698-702), item civitatum liberarum nummos latine inscriptos.

Digitized by Google

PARS EPIGRAPHICA

INSCRIPTIONUM LATINARUM ANTIQUISSIMARUM

473. (= 38, XXXVI A). — **Romae in tabula.**

ENOS LASES IVVATE
ENOS LASES IVVATE
ENOS LASES IVVATE
NEVE LVAE RVAE MARMAR SINS INCVRRERE IN PLEORES
5 NEVE LVE RVE MARMAR SINS INCVRRERE IN PLEORIS
NEVE LVE RVE MARMAR SERS INCVRRERE IN PLEORIS
SATVR EV EERE MARS LIMEN ...E STA BERBER
SATVR FV FERE MARS LIMEN SALI STA BERBER
SATVR FV FERE MARS LIMEN SAII STA BERBER
10 ..MVNIS ALTERNEI ADVOCAPIT CONCTOS
SEMVNIS ALTERNEI ADVOCAPIT CONCTOS
SEMVNIS ALTERNI° ADVOCAIIT .....OS
ENOS MARMOR IVVATO
ENOS MARMOR IVVATO
15 ENOS MARMOR IVVATO
TRIVMPE
TRIVMPE
TRIVMPE
TRIVM ..
....MPE

Carmen arvale ut pervenit ad nos in Actis fratrum Arvalium non ea est orthographia, qua olim priscos Latinos usos scimus, neque distributum ut oportuit sed continenter scriptum. Itaque sic dividendum carmen censui ut a doctis viris dudum est factum. - V. 1-3 Enos Lases iuvate, est Nos, Lares, iuvate: extremum verbum veteri orthographia aliter scribi non potuit nisi *iovate:* Lases antiquis dicebantur qui recentius Lares (V. Varron. de L.L. l. VI). - V. 4-6 Luae ruae vel Luerue Mommsenius in duas voces dispescens legit Lue rue, et, collata glossa cyrilliana, Lues, πτῶσις ἐπὶ οἰκοδομῆς,

Digitized by Google

rue pro ruina scriptum coniicit. Marmar nomen Martis esse putatur, quasi Mamar seu Mamars, quem Mamertem Osci appellabant. - V. 7-9 Satur fufere Mars ex Berghii coniectura est Satur fue fer, Mars. Limen sali sta berber. Verba haec Arvales, ait Mommsenius, non ad deos sed alter alteri dicunt: limen sali, sta, verbera. At quomodo fieri potuerit, uti Arvales, qui clusi in aede tripodabant, limen salirent, ad id se mutuo hortarentur, nos intellegere non possumus. Martem Arvales hortari videntur, ut, praedae satur, templi sui limen saliat, idest intret, stet berber. Vox berber habenda fortasse pro appellativo, collata graeca voce πέρπερος, quae est ἀλαλάξιος, ἀλάζων. Sic e Graecorum κάρκαρος Latini querquerus fecere. - V. 10 provocant se fratres Arvales ut alternatim deos invocent omnes: nam vetus fuit mos, ait Servius, omnia generatim numina invocandi post speciales deos.

474. (= 195, XCV). — Romae tabulae marmoreae fragmentum in aedibus capitolinis.

ANO
U · EXEMET · LECIONES
XIMOSQVE · MACISTRATOS L
OVEM · CASTREIS · EXFOCIONT · MACEL
VCNANOOD · CEPET · ENQVE · EODEM · MAC
5 EM NAVEBOS · MARID · CONSOL · PRIMOS · C
LASES · QVE · NAVALES · PRIMOS · ORNAVET · PA
CVMQVE · EIS · NAVEBOS · CLASEIS · POENICAS · OM
VMAS · COPIAS · CARTACINIENSIS · PRAESENTE
DICTATORED · OLG OM · INALTOD · MARID · PVCN
10 TQVE · NAVEIS T · CVM · SOCIEIS · SEPTER
OSQVE · TRIRESMOSQVE · NAVEIS · X
M · CAPTOM · NVMEI · Φ Φ Φ DC
TOM · CAPTOM · PRAEDA · NVMEI · ⊕ ⊕
· CAPTOM · AES · ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕
15 ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕ ⊕
QVE · NAVALED · PRAEDAD · POPLON
CARTACINIE IS NVOSO
EIS CAPT

Latinis veteribus, ait Quintilianus (Instit. 1, 7, 12), *d* pluribus in verbis adiectum ultimum, quod manifestum est etiam ex columna rostrata, quae est Duellio in foro posita. Rostratas columnas Duellio positas memorat Servius (Georg. III, 29) e quibus una in rostris, altera ante circum videbatur sua aetate a parte ianuarum. « Ea quum sub finem saeculi v. c. sexti, ait Ritterus (Elem. gramm. lat., Berol. 1831 p. 109) fulmine in Capitolio icta et discussa esset (cf. Liv. 42, 20), postea de integro facta et

Digitized by Google

in foro posita est. Conf. Quintilianus 1, 7, 12. Quod quum fieret Lucilii fere aetate, scribendi consuetudo ad eam, quae tunc placebat, immutata videtur ». At exemplum veteris inscriptionis, quod superest, mancum et imminutum, eius litteraturae esse manifestum est, quam augusteam vocamus. Quaeritur itaque sitne veteris inscriptionis apographum recens, an hac aetate primum scriptum elogium ab homine qui sermonem antiquitatis affectaverit, quod opinatus est Sirmundus, et post eum alii, recentioresque ad Mommsenium usque et Ritschelium. Rationes a Mommsenio hae fere sunt datae: Quod elogium est male scriptum; tum recedit a brevitate et simplicitate antiqua, insuntque quae grammaticum aetatis claudianae magis referant, quam quinti saeculi scriptorem: maxime *s* et *m* nunquam omissae, *c* pro *g* posita, quod a saeculo quinto iam abhorrere constat, *in* vel *en* praepositio pro *endo*, cet. Quibus de causis columna ipsi videtur posita sine inscriptione, aut brevissimam et simplicissimam habuisse; istam autem accessisse aetate imperatoria. Addam supplementa proposita.

..... Secestanosque ..... ob[sidioned exemet lecionesque cartaciniensis omnis [maximosque macistratos luci palam post dies [novem castreis exfociont. Macelamque opidom vi [pugnandod cepet enque eodem macistratud bene [rem navebos marid consol primos ceset copiasque [classesque navales primos ornavet paravetque [eumque eis navebos claseis poenicas omnis item ma[xumas copias cartaciniensis praesented hanibaled [dictatored olorom in altod marid pucnandod vicet [vique naveis cepet cum socieis septeresmom unam quin[queresmosque triresmosque naveis xxx merset xiii [aurom captom numei ΦΦΦDCC [arcentom captom praeda numei ccclɔɔɔ [omne captom aes ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ... ɔɔɔ [... ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccclɔɔɔ ccc ... . pri[mos quoque navaled praedad poplom donavet pri[mosque cartaciniensis incenuos duxit in triumpod [... eis ... capt ...

Ad duellianam columnam moremque sic honorandi viros fortes Ennium puto respexisse illis versibus de Scipione a Trebellio in vita Claudii relatis.

Quantam statuam faciet populus romanus
Quantam columnam quae res tuas gestas loquetur.

Pocula testacea.

475. (= 43, X B f). — Ex agro volcentano allatum.

AECETIAI · POCOVOM

Aecetiam esse Aequitiam proposuere Bernaysius et Mommserius, confirmavit Ritschelius (Suppl. V, XI) arguens aequitiam sic dici potuisse ut nequitia.

Digitized by Google

476. (Suppl. V, tab. V B). — Romam ab homine clusino allatum.

AISCVAPI · POCOCOVOM .

Puer sine pinnis volans dextra guttum manantem, sinistra artis medicae sive chirurgicae instrumenta in theca reposita fert, inde duabus taeniis nodo constrictis dependentibus.

Erravit pictor in pococolom syllaba *co* iterata. In Ephemeride epigraphica quae Berolini editur fasciculo primo p. 8 poculi picturam sic descriptam legi: puer volans d. praefericulum, s. pateram tenens. Guttum hic praefericulum vocat, thecam pateram nuncupat perperam. Quid sit praefericulum docet ex Festo Paulus (p. 248, Mull.), vas nempe aeneum sine ansa, patens summum, velut pelvis, quo ad sacrificia utebantur veteres in sacrario Opis consivae.

477. (= 44. XI a). — Romae olim in museo Campanae.

BELOVAI · POCOVOM

Caput muliebre in corolla florea.

Descripsi. Belola vox est latina et certae significationis utiturque ea saepenumero Plautus. Ignorari autem quid hic significet, ait: « cum neque deae videatur convenire, neque καλῇ », propter reliqua pocula omnia deorum dearumque nomina referentia. Pro dea Belona Belolam positum non dubitat Ritschelius (Suppl. V, p. XI). Atqui olim tamen non Belona at Duelona scribi debuit, monente Varrone de L. L. l. IV: Bellona a bello nunc, quae Duellona a duello.

478. (= 45. — Ex agro hortano.

COFRA · POCOVO

Lectiones quae feruntur hae sunt. Homo hortensis qui primus vidit descripsit COTRA · POCOVO. Fuit deinde poculum apud Secchium, qui legit COFRAI · POCOVO et Cofram pro Cupra habuit. Post Secchium vidi ego non litteras sed litterarum vere umbras fugientes aciem oculorum in zona rubri coloris olim albo inscriptas: putavi vero legendum COERAE · POCVVO (Mélang. d'Arch. et d'Histoire, éd. Martin et Cahier, tom. IV, p. 31). Iterum post aliquot annos cum poculum reperissem et litterarum vestigia secundis curis examinassem, haec visa sunt potius esse huiusmodi: COFRA · POCOVO. Quod tertiae litterae appictum est macula potius putanda est quam pars elementi I. Coira vero est Cura. Porro veteres animi virtutes passionesque uti et bona quae putantur ac mala aris fanisque coluerunt. Nota finalium litterarum absentiam in Coira et pocolo.

Digitized by Google

479. (= 46, X D d). — Ex agro Volcentano allatum. Nunc in museo Vaticano.

KERI · POCOLOM

Puer alis instructus atque hypothymiade comptus duas inflans tibias.

Descripsi. Littera *p* quadrata est, *o* mediae formae, *l* pene normalis: male igitur titulus est hactenus editus. In carmine saliari, ait Festus, p. 122, Cerus manus intelligitur creator bonus. A Graecorum Κῆρι ortum Kerum potius puto: nam Cerus sic nuda voce dici potuisse non constat qui Cerus manus est. Nota litteram K ex graeca consuetudine: nam prisci Latini non usurpant.

480. (= 47, X E e). — Ex agro hortano allatum: nunc in museo Vaticano.

LAVIIRNAI · POCOLOM

Puer alatus ramum et pateram ferens.

Descripsi. Extremae duae litterae *o* sunt mediae formae, *l* initio mediae item est formae. Laverna lucum habuit via Salaria et fures sub tutela, quam ob causam fures olim dicti sunt laverniones, Fest. 117. Verba deam precantium leges apud Horatium Ep. 1, 16, 60:

pulcra Laverna
Da mihi fallere, da iustum sanctumque videri
Noctem peccatis et fraudibus obiice nubem.

481. (= 48, X A a). — Olim in museo Campanae.

SAIITVRNI · POCOLOM

Descripsi primus edidique in Bull. neap. meo an. 1, p. 86, inde Ritschelius. Vasculo urceoli forma est ansam unam habentis; quam poculi sive simpuli speciem Mommsenius oenochoen dicit, Ritschelius ollam. De Saturni nomine quaestio est. Ritschelius multa commentus est de supino *saitus*, unde putavit Saeturnum derivandum. In epitome Paulli codices servarunt Sateurnus, Saturnus. At Saturnus habet codex farnesianus Festi, quo loco proxima ordine vocabula cum a syllaba *Sar* ordiantur, Merckelius (in Ovid. Fast. CCXXX) scribendum legendumque putavit pro Saturno Saturnus, origine a Sarpendo ducta. Hae tamen merae nugae sunt: cum enim continuo post Saturnus legatur: Saturnia Italia Saturni dies festus, et id quidem ante vocabula syllaba *sar* incipientia manifestum est etiam *Sarturnia* et *Sarturni dies*, quod *sar* syllabam et ista praecedant, fere legendam. Aliam ineamus viam. Varro (de L.L. VI) ait in pluribus verbis *a* ante *e* alios

Digitized by Google

ponere solitos, alios non: ut quod partim dicunt scaeptrum, partim sceptrum, alii faenus, alii fenus. Contra hic videmus *e* post *a* ab aliquibus positum ut alii Saturnus, alii Saeturnus dicerent, ea ratione, qua Paniscos Painiscos pronuntiarent, Asclepius, Aisclapius.

482. (= 49, X F f). — Ex agro hortano allatum: nunc in museo Vaticano.

SALVTES · POCOLOM

Puer alatus tibiis canens.

Descripsi. Notabile est P clausum in voce pocolom quod tamen male apertum repraesentavit Mommsenius. Salutem coluere antiqui, inane figmentum, ut Fortunam, quibus fidem nullam habendam esse praedicat plautinus Argyrippus in Asinaria III, 111, 137 illis verbis:

exoptata obtingent
Ut consuevere, homines Salus frustratur et Fortuna.

483. (= 50, X C c). — In agro tarquiniensi inventum.

VOLCANI · POCOLOM

Puer alatus alabastrum sinistra tenens: pone herma barbatus.

Vasa, supellex varia.

484. (= 166, X H). — Ex Ardeate Romam advectum vasis testacei fragmentum, et per me in museum Kircherianum illatum, v. tab. I, 3.

|DMO · FAMILIAI · DONOM · V|

Est ori vasis illitus penicillo titulus colore albo, os patuit centimetris decem et octo cuius fere dimidia pars hodie extat inscriptionem non integram ferens. Edidi primum in Bull. neap. meo litteras et formam litterarum reddens ex memoria, cum describere non licuisset: quo factum est ut dono pro donom dederim. Decem annis post cum Romam venissem venalemque adhuc prostantem vidissem ab illo homine tandem ut emerem impetravi eramque editurus ex delineatione quam mihi conficiendam curaveram. Praevertit Ritschelius, annuente mei depositi custode, inscio me. Epigraphen primo supplevi sic: Dromo fameliai dono urnam dat pro quo deinde donom eram emendaturus. Ritschelius vero (de fictil. litter. 26) in hunc modum supplevit: Promos fameliai donom votum dedit: aliter Mommsenius: Eros Marci homo fameliai donum dat: et deinceps ex meliore apographo, ut ait, donom lubens dat. Nota litterae extremae partem superstitem non expleri nisi per V; quare Mommsenii supplementa reiicienda sunt.

Digitized by Google

485. (= 1543). — Ex Hatria picena in ventre urnae fictilis graphio inscriptum.

Q OBILI
MILI · M · OB · DA

Circellos pro punctis repraesentavit is qui Mommsenio descripsit: cum vero mihi constaret circellos nunquam punctorum loco ab antiquis adhibitos Gabrielem Cherubinum possessorem urnae per litteras interrogavi qua illa puncta essent forma: ille vero respondit in haec verba litteris humanissimis: « L'iscrizione non è publicata esattamente nel Corpus inscriptionum latinarum. Si è voluto dar fantasticamente la forma di cerchietti a que' segni, che nell'originale non sono che piccoli punti inframessi a ciascuna parola ». In epigraphe nomina sunt imminuta pro arbitrio supplenda. Mommsenius legit: Q . Obilius . Melantus . M . Obilius Dasius.

Nomina artificum in vasculis.

486. (= 51, I C c). — Collo Medusae aeneae musei Kircheriani insculptum, v. tab. II, 2.

C · OVIIO · OVI · IIICT

Descripsi, delineavi etiam ectypumque impresso stanno confeci. Saepe meditatus formam litterarum apicumque, nunquam, fateor, mihi persuadere potui, quod contendit Mommsenius. Sub littera C scilicet vocabuli IIICT additam ab artifice virgulam, quae videatur esse I fere ut postea pro numero VI scribi solet G. Ritschelius vero in eandem sententiam scribens ait (Enarr. tab. p. 2) vereri se ne non sit IIICT, sed IIICIT legendum, « I litterae indice, nisi fallor, hamulo illo, in quem C subtus desinit ». At hae nugae merae sunt. Litterae C nec virgula nec hamulus ullus additus est, neque hac aetate potuit, qua Latini monogrammata nunquam adhibuerunt nisi in nummis, ex spatii defectu. Levissima quae sub C nota apparet, non scalpro, ut debuit, nec alte, ut oportuit, insidet, verum vix superficiem scalpit, idque casu factum est, non manu artificis. Titulus anno 436 liberae reipublicae posterior est, quo tribus Oufentina est instituta.

487. (= 52, I B b). — Aeneae icunculae musei Kircheriani pallio insculptum: ea in agro orvietano traditur inventa.

C POMPONI QVIRI OPOS

Descripsi tractavique anno 1847 in Academia herculanensi Neapoli cum agerem de titulis artificum nomina referentibus et vocem *Opus*. Ritschelius

Digitized by Google

(Diss. de fictil. litter. p. 16) deinde Iahnius (in opusc. die Ficoron. Cist. p. 61). huius lectionis (nam antea legebatur C. Pomponio Virio Cos) Brunnio suo honorem dederunt, ego Marchio vindicavi. Lineola post R visa est Ritschelio esse littera, legendumque QVIRI. At virgula illa iustae litterae modum non attingit et eo aspectu est quo esse solent lineolae interstinguentes in titulis graphio scriptis, aliisque. In eleganti poculo musei Kircheriani litteris extantibus legitur DA'VINA':

DA'VINA'

488. — In pyramidio testaceo reperto prope Orbetellum, quae vetus Cosa est.

OVV

Prodiit in Bull. Instit. Boruss. Romae 1866, p. 244, descriptore, ut videtur, Helbigio. Nomen figuli est, gentilicii locum tenens.

489. (=1558). — In fragmento pyramidii testacei musei berolinensis.

ES
QVRAI

Nomen integrum esse videtur: editor Helbigius l. c. nihil monet. Figlinas habuit haec femina quae vocitata est Esqura, nempe Escura, graece Ἰσχυρά: nomen ignotae deae sive divae esse aliqui putant.

490. — In latere testaceo musei Kircheriani lato digitos quatuor, alto duos, capite perforato, uti pyramidia testacea omnia.

ANCAR · SILVI

Descripsi et charta expressi. Angarus est Silvii servus, vel Silvius, qui figlinas exercuit. Graeca imo persica origo vocis *ancar*, vide Hesychium. Nota *s* retrogradum et angulosum, *l* perquam acutum.

491. — In pyramidio testaceo veleiate, quod nunc extat in museo parmensi.

AIT
IOC
VS·FI
XITE

Charta exprimendum mihi curavi edidique in Diss. dei Canoni epigrafici di Federico Ritschl, ubi et interpretatus sum: Antiocus fi(n)xi te. Figulus opus suum cum alloquitur non minus belle id facit quam cum opus inducit alloquens emptores spectatoresve. Fixi pro Finxi *n* omissa scribitur.

Digitized by Google

492. (= 1557). — In dolio narniensi.

CN · IVNIO
C·L· POBLIIIIOS

Ab Erolio, qui invenit, ediditque (Opusc. Miscell. Stor. narn. vol. 1) didici, non uno exemplo repertum. Tractavi saepius et docui legendum: Cn . Iunius . C . L . Pobleiios . A poblo Pobleius, ut a poblico Poblicius, a plebe Plebeius. Nota duplex ii, de quo vide grammaticam Syllogae praefixam, p. 30.

493. — In parallelepipedo testaceo Castagnetae invento, litteris ferro alte insculptis per quatuor latera maiora.

SICN
C·OMM
CAL
ONT·

Descripsi et charta expressi. Memoriae et notitiae causa inscriptum puto: quemadmodum in parallelepipedo mutinensi signatum videmus annum 691. Vide inferius suo loco. Puto probabiliter sic legi posse: Signinum C. Om... Caloni.

Vascula cretacea.

494. — Poculum ex creta tenuissima, quae caolina vocatur, ramis et foliis eleganter ornatum, in agro caeretano inventum.

CALONI

Descripsi. Nomen servi esse videtur, collata epigraphe superiore.

495. — Patella cretacea nigra apud Valerium tuscanellensem.

VAPI

Prodiit in Bull. Instit. Boruss. 1866, p. 244 editore Helbigio. Nomen figuli est, puto graeca ex origine, Λάπος, quod, Hesychio interprete, est δῆς, δοῖλος.

496. — Patera cretacea foliis et anaglyphis ornata in agro volcentano reperta: nunc in museo vaticano.

C · POPIKI

Descripsi. In Ephem. epigr. berol male editus est hic titulus, descriptore Kohene, sic ut littera prima *p* sit clausa, secunda *p* angularis, *l* vero sic ⅃ effingatur.

497. — In vasculo ex creta coolina Caere effosso.

OCRICKO
C · POPIKI

Descripsi edidique in Diss. sui Can. epigr. di Fed. Ritschl, p. 12. Ocriclum nomen est urbis in qua C. Popilius offi-

Digitized by Google

cinam vascularium habuit. Supple igitur: Ocriclo fecit. Status in nominibus secundae passim sexto casu efferebatur aetate hac: Ocriclo igitur pro Ocricli positum puta.

498. (= 53, XL i XXVI 2). — In vasculo Caere reperto: nunc in museo parisiensi.

|NOVEIV| |ECIT CAVE|

Kramerus exscripsit plenius CANOVEIV ECIT · CAVENV. Calenus ne cognominis loco habeas monent nunc Mommsenius et Ritschelius, priore sua opinione reiecta. V. Ephem. epigr. berol. p. 9. A graecis artificibus sumpsit Canoleius, qui, qua ex urbe orti sunt, interdum post verbum scribunt. Exemplo recentiore utar ex manubrio vasis vitrei a me edito in Diss. Archeol. vol. I, p. 141: ΕΙΡΗΝΑΙΟϹ | ΕΠΟΙΗϹΕΝ | ϹΙΔΩΝΙΟϹ.

499. — In vasculo Caere reperto, colore nigro.

|ANOVEI\ |CIT · CAVENOS

Emi Romae. Moneo locum vacuum siglas non recipere praenominis paterni. A littera, duplici forma est: habet enim pro lineola transversa primo punctum, secundo lineam obliquam dextrorsum.

500. — Tarquiniis inventum.

V · CANOVEIOS · V · F · FECIT · CAVENOS

Prodiit in Ephem. Instit. boruss. 1866, p. 242.

501. — Tarquiniis inventum.

RETVS · GABINIO · C · S CAVEBVS · FECIT · E ·

Prodiit ibidem pag. 242. Tractavi ego in Diss. sui Can. epigr. di Fed Ritschl, p. 11, et interpretatus sum docens esse legendum in fine FECI · TE collato pyramidio Veleiate in quo legi ANTIOCVS FIXI TE. Vide supra n. 491.

502. — Locus non indicatur.

RETVS · GABINIVS · C · S CAVEBVS · FECIT

Digitized by Google

Prodiit in Ephem. Instit. boruss. 1871 p. 153 edente Ariod. Fabretto, qui putavit inde colligi posse, me non recte esse interpretatum *Feci te*. Hunc abunde refutavit ab Henzeno propositus similis vasculi titulus, in quo ille clare legi testatus est ΙΙΙΙC TII. Vide infra. Gabinius loco praenominis habet cognomen sive patronymicum *Retus* subditque post gentilicium siglas C · S, quas nullo negotio explicabis Cai Servus: dudum enim est intellectum, eos, qui liberti facti sunt ex manumissione, interdum anterioris conditionis nomen usurpare fuisse solitos.

503. — Tarquiniis.

RIITVS · GABINIO · C · S · CAVIIBVS · IIIIC TII ·

Confirmari hac nova epigraphe interpretationem meam FECI TE recte adnotavit editor Henzenius, Ephem. Instit. 1871 p. 153. At Mommsenius non putat veteres olim sic esse locutos (Ephem. epigr. berol. p. 10) eamque, ait, magis ab artis legibus recedere, quam si quis interpretaretur feci(t) te(stam). Artis epigraphicae leges nimirum id potius poscere putat Mommsenius, ut, artifices inscribant pro opere quod fecerunt, se laterem coctum fecisse, vel aes, aurum, argentum flasse, pro opere quod ex ea materia confecerint. Apage nugas.

504. — Caere repertum.

L · GABINIVS · L · F · FIICIT

Descripsi. Minus plenum apographum confecit Brunnius ediditque in Ephem. Instit. boruss. 1865 p. 221, id monens: quare frustra est enarrator Ephem. epigr. p. 10, qui affirmat lacunam in tituli initio se primum indicasse. Errat quoque ibidem cum scribit me dedisse L · GABINIO, si quidem in Diss. Can. epigr. di Fed. Ritschl p. 10, 11 dedi L · GABINIVS.

505. — In insula Sicilia repertum.

L · GABINIO — Tractavi in Diss. saepius citata dei Can. epigr. p. 10, ex Caylo, Recueil p. 85, tab. III 22, 4 an. 1759.

506. — Calibus repertum.

C GABINIO · T · N · CALIINO

Titulum hunc similesque conceptos esse casu tertio putavit olim qui edidit Mommsenius (Inscr. neap. lat. n. 6307, 23). Tractavi in Diss. saepius citata p. 11.

Digitized by Google

507. (Suppl. II, tab. II C). — Neapoli apud negotiatorem.

·K· ATIVIO Edidit Ritschelius loc. cit. ex delineatione Detlefseni. Littera O est mediae formae. Praenomen Kaiso, cuius causa Latini litteram K receperunt, ut a praenomine C sive Cavio quod tunc pro Gavio scribebatur sive Caio distinguerent. Elementum K Graeci aeque ac Latini aliquando ita scribunt ut lineam rectam linea altera seu curva ea sit, sive in angulum fracta, non tangat, sed prope accedat in hunc modum IC IK. Punctum siglam praecedens exemplis caret aetate hac liberae rei publicae. Saeculo octavo incipiente T. Clodius in aureo nummo siglam praenominis sic scriptam praebet ·M·F. Cave tamen ne hoc tamquam exemplo utaris: nam punctum initio appictum est, indicio ut esset lectionis continuandae cum versu superiore.

T·CLODIVS
·M·F

508. — Calibus repertum.

K·ATILIO Prodiit in Indicat. archaeol. (Archaeol. Anzeig.) 1863 p. 79: tractavi in Diss. cit. p. 10.

509. (=1499, XI K). — In manubrio vasculi ex creta caolina. Extat in museo Kircheriano.

Π·KAISI Descripsi edidique in Epigr. pomp. graphio scriptis p. 25, unde sumpsit Ritschelius. Integrum vasculum, eodem sigillo, Vulcis vidisse se narravit Brunnius, et ferebatur eo in hypogaeo inventum, ex quo mea opera Mastarna cum duobus Vibennis Aulo et Caelio prodierunt in lucem.

510. — In vasculo capenate litteris extantibus sub sigillo delphinum referente, v. t. II, 3.

KEV Vasculum graphio inscriptum quaere infra in epigraphis capenatibus. Qui descripsit graphio notatam epigraphen Henzenius nomen Celeris figuli non vidit, est enim litteris impressum minutissimis atque aciem fugientibus.

511. — In formae testaceae parvulae postica, litteris stilo impressis. Antica caput habet egregii operis hedera et lemniscis redimitum.

V·M Descripsi. Siglas V·M nomen artificis referre puto.

Digitized by Google

512. — In formae testaceae Faleriis inventae latere sinistro, cuius cava pars caput habet Iunonis velatum spectans dextram versus, litteris stilo impressis.

T · FOVRIOS · TT Delineavi edidique in Diss. archeol. vol. I, tav. VII, 1, abc, pag. 68. Quo praenomine fuerit hic Furius, Titi ne an Publii, definiri non potest.

Strigiles.

513. (= 1556). — In manubrio strigilis musei Kircheriani.

V · POVVIVIO Delineatum edidi in Diss. archeol. vol. I, tav. XI, 16, p. 140. In museum admissi Detlefsenus et Mommsenius perperam legerunt atque ediderunt, alter V · POVIVO, alter V · POVVIMO; et hic quidem fassus cognomini MO locum in tanta vetustate esse non posse (mirum ni ei obversatum est βούλιμος, quo nomine Graeci vim quamdam famis appellant, non tollerabilem, quam in diebus frigidissimis accidere ait Erasistratus, Gell. XVI, 3). L. Poulilius recte a Poulio derivatur. Exemplo sint gentilicia Atiliorum, Babbiliorum, Leviliorum, Metiliorum, Pobliliorum, Quinctiliorum, Spuriliorum ceterorumque, ab Atiis, Babbiis, Leviis, Metiis, Pobliis, Quinctiis, Spuriis, derivatorum.

514. — Strigilis Praeneste reperta: nunc in bibliotheca Barberinorum.

IOTVVVVVV Delineatam edidi loc. cit. n. 15. Inversam resupinamque edidit Detlefsenus. Vide Ephem. Instit. boruss. et Diss. meas archaeol. Similem olim vidi apud Patturellum Capuae sic inscriptam LVLVLLVTOI. Quo in titulo nomina profecto sunt artificis quaerenda, L. Ulul, monente duplici L ne continuetur Lutoi. Quae vox Lutoi fortasse pro Lutois ex graeco Λυττόεις orto a Λυκτός, Λυττός ut Πυξόεις a Πυξός.

515. — Strigilis Praeneste effossa: nunc in bibliotheca Barberiniana.

IBRONA Edidi delineatam in Diss. arch. tav. XI, 13. Detlefsenus perperam legerat IBIOMA. Facile nomen est fabri aerarii. o mediae est formae.

516. — Strigilis Praeneste effossa: nunc in bibliotheca Barberiniana.

ƆA · AN Edidi loc. cit. tav. XI n. 14. Male Detlefsenus extremam litteram omisit. Lectio est Navios Acilios, nam Acilii Praeneste noti sunt, sive Navios Acios pro Accios.

Digitized by Google

517. — Strigilis Praeneste inventa: nunc in bibliotheca Barberiniana.

ΑΝΑΤΑ Edidi loc. cit. tab. XI, 12. Atana nomen est graecum Minervae dorica dialecto, et potuit huic strigili inscribi ut in alio strigili ΣΩΤΕΙΡΑ.

518. — Strigilis Praeneste effossa: nunc in bibliotheca Barberiniana.

ΑΙΝΑΤΑ Edidi loc. cit. tav. XI, 11. Perperam Detlefsenus sic descripsit AI[illegible]ΚΙΙΑΙΧ. Atania eodem pacto dicitur ac Atana iota vel omisso vel addito extrinsecus. Sic Ἀτήνη et Ἀτηνία, Steph. de Urb. s. v.

Cistae sive arcae balneares.

Cistae, quas aiunt, arcae sunt condendis instrumentis balnearibus, qualia sunt strigiles, alabastra, specula, discernicula, pectines, spongiae, thecae, pyxides, linteamina, quae nonnunquam in arcis his praenestinis inventa sunt. Harum cistarum corpora saepe figuris ornantur incisis, pedes anaglyphis, manubria vero constant sigillis. In his quaedam etiam inscribuntur more apud Graecos recepto, nomina heroum praesertim deorumque.

519. — In lamella operculi manubrium sustinente.

[⅃ ↑] Descripsi. Artifices nonnunquam litteris veluti signis utuntur, memoriae causa, ut qui pedes, quaeve manubria, quaeque eorum partes simul iungendae et quibus cistis aptandae sint facile reminiscantur.

520. — In trium pedum cistae unius parte postica.

↑, Λ, I Descripsi. Eiusdem naturae ac superiores litterae sunt ab artifice supradicti indicii causa insculptae. Λ litteram an pro V inversa forma scripta sit mihi non constat. Litterae *a* forma quidem latina est, sed in his titulis permixtae litterae inveniuntur, ut in SΩΤΕΙΔΑ pro ΣΩΤΕΙΡΑ.

521. — In pedis cistae praenestinae, quae in Kircheriano est, parte postica inscriptum.

ΑΝΛ1ᴇ]ΣΕΑΜ Testibus adhibitis viris probis et harum rerum peritissimis pedem a cista amovendum cu-

Digitized by Google

ravi atque his palam inscriptionem in postica delineatam ostendi. Formam gypseam expressi, ipsum vero monumentum edidi in Diss. archeol. vol. I.

Ceterum Marchius, cui epigraphen illam a me detectam ostendi, primum repugnavit, tum quasdam litteras recognovit, memoravit etiam in cistae enarratione. Ritschelius a me editam in Opere Inscript. pompeian. graphio notat. excepit, laudavitque in Enarr. titul. p. 2. Tamen Mommsenius edixit me aliud nihil reperisse in pede cistae « nisi spatium vacuum rubigine obductum facile nugis talibus implendnm ». Haec ille. Legi ego Maquoulna sive Maquolna pro Macolnia, dixique in cit. op. et in Diss. archeol. p. 144 nomen hoc ab artifice signatum inibi esse, memoriae causa. Haec a me dudum scripta ignorat adhuc Enarrator Ephem. epigr. berol., qui p. 12 Schoenum facit huius observationis auctorem.

522. — In lamina cistae Kircherianae sustinente sigilla aerea tria.

DINDIA · MACOLNIA · FILEAI · DEDIT ·
NOVIOS·PLAVTIOS·MED·ROMAI·FECID

Narrat cista de se Novium Plautium artificem Romae fecisse, Dindiam Macolniam Praeneste filiae dedisse. Cum inscriptio exarata sit in cistae manubrio, quod constat sigillis tribus laminae scriptae insistentibus, et pedes et manubrium Praenestae corpori cistae addita sint, manifestum est, Plautium admirandi operis corpori cistae insculpti auctorem fuisse. Olim edebatur FILEA: ubi vero constitit sublata aerugine, quae obruebat, legendum tertio casu FILEAI, patuit simul a Dindia Macolnia nomen filiae omissum; verosimili e ratione, quod ipsa Plautii uxor erat, et filia Plautia nominabatur. Plautiorum gens Praeneste hac aetate ex titulis praenestinis nota est: verum Mommsenius Novium putat libertum familiae romanae plebeiae Plautiorum: at praenomen Novius romanum non est, nec in ea Plautiorum gente plebeia quisquam quod scimus, eo praenomine usus est. Fecid pro Fecit singulari exemplo scriptum.

523. (=1500). — Arcula ex agro praenestino Romam allata: nunc in museo Vaticano.

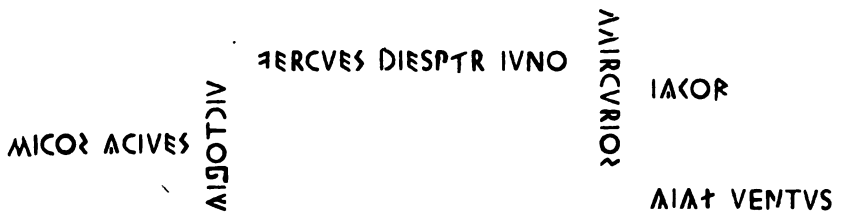

Diespiter adstat medius Iunonem inter et Herculem: Mercurius bilancem

Digitized by Google

in qua fata pensantur tenet: Memnon, hic Iafor, sive Iacor, nuncupatus, fatum audit. Ad sinistram tentoria sunt Achillis qui sibi ocream induit, adstante Victoria, quae galeam tenet: e stabulo Micos equos iugales educit. Ad dextram Aiax armis se instruit, cui adstat Virtus.

Edidi delineatam in Annal. Instit. boruss. 1861 tab. LIV. Dixi Iacor an Iafor sit nondum liquido constare, magis autem ibi Iafor mihi apparuisse in detrito loco et aerugine obducto, non recte igitur tabula eo loco litteram C videtur repraesentare. Contuli in hanc rem laconicum ἀβώρ, ἠώς loc. cit. p. 156. In pugna Achillis cum Memnone Aiacem etiam conflixisse nemo veterum praeter Daretem narrat: et Aiacis quidem tantam virtutem in eo conflictu fuisse ut scutum Memnonis irruens impelleret verteretque in latus: quo viso cum barbari accurrerent, Achilles iugulum Memnonis nudatum hasta transfigens victoriam Aiaci praeripuit. Virtus igitur Aiacis, Achillis victoria in historia illius pugnae celebrabatur, quam scite artifex Victoriae et Virtutis heroas ad pugnam armantium praesagio significavit. Quam ego Virtutem dixi in tabula scribitur VEMTVS, littera R sic festinanter scripta, ut speciem N habere videatur. Monui litteram R sic aliquando efformatam a veteribus ut obliqua linea inferior non demissam sed modo erectam nunc iacentem, modo etiam arrectam et repandam repraesentent, vel in infima linea verticali, ut hic in voce VICTORIA. Varias doctorum hominum lectiones addam hoc loco. Nam Ritschelius cogitavit Veritus fuisse scriptum pro Vertus, aut fortasse operarium voluisse scribere Venus. Iahnius legit Vepitus. Mommsenius primum in tabula contendit incisum Lapitus, deinde edixit huius nominis formam lectiones admittere Vepitus, Latitus, Lantus, Lapils, Vetitus, Ventus. Moneo, ne quem decipiat Iahnius, qui alas Victoriae oculatas esse dixit: qui enim oculi visi sunt illi esse, signa sunt ex parvularum bullarum ferruminatione relicta. Veteres vero catenulis e bullis his dependentibus arcam suspendere in more habuerunt cum itarent ad balneas. Nota in voce Diesptr omissionem vocalium *i*, *e*, nota etiam digamma ϝ retrogradum pro afflatu scriptum in ϝercles, atque litteram ⋮ in hac voce et in Aciles a littera V non distingui. Mircurius est pro Mercurio, Micos originem habet a dorica voce Μικκός.

524. (=1501). — Cista Praeneste effossa.

ꟻ]TNƎꟻA) OINVMAMA AVITENTM ATRVCTA FEVENA
CRISIDA AIAT AISES AVSIR

VENVS AVCENA

Paris Alexander ramum oleae ferens et verbenam aditum ad Helenam petit a puellis Ateleta et Alside quae tunc forte lautum ad fontem cum

Digitized by Google

Helena descenderant. Altera ex parte cistae Chryseis Aiace comite duabusque puellis equitantibus, Unimamma et Cassandra, dona ferens templum adit Apollinis Sminthii, cuius in limine conspicitur Aeses iuvenis. In operculo Venus in trigis, ductante equos charidum una, insequitur Augenam puellam, quae, trigis inscensis, ad iuvenem properat, qui ea conspecta fugam inhibere videtur.

Edidi in Ann. Instit. boruss. loc. cit. nec tamen simul cum ea inventam dixi, quam dedi supra: quod temere affirmat Mommsenius. Alexandri nominis extrema syllaba sub pede cistae latet, lege Alixentros. Romae in vetustis urbis operibus Alixenter se legisse testatur Quintilianus (Instit. I, IV, 6). Ateleta pro Atalanta scriptum habuit Iahnius, praesumens comites ex Heroidum genere Helenae datas: Alsir laconica forma videtur dicta pro Alsis, Ἅλσις, Ἀλσηΐς, ut *Crisis* pro *Criseis*. In Helenae nomine digamma litterae afflatae locum tenet, ut in Fercles, Fasia, Fata. Crisida pro Criseida per anadromen ab accusativo (Priscian. l. IV, 5, 25) dicta; Chryseis, Χρυσηΐς est: ex comitibus altera Oinumama, quam scite Iahnius esse Unimammam dixit, nomine appellativo, Amazon, posito loco nominis proprii, altera Casenter nuncupatur, quae in vetustis urbis operibus, eodem Quintiliano teste, Cassantra appellata est. Iuvenis Aises, quem Mommsenius legit Teses, mihi videtur Aesios esse. Aeses vero pro Aesis, idque pro Aesios, Αἴσιος, ut Mercuris, Vibis. Augenam puellam graeca ex origine Auroram appellatam puto, quae Graecis olim Αὐγή dicta est. Artifex in corpore cistae pro Ulysse Aiacem scripsisse videtur.

525. — Cista Praeneste effossa, inde Romae apud Pasinatium.

SIVANVS DOXA VADVMEDA AIATOIVIOS VECES SORESIOS
ACMEMENO ISTOR VAVIS

EBRIOS

Legibus certaminis equestris in columna propositis Aiax Oileus cum Agamemnone videntur certaturi, comitibus Soresio atque Istore, Lavide atque Ladumeda spectantibus. Locus certamini campus est silva circumscriptus, quem Silanus cum Doxa significant. In operculo Silenus, pronomine Ebrios, sedet, femina et vir monstris insident marinis.

Descripsi apud Pasinatium: prodiit deinde in Ann. Instit. boruss. 1870, tav. XXII, XXIII, pag. 335 seq. Leges in tabella praescriptae, Aiax et Agamemnon cum equis paribus opinionem mihi fecerunt agi de certamine equestri. Lais et Laomeda, Istor et Soresius (= Σωρήσιος), demum Doxa indicio mihi sunt his quasi personis allegorice significari primum certa-

Digitized by Google

minis spectatores populum Achivorum (λαίς, λαός) tum eius laudes et honores a poëtis celebrandos (Ἴσταωρ, Σωρήσιος, Δόξα). Declinatio in us et os promiscue in monumento adhiberi coepta est exeunte saeculo quinto, qua aetate usus litterae *g* a Signinis primum inductae nondum percrebuerat. Hinc Silanus, Ebrios, Oilios et Soresios; hinc Leces et Acmemeno. Moneo ΟΙΛΙΟΣ non ΙΛΙΟΣ legendum, quamvis veteres scripserint οἴλιος et ἴλιος ut notum est, et dudum in Ann. Instit. ostendi. Litterae *o* tres modulos novit antiquitas, maximum nempe ceteris litteris parem, medium, cuius species est in ΑCMEMENO, et minimum cuius exempla habes in ΟΙΛΙΟΣ et EBRIΟΣ. Ludunt qui minimam hanc formam pro puncto habent in voce ΟΙΛΙΟΣ, quam puncti figuram ne Ritschelius quidem novit, qui studiose varias punctorum formas collegit. Magis mirandus Corssenus qui leces, nempe leges, habuerit pro nomine equorum, ΛΑVIS pro ΛΑIS inserto digamma notissimum; Ladumeda pro Laumeda poni videtur, ubi littera *u* pro *o* posita in nomine composito revocat in mentem Alumentum pro Laumedonte corruptam vocem, tamen manente *u*. Sic Alcumenam dixere et Tecumessam constanter ante litteram *m*, contra ante litteram *l*, cum inseritur syllaba, antiqui ut in Hercole praeferunt *o*.

526. — Cista Praenestе effossa.

ΑCIΛES SIMOS ORESTE TONDRVS SECIΟΛVCVS CREISITA

ΕΛΕΝΑ

Achilles barbatus sedet auditque Simum: ex parte altera Orestes, Tondrus et Seciolucus equum ducens, qui ad fontem videtur accedere, ubi lavant Helena et Chryseis.

Descripsi fragmenta cum primum Romam sunt allata, praeter Oreste, Tondrus et extremam *a* in ΕΛΕΝΑ litteram, reliqua omnia. Prodiit in Ephem. Instit. boruss. 1872, p. 107. Redit hic etiam *o* minimi moduli in Seciolucus, quod pro puncto male habuit editor, legitque SECI·LVCVS, Secium putans esse nomen viri, Lycum equi. Hic editor etiam legit ORESTE pro ORESTES, quod cum verum esse possit propter simile HERCEΛE pro HERCEΛES, tamen cavendum est donec constet. Tondrus idem vult esse Tindareum, at sine causa. Origo nominis fortasse graeca, in ea enim lingua τονθρύς est fremitus, quod labiorum motu fit. Ex eodem fonte derivanda radix nominis compositi Seciolycus, cui suffragatur Οἰόλυκος, quem ita vocatum dicit Herodotus (IV, 149), quod pater eum dixisset Ὅϊν ἐν λύκοισι καταλειφθησέσθαι, Lobeck, Pathol. 332.

Digitized by Google

527. — Cista Praeneste effossa.

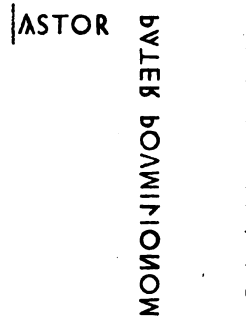

Castor hastae innixus; pone equus. Vir barbatus, obesus, manibus et pedibus, ad modulum pygmaeorum, brevibus, falcem et clavam tenens leonina pelle indutus.

Prodiit primum in Ephem. Instit. boruss. 1869, p. 132, deinde in Annal. eiusd. 1870, p. 344 seq. Aiunt pro Poumilionom posse quoque legi Polmilionom: nugae. Ceterum *ou* ex *u* ortum est: ex pumilo enim pumilio, *u* vero ex Graecorum *υ*, collata voce *πυγμῇ* et nomine proprio affine Pýgmalionis, *Πυγμαλίωνος*.

528. — Cista Praeneste effossa.

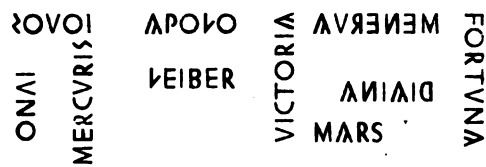

Iuppiter dextra Iunonis humero imposita sedet fulmen manu tenens: adstant Apollo, Liber, Mercurius, Hercules cuius nomen artifex caelare omisit, Mars Minerva Diana Victoria et Fortuna.

Prodiit in Ephem. epigr. berol. p. 14, n. 21. In Iovos ut in Herclo tituli navelliani metaplasmus est declinationis tertiae in secundam. Mercuris ut Vibis raro in Praenestinis exemplo. De Diaina tabulae pro Diana nihil monemur. Itaque si recte ductus exceperunt erit hic inserta vocalis subiunctiva ut in Saeturnus, Painiscos. Menerva pro Minerva constanter Etrusci, rarius Latini, quam Minerva. Mars et semel Maurs hac aetate, Marmar, Marmor in carmine Arvalium.

Specula.

529. (= 55, 1, E). — In cista ficoroniana inventum: nunc in museo Kirch.

POVOCES VOSNA ΛMVCES

Pollux stat, Amycus sedet, ambo armati caestibus, in medio Luna hastae innixa, pone astrum falcatum.

Descripsi. Quod affirmavi in cista Kircheriana inventum speculum, id Cecconio teste dixi, viro gravissimo, cui etiam debemus quod in agro prae-

Digitized by Google

nestino ad aedem S. Rochi repertam cistam scimus, St. di Palestrina p. 90. Mommsenius quaesivit a Brunnio esset ne speculum vere antiquum, et Brunnius respondit, non liquere sibi sincerae antiquitatis iudici imperitissimo, recte. Qui Graecis Πολυδεύκης, Tuscis ƎDVϟNVI, priscis Latinis POLOCES nuncupatur. Castoris, ait Varro (de L.L. V, 73), nomen graecum et Pollucis a graecis in latinis litteris veteribus nomen, quod est, inscribitur, ut Πολυδεύκης, Polluces, non ut nunc Pollux. Losna *s* insertum habet, nam veteri more scribebant cesna, poesna, pesna, pro cena, poena, penna. Amuces Oscorum more pro Amucos.

530. — Praeneste repertum.

CASTOR AMVCOS POLOVCES

Castor habitu discedentis a pugna, hastam humero reclinatam, pileum e nodo suspensum manu ferens. Amycus arboris trunco vinctus loris, Pollux hastae innixus: pone leontochasma aquam vomens.

Prodiit in Ephem. Instit. boruss. 1866, 14 et in Annal. 1869, tav. VII, 3, p. 198. Qui in speculo superiore est Amuces, hic Amucos, qui Poloces, hic Polouces: sic Iovis et Iovos, corare et courare, poublicom et poblicum.

531. — Praeneste inventum.

TEϟIS ΛIΛX ΛϟCVMENΛ

Thetis Aiacem armis instruit, quibus se ille induit adstante Alcmena cum lyra et plectro, pone Silenus.

Prodiit in Annal. Instit. boruss. 1870, tav. XXIV, XXV, p. 351. Telis antiquis Thetis est. Ennium citat Varro (de L.L. VII, 87): Dicitur a lympha, Nympha, ut Thelis apud Graecos, Thetis apud Ennium: Ea Thelis illi mater. Item Varro (de R.R. III, c. 9): Antiqui ut Thetim, Thelim dicebant, sic Medicam, Melicam vocabant. Alcumenam passim Plautus in Amphitruone usurpat. Artifex pro Achille Aiacem scripsit.

532. (= 56, I, G). — In museo Kircheriano.

IVNO IOVEI ƎNƎDЯƎH

Iuppiter in solio sedet: hinc virile membrum et Hercules clava instructus, inde muliebre secus et Iuno ramum ferens manu dimissa.

Descripsi. Iuno et Hercules Iovi tamquam generationis humanae auctori honorem dant, ipsi administri. Iovei Ritschelius primo nominativum dixit (in tit. mumm. 1852, p. XVI) adstipulatore Henzenio. Deinde Iahnio auctore intellexisse se ait pro dativo habendum (Enarr. tab. I, p. 3). Iterum

Digitized by Google

in Suppl. Enarr. p. 99 scripsit: Quod Iovei interpretatus sum dativum, nec nunc quidem muto: nec enim vel de ea forma vel de AVIXENTROM atque DIOVEM Buechlerus persuasit, nominativos, post alios, interpretans omnes (Mus. Rhen. t. XV, p. 444 seq.). Tandem (in Suppl. 1 a. 1862, p. XIII) de dativo Iovei, scribit, non esse dubitandum. Ego pro dativo semper habui. Hercele mihi nominativus est, sublata littera finali, unico fere exemplo, item mutato *o* medii vocabuli in *e*, vel potius ex Hercles factum inserta littera *e*.

533. (= 57, XI M). — In agro Orbetelli, quae est vetus Cosa, repertum.

VENOS DIOVEM PROSEPNAIS Iuppiter sedet fulmine instructus digitum in arcam intendens, in qua corpus Adonidis iacet: Venus Proserpinae de Adonide movet litem.

Dixi olim Iovem accusativum esse, atque rem sic esse expediendam ut sensus sit: Venus Iovem interpellat de Adonide Proserpinae. Henzenius more etrusco M putat sibilantem esse et IOVEM valere IOVES: Mommsenius pro accusativo habet et subaudiri putat, vides, nempe Iovem, neuter de genitivo Prosepnais, omisso *r* errore fabrili, quidquam mutiit.

534. (= 58, XI N). — Locus ignoratur.

CVDIDO VENOS VITORIA RIΓ

Venus comite Cupidine se Paridi sistit, cui adstat Victoria: Paris sedet.

Dixi in Ephem. Instit. boruss. 1859, p. 98, deinde in Annal. eiusd. 1861, p. 157, 161 errore caelatoris artificis factum ut CVDIDO sit pro Cupidine: probavit Ritschelius, Enarr. tab. p. 16. Addidi VITORIA esse pro Victoria, RIΓ pro Paride. Mommsenius legit Ritus quem nempe adeat Venus. Paridem scimus quidem in dearum contentione Veneri promisisse victoriam, quod artifex expressit, addita Victoriae hypotyposi. RIΓ sive RIS est, quod non constat, tam recte dici potuit dialecto praenestina, quam conia pro ciconia, ME+IO loco Promethei, de quo infra. Ceterum in monumentis praenestinis pro Paride Alixentros constanter appellatur hic Priami filius.

535. — Speculum Praeneste repertum.

VICTORIA AVIXENTROS Victoria coronam ferens adstat Paridi, qui sedet hastae innixus, pileo in humerum reiecto.

Descripsi. In iudicio dearum, quod repraesentatur in cista barberiniana edita a Conestabili Paridi adstat mulier alata. Hanc ego Victoriam dixi

Digitized by Google

ab artifice eo loco inductam ut significaret quas quae dearum pulcritudine vinceret: Paridem vero victoriam certaminis decreturum. Hac eadem de causa Ris vel Rit supra interpretatus sum Paris. Post haec eventu faustissimo accidit ut quae opinaveram confirmarentur, novo speculo reperto, vereque appareret in cista barberiniana, Victoriam, in speculo Paridem exhiberi. Confirmatur etiam Vitoria errore artificis scriptum pro Victoria.

536. (= 59, I, F). — In museo Berolinensi.

MIRQVRIOS ΛΙΙΤΕΝΤΡΟΜ

Mercurius aequam bilancem tenens mortis et vitae fatum pensat adstante Paride.

Alixentrom accusativum esse dixi, contra Henzenum, subscribente Ritschelio: v. supra. Constanter in his πρωταγωνιστὴς est casu recto, δευτεραγωνιστὴς, atque is, ad quem causa vel sermo refertur, obliquo. Nota in littera Q virgulam verticalem, ut in vetustissimis Graecorum monumentis.

537. (= 60, XI, D). — Locus, ubi inventum est, ignoratur.

OINOMAVOS ΛΡΙΟ ΜΕΛΕΡΠΑΝΤΑ

Oenomaus sedet, ad quem accedit Melerpantes Arionem equum freno ducens et tabellam diptycham manu ferens demissa.

Ad Oenomaum Elidis et Pisae regem venisse olim traditur Pelops certaturus, cui Neptunus equum Arionem concessit. Quaesitum igitur est quis esset iste Melerpanta. Ritschelius versu plautino collato Bacch. 810 (IV, 7, 12) ivit probatum Beleropanta esse. Atqui hunc Belerophontem cum Oenomao certasse pro Hippodamia nemo unquam audivit, neque equus eius, quo Chimaeram interfecit, fuit Arion, sed Pegasus. Videtur igitur Melerpantae sub nomine eum esse Pelopem intelligendum qui narratur Oenomaum curru superasse, equo Arione usus: vel, si magis vis, erravit artifex.

538. — Praeneste inventum: nunc in museo Kircheriano.

PAINSSCOS MARSVAS

VIBIS PILIPVS CAIVAVIT

Marsyas fruticem quatiens choream agitat cum Panisco.

Descripsi. Painsscos potius legitur quam Painiscos. Auctor caelaturae nomen inscripsit suum: Vibis Pilipus. Mommsenio videtur (in Ephem. epigr. berol. p. 15, 24), si quis proponeret Vibis esse casum tertium, ita ut sententia sit, Philippum caelasse Vibiis, facturum artificiosius magis, quam verius. Atqui hac aetate debuit scribi Vibeis. Vibis

Digitized by Google

igitur rectus casus est; cum vero Vibius praenominis et nominis vicem praestet, non facile dixeris utrum hic gentilicium sit an appellativum personae, gentis nomine omisso, ut saepe in nummis familiarum, e. g. Q. Metellus, Q. Pilipus, M. Metellus, C. Varro, Q. Maximus, Q. Molo, C. Talna, P. Sula, L. Philippus, P. Nerva etc. Cum vero, si praenomen omittitur, cognomen hac aetate praeponi gentilicio solet, uti e. g. Retus Gabinio; tamen rarissimo exemplo invenitur in nummis familiarum AVrelius RVFus, ut hic VIBIS PIVIPVS videri possit dici pro Pilipus Vibis. Ceterum praenomen aeque omittitur in titulo praenestino CAMEVIO·N·V, itemque in falisco ϟIIИVЯ+IIИ.

539. — In agro praenestino speculum inventum.

ΜΕΤΙΟ ΦΑΣΙΑ ΑCIVΑ

CEISIA·VOVCIVA·FATA·RET·IVVIO·SETIO·ATOS·RET·

Prometheus uxorem Asiam gremio fovet adstante ancilla, quae speculum tenet.

Asiam Promethei uxorem vocat Herodotus, de ea orbis parte locutus quam Asiam appellamus: Ἡ δὲ Ἀσίη ἐπὶ τῆς Προμηθέος γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίαν. Herodotum secutus est artifex praenestinus qui Prometheum amplexantem et sinu foventem Asiam fecit eamque intectam. Serius Apollonii Scholiastes ad v. 444, Lycophronis et Apollodori auctoritate motus, qui Asiam Promethei matrem dixerunt, suadere videtur, ut in Herodoto pro γυναικός scribatur μητρός. Quod in aliquibus codicibus factum dicendum est, aut memoria lapsus est Eustathius, qui in notis ad Perieg. v. 270, 620, Herodotum citat, quasi matrem Asiam Promethei dixerit, non uxorem. Prometheus more praenestino prima syllaba mulcatus est dictusque est Metius. Fasia digammate instruitur, quamvis ea vox ne affletur quidem a Graecis, nisi fortasse Aeolis, quod non constat. Scimus in Latio quosdam praeter morem afflasse ut holum pro olo dicerent, et afflatum aliquando mutatum videmus in digamma, itaque legimus Felena, Fercles pro Helena, Hercle, Fircum Fedum pro hirco hedo, idque a Sabinis, teste Varrone, de L.L. l. IV. Acila pro Ancilla scribitur, nec satis constat, utrum sublata littera *n*, vel altera *c*, atque adeo quo postea modo scribi iussit Accius aggulus pro angulo, sic veteres scripserint acula pro accula, acila pro acciḷa: nam et Ancus Marcius legitur et Acca Larentia. Ad speculi dextram inscriptio continenti versu addita est, nomina referens mulieris et viri: in mulieris vero peculio fuisse eamque inscribendam iussisse, satis probat nomen feminae primo loco positum. Fuit fortasse haec Caesia Lucilia Iunii Setii uxor. Quae vero in urbe per *a* et *e* scribitur Caesia, ea, ut in Faliscis, Cesula, Ceso, in Praenestinis addito *i* Ceisia.

Digitized by Google

Nec aliter Marsi fecisse videntur, qui pro Quaestores in titulo Supinate scribunt Queistores. In Latio gentilicia quaedam nomina etiam praenominum loco fuisse alibi dudum docui, cuius moris exempla alia deinde accesserunt. Ex his quaedam ita frequentari coepta sunt ut in numerum praenominum habeantur. Ceisia tamen forma gentilicia videtur esse pronominis loco quasi Caesula. Huic feminae appellativum Fatae datur itemque marito, qui Atos audit; ambobus vero vox imminuta Ret addita est, qua Retos se esse, hoc est Rhetia oriundos affirmant. Quaeres in *Fata*, *Atos* quae lateat significatio? Et fortasse erit aliquis qui ob similitudinem vocis eos putet ita appellari, quod fatidici essent, vaticinationem facerent. Veri etiam speciem facit in Latio vox fatuus, fatua, quo nomine fatidici vocabantur, qui et vates dicti sunt: cuius vocis radicem in fando quaerendam indicat Varro. Sed huic opinioni asserendae id obstat quod in voce fatum, fata, fatuus, ut in fari, littera F sit radicalis, quam huius naturae non esse in voce Fata luculente demonstrat motio masculina Atos, quae ea, utpote adventitia, caret. Illa igitur opinione reiecta relinquitur comparatio huius vocis cum Graecorum thessalorum *ἄττα*, ea reverentiae significatione, qua etiam in Latio et in Sabinis usurpatam olim novimus, *τὸ ἄττα γλώττης φάσι Θετταλῶν οἱ παλαιοὶ προσφώνημα ὃν ἔκ τινος νεωτέρου ὡς πρὸς τροφέα* (Eustath. ad Iliad. I, 603); a iunioribus nempe ad senes honorandos adhibebatur, quasi patres et avos compellantibus (Fest.). Eadem ratione sacerdotes *πρεσβύτεροι* olim appellati sunt. Itaque arbitror hoc nomine significari sacerdotem marem et feminam, genere per paronymiam moto. Confero *atahus* appellativum nomen apud Volscos hoc certe sensu usurpatum: agitur enim in ea lamina de sacrificiis (*esaristrom*). Nascitur autem nomen femininum non a masculino, verum a se, eodem pacto ac sacerdos non gignit sacerdam.

540. — Praeneste repertum.

TASEOS ⅄VƧORCOS PIIONIICOS TASEI o FIL

801

Vir thasius gladio exerto irruens in Lycurgum, qui crinibus horrens ad aram confugiens ut thasium deterreat filium eius Philonicum opem patris implorantem minatur se confecturum.

Dedit Ephemeris Instit. boruss. 1866, p. 14, inde Annal. eiusd. 1869, tav. VII, 2, p. 197. Ego delineatum habui a possessore. Enarrator Ephem. epigr. berol. p. 15 eo errore, quem supra notavi, putans *o* minimi moduli esse punctum, circelli forma, legit Pilonicos Tasei. filios. Sed legendum Pilonicos Taseio(s) filios, graece *Θασήϊος υἱος*. Thasus insula est vino nobilis thracio littori obiecta,

Digitized by Google

cuius eponymus Thasius, Θάσιος. Lycurgus erit rex ille Thraciae notissimus, qui Bacchi orgia evertit: is igitur tradebatur et in insulam Thasum vites excisurus et orgia deleturus advenisse: ibique Thasios, a se persequendo, caedem pueri Philonici minitatus, exterruisse. Nota litteram *q* loco *c* adhibitam ante *o* in Lucorcos, ut in Maquolna, nisi quod ibi omittitur *u*, ut in Proqilia.

541. — Speculi praenestini manubrio insculptum.

SER Delineatum dedi in Diss. dei Can. Ritschel. tav. n. 7. Nota formam singularem littera *r*. Ser nominis proprii primam syllabam puto explendam pro lubitu -Servilia, Sergia, Sertoria, aliterve.

542. — Gemma in qua Achilles ocream induit.

ACIVER Habeas pro nomine latino, ut alibi dixi. Contra Fabrettus in Lexico p. 54 etruscum nomen esse affirmat, cui adstipulatur Conestabilis. Atqui Etrusci, cum Achillem scribunt, S finale constanter omittunt: nec enim quaestio est utrum scribant Acile, Acele, Acle, in quo erravit Conestabilis, putans me ea de causa latinum dixisse, quod *i* pro *e* legeretur in Aciles. Accedit huic alia etiam ratio satis certa: litteram A, media linea ad basem oblique demissa, certum est non esse Etruscorum propriam, nec ad Etruscorum litteraturam unquam pertinuisse: S vero retrogradum, quod Falisci semper, Latini identidem scribunt.

543. — In gemma ubi duo sacrorum ministri ferunt ancilia tria vecte suspensa.

APPIVS
AVCE Dedit Fabrettus in Lexico p. 76 et tab. n. 111. Appius, ut Vibis, de quo supra, etiam praenominis loco habetur. Alce, vel nomen mulieris est casu dativo, vel legendum Alces, nempe Alcius, Alceus.

Laminae.

544. — Lamina aerea musei vindobonensis habens parte postica caput arietinum.

ATILIIIS
SARANIIS·C·M·F In Atiliorum gente saeculi sexti noti sunt Caius Atilius Saranus consul a. 538. Marcus Atilius Saranus monetae praepositus circa a. 560-580. Item Marcus Atilius Saranus praetor a. 602.

Digitized by Google

545. (=188, II, F. — Lamina aerea in museo berolinensi.

IVIO·M·F·C·AN
TORIS·PRO·PO
TI·DIOVE·DEDI

Olim a me descriptam edidi supplevique in Actis Acad. Hercul. 1851 p. 8, praetoris pro pop. nempe pro poplod vicesma parti diove dedront. Mommsenio placuit supplere v. 2 pro potestati: quo deinde repudiato, amplexus est pro poplod diti diove dedront. Nota praetoris nom. plur.

546. (=205, II, o). — Lamina aerea in museo Neapolitano

IVNONEI
LOVCINA

Nil magis varium: nam quod hic dativus casus est Iunonei Loucina, in alia lamina scribitur Iunone Loucinai, item in alia Iunone Loucina.

547. (=207ᵃ, Suppl. II). — Lamina aerea olim apud Io. Bapt. De Rossi coactorem argentarium. V. tab. I, n. 1, 2.

a

IVNONE·LOVCINAI
DIOVIS·CASTVD·FACITVD

b

IT·T
VIT·
NA
ION
VER
QVC
CAT
ACRO
3OS·F
IDIV
3D·DI

In Secchii schedis accurate delineatam inveni, hodie dimidia pars extat in museo bononiensi altera dimidia aut latet aut periit. Dimidiam bononiensem edidit Fabrettus in Lexico, unde hausit Ritschelius et commentario instruxit. Supplementa Fabretti fuere: Iunone Loucinai-arnud castud facitud. Ritschelius restituit sic: Iunone Loucinai-... castud facitud, hoc est, casto facto. Tertius operi accessit Mommsenius, atque, ut solet, aliorum supplementis repudiatis novum hoc dedit: Iunone Loucinai-die nefastud facitud. Sed operae pretium est rationes eius in medium afferre. Tenet itaque in add. et corr. ad Inscr. latin. antiquiss. p. 561 castud facitud ne potuisse quidem ita scribi: « offendit enim, hac aetate tituli, facitus pro factus ». Sibi vero multo magis displicere castum, idest « ieiunium translatum ad sacra deae, si qua alia est, plane romana, quem, ait, non novimus nisi in sacris Romanorum graecis, ut sunt Isiaca, Cererisque ». Haec Mommsenius, oblitus scilicet Magnam Matrem, cuius gratia Romani, ut Tertulliani verbis utar, exceptione certorum eduliorum se purificabant. His tribus quarta accedit a Romanis ieiunii religione culta, Iuno Lucina. Quae quia aliae ferebantur Iunones, eaeque Lucinae, ferme ut apud Graecos Ilithyae, dicitur esse Lucina Iovis, illa nempe, quam obstetricasse Iovi aiebant parturienti, quo tempore Minerva e cerebro eius armata prosiluit,

Digitized by Google

cuius fabulae historiam effictam vidi in speculo etrusco Praeneste effosso, in quo mulier fasciis caput Iovis constringens effingitur. Parte laminae aversa *b* inscriptio quae fuit, aere dissecto, ita periit, ut ne ipsae quidem voces, quarum reliquiae superant, restitui tuto possint, adeo ut nimiae fiduciae arguendus sit Ritschelius, qui v. 8 supplet sACROm. Forma litterarum ea cum sit, quam quae antiquissima, hoc monumento usus sum prae ceteris in origine latini alphabeti enarranda.

548. (=811).

CERERES CA

Supplebis, ait Ritschelius, Enarr. tab. p. 90, aut cum Mommsenio Canistrom sive Canom vel Canistellom malueris, aut Calatos aut Catino vel Catillo, aut fortasse Calix, Caliculos interpretabere ad similitudinem poculorum tab. X, XI compositorum. Novum deinde supplementum est amplexus Mommsenius putans necessario hic duas Cereres nominari, Cereres castae. Aliter ego. Namque cum menti obversetur antiquus mos de quo Varro in l. VII de L.L., 84, testatur in aliquot sacris ac sacellis scriptum haberi « ne quid scorteum adhibeatur ideo ne morticinum quid adsit », et in porta Anagniae scriptum olim fuerit, Sume samentum, et simile quid moneat, omnium sententia, lamina volsca, arbitror potius in lamina olim scriptum, Cereres castus, nempe Cereris, ut Salutes, Erones, pro Salutis, Eronis.

549. (=206, XCII, B). — Tibure olim inventa, nunc in museo parisiensi.

C·PLACENTIOS·HER·F
MARTE·SACROM

C·PLACENTIVS·HER·F
MARTE·DONV DEDE

Haec lamina singulare praebet exemplum duplicis orthographiae, non promiscue, at separatim adhibitae. Auctor Placentius, quo primum tempore a declinatione in *os*, *om* transitum est ad declinationem in *us*, *u* vel *um*, dativos tertiae declinationis docet adhuc *e* servasse pro *i*, et *t* tertiae verborum personae omissum: ne quis ea de causa maiorem antiquitatem prodere putet.

550. — Beneventi apud virum nobilem Vincentium Colle de Vita.

• FORTVNAI •
POBLICAI
• SACRA •

Delineatam edidi in Diss. archeol. vol. I, tav. IX, 2, p. 97. Cum Beneventum colonia deducta sit anno urb. 486, constat saeculo extremo quinto hunc titulum antiquiorem non esse. Sacra, plurali numero puto, formula vetustior, quam sacrom, sacrum.

Digitized by Google

551. (=209, II, 1). — In museo Kircheriano.

T
ID
AT
↓
VAD
VEↄIT
COD
ↄEIBER

Fragmentum laminae quadratae, cuius laeva pars amissa legem aliquam ad sacra fortasse pertinentem videtur praetulisse. Litteram ↓ v. 4 numeri loco habenda non est, hac enim aetate duas habuit inferne lineas ad angulum flexas, vel lunulam, ↓, ⊥: erit igitur nota qua libertus significatur, idque etiam confirmat spatium vacuum praecedens.

552. (=193, VI B). — Lamina musei Gothani utrinque scripta.

MINID·M·OC
EPIOM·FVↄ
/ↄATVD
T PONT

III
VIT
\S
VOM

Videtur v. 3 posse suppleri conlatud nempe airid: cetera incerta.

553. — Lamina aerea rotunda utrinque scripta Romam ex agro allata.

VPEIM
ↄAIVAN·M
ↄVAD·MA

: SPEKI
RAM : KO
ΞIKOM : S\
VAS : OPΞ
OM P

Litterae in titulo primo loco posito graciliores sunt et gyrus apparet malleo percussus, qui et aliquam litteram fortasse obliteravit, in laminae medio punctum factum apparet ad excipiendum pedem circini, qui circulum laminae secandae signavit. Laminam rotundam eo pacto excisam olim inventam in regione pedana prope Gallicanum vidi et charta expressi. Graecae erat epigraphae fragmentum, quod edidi in op. I Piombi antichi a. 1847. Vpeim fortasse pro Opeimio: Upis osce eadem quae Opis. - laeva p m videtur esse male insculptum pro laevad m.. confer CVDIDO pro CVPIDO eadem *p* et *d* permutatione. - Luad ma. casus sextus est, continetque nomen Luae Matris sic enim appellabatur. Altera ex parte litterae sunt crassiores, angulosae, verba punctis identidem interstincta, non integra, et pro lubitu supplenda. · speci | ram · co | v)eicom, su | vas · ope | om p.

Digitized by Google

554. (=191, II, c). — Lamina plumbea musei Medicei Florentiae.

PV·SPECIOS
MENERVAI
DONOM
PORT

Nota praenomen Plautios cuius alterum exemplum praebet titulus praenestinus. Singulare est donom portat, quod iuvat conferre cum IIIIRT inscriptionis marruvinae.

555. (=1491, II, B). — Patera aerea in museo Berolinensi.

Λ·SEPTVNVLENA·PETR·MAISIO·DONO·

Λ pro A est, Aula nempe, feminae praenomen: eo utebantur hac aetate nobili genere natae et libertae. Septunolena ex Septunula idque ex Septuna, etrusco more, in na desinente nomine gentilicio, ut Caecina, Spurina, Detrona, Salvena. Petr vel praenominis loco est, legique debet Petronio, vel praenomen Petro. Maisio, Mesium dictum rustice, scribit Varro, de L.L. VII, 96: Rustici pappum Mesium, non Maesium. Pappum praenomen Maesii esse, non nomen appellativum, scribendumque adeo Pappum non pappum, ut Varronis editores ante Mullerum scripsere: idque etiam suadet inscriptus graphio titulus in patella rubra: ΠΑΠΡΞ ΒΛΛΙΣΙΟΞ, et Πάππος Αἰμύλιος apud Appianum, De reb. gall. I, 2. - Dono: conferre suadeo titulum Spoletinum MINERVAE·DO frustra sollicitatum hactenus a doctis.

556. (=1345, IV, c). — Lamina aerea rotunda olim addita fundo vasis aerei miri artificii, quod ex Orvietano agro in museum Kircherianum illatum est.

CN AFREIVS MAGISTER DONVM DAT TANIAE DETRONE VEVF

Delineavi ipse, et Ritschelio misi: puncta interstinguentia non recte addidit Ritschelius. - Taniae praenominis loco est, Detrona gentilicium, etrusca origine: Pater Taniae Velius Detrona nuncupatus est.

557. — Faleriis in municipio reperta lamina utrinque scripta.

GONVEGIVM·QVOD·EST·ACIPTVM AETATEI AGED
OPIPARVM·AI VEITAM QVOVVNDAM FESTOSQVE DIES
QVEI SOVEIS·A VTIEIS·OPIDQVE·VOVGANI
GONDECORANT SAI VME COMVIVIA VOIDOSQVE
OVQVEI·HVC·DEDERV' NPERATO·RIBVS·SVMMEIS
VTEI·SESED·VVBENT NEIOVENT OPTANTIS

Digitized by Google

Huius laminae partem posticam dedi in Actis Societ. Antiquar. Londin. et habes inferius: hanc antiquioris aetatis hic primum edo. Constat versibus saturniis sex qui ex longo carmine superant, lamina transversim secta, ut breviorem titulum a tergo reciperet. Sed hi versus pene integri ad nos pervenerunt, paucis tantum litteris amissis, quae facile, puto, possunt suppleri. Laminam ipsam accepi, ut inventa est, fractam, et fragmenta composui. In litteratura et orthographia saeculum sextum sine dubio agnosces, *d* paragogico sermonis vetustioris excepto, quod tamen auctor carminis revocavit non metri causa, sed ex ingenio. Singulare est etiam litterae *g* usus loco alieno: scribit enim Gonlegium, Volgani, Gondecorant. De quolundam non eadem est ratio, eius enim scripturae vestigium in Urbe praebet lamina de bacanalibus in voce oquoltod pro occulto. De littera *i* retenta pro *e* in participio Aciptum veterem consuetudinem agnosce, qua dicebant consiptum, dissiptum, distisum, pertisum, Fest. s. vv. Macrob. Saturn. III, 6. N omissae interdum ante dentales *t*, *d*, ut in agedae, extant exempla, quae collegit Ritschelius (Enarr. tab. p. 46), ex titulo Sorano, lubetes, ex stela pisaurensi, dedrot, ex columna atestina, Veicetinos, quanquam id postea in Suppl. Enarr. tab. p. 105 repudiavit, obsequens Mommsenio. His adde cupat, pro cubant, in tegulis faliscis, Cetur pro Centur, in lamina Antinate, et saeculo etiam septimo facieda pro facienda in lapide Narbonense, Sequda pro Secunda in tegula Cetonae reperta, quod est oppidum in agro Clusino. In Ququei v. 5 omissa syllaba est errore fabrili, itemque in inperato·ribus punctum interiectum. Sententia carminis haec esse videtur. Collegium illud, cuius prae foribus lamina affixa est, esse constitutum agitandi aevi causa, opiparum ad vitam et dies festos colendos, idque omni urbanitate atque hilaritate et ludorum et conviviorum, luminibus atque artificio flammarum. Imperatores etiam summos se digne accepisse atque omnem operam dedisse optantes, ut hi libenter adessent et bene se iuvarent. Haec insunt carmini, reliqua periere. Versum secundum et tertium paulum ab initio scalpro pene obliteratum esse moneo, sculptoris opera fortasse, qui ut titulum aversum scriberet ferreum scalprum voluit acuere. Socii Romanorum tunc erant Falisci, quibus licebat milites iubere, iis imperatores praeficere, bellumque suis auspiciis gerere, auxiliaque imperata populo romano mittere iisque adesse si quod bellum ingrueret. Qui summi erant sociorum duces a Latinis praetores nuncupati, eos Falisci quamquam a Praetoribus, ut Latinorum urbes, regebantur, Imperatores appellant, more, puto, ab Oscis translato, quoque et Romani utebantur.

Versus quos saturnios esse dixi, supplebis scandesque sic per anacrusin:

Gonlégiúm quod ést acíptum aetáti agéd(ae)
Opíparum á(d) veitám quolúndam féstosqué dies

Digitized by Google

Quei soúeis a(st)útieís opídque Vólgáni
Gondécorant saí(pís)ume cómvivía loidósque
Qu(ei)queí húc dedéru(nt í)nperatóribus súmmeis
Ulteí seséd lubént(e béne) iovént optántis.

Pleno commentario cum haec epigraphe esset condecoranda, neque huius loci sit fusius disserere, aliquem auguror futurum doctum virum qui meas vices praestabit, dum constet, quam multa de statu Faliscorum deque eorum litteris hoc reperto monumento lucremur.

558. — Pars postica laminae faliscae Faleriis repertae.

IOVEI · IVNONEI · MINERVAI
FALESCE · QVEI · IN SARDINIA · SVNT
DONVM · DEDERVNT MAGISTREIS
L·LATRIVS·K·F ·C· SALI VA·VOLTAI·F
COIRAVERONT

Delineatam edidi et interpretatus sum in Diss. dei Can. epigr. di Fed. Ritschl tav. n. 1, p. 33 seqq. Falesce sunt Falisci quo se nomine appellant Faleriorum cives in planitiem ab antiqua sede montana deducti a Romanis circa annum u. c. 516. Templum Iunonis Quiritis Faliscorum pristino loco in oppido Falisco mansit propter religionem, coloniaque a Romanis in eum locum deinceps deducta nomen sibi coloniae Iunoniae Faliscorum fecit. Qui modo in Sardinia Falisci traduntur, hactenus ignoti erant. Qui si negotiorum causa in ea insula morabantur non recte se in Sardinia esse dicerent, sed ut Italici illi qui negotiabantur Argeis, magis dicere debebant qui in Sardinia negotiantur. Neque vero licet opinari, quod Mommsenius proposuit, eos peregrinantes in ea regione tunc temporis fuisse, quo diis patriis donum miserunt. Quae enim ratio commoda reddi potest cur non potius, ut peregrinantes solent, reduces in patriam diis obtulerint dona, quam miserint ex longinqua regione ipsi propediem reversuri? His igitur reiectis opinionibus causam idoneam non habentibus manet illa sententia quam ut vero simillimam posui. Eadem scilicet aetate qua Romani Faliscos subactos in planitiem coëgerunt descendere ibique novam sibi sedem condere, cum Sardiniam insulam occuparent, visum, eorum iuventutis partem in Sardiniam deducere, ut ne domi rebellarent, et foris essent praesidio. Falesce, uti et, coiraveront, vetustioris orthographiae vestigia sunt; erat enim hac aetate scribendum Falisceis uti hac eadem lamina scribitur magistreis, et coiraverunt, quemadmodum dederunt, sunt, et in anteriore laminae facie dederunt. Nota magistrorum templi nomina: L. Latrius Kaesonis

Digitized by Google

filius, C. Salvena Voltai filius, quorum alterum more Latinorum, alterum etrusca forma declinatur. Volta praenomen patris C. Salvenae pro Voltio est, quod saepius occurrit in titulis faliscis.

559. — Lamina aenea Faleriis in municipio reperta, nunc in museum Kircherianum per me illata.

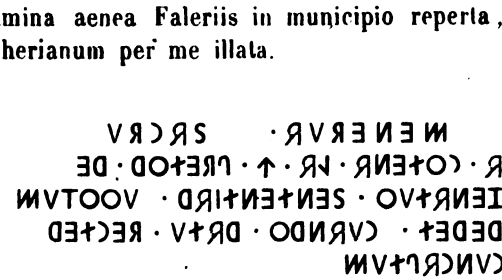

Duabus dimidiis partibus constat haec lamina, quarum prima decem totis annis ante alteram reperta est, atque anno 1860 edita a me est in Annal. Instit. boruss. quanquam sex fere mensibus antea furtim ab Henzeno cui edendam commiseram, fide prodita, ad Mommsenium missa est, qui publicavit. Integram epigraphen, parte nempe altera dimidia inventa, edidi in dissertatione quam in anglicam linguam versam habes in Actis Socii antiq. Londinens. Iterum vero de ea disserui in Academia Pontificia (Diss. sui Can. epigr. di Fed. Ritschl) et in tabula delineatam dedi. Fabrettus (Primo Supplemento alla racc. delle iscr etr. 1872 p. 113) non ex mea editione quae sibi notissima esse debuit, protulit, sed ex novo ectypo, quem conficiendum sibi curaverat ope praefecti musei Kircheriani, ipso monumento, ut puto, inspecto. At hic novus ectypus chartaceus, quem praebuit Fabrettus, gravissimo errori causam dedit; omissum enim est praenominis Cotenae elementum, cuius inferior pars extat in lamina luculentissima. Itaque pro ꓤ edidit ꓤ, et interpretatus est Aulus.

In Faliscorum litteratura haec esse notanda olim dixi. Litteris hi utuntur partim suis partim latinis et etruscis. Faliscorum sunt ꓤ, *a*, quam constanter distinguunt a littera Я, *r*, cuius linea curva mediam verticalem non tangit. Cum vero retrograda scriptura ad Etruscorum morem utantur, tamen litteram S constanter servant ad dextram versam. Litteram ↑ loco F Latinorum soli adhibent. Ab Etruscis sumunt Ш, *m*, pro M Latinorum, quo carent, I, *z*, pro S, licet raro, et, ut videtur, sine iusta causa, mutuantur. Formam litterae ✝, *t*, Etruscorum more effingunt: ab his etiam duplex punctum imitantur aliquando, quod maioris antiquitatis signum cave ne cum Detfelseno, quem refutavi in Diss. arch. I, 70, 71, putes: iidem Italicorum ꓤ pro E usurpant promiscue. Orthographia huius tituli ad eam, qua sexto saeculo Latini usi sunt, pertinet: cuius in censum venit etiam litterae ꓤ media forma. Litteris latinis *q*, *g*, *b* carent: pro quibus *c* et *p* adhibent: Grae-

Digitized by Google

corum *k*, non utuntur: diphthongo *ae*, etiam in vocabulorum radice, abstinent, ut rustici latini, scribuntque Pretor, Ceso, Cesula. Vocales duplicant longas, *o* non excepto, de qua orthographia v. prolegomena. Sententia tituli haec est. Lars Cotena, Lartis filius, praetor, votum, quod conceperat, dedit, ex senatus sententia, qui iudicavit non vitio conceptum, sed recte ea de causa datum. Vide dicta in Diss. edita a me Romae sui Canoni epigrafici di Federico Ritschl.

560. (= 187, II B). — Prope Lugnanum reperta, nunc in museo Monacensi.

M · MINDIOS · V · FI
P · CONDETIOS · VA · FI
AIDIVES·VICESMA·PARTI
APOVONES · DEDERI

In pede candelabri ferentinensis M. Mindius nominatur, nec alibi gens Mindia occurrit. P. Condetios pro Condentios dici sunt qui autumant, conferuntque Placentium, Laurentium, Terentium, Iuventium aetate liberae reipublicae; potest enim a condente originem ducere, ut nomina praedicta a Placente, Laurente, Terente, Iuvente orta esse dicuntur. Huius Condetii pater praenominatus est Va, quem dubites Valerium ne an Varium dicas. Vox filius sic imminuta, FI, in primo et secundo versu, praesertim cum tertius et quartus versus aeque in I desinant, suspicionem movent sint ne potius signa, quam litterae, quibus artifex pro ingenio suo voluit uti in fine versuum. De vicesima parte Apollinis aliud exemplum non suppetit, nec magis cur aediles eam dederint, quibusve de bonis.

561. (= 181, Suppl. I, p. 91 A). — Firmi reperta in monte Geronio.

V TERENTIO · V · F
C·APRVFENIO·C·F
V·TVRPIVIO·C·F
M·AVBANI·V·F
T·MVNATIO·T·F
QVAISTORES
AIRE·MOLTATICOD
DEDERONT

Laminam tradunt repertam cum vasibus testaceis XVII, in quibus erant argentei nummi pondo librarum trium, semis. Quae si vera sunt, nummi argentei certe ad aes multaticum non magis pertinent, quam testae ipsae in quibus reperti dicuntur. Firmum colonia a Romanis deducta est a. 490 quatuor annis post quam argentum Romae feriri coeptum est. Quinqueviri quaestores extra ordinem creati videntur.

562. — Antini Marsorum apud Ferrantios, lamina.

PA·VI·PACVIES·MEDIS
VESVNE·DVNOM·DED
CA·CVMNIOS·CETVR

Vidi et stanno expressam edidi in Ephem. neap. 1852, p. 10 seq. Formula ipsa latina est et dialectus ad

Digitized by Google

latinam linguam proxime accedit. Sic vero latine legendam puto: Paccius, Vibii filius, Pacuvius, Meddix, Vesunae donum dedit. Cavius Cominius Centurio. In tertio versu Cetur interpretatus sum collato titulo vici supinatis, in quo vici quaestores nominantur, sublato omnino verbo curavit, quod in similibus titulis addi solet. Nomen magistratus, hic est centurio. In vico supinate vero eo munere funguntur quaestores, Albae, Faleriis, alibique magistri vocantur. Centur casu recto pro Centurio olim dictum ex analogia sumo, collato nomine Decur, quod pro Decurio olim usurpatum tradit Festus. Dunom pro Donom redit in lapide navelliano.

Lapides.

563. — Locus in Aequicolis ubi inventus est lapis hodie dicitur Tor di Taglia.

ΠΟ·CΛ·ΠΟΜΠΟSIIES·ΜΕDD
ISS · TΛVII · STΛTE · ΜΛ · DD

Dedit Caietanus Riccius qui descripsit. Tituli formula latina est, at dialecto latina Aequicolorum scribitur, quae ad latinam Antinatium accedit. Lege: Poblius, Cavii filius, Pomposius, Meddix Talii, Statae Matri donum dedit. In Aequicolis praeter Cliterniam et quam Virgilius memoravit Nersem, confirmavitque lapis oscus, innotuit municipium Aequicum ex lapide aetatis imperatoriae, quem vulgavi in monum. aequicol. « Il Cicolano ». Accedat nunc oportet Talium, in qua urbe meddix, Oscorum lingua, magistratus summi locum tenet. Mater Stata seu Vesta, religiose ab Aequicolis culta est. Poblium praenomen sic aliquando imminuunt veteres ut integram syllabam PO pro littera singulari P scribant: cuius moris exempla alibi collegi. Pomposiies duplicat *i* de qua orthographia egi in prolegomenis. Ea usi sunt Osci campani, cuius exemplum luculentum dat inscriptio graphio notata in vase, quam delineavi mihi Neapoli; edidit vero Minervinius:

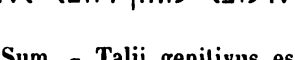

Scilicet, Lucii . Cnaevii . Sum. - Talii genitivus est ex nominativo in *ium* ortus: Ritschelius post magnam, quam ipse vocat Bentleii virtutem, pronuntiat, de declin. recond. p. 17, « substantivorum in *ius* et *ium* desinentium genetivum antiquior lingua nunquam finivit geminata *ii*, sed una simplici *i* vocali ». Addere etiam oportet ex tabula puteolana OSTIEI ubi secunda vocalis *i* resoluta apparet in *ei* ad longae modum.

Digitized by Google

564. (= 190, L, D. — Florentiae in museo Mediceo basis.

MISIO MAR//

M TEREBONIO·C·V
DONVM·DAT·VIBEN
MERITOD

Primam litteram posse legi *a* cum antecedentis litterae vestigio testatur Mommsenius, qui dei nomen putavit, fatetur tamen se explere non potuisse. Idem MAR supplet Marti. Erant igitur eius sententia duorum numinum icunculae basi parvae impositae, quorum nomina memorat lapis. Mea opinio est nomen Maisio eo loci fuisse scriptum, quo nomine potuit Iuppiter nominari, ab Oscis, qui Maius in basi Tusculana appellatus est a Latinis,

IOVI
MAIO
SACRVM
P·MVCIVS·PATER

Maesium vero mensem, Latini Maium appellarunt, a maioribus, ut scribit Varro (De L.L. VI, 33), quemadmodum a iunioribus Iunium. Inscriptio supplenda videtur Diovei Maisio Marti. Nota Terebonio pro Trebonius aevi recentioris, cum quo simul in *um*, coniuncta terminatio monet basim saeculi esse facile sexti incipientis, praesertim cum diutius *d* sexto casui, adeoque adverbiis de eo natis, addere non consuerit antiquitas.

565. — Nazani, qui pagus est in Sabinis.

P MENATES·P·F
AID PL
// // XXX

Exscripsit Ab. di Costanzo, citavi ego in Ephem. Instit. 1860 p. 97 memoria lapsus, TR pro AID. Menates pro Minatius adhibitum dixit Ritschelius, de declin. recondita p. 17, exempla huius mutationis hac aetate praesertim perrarae vere similia, iudice Mommsenio, afferens nulla. Is vero putat *Menates* esse pro *Menatis*, casu primo contractionem nondum admittente ad saeculum usque sextum septimumve: Menas vero sive Menatis gentilicium nomen idem ac Maenas ut Sufenas, Maecenas, Fulginas, etc.: perperam vero, Menas confundi cum cognomine graeco contracto Μηνᾶς, Latinis Mena, non Menas. Haec ille. Quae si ita sunt, Menas adnumerandum erit exemplis supra allatis e Faliscorum orthographia, *Pretor*, *Cesula*, *Ceso*. Maenas certe legimus in titulo venafrano. Vide meum opus, Venafro illustrata, p. 92.

C·MAENATI·C·L·EROTI
C·MAENATI·C·L·BALBO
ET·SORORIBVS·EORVM

Digitized by Google

566. — Romae in vinea Grande ad circum Maxentii cippus ex lapide albano.

AID·CVR·VE
ITE RNS·VC
AVIT · EISDE
M·AID·PL·PROB

Descripsi. Lapis integer esse videtur nec amissae litterae esse ullae praeter dimidium *b* versu ultimo. Ceterum in Bull. Instit. 1869 p. 268 sic repraesentatur ut putes latere dextro litteram amissam vel imminutam: male v. 2 nullum intervallum dividit ITE ab RNS. Henzenius nomen initio amissum ait, reliqua supplet sic: Aid. cur. Veliternis locavit eisdem aid. pl. probavit. Nescit vero quid hic faciunt Veliterni, cum nec probabile videatur municipium Veliternum opus suscepisse, nec mancipes Veliternos sic potuisse nominari. An rem sic expedies: nomen in VE ITE (= Vebius Iteus, h. e. Itius), in rns nomen aut quid aliud incompertum putans latere. Quod vero dignitas nomen ipsum magistratus antecedit, id non magis obstat, quam in inscriptione praenestina n. 586 Magisteres coraveront C. Anicio L. St... quamvis antiquitas soleat passim praeponere nomina propria.

567. — Via ortiensi milliaris XII in vinea Malafede, columna.

V / VII
C·CINCI C
AIDILE PVS
PLEIB IPROBAVERO

Descripsi, iterum charta expressi, tertio ectypum gypseum abstuli, ipsum lapidem diligenter delineavi edidique in Diss. dei Can. Ritschel. tab. n. 5, p. 40 segg. post Henzenium, Bull. Inst. 1869, p. 267. Lectio Henzenii fuit:

V / VII
C·CINCIC
AIDILE PII
PLEIB·PROPAVLQ

Littera illa prima quae male exhibetur ut V, cum sit supra et latere sinistro imminuta, potest accipi pro N vel V. V. 2 linea suprascripta nihil facit ad epigraphen. Ibi perperam O additur versui secundo, cum inferior sit, et ad Cinci pertinere non possit. V. 3 male PII ubi post P certa vestigia sunt litterae V, et S fere dimidia pars conspiciatur. V. 4 quod post Pleib perperam ut punctum ab Henzenio repraesentatur est crassa linea verticalis, cuius vim editor non intellexit. Idem male omisit litteram inter V et L sublato etiam spatio quod in lapide est manifestum; tandem ultimo loco Q pro O posuit, quamvis integerrima illa littera sit et superficies circa nec rimam nec rugam habeat ullam, quae pro cauda illius O accipi vel a tirore possit.

Digitized by Google

Nomen alterius aedilis initio periit: videtur tamen aliquis V vel N MIN fuisse ex apicibus qui supersunt; alter est C. Cincius: hi aediles plebis implent paginam: quae enim deinceps scripta sunt ad secundam paginam spectant, cuius verticalis illa linea crassa indicium est. Ibi leges OPVS PROBAVERO. Nota finalem *s* omissam in Aidile et *nt* in tertia persona plurali, ut in DEDRO: item litteram A ea forma, quae a Graecis inventa, mature a Latinis recepta est

568. (= 814). — Romae trans Tiberim in columella.

DEVAS
CORNISCAS
SACRVM

Lege deivais corniscais. Corniscarum divarum, ait Festus in epitome p. 64, locus erat trans Tiberim cornicibus dicatus quod in Iunonis tutela esse putabantur.

569. (= 61, XLIX E). — Lanivii, lapis albanus muro insertus.

AIDIV//S
AIRID
AV

Descripsi. Videtur legendum v. 2 Airid et v. 3 supplendum conlatod faciendom coiraveront. Airid est aere. Conf. in lamina falisca OPID.

570. (= 63, XLIX B). — Tusculi ante sepulcrum Furiorum parva columna.

M FOVRIO · C · F · TRIBVNOS
MILITARE · DE · ΠRAIDAD · MAVRTE · DEDET

Militare pro Militaris accipitur, Maurte pro Mavorte. Nemo non videt, ait Ritschelius, viditve, ita instauratos titulos nunc haberi, ut antiquissimi exempli cuiusdam et sermo et litteratura religiose servaretur.

571. (= 64, XLIX C). — Tusculi cum supra allata loco indicato.

M · FOVRIO · C · F · TRIBVNOS
// // RE · DE · ΠRAIDAD · FORTVNE · DEDET

Supple v. 2 (Milita)re.

Tusculi in sepulcro Furiorum tituli insequentes reperti et a Petro Sante Bartolio delineati Romae 1768 fol. tab. 25.

572. (= 65). — In arca et in operculo.

<\ TVRΠVEIO · C · F

Digitized by Google

573. — A Pollidoro habuit Muratorius 1757, 4.

M · TVRΠ⊢EIO · Q · F · ⊢ · N

574. (= 66). — In fronte arcae et in operculo.

Π · ||OV · C · ||

575. (= 67). — In arca, ut videtur.

Q · ||OVRIO · Λ · ||

576. (= 68). — In arca. Λ · ||OV Π ||

577. — A Pollidoro habuit Muratorius 1678, 8.

ΛN · ||OVR · M · ||

578. (= 69). — In fragmento fortasse minio picto.

C · ||OVR

579. (= 70). — In titulo forte minio picto.

C ||OVR
I · M · ||

580. (= 71). — In titulo forte minio picto.

||OVRIO
M · || · C · ||

Pollidorus rectius C · N pro C · || Murat. 1678, 8.

581. (= 72). — In titulo forte minio picto.

CN · FOVRIO

582. — Pollidorus misit Murat. ib.

C · FOVR · A · F · MARCIA COIVNX

Hactenus tituli Furiorum. Sequuntur Aletrinates.

583. — Aletrii lapide calcareo.

M · DECVMI
C · DECVMIVS **Descripsi.**

584. — Aletrii lapide calcareo.

C · CORAN
CORANA · C · F
CORANA · C · F
⊢ · SVEIS · VICI

Descripsi. Ultimum versum legas: Liberteis sueis Vici (fecerunt). Aletrium vel tunc vicus fuit, vel se ita appellavit.

Digitized by Google

585. (= 1183, XXXVI E). — Praeneste corona laurea e saxo calcareo, loco gemmae titulus legitur:

FORTVNA·ΠRIMϢ
V·DCVMIVS·M·F
DON·DEDIT

Prodiit in Ephemeride Civ. Cathol. Charta expressum misi Ritschelio, qui legit in Enarr. p. 30, v. 3 DEDI putans forte fuisse DEDIT. Fortuna Primgi est Fortunai Primiginiai, omissa littera *i* post *m*.

586. (= 73, 554, Suppl. II B). — Praeneste in Domo Cecconia, lapide albano, ara.

APOLON
METILIOɔ
MAGISTERE
CORAVERON
CANICIOLS
RIANDO

Descripsi quatuor primos versus qui extant chartaque expressi. Ritschelius a me didicit qui citaveram *coravero* in Annal. Instit. ectypumque per Henzenium a Cicerchia praenestino sibi paravit. Plenius deinde legit Mommsenius, qui mortarium quo extrema littera obruebatur excussit. Ultimos duos versus Cecconio episcopo debemus, nam perierunt. Dimidiam fere inscriptionem hodie desiderari nonnulli opinantur. Lectio mihi haec est: Apolloni . Metilios . Magistere(s) coraveront C . Anicio . L . St(atilio), revocata T ex versu superiore. RIANDO extremum versum litteris infra imminutis dedit Cecconius: inde Mommsenius fecit pRobaROntque; vaRIANDOm supplevit Ritschelius, nempe pingendum. Mihi videtur levi permutatione litterae *n* in *m* posse verosimilius restitui aRIAM DO, ut magistri illud quod Metilius Apollini dedit curarint, aream vero ipsi donarint.

Stelae praenestinae.

Praenestini, cum sepulcra haberent in solo defossa et terra obruta, signis quibusdam usi sunt, supra terram positis, unde qui locus iam esset occupatus dignosci posset. Bases signorum rotundae sunt, vel quadratae, in quibus titulus inscriptus est. Signa rotunda passim in poma desinunt ad instar pinearum afficta, et ex capitulis corinthiis nonnunquam assurgentia: vel thoracibus praesertim mulierum subiiciuntur. Vide Diss. Archeol. vol. I p. 156 seqq. Locus varius est qui inscriptiones recipit. Modo enim in infima base modo in summa nunc in media insculpunt: mos etiam est scribendi in pineis et in basibus quadratis, quae omnia notavi diligenter, ne quem decipiat error Mommsenii iudicantis ex loco inscripto de maiori minorive antiquitate titulorum. Vide etiam dicta mihi in Diss. Archeol. p. 157. Conieci in hunc locum titulos omnes etiam saeculi septimi, ne dispescerem, quae ad easdem familias pertinent.

Digitized by Google

587. (= 555). — In margine superiore basis.

ΛCIVIO Descripsi.

588. — In basi media. V·ACVTI Descripsi.

589. — In basi quadrata. MACVTI·C·F Descripsi.

590. — In basi quadrata. SEX·AFILIVS·T·F Descripsi.

591 (= 1144).. — In basi media. C·ANCILI·T·F

Descripsi. Male Mommsenius ponit in pinea, et V acutum exhibet.

592. — In margine basis striatae.

V·ANICIO Ephem. Ep. 29.

593 (= 75, XLV, 2). — In margine superiore basis striatae.

V·ANICI·V·F

Descripsi. Male in pinea Momms.

594. — In margine basis striatae.

V·ANICIO·V Descripsi.
F

595 (= 77, XLV, 1). — In basi media.

ANICIA·M·F

Descripsi. Male in pinea Momms.

596. MAIO·ANICIA·C·F Ephem. Ep. 36.

597. (= 78, XLVI, 25). — In basi quadrata infra thoracem feminae.

//INO·ANIA·C·F

Descripsi. Male Momms. in basi columnae. Supple mINO.

598. — In basi quadrata. ANTESTIA
BOSTA

Descripsi. Cecconius POST pro BOSTA male.

599. — In margine superiore basis.

C·ANTONIO·M·F Descripsi.

600. (= 80, XLVI, 47). — In basi quadrata.

V·N IONI·II AC·I

Lectiones duae sunt, quae feruntur, altera Ritschelii V·AENTONI·V·AC, Henzenii altera V·A//IOIV·I·V·AC, malae utraeque.

Digitized by Google

601. (=82). — In margine inferiore basis.

ΑΠΤΡΟΝΙΑ

Descripsi. Male in pinea Momms.: idem *p* clausum perperam dat.

602. (=81, XLVI, 26). — In margine superiore basis.

M · APTRONIO · AN · F.

Male in pinea Momms.: idem in add. p. 555 pravam lectionem M · F praebet.

603. (=83). C · AQVTI C · F

604. — In basi quadrata. ARACILIA · C · F Descripsi.

605. (=84). N · ATILIA · P · F

606. — In basi quadrata. ATLIA · A · L
LAIS Ephem. Ep. 33.

607. (=85). — In margine superiore pineae.

C · AVIIIOC

Descripsi. Male Momms. in basi.

608. — In margine inferiore basis.

AVIIA

609. — In pinea. AVLIA · C · F Ephem. Ep. 37.

610. L AVLI
ORCIVIVS

611. — In pinea. L · AVLI · L · L Ephem. Ep. 35.

612. (=86). — In margine superiore basis striatae.

A//BOVFIIIO

Descripsi. Locum inscriptionis omittit Momms.: idem addit punctum post A quod periit.

613. — In margine superiore basis.

M C I Descripsi.

614. (=87). — In pinea ordinis corinthii.

M · M · CALTIVS · M · F

Descripsi. Male Momms. in basi: idem vestigia M non notavit, et in add. emendavit CALTIVS.

Digitized by Google

615. (=88). — In margine inf. basis, cui pes supponitur ordinis corinthii.

M · CALTI · M · F

Descripsi. Momms. in basi: idem ⊢ acutum dat.

616. (=89). — In pinea. CALTIA · M · F

Descripsi. Male in basi Momms.: idem ⊢ acutum dat, et in add. p. 554 ⊢ angulatum, non satis certa ratione expressum.

617. — In margine inferiore basis.

V · ⟨ Descripsi.

618. — In margine inferiore basis.

V · CAICI Descripsi. Ephem. Ep. 40.

619. — In pinea. CAMELIA · C · F Ephem. Ep. 41.

620. — In pinea. C · CAMELI · C · F Ephem. Ep. 39.

621. (=74). — In margine superiore basis.

CAMELIO · N · ⊢

Descripsi. Sub pinea Momms.: idem legit C. Amelio perperam. In add. Henzenium ait bene transcripsisse CAMELIO errans et hic in L.

622. (=1501, a). — In margine superiore basis.

C · CAMELIO · ⊢ · ⊢

Descripsi. Momms. locum inscriptionis non indicat: idem male A pro Λ dat.

623. (=90). — In basi quadrata.

C · CARMEI · C · I

Descripsi. Formam basis non indicat Momms.: idem postremam litteram mancam omittit.

624. — In basi quadrata. ⊢ · CARO'// Ephem. Ep. 42.

625. (=91). — In inferiore margine basis.

S · CASIOS

Descripsi. Locum inscriptionis non indicat Momms.

626. (=92, XLVI, 28). — In basi quadrata.

⊢ · CAVCI · M · F

Descripsi. Male Ephem. Ep. 16 ponit in basi rotunda. Praenomen initio ab Henzenio omissum indicat Ritschelius in lacuna esse quaerendum.

Digitized by Google

627. — In pinea. Λ · CIIΠOVIII · M · II · Ephem. Ep. 43.

628. — In pinea. C · CEST Ephem. Ep. 45.

629. (= 93). — In margine basis inferiore.

C CESTI · M · F

Descripsi. Locum inscriptionis non indicat Momms.

630. — In basi quadrata. //STIO · C · II · C · N Ephem. Ep. 44.

631. (Suppl. III, O). — In basi quadrata.

CESTIA · Q · F. Descripsi.

632. (= 94). — In basi quadrata.

EVCLESIS
CESTIA · Q · L
SALVE · VALE

Descripsi. Male in basi Momms. formae oblitus: idem puncta perperam addit in fine versuum 1, 2.

633. (Suppl. III, E). — In basi quadrata sub thorace feminae.

CINCIA · G · F

Descripsi. Perperam Ritschelius C · F.

634. (= 97). — In margine basis superiore.

MINO · COVIONIA · ARTORO · MAI

Descripsi. Sub pinea Momms.: idem punctum ante MAI omisit. Lege Artoromai (uxor).

635. (= 98). — In basi quadrata.

COVIONIA · M · F Descripsi.

636. (= 96). — In margine basis inferiore.

C · COMENIAI · C · VS
OR

Descripsi. Locum inscriptionis non indicat Momms.: idem dat lectionis monstrum AICVF quod tentat emendare NOV · F ·: putatque OR cognominis initium et puncta omittit. O infra hiantem Henzenius notavit primo loco tantum. Trendelenb. in Ephem. Ep. 49 pessime pro C · VS legit K · II.

637. (= 95, XXXVI, 54). — In margine inferiore basis.

C · COMENI · N · F Descripsi.

Digitized by Google

638. //OMINIA · M · F

639. — In margine superiore basis.

C · COMIO · PES · F Ephem. Ep. 50.

640. (= 99). — In basi quadrata.

GEMNA · CORDIA

Descripsi. Locum inscriptionis non indicat Momms.

641. (= 98). P · CORDI · MATER
VALE

642. (= 100, XLVI, 30). — In margine superiore basis striatae.

C · CORIARIO · ⊢ · ⊢

Descripsi. Sub pinea Momms., Henzenius et Ritschelius omittunt duas postremas litteras.

643. — In basi quadrata. TERT · CORIARIA Ephem. Ep. 51.

644. (= 101). — In margine superiore basis striatae.

COR · ICIA

Descripsi. Sub pinea Momms.: idem punctum, quamvis non suo loco, omittit.

645. (= 152). — In basi media.

CO//TI⊢IA · OV · SAMIARI

Descripsi. Locum inscriptionis non indicat Momms.: idem totam corruptam et incertam affirmat seque excepisse sic COII⊢IAOV · M⊢. Henzenius, Scavi di Palestrina n. 65, pessime sic TITIA · QV · AM/////. Forte est Coutilia, vel Contilia, quae fuit Ovii Samiarii (uxor).

646. — In basi media. C · CRA · Π · F Descripsi.

647. — In inferiore margine basis.

TIRRI * CRAIS⊢I * TIR * F

Descripsi. Errorem Henzenii emendavit Trendelenb. Ephem. Ep. 53.

648. — In pinea. MINO · CVMIA · L · F Descripsi.

649. (= 102). — In basi quadrata.

⊢ · CVΠI · ⊢ · F

Descripsi. Momms. in basi columnae: idem dat P quadratum.

Digitized by Google

650. (=103). — In basi quadrata.

STA · CVΠIO

Descripsi. Momms. in basi columnae.

651. (=104). CVRTIA ROSCI

652. — In margine inferiore basis.

C · DINDI Ephem. Ep. 55.

653. — In basi quadrata. CN · DINDI · CN
F Descripsi.

654. — In pinea. GN · DINDINDI · ARISI · F

Descripsi. Henzen. et Trendelenb. ARIS · ⅄F perperam.

655. — In margine inferiore basis.

⅄ · DINDIO · ⅄ · F Descripsi.

656. (=105). — In basi quadrata.

EI[illegible]OLEIA // C // F

Descripsi. Mancam initio dat Ritschelius: Henzenius vero excepit sic EI /LEIA C F.

657. — In basi quadrata. M · EΠO⅄EIO · C · F

658. — In basi quadrata. A · EΠO⅄EIVS · M
F

659. — In pinea. M · EΠVLEIVS · M · F

Ephem. Ep. 61 EΠV⅄EIVS.

660. — In basi. ETRI⅄IA · MV · F

Ephem. Ep. 62 ETRILIA.

661. ETRILIA · L · F · LONGA

Ephem. Ep. 63 ETPI⅄IA · ⅄ · F · ⅄ONGA.

662. — In basi quadrata.

L · ETRILI · C · F · RAVC Descripsi.

663. (=108, XLV, 10). — In basi media.

MAIO · FABRICIA

Descripsi. Momms. male in pinea.

Digitized by Google

664. — In margine superiore basis.

MARIA · FABRICIA //

665. (=106, XLV, 8). — In margine inferiore basis.

C · FABRECIO

Descripsi. Momms. in pinea male: idem C angulatum dat.

666. (=107, XLV, 33). — In margine inferiore basis.

M · FABRICI · K · F

Descripsi. Momms. in pinea male.

667. — In basis margine inferiore.

L · FEIDENATI · L · F Lege: L. Feidenatis L. f.

668. — In pinea. C · FLAVIO · L · F

669. Π · FLAVI · Π · F

670. (=159, 555). — In margine inferiore basis.

MAIO ΓΟΡΤVM

Descripsi. Momms. male in pinea: idem excepit sic MAIO · FORĪVM.

671. — In margine basis superiore.

M · FOVRI

672. (=160, XXXVI, 55). — In margine superiore basis.

GAIA · HRI

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur: idem punctum omisit, habetque HRI. Modo recte Trendelenb. Ephem. Ep. 69.

673. (=109, XLVI, 33). — In margine inferiore basis.

GEMEIAI

Descripsi. Momms. in pinea male.

674. — In basi media. GMINIA · M · F Descripsi.

675. — Sub thorace mulieris.

GEMINIA · C · F
GN · VATRONI · VXOR

Matzius legit A pro A et CN pro GN, Ephem. Ep. 71.

Digitized by Google

676. (= Suppl. III, B). — In basi quadrata.

SEX · GEMINIO · SEX · F Descripsi.

677. (= 110, XLVI, 34). P · GESSIVS · P · F
VALA

Descripsi. Momms. in basi columnae. L acutam pro media forma exhibet perperam.

678. — In basi quadrata. O · GESIA

679. F · GRECIA

680. (= 111, XXXVI, 58). — In margine superiore basis.

Π · HERENIO

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur.

681. (= 113). — In margine inferiore basis striatae.

IVNIA · L

Descripsi. Momms. male sub pinea.

682. — In basi quadrata. ΠETRONI · IVNIA

683. — In basi quadrata. ·L· IV·NIVS// C F

Descripsi. Momms. in basi columnae: idem punctum ante L et post IV quod casu accessit omittit.

684. //LABEONI//

685. (= 114, XLVI, 35). — In margine basis superiore.

V · LO

Descripsi. Male Momms. sub pinea: idem fractam pingit perperam.

686. (= 115, XLVI, 36). — In basi quadrata.

V//LOREIANO · M · L

Descripsi. Male Momms. sub pinea.

687. (= 163, XLV, 24). — In margine superiore basis.

MA

Descripsi. Male Momms. in pinea.

688. M

Digitized by Google

689. (=118, XXXVI, 53). — In margine superiore basis.

MGOVNIA

Descripsi. Momms. locum inscriptionis non indicavit.

690. (=116, XLVII, 48). — In margine inferiore basis.

I MAGOVNIO · ΠVA · F

Descripsi. Male sub pinea Momms.

691. M · MACOLNIO

692. — In basi quadrata.

Q · MAGOVNI · V · F · V · N

693. — In basi quadrata. S · MAG Ephem. Ep. 77.

694. (=Suppl. III G). — In basi quadrata.

L · MAVILI · M//

Descripsi. Male Ritschelius MANICI · M · F Cicerchiam praenestinum secutus, Bull. Instit. 1864, 124.

695. — In basi quadrata.

TR · MAMIO · MAI F Descripsi.

696. — In margine superiore basis.

MINO · MATVIA

697. — In margine inferiore basis.

MINVCIA · C · F

698. P · MOP

699. (=120, XXXVI, 59). — In margine inferiore basis.

M · MVTIVIO · Q · F

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur: in Ephem. Ep. p. 16 non recte ponitur in margine superiore basis.

700. (=121). — In margine basis inferiore.

Q : MVTIVIO

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur: idem exhibet Q pro Q nec punctum vidit duplex; quamvis id casu puto sit factum.

701. — In basi thoracem sustinente.

NOVIEIA · L · F Ephem. Ep. 82.

Digitized by Google

702. (=122, XLV, 11). — In basi quadrata.

//VMTORIAI
M·OPI·AVBI

Descripsi. In basi ponit Momms.

703. C·OCTAVI·V·V

704. — In basi quadrata. OCTAVIA·Q·F Ephem. Ep. 84.

705. — In margine inferiore basis.

OPI

Descripsi. Male in pinea Momms.: idem mancam utrinque exhibuit perperam in add. et emend.

706. OPIA·V·F

707. OPIA

708. (=124). — In basi media.

L·OPIO

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur: idem P clausum male dat.

709. M·OPIO·M·F

710. (=129, XLVII, 50). — In basi quadrata.

M OPPI· || M·F·ALB

Descripsi. Momms. in basi: idem addit: Vir dicitur extare in medio rudi scalpro incisus. Ritschelius e duabus unam verticalem lineam exprimit: hinc Momms. IMF perperam.

711. (=125). M·OPIO·M·F·L·N

712. — In margine inferiore basis.

P·OPIO·CES F

Descripsi. Ex ectypo CEST Henzen. excepit perperam, Ephem. Ep. 86. Lege Cesonis filios.

713. (=126). P·OPIO·P·F

714. (=127, XLV, 12). — In basi quadrata.

SEXTO·OPIO·C·F

Descripsi. Momms. in basi.

Digitized by Google

715. (=128, XLV, 14). — In margine superiore basis.

T · OP//O · C F

Descripsi. Momms. in pinea male: idem exhibet OP// omissa finali.

716. (=130, XLVII, 51). — In basi quadrata.

L · OPPI · L · F
FLACVS
PATR

Descripsi. Momms. male in pinea: idem P clausum exhibet.

717. (=131, XLVII, 52). — In basi quadrata.

L · OPPI · L · F
FLACVS
FILIVS

Descripsi. Momms. in pinea male.

718. (=165, 555, XLVI, 46). — In basi quadrata.

//O// //IO · C · V

Descripsi. Momms. locum inscriptionis non indicavit. Henzen. et Ritschel. dant .....IO · C · V. Errat Momms. hic esse scriptum ACIVIO · V · V et se legisse affirmans, in add. et corr.

719. — In margine superiore basis.

ORCEVIA · C · F

720. M · ORCEVIO · M · F

721. (=135). //ORCEVIVS · M · F · NASICA

722. (=136, XLVII, 49). — In basi quadrata pedibus fulta.

MAIO · ORCEVIA · M · F

Descripsi. Momms. male in basi pineae. Ephem. Ep. p. 16 in basi protomae.

723. (=133, p. 555, XLVI, 37). — In margine superiore basis.

C · ORCVIOS

Descripsi. Momms. male in pinea: idem in add. Lege, ait, V ORCVIO C · F, perperam. Ritschel. exhibet V · ORCVIOS male.

724. — In margine inferiore basis.

Q · ORCVIVS-Q-V

Descripsi. Puncta pro lineis duobus extremis locis vides. Ephem. Ep. 89 male puncta his etiam exhibet in locis.

Digitized by Google

725. (=162, 555). — In margine inferiore basis.

Ο·ΟVIIΟ·T·II

Descripsi. Male Momms. in pinea: idem in add. Lege, ait, Q. Oveo T. f. Prima littera mihi visa est esse O non Q. Moneo in basi quamquam inferius fracta litteras integras esse; O tetragonum et apertum.

726. ΓACILIA·A·F

727. — In basi rotunda. ⊢·ΓAΓIA Ephem. Ep. 91.

728. (=1501 C). — In inferiore margine basis corinthiae.

ΓATO⊢IIIA·V·F

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur: idem punctum post ⊢ omisit. V. Bull. Instit. 1864, p. 133.

729. — In basi rotunda. ⊢·ΓTRONIO·C·⊢ Ephem. Ep. 92.

730. (=137, 555, XLVI, 38). — In margine superiore basis.

PESCNO·V

Descripsi. Momms. male sub pinea: idem in add. legit PESCNC|V| perperam.

731. (=139 p. 554, XLV, 19). — In pinea. In basis corinthiae margine inferiore.

Γ⊢AVTIA

Γ ⊢ Descripsi.

732. (=138, XLV, 18). — In basi quadrata.

C·Γ⊢ΛVTIO·C·F

Descripsi. Momms. in basi: idem A exhibet.

733. (=Suppl. III F). — In basi quadrata.

//⊢AVTIO·M·F·⊢·Λ

Descripsi. Male in Ephem. Instit. 1864, 124 exhibetur F⊢Λ itemque a Ritschelio. Haec errata silentio obruit enarrator Ephem. Ep. 94 tantum adnotans in fine F tabulam dare Ritschelii, M Henzenium. Idem addit praenomen ⊢· de suo, et P initio nominis.

734. — In basi media apud me.

M·Γ⊢ΛVTIO M·F·//

Descripsi edidique in Ephem. Instit. 1866 p. 63.

735. PO⊢DIA·C·F

Digitized by Google

736. (= 140, XLVI, 39). — In pinea.

M · POMPONI · M · F Descripsi.

737. (= 141, XLVI, 32). — In pinea.

POPILIA · M · F Descripsi.

738. (= 142, 555, XLVI, 32). — In inferiore margine basis quae est quadrata.

PROQIVIA · C · F

Descripsi. Male Momms. in pinea. Henzen. dedit PROQIIIA. Momms. recte coniecit PROQIVIA, at P clausum dedit, A pro A, punctumque post C omisit.

739. — In basi quadrata. C · PVLLIVS · L · F

740. — In basi media. P · PVLI · L · F

741. — In basi media. Q · PVLIVS · L · F

742. TR · PVPI · M · V

743. — In basi quadrata. //OSCI · C · F Ephem. Ep. 100.

744. (= 143). — In margine inferiore basis.

A · ROSCIO

Descripsi. Locum inscriptionis Momms. non indicavit, A pro A dedit.

745. (= 144). RVTIVIA · C · F

746. — In pinea. L · SAMIARI · C · F Ephem. Ep. 101.

747. — In basi. C · SATRICANI · K F Ephem. Ep. 102.

748. K · SATRICANI · K · F Ephem. Ep. 103.

749. — In pinea. // SATRICANI
L · F Ephem. Ep. 104.

750. // ICANIA Ephem. Ep. 129.

751. (= Suppl. III c . — In basi quadrata.

SAVFEIA Descripsi.

752. — In basi media. M · SAVFEIVS · C · F

753. — Basis quadrata. SAVFE Ephem. Ep. 106.

754. (= 145, XLV, 17). — In superiore margine basis striatae corinthiae.

V : SAVFI

Descripsi. Male Momms. in pinea: idem dat SAVFI notans in tabula Ritschelii exhiberi // SAVEL//.

Digitized by Google

755. (= 146, XLV, 16). — In margine inferiore basis corinthiae.

OΠI · SAVFIO · ⊢ · ⊢

Descripsi. Momms. male sub pinea: idem O parva forma ut debuit non exhibuit.

756. — In margine superiore basis.

TRTIA · SAVFIA

Descripsi. Ephem. Ep. 107 male A ubique exhibet.

757. (= 147). SEHIA · ⊢ · ⊢ · OΠI Lege Opi (uxor).

758. — In basi. ⊢ · SH⊢ICIU NV · F Ephem. Ep. 109.

759. (= 149, XLV, 21). — In basi media.

MARIA SELICIA

Descripsi. Momms. in pinea male: idem ⊢ angulatum exhibet pro L mediae formae.

760. M · SELICIVS
C · F

761. (= 148, XLV, 21). — In pinea habente basim ordinis corinthii.

SELICIA · P · F

Descripsi. Male Momms. dedit Π forma quadrata.

762. — In pinea. SERVIA · M · F
<INSI · VXoR Ephem. Ep. 111.

763. — In inferiore margine basis.

⊢ · TAMΠIO

764. — In margine superiore basis.

M · TAMΠI · C · F

765. — In basi media. M TAMP · F · M

Descripsi. Male Ephem. Ep. 115 dal M · F pro F · M, quod errore veteris fabri factum puta.

766. (= 1501, 6). — In superiore margine basis.

ΠAC // TAMΠIO

Descripsi. Locus inscriptionis a Momms. non indicatur. Praenomen male omisit editor Ephem. Instit. 1864, 123.

Digitized by Google

767. (=150, XLV, 22). — In inferiore margine basis striatae.

CIO · TAΠIOS · M · V

Descripsi. Integra est. Male Momms. in pinea: idem initio detritam exhibet, ut Henzen. a quo accepit, et P clausum dat. CIO Momms. supplet LuCIO. Libertus cognomine utitur loco praenominis. Cio est Chius, ab insula, ubi emptus olim est. V. Varron. de L. L. VIII, 21.

768. (=Suppl. III 1). C · TAΠIO · SEX · V

769. (=151, XLV, 23). — In inferiore margine basis striatae.

TAΠIA · ?·VESTORI

Descripsi. Male Momms. in pinea. *o* est mediae formae.

770. — In margine inferiore basis.

Q · TEREBVNI · M · F

771. — In basi media. TERENTIA · C · F

772. — In pinea. TITIA · P · F Ephem. Ep. 118.

773. TITIA · QV · AMI//

774. — In basi quadrata. TITOVEIAI-M · F

Ephem. Ep. 119 exhibet male TITOVEIAI- M · F nempe *o* parvo et M mediis cruribus ad basem demissis.

775. — In basi quadrata. V · TONDI · M
L

776. MAIO · TVTIA · Q · F

777. (=153, XLVI, 41). — In basi media.

MIN · TVTIA

Descripsi. Momms. in pinea male.

778. (=153, XLVI, 43). — In superiore margine basis.

M · VAR

Descripsi. Male Momms. in pinea.

779. (=155, XLVI, 43). — In basi quadrata.

GRAECA · VATRONIA

Descripsi. Male Momms. in pinea.

Digitized by Google

780. — In basi quadrata. //ATRONIC//

Descripsi ex forma extante litterisque retrogradis in mortario impressa. Eam Cicerchiae donum dedi: is male VATRONIVS exhibuit.

781. — In basi media. V · VATRONIVS

782. VEHIVIA · M · F

783. (= 1501 *d*). — In basi media. RVDIA · VERGEILIA
ANTVLAI · L

Descripsi. Momms. in add. Nec Vergiliae libertae, ait, nec Patroni Patronaeve nomen extrico. Antulam pro Antulla, Antilla occupavit Henzen., Rudiam dicam cognomen esse positum loco praenominis ex oppido, unde ortus Ennius, quem Cicero, pro Archia 10, Rudium hominem dixit. VERGELIA pro VERGEILIA exhibent Momms. Henz. traduntque locum esse detritum ante vocem Antulai, utrumque male.

784. VETTEIAI · T · F

785. — In superiore margine basis.

C · VOVNTIVI · C · V

786. — In pinea. MAIO · VOVEMTIVIA

787. (= 158, XXXVI, 60). — In margine inferiore basis.

Q · VSORO

Descripsi. Locum inscriptum Momms. non indicat: idem Q pro C male exhibet. Caius Usorus est Caiae Comeniae, n. 636, maritus, et ea forma scribitur, qua Πέλωρος.

788. //S · V · F

789. //\ · Q · F

Tituli Faliscorum.

Oppidum, quod nunc Civitas Castellana vocatur, fuit olim caput gentis faliscae et Falescum, sive Falerium, nam synonyma sunt, est appellatum. Cum vero Falesci e monte in planitiem coacti a Romanis victoribus descenderunt, ibique novam urbem condiderunt, eam Falerios nominaverunt. Romani post aliquot annos coloniam in antiquam Faliscorum sedem deduxerunt, quae Colonia Iunonia Falisca dicta est, qua aetate Falerii Municipium Faliscum dici coeptum est. Origo Faliscorum a Sabinis, dialectus latina, at litteratura promiscua e latinis elementis, etruscis, propriisque.

Digitized by Google

Monumenta dialecti faliscae bifariam dividenda putavi, et primo loco, posui, ut par erat, quae Falisci in oppido reperta; secundo loco, quae Faleriis. Inscriptiones edidi primum in Annalibus Instituti a. 1860, ex apographo, deinde iterum in Diss. archaeologicis, cum animadvertissem sub albario, quo intectae tegulae erant, alias inscriptiones latere. Has ergo magna cura et diligentia calce sublata detectis, novi tituli extitere qui magno mihi emolumento fuerunt. Inde enim factum, ut paleographiam Faliscorum evidentius solidiusque, refutato abunde Detlefseno, constabilirem.

Tituli Civitatis Castellanae, quae fuit olim Faliscum.

790. — Supra sepulcrum rupi insculptum.

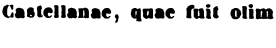

Descripsi edidique in Annal. Instit. iterum in Diss. archeol. I tab. III, n. 1 p. 59. Lege: Cavi T(i)..pi... cela.

791. — Supra sepulcrum rupi insculptum.

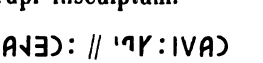

Descripsi edidique, ut supra, tab. III n. 2 p. 59. Lege: T..pi Vetthi cela.

792. — Ad latus sepulcri rupi insculpti.

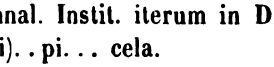

Descripsi, ut supra, n. 3 p. 59. Vel est genitivus tertiae Ticonus, ut Capitonus, vel nominativus per anadromen ex Τύχων.

793. — Supra loculum sepulcri in rupe insculpti.

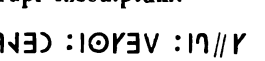

Descripsi, ut supra, n. 4 p. 60. Fortasse Leivelius Purtius Volti fil.

794. — Infra loculum sepulcri in rupe insculpti.

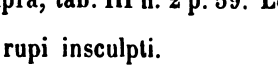

Descripsi, ut supra, n. 5 p. 60. Lege: Veli Visni Olna. Ut supra, cellam, sepulcrum, ita hic loculum olnam Falisci appellant.

795. — In tectorio minio picto supra sepulcrum rupi insculptum.

Digitized by Google

Descripsi edidique in Diss. archeol. n. 7 p. 60. Scriptor tituli amissam litteram Я addens И non delevit. Lege: Ca . V. . . . . a Cavia . N. . . . ata Thania.

796. — Atramento pictus titulus in tectorio supra sepulcrum rupi insculptum.

ƎVƆЯIVЯƆ : OM // MЯИ : MЯЯƆIO : MЯƎIИЯ : OƆЯ . . .
+И // // // // // ƆЯЯ+ИƎV : ЯIИI+NOV : ЯIИVƆƎ

Descripsi edidique in Diss. archeol. n. 6 p. 60. Supple initio Ventarco et lege: Ventarco Pleina Marcio Man. . mo Caviaque Eculia Voltilia Ventarc(i heic cuba)nt. Pleina tusca declinatione in *a*, latinis elementis, etiam Plenes deinde scribitur. In alphabeto Faliscorum quos dixi carere littera *b* littera *p* tantum invenitur. Detfelsenus excogitavit eam litteram valere *b*, cum sinistram versus respicit, *p* cum dextram: sed falso: vox ЯИIƎИ7 enim non BLENES sed PLENES latine redditur: item ЯƎ7IЛƆ, CLIPEA est. V. infra n. 805.

797. — In tegula loculi sepulcralis in rupe insculpti.

Я · OIƆƎЛЛƆ
ЯИIƆƎƆ

Habui descriptam edidique l. cit. collatam cum parte tituli a me reperta. Edidi in op. cit. tab. IV n. 2 p. 62. Lege: C . Mecio . A. . Mecio Cesilia pro Maecio et Caesilia scriptum. Apparet M pro M errore transcribentis factum.

Tituli Falisci prope S. M. di Falleri reperti in tegulis picti.

798. — Titulus rubrica pictus in tegulis calce illitis.

↑IIY : ЯИIЯIIIIIIIT : ЯИVSIIC

Sub calce in tegulis nudis OIƆЯЯI //

Descripsi edidique in op. cit. tab. V n. 1 p. 64. Legendum: Cesula Tiperilia . Te . F, deinde Marcio. Pro Caesula scribunt Cesula ut pro Caesilia Cesilia. Tiperilia forte est Tiberilia. Te praenomen vel Tertius est vel Terentius.

799. — Titulus rubrica pictus in tegulis calce illitis.

SVS : ЯIƆЯЯM // ЯЛOP

Descripsi. Duas postremas litteras suppeditavit apographum Guidii, qui descripsit primus tegulis nondum a loculo dimotis. Legendum: Pola Marcia Sus. Cognomen *Sus* unquam extitisse Detlefsenus temere insolenterque negavit.

Digitized by Google

800. — Titulus minio pictus in tegulis calce illitis.

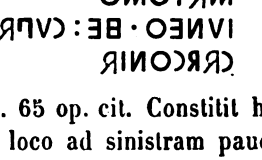

Descripsi edidique n. 3 p. 65 op. cit. Constitit hic titulus tegulis tribus, tertia, quae periit, extremo loco ad sinistram paucas habuit litteras, quas ex apographo Guidii supplevi. Legendum: Voltio Vecineo Maxomo Iuneo heic cubat. Carconia. Tegulae amovebantur a loculis cum novum corpus inferre oportebat: cum denuo apponerentur, intervalla calce opplebantur et litterae in his locis reficiebantur, addebaturque ulterius defuncti nomen, quod fuit hic Carconia. Detlefsenus Ca . Aconia legit perperam. Carconia Gargonia est.

801. — Titulus in tegulis calce politis minio scriptus.

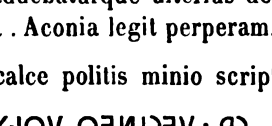

Hoc titulo calce oblito, alter titulus brevior inductus est hic:

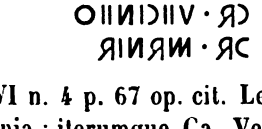

Descripsi edidique tab. VI n. 4 p. 67 op. cit. Legendum: Ca . Vecineo . Volti (filio) heic cubat. Meania : iterumque Ca . Vecineo . Ca . Mania. Quae Meania antea funus Vecineo fecit, nunc Mania dicitur, in loculum mariti illata est. Mulierum praenomina per C litteram incipientia, C retrograda littera a Faliscis olim scribi solita statuere voluit Detlefsenus, quo in negotio sui etiam immemor fuit, qui legendum proposuerat ꓤIИOƆꓤ · ꓤƆ.

802. — Titulis minio scriptus in tegulis calce oblitis.

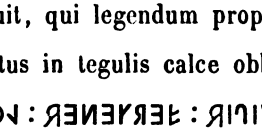

Descripsi edidique tab. VI n. 1 p. 66 op. cit. Mommsenius recte legit loferta et Sertenea; ego male locerta et Vertenea. Legendum igitur: Vibia Zertenea loferta Marci Acarcelini mater heic cubat. Loferta est loiberta, loberta, F pro *b* posito, more osco, si recte ꓤ8ƎꓤV ea dialecto, liber explicatur.

803. — *a*. Titulus primo tegulis inscriptus.

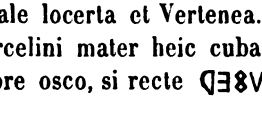

Digitized by Google

b. Titulus posterior, inducto albario suprascriptus.

MARCIO : ACARCENIO
CAVIA : VECINIA
HIC CVBA

Descripsi edidique tab. VI n. 2 p. 66 op. cit. Legendum: Cavia Vecinia Voltilia Marci Acarcelini Uxor - iterumque: Marcio Acarcelinio, Cavia Vecinea heic cuba(n)t.

804. — Titulus minio pictus in tegulis calce illitis.

TITO ACARCENIO·
MA : TRONI·
ECV
TILIVS·FILIVS·

Descripsi edidique tab. VI n. 3 p. 67 op. cit. Titus Acarcelinius Marci filius, poplilia. Petronius Cesonis filius. Sic in Diss. cit. legendum duxi, cum aliter antea legissem neglecto puncto post Fi. Pop non esse praenomen Petronii declarat locus, orthographia atque paleographia huius secundi tituli. Praenomina, raro licet, tamen aliquando omissa sunt. Eo certe caret n. 621 CAMEVIO·N·V et in nummis familiarum n. 122 AV·RVS.

805. — Titulus in tegulis calce illitis minio pictus.

V·CLIPIA

Descripsi edidique tab. VI n. 4 p. 67 op. cit. Detlefsenus, qui Q accipi voluit loco B scriptum a Faliscis, hoc exemplo refutatur: nam Clipea est non Clibea in epigraphis latine scriptis. Adde DOTERA, MVTRACNVC, quod olim prolatum Bretod, Cuncabtum temere diceres. Lege: Luciae Clipiae.

806. (=1311). — Titulus minio pictus in tegulis calce illitis.

C·CLIPEAI· HEIC PLENES·Q·F·
M·F·HARACNA CVBAT
SOREX·Q·CVII

Descripsi edidique tab. VI n. 5 p. 67. Lege: C. Clipeae (duae), Marci filiae, Aracna, Sorex, Quinctusque Plenes, Quincti filius, heic cuba(n)t. Plenes casum fortasse obliquum putat Momms. Plenes mihi idem est ac Plenius, ut Petrunes est Petronius. Hac declinatione Osci atque Etrusci usi sunt, et hi quidem sublata *s* finali littera, cuius exempla sunt generis item masculini Hatile, Pabate. Haracna, Sorex cognomina mulierum sunt, et Sus, quod retuli supra. De his Varro, ut antiquatis, puto, scripsit (L.L. IX, 22): Quotusquisque iam servos habet priscis nominibus?

Digitized by Google

807. (=1312). — Titulus minio pictus in tegulis.

M · CLIPIIARIO · M · //

HARISP AM ONA

SOR II CFNSC OR

Descripsi edidique tab. IV n. 3 p. 63 et in App. p. 188 op. cit. Momms. repetit editionem primam, quae prodiit in Annal. Instit. tab. 4 n. 15 p. 279. Fuit haec inscriptio in sepulcro illi proximo, e quo eruti sunt tituli a me relati nn. 798-806. Tegulae nuda in testa primum litteras acceperunt, iterum deinde pictae albario inducto: quod in albario reperi scriptum linea circumducta notavi. Legendum probabili coniectura: M. Clipeario. M. (fil.) Harisp(ex) (cen)sor II (vir praet)or. Vox pene integra CFNSO quomodo coniungi possit cum retrograda epigraphe, Anco Ma, latet me, nisi si exemplum esse vis tituli bustrophedon scripti. Nota praenomen, Anco, quod fuit olim Marcii regis e Sabinis oriundi. Forma aspiratae H accedit ad 8 elementum Oscorum Tuscorumque.

808. — In pavimento aediculae operis musivi Faleriis reperto: inerant delphines et quo latere olim limen fuit, scriptura legebatur nigro colore, litteris fere palmaribus.

ƎRƎ · ↑ · Ɔ · OƎNITRƎT · ƎƆ M · OIMRIH · //

Descripsi edidique in Diss. dei Can. epigr. di Fed. Ritschl tab. n. 6 p. 33; nunc periit. Post praenomen patris nullum indicium apparuit litterae deperditae, nisi quod tessellae ibi erant temere positae. Lege: Hirmio M. (f.) Ce Tertineo. C. f. Pret..: hoc est: .. Hirmius Marci fil., Ceso Tertinius Cai fil. Praetores. In alphabetum Faliscorum littera K non est recepta: adhibent vero, cum latinis elementis utuntur. Littera M item carent Falisci, eius loco perpetuo M Oscorum Tuscorumque usurpant. Recte igitur monuit me Carmelus Mancinius non Manium sed Marcum fuisse legendum. Diphthongum *ai* sive *ae* mutant cum simplici littera *e:* itaque scribunt, ut monui, Cesula, Ceso, Pretor, Mecius et Cesilia.

809. (=255, XXXVI). — Parva aenea basis trigona Faleriis reperta.

POSTICVV

CAVI : TERTINEI :

Descripsi edidique tab. VII n. 2 p. 69 op. cit. Brunnius qui apud negotiatorem antiquarium viderat, delineatam Ritschelio miserat, qui praene-

Digitized by Google

stinam forte putavit: rectius Momms. terris etruscis attribuit. Ego faliscam esse cum pro certo haberem, ita esse reapse ab Angelo Sebastianino didici, a quo reperta erat Faleriis, in fundo suo. Apparet ex ferruminatione, cuius vestigia manent, olim aeream icunculam sustinuisse. Inscriptio refert Cavium Tertineium Posticnum, cuius nomen supra basim insculptum legitur casu recto. Nota S omissa in Posticnu et confer Ticonu n. 792.

810. — Faleriis in oppido aenea lamina reperta cum laminis supra relatis nn. 557 = 558, 559.

//Ɔ · OIИI //

Habeo apud me. Nominis proprii fragmentum esse facile perspicis.

Vascula Capenatium cum epigraphis graphio inscriptis.

811. — In vasculi fundo. V. tab. II, n. 4.

Descripsi. Henzen. in Ephem. Instit. 1864 p. 149 hariolatus est tres figulos Aiedios fratres: Kesonem, Publium, Aulum in vase adhuc crudo nomen suum inscripsisse: idem *f* pro P habuit: utrumque male. Figuli vasibus testaceis sigillo nomen imprimunt, non graphio inscribunt, in aliis operibus hac aetate stilo etiam utuntur. Legendum: A. Aiedies. K. f, estque nomen hominis mortui.

812. — In ventre vasculi. AT·FERTRIO

Descripsi. Edidit Henzen. Ephem. Instit. l. c. p. 147. Lege: At. Fertrio, nomen hominis mortui. At. est Attos, Atta, quo praenomine fuit Atta Clausus, Sabinus, qui Romae appellatus est Appius Claudius.

813. — Intra vasculum. F·PACIOS

Descripsi et delineavi. Edidit Henzen. l. c. p. 146 male sic: F·PACI. Vera lectio, quae esset, ego monui, qui descripseram. Lege: F. Pacios. F est Fertor quo praenomine appellatus esse traditur Resius rex Aequicolus (Auct. de nomin. Roman.).

814. — Intra vasculum. A·⋈RΠIOS·EΣ↓

Descripsi. Edidit Henzen. l. c. p. 148. Videtur legendum: A. Srpios. Esc,

Digitized by Google

puta Sirpios Escharus? Litterae ⋈ satis certa vis est: originem ducere videtur a M, sigma prono, quod elementum a Graecis Doris mutuati sunt Etrusci, ab Etruscis vicinis Falisci, quibus Capenates accensentur.

815. — Intra vasculum. V. tab. II, n. 5.

T·C·VOMANIO

Descripsi et delineavi. Edidit Henzen. l. c. p. 147. Qui videbatur prius mos Volscorum esse, ut praenomen paternum gentilicio anteferrent suo, id aeque videmus identidem usurpatum ab aliis populis Sabini generis. Lege: Tito Cavii filio Vomanio. In scribenda ultima vocali graphium aberrasse palam est, scriptoremque nil voluisse nisi O apertum effingere.

816. — Intra vasculum. V. tab. II, n. 3.

C·PSCNI

Descripsi et delineavi. Henzen. qui edidit l. c. p. 147 perperam legit C·PICNI. Legendum: C·PSCNI quod est C. Pesceni. Pescno habes in stelis praenestinis n. 730. Intra vasculum quater est cum signo delphini impressum nomen figuli CEV litteris minutissimis, quae aciem Henzenii fugerunt. Habes hic n. 510.

817. — Extra vasculum. OIROTEƎ

Descripsi et delineavi. Habui ab Hectore Balmes, qui se Romae emisse affirmavit. Puto originis esse sabinae, et fortasse Capenatem. Habes Praeciliam Setorianam, e Municipio Falisco, in Diss. archeol. di vario argom. I, p. 51.

818. — Circa vasculum testaceum nigri coloris. V. tab. II, n. 6.

M·IXIPAVRI · HI·

in medio

Y<

Descripsi et delineavi, habeoque apud me. Diu haesi, tandem putavi legi posse: M. Spauri(os) ..i. Pro Sporio seu Spurio dici potuit Spaurius. Signa in vasis fundo Y< quid significent nescio: neque certo apparet, quae sit vis secundi elementi.

819. — Intra vasculum graphio inscriptum.

AMA

Digitized by Google

Descripsi et delineavi, habeoque apud me. In vase aretino Romae nuper effosso graphio notatum legi: TA1A.

In aliis vasculis ibidem effossis nomina sunt imminuta, vel solis initialibus scripta, vel numeri.

820. C · CA extra vas.

821.]A · E)) hSA extra vas.

822. C · VII extra vas, ξ intra.

823. C · VO extra vas.

824. ↑I extra vas.

825. ⊢ · CA extra vas.

826. T : NO extra vas.

827. TR · NI intra vas.

828.

a	C · T		*i*	⊓, in altero vasculo ⊓ intra.	
b	C · V	extra vas.	*k*	P · V	pictum extra.
c	D		*l*	V	intra.
d	D Γ	extra vas.	*m*	V · O	extra.
e	E	extra.	*n*	⊢	extra.
f	↑	intra, ↑ extra vas.	*o*	II	extra.
g	K	intra.	*p*	XI	extra.
h	N	extra.	*q*	XIV	extra.

829. (= 1148, L, B). — Corae.

Q · POMPONIVS · Q · F
L · TVLIVS · SER · F
PRAITORES · AERE
MARTIO · EMERV

Aes martium dicitur hic pecunia ex venditione praedae militaris redacta, cuius pars Coranis cessit, quod essent populi romani socii. Littera *l* est hic mediae formae, et perperam Momms. acutam maxime affirmat. *Ai* in radice iam miscetur cum *ae* in aere.

Digitized by Google

830. (=1159, L, E). — Coraeo.

L - PACONIVS - TI - F - PR
DEDICAVIT

Nota lineolas pro punctis et *l* mediae formae.

831. (=Suppl. III, A). — Caleni.

C · HINOLEIO · C · L
APOLONE · DONO · DED

Edidit commentario instructam Baro de Guidobaldis.

832. (=1200, Suppl. III, A). — Pyramidion lapide albano in vico S. Leucii agri capuani inventum.

IVNONE
LOVCINA
TVSCOLANA SACRA

Descripsi. Iuno Lucina hic Tuscolana vocatur nempe a Tuscolanis culta, ut Venus, quae in plumbea tessera TVSCulana cognominatur, Diss. Arch., vol. II, pag. 146. *l* vix mediam formam attingit.

833. (=1201, XXXVI E). — Pyramidion ibidem cum praecedenti inventum.

OLE
OLANA
SACRA

Descripsi. Imminuta est latere sinistro nec certo dici potest cui deae sacra olim fuit. Momms. cogitavit primo Iolem, ea deinde repudiata, quod religione culta unquam non sit, supplevit Palem, approbante Ritschelio, qui cogitaverat de Iunone covele, duce Varrone (L.L. VI, 27), potius, quam de februle vel februale, collato Festo Paulli (p. 85, 14). At in lapide litterae O dimidia fere pars adhuc sculpta apparet; quam ob causam antea supplevi Hercole, cogitabam enim de sacris tuscolanis. Cum vero tuscolana, monente Mommsenio, non ad sacra sed ad deam referenda vox sit propter locum Varronis recenter emendatum (de L.L. VI, 16), ubi pro tuscolanis sacris, reposuere, hortis, ex meliore codice, fateor, me assequi non posse cuius deae tuscolanae nomen hic supplere oporteat. Fortasse Partolae, quae partui praeerat cum Iunone Lucina cultae, aut Ancolae, Iunonis nempe ministrae, locus esse poterit potius, quam Belolae aut Vitolae, nempe Victoriae.

Digitized by Google

834. (=185). — Titulus Venusiae olim effossus.

.....
.....
.....
Q · RAVEI O
P · COMINIO · P · F
L · MALIO · C · F
QVAISTORES
SENATV D
CONSVLVERE
IEI · CENSVERE
AVT · SACROM
AVT · POVBLICOM
ESE.....

Q · RAVELO legit Matthaeus Aegyptius et v. 5 SENATV D. Spatium vacuum ante D Avellinius non curavit, arbitratus accusativum esse senatuom vel senatud ex terminatione paragogica quae in aliud, istud, et similibus visitur. At senatus hac aetate declinatum habuit accusativum in *uem* vel *ue*, *m* sublato: *d* vero paragogicum non invenitur in nominibus substantivis adiectivisque, extra ablativum. Diuturnas lites (vide Momms. ad hunc locum) dirimemus fortasse, collato DE quod plenius scriptum in titulo insequenti, adhibito insuper supplemento R ex legum notis, ex Senatus consulto de Bacchan. (DVM E)A RES COSOLERETVR; QVOM EARES COSOLERETVR, et ex aere Minuciorum: SEI QVOI DEEARE INIQVOM VIDEBITVR ESSE, legamus: Senatu(m) D(eeare) consuluere. Venusia coloniam latinam accepit a. u. 462.

835. — Venusiae.

..NATV
CONSOLTVDE...
AVTSACROM
AVTPOVBLIC
LOCOM · ESE · Q
CENSVERE

Lege: Senatu consoltu de(eare) aut sacrom aut poublicom locom esse, quei censuere.

836. — In luco Iunonis Quiritis prope Beneventum circa columnam insculptum.

V · CERVIO · A · F · COSOL
DEDICAVIT

Edidi ex scheda (Diss. archeol. vol. I p. 95), in qua titulum sic descriptum offendi: LV · CERVIO · A · F · COSO | DEDICAVIT. Summos magistratus olim in coloniis municipiisve consules appellatos viri docti cum pernegarent, locum Plinii (H. N. VII, 43) de consule tusculano ad alia omnia vi detorquentes trahentesque, hoc titulo et insequenti prolato, ostendi summos extra Romam magistratus, olim consules etiam fuisse appellatos et Plinium vindicavi.

Digitized by Google

837. — Iuxta Beneventum in luco Iunonis Quiritis fronti mensae quadratae insculptum.

IVNONEI · QVIRITEI · SACRA
C · FALCILIVS · L · F · CONSOL
DEDICAVIT
Latere dextro
.....TI
..... LEIVS · L · F · PR

Edidi ex scheda in Diss. archeol. I p. 96. Praeter consules etiam praetores in hac colonia fuisse demonstrat insignis hic titulus. Beneventum colonia deducta est anno 486.

838. (= 182, III o). — In Marsis loco dicto Monte di Vico.

V · AIIIDIVA
VIISVNII
IIRINII · IIT
IIRINII
PATRII
DONO · AAIII'L · I//
LIBS

Latinam epigraphen potius putat Ritschelius quam Sabinam Marsamve, Mommsenio iudice, Enarr. p. 6. Lege: Vibius Aiedi(os) Vibii filios Vesune Erine et Erine Patre donom fert lib(en)s. Momms. mutat Aiedi in Atiedius: at Aiedii noti sunt, vide supra n. 811: adde in Inscr. neap. lat. n. 1023. Duas extremas litteras separavi ab Aiedi de praenomine paterno interpretatus, putans id verosimilius. Litteram etiam P magis esse F quam S est manifestum, nec tamen constat fuit ne in lapide altera linea omissa scalptoris oscitantia, an temporis iniuria amissa. Nota dativum in *e* Erine Patre pro Erinei Patrei. Postrema verba Momms. legit DONO · MIIRI VIBS, omisso verbo dat aut simili. Puto rectius emendabitur DONOM IIIIRT VIBS, collato simili titulo C. Dimi n. 812.

839. (= 1171, XCIII κ). — Marruvii (S. Benedetto di Pescina).

TITIDIA · TIT · F
BO·CIO
D · D · D · D · L

Descripsi. Momms. affirmat Philippum Placidi habuisse hunc titulum apud se et vendidisse mihi et Sorentino: quae sunt fabellae merae. Idem « Bo·cio, ait, duo esse vocabula iam constat, quid significet ignoratur », Dei Deaeve nomen latere opinatus in D · D, quae siglae varie explicari possint, Deae Dianae, Deae Diae, Dis, Deabus. Puto punctum in medio vocabulo casu accessisse, ut identidem factum novimus ab artificibus. Bocio cognomen esse teneas a graeca origine, βῶξ, quae piscis maenadis species, forma diminutiva.

Digitized by Google

840. (=183, p. 555, Suppl. XCVIII). — Transaquis (Trasacco) in ripa Fucini.

VECOS SVΠΛAS
VICTORIE · SEINQ
DOΛO · DEDET
ⅣVBS · MERETO
QVEISTORES
SA · MACIO · ST · F
ΠAC · AΛAIEDIO ST

Descripsi et charta expressam Ritschelio misi. Momms. schedas nescio quas sequutus neglectoque meliori Brocchi apographo legit, primo versu, VECOS SVPM, explicavitque pro parte, VEbius COSsutius. Veram ego lectionem ostendi in Borussico Instit. 1861, Bull. p. 46, quae est: VECOS SVPNAS explicanda Vecos Supnas, nempe, Vicus Supinas (Cf. Bull. archeol. Neap. 1852 p. 13). Ex hoc seu vico sive oppido originem duxere tres illi Herennii qui Supinates se esse dicunt. Supinatem vicum ibi olim fuisse docui, quo loco hodie vicus est Trasacco, quod didici a charta quadam donationis edita a viro docto ab. de Costanzo (Acta S. Rufini p. 364), in qua sunt haec verba: Constat me Ioannes filium quondam Ioannis et ego Dodo sum habitator in territorio marsicano in transaqua in ipsa civitate supino marsicano territorio. Memoravi superius veram me lectionem eruisse, inspecto lapide et charta expresso, at Henzen. illam lectionem, ait, praetulisse me. Nempe insinuans rem dubiam esse, quod non est verum. Lapis eo loco est nitidissimis insculptus litteris, me teste, qui vidi, et charta expressi. - Quaestores: supple fuere: collata epigraphe Vibonensi n. 1714: MAG · FVERE HELVIA · Q · F ORBIA · M · F.

841. — In ianua sepulcri marsicani insculptum cum anaglypho lunae falcatae.

IIKOGIWII
luna crescens
VVP
bullae valvares
CAIISIA VK

Descripsit Carm. Mancinius, edidi ego in Diss. dei Can. epigr. p. 12. Lege: Elogime Vibii liberta posuit. Caesia Vibii liberta.

842. (=1770, Suppl. XCVIII).

C DIMI
IOVII
SACRI
COSTII
IIIIRT

Delineavit homo Aschiensis, ad mensuram lapidis et litterarum; dedi ego Ritschelio. Lege: C. Dimios Iove Sacricoste fert. Prodit in scaenam Momms. et titulum ait esse mancum mutilumque, Sacri corruptum, Costii esse C. Ostilius fortasse. Quae merae nugae sunt. Novis appellativis accensebimus Sacricostum, collato tricosto Verginii cognomine. Notandum hic verbum fert pro vulgari verbo *dat*.

Digitized by Google

843. — Navellis olim in ecclesia S. M. in Gerulis lapide calcareo.

T·VIITIO
D V N O
D I D II T
HIIRCVO
I O V I O
B R A T
D A T A

Reperi donoque mihi concessum intuli in museum neapolitanum meum. Inde immigravit in museum publicum neapolitanum. Editionem parabam, cum Romam ad Institutum Borussicum allatum est commentarium Baronis de Guidobaldis. Legit is versu primo Veti, male pro Vetio: emendavi ego in consessu hebdomadario Instituti ex apographo, quod mihi confeceram, charta expresso. Leges itaque: T. Vetio Duno didet Herclo Iovio brat(ra) data. Brat mihi olim vox visa est conferenda cum graeca voce Ῥάτ(ρα) sive FPAT(RA) communi lingua Ῥήτρα explicabamque: ex oraculo. Henzen. contulit brat cum Oscorum Embratur, unde ortus Latinorum imperator, revocavitque huc bratom tituli lucani. Nota Herclo e recto Herclus et confer Iovos pro Iovis.

844. — Galiani prope Superequum.

// PVVAII //
MAG //
// IM · AE //

Descripsi. Supple probabiliter .. pulaius .. mag. iterum, aedilis, nempe pagi aut vici alicuius.

845. (= 1274, IV, E). — Boviani (Pietrabbondante) inventum, fragmentum tegulae incisum sic:

SLVI<I
ITVR IBVI
V IBVA//IO
ETA · SV'/V\V

Descripsi apud Cremonesium, et cretacea forma expressi. Ritschelius primum dedit tab. III Y, ex Cremonesio; iterum ex apographo meo quod edideram in Graff. de Pompéi p. 26, is tab. IV E, quod et Mommsenius praetulit.

846. (= 1297, XLIX G). — Preturi in Aprutio.

PROTOGENES-CLOVL
SVAVEI-HEICEI-SITVST
MIMVS·PLOVRVMA·QVE
FECIT-POPVLO-SOVEIS
GAVDIA-NVGES

Descripsi. Littera *l* est forma e pene quadratae, adhibenturque fere ubique lineolae supinae interstinguentes pro punctis. Pro carmine dactilico omnium antiquissimo habuit Ritschelius, nempe cum Ennius fortasse adhuc in vivis ageret. Momms. contra: nam syncope *ust* in situst longe post ea tempora usurpari coepta est, iudice Lackmanno: qua etiam aetate heice adhibitum, cum antiquior consuetudo

Digitized by Google

non noverit nisi heic. Manet prima ratio, secundam Ritschelio non obstare palam est, cum is olim proposuerit a. 1852 in Ind. Schol. p. XVI heic ei, ut ei interiectio esset dolentis: quod cum tandem Momms. animadvertisset in add. et corr. p. 562, acute excogitatum et fortasse verum esse affirmavit. Versus sic leguntur a Ritschelio:

Protogenes Clouli suaveis heic ei situst mimus
Plouruma quei fecit populo soveis gaudia nugeis.

847. — Teate Marruccino.

V · ΛΙΙΙΙΙΙΙΙΙ · Ι
ΙΛ · ΛΙΙΙΙΙΙΙΙΙ · ΛΙ

Prodiit in Ephem. Instit. a. 1847 p. 154.

Stelae Pisaurenses.

Titulos pisaurenses aetatem bello hannibalico vel anteriorem vel certe supparem clare arguere, ait Momms., neque rerum memoriam permittere, ut ante saeculum quintum extremum reiiciantur. Vix recte: nam usus litterae *l* quadratae et acutae declinationisque in *o* et *u* magis suadent haec monumenta saeculum sextum non antecedere.

848. (= 167, XLIII, 6). — Prope Pisaurum in luco.

ΑΠΟΙΕΝ
Ε

Ex recto Apolo declinat antiquitas Apolones, Apolone, vel ut hic Apolenei.

849. (= 168, XLIV, 1). — Pisauri in luco.

CΙΙSVΙΛ
ΛΤΙΙΙΛ
DONV
DΛT DIΛNII

Cesula, praenomen muliebre, pro Caesula scribunt etiam Falisci, Diane rustici pro Dianae. Lege: Cesula Atilia donum dat Dianae.

850. (= 169, XLIII, B). — Pisauri in luco.

FERΟNIΛ
STΛ · TETIΟ
DEDE

Lege: Feroniai Statios Tetios dedet.

851. (= 170, XLIV, m). — Ibidem.

FIDE

Digitized by Google

852. (= 171, XLIII, H). — Ibidem.

IVNO · LOVCINA — Iuno Loucina hic pro Iunonei Loucinai positum suadet ceterorum titulorum collatio: imminuitur vero Iuno ut Dei, Mat, pro Deivai, Matrei.

853. (= 172, XLIII, F). — Ibidem.

IVNONII

Iunonem matrem intellige, quae et Sispita et Regina dicta est.

854. (= 172. XLIII, C).

IVNONE·RE
MATRONA
PISAVRESE
DONO DEDROT

Specimen habes prisci sermonis vulgi, extremas vocabulorum litteras non enuntiantis. Lege: Iunonei Reginai Matronai Pisaurenseis. donom dedront.

855. (= 174, XLIII, O). LIIBRO

Olim Loibes, Loiber, Lober, Leber, dein Leiber, Liber scriptum. In aliis vocibus ubi *oi* oritur ex *ou* non transit in *ei* sed in *u:* e. c. Plouruma, Ploiruma, plurima, Fourius, Foirius, Furius.

856. (= 175, XLIV, L). — Ibidem.

DEI · MARICA — Lege: Deivai Maricai.

857. (= 176, XLIV, O). — Ibidem.

MAT · MATVT — Lege: Matrei Matutai.

858. (= 177, XLIII, A). — Ibidem:

MATRE
MATVTA,
DONO·DIIDRO
MATRONA
N · CVRIA ·
POLA · LIVIA
DEDA

Matrei Matutai donom dedront Matronai. Mania Curia, Pola Livia dedant. Scilicet Matronae obtulerunt; quibus accessere Mania Curia et Paula Livia. Nota, dedant, pro simplici dant.

859. (= 178, XLIV, K). — Ibidem.

DEIV · NOVE · SEDE
T · POPAIO · POP · F

Deivei novemsedes, ait Momms. praeter grammaticos a quibus venit carmen

Digitized by Google

quoque Livii VIII, 9, nusquam commemorantur. Hic igitur oblitus est tituli Marruvini in quo redit divorum novesedium memoria: Aisos novesede pesco pacre.

860. (=179, XLIV, N). — Ibidem.

SALVTE — Formam quadratam litterae L apparere primum initio saeculi septimi olim docuit Mommsenius: deinde mutata sententia, ad medium affirmavit attingere saeculum sextum. Modo ad hanc epigraphen ait L quadratum non impedire absolute quominus titulos hos quinto saeculo tribuamus.

861. (=180, XLIII, E). — Ibidem.

NOMEVIA
DEDE — Extremae tres litterae, *lia*, periere: supplentur ex schedis oliverianis, quae servarunt.

862. (=1427, XLIV, F). — Pisauri.

M · PVETVRI · PE·SN — Incertae lectionis tres extremas litteras esse monet Mommsenius, qui et punctum omittit, eo quod ab artifice insculptum sit sine causa.

Titulis aetatis certae.

863. (=29, XXXVII, A). — In sepulcro Scipionum tectorium rubrica pictum, nunc in Mus. Vat.

CORNELIO · CN · F · SCIPIO — cos. a. u. 495, ces. a. 496.

Contuli quod superest. Servant Schedae Agincourtianae in Bibl. Vaticana, item edidit Piranesius sive hic ab Agincourtio accepit, sive ipse descripsit. Enn. Quir. Viscontius dat initio imminutam sic: O · CN · F · SCIPIO: hunc sequitur Mommsenius. At fides habenda est Agincourtio qui formam litterarum qualis esse solet in vetustissimis praesertim V acuti supplere ex ingenio non potuit, quam ne novit quidem: praeterea in sarcophago inscriptio, quae est, L habet pene quadratum. Adde absentiam praenominis, quod cur non suppleverit Agincourtius ex carmine sculpto in sarcophago, nulla causa est. Denique cur repraesentasset initio C dimidiatum qui veterem inscriptionem simulare nec voluit nec potuit. Pro hac sententia Ritschelium etiam esse docet Enarratio tab. XXXVII.

864. (=31, XXXVIII, D). — In sepulcro Scipionum rubrica tectorium pictum, nunc in Mus. Vat.

V·CORNELIO·V·F·SCIPIO
AIDILES · COSOL · CESOR — cos. a. 495, ces. 496.

Digitized by Google

Contuli. Litterae initiales primi et secundi versus cum titulus in museum illatus est amissae, teste Pisanesio. Ceterae recenti rubrica restitutae. Ad hunc titulum retuleris carmen insequens.

865. (=32, XXXVIII, E). — E sepulcro Scipionum eruta aetate Sirmondi.

HONC OINO · PLOIRVME · COSENTIONT R post a. u. 494.
DVONORO · OPTVMO · FVISE · VIRO
LVCIOM · SCIPIONE · FILIOS BARBATI
CONSOL · CENSOR · AIDILIS · HIC · FVET · A
HEC · CEPIT · CORSICA · ALERIAQVE · VRBE
DEDET · TEMPESTATEBVS · AIDE · MERETO

Vidi in aditu Bibliothecae Barberinianae et descripsi. Pertinet ad L. Cornelium Scipionem Lucii filium Cnei nepotem consulem a. u. 494 qui de Poenis et Sardin. Corsica triumphavit an. CDXCIV V id Mart. (tabul. triumph.) cum contra Sardos et Corsos et Hannonem Poenorum ducem feliciter pugnasset (Epit. Liv. 17). Hic victis ad Olbiam Poenis et in mari tempestate iactatus aedem tempestatibus vovit, cum pene est Corsis obruta classis aquis (Ovid. Fast. IV, 193). Tabula manca est latere dextro, facile tamen suppletur metro saturnio duce. Orthographia carminis est vetustissima, qualem non servant ceteri Scipionum tituli hoc metro conscripti. Auctor cur non memoravit bellum in Sardinia gestum, unde et triumphavit, nec Poenos ad Olbiam et in mari victos, argumentum nullum potest institui. Nota Luciom tam mature non per diphthongum scriptum, quo modo hac aetate et priore Loucilia, Loucina, Louceri, Loucetios scribitur. M vero sola in voce Luciom adhibitum cum accusativi ceteri careant. Versus praeeunte Ritschelio supplebis. Excipe, *romai*, quod is intulit in fine versus primi: pro quo praetuli, *romano*. Nempe non plurimi Romae, verum plurimi consentiunt hunc virum romanorum fuisse optimum, quod testimonium est aliorum quoque, non maioris Romae partis tantum. Scandes vero sic, eodem duce:

Honc oíno ploírumé coséntiónt románo
Duonóro óptumó fuíse viró viróro
Lucíom Scípióne. Fíliós Barbáti
Consól censór aidílis híc fuét apúd vos
Hec cépit Córsica Aleriáque urbé pucnándod
Dedét Témpestátebus aíde méretod vótam.

Versum tertium, sublata thesi pedis primi post anacrusin, sic scandes:

Lucióm Scípióne fíliós Barbáti.

Vide parergon de versu saturnio.

Digitized by Google

866. (= 41). — Romae olim.

a. u. 518.
P · CORN
V · F · COSO
PROBA
MAR

In gente Cornelia Lucios et Publios floruisse quidem invenimus, Vibium autem nullum. Cum vero litterae *l* acutae identidem ita lineae parili ratione producantur, ut videri possit V, et eo modo a descriptoribus, quamvis peritis, accipi potuerit, nullum negotium habemus, in reddendo praenomine Lucii patri huius Cornelii Consulis. Praesertim cum et P. Cornelius Lucii filius consul fuerit qui triumphans anno 518 causam habere potuerit cum Marti illud, quodcunque fuit, probaret sacrandum. Titulus suppletur sic: P. Cornelio L. f. Cosol probavit. Marti sacrom.

867. (pag. 556-8, Suppl. I). Ara, reperta in campo Verano, lapide gabino, nunc in Mus. Capitol.

latere sinistro
V · I · XXVI

in fronte
HERCOVEI
SACROM
M · MINVCI · C · F
DICTATOR · VOV | IT

a. 537.

latere dextro

Descripsi. Disseruerunt Ritschelius et Mommsenius: ego ad Mommsenii sententiam accedo, quae sic habet in summa. M. Minucius magister equitum fuit a. u. 537. Quod dictatorem se appellat id facere credendum est legis Metiliae causa, qua dictatoris et magistri equitum ita ius est aequatum, ut Polybius scribere potuerit duos dictatores esse creatos (III, 103): *Καὶ δὴ δύο δικτάτορες ἐγεγόνεισαν ἐπὶ τὰς αὐτὰς πράξεις, ὁ πρότερον οὐδέποτε συνεβεβήκει παρὰ Ῥωμαίοις.* Cf. Liv. XXII, 25. Marcus hic Minucius Luci filius consul fuit anno 533: consulares autem dictatores creati inveniuntur inde ab a. u. 433, tribus tantum exceptis vel per tumultum vel per contumeliam in Senatum a consule dictis. Miratus ego de legionibus prima et vicesima sexta a Ritschelio repertis in siglis V·I· XXVI lateri sinistro insculptis, paraveram ostendere quid hae notae olim significaverint, praevertit Henzenius. V·I· est locus primus, XXVI est numerus lapidis caesi, illius loci, ubi lapicidina fuit. Ritschelium confutavit Mommsenius, nec tamen ipse sanior, qui putavit aliquid illis siglis subesse ad dictatoris votum pertinens e. c. loricas inlatas XXVI: hac tantum de causa laudandus, quod se id lusus causa scripsisse affirmat.

868. (= 40). — Priverni. APPIOS CONSOV a. u. 542.

Ex Sirmondo, qui se Priverni legisse affirmat. Ad aliquem ex Appiis consulibus saeculi quinti qui in eo magistratu fuerunt a. u. c. 447, 458, 483, 490

Digitized by Google

lapidem pertinere necessario putat Momms. propter *os* scripturam post bellum hannibalicum obsoletam. Contra ostendi in Diss. dei Can. epigr. p. 22 ad saeculum quintum referri non posse, propter consonantis duplicationem, quam saeculo primum sexto incepisse constat. Igitur erit is consul Appius, quem a. u. 542 eum magistratum gessisse fasti testantur. Ea aetate *os*, *om* scriptura non omnino obsoleverat, teste *sacrom* in titulo a. u. 537.

869. (= 530). — Romae olim.

M·CLAVDIVS·M·F a. 540.
CONSOL
HINNAD·CEPIT

Diu disputatum de accusativo declinato in *ad*, cum docti putabant in titulo scriptum M. Claudium cepisse Hinnam sive Hennam urbem in Sicilia. Tandem patuit haec et similia nomina ablativo efferri et titulos hos praedae apponi solere significandi causa, quis, qua ex regione, oppidove praedam tulisset. Hinnad igitur status in loco, ut grammatici dicunt, casus est, cui ablativo *d* paragogicum accessit. M. Claudius Marcellus consul a. u. 540 Hennam expugnavit et praedam egit (Liv. XXIV, 39).

870. (= 531, L, A). — Romae, lapide albano, nunc in Mus. Neap.

MARTEI a. 543.
M·CLAVDIVS·M·F
CONSOL·DEDIT

Descripsi. Lapis repertus est ad portam Capenam ubi olim fuit templum Martis. Scimus vero Marcellum quae ex praeda sicula deportavit omnia sacrasse per templa deorum.

871. — Romae.

QVIRINO a. 549.
L·AIMILIVS·L·F
PRAITOR

Saeculo sexto tres Aemilii praetores numerantur, horum antiquior est L. Aemilius Papus qui eo magistratu functus est a. u. 549, Paulus in eo fuit a. u. 563, Regillus, qui potius M. f. quam L. filius fuit, a. u. 564, Ad priorem refero propter *ai* diphthongum in radice vocabulorum constanter servatam.

Digitized by Google

872. (= 532, II, κ). — Laminae aeneae pars cum parte delphinis extante in postica.

a. u. 532-46.
RIPTES · COSE · T · FA
RAIFECTVRA · TOT
FECERE · QVOM TI C
N · EIVS · FIDEM OM
COVENVMIS CO
M · CLAVDIO · M · F

Descripsi ut primum allata est Neapolim, edidit Avellinius. Supplementa a Mommsenio proposita fere haec sunt: coscriptes cosesu T. Fa ..... praif. et praifectura tota hospitium fecere cum Ti. Cl... et in eius fidem omnes covenumis cosesimusque. M. Claudio M. f. ..... cos.

Saeculum sextum M. Claudios M. f. consules habuit ab a. 532 ad 571, 588, 599. Mommsenius qui mirum apicem (punctum) impositum litterae V in voce QVOM invenisse se nobis nuntiavit, monuit etiam se abiecisse quod olim magis posuerat, quam probaverat, tesseram hanc scriptam post ius suffragii Fundanis lege valeria permissum a. 566, Liv. XXXVIII, 96. Mansit enim praefectura ad bellum italicum usque. Idem affirmat Ritschelium non recte negasse eam posse pertinere ad consulem a. 588, 599, 602. Ad primam potius quam ad secundam partem saeculi sexti attribuendam iudico propter *l* maxime acutum, qua aetate M. Claudius M. f. fuit consul quater 532, 540, 544, 546.

873. (= 533). — Halaesae in Sicilia.

a. u. 561.
ITALICEI
L · CORNELIVM SCHIZIAM
HONORIS CAVSSA

Dedit Germanus Gualterius, sic ut vides; emendavit cognomen Momms. pro Schizia Scipionem, divinans, eum Cornelium fortasse, qui praetor a. 561 Siciliam provinciam administravit. Causa pro caussa scribe, non enim est probabile ea aetate, qua adhuc consonantes plerumque non geminabantur, causam duplici *s* scriptam fuisse. Haec orthographia in voce caussa circa medium saeculum septimum coepit adhiberi.

874. (= 534, XLVIII, ε). — Tusculi.

a. u. 565.
M · FVLVIVS · M · F
SER · N · COS
AETOLIA CEPIT

Hic ille Fulvius Nobilior est, cui ut probrum Cato obiecit, quod in provinciam poëtas secum duxisset; duxerat enim Ennium in Aetoliam (Cic. Tuscul. I, 2). Hunc titulum restitutum et saeculo sexto recentiorem his praecipue de causis asserit Mommsenius. Quod COS legatur pro

Digitized by Google

consul, quod Aetolia efferatur ablativo, quod L sit quadratum. Cui respondemus L quadratum toto saeculo sexto fuisse usurpatum. Ambracia vero ablativo debuisse efferri hac aetate, locum enim indicat ex quo praeda acta est, non provinciam captam. Quod vero COS legatur id nihili est, et a S. C. de Bacchanalibus a. 568, praeterea et a sequenti titulo confutatur.

875. — Romae reperta columna.

a. u. 565.

M · FOLVIVS · M · F
SER·N·NOBILIOR
COS · AMBRACIA
CEPIT

Prodiit in Ephem. Instit. 1869, 8. Quem hic vides appellari M. Folvium is idem ille est, qui titulo superiore Fulvius nuncupatur. Serius, in uno etiam titulo, promiscue *o* et *u* in radice vocabulorum usurpatur, e. c. Poblicius et Publicius.

876. — In Hispania in loco Sierra de Ronda inter Oba et Alcalà de los Gazules.

a. u. 565.

L · AIMILIVS · L · F INPEIRATOR · DECREIVIT
VTEI · QVEI · HASTENSIVM · SERVEI
IN · TVRRI · LASCVTANA · HABITARENT
LEIBEREI · ESSENT · AGRVM · OPPIDVMQV
QVOD·EA·TEMPESTATE·POSEDISENT
ITEM · POSSIDERE · HABEREQVE
IOVSIT · DVM · POPLVS · SENATVSQVE
ROMANVS · VELLET · ACTINCASTREIS
AD · XII · K FEBR

Prodiit Parisiis in Actis Acad. Inscr. et hum. litter. enarratore Renierio (1867 p. 267-75). L. Aemilius L. f. Paulus in Hispaniam ulteriorem praetor missus eam provinciam proconsule rexit duodecim fascibus ei decretis a Senatu (Plut. in Paulo, 4). Hastensium servos qui in turri, cui nomen tum Lascutanae erat, habitabant, libertate donavit, eisque agrum oppidumque proprium esse iussit, quod decretum tamen auctoritati Senatus populique scito monet subiiciendum.

877. (= 535, XLVIII, A). — Cippus in via Aemilia ad Castrum S. Petri (Castel S. Pietro).

a. u. 567.

M · AEMILIVS · M · F · M N
LEPIDVS COS
CCL · XIIX XV

Praenomen nomenque recenti artificio refectum ait Franciscus Rocchius.

Mommsenius cippum restitutum

Digitized by Google

dicit propter has causas: quia P clausum habet, COS non integre scriptum CONSVL, Aemilius non servata *ai;* praeterea ob cognomen adscriptum. Quibus obiectis responde: P clausi exempla non pauca saeculo ipso quinto indicavi olim in Ann. Instit. et hic in Apparatu grammatico; de COS iam monui saeculo hoc sexto haberi in S. C. de Bacchanalibus: *ae* pro *ai* in radice vocabuli apparet iam in, Aecetiai, quod scriptum monumentum ab ipso Mommsenio inter antiquissima relatum est; aedem, etiam habes in S. C. de Bacchanalibus. Tandem cognomen adscribit etiam Fulvius Nobilior n. 875. Itaque nulla causa est cur cippum restitutum fuisse Mommsenio concedamus. Via Aemilia ab Arimino Placentiam duxit.

878. (-536, XLVIII, B). — Columna prope Bononiam reperta.

a. u. 567.
AEMILIVS · M · F · M · N
LEPID · COS
CCXXCVI
XXI

Prior titulus in cippo est seu tabella, hic vero in columna sculptus. Hanc ob causam Momms., aliasque puto iam relatas, in enarratione tituli restitutum esse arbitratur. Figura columnae eo minus huic aetati convenit, ait, ipse, quod miliarii popilliani a. 621 ab ea recedunt; nec probabile sit a columna reperta ad figuram minus commodam regressum Popillium fuisse. De Popillii tabula suo loco dicam. Nunc haec frustra esse demonstrat columna in ostiensi via ad XII reperta, quam circa saeculi sexti initia sculptam esse et orthographia et litteratura ipsa demonstrat. Fallitur vero qui putat Plutarchum, qui in C. Gracchо, 7, scripsisse C. Gracchum omnium primum in viis columnas milliarias posuisse.

879. (=196, XVIII). a. 568.

(Textum vide in pag. seq.).

Quae in hoc praeclaro monumento traduntur ea Livius exposuit l. XXXIV, 8-19: praeterea c. 14 Senatum censuisse edici in urbe Roma et per totam Italiam edicta mitti, ne quis qui Bacchis initiatus esset coisse aut convenisse, sacrorum causa, velit, neu quid talis rei divinae fecisse. Edicti huius exemplum, hoc est, in quo capita insunt Senatus consulti de Bacchanalibus, iis mittitur agri Teurani incolis, qui foederati erant cum populo romano. Haec capita item recitat Livius l. XXXIX, 18 (cf. aes a v. 3 ad 6) his verbis: «Senatus consulto cautum est, ne qua Bacchanalia Romae, neve in Italia essent: si quis tale sacrum sollemne et necessarium duceret, nec sine religione et piaculo se id omittere posse, apud praetorem urbanum profiteretur, praetor senatum consuleret: si ei permissum esset, cum in senatu centum non minus essent, ita id sacrum faceret». Senatus item vetuit

Digitized by Google

MARCIVS·L·F·S·POSTVMIVS·L·F·COS·SENATVM·CONSOLVERVNT·N·OCTOB·APVD AEDEM
DVELONAI·SC·ARF·M·CLAVDI·M·F·LVALERI·P·F·Q·MINVCI·C·F· DE·BACANALIBVS QVEI·FOIDERATEI
ESENT·ITA·EXDEICENDVM·CENSVERE·NEIQVIS·EORVM·SACANAL·HABVISE·VELET·SEI·QVES
ESENT·QVEI·SIBEI·DEICERENT NECESVS·ESE·BACANAL·HABERE·EEIS·VTEI·AD·PR·VRBANVM
ROMAM·VENIRENT·DEQVE EEIS·REBVS·VBEI·EORVM·VTR A·AVDITA·ESENT·VTEI·SENATVS
NOSTER·DECERNERET·DVM·NE·MINVS·SENATORBVS·C·ADESENT ^RES COSOLERETVR
BACAS·VIR·NEQVIS·ADIESE·VELET·CEIVIS·ROMANVS·NEVE NOMINVS·LATINI·NEVE·SOCIVM
QVISQVAM·NISEI·PR·VRBANVM·ADIE·SENT·ISQVE·DE·SENATVOS·SENTENTIAD·DVM·NE
MINVS·SENATORIBVS·C·ADESENT·QVOM·EA·RES·COSOLETVR·IOVSISENT CENSVERE
SACERDOS·NEQVIS VIR·ESET·MAGISTER·NEQVE VIR·NEQVE·MVLIER QVISQVAM·ESET
NEVE PECVNIAM QVISQVAM EORVM·COMOINI// ABVISE·VELET NEVE·MAGISTRATVM
NEVE·PROMAGISTRATVO·NEQVE·VIRVM IEREM QVIQVAM·FECISE·VELET
NEVE·POSTHAC·INTER·SED·COMIOVRASE NEVE·COMVOVISE·NEVE·CONSPONDISE
NEVE CONPROME·SISE VELET·NEVE·QVISQVAM FIDEM INTER·SED DEDISE·VELET·
SACRA·IN·DQVOLTOD NE QVISQVAM FECISE·VELET NEVE·IN·POPLICOD·NEVE·IN
PREIVATOD NEVE EXSTRAD·VRBEM·SACRA·QVISQVAM·FECISE·VELET· NISEI
PR·VRBANVM·ADIESET·ISQVE·DE·SENATVOS·SENTENTIAD·DVM·NE·MINVS
SENATORIBVS·C·ADESENT QVOM·EA·RES·COSOLERETVR·IOVSISENT CENSVERE
HOMINES·PLOVS·V·OINVORSEI·VIREI·ATQVE·MVLIERES·SACRA·NE QVISQVAM
FECISE·VELET·NEVE·INTER·IBEI·VIREI·PLOVS·DVOBVS·MVLIERIBVS·PLOVS·TRIBVS
ARFVISE·VELENT·NISEI·DE·PR·VRBANI·SENATVOSQVE·SENTENTIAD·VTEI·SVPRAD
SCRIPTVM EST·HAECE·VTEI·IN·COVENTIONID·EXDEICATIS·NE·MINVS·TRINVM
NOVNDINVM·SENATVOSQVE·SENTENTIAM VTEI·SCIENTES·ESETIS·EORVM
SENTENTIA·ITA·FVIT·SEI·QVES·ESENT·QVEI·ARVORSVM·EAD·FECISENT QVAM·SVPRAD
SCRIPTVM·EST·EEIS·REM CAPVTALEM·FACIENDAM·CENSVERE·ATQVE VTEI
HOCE·IN·TABOLAM·AHENAM·INCEIDER·ETIS·ITA·SENATVS·AIQVOM·CENSVIT·
VTEIQVE·EAM·FIGIER·IOVBEATIS·VREI·FACILVMED·GNOSCIER·POTISIT·ATQVE
VTEI·EA·BACANALIA·SEI·QVA·SVNT·EXSTRAD·QVAM·SEI·QVID·IBEI·SACRI·EST
ITA·VTEI·SVPRAD·SCRIPTVM EST·IN DIEBVS·X·QVIBVS·VOBEIS·TABELAI·DATAI
ERVNT·FACIATIS·VTEI·DISMOTA·SIENT IN AGRO·TEVRANO

Digitized by Google

viros sacerdotes esse, sed matronas constituit revocata consuetudine veteri. Nam Livius l. cit. c. 13: primo, ait, sacrarium id feminarum fuisse, nec quemquam virum eo admitti solitum ..... sacerdotes in vicem matronas creari solitas. Item Senatus vetuit magistros esse, sive viros, sive mulieres, aut communem pecuniam habere, Liv. l. cit. c. 18 (cf. aes v. 11, 12). Hoc loco Livius distinguere neglexit, quae de magistris, sive viris, sive mulieribus, quaeque de sacerdotibus viris edictum distinguit. Post capita relata Senatus consulti Consules pergunt indicere magistratibus urbium, sive locorum, oportere eos edictum in conventu referre intra spatium nundinarum trium, poenasque memorant a Senatu statutas adversum eos, qui contra sententiam Senatus fecissent, iubentque incisum tabula ahena proponi figique, ubi facillime gnosci possit, facereque, uti iussa Senatus fierent intra dies decem, ex quo iis tabellae datae essent.

880. (= 30, XXXVII, B). — Romae in sepulcro Scipionum arca e lapide albano ordinis dorici. Nunc in Museo Vaticano.

(litt. maior.).

/ / EST / / /

Carmen sic scandit Ritschelius:

Cornéliús Lucíus Scípió Barbátus
Gnaivód patré prognátus fórtis vír sapiénsque
Quoiús fórma vírtuteí parísuma fúit
Consól censór aidílis queí fuít apúd vos
Taurásiá Cisaúna Sámnió cépit
Subigít omné Loucánam ópsidésque abdoúcit.

Lineolas iacentes versibus distinguendis adhibitas bis neglexit sculptor, aut oblitus est. Orthographia huius carminis ea est, quam primae utrum an secundae parti saeculi sexti assignes dubium sit. Hoc tantum constat scribi non potuisse ea aetate, qua Lucius mortuus est, eiusque sepulcro titulus additus, quem superius retuli.

881. (= 33, XXXIX, F). — Romae in sepulcro Scipionum tabula, nunc in Mus. Vat.

QVEI · APICE INSIGNE · DIAL // // AMINIS · GESISTEI
MORS · PERFE/// TVA · VT · ESSENT · OMNIA
BREVIA · HONOS FAMA · VIRTVSQVE
GLORIA · ATQVE · INGENIVM · QVIBVS SEI
INLONGA LICV//SET · TIBE VTIER · VITA
FACILE · FACTEIS SVPERASES · GLORIAM
MAIORVM QVA · RE · LVBENS · TE · IN GREMIV
SCIPIO RECIP//T · TERRA · PVBLI
PROGNATVM · PVBLIO · CORNELI

Contuli. Tractavit En. Quir. Viscontius hunc statuens esse Publii illius Cornelii Africani filium, quem veteres tradunt tenui aut potius nulla valetudine brevi extinctum. Hic si apicem flaminis dialis gessit, necesse est ut post a. u. c. 580 diem obierit: eo enim anno Cn. Cornelio flamine diali mortuo ad hoc sacerdotium evehi potuit (Liv. XLI, 28). Haec Momms. Versus scandit Ritschelius:

Cic. Cat. 1
d. off. I, 1
Brut. 7

Quei ápice insígne diális flámínís gesístei
Mors pérfécit túa ut(i) éssent ómnia brévia
Honós famá virtúsque glória átque ingénium
Quibús sei in lónga lícuisét tibe útier víta
Facilé facteís superáses glóriám maíorum
Quaré lubéns te in grémiu Scípió récipit
Terrá Publí prognátum Publió Cornéli.

Digitized by Google

882. (=34, XLI, K a). — In sepulcro Scipionum tabula, nunc in Mus. Vat.

L·CORNELIVS·CN·F·CN·N·SCIPIO·MAGNA·SAPIENTIA
MVLTASQVE·VIRTVTES·AETATE·QVOM·PARVA
POSIDET·HOC·SAXSVM·QVOIEI·VITA·DEFECIT·NON
HONOS·HONORE·IS·HIC·SITVS·QVEI·NVNQVAM
VICTVS·EST·VIRTVTEI·ANNOS·NATVS·XX·IS
L////EIS·MANDATVS·NE·QVAIRATIS·HONORE
QVEI·MINVS·SIT·MANDATVS

Contuli. Poëta sapientiam virtutesque huius Lucii Cornelii laudat, magistratus vero ait se referre non posse, quod is mortuus sit aetate parva, nempe nondum ad honores matura. Lachmannus (ad Lucr. IV, 602) sic explicandum esse versum tertium cum quarto putat, laudante Mommsenio: Quoei vita defecit non honos honore(m), ut sensus prodeat, quem ait se intellexisse Ritschelius: cui brevitas vitae non indolis honos destituit honorem magistratuum. Lusit igitur auctor carminis in vocis honor, duplici notione, aeque ac infra in voce mandatus: Is est loceis mandatus, ne quaeratis cur minus honori sit mandatus.

Versu quinto pro diteist, quod supplementum Ritschelii est, supple loceis: praeter enim quam quod prima littera est *l*, et *t* in fine non apparet, hac aetate coniunctio verbi *est* per crasin nondum est usurpata, sed diu post. Hunc L. Scipionem Cn. f. Cn. n. Gnei Hispani praetoris a. 615 non filium sed fratrem commode haberi posse coniicit Ritschelius in Enarr. p. 31, quando, Mommsenio auctore, ex capitolinis lapidibus constat filium non L. f. L. n. sed Cn. filium L. n. fuisse.

Carmen sic scandit Ritschelius omissis nominibus:

Magná sapiéntiá multásque vírtútes
Aetáte quóm párva pósidét hoc sáxsum
Quoieí vitá defécit nón honós honóre
Is hic sitús quei núnquam víctus ést virtútei
Annós gnatús vigínti is l(oc)eís mandátus
Ne quaératís honóre queí minus sít mandátus.

883. (=35, XL a). — In sepulcro Scipionum, nunc in Mus. Vat. cum tribus seqq.

L·CORNELI·L·F P
SCIPIO·QVAIST
TR·MIL·ANNOS
GNATVS XXXIII
MORTVOS·PATER
REGEM ANTIOCO
SVBEGIT

Contuli. L. Cornelius, quaestor qui fuit a. u. 587 (Liv. XLV, 44), mortuus est annorum triginta trium, nempe circa a. u. 593. Quod praeter morem aetatis legitur, Antioco, cave ne cum Ritschelio excuses praetexens graecum nomen. Veteres formae, ut saepe dixi, identidem ex sermone vulgari titulis immixtae cernuntur.

Digitized by Google

884. (=36, XL H a).

RNELIVS · L · F · L · N
ΓIO ASIAGENVS
COMATVS ANNORV
GNATVS. XVI

Contuli addidique ex apographis litteras primas, quae periere. Nepos is Cornelius illius Scipionis filius esse videtur, qui Asiagenes primum, deinde Asiaticus nominatus est propter Antiochum subactum.

885. (= 37, XL, 11).

S
ΓIONEM
O · ADVEIXEI

Contuli. Supple v. 3 quoad veixei collato Gellii loco, VII, 21: quoad vivet, quoad morietur: vel, quo · ad veixei, duce Scaevola in Dig. 33, 3, 28: donec advivet: 34, 4, 30 quamdiu advixerit.

886. (=38, XLII). — In sepulcro Scipionum tabulae tres loculo occludendo adhibitae.

(litt. maior.) CN · CORNELIVS · CN · F | SCIΓIO · HISΓANVS
II ΓR · AID · CVR · Q · III | III TR · MIL · II · X · VIR · St IVDIK
XVIR · SACR · FAC
VIRTVTES GENERIS MIEIS MORIBVS ACCVMVL | AVI
ΓROGENIEMI GENVI FACTA ΓATRIS ΓETIEI
MAIORVM oΓTENVI LAVDEM VT SIBEI ME ESS | E CREATVM
LAETENTVR STIRΓEM NOBILITAVIT HON | OR

Contuli. Cneus Cornelius Hispanus ad consulatum non pervenit, praetura functus a. u. c. 615; quo tempore mortuus sit ignoratur. Praecessit tamen eius decemviratus sacris faciundis illam aetatem, qua eius collegii numerus ad quindecim est adductus.

887. (=39, XXXVII, c). — In sepulcro Scipionum lapide tiburtino.

AVLLA · CORNELIA · CN · F · HISΓALLI

Contuli. Paulla (sic olim supplevi in Ann. Instit. 1860 p. 261) Cornelia Gnei Cornelii filia, Hispalli uxor, consulis ne anni 578 ignoratur: non quia ab illa aetate longe abscedat usus liquidae duplicandae, ut putat Momms.; nam secus est: quod enim pars secunda dimidia saeculi sexti a duplicandis liquidis non abhorreret ostendit L. Aemilii tabula a. 565 in qua legimus, turri, vellet.

Digitized by Google

888. (= 538, XLIII, D. — Aquileiae.

L · MANLIVS · L · F
ACIDINVS TRIV · VIR
AQVILEIAE · COLONIAE
DEDVCVNDAE

Aquileia coloniarum postrema latinarum deducta est a. 573 per triumviros P. Cornelium Scipionem Nasicam, C. Flaminium; L. Manlium Acidinum (Liv. XL, 34). Titulum non multo post coloniam deductam positum putat Momms., ea de causa, quod nomen viri honorati primo casu elatum non invenitur post saeculum sextum. Haec ille non recte. Nec enim ad saeculum sextum unice pertinet haec consuetudo in titulis honoris causa ponendis, verum et ad sequentem aetatem porrigitur, aut certe probari non potest usum tertii casus ante sullana tempora invaluisse: primi enim hactenus tituli sunt Sullae dicati in quibus viri honorati nomen tertio casu effertur. Italici Halaesae a. 561 L. Cornelium Scipionem honorantes casu quarto non latina sed graeca consuetudine id faciunt. Titulus igitur additus imaginibus formula ea scribebatur, quae declarandi causa, non consecrandi, statuis picturisve apposita videretur.

889. (= 539, XLVIII, F). — Lunae in capitulo.

M · CLAVDIVS · M · F · MARCELVS a. u. 599.
CONSOL · ITERVM

Lunae coloniam conditam fuisse a. 574: novos etiam colonos additos a. 577 certum est. Demum accepimus a. 586 disceptatum per legatos de finibus inter Pisanos Lunensesque (Liv. XLV, 13). M. hic Marcellus eius est Marcelli nepos qui Syracusas expugnavit, fuit autem consul iterum a. 599.

890. (= 540, LV a).

S · POSTVMIVS · S · F · S · N a. u. 606.
ALBINVS · COS
X GENVA C
XXVII

Litterae VMIV versus primi scalpro deletae refectaeque sunt in numerum VIIII. Exemplum chartaceum, ait Ritschelius (Enarr. tab. p. 48), haud ambiguos IIII numeros ostendit sub litteris VMIV latentes, uti Borghesio VIII potius interlucere visi sunt praeter verum, ut puto. Via Postumia quae ex Genua Placentiam, inde Cremonam duxit sterni non

Digitized by Google

potuit ante Ligures subactos: memoratur vero a. 637 in Minuciorum sententia: auctorem igitur habuit Spurium Postumium consulem a. 606 qui in fastis appellatur Albinus Magnus.

891. (=541, LI, A). — Romae lapide tiburtino.

L · MVMMI · L · F COS · DVCT a. u. 609.
AVSPICIO · IMPERIOQVE
EIVS · ACHAIA · CAPT · CORINTO
DELETO ROMAM REDIEIT
TRIVMPHANS · OB · HASCE
RES · BENE · GESTAS · QVOD
IN · BELLO · VOVERAT
HANC · AEDEM · ET · SIGNV
(litt. maior.) HERCVLIS · VICTORIS
IMPERATOR · DEDICAT

Contuli. Mummius quo anno consul fuit bello in Achaiam illato Corinthum cepit, eaque deleta, Achaicus est appellatus. Is ex manubiis aedem votam Herculi victori dedicavit idipsum narrans versu saturnio, quem sic scandes, addita, duce Ritschelio, in fine carminis clausula trochaica:

Ductu aúspicio ímperióque éius Acháia cápta
Corínto déletó Romám redieit triúmphans
Ob hásce rés bene géstas quód in béllo vóverat
Hanc aédem et sígnu Hérculís victóris
Imperátor dédicat

Habes hic prima consonantium aspiratarum exempla, de quibus egi in grammatica huic syllogae praemissa.

892. (=542). — Reate. Lapis albanus rotundus pedes altus duos circiter, imagines habens sculptas diversa conferentium ad aram, medium autem titulum hunc.

SANCTE
DE · DECVMA · VICTOR · TIBEI · LVCIVS · MVMMIVS · DONVM
MORIBVS · ANTIQVEIS · PRO VSVRA HOC DARE · SESE
VISVM · ANIMO · SVO · PERFECIT · TVA · PACE · ROGANS · TE
COGENDEI · DISSOLVENDEI · TV · VT · FACILIA · FAXSEIS
PERFICIAS · DECVMAM · VT · FACIAT · VERAE · RATIONIS
PROQVE · HOC · ATQVE · ALIEIS · DONEIS · DES · DIGNA · MERENTI

Digitized by Google

Exscripsere Pomponius Laetus Accursiusque. Planissimum carminis sensum obruerunt docti sophismatibus suis. Lectionem PRO VSVRA damnavit Momms., excogitato in eius locum verbo PROMISERAT, satis absurde: nam quo modo dicere potuit Mummius visum sibi esse dare quod voto promiserat? immo debuit reddere quod sine scelere, sine piaculo, omittere non potuit. Quid sit hac in re, donum dare pro usura decimae, hoc loco dicam. Mummius donarium quod huic basi rotundae superposuit ait sibi visum esse dare et perfecisse, ut deus concederet sibi decumam verae rationis perficere, facultate facta praedae cogendae et dissolvendae: nempe visum esse de decuma adhuc cogenda aliquid praesumere, pro sacris faciundis, ut usus decumae concederetur a numine. Hoc vero ait se fecisse, more antiquo, scilicet ut deo donum daret de decuma adhuc cogenda, pro usura decumae, et deus pacem rogatus daret cogere et dissolvere praedam, perficeretque hoc pacto, ut decuma esset verae rationis.

Cogendi dissolvendi, Bernays persuasit Ritschelio, hos genitivos pendere a substantivo, pacem: quasi Mummius diceret, rogare se deum pacem cogendi et dissolvendi. Quum veteres olim pacem deum petebant, pacem rogabant, id quaerebant scilicet, ut dii benigne acciperent, adiuvarent, mala averterent, ne irati essent, placarentur precibus hostiisque. V. Plaut. in Amphitr. a. V, 74, 5, in Curcul. a. II, 11, 20.

Facilia dici pro faciliam, mihi certum est, hoc vero vocabulum ea analogia a facile, ut facultatem, derivare potuit antiquitas, qua ex volupe fecit volupiam et voluptatem, ex aequo aequitiam et aequitatem, ex famulo familiam et famulitatem.

893. (= 543). — Trebulae Mutuescae duobus exemplis.

L·MVMMIVS COS
VICO

L. Mummius non Italiam modo sed etiam provincias exornavit statuis Corintho ablatis (Front. Stratag. IV, 3, 15; Victor de Vir. ill. 60). Haec quae trebulae Mutuescae in Sabinis, ubi nunc Monteleone, duobus exemplis reperta est, ostendit vico illi Mummium tunc ex praeda corinthiaca dedisse. Trebula tunc fuit vicus vel si magis vis vici nomen non mutarat, quem ad modum urbs Italica sexagesimo anno postquam condita est adhuc vicus appellatur.

894. (= 544). — In agro nursino.

L·MVMMIVS
COS·DED N

Sigla illa *n* quid significet monet locus in quo inventus est titulus. Lege itaque: dedit nursinis.

Digitized by Google

895. (= 545, LIV, D). — Parmae.

L · MVMMIVS
COS · P · P

Raymundus Guarinius primus et solus recte siglas P · P est interpretatus, Populo Parmensi, subscribente Ritschelio. Borghesius male Primipilus, quem tamen sequitur Henzenius, monito lectore ad Orell. III, 5349 his verbis: cave ne te moveat, ut Ritschelium, quantulacumque Guarinii auctoritas. Mommsenius restitutum titulum autumat, at Guarinio in siglarum interpretatione consentit.

896. (= 546). — Italicae in Hispania.

IVS · L · F · IMP a. u. 609.
RINTHO · CAPTA
ICENSI

Huebnerus supplevit ex Cortina (Antiqued. de Italica, 1840), qui integriorem titulum vidit. Italicam civium romanorum initio vicum fuisse apparet, urbem deinde ab Africano maiore conditam circa a. u. 549 (App. Hisp. 38). Mansit in municipii conditione ad Hadrianum usque, qui ius coloniae dedit. Haec Momms., qui tamen sine iusta causa restitutum putat.

897. (= 547, a, b, LVIII, A). — Ad radices Euganei montis qui dicitur Venda.

S Q F PRO · COS a. u. c. 613.
TERMINOS · FINISQVE EX
SENATI · CONSVLTO · STATVI
IOVSIT · INTER · ATESTINOS
ET · PATAVINOS

Exemplum recentius infra positum

L · CAEICILIVS · Q · F PR
O · COS · EX TERMINOS
FINISQVE · EX SENATI
CONSVLTO STATVI · IVSIT
INTER · ATESTINOS
PATAVINOS QVE

Duos Lucios Caecilios Quinti filios novimus consules, alterum a. 612, alterum a. 637: primum esse auctorem horum terminorum statuit Borghesius. Namque cum pro consule ante Sullam ii sint et nominentur, quibus post consulatum imperium prorogatur eius provinciae, quam in ipso

Digitized by Google

consulatus aditu sibi delegissent, apparet L. Caecilium Q. f. consulem anni 637 in Italia transpadana proconsulem non fuisse: eius enim provinciae regimen tenuit collega Q. Marcius Rex, qui de gente alpina Stoenorum triumphavit. Ille L. Caecilius Q. f. qui terminos euganeos statuit consul fuit a. u 612. Absentiam cognominis, addit Momms, ut alterum argumentum pro hoc Caecilio. At hoc reiicies, columnam Fulvii Nobilioris supra relatam in mente habens.

898. (=548 a, b, LVIII, c, B) — In colle euganeo qui dicitur Teolo in columna minore maiori superposita.

SENATI cOnsuLTO STA
IVSIT

In columna maiore sustinente minorem

L·CAICILIVS·Q·F
PRO·COS
TERMINOS
FINISQVE·EX
SENATI·CONSOLTO
STATVI·IVSIT·INTER
PATAVINOS
ET·ATESTINOS

Servarunt antiqui quod supererat ex titulo vetere cum novum reficerent Nota Consolto maioris columnae pro Consulto serius usurpato in minore.

899. (=549, LV, B). — In confinio agri vicetini et atestini.

SEX·ATILIVS·M·F·SARANVS PROCOS a. u. 619.
EX·SENATI CONSVLTO
INTER·ATESTINOS·ET·VEICETINOS
FINIS·TERMINOSQVE·STATVI·IVSIT

Sextus Atilius Saranus consul a 618 Italiam transpadanam proconsule administravit, prorogato imperio, a. 619, opusque a L. Caecilio Metello coeptum finium terminandorum prosecutus, Atestinos a Vicetinis delimitavit. Nota Saranus, item deinceps, *a* verso in *e*, Serranus appellatur, cuius causam quaerit Momms. post grammaticos et scriptores veteres in Atilio consule designato, quem nuntii missi a Senatu serentem, nempe spargentem semen, invenerint. Falsas etymologias plerumque novimus ab antiquis inductas; quae enim ratio reddi potest de retenta *r* duplici? quae de sĕrente cuius prima syllaba brevis? Sit igitur ex Sarrano, Serranus, ut ex Tarracina, Terracina.

Digitized by Google

900. (=642, b). — Glans bellica ad Ennam Siciliae urbem reperta.

L·PISO·L·F a. u. 621.
COS

L. Calpurnium L. f. Pisonem consulem Ennam obsidione pressisse a. 619, quod esset firmissimum fugitivorum praesidium, constat ex glandibus bellicis eo loco reperiri solitis: nec tamen ipse cepit sed consul insequentis anni Rupilius.

901. — Ibidem.

L· P·L·F·
COS

Misit delineatam de Minicis.

902. (=643). — Ennae reperta.

PISO

Morem glandium inscribendarum a Graecis Romani videntur accepisse. Vetustissima quae feruntur exempla pertinent ad obsidionem Ennensem, inscribunturque nomine consulis Pisonis.

903. (=550, LIV, A, a). — Prope Hadriam padanam tabula.

P· POPILLIVS C·F a. u. 622.
COS
⊥XXXI

Consul P. Popillius aliquot Italiae vias aut stravit primus, aut continuavit. Tria ab eo fora condita numerantur, primum quod hodie corrupto vocabulo Forlimpopoli nuncupatur sex passuum millibus a Caesena, secundum prope Capuam quod serius coloniae ius et cognomentum accepit, tertium in Lucaniae finibus, Polla hodie dicitur. Via ad quam hic terminus stetit ab Hadria tendebat Ariminum. Est vero formae quadratae in acutum infra desinens, ut appareat terrae infixum olim fuisse. Citabatur propter *i* super ceteras litteras eminentem in Popillio: modo scimus errore id factum editoris, cui in lapide detritus locus speciem praebuit *i* supereminentis.

Digitized by Google

904. (= 551, LI, B). — Pollae in Lucania ubi olim Forum Popilii fuit.

VIAM · FECEI · AB · REGIO · AD · CAPVAM · ET
IN · EA · VIA · PONTEIS · OMNEIS · MILIARIOS
TABELARIOSQVE · POSEIVEI · HINCE · SVNT
NOVCERIAM · MEILIA · ↊I · CAPVAM XXCIIII
MVRANVM · ↊XXIIII COSENTIAM · CXXIII
VALENTIAM · C↊XXX · AD · FRETVM · AD
STATVAM · CCXXXX · REGIVM · CCXXXVII
SVMA · AF · CAPVA · REGIVM · MEILIA · CCC
ET · EIDEM · PRAETOR · IN XX
SICILIA · FVGITEIVOS · ITALICORVM
CONQVAEISIVEI · REDIDEIQVE
HOMINES · BCCCCXVII · EIDEMQVE
PRIMVS · FECEI · VT · DE · AGRO · POPLICO
ARATORIBVS · CEDERENT · PAASTORES
FORVM · AEDISQVE · POPLICAS · HEIC · FECEI

Eum qui Pollae forum viamque ab Regio ad Capuam fecisset fuisse Man. Aquilium, cuius nomen ferebatur titulo superscriptum, longa aetate credidimus. Et nostro quidem in numero fuit ille Ritschelius, qui propter hanc causam titulum a. u. 654 assignavit (de tit. Mumm. ubi Orellium citat n. 3308). Postea, duce Mannerto, sibi, Mommsenio et Henzenio persuasit, nomen Manii Aquilii veteri titulo ex descriptorum ingenio accessisse, quaesitusque auctor, non Man. Aquilius, sed ille visus est esse, qui Foris nomen fecisset Popiliis, tum huic quod sub Pollae nomine latet, tum illi, quod prope Capuam extitisse dixi, quem ad locum Popillius ait se viam perduxisse.

Quae hic se fecisse in Sicilia praedicat opportune enarrat Mommsenius. Cum enim praetorem ibi ageret fugitivos Italicorum conquaesivit, nempe latrones ex aratoribus et pecuariis, qui equitum romanorum praesidio per agros et urbes caedibus et rapinis grassabantur. Hos ille reddidit magistratibus, qui poenis adigerent. Insuper omnium primus fecit ut ex agro publico pastores cederent aratoribus: nempe quia lege sempronia a. 621 adimebatur ager publicus ultra legitimum modum occupatus et adsignabatur colentibus, vectigali imposito, fecit ut huic legi possessores parerent. Haec satis de elogio. Nunc ad rem grammaticam.

In apographo quem mihi confecit amicus, quemque in Antiqq. Ligurum edidi, notavi primus quid rei essent illae scalpturae quadratae additae numeris in versibus 6, 7, 9: de quibus Momms. pronuntiaverat ignorare se quid significarent. Eas ego esse dixi indicia sublati numeri, quam explicationem Momms. tunc amplexus est in add. et corr., verum sibi videri esse fassus, quod proposueram, et modo etiam ad hunc titulum: apparet, inquit, errorem commissum a lapicida emendatum esse sublatis | singulis

Digitized by Google

pluribusque. Pontes omnes, ait Popillius, milliarios tabellariosque posui. Quaesitum est quae esset huius loci sententia. Et Orellius quidem post Gruterum, quamquam subdubitans, affirmat tamen, hos esse pontes e tabulis sive asseribus structos mille pedum longitudine. Mommsenio haec verba miliarios tabulariosque poseivei visa sunt rem, novam tunc, indicare et recens repertam, nempe formam lapidum miliariorum columnariam: nam tabellaria fuit vetustissima, columnisque, ait, quibuslibet antiquior. At quae de novo invento formae columnariae dicit Momms. evertit illa quam nuper publicavi columna ab aedilibus plebis in via ostiensi posita. Verum, absque id esset, quomodo, si forma tabellaria fuit vetustissima et unica, potuit Popillius simul de ea praedicare quod de columnaria tunc recens reperta? An quia utraque simul usus est? ergo is nova hac commodiore reperta veterem non dimisit? utramque aeque se gloriatur adhibuisse? Hoc neque Mommsenium ipsum velle existimo. Denique cur non potius Popillius scripsit columnas et tabellas? nam milliarii nomen cur columnariae formae dederit, easque a tabellaria hac ratione distinxerit, cum utrique apte conveniat, ut milliaria sint columnae et tabellae, non intellegimus. Praeterea voces, tabellarius, milliarius, hoc sensu latine numquam sunt usurpatae. Quibus de causis aliam ineundam esse rationem puto, qua milliarii pontes et tabellarii constet qui sint. Ego enim arbitror latinum auctorem tituli pontes hos voluisse dicere milliarios tabellariosque a Popillio factos, non propter eam causam, qua Gruterus sibi persuasit pontes olim ligneos qui fossis et rivis iniiciuntur in viis extitisse publicis mille pedum longitudine, qui nec tabellarii dici propterea potuerunt, non enim tabellis, at trabibus, subliciis, tabulis atque asseribus fuissent constructi, sed quia millibus passuum numerandis columnas, stationibus mansionibusque indicandis tabellas, quo ex genere haec pollana esse censenda est, posuit, et quia pontes, nempe crepidines et margines, columnis et tabellis sustentandis subiecit; ea de causa pontes se fecisse, recte milliarios tabellariosque in ea via narrare videtur.

V. 9 magis legi PRAEITOR quam PRAETOR testatur Ritschelius: ad dubitandum quam ad credendum, inspectis ectypis chartaceis, proclivior est Mommsenius.

905. (=552). — In pago S. Angelo in Formis agri capuani.

Circa columnam.

C·SeMΠRonius ti f grac
AΠ CLAVDIVS·C F·POLC
Π·LICINIVS·Π·F·CRAS
III·VIR·A·I·A

In vertice.

Descripsi Neapoli in Museo et charta expressi, rogatusque ab Henzenio Ritschelii gratia, ad quem a Minervinio exemplum missum allatum non fuit,

Digitized by Google

delineatum concessi. Errat itaque Mommsenius qui ritschelianum exemplum Minervinio adscribit, cum Ritschelius ipse clare affirmet Minervinii ectypum ad se pervenisse nunquam, « sive is miserit, seu potius mittere instituerit ». Praeterea lectio Minervinii quam ipse vulgavit in Eph. neapol. vol. VII, p. 8, quo loco Iannellium emendavit, has fert vertice inscriptas litteras -|X|- quas certe Ritschelius ne novit quidem. Aliud exemplum habuit Mommsenius, quod affirmavit sibi ab amico missum, et Ritschelio dedit. Hic verticem tituli sic exscripsit: (D F X) V. Ritschelii enarrat, p. 49 et p. 95, ubi ait sibi formam chartaceam ab Eugenio Peterseno missam, qui amicus ille esse videtur Mommsenii. Nec tamen hanc edidit Mommsenius, sed exemplum meum, quod Ritschelius expressit tab. XCVIII Bb. Ex qua rerum memoria patere arbitror neminem in vertice columnae Kardinem et Decumanum intellexisse, neminem descripsisse. In columna qui tresviri nominantur hi lege sempronia creati agro publico terminando, deinde etiam controversiis iudicandis inter agrum privatum et publicum, eoque attribuendo. Campanum agrum ab iis etiam limitatum, ait Momms., vel propter coloniam futuram, vel locationis causa. Quamobrem terminus hic habet in vertice siglas indicantes Decumanum et Kardinem. Ex lege sempronia primi hi triumviri creati a. 621 duo Sempronii Tiber. et Caius, tertius Ap. Claudius. Tiberio eodem anno suffectus est P. Licinius Crassus.

906. (= 1504). — Prope Arienzo.

C·SEMPRONIVS· F
AP · CLAVDIVS · C
P · LICINIVS · P · F
III · VIR

Latebat in Historia Suessulana a Lettierio scripta: inde ego protuli edidique in Eph. neap. testatus me adhibitis amicis frustra loco a Lettierio indicato quaesisse.

907. (= 553). — Sub oppido Sala Padulam versus.

AΓ · CLAVD
Γ · LICINIVS
III · VIR · A · I · A

Vulgavit Gatta p. 90 fragmentum. Terminus hic Salanus, et Aeclanenses qui sequuntur, pertinent ad agrum publicum a triumviris limitatum discretumque a privato.

Digitized by Google

908. (554, LV, C, a, b). — In agro Aeclanensi.

Circa columnam.

M · FOLVIVS · M · F · FLA
C · SEMPRONIVS · TI · F · C ·
C · PAPERIVS · C · F · CARB
III · VIRE · A · I · A

In vertice.

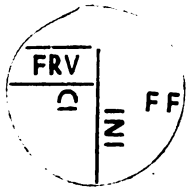

P. Licinio Crasso in Asia interfecto a. u. 624 initio, et Appio Claudio aliam ob causam magistratum deserente, triumviri M. Fulvius Flaccus, C. Papirius Carbo in eorum locum creati. Litterae quae leguntur in vertice ex eo genere sunt, quae a gromaticis exponuntur.

909. (= 555, LV, D, a, b). — In agro Aeclanensi.

Circa columnam.

M · FOLVIVS · M · F · FLA
C · SEMPRONIVS · TI · F G
C · PAPERIVS · C · F · CARB
III · VIRE · A · I · A

In vertice.

Lege v. 4: triumvireis agris iudicandis attribuendis.

910. (= 556, LV, E). — In vertice columnae:

Inscriptio quae erat in columna periit.

911. (= 558, LVI, a). — In via Venafro ducente Neapolim, columna.

L · CORNELIV a. u. 627.
S · L · CINA · COS
III

Descripsi a me repertam et Borghesio misi, a quo Momms. accepit. Ritschelii gratia Brunnio indicavi locum: ille charta expressit. Mommsenius me accusat perperam quasi scripserim hanc columnam extare Camposacci

Digitized by Google

qui locus est Venafrum inter et Aeserniam. In historia illa, quam citat, Aeserniae, columnam Augusti milliariam describo, non Cinnae columnam, idque patet evidenter ex verbis quae subiicio: « Colonna milliaria di Augusto veduta da me a Camposacco sulla via che da Venafro mena ad Isernia ». Cinnanam diu post inveni. Ritschelius in tabula integrum C nominis Cinae dedit, ego extremos litterae apices tantum, quos servatos in detrito lapide vidi. Idem omisit vestigia numeri C quae extant in columna. Nec leve est quod a Roma Venafrum usque numerata sint olim millia passuum centum. Consul igitur L. Cornelius Cinna viae a se refectae columnas milliarias addidit. Nota litteram S separatim initio versus secundi a, Corneliu, sculptam.

912. (= 197, XIX). — Bantiae reperta aerea tabula utrinque scripta, nunc in Museo Neap.

1 nEQVE PROVinciam u. c. 621-636.
2 IN SENAtu seivE · IN · POPLICO · IOVDICIO · NE · SENtentiam rogato
3 neive is testumonIVM DEICITO · NEIVE · QVIS · MAG · TESTVMONI VM · POPLICE · EI · DEferri neive denONTIARI
4 sinito neive ioudicem eum neive arbitrum neive recup- ERATOREM · DATO · NEIVE · IS · IN POPLICO · LVVCI · PRAETEX TAM · NEIVE SOLEAS HabetO NEIVE QVIS MAG · IBEI P RAETEXTAM
5 MAG · QVEI QVOMQVE · COMITIA · CONCILIVMVE · HABEBIT · EVM · SVFRAGIVM · FERRE ·
6 NEI · LEGITO
7 QVEI EX HACE LEGE · PLEBEIVE · SCITO · FACTVS · ERIT · SENATORVE · FECERIT · CESSERITVE · QVO · EX · HACE · LEGE
8 ex h l faCERE · OPORTVERIT · OPORTEBITVE · NON · FE CERIT · SCIENS · D · M · SEIVE · ADVORSVS · HANCE · LEGEM · FECERIT · eam pe-
9 QVNIAM · QVEI · VOLET · MAGISTRATVS · EXSIGITO · SEI · POSTVLABIT · QVEI · PETET · PR · RECVPERATORES
10 opoRTEAT · DATO · IVBETOQVE · EVM · SEI · ITA · PARIAT · CONDVMNARI · POPVL · FACITOQVE · IOVDICETVR · SEI · CONDEMNATVS
11 ... E · AD · Q · VRB · DET · AVT · BONA · EIVS · POPLICE POS SIDEANTVR · FACITO · SEI · QVIS · MAG · MVLTAM · INRO GARE · VOLET
12 dum \ · PARTVS · FAMILIAS · TAXSAT · LICETO · EIQ · OMNIVM · RERVM · SIREMPS · LEXS · ESTO · QVASEI · SEI · IS · HAACE · LEGE
13 . . . . . .

Digitized by Google

14 ... quEI · NVNC · EST · IS · IN · DIEBVS · V · PROXSVMEIS · QVIBVS · QVEIQVE · EORVM · SCIET · H · L · POPOLVM · PLEBEMVE
15 ... DIC · COS · PR · MAG · EQ · CENS · AID · TR · PL · Q · III · VIR · CAP · III · VIR · A · D · A · IOVDEX · EX · H · L · PLEBIVE · SCITO
16 pOST · HAC · FACTVS · ERIT EIS · IN · DIEBVS · V · PROXSVMEIS · QVIBVS · QVISQVE · EORVM · MAG · INPEPIVMVE · INIERIT · IOVRANTO
17 ... pro aeDE · CASTORVS · PALAM · LVCI · IN · FORVM · VORSVS · ET · EIDEM · INDIEBVS · V · APVD · Q · IOVRANTO · PER · IOVEM · DEOS QVE
18 ... oportEBIT · FACTVRVM · NEQVE · SESE · ADVORSVM · H · L · FACTVRVM · SCIENTEM · D · M · NEQVE · SEESE · FACTVRVM · NEQVE · INTERCESSVRVM
19 ... quEI · EX · H · L · NON · IOVRAVERIT · IS · MAGISTRATVM · INPERIVMVE · NEI · PETITO · NEIVE · GERITO · NEIVE · HABETO · NEIVE · IN · SENATV
20 neiVE · QVIS · SINITO · NEIVE · EVM · CENSOR · IN · SENATVM · LEGITO · QVEI · EX · H · L · IOVDICAVERIT · IS · FACITO · APVD · Q · VRB
21 nomen perscRIPTVM · SIET · QVAESTORQVE · EA · NOMINA · AC CIPITO · ET · EOS · QVEI · EX · H · L · APVD · SED · IOVRARINT · FACI TO · IN · TABOLEIS ·
22 . . . . . .
23 ... sententiAM DEIXERIT · POST · HANCE · LEGEM · ROGATAM EIS · IN DIEBVS · X · PROXSVMEIS · QVIBVS · QVISQVe
24 ioVRANTO · APVD · QVAESTOREM · AD · AERARIVM · PALAM · LV CI · PER · IOVEM · DEosqVE · PENATEis
25 neque sesE · ADVORSVM · HANCE · LEGEM · FACTVRVM ESSE · NEQVE · SEESE QVOMINVS SEI
26 ... SE HOICE · LEEGEI T . . ANODNI . . VRAVER . .
27 . . . . . .
28 ... QVIS MAGISTRATVS D . .
29 . . . . . .
30 ... uTI IN TABOLEIS POPLiceis
31 ... trINVM NONDINum
32 . . . . . IS ERIT VV . . .

Contuli. Bantia ad flumen Bradanum prope eam urbem fuit, quae hodie *Oppido* dicitur in dioecesi Acherontina (Acerenza): mansit eius memoria monasterio et ecclesiae dictae S. M. de Bancio (S. M. di Banzi), et castello cui nomen *Bancium*. Fragmentum laminae aereae quo in loco quave in parte territorii inventum fuit ignoratur. Apparet vero ea aetate scripta lex et proposita, qua Romae III viri agris dandis adsignandis inter ordinarios magistratus numerabantur, hoc est ab a. 621 ad 635 vel 636, quo

Digitized by Google

lege Thoria sublati creari desierunt. Fuerit ne foedus aliquod Bantiae propositum an foederi adiecta lex non liquet: hoc tantum constat in libera civitate legem romanam publice proponi non potuisse. Haec recte Theod. Mommsenius p. 46 statuit contra Husckhium aliosque. Quae extrema pars legis in hoc fragmento superest, est de sanctione, item de iure iurando exigendo ab iis qui magistratum imperiumve inierint.

913. (=557).

MI
CL — u. c. 625-8.
X // VIII
MANΣ AKYAIOΣ
MANΥ ΥΠΑΤΟ
ΡΩΜΑΙΩΝ
KO
E AC
FLOR
AEYKIOΣ
NOΣ M
TAN

Prodiit in Corpore Inscr. Graecarum Berolini n. 2920. Cavedonius primus omnium titulum pene integrum restituit ediditque in Bull. Arch. Inst. 1846, 187 erroribus descriptorum variis scite emendatis. Extremum tamen vocabulum TAN non tetigit: adhuc intentatum supplevi ego. Lege itaque: MV · Aquilius MV · f · cos XXVIIII · Μάνιος Ἀκύλιος Μανίου ὕπατος KO · L · Aquilius M. f. Florus quaestor. Λεύκιος Ἀκύλιος Μάρκου Φλῶρος Ταμίας.

914. (=198, XXIII, XXIV, XXV). — Fragmenta legis repetundarum Romae reperta, quae partim in Museo Neapol. partim in Vindobonensi asservantur.

[1] (litt. maior.) noMINISVE · LATINI · EXTERARVMVE · NATIONVM · QVOI VE · IN · ARBITRATV · DICIONE · POTESTATE · AMICITIAVe pop rom

[2] trib miL · L · IIII · PRIMIS · ALIQVA · EARVM · FVERIT · QVEIVE · FI LIVS · EORVM · QVOIVS · ERIT · QVOIVS · PATER · SENATOR · SIET · IN · ANNOS · SINGOLOS · PEQVNIAE · QVOD · SIET · AMPlius

[3] quoSVE · IPSEI · PARENTEVE · SVOS · FILIVSVE · SVOS · HERES · SIET · ABLATVM · CAPTVM · COACTVM · CONCILIATVM · AVERSVMVE · SIET · DE · EA · RE · EIVS · PETITIO · NOMINISQVE · DELATIO · ESTO ·

[4] datuM · ESSE · VTEI · PETERET · DE · EA · RE · EIVS · PETITO · NOMI NISQVE · DELATIO · ESTO · PR · QVAESTIO · ESTO · IOVDICIVM · IOVDICA TIO · LEITISQVE · AESTVMATIO · QVEI · QVOMQVE · IOVDICium ·

Digitized by Google

3 S · IV · · ioudICATA · ERIT · AVT · QVOIVS · NOMEN · PRAEVARI
CATIONIS · CAVSSA · DELATVM · ERIT · AVT · QVOIVM · NOMEN · EX ·
H · L · EX · REIS · EXEMPTVM · ERIT · SEIQVIS · EIVS · NOMEN · Ad
6 aliENO · NOMINe · · QVAESTIO · EIVS · PR · ESTO · IOVDICIVm · IOV
DICATIO · LITISQVE · AESTVMATIO · QVEI · QVOMQVE · IOVDICIVM · EX · H · L ·
ERVNT · EORVM · H · L · ESTO · IS · EVM · VNDE · PETET · IN · IOVS · EDucito
7 DEQVE · EO · HOMINE · DE quOIVS · EORVM · ITA · NOMEN · EX ·
H · L · POST · K · sePT · QVAE · EO · ANNO · FVERINT · DELATVM · ERIT · QVEI ·
EORVM · EO · IOVDICIO · CONDEMNATVS · ERIT · QVANTI · EIVS · REI · SLIS · AE-
stumata
8 condemnaveriT · EIVS · ESTO · PR · QVEI · EX · H · L · Quaeret ioudicatuM · ERIT · ID · VTEI · PRIVATO · SOLVATVR · QVEI · eoruM · PETET · DE-
EISCE · DVM · MAG · ANT · INPERIVM · HABEBVNT · IOVDICIVM · NON · FIET ·
DIC · COS · PR · MAG · EQV · ·
9 eX · EO · MAG · INPERIOVE · ABIERIT · QVO · MINus de patrono dando quei ex h · L · PEQVNIAM · PETET · NOMENQVE · DETVLERit · QVOIVS ·
EORVM · EX · H · L · ANTE · K · SEPT · PETITIO · ERIT · SEI · EIS · VOLET · SIBEI ·
PATRONOS · IN · EAM · REM · DAREI · PR · AD · QVEM
10 NEIQVEM · EORVM · DET · SCIENS · D · M · QVOEI · IS · Quoius proPIVS
VE · EVM · EA · COGNATIONE · ATIIGAT · QVEIVE · eiEI · SODALIS · SIET ·
QVEIVE · IN · EODEM · CONLEGIO · SIET · QVOIAVE · IN · FIDE · IS · ERIT ·
MAIORESVE · IN · MAIORVM · FIDE · FVERIT
11 QVAESTIONe · IOVDICIOQVE · PVPLICO · CONDEMNATVs quEI · EX ·
H · L · IOVDEX · IN · EAM · REM · ERIT · NEIVE · EVM · QVEI · eX · H · L · PATRONVS ·
DATVS · ERIT ·
DE · PATRONO · REPVDIANDO QVEI · EX · H · L · PATRONVS ·
DATVS · ERIT · SEI · IS · MORIbus
12 eorVM · PR · QVEI · EX · H · L · QVAERET · ALIVM · PATRONVM · EIEI · QVAM ·
de CƀV vireis in hunc annVM · LEGVNDIS PR · QVEI · INTER · PERE
GRINOS · IOVS · DEICET · IS · IN · DIEBVS · X · PROXVM · QVIBVS · H · L · POPVLVS ·
PLEBESVE · IOVSERIT · FACITO · VTEI · CƀV · VIROS · LECAT · QVEI · IN · HAC · CEI
VITate
13 TRIVM · VIrum A · D · A · SIET · FVERITVE · QVEIVE · IN · SENATV · SIET · FVERItve
QVEIVe conde MNATVS SIET · QVOD · CIRCA · EVM · IN · SENATVM ·
LEGEI · NON · LICEAT · QVEI · VE · MINOR · ANNEIS · XXX · MAIORVE · ANNOS ·
VX · GNATVS · SIET · QVEIVE · IN · VRBEM · ROMAM · PROPIVSVE · Vrbem ·
14 marE ERIT QVOS · LEGERIT · EOS · PATREM · TRIBVNVM · COGNOMEN
QVE · IOVDICET · QVEI quei ex H · L · CƀV · VIREIS · IN · EVM · AN
NVM · LECTEI · ERVNT · EA · NOMINA · OMNIA · IN · TABVLA · IN · ALBO · ATRA
MENTO · SCRIPTES · PATREM · TRIBVN · COCNOMENQVE · TRIBVTIMQVE ·
deSCRIPTOS HABeto
15 eX · H · L · CƀV · VIROS · LEGERIT · FACITO · RECITENTVR · IN · CONTIONE · IVRA

Digitized by Google

TOQVE·SESE· 10VDICES·EXAESTVMAVERIT·ESSE·EOSQVE·CƀV·
VIROS·QVOS·EX·H·L·LEGERIT·IS·PR·OMNIS·IN·TABOLEIS·PVPLICIS·
SCRIPTOS·IN·PERPETVO·HABETO DE·CƀV·VIREIS·QVOT·ANNIS
legundis
16 quisQVE·EORVM·EVM·MAG·COIPERIT·FACITO·VTEI·CƀV·VIROS·ITA·
LEGAT·QVEI·HAce civitate dVM·NEQVEM·EORVM·LEGAT·QVEI·
TR·PL·Q·III·VIR·CAP·TR·MIL·L·IIII·PRIMIS·ALIQVA·EARVM·TRIVM·
VIR·A·D·A·SIET·FVERITVE·QVEIVE·IN·SENATV·SIET·FVERITVE·
QVEIVE·MERCede conductus
17 aNNOS·LX·GNATVS·SIET·QVEIVE·IN·VRBE·ROMAE·PROPIVSVE·
VRBEM·ROMAm QVOIVE·EIVS·QVÉI·INSENATV·SIET·FV
ERITVE·PATER·FRATER·FILIVSVE·SIET·QVEIVE·TRANS·MARE·ERIT·
QVOS·LEGERIT·EOS·PATREM·TRIBVM·COGNOMENQVE·IOVDICES·
QVEI·EX·H·L·IN·EVm annum quaeret
18 patrEM·TRIBVn·COGNOMENQVE·TRIBVTIMQVE·DISCRIPTOS·HA
BETO·EOSQVE·PROPOSITO·SVO·MAG· potestatemQVE·SCRI
BVNDI·QVEI·VOLET·FACITO·PR·QVEI·LEGERIT·IS·QVOS·EX·H·L·
CƀV·viROS·LEGERINT·FACITO·IN CONCTIONE·RECITETVR·IOVRA
TOQVE·SESE·EOS·EX·H·L·LEGISE·DE·QVIBVS·SIBEI·CONSVLtum·sit
19 DE·NOMINE·DEFERVNDO·IVDICIBVSQVE·LEGVNDEIS·QVEI·EX·H·L·
PEQVNIAM·AB Altero petet in eVM·ANNVM·LECTEI·ERVNT·
AD·IVDICEM·IN·EVM·ANNVM·QVEI·EX·H·L·factus ERIT·INIOVS·EDVCI
TO·NOMENQVE·EIVS·DEFERTO·SEI·DEIVRAVERIT·CALVMNIAE·CAV
SA·NON·POstulare
20 is quoius nomen delatum eRIT·DE·CƀV·VIREIS·QVEI·IN·EVM·
ANNVM·EX·H·L·LECTEI·ERVNT·ARVORSARIO·EDAT·EOS·OMnes
priVIGNVSVE·SIET·QVEIVE·EI·SOBRINVS·SIET·PROPIVSVE·EVM·
EA·COGNATioneM·ATTINGAT·QVEIVE·EI·SODALIS·SIET·QVEIVE·IN·
EODEM·CONLEGIO·SIET·FACITOQVE·CORAM·ARVorSARIO
21 NON·ATTINGERET·SCIENTEM·D·M·ITAQVE·IS·EDITO·COVRATOQVE·
VBEI·IS·ITA·EDIDERIT·TVM·IN·EAm quaestionem quae-
stio eRIT·FACITO·VTEI·IS·DIE·VICENSVMO·EX·EO·DIE·QVO·QVO
IVSQVE·QVISQVE·Nomen DETOLERIT·C·VIROS·EX·EIS·QVEI·EX·H·
L·CƀV·VIRE·IN·EVM·ANNVM·LECTEI·ERVNT·QVEI·VIVAT·LEGAT·
Edatque
22 iudEX SIET·QVOI·IS·QVEIVE·EI·QVEI·PETET·GENER·
SOCER·VITRICVS·PRIVIGNVSVE·SIET·QVEIVE·EI·SOBRINVS·
EI·SODALIS·SIET·QVEIVE·TR·PL·Q·III·VIR·CAP·III·
VIR·A·D·A·TRIBVNI·MIL·L·IIII·PRIMis aliquA·EA
RVM·SIET·FVERITVE·QVEIVE·QVEIVE·INSENATV·SIET·FVERITVE·
QVEIVE L·RVBRia
23 ABERIT·QVEIVE·TRANS·MARE·ERIT·NEIVE·AMPLIVS·DE·VNA·

Digitized by Google

FAMILIA · VNVM · NEIVE · EVM LEGE · CALPVRNIA · AVT · LEGE · IVNIA · SACRAMENTO · ACTVM · SIET · AVT · QVOD · H · L · NOMEN delatum sieT · QVOS · IS · C · VIROS · EX · H · L · EDIDERIT · DE · EIS · ITA · FACITO · IOVRET · PALAM · APVD · SECORAM · ARVorsario

24 NECESSITVDINE · ATINGAT · QVAE · SVPRA · SCRIPTA · SIENT · Q · VNDE · PETITVM · ERIT · QVOMInus C · VIROS · EDIDERIT · IVRATIQVE · TVM · EIS · PR · FACITO · VTEI · IS · VNDE · PETETVR · DIE · ↓x · postquam EIVS · NOMEN · DELATVM · ERIT · QVOS · C · IS · QVEI · PETET · EX · H · L · EDIDERIT · DE · EIS · IVDICES · quos volet

25 QVOIVS nomEN · EX · H · L · DELATVM · ERIT · L · IVDICES · EX · H · L · NON · LEGERIT · EDIDERITVE · SEIVE · cognationE · SODALITATE · ATINGAT · QVEIVE · IN · EODEM · CONLEGIO · SIET · EX · H · L · NON · Ediderit tum ei peR EVM · PR · ADVORSARIVMVE · MORAM NON ERIT qVo · MINVS · LEGAT · EDATVE ·

26 ioudicEM · LEGAT · QVEI · ITA · LECTEI · ERVNT · EIS · IN · EAM · REM · IOVDICES · SVNTO · EORVMQVE · EIVs rei VTEI · SCRIPTA · IN · TABOLEIS · HABEANTVR · PR · QVEI · EX · H · L · QVAERET · FACito eos l · viros quOS · IS · QVEI · PETET · ET · VNDE · PETETVR · EX · H · L · LEGERINT · EDiderinT · EOSQVE · PATronos

27 qVEI · PETIVERIT · ET · VNDE · PETITVM · ERIT · QVEI · EORVM · VOLET · EX · TABOLEIS · POPLIcis EISDEM · IOVDICES · VNIVS · REI · IN · PERPETVOM · SIENT · QVEI · IVDICES · Ex · h · l · lectei · erunt QVAM · IN · REM · EIS · IVDICES · LECTEI · ERVNT · Eius rei

28 qVEI PEQVNIAM EX h · l · CAPIET · EVM · OB · EAM · REM · QVOI · PEQVNIAM · EX · H · L · CEPERit moVETO · NEIVE EQVOM · ADIMITO · NEIVE · QVID · EI · ob EAM · REM · FRAVDEI · ESTO sCRIPTA · SIENT · PR · QVEI · EX · H · L ·

29 eRIT · AVT · IN · EXILIVM ABIERIT · QVOIVM · NOMEN · EX · H · L · DELATVM · ERIT in exiliVM ABIERIT · QVAM EA RES INDICATA ERIT · PR · AD · QVEM · EIVS · NOMEN · DElatum · erit · eam REM · AB · EIS · ITEM · QVAERITO

30 NOMEN · EX · H · L · AD · SE · DELATVM · ERIT · FACITO · VTEI · IOVDICIVM PERFICIATVR. qVOD RECTE · FACTVM · ESSE · VOLET · DVM · NEIQVID · ADVORSVS · H · L · FIAT ad inqnisitionem facIVNDAM · NEIVE · POST · H · l ·

31 CONQVAERI · IN · TERRA · ITALIA · IN · OPPEDEIS · FOREIS · CONCILIA Boleis conCILIABOLEIS · VBEI · IOVRE · DEICVNDO · PRAESE · SOLENT · IN · QVIBVS · DIebus eum quoi petet praeTOR · QVEI EX H · L · QVAERET

32 AVDIERIT · QVOD · EIVS · REI · QVAERVNDAI · CENSEANT · REFERE · AT · Causam deiceRE · IVBETO · ET · QVOM · EI · RES · AGETVR · QVAM · IN · REM · QVISQVE · TESTIS · ERit · · · OMNES ADSIENT · TESTIMOniumque

Digitized by Google

33 in maiorVM · EIVS · FIDE fVERiuT · QVEIVE · IN · FIDE · EIVS · SIET · MAIORESVe cAVSAM DEICET · DVM · TAXAT · V NVM · QVEIVE · EIVS · PARENTISVE · EIVS leibertus leibertaVE · SIET DE · INROganda multa

34 evocariT · SECVMVE · DVXERIT · DVM · TAXAT · HOMINES · III · EARVM · RErum causam eA·QVOI·ITA·CONQVAESIVERIT·ET·SEIQVA· TABVLAS·LIBROS·LEITERASVE·POPlicas preivatusVE·produCERE·PROFER REQVe · volet ·

35 queIVE·DE·EA·RE·VOLET·APVD·PR·IS·PRAETOR·EI·MORAM·NE·FAci- to RAT PRAETOR · VTEI · INTERROGET · PR · QVEI · EX · H · L · Quaeret

36 in eaM · REM · IOVDICES · ERVNT · ANTE · QVAM · PRIMVM · CAVSSA · Dicetur facitO · IVDICES · QVEI · IN · EAM · REM · ERVNT · OMNES · PRO · ROSTREIS · IN · FORVM ·

37 voLET · VTEI · TESTIVM · QVEI · in · EAM · REM · ERVNT · VERBA · AVDIAT quo · EAM · MINVS · IOVDICET · NISEI · SEIQVAE · CAVSA · ERIT · QVAE · EIEI

38 rECITENTVR · PROSCRIPTA · PROPOSITAQVE · PALAM · APVD · FORVm · ex eIS · C · IOVDICIS · L · LECTEI · ERVNT IOVDEX · NEIQVIS · DIS PVTET

39 ad id · IVDICIVM · ADESSE · POSSIT · DE · EA · RE · PRAETORI · QVEI · EX·HACe l quaeret de iudicio proferendo vel refereNDO·QVAM·REM·PR·EX· H · L · EGERIT · SEI · EAM · REM · PROFERET · QVOius intererit

40 sei referRE · POTERIT · FACITO · QVOIVS · DEICET · NOMEN · REFERRE RIT · VT · EIVS · AD · SESE · VENIAT · AVT · ADFERATVR · CORAM · EO · QVEI · POSTVLAVERit

41 voLET · QVOIVS · EX · H · L · nOMINIS · DELATIO · ERIT · EI · EIVS · REI · PEti- tio esto deQVE · EA · RE · HACE · LEGE · IVDICIVM · LITISQVE · AESTVMATIO · ESSTO · QVASEI · SEI · EIVS

42 qVEI · EAM · REM · QVAERET · EX · H · L · CAVSAM · NON · NOVERit · cORAM · iuDICIBVS · IN · CONTIONE · PRO · ROSTRIS · SENTENTIA · ITA · PRONONTIATO · FECisse videri

43 IVDICIVM · FIERI · OPORTEBIT · TERtio diem rEM · QVAERET · EX · H · L · CAVSAM · NON · NOVERIT · PR · QVEI · EX · H · L · Quaeret

44 ANTE · QVAM · IBVNT · FACITo · IVRENT · SESE qVOQVIS · SVAE · ALTERIVS · SENTENTIAE · CERTIOR · SIET · QVOD · Per

45 IATVRVM · ESSE IVDICEs MVLTAM · SVPREMAm · DEbEAnt quAERET · CAVSAM · NON · NOVERIT · QVEI · EORVM · IOVDEX

46 excuSATIONE · PRIMO · QVOQVE · DIE · DEFERATVR · ISQVE · QVAESTOR · iudices in coNSILIVM · QVOMODO · EANT · PR · QVEI · EX · H · L · IVdicabit

Digitized by Google

47 plVRimis liqueRE · DEIXERIT · PRAETOR quei EX · H · L · QVAERET · ITA · PRONONTiato eorum · QVEI · QVOMQVE · ADERVNT · IVDICARE ·
48 iuDICARE · IS · HS · N · ↓ · QVOTIENS · QVOMQVE · AMPLIVS · BIS · IN · VNO · IVdicio M · QVAM · OB · REM · ET · QVANTVM · PEQVniae
49 de REIS · QVOMODO · IVDICETVR · VBI · DVAE · PARTES · IVDICVM · QVEI · ADERVNT iudiceS · QVEI · IVDICARE · NEGARINT · SEMOVANTur
50 REM · AGITO · TVM · PRAETOR · QVOM · SOVEIS · VIATORIBVS · APPARITORIBVSQVE · NEI · DE · Iudicio XX · QVO · IOVDICES · SORTICOLAS · CONIECIANT
51 eiusQVE · IVDICIS · IS · PRAETOR · SORTICOLAM · VNAM · BVXEAM · LONGAM · DIGITOS · IIII · LAtam ex alteRA · PARTI · C · INMANV · PALAM · DATO · Alteramque
52 EAMQVE · SORTEM · EX · HACE · LEGE · APERTAM · BRACIOQVE · APERTO · LITtERAM · DIGITEIS · OPERTAM · PALAm ITEMQVE · IN · EOS · CETEROS · SINCILATIM · IVdices
53 faciVNDAI · CAVSA · AD · SITELLAM · SORTI · VENIET · IS · IN · EAM · SITELLAM · MANVM · DEMITITO · eT · EAM · DEVEXAM · POPVLo ad iVDICIVM · · · rEVM · SENTENTIAM ea sors haBVERIT · IS · EI
54 conDEMNO · VBEI · NIHIL · SCRIPTVM · ERIT · SEINE · SVFRAGIO · EX · QVA · SORTI · PRONONTIAVIT · EAM · SORTEM · PROXSVMO · IVDici · · · V · TRANSDITO DE · Numerandis sententiis
55 de reo apsolvendo quOD · PRAEVARICATIONIS · CAVSA · FACTVM · NON · ERIT · IS · EX · HACE · LEGE · EIVS · REI · APSOLVTVS · ESTO DE · REO · CONDEMNANdo sei eae sententiaE · IBEI · PLVRVMAE · ERVNT · CONDEMNO · PR · QVei
56 AVT · APSOLVTVS · ERIT · QVOM · EO · h · l · NISEI · QVOD · POST · EA · FECERIT · AVT · NISEI · QVOD · PRAEVARICATIONIS · CAVSA · FACTVM · ERIT · AVt nisei de litibus AESTVMANDIS · AVT · NISEI · DE · SANCTIONI · HOIVSCE · LEGIS · AETIO · NEI · ESto
57 EARVM · VERSVM · QVEI · EX · H · L · CONDEMNATVS · ERIT · Q · PRAEDES · FACITO · DET · DE · CONSILI · MAIORIS · PARTIS · SENTENTIA · QVANTI · EIS · CENSVERint sei ita pRAEDES · DATEI · NON · ERVNT · BONA · EIVS · FACITO · PVPLICE · POSSIDEANTVR · CONQuaerantur
58 SCRIPTVM · TRANSDITO · QVAESTOR · ACCIPITO · ET · IN · TABOLEIS · POPLICEIS · SCRIPTVM · HABETO IACI
59 abLATVM · AVORSVM · CONCILIATVMVE · ESSE · EAS · RES · OMNIS · SIMPLI · CETEMS · RES · OMNIS · QVOd · POST · HANCE · LEGEM · ROGATAM · COnsilio probabitVR · CAPTVM · COAETVM · ABLATVM · AVORSVM · CONCILIATVMVE · ESSE · DVPLI · IDQVE · AD · QVAestorem

Digitized by Google

60 nomine suO · PARENTISVE · NEI · QVOIVE · IPSE · PARENSVE · SVOS · HERES · SIET · LEITEM · AESTVMATAM · ESSE · QVEIVE · EIEI · IVDICEI · CONSILIOQVE · EIVS · MAIOREI · PArti eorum saTIS · FECERIT · REGIS · POPVLEIVE · EEIVISVE · SVEI · NOMINE · LITEM · AESTVMATAM · ESSE · SIBEI · Quanta

61 ex · HACE · LEGE · IN · AERARIO · POSITA · ERIT · OB · EAM · REM · QVOD · EO · NOMINE · LIS · AESTVMATA · ERIT · IN · TRIDVO · PROXSVMO · QVO · ITA · SATIS · factum · erit · EX · HACE · LEGE · SOLVATVR · NEIVE · QVIS · IVDEX · NEIVE · QVAESTOR · FACITO · SCIENS · DOLO · MALo ·

62 iudEX · EX · HACE · LEGE · PEQVNIAM · OMNEM · AD · QVAESTOREM · REDIGERE · NON · POTVERIT · TVM · IN · DICTVS · X · PROXSVMEIS · QVIBVS · quae potueRIT · REDACTA · ERIT · IVDEX · QVEI · EAM · REM · QVAE SIERIT · QVEIVE · IVDEX · EX · HACE · LEGE · FACtus erit

63 lites · AESTVMATAE · ERVNT · QVOIVSve · REGIS · POPVLEIVE · NOMINE · LIS · AESTVMATA · ERIT · LEGATEI · ADESSINT · DEVM · NEI · LONGIVS · C · DIES · EDAT § de tribVTO · SERVANDO · VBEI · EA · DIES · VENERIT · QVODIE · INSEI · ERVNT · ADESSE · IVDEX · QVEI · Eum

64 FECERIT · EI · PRIMO · QVOQVE · DIE · QVAESTOREM · SOLVERE · IVBETO · QVAESTORQVE · EAM · PEQVNIAM · EIS · SED · FRVDE · SVA · SOLVITO · reliquom IN · AERARIO · SIET · QVOD · EORVM · NOMINE · QVEI · NON · ADERIT · TRIBVTVS · FACTVS · erit

65 PRAETOR · EX · HAEC · LEGE · TRIBVENDEI · CAVSA · PRODEIXERIT · IS · VTEI · QVOD · RECTE · FACTVM · ESSE · VOLET · FACITO · QVOMODO · PRODEixerit ea omnia mAIORE · PARTE · DIEI · ADEAM · DIEM · DONEC · SOLVTEM · FRIT · APVD · EORVM · PALAM · VBEI · DE · PLANO · Recte

66 FECERIT · DIEs · · proxVMOS · EX · EA · DIE · QVA · TRIBVTVS · FACTVS · ERIT · APVD · FORVM · PALAM · VBEI · DE · PLANO · RECTE · LEGI · POSSITVR · PROSCRibito pequnia POST · QVIN QVENIVM · POPVLEI · FIET · QVAE · PEQVNIA · EX · HACE · LEGE · IN · AERARIVM · POSITV · ERIT · QVOD · IN · ANNEIS · QVinque

67 EANDEM · PROVINciAM · HABEBIT · EIS · FACIVNTO · VTEI · QVOD · RECTE · FACTVM · ESSE · VOLET · QVOD · EIVS · IS · REVS · NON · SOLVERIT · AB · EIS · PRaedibus primo quoQVE · DIE · PEQVNIA · EXIGATVR · PEQVNIA · INFISCIS · OPSIGNETVR · QVAE · QVOMQVE · PEQVNIA · EX · HACE · LEGE · AD · Quaestorem

68 QVIS · PRAETOR · LITIS · AESTVMAVERIT · ET · VNDE · EA · PEQVNIA · REDACTA · SIET · QVANTVMQVE · IN · EO · FISCO · SIET · QVAESTOR · QVEI · QVOMque erit utei quod · RECTE · FACTVM · ESSE · VOLET · FACITO · IN · DIEBVS · V · PROXVMEIS · QVIBVS · QVOMQVE · EI · EI · AERARIVM · PROVINCIA · OBVENERIT

Digitized by Google

69 quaestor utei solvat quoi PEQVNIAM · EX · HACE · LEGE · QVOD · SINE · MALO · PEQVLATu · FIAT · PR · QVEI · EX · HACE · LEGE · QVAE RET · DAREI · SOLVI · IVSERIT · ID · QVAESTOR · quei aerarium proVINCIAM · OPTINEBIT · SED · FRAVDE · SVA · EXTRA · ORDINEM · DATO · SOLVITOQVE QVAESTOR · MORAM · NEI · FACITO · Q · · · · ·

70 iudicium nei quis inpediat quod EX · HACE · LEGE · iuDICIVM · FIERI · OPORTEBIT · QVOM · EX · HACE · LEGE · FIERI · OPORTEBIT · NEI · QVIS · MAGISTRATVS · PROVE · MAGISTRATV · PROVE · quo inperio potestateve erit facito quo MINVS · SETIVSVE · FIAT · IVDICETVRVE · NEIVE · QVIS · EVM · QVEI · EX · HACE · LEGE · IVDICIVM · EXERCEBIT · NEIVE · EVM · QVEi

71 neive · AVOCARIER · IVBETO · NEIVE · ABDVCITO · NEIVE · ABDVCIER · IVBETO · NEIVE · FACITO · QVO · QVIS · EORVM · MINVS · AD · ID · IV DICIVM · ADESSE · POSSit · · · · · in eo iudicIO · VERBA · AVDEIRE · IN · CONSILIVM · EIRE · IVDICARE · LICEAT · · · NEIVE · IVDICIVM · DIMITERE · IVBETO · NISEI · QVOM · SENATVs

72 quom TRIBVS · INTROVOCABVNTVR · EXTRA · QVAM · SEI · QVID · IN · SATVRAM · FERETVR · SEI · IS · PRAETOR · QVEI · EX · HACE · LEGE · QVAERET · SEIve is q quoi aerarium vel urbana provincIA · OBVENERIT · eo magistratu IOVDICIO · VE · INPERIOVE · ABIERIT · ABDICAVERIT · MOR TVOSVE · ERIT · ANTE · QVAM · EA · OMNIA · IOVDICAta

73 recte factum ESSE · VOLET · FACITO · VTEI · EA · OMNIA · QVOD · EX · HACE · LEGE · FACTVM · NON · ERIT · FACIANT · FIANTQVE · QVAE · EX · HACE · LEGE · FIERI · OPORTERET · SEI · · PRAETORI · QVAESTORIQVE · OMNIVM · RERVM · QVOD · EX · HACE · LEGE · FACTVM · NON · ERIT · SIREMPS · LEX · ESTO · QVAsei

74 quom iudicium FVIT · FVERITVE · EX · LEGE · QVAM · L · CALPVRNIVS · L · F · TR · PL · ROGAVIT · EXVE · LEGE · QVAM · M · IVNIVS · D · F · TR · PL · ROGAVIT · QVEI · EORVM · EO · · · QVOS · MAGIS · DE · · EA · RE · EIVS · NOMEN HACE · LEGE · DEfeRATVr · QVOVE · MAGis · DE · EA · RE · QVOM · eo

75 ERIT · QVOM · EIS · HACE · LEGE · ACTIO · NEI · ESTO DE · PRAE VARICATIONE · PRAETOR · QVEI · EX · HACE · LEGE · QVAERET · QVA · DE · RE · EI · PRAEtori iVDICANDAM · ADFVERINT · QVEI · VIVENT · EORVM · MAIOREI · PARTI · sATIS · FACTVM · ERIT · NOMEN · QVOD · EX

76 DE · CEIVITATE · DANDA · SEIQVIS · EORVM · QVEI · CEIVIS · ROMA NVS · NON · ERIT · EX · HACE · LEGE · ALTEREI · NOMEN · · ad praetorEM · QVOIVS · EX · HACE · LEGE · QVAESTIO · ERIT · DETOLERIT · ET · IS · EO · IVDICIO · HACE · LEGE · CONDEMNATVS · ERIT · TVm

77 cum CEIVIS · ROMANVS · EX · HACE · LEGE · FIET · NEPOTESVE · tuM · EIEI · FILIO · GNATEIS · CEIVEIS · ROMANEI · IVSTEI · SVNTO · · · suf-fragiuM · FERVNTO · INQVE · EA · TRIBVM · CENSENTO · MILITIAEQVE · EIS · VOCATIO · ESTO · AERA · STIPENDIAQVE · Omnia

Digitized by Google

78 NIHILVM·ROGATO DE·PROVOCATIONe · · · EQVE·DANDA·SEI·
QVIS·EORVM·QVEI · · · dictaTOR PRAETOR·AEDILISVE·NON·FVE
RINT · AD · PRAETOREM · QVOIVS · EX · HACE · LEGE · QVAESTIO · ERIT
79 EIVS · MILITIAE · MVNERISQVE · POPLICI · IN · SVa quoiusque ceivi
TATE · · · IOVDEX · DEINCEPS · FACIAT · PR · · · seive is quaestor
quoi aerarium VEL·VRBANA·PROVINCIA·OBVENERIT·EO·MAGISTRATV·
IVDICIOVE·INPERIOVE·ABIERIT·ABDICAVERITVe · · ·
80 PROVINCIAM·HABEBIT·IS·VTEI·QVod recte factum esse voLET·FACITO·
VTEI·EA·OMNIA · · · APVD·EVM·EA·RES·ACTA·ESSET·DEQVE·EA·RE·EIEI·
PRAETOR·QVAESTOR·OMNIVM·RERVM·QVOD·EX·hace lege
81 indICIVM · FVIT · FVERITVE · EX · LEGe quam L. Calpurnius L. f. tribu-
nus plebei rogavIT · · · condemNATVS · EST · ERITVE · QVO · MAGIS ·
DE · EA · RE · EIVS · NOMEN · HACE · LEGE · DEFERATVR · QVOVE · MAGIS ·
DE · Ea re
82 NISEI·LEX·ROGATA·eriT·ANTEQVAM·EA·RES·facta erit quom eis hace le-
ge aCTIO · NEI · esto de praevaricatione ad eaM · REM ·
IOVDICANDAM · ADFVERIT · QVEI · VIVENT · EORVM · MAIORIS · PARTI ·
SATIS · FECERIT · Eum
83 de ceivitate danda SEI · Quis · · · eX · HACE · LEGE · QVAESTIO ·
ERIT · DETVLERit et iS · EO · IOVDICIO · HACE · LEGE · CONDEMNA
TVS · ERIT · TVM · EIS · QVei
84 tVM · · · eiS · VOCATIO · ESTO · AERA · STIPENDIAque eis
OMNIA · MERITA · SVNT · NEIQVI · MAGISTrATVS · PRove
magistratu
85 condemNATVS · ERIT · TVM · QVEI · EIVS nomen DETOLERIT ·
QVOIVS · EORVM · OPERA · MAxime
86 PETETVR · DE · EA · RE · EIVS optio estO · VTRVM · VELIT ·
VEL · IN · SVA · CEIVITATe
87 BERE · LICETO · · · ceiVIS · ROMANVS · EX · HAC · LEGE ·
ALTErei
88 QVOI · EX · Hace lege provoCATIO · ERIT · ESSEVE · OPOR
TEBIT
89 inter peREGRINOS · IOVS deicet
90 · · · ATEI · Q

Legis, quae facili negotio intelligitur esse repetundarum, fragmenta undecim reperta sunt; horum duo interiere, cetera servantur in Museo Neapolitano, duobus exceptis, quae Vindobonae. Distribuit Klenzius, ut potuit, quem secutus est Mommsenius, commutatione unius fragmenti facta. Quo anno haec proposita lex sit confecit idem Theod. Momms., eam latam esse docens, quo tempore III viri agris dandis adsignandis inter ordinarios annuosque magistratus computarentur (hoc est intra a. 621-632), imo quo

Digitized by Google

anno a senatu ad equestrem ordinem translata a C. Graccho essent iudicia, quod accidit a. u. 631 vel 632; neque post eum annum: namque lex Rubria de colonia Carthaginem deducenda, ita commemoratur (v. 22), ut eam adhuc valuisse appareat: abrogatam vero eam legem esse post caesum Gracchum a. 633 cum Carthaginis colonia sublata est. Quamobrem facile Aciliam legem esse dicendam, a M. Acilio Glabrione latam, statuit idem Momms. p. 55.

Errores fabriles, qui insunt, ita emendantur.

V. 3. IPSE·PARENSVE — 10. ATTIGAT — ibid. FVERINT — — 11. QVAESTIONE·IOVDICIOQVE — 12. LEGAT — 13. SIET·FVERITVE·QVEIVE — 14. TRIBVM - INDICET - SCRIPTOS - COGNOMEN - DISCRIPTOS — 17. INDICET — 18. TRIBVM - LEGERIT - RECITENTVR — 20. COGNATIONE — 21. IOVRATO — 22. TRIBVNus - queive — 25. MORa — 28. EI·ob — 29. iuDICATA - EAm·REM — 32. Ea·RES — 33. QVEIVE·EIVS — 40. VTEIiS — 58. HACe — 72. EO·MAGISTRATV·IOVDICIO·VE — 74. DEFERATVr·QVOVE·MAGIS — 76. EO·IVDICIO — 77. EAM·TRIBVM — 80. PRAETORi·QVAESTORIQVE — 81. FVIT - SVNTO.

Nota v. 77 CENSENTO pro CENSENTOR est, ut v. 78 ROGATO pro ROGATOR. Item VOCATIO est VACATIO.

915. (= 559, LVI, B). — Petrafittae prope Empolium.

T·QVINCTIVS·T·F·
FLAMININVS
COS u. c. 631.
PISAS XXXII

Duo T. Quinctii Flaminini consules numerantur in fastis: alter a. 604, alter 631. Viam pertingentem Pisas quis eorum refecerit straveritve incertum. Targionus Tozzettus qui reperit ediditque notavit a loco ubi inventus lapis ad Pisas usque hodie numerari millia passum XXVI. (Viaggi di Toscana VIII, 275 ed. 1).

916. (= 560, LVI, C). — Romae in tabularii capitolini substructionibus inventa basis.

C·FANNI·M·F·
COS·DE u. c. 632.
SENA·SEN
DEDIT

Consul Fannius fuit cum Domitio Ahenobarbo.

Digitized by Google

917. (=561). Via Salaria in vico Sant'Omero columna.

L · CAECILI · Q · F
METELL COS — u. c. 637.
CX IX
ROMA

Descripsi plenius quam Palma, Stor. degli Abruzzi 1, 51; 5, 208. Littera *l* vix distat a recta. Duo fuere Metelli consules hac aetate: alter cognomento Calvus a. 612, alter Diadematus a. 637: incertum quis viae huius reficiendae auctor sit censendus.

918. (=562). — Delphis, in pariete amphitheatri.

Q · MINVCIVS · Q · F
RVFVS · LEG · APOLINEI — c. a. 537.
KIVTIO · MERITO

Exscripsit Kyriacus. V. 3 KLVTIO vatis nomen putavit Henzen, ipsi fortasse Apollini datum (Or. 5700). Cavedonius scite restituit ΠVTIO (Bull. Instit. 1857, 95), collato nummo laodiceno, in quo legitur ΠVTIa. Confirmavit Momms. addita glossa Placidi ed. Mai, 249: Putium, Pythium Apolinem.

919. (=190, XX). — Tabula aenea effossa in valle Porceferae fluminis hodie Polcevera, inde Genuam illata.

(Textum habes contra paginam).

Controversia orta inter Langenses Viturios et Genuates, Roma missi arbitri (erant enim Genuates Romanorum amici et probabiliter foederati) Minucii duo, cum adhuc nulli essent Galliae cisalpinae proconsules. Minucii agrum Viturioruin privatum a publico terminarunt. Publicum agrum distinguebant veteres in agrum cultum, pascua et prata. Ut ager privatus ita et prata publica vectigali non subiacebant, et in agro compascuo licebat castellanis Vituriis aeque ac Genuatibus pascere. Erat igitur quaestio de agro publico culto, quem Viturii a Genuatibus quibus attributi erant acceperant, vectigali imposito. Minucii sententiam tulerunt, quam scriptam legis.

In hoc monumento plura sunt, quae nec per leges orthographiae saeculi septimi explicari possunt, sed vetustiorem scripturam sapiunt: quamobrem, ut saepe dixi, ex sermone plebeio repetenda sunt, in quo incorrupta veteris linguae pronuntiatio mansit perduravitque. Cumque hanc imperitiam sermonis cultioris et grammaticae Minuciis attribuere vetemur, id agrimensorum fabrorumve aerariorum magis indiligentiae tribuamus necesse est. In plebeiae consuetudinis censum veniunt v. 7 SVSO · VORSVM, v. 14 IN · MONTEM · LEMVRINO · INFVMO, v. 20 IN · MONTEM · BERIGIEMAM · INFVMO, v. 23 FLOVIOM, v. 30 DE · MAIORE · PARTE,

Digitized by Google

(ille T R O V O R S I E I S · I N T E
S · CONTROVOSIAS COMPOSEIVERVNT R u. c. 637.
ERE · TERMINOSQVE · STATVI · IVSERVNT
M · EX · SENATI · CONSVLTO · DIXERVNT EIDI
QVEM · AGRVM · EOS · VENDERE · HEREDEMQV
TVR · AB · FONTEI · INMANNICELO · AD · FLOVIV
VRI · SVSVM · VSQVE · AD · RIVOM · COMBERANE
IAM · POSTVMIAM · EX · EIS · TERMINIS · RECTA
· NEVIASCA · IN · FLOVIVM · PROCOBERAM · IN
T · INDE · SVRSVM · RIVO · RECTO · VINELESCA
NVS · STAT · EX · EO · TERMINO · QVEI · STAI
QVEI · ORITVR · AB · FONTE · ENMANICEL
E FINIS · VIDENTVR · ESSE · VBI · COMFLVO
MVRINO · INFVMO · IBEI · TERMINVS · (NT
IVGO · RECTO · LEMVRINO · IBI · TERMINVS
BI · TERMINVS · STAT · INDE · SVRSVM · IVGO
IN · MONTEM · IOVENTIONEM · IBI · TERMINV
· STAT · INDE · APENINVM · IVGO · RECTO
ASCAM IN · MONTEM · BERI · GIEMAM
· STAT · INDE · DORSVM · IVGO · RECTO · IN
EM · CLAXELVM · IBI · TERMINVS · STATIND
M · PORCOBERAM · IBI · TERMINVS · STAT
MINVS · STAT QVEM · AGRVM · POPLICVM
RE · PRO · EO · AGRO · VECTIGAL · LANGENSES
QVNIAM · NON · DABVNT · NEQVE · SATIS
NIAM · ACIPIANT · TVM · QVOD · IN · EO · AGRO

Digitized by Google

Digitized by Google

pro maioris partis. At v. 44 errore fabrili legitur LIBEREIQVE pro quo liberareique proposuit Momms. v. 45 post verba: ET · AB · OMNIBVS · CONTROVORSIS, legitur I · THONO · PVBL · LI, pro quo publ·li, POPLIC scribendum fuisse, recte monet Momms. Nec tamen quid rei sit intellegitur. Sententia enim fere requirit verbum abstineant: quod cum ex allatis verbis *i · thono · publ · li* exculpi non possit, is opinatur sculptorem quid in exemplo esset non esse assecutum.

920. (=200, XXVI, XXVII, XXVIII) — Legis agrariae fragmenta parte altera laminae legis repetundarum inscripta, a. 643.

1 (litt. maior.). princiPIVM·FVIT·PRO·TRIBV·Q·FABIVS·Q·F·PRIMVS·SCIVIT·
QVEI·AGER·POPLICVS·POPVLI·ROMANEI·IN·TERRAM·ITALIAM·P·
MVVCIO·L·CALPVRnio cos
2 vetus possessor sibei AGRVM·LOCVM·SVMPSIT·RELIQVIT·VE·QVOD·NON·
MODVS·MAIOR·SIET·QVAM·QVANTVM·VNVM·HOMINEM·EX·LEGE·
PLEBEIVE·SE·SIBEI·SVMERe
3 QVOIEIQVE·DE·EO·AGRO·LOCO·EX·LEGE·PLEBEIVE·SC·III·VIR·SORTITO·
CEIVI·ROMANO·DEDIT·ADSIGNAVIT·QVOD·NON·IN·EO·AGRO·LOCO·
EST·QVOD·VLTRa
4 reDDITVS·ESTO·QVEI·AGER·PVBLICVS·POPVLI·ROMANEI·IN·TERRA·
ITALIA·P·MVVCIO·L·CALPVRNIO·COS·FVIT·EXTRA·EVM·AGRVM·QVEI·
AGER·EX·LEGE
5 quisqVE · AGRI · LOCEI · PVBLICEI · IN · TERRA · ITALIA · QVOD · EIVS ·
EXTRA · VRBEM · ROMA · EST · QVOD · EIVS · IN · VRBEM · OPPIDO · VICO·
EST · QVOD · EIVS · III · VIR · DEDIT · ADSIGNAVIT · QVOD
6 LEGE · PLEBEIVE · SCITO · QVOD · C · SEMPRONIVS · TI · F · TR · PL · ROG ·
EXCEPTVM·CAVITVMVE·EST · NEI · DIVIDERETVR · QVOD · QVOIEIQVE ·
DE · EO · AGRO · LOCO · AGRI · LOCEI · AEDIFICiei · · · qVIBVs
7 iN·TERRA·ITALIA · III · VIR · DEDIT · ADSIGNAVIT · RELIQVIT · INVE · FOR
MAS · TABVLASVE · RETVLIT · REFERIVE · IVSIT · · · AGER · LOCVS ·
AEDIFICIVM · OMNIS · QVEI · SVPRA · SCRIPTVs est · · · excepTVM ·
CAVITVmve · · ·

QVOIVM · EVM · AGRVM · LOCVM · AEDIFICIVM · POSSEsioNEM · EX · LEGE · PLEBEIVE · SCITO · ESSE · OPORTet · · · · · possid-
EATQVE · QVOVE · POSSESIO · INVITO · MORtuove
11 viasieiS · VICANEIS · QVEI · IN · TERRA · ITALIA · SVNT · DEDERVNT · ADSIGNAVERVNT · RELIQVERVNT · NEIQVIS · FACITO · QVO · MINVS · EI · OETANTVR · FRVANTVR · HABEANT · POssideantque · · · · · aedificiVM · NON · AB · ALIENAVERIT · EXTRA · EVM · Agrum
12 extraQVE · EVM · AGRVM · QVEM · EX · H · L · VENIRE · DARI · REDDIVE · OPORTEBIT · · · § QVEI · AGER · LOCVS · AEDIFICIVM · EI · QVEM · IN · viASIEIS · VICANISVE · EX · S · C · ESSE · OPORTET · OPORTEBITVE · · · · · agER · LOCVS · AEDIFICIVM · PRIVATVS · SIET · QVOVE · MAGis
13 uTEI · EST · SIET · EX · H · L · N · R · · · QVEI · AGER · LOCVS · PVBLICVS · POPVLI · ROMANI · IN · TERRA · ITALIA · P · MVVCIO · L · CALPVRNIO · COS · FVIT · EXTRA · EVM · AGRVM · QVEI · AGER · EX · LEGE · PLEBEIVE · scito · · · · · eXTRAQVE · EVM · AGRVM · QVEM · VETVS · POSSESOR · EX · LEGE · PLEBEIVE
14 agri colendi cauSA · IN · EVM · AGRVM · AGRI · IVGRA · NON · AMPLIVS · XXX · POSSIDEBIT · HABEBIT · VE · iS · AGER · PRIVATVS · ESTO · · · QVEI · IN · AGRVM · COMPASCVOM · PEQVDES · MAIORES · NON · PLVS · X · PASCET · QVAE · · · PASCET · QVAEQVE · EX · EIS · MINVS · ANNVM · GNATAE · ERVNT · POST · EA · QVAm
15 satiS · DATO · NEIVE · SOLVITO · · · AGER · PVBLICVS · POPVLI · ROMANEI · QVEI · IN · ITALIA · P · MVCIO · L · CALPVRNIO · COS · FVIT · EIVS · AGRI · III · VIR · A · D · A · EX · LEGE · PLEBEIVE · SCITO · SORTITO · QVOI · CEIVI · ROMAno · · · · · abalieNAVIT · AB · ALIENAVERITVE · NEQVE · HERES · EIVS · AB · ALIENAVIT · ABALIENAVeritve
16 dECRRNITOQVE · VTEI · POSSESSIONEM · SECVNDO · EVM · HEREDEMVE · EIVS · DET · QVOI · SORTI · IS · AGER · DATVS · ADSIGNATVSVE FVERIT · QVOD · EIVS · AGRI · NON · AB · ALIENATVM · ERIT · ITA · VTEI · S · S · EST · · · veTERE · POSSESIONEM · DEDIT · ADSIGNAVIT · REDDIDIT · QVODQVE · EIVS · AGRI · III · vir a d a
17 obveniT · QVEIVE · AB · EORVM · QVEI · EMIT · QVEI · EORVM · DE · EA · RE · ANTE · EIDVS · MARTIAS · PRIMAS · IN · IOVS · ADIERIT · AD · EVM · QVEM · EX · H · L · DE · EO · AGRO · IVS · DEICERE · OPORTEBIT · IS · DE · EA · RE · ITA · IVS · DEICITO · Decernitoque · · · QVOI · IS · AGER · VETERE · PROVE · VETERE · POSSESORE · DATVS · ADSIGNATVSVE redditusve fuerit QVEIVE · Agrum
18 · · · · · · · · · · · · · · · · · ageR · S · S · EST · EX · POSSESIONEM · VI · EIECTVS · EST · QVOD · EIVS · IS · QVEI · EIECTVS · EST · POSSEDERIT · QVOD · NEQVE · VI · NEQVE · CLAM · NEQVE · PRECARIO · POSSEDERIT · AB · EO · QVEI · EVM · EA · POSSESIONE · VI · EIECerit · · · · · marTIAS · QVAE · POST · H · L · ROG · PRIMAE · ERVNT · FACITO · VTEI · IS · QVEI · ITA · VI · EIECTVS · Est

Digitized by Google

19 plebei sciTO · EXVE · H · L · PRIVATVM · FACTVM · EST · ERITVE · PRO · EO · A
GRO · LOCO · AEDIFICIO · PROQVE · SCRIPTVRA · PECORIS · QVOD · IN · EO ·
AGRO · PASCITVR · POST · QVAM · VECTIGALIA · CONSTITERINT · QVAE ·
POST · H · L · · · · · pVBLICANO · PEQVNIA · SCRIPTVRAM · VECTI
GALVE · DET · DAREVE · DEBEAT · NEIVE · QVIS
20 QVOVE · QVID · OB · EAM · REM · POPVLO · AVT · PVBLICANO · DETVR ·
EXSIGATVRVE · NEIVE · QVIS · QVID · POSTEA · QVAM · vecTIGALIA
CONSISTENT · QVAE · POST · H · L · ROG · PRIMVM · CONSTITERINT · OB ·
EOS · AGro · · · · · agREIS · PASCETVR · POPVLO · AVT · PVBLICANO ·
DARE · DEBEAT AGER · LOCVS · PVBLICVS · POPVLi · · · · ·
21 A · D · XE · K · OCTOBRIS · OINA · QVOM · AGRO · QVEI · TRANS · CVRIONE · EST ·
LOCAVERVNT · · · QVEI · IN · EO · AGRO · LOCO civis ROMANVS · SO
CIVMVE · NOMINISVE · LATINI · QVIBVS · EX · FORMVLA · TOGATORVM ·
· · · locVM · PVBLICVM · POPVLI · ROMANEI · DE · SVA · POSSESIO
NE · VETVS · POSSESOR · PROVE · VETERE · POSSESORe
22 iD · OPPIDVM · COLONIAMVE · EX · LEGE · PLEBEIVE · SC · CONSTITVIT ·
DEDVXITVE · CONLOCAVITVE · QVEM · AGRVM · locumVE · PRO · EO · AGRO ·
LOCVMVE · DE · EO · AGRO · LOCO · QVEI · PVBLICVS · POPVLI · ROMANei · · ·
aGRVM · LOCVM · QVEI · AGER · LOCVS · EX · LEGE · PLEBEIVE · SC · QVOD ·
C · SEMPRONI · TI · F · TR · PL · ROG · EXSCEPTum
23 QVOIVE · AB · EO · HEREDIVE · EIVS · IS · AGER · LOCVS · TESTAMENTO ·
HEREDITATI · DEDITIONIVE · OBVENIT · OBVENERITVe · QVEI · AB · EO · EMIT
eMERITVE · QVEIVE · AB · EMPTORE · EIVS · EMIT · EMERITVE · IS ·
AGER · PRIVATVS · ESTO QVEi · · · · · quO · COLONIAM · DEDV
XSIT · ITA · VTEI · S · S · EST · AGRVM · LOCVM · AEDIFICIVM · DEDIT · RED
DIDIT · ADSIGNAVIT · QVEI
24 hEREDEMVE · EIVS · DET · QVOI · III · VIR · EVM · AGRVM · LOCVM ·
PRO · EO · AGRO · LOCO · QVO · COLONIAM · DEDVXIT · DEDIT reddidit ·
ADSIGNAVITVE · FACITOQVE · IS · PR · CONSOLVE · QVO · DE · EA · RE · IN ·
IOVS · ADITVM · ERIT · · · supRA · SCRIPTVS · EST · QVOD · EIVS · A
GREI · LOCEI · POST · II · L · ROG · PVBLICVM · POPVLEI · ROMANEI ·
ERIT · EXTRA · EVM · AGrum
25 NEIVE · IS · AGER · COMPASCVOS · ESTO · NEIVE · QVIS · IN · EO ·
AGRO · AGRVM · OQVPATVM · HABETO · NEIVE · DEFENDITO · QVO ·
MInus quei vELIT · COMPASCERE · LICEAT · SEIQVIS · FAXSIT ·
QVOTIENS · FAXIT · IN · AGRI · IVGRA · SINGVLA · ⊥ · · · darE ·
DEBETO · EI · QVEIQVOMQVE · ID · PVBLICVM · FRVENDVM · REDEMPTVVV ·
COVVDVCTVVVVE · HABEBIT BOVES · EQVos
26 quei · NVMERVS · PECVDVM · IN · H · L · SCRIPTVS · EST · LICETO · NEIVE ·
QVID · QVOI · OB · EAM · REM · VECTIGAL · NEIVE · SCripturam dare
deBETO · · · QVOD · QVISQVE · PECVDES · IN · CALLEIS · VIASVE · PVBLI
CAS · ITINERIS · CAVSA · INDVxerit · · · · · calliBVS · VIEIIGE · PV

Digitized by Google

BLICEIS·PASTVM·INPVLSVM·ITINERIS·CAVSA·ERIT·NEIQVID·POPVLO·
nEIVE · PVBLICANO · Dare debeto
27 cOMMVTAVIT· QVO · PRO · AGRO · LOCO · EX·PRIVATO·IN·PVBLICVM·
TANTVM · MODVM · AGRI · LOCEI · COMMVTAVIt is ager locus do-
MNEIS · PRIVATVS · ITA · VTEI · QVOI · OPTVMA · LEGE · PRIVATVS ·
EST · ESTO · · · QVEI · AGER · EX · PRIVAto · · · ex pVBLICO · IMPRIVA
TVM·COMMVTATVS·EST·DE·EO·AGRO·SIREMPS·LEX·ESTO·QVAN
SEI · IS · AGER · P · MVCIO · L · Calpurnio
28 L. Caecilio Cn. domITIO · CENS · REDEMPTVM · HABEAT · CEN
SORIBVS · QVEIQVOMQVE · POST · HAC · FACTEIS · ERVNT · EI · FA
CIVnto id publicum sei VOLENT · TANTIDEM · PRO · PATRITO ·
REDEMPTVM · HABEANT · P · P · SVPSIGNENT · · · · · II · VIRVM · QV
ei · · · · · quae viae publicae pER · ITALIAM · P · MVCIO · L · CAL
PVRNIO·COs·EVERINT·EOS·EACIVNTO·PATEANT·VACVAEQVE·SIENt
29 quod quoieique ex h l ita·VTEI·S·S·EST·IN·AGREIS·QVEi in itaLIA·
SVNT·QVEI·P·MVCIO·L·CALPVRNIO·COS·PVBLICEIS·POPVLI·Romanei
fuerunt ceivi ROMANO · FACERE · LICEBIT · ITEM · LATINO · PEREGRI
NOQVE · QVIBVS · M · LIVIO · L · CALPVRNIO cos · · · ex lege plebEI
VE · SC · EXVE · EOEDERE · LICVIT · SED · ERAVDE · SVA · EACERE · LICETO ·
QVOD · EX · H · L · ITA · VTEI · S · S · EST · IN · AGREIS · QVEi
30 sei eorum QVIS · QVOD eum ex h l fACERE · OPORTVERIT · NON ·
FECERIT · QVODVE · QVIS · EORVM · · · PROVE · MAG · QVO · DEA ·
RE·IN·IOVS·ADITVM·ERIT·QVOD·EX·H·L·PETETVR·ITEM·IVDICI
VM · IOVDIcem · · · ET · IN · EVM · IVDICIVM · IVDICEM · RECVPERATO
RESVE · EX · H · L · DARE · OPORTERET · SEIQVIS · DE · EA · RE · IVDICIVm ·
31 SEIVE·moINICIPIEIS·SEIVE·QVAE·PRO·MOINICIPIEIS·COLOnieisve
SVNT · CIVIVM · rom · NOMINISVE · LATINI · POPLICE · DEVE · SENATI ·
SENTENTIA · AGER · FRVENDVS · DATVS · est · · · queivE · PRO · COLONIA ·
MOINICIPIOVE·PROVE·MOINICIPIEIS·FRVENTVR·QVEI·IN·TRIENTA
BVLEis FRVENTVR
32 obVENIT · OBVENERITVE · QVIBVS · ANTE · H · L · rog eum agrum locum
conDVCTVM · HABERE · FRVI · POSSIDERE · DEFENDERE · LICVIT · EXTRA ·
EVM · AGRVM · LOCVm reddiVE · OPORTEBIT · ID · VTEI · QVICQVID ·
QVOIEIQVE · ANTE · H · L · R · LICVIT · ITA · EI · HABERE · Oeti
33 QVEI · AGER · LOCVS · PVBLICVS · Populei romanei in teRRA · ITALIA · P ·
MVCIO · L · CALPVRNIO · COS · FVIT · QVOD · EIVS · AGRI · LOCI · EX · Lege
si quID · DE · EO · AGRO · LOCO · AMBIGETVR · COS · PR · QVEI · QVOMQVE ·
ERIT · DE · EA · RE · IVRISdictio
34 deCERNITO · NEIVE · IVDICIVM · Neive iudicem neive rECVPERA
TORES·DATO·NISEI·COS·PRVE·QVOD·VADIMONIVM·EIVS·REI·Causa
· · · eius rEI · CAVSA · DECERNANT · EIVS · H · L · N · R · QVOD · IVDICIVM ·
IVDEX · RECVPERATOResve

Digitized by Google

35 COS · PR · CENS · QVEI · QVOMque tum erit de ea re iuRIS · DICTIO · IVDICI · IVDICIS · RECVPERATORVM · DATIO · ESTO · I · V · E · ER · P · F · S · V · e · · · · · de eO · AGRO · LOCO · IOVS · DEICITO · NEIVE · DE eo agro deCERNITO · NEIVE · IVDICIVM · · ·

36 e re publica NON · ESSE · VIDEBITVR · QVO minus id impediat veL · INTERCEDAT · E · H · L · N · R · QVOI · PVBLICANO · E · H · L · PEQVNIA · DEBEBITVR ··· ob eam rEM · FACITO · QVOQVIS · PRO · AGRO · MINVS · ALITERVE · SCRIPTVRAM · VectiGALVE

37 DARIVE · OPORTERE · DEicat de ea re cos prove cos PR · PROVE · PR · QVO · IN · IOVS · ADIERINT · IN · DIEBVS · X · PROXVMEIS · QVIbus · · · ex cIVIBVS · L · QVEI · CLASSIS · PRIMAE · SIENT · XI · DATO · INDE · ALTERNOS · DVm · TAXAT

38 QVAE · RES · SOLVTA · Non siet inve ioudiciO · NON · SIET · IVDICATAVE · NON · SIET · QVOD · EIVS · PRAEVARICATIONVS · causa · · · · · patronoruMVE · FACTVM · NON · SIET · SEI · MAIOR · PARS · EORVM · RECVPERATORVm · · ·

39 N · ID · SENTENTIA pronontiato quod eius REI · IOVDICANDAE · MAXSVME · VERVM · ESSE · COMMPCRRIT · FACITOQVe · eRIT · SEDVLOMN · VTEI · IS · QVEI · IVDICATVS · ERIT · DARE · OPORTere · · · qVAE · AGrum

40 hABERE · POSSIDERE · FRVIIE · VETET · QVOSVE · IN · LEGES · PL · VE · SC · DE · EA · Re · · · POSSIDEBIT · FRVETVR · QVAM · EX · H · L · LICEBIT · EVM · AGRVM · QVEM ·

41 QVEM · MINVS · PETERE · CAPERE · GERERE · HABEREQVE · LICETO · NEIVE · Quid SEI · QVAE · LEX · PLEBEVE · SC · EST · QVAE · MAC · QVEM · EX · H · L ·

42 sed · fRAVDE · SVA · FACERE · LICETO · INQVE · EAS · LEGES · PL · SC · DE · EA · RE · QVOD · EX h l · · · DECERNERE · OPORTEBIT · SED · FRAVDE · SVA · NEI · IVRATO · NEIVE

43 · · · TVS · EST · DEDIT · ADSIGNAVITVE · QVEMVE · AGRVM · LOCVM · DE · EO · AGRO · LOco · · · PL · SC · QVOD · M · BAEBIVS · TR · PL · III · VIR · COLONIE · DEDVCENDae

44 datum ADSIGNATVM · ESSE · FVISEVE · IOVDICAVERIT · VTEI · IN · H · L · SC · EST · QVEI · L · · · EXTRA · EVM · AGRVM · LOCVM · QVEI · AGER · LOCVS · IN · EA · CENturia

45 extraque eVM · AGRVM · LOCVM · QVEM · EX · H · L · CO · · · OPORTEBITVE · QVOD · EIVS · AGRI · LOCEI · QVOIEIQVE · EMPTVM · EST ·

46 mANCEPS · PRAEVIDES · PRAEDIAQVE · SOLVTI · SVNTO · EAQVE · NOMINA · MANCVPum · · · · · quaestor QVEI · AERARIVM · PROVINCIAM · OPTINEBIT · IN · TABLEIS

47 dE · MAG · ROMANO · EMIT · IS · PRO · EO · AGRO · LOCO · PEQVNIA · NEIVE · PRAEVIDES · NEIve · · · · · ob eam REM · QVOD · PRAESFACTVS · EST · POPVLO · OBLIGATVS · ESTo

Digitized by Google

48 ob eum · AGRVM · LOCVM · MANCEPS · · · QVEI · AGER · LOCVS · IN · AFRICA · EST · QVEI · ROMAE · PVBLICE

49 I · · EIVS · ESTO · ISQVE · AGER · LOCVS · PRIVATVS · VECTIGALISQVE · V · · · · · · TVS · ERIT · QVOD · EIVS · AGRI · LOCEI · EXTRA · TERRA · ITALIA · EST ·

50 EX · FORMVLA · LOGATORVM · MILITES · IN · TERRA · ITALIA · INPERARE · SOLENT · EIS · POpuleis · · · NE · AGRVM · LOCVM · QVEIQVOMQVE · HABEBIT · POSSIDEBIT

51 eiusvE · REI · PROCVRANDAE · CAVSA · ERIT · IN · EVM · AGRVM · LOCVM · INmittito se dolo mALO QVEI · ACER · LOCVS · IN · AFRICA · EST · QVOD · EIVS · AGRI

52 posSIDEAT · FRVATVRQVE · IDEM · VTEI · SEI · IS · AGER · LOCVS · PVBLI ce · · · IN · BIDVO · PROXSVMO · QVO · FACTVS · CREATVSVE · ERIT · E · ICIto

53 in diebus · XXV · PROXVMEIS · QVIBVS · ID · EDICTVM · ERIT · · · · datum · ADSIGNATVM · SIET · IDQVE · QVOM · pROFITEBITVR · COGNITOres · · · · ·

54 MVM · EMPTOR · SIET · AB · EO · QVOIVS · HOMINis I CALPVRNIO · COS · FACTA · SIET · QVOD · EIVS · POSTEA · neQVE · IPSE · Neque

55 PRAEFECTVS · MILESVE · IN · PROVINCIAM · ERit · · · nuMERO · SCRIPTVS · EST · DATVS · ADSIGNATVS · EST · QVODVE · EIVs · · · AG · · ·

56 uTEI · CVRATOR · EIVS · PROFITEATVR · ITEM · VTEi · · · ex eO · EDICTO · VTEI · IS · QVEI · AB · HONORVM · EMPTORE · MAGISTRO · CVRATOreve

57 oportuerIT · QVOD · EDICTO · II · VIR · PROFESVS · EX · H · L · Non · ERIT · EI · EVM · AGRVM · loCVM · NEIVE · EMPTVM · NEIVE · AD SIGNATVM · ESSE · NEIVE · FVISE · IVDICATO · Q

58 · · · RO · EI · CEIVI · ROMANO · TANTVNDEM · MODVm agrei · · · QVEI · · AGER · PVBLICE · NON · VENIET · DARE · REDDERE · COM MVTAREVE · LICETO II · VIR · Quei

59 de · EIS · AGREIS · ITA · RATIONEM · INITIO · ITAQVE · H · · · ET · NEIVE · VNI VS · HOMINIS · NOMINE · QVOI · EX · LEGE · RVBRIA · QVAE · FVIT · COLONO · EIVE · QVEI

60 adsignATA · FVISE · IVDICATO · NEIVE · VNIVS · HOMINVS · nomine · · · IN · COLONEI · nuMERO · SCRIPTVS · EST · AGRVM · QVEI · IN · AFRICA · EST · DARE · OPORTVIT · LICVITVE · AMPLIVS · IVG · CC · IN · singulos

61 ESSE · fuiSEVE · IVDICATO · QVAM · QVANTVM · NVMERum · · · A · III · VIRIS · COLONIAE · deduCENDAE · IN · AFRICA · HOMINVM · IN · COLONIAM · COLONIASVE · DEDVCI · OPORTVIT · LICVITVE · II · VIR · QVEI

62 · · · · V · ꝑOM · · · AGRI · · · dATVS · ADsignatus · · · quod eius AGRI · EX · H · L · ADIOVDICARI · LICEBIT · QVOD · ITA · COMPERIETVR · ID · EI · HEREDIVE · EIVS · ADSIGNATVM · ESSE · IVDICATO

Digitized by Google

63 quandOQVE · EIVS · AGRI · LOCEI · ANTE · KAL · L · · · · · EST · AB · EO ·
QVOIVS · EIVS · AGRI · LOCEI · HOMINVS · PRIVATI · VENDITIO · FVIT ·
TVM · QVOM · IS · EVM · AGRVM · LOCVM · EMIT · QVEI
64 · · · IT · PLANVM · FACIET · FECERITVE · EMPTVM · ESSE · Quem
agrum locum neque ipse · NEQVE · HERES · EIVS · NEQVE ·
QVOI · IS · HERES · ERIT : ABALIENAVERIT · QVOD · EIVS · AGRI · LOCEI ·
ITA · PLANVM · FACTVM · ERIT · II · VIR · ITA
65 reDDITO · QVOD · IS · EMPTVM · HABVERIT · QVOD · EIVS · PVBLICE · NON ·
VENIEIt · · · AGER · LOCVS · QVI · EI · EMPTVS · FVERIT · PVBLICE ·
VENIEIT · TANTVNDEM · MODVM · AGRI · LOCEI · DE · EO · AGRO · LOCO ·
QVEI · AGER · LOcus
66 fACTVS · ERIT · HS · N · I · EMPTVS · ESTO · ISQVE · AGER · LOCVS · PRIVA
TVS · VECTIGALISQVE · ITA utei in h l supra SCRIPTVM · EST · ESTO ·
QVEI · COLONO · EIVE · QVEI · IN · COLONEI · NVMERO · SCRIPTVS ·
EST · AGER · LOCVS · IN · EA · CENTVRIA · SVPSICIVOVe
67 agRO · LOCO · QVEI · AGER · LOCVS · IN · AFRICA · EST · QVOD · EIVS · PV
BLICE · NON · VENIEIT · EI · HEredive eiVS · II · VIR · QVEI · EX · H · L · FACTVS · CRE
ATVSVE · ERIT · REDDITO · PRO · EO · AGRO II vir reddiTO · QVOIEIQVE ·
ITA · REDDIDERIT · EI · ADSIGNATVM · FVISSE · IVDICATO
68 QVOI · COLONO · EIVE · QVEI · IN · COLONEI · NVMERO · SCRIPTVS · EST · FV
ITVE · · · HABVISSEVE · COMPERIETVR · HEREDIVE · EIVS · DE · AGRO ·
QVEI · AGER · IN · AFRICA · EST
69 QVOI · AGRVM · DE · EO · AGRO · QVEI · AGER · IN · AFRICA · EST · QVEI ·
COLONO · Eive · · · minuS · ADIVDICAVERIT · TVM · TANTVNDEM · MO
DVM · AGRI · EI · QVOI · ITA · EMPTVM · ESSE · COMPERIETur emptorive
eiVS · PRO · CVRATOREVE · EIVS · HEREDIVE · QVOIVS · EORVM · DE · EO · AGRO ·
QVEI · AGER · IN · AFRICA · EST · PRO · EO · AGRO · II · VIR · REDDITO · QVOI · ITA ·
REDDIDERIT
70 quod eius pEQVNIAE · ADSIGNATVM · DISCRIPTVM · ADSIGNATVMVE ·
IN · TABVLEIS · PVBLICEIS · EST · ERITVe tantam pequNIAM · POPVLO · EX ·
EID · MART · QVAE · POST · EA · QVAM · VECTIGALIA · CONSISTENT · QVAE ·
POST · H · L · R · PRIMVM · CONSISTENT · PRIMAE · ERVNT · INferto
71 VTEIQVE · IN · H · L · S · EST · NEIVE · QVOD · PEQVNIAE · OB · EAM ·
REM · PROPIOREM · DIE · EX · ACTVM · ERit atque uteiqVE · IN · H · L ·
S · E · IS · QVEI · PEQVNIAM · POPVLO · DARE · DEBEBIT · EI · QVEI ·
EO · NOMINE · AB · POPVLO · MERCASSITVR · OB · EAM · REM · PEQV
NIAM · EI · NEI
72 plaNVM · FIAT · NEIVE · QVIS · MAG · NEIVE · PRO · MAG · FACITO · NEIVE ·
QVIS · SENATOR · DECERNITO · Quo ea pequnia QVAE · PRO · AGREIS ·
LOCEIS · AEDIFICIEIS · QVEI · S · S · SVNT · POPVLO · DEBETVR · DEBEBITVR
VE · ALITER · EXSIGATVR · ATQVE · VTEIQVE · IN · H · L · S · EST
73 VENIERIT · POPVLO · SOLVTA · NON · ERIT · IS · PRO · EO · AGRO · LOCO

Digitized by Google

IN · DIEBVS · CXX · PROXVMEIS · EA · · · QVAE · S · S · S · ARB · PR ·
QVEI · INTER · CEIVES · TVM · ROMAE · IOVS · DEICET · SATIS · SVPSIGNATO
74 PR · QVEI · INTER · CEIVES · ROMAE · IOVS · DEIcet · · · PRAEDIVM ·
ANTE · EA · OB · EVM · AGRVM · LOCVM · INPVBLICO · OBLIGAIVM · ERIT ·
INPVBLICVmve praes datus eriT · AGRVM · LOCVM · QVO · PRO · AGRO ·
LOCO · SATIS · EX · H · L · ARB · PR · SVPSIGNATVM · NON · ERIT · PEQV
NIA · PRAESENTI · VENDITO · QVEi
75 quei · AGER · LOCVS · IN · AFRICA · EST · QVEI · ROMAE · PVBLICE ·
VENIEII · VENIERITVE · QVOD · EIVS · AGRI locei quei popul-
EIS · LIBEREIS · IN · AFRICA · SVNT · QVEI · EORVM · IN · AMEICITI
AM · POPVLI · ROMANEI · BELLO · POENICIO · PROXSVMO · MANSE
RVNT · QVEIVE · Ad
76 quIBVS · II · VIR · EX · H · I factVS · CREATVSVE · ERIT · FACITO · QVANTVM ·
AGRI · LOCEI · QVOIVSQVE · INPOPVLI · LEIBEREI · INVE · EO · AGRo loco quei
ager IOCVS · PERFVGIS · DATVS · ADSIGNATVSVE · EST · CEIVIS · ROMANEI ·
EX · H · L · FACTVM · ERIT · QVO · PRO · AGRO · LOCO · AGER · LOCus ceivi
roMANO · EX · H · L
77 II VIR · QVEI · EX · H · L · FACTVS · CREATVSVE · ERIT · IS · IN · DIEBVS · C↓ · PRO
XSVMEIS · QVIBVS · FACTVS · CREATVSVE · ERIT · FACITO · QVANdo x virei
quei ex LEGE · LIVIA · FACTEI · CREATEIVE · SVNT · FVERVNTVE · EIS ·
HOMINIBVS · AGRVM · IN · AFRICA · DEDERVNT · ADSIGNAVERVntvE ·
QVOS · STIPENDIVM · · ·
78 ceivis ROMANEI · ESSE · OPORTET · OPORTEBITVE · IS · STIPENDIARIEI ·
DAT · ADSIGNATVE · ID · QVE · IN · FORMAS · PVBLICAS · FACITO · VTEi referatur
i u e r p f Q · E · E · V · II · VIR · QVEI · EX · H · L · FACTVS · CREATVSVE · ERIT · IS · FACITO ·
IN · DIEBVS · CC↓ · PROXSVMEIS · QVIBVS · H · L · POPVLVS · PLEBESVE · IVSERIT
79 AGER · LOCVS commVTATVS · REDDITVSVE · NON · ERIT · EXTRAQVE ·
EVM · AGRVM · QVEI · AGER · INTRA · FINIS · POPVLORVM · LIBE
RL · RVM · VTICENSIVM · Hadrumetinorum TAMPSITANORVM ·
LEPTITANORVM · AQVILLITANORVM · VSALITANORVM · TEVDALEN
SIVM · QVOM · IN · AMEICITIAM · POPVLEI · ROMANI · PROXSV
MVM venerunt fuit
80 de senati S · EXPRA · EVM · AGRVM · QVEI · AGER · EX · H · L ·
PRIVATVS · FACTVS · ERIT · QVO · PRO · AGRO · LOCO · AGER · LOCVS · RED
DITVS · COMMVTATVSVE non erit extraQVE · EVM · AGRVM · LOCVM ·
QVEM · II · VIR · EX · H · L · STIPENDIARIEIS · DEDERIT · ADSIGNAVERIT · QVOD ·
EIVS · EX · H · L · IN · fORMAM · PVBLICAM · RELLATVM
81 P · CORNELIVS · INPERATOR leibEREIS · REGIS · MASSINISSAE
DEDIT · HABEREVE · FRVIVE · IVSII · EXTRAQVE · EVM · AGRVM · LOCVM ·
VBEI · OPPODVM · CHARtago · FVIT · QVondam extraquE · EVM ·
AGRVM · LOCVM · QVEM · X · VIREI · QVEI · EX lege LIVIA · FACTEI ·
CREATIVE · FVERVNT · VTICENSIBVS · RELIQVERVNT · ADSIGNAVE
RVNT · CE · ERVM

Digitized by Google

82 prO·PECORE·EX·LEGE·SEMPRONIA·DARE·NON·SOLITEI·SVNT·QVEI·
AGER·EIS·EX·H·L·DATVS·REDDITVS·COMMVTATVS·ERIT quei
eorVm eum agrum habebit POSSIDEBIT·FRVETVRVE·PRO·EO·
AGRO·LOCO·NEI·VECTIGAL·NEIVE·DECVMAS·NEIVE·SCRIPTV
RAM·QVOD·POST·H·L·R·FRVETVR·DARE·DEBETO
83 SCRIPTVRAM·POPVLO·AVT·PVBLICANO·ITEM·DARE·DEBETO·
VTEI·PRO·EO·AGRO·LOCO·QVEM·AGRVM·LOCVM·POPVLVs
romanus ex h l locabit quem·AGRVM·LOCVM·CEIVIS·
ROMANVS·EX·H·L·POSSIDEBIT·DARE·OPORTEBIT PR·
QVOIVS·ARB·PRO·AGRO·LOCO·QVEI·ROMAE·PVBLICE·VE
NIERIT·E·H·L
84 praedia emptoRIS·TER·TANTI·IIIVITO·EO·QVEI·DABIT·ACCIPITO·
FACITOQVE·QVEI·EX·H·L·PRAEDIA·DEDERIT·VTEI·EI·SATIS·
SVPSIGnetur neive quis quid faxSIT·QVO·MINVS·EX·H·L·
PRAEDIVM·QVEI·QVOMQVE·VELIT·SVPSIGNET·PEQVNI
AMVE·SOLVAT·PRAESQVE·QVEI·QVOMQVE·EX·H·L·FIERI·VO
LET·FIAT
85 quei ager LOCVS·POPVLORVM·LEIBERORVM·PERFVGARVM·
NON·FVERIT·PRO·EO·AGRO·AEDIFICIO·LOCOQVE·EX·L·DICTA·
Quam l caecilius cn domitius cens·AGRI·AEDIFICI·LOCI·VE
CTIGALIBVSVE·PVBLICEIS·FRVENDEIS·LOCANDEIS·VENDVN
DEIS·LEGEM·DEIXERVNT·PVBLICANO·DARE·OPORTVIT
86 scriptuRAMQVE·PECORIS·DARE·DEBETO·NEIVE·AMPLIVS·EA·ALIVBEIVE·
ALITERVE·DARE·DEBEO·PEQVSQVE·NEi aliter alieisve le-
gibus IN·EO·AGRO·PASCITO QVAE·VECTIGALIA·IN·AFRICA·
PVBLICE·POPVLI·ROMANI·SVNT·QVAE·L·CAECILIVS·CN·DOMI
TI·CENS·FRVENDA
87 QVO plVS·POPVLO·DARE·DEBEAT·SOLVATQVE·EX·H·L·N·R·
MAG·PROVE·MAG·QVEIVE·PRO·EO·INPERIO·IVDICIO cu-
rationeve erit quei quomque quae PVBLICA·POPVLI·ROMA
NI·IN·AFRICA·SVNT·ERVNTVE·VECTIGALIA·FRVENDA·LOCABIT·
VENDETVE·QVOM·EA·VECTIGALIA·FRVENDA·LOCABIT·VENDETVE
88 faceRE·EX·LEGE·DICTA·QVAM·L·CAECI·CN·DOM·CENS·QVOM·
EORVM·AGRORVM·VECTIGALIA·FRVENDA·LOCAVERVNT vendi-
deruntve eis agreis legem·DEIXERVNT·NEIVE·QVOD·IN·EIS·
AGREIS·PEQVS·PASCETVR·SCRIPTVRAE·PECORIS·LEGE·DECEITO·
QVO·INVITEIS·EIS·QVEI·EVM·AGRVM·POSIDEBVNT
89 quOMINVS·EA·LEGE·SIENT·PAREANTQVE·QVAM·LEGEM·
CN·PAPERIVS·COS·EIS·VENDVNDEIS locandeis deixit E·H·L·N·R·
QVEI quae viae in eo AGRO·ANTE·QVAM·CARTAGO·CAPTA·EST·FV
ERVNT·EAE·OMNES·PVBLICAE·SVNTO·LIMITESQVE·INTER·CEN
TVRIAS

Digitized by Google

90 quem aGRVM · IN · EO · NVMERO · AGRI · PROFESSVS · ERIT · QVO · IN · NVMERO · EVM · AGRVM · QVEM · IS · QVOI · ADSIGNAtus est · · · · · NEIVE · REDDITO · NEIVE · ADIVDICATO QVEI · EAM · REM ita IVDICIO · FVERIT · EI · EIVS · AGRI · QVOD · IS · IVDICIO · EIVS

91 QVIBVSCVM · tranSACTVM · EST · VTEI · BONA · QVAE · HABVISENT · AGRVMQVE · QVEI · EIS · PVBLICE · ADSIGNATVS · ESSET · HABERENT · quantus MODVS · AGRI · DE · EO · AGRO · QVEI · EIS · PVBLICE datus adsignATVS · FVIT · PVBLICE · VENIEIT · TANTVNDEM · MODVM

92 possidetvE · FRVITVRVE · QVEM · AGRVM · POSSESIONEMVE · QVOIVSVE · AGRI · POSSESIONISVE · SVPERFICIVM · Q · PR · VE · PV blice vendiderit · · · · · oB · EVM · AGRVM · LOCVM · POSSESIO NEm agrive superficIVM · SCRIPTVRAM · PECORIS · NEI · DA TO · NEIVE

93 IS · AGER · EX · S · C · DATVS · ADSIGNATVS · EST · EI · AGREI · QVEI · S · S · S · POSSESIONESQVE · EA · OMNIA · EORVM · Hominum · · · · · de EA · RE · IN · IOVS · ADITVM · ERIT ita de ea re iudicium deT · VTEI · DE · EA · RE · IN · H · L · S · EST · NEIVE

94 OS · COMPORTENT · QVIBVS · EX · H · L · AGER · LOCVS · DATVS · REDDI TVS · COMMVTATVS · ADSIGNATVS est · · · · · DARI · REDDI · AD SIGNARI · · · · · eVM · AGRVM · LOCVM · CEIVIS · Romanus

95 QVODQVE · IN · EO · AGRO · LOCO · VINEI · OLEIVE · FIET · QVAE · MESSIS · VINDEMIAQVE · P · CORNELIO · L · Calpurnio cos · · · · s · fructus · · · qVEI · EVM · AGRVM · TVM

96 proxumeIS · QVIBVS · EX · H · L · II · VIR · FACTVS · CREATVSVE · DRIT · A GRVM · LOCVM · QVEI · CORINTHIORVM fuit in eXTRA · EVM · AGrum

97 locum QVEM · EX · H · L · VENIRE · OPORTEBIT · OMNEM · METIVNDVM · TERMINOSQVE · STATVI · · · MA · · · · ·

98 opuSQVE · LOCATO · EIQVE · OPEREI · DIEM · DEICITO · VBEI · PERFECTVM · SIET · FACITOQVE

99 AGRI · LOCI · AEDIFICI · QVOIEIQVE · EMPTVM · ERIT · IS · EIVS · PE CVNIAE · Q

100 praeVIDESQVE · NEI · MAGIS · SOLVTEI · SVNTO eoque NOMINE · MAN CVPVm

101 hereDIBVSQVE · EORVM · PERSEQVTIO esto · · · quei AGER · LOCVS · AEDIFicium

102 DARE · DAMNAS · ESTO PR prove pr quo de ea RE · IN · IOVS · ADItum erit

103 I · VENIERIT · N · · · IEI

104 POSSESI

105 PLI

Digitized by Google

Quod haec lex anno 642 recentior sit, probant Consules qui in ea v. 29 nominantur: apparet vero praecessisse annum 645 censorium, ex mentione censorum, qui proximi fuerunt anno 639. Auctoris nomen ignoratur, qui tribunus plebis fuerit necesse est, cum sit plebei scitum; itaque Appianus (B. C. I, 27) tribuno attribuit. Haec lex agrum publicum in Italia eo vectigali levavit, quod lege Thoria illi fuerat impositum a. 635, vel 636. Africani vero agri partem venire iubet, partem possessoribus confirmat, in iisque regis Massinissae filiis, Numidiae regibus. Agit denique de agro Corinthiaco.

Errores fabriles in laminis quae hodie supersunt, emendantur sic: ubi litteras, quae adduntur, aut mutantur, inclinatas exhibeo.

V. 4. MUVCIO — 5. ROMAM — 11. EVM AGRUM — 16. DECERNITOQVE - SECVNDUM — 18. POSSESIONE — 19. VECTIGAL — 21. XI·K — 22. LOCOVE — 24. ADITVM — 26. VIEISVE — 29. FOEDERE - FRAVDE - FACERE — 30. QVO·DE·EA — 39. SE·DOLO·MAlo — 40. FRVIVE — 47. FRVIVE - PEQVNIAM — 59. INITO — 71. PROPRIORE — 74. OBLIGATVM — 75. VENIEIT — 78. STIPENDIARIEIS — 79. LEIBERORVM — 80. EXTRAQUE - DEBETO — 81. IVSIT - CETERVM — 84. INVITO — 89. CENTVRIAS — 90. ITA INDICIO — 92. SCRIPTVRAM — 93. H·L — 96. ERIT.

921. (=563). — Capuae.

NVL
P·POMPONI·M·L
MAGISTREIS
CONLEGI
MERCATORVM
COERÁVERVNT

a. u. 642 vel 643.

CALPVRNIO
COS

Circa saeculum medium septimum consules ex gente Calpurnia, qui fuere, duo numerantur: L. Calpurnius Piso a. u. 642 et L. Calpurnius Bestia a. u. 643. Capua cum in formam praefecturae a Romanis esset redacta et a Praefectis regeretur ex XXVI viris Roma missis, habuit collegia liberorum civium, libertorum et servorum, quibus praeerant magistri XII cum suis ministris, sacrorum causa. His cura fuit aedium aedificiorumque, reficiebantque ex ea pecunia quam magistri et ministri, e lege, introitu magisterii vel ministerii sui, honoris causa, erogare tenebantur in ludos vel pro ludis.

Digitized by Google

922. (= 564). — Capuae.

CIVS · P · L · PILOL
T IVS · SER · L
VMIVS · M · L
RDONI · L · C · L
RVIVS · P · L
IVS · P · C · L
M · ET · PILAS · IIII
ALPVRNIO COS

923. (= 565, LXIII, A) — Capuae.

N · PVMIDIVS · Q · F M · RAECIVS · Q · F a. u. 646.
M · COTTIVS · M · F N · ARRIVS · M · F
M · EPPILIVS · M · F L · HEIOLEIVS · P · F
C · ANTRACIVS · C · F C · TVCCIVS · C · F
L · SEMPRONIVS · L · F Q · VIBIVS · M · F
P · CICEREIVS · L · F M · VALERIVS · L · F ƨ M
HEISCE · MAGISTREIS · VENERVS · IOVIAE · MVRV
AEDIFICANDVM · COIRAVERVNT · PED · CCIXX ET
LOIDOS · EECERVNT · SER · SVLPICIO · M · AVRELIO · COF

In versu sexto olim Momms. invenit Zmaragdum (Inscr. Neap. Lat. n. 3561). Quid in eo signo ƨ lateret monui primum in Inscr. Salern. p. 5: mox recepit ipse in add. et corr. et Renierius addidit notis in Borghesii Opera vol. 1 p. 58. Versu extremo faber erravit COF pro COS scribendo. Nota, Heisce magistreis Venerus, dictum pro Hi magistri Veneris.

924. (= 566, LXIII, B). — Capuae.

SER · SVETI · SER · L · BAL /// BABRIVS · L · L
P · BABRIVS · L · L P · ERVILIVS · M · L
M · SEXTI · N · M · L CN · OCTAVI · N · VES
M · SEXTI · N · M · L M · OCRATI · ML · PIST
L · HORDIONI · L · L · LAB P · STATIVS · P · M · L
C · LVCRETIVS · C · L · AL M · MAI · M · L · NIC
A · GARGONIVS · Q · L
(litt. maior.). HEISCE · MAGISTREIS · CERERVS · MVRM
ET · PLVTEVM · LONG · P · LXXX · ALT · P · XXI
FACIVND · COIRAVERE · EIDEMQ · LOID · FEC
C · ATILIO · Q · SERVILIO COS a. u. 648.

Descripsi.

Digitized by Google

NONNULLA CORRIGENDA

Pag. 2, lin. 7, *ab imo scribe:* appicta *pro* oppicta.
» 4 *in nota corrige:* Lectio cod. Florent. DVONVSCERVSES *et in fine* duomisceruses.
» 19 *in tit. scribe:* Denarii Cornelii Sisennae, L. Mummi et fortasse M. Tullii.
» 26 » 3, *scribe:* a. 620-630.
» 28 » 11, *ab imo scribe:* STAATIVS *pro* STAAIVS.
» 30 » 14, *scribe:* TROIIA *pro* ROIIA.
» 31 » 14, *scribe:* altero *pro* alteri.
» 41 *c) scribe:* TAPAC *pro* TAPANTINOC.
» 61 » 63, *a)* MAVIEΣ. *b)* MAIIEΣ *pro* MAVIES, MAIIES.
» 62 » 9, *corrige:* potuerit scribi MAVIEΣ ut ΣΙΠΟΕΣ: *item* l. 17 *pro* IPQ *scribe* ⋈Π. *Vide nunc* Le ant. Iscr. di Benev. Roma, 1875, p. 13 segg.
» 93 n. 176 *scr.* VB *pro* VB.
» 94 n. 192 *scr.* L *et* ✱ *pro* V *et* ✱.
» 95 n. 195 *scr.* cincta *pro* cincto.
» 96, alibi *in quibusd. locis pro* biga *et* quadriga *scr.* bigis, quadrigis.
» 97 *in tit. scr.* ab a. 640 ad 650.
» 100 *it. in tit. scr.* ab a. 650 ad 670.
» 143 n. 477 *pro* ait *scr.* ait Momms., *it.* n. 478 *scr.* POCOVO *pro* POCVVO.
» 144 *ab imo* l. 2 *scr.* fore legendum: *it.* l. 6 *scr.* Sarturnus *pro* Saturnus.
» 154 » 19, *scr.* Praeneste *pro* Praenestae.

Digitized by Google

Digitized by Google

1

2

3

Digitized by Google

Digitized by Google

1

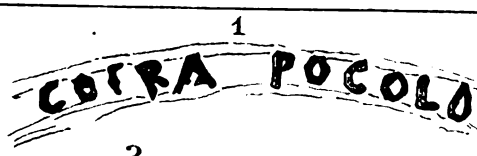

2

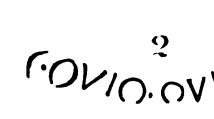

3

4

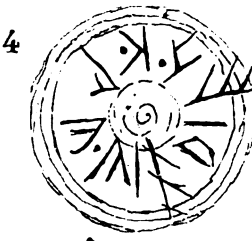

5

6

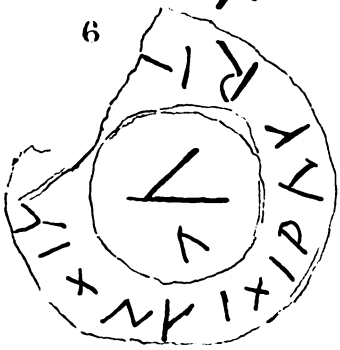

7

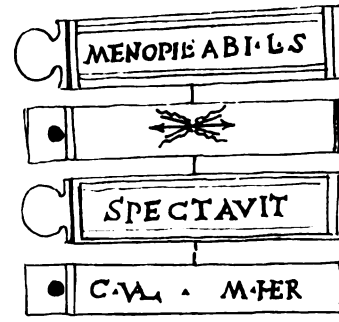

8

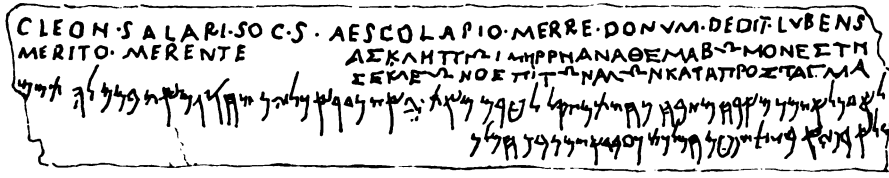

9

Digitized by Google

Digitized by Google

925. (= 576, LVII, D). — Tarracinae, in pavimento, opere tessellato.

IVS · SER · F · GALBA · COS · PAVIMENTVM
Γ · EISDEM QVE · PROBAVIT

Ex gente Sulpicia duo Galbae saeculo septimo summum Romae magistratum gesserunt, a. u. 610 et 646: utri eorum attribuendum sit hoc opus an magis saeculi sexti duobus Galbis consulibus a. u. 543, 554, definire non habeo. Ritschelius (Enarr. tab. p. 51): De pavimentis opere musivo, non moror, ait, quod Plinium credunt operis musivi usum a temporibus Sulla prioribus abiudicare: cuius verba, H. N. XXXVI, 64 (189 Silb.), « lithostrota coeptavere iam sub Sulla » non interpretor de pavimentis quibuslibet, sed de picturatis sive figuras repraesentantibus, e quo genere non est tarracinense. Haec ille. Ego vero quae de toto hoc genere disputanda essent missa facio, quod non sunt huius loci; tantum moneo Ritschelium errare qui lithostrota habeat pro musivis figuras repraesentantibus, quod est secus. Cum enim omne opus musivum sit tessellatum, vel sectile, et tessellata aetatem Sullae longe in Italia antecedant, ille sectile induxit, quod λιθόστρωτον graeci, nempe pavimentum stratum lapide, nuncupant, hebraei רצפה, rispa (V. Diss. Archeol., vol. I, p. 149).

926. (= 567). — Capuae in domo Merolarum.

T · IVNIVS · N · F D · ROSCI · Q · L · LINI
C · NVMOLEI · CN · F D · ITEIV S · CN · L
M · FISIVS · M · F M · VALERI V S · ML
M · FVFIVS · M · F Q · FVLVIV S · FVLVIAEL
C · TITTIVS · C · F P · PACTVMEIVS · C · L
Q · MONNIVS · N · F L · POMPONIVS · CI
HEISCE · MAGISTREI CASTORI ET
POLLVCI · MVRVM · ET · PLVTEVM · FACIVND
COERAVERE · EIDEMQVE · LOEDOS u. c. 648.
FECERE · Q · SERVILIO · C · ATILIO · COS

Domus Merolarum olim fuit Alexii Symmachi Mazocchi. Vidit ibi saepius Danielius (Mon. di Capua p. 79), nec ratio erat ulla damnandi, quamvis solum Pratillium testem habuissemus. Damnavit tamen Momms.: eoque praecipue, quod cum in similibus nunquam recenseantur magistri, nisi aut ingenui aut libertini omnes, contra in hac ingenui sex sint totidemque libertini. At ego dedi in Bull. arch. neap. a. 1 p. 14 alterum titulum in quo ingenui cum libertinis simul magistri apparent. Explicationem quandam huius rei attulit Momms., cuius vim exaggerat Ritschelius, Enarr. tab. p. 55: ego non persentisco.

Digitized by Google

927. (= 577, LXVI).

(litt. maior.) AB · COLONIA · DEDVCTA · ANNO · XC u. c. 649.
N · FVFIDIO · N · F · M · PVLLIO · DVO · VIR
P · RVTILIO · CN · MALLIO · COS
OPERVM · LEX · II ·

5 LEX·PARIETI·FACIENDO·IN·AREA·QVAE·EST·ANTE
AEDEM·SERAPI·TRANS·VIAM·QVI·REDEMERIT
PRAEDES·DATO·PRAEDIAQVE·SVBSIGNATO
DVVMVIRVM·ARBITRATV
IN·AREA·TRANS·VIAM·PARIES·QVI·EST·PROPTER
10 VIAM·IN·EO·PARIETE·MEDIO·OSTIEI·LVMEN
APERITO·LATVM·P·VI·ALTVM·P·VII·FACITO·EXEO
PARIETE·ANTAS·DVAS·AD·MARE·VORSVM·PROICITO
LONGAS·P·II·CRASSAS·P·I·IN·SVPER·ID·LIMEN
ROBVSTVM·LONG·P·VIII·LATVM·P·I:· ALTVM·P·S:·
15 INPONITO·INSVPER·ID·ET·ANTAS·MVTVLOS·ROBVSTos
II·CRASSOS·S: ALTOS·P·I·PROICITO·EXTRA·PARIETE
IN·VTRAMQ·PARTEM·P·IV·INSVPER·SIMAS·PICTAS
FERRO·OFFIGITO·IN·SVPER·MVTVLOS·TRABICVLAS
ABIEGINEAS·II·CRASSAS·QVOQVE·VERSVS·S·INPONTo
20 FERROQVE·FIGITO·INASSERATO·ASSERIBVS·ABIEGNIEIS
SECTILIBVS · CRASSEIS · QVOQVE · VERSVS ·:: DISPONITO · NIPLVS · S :·
OPERCVLAQVE·ABIEGNEA·INPONITO·EX·TIGNO·PEDARIO
FACITO·ANTE·PAGMENTA·ABIEGNEA·LATA·S:· CRASSA· ε
CVMATIVMQVE·INPONITO·FERROQVE·PLANO·FIGITO
25 PORTVLAQVE · TEGITO · TEGVLARVM · ORDINIBVS · SENEIS
QVOQVE·VERSVS·TEGVLAS·PRIMORES·OMNES·IN·ANTE
PAGMENTO·FERRO·FIGITO·MARGINEMQVE·INPONITO
EISDEM·FORES·CLATRATAS·II·CVM·POSTIBVS·AESCVLNIEIS
FACITO·STATVITO·OCLVDITO·PICATOQVE·ITA·VTEI·AD·AEDEM
30 HONORVS·FACTA·SVNT·EISDEM·MACERIA·EXTREMA·PARIES
QVI·EST·EVM·PARIETEM·CVM·MARGI·VE·ALTVM·FACITO·P·X
EISDEM·OSTIVM·INTROITV·IN·AREA·QVOD·NVNC·EST·ET
FENESTRAS·QVAE·IN·PARIETE·PROPTER·EAM·AREAM·SVNT
PARIETEM·OPSTRVITO·ET·PARIETI·QVI·NVNC·EST·PROPTER
35 VIAM·MARGINEM·PERPETVOM·INPONITO·EOSQ·PARIETES
MARGINESQVE·OMNES·QVAE·LITA·NON·ERVNT·CALCE
HARENATO·LITA·POLITAQVE·ET·CALCE·VDA·DEALBATA·RECTE
FACITO·QVOD·OPVS·STRVCTILE·FIET·IN·TERRA·CALCIS
RESTINCTAI·PARTEM·QVARTAM·INDITO·NIVE·MAIOREM

Digitized by Google

40 CAEMENTA·STRVITO·QVAM·QVAE·CAEMENTA·ARDA
PENDAT·P·XV·NIVE·ANGOLARIA·ALTIOREM·:: ℰ FACITO
LOCVMQVE · PVRVM · PRO · EO · OPERE · REDDITO
EIDEM · SACELLA · ARAS · SIGNAQVE · QVAE · IN
CAMPO·SVNT·QVAE·DEMONSTRATA·ERVNT
43 EA·OMNIA·TOLLITO·DEFERTO·COMPONITO
STATVITOQVE·VBEI·LOCVS·DEMONSTRATVS
ERIT·DVVMVIRVM·ARBITRATV
HOC·OPVS·OMNE·FACITO·ARBITRATV·DVO·VIR
ET · DVOVIRATIVM · QVI · IN · CONSILIO · ESSE
50 SOLENT · PVTEOLEIS · DVM · NI · MINVS · VIGINTI
ADSIENT · CVM · EA · RES · CONSVLERETVR · QVOD
EORVM · VIGINTI · IVRATI · PROBAVERINT · PROBVM
ESTO·QVOD·IEIS·INPROBARINT·INPROBVM·ESTO
DIES · OPERIS · K · NOVEMB · PRIMEIS · DIES · PEQVN
55 PARS · DIMIDIA · DABITVR · VBEI · PRAEDIA · SATIS
SVBSIGNATA · ERVNT · ALTERA · PARS · DIMIDIA · SOLVETVR
OPERE · EFFECTO · PROBATOQVE · C · BLOSSIVS · Q · F
HS ∞Ð · IDEM · PRAES · Q · FVFICIVS · Q · F
CN · TETTEIVS · Q · F · C · GRANIVS · C · F · TI · CRASSICIVS

Colonia Puteolos deducta est a. u. c. 560: anno igitur 649, quo haec lex facta, annus erat nonagesimus, sive octogesimus nonus, itemque nonagesimus eius coloniae.

Operum, quae locabantur redemptoribus, leges a magistratibus factae, eaeque a praedibus subsignabantur, quos manceps dabat, qui itidem praes dicebatur, ait Festus pag. 151: quia manceps tam debebat praestare quod promiserat, quam is qui pro eo praes factus esset. Operum Puteolis locatorum lex quae pervenit ad nos secundo loco fuit. In ea praescribuntur quae facere oporteret, scilicet ostium in pariete, qui erat ante aedem Serapi trans viam. Caius Blossius manceps opus se praestaturum promittit sestertiis mille quingentis v. 17. Praedes ab eo dantur Q. Fuficius, Cn. Tetteius, C. Granius, Ti. Crassicius, subsignatque cum his.

Vocabula latina, quibus operis faciundi partes singulae appellantur, quamquam evidentia, ut plurimum, iis qui veterem architectonicam non ignorant, habent tamen hanc difficultatem quod identidem proprio aliquo sensu non vulgari accipienda sint. Haec difficultas facile superabitur posita imagine sub oculis, quod recte Momms. fecit, adhibito artis perito, cui acquiescendum existimo. Schema habes, loco citato, p. 165. Quantitatis signa quae adhibentur in lege sunt. ℰ = semuncia, :· = quadrans, :: = triens, S = semis, S : = bessis, S :· dodrans, :: S = triens, semis, hoc est dextans. Monumentum non ea orthographia litteraturaque est, qua primo pictum

Digitized by Google

sculptumque oportuit. Restitutum aetate augustea servat, *i* supereminens rethoricum et prosodicum, de quo vide grammaticam p. 29. V. 25 lege PORTVLAMQVE pro PORTVLAQVE, v. 34 PARIETE pro PARIETEM, qui errores sunt fabriles hac aetate, sed vestigia fortasse veteris scripturae.

Addam de litteratura huius tabulae Ritschelium scripsisse, docendi causa, quae productae litterae exempla vitiosa essent, quae proba, quae fallacia. V. Mus. Rhen., t. XIV, p. 308 seq.

928. (=568, LXIII, c). — Capuae.

NIVS·L·F A·SEPPIVS·A·F
VS · L · F C·POMPILIVS·C
TIONIVS·C N·RVBRIVS·M·F·
IATIVS·P·F·GA CN · HORIONIVS
S·CN·F·E L·ANNIVS·L·F CN
IVS · M C · OBINIVS C · FLAI
(litt. maior.) CERERVS · M V RM ET
(litt. min.) XII·ALTVM·XXII·FACIVNDVMCOIRAVER
AVIO · C · F · C · MARIO C F · COS u. c. 650.

Descripsi. Hoc anno C. Marius consul fuit iterum, tamen iterationis signum more huius aetatis omissum est.

929. (=569, LXIII, D). — Ad radices Tifatae montis.

M · ANTONIO COS u. c. 655.
A · POSTVMIO
HEISCE · MAG · MVRVM · AB · GRAD
IAD · CALCIDIC ET · CALCIDICVM
ET · PORTIC · ANTE CVLIN · LONG · P
ET · SIGNA · MARMOR · CAST ET · POL
ET · LOC · PRIVAT DE · STIPE · DIAN
EMENDVM CIENDVM
COERAVER

Descripsi. Versu 7 vocabulum partim detritum Pellegrinius dedit ut integrum, COLENDVM, perperam. Danielius legit ··IENDVM non plene, at Momms. mance ··ENDVM. Litterae C in lapide pene integrae certa sunt vestigia, I vero evidenter sculptum. Supple itaque, faciendum, nec audias Ritschelium qui in Enarr. tab. p. 56 hocce supplementum, ait, lacunam capere non videri. Idem errat affirmans nullius ante E certae vestigium litterae superesse: et ea de causa suspicatur olim scriptum cingENDVM vel potius cludENDVM. Certissimum I ostendi amicis et certa litterae C vestigia. V. 6 post P est spatium vacuum in quo signandus erat numerus pedum. V. 10 supplet Momms. E in fine, male, quasi locus esset detritus.

Digitized by Google

930. (=570). — Capuae.

HISCE·MINISTRIS·LARIBVS·FACIENDVM·COE.....

C·TERENTI·C·L·PILOMVS	LVCRIO·TEREN.....	ALEXAND
PILEMO·HELVI·A · S	PILOTAER·HO.....	NESTOR..
HELENVS·HOSTI·Q · S	PILOMVSVS·SEXT·CN·S	NAE...
PILOTAERVS·TERENTI·Q·S	PILEMO·BALONI·BALON	FLAC...
	DIPILVS·SVETI·M·S·IAE·S	NICEPOR

HAEC·PONDERA·ET PAVIMENTVM FACIENDVM ET.....
Q·CAECILIO·Q·F·Q·N·T·DIIDIO·T·F·COs u. c. 636.

Pellegrinius qui edidit v. 8 legit DIIDIO 'sic. V. 6 nota ⟩ revocat litteras IAE·S· ad versum superiorem. Legendum igitur: Pilemo Baloni Baloniae s. V. 2, 3 supple Lucrio Terenti C. s. Pilotaerus Hosti ·Q·s.

931. — In amphora capenate rubrica pictum.

in collo
AR · CER
C · POMIP

in ventre
CN · COR · PLIC
COS

in postica
POL (litt. maior.)

u. c. 657.

Descripsi. Quid lateat in AR · CER nescirem prorsus nisi aliarum amphorarum exempla mihi persuaderent nomen et cognomen vini esse quaerendum. Sic in pompeiana amphora olim legi, edidique: SVRR XXI VESPASIANO · III ET · FILIO · C ⌐S: hoc est: Surrentinum (amphora) XXI. Vespasiano III et filio consulibus; in altera item pompeiana legi CLOLIA VET ĀIIIA P · CLOD · SPERAT SVED · C L · V FELIC: hoc est. Clolianum Vetus amphora tertia P. Clodi Sperati. Suedi Clemens vale feliciter. Minervinius in Eph. Ital., 1862, p. 12, dedit COVM GRAN OF ROMAE · ATERIO FELICI, nempe Coum Granianum. officina Romae. Aterio Feliciter. Puto igitur in amphora capenate olim Arvisium cognomento vel Ceretanum vel Cerrinianum vel simili quo nomine conditum. Arvisium Chii insulae vinum nobile laudat Plinius H. N. VII, 1, alii etiam celebrant. V. 2 legitur pictum C. Pomit: nota gens Pomitina. In aversa parte Pol cui sit referendum non video, nisi sit cognomen Pomitini, vel loci. Consules sunt Cn. Cornelius Lentulus, P. Licinius Crassus.

Digitized by Google

932. (=571, LXV). — In pago Regale agri capuani.

PAGVS · HERCVLANEVS · SCIVIT · A · O · X · TERMINA
CONLEGIVM · SEIVE MAGISTREI IOVEI · COMPAGEI
VTEI · IN · PORTICVM · PAGANAM REFICIENDAM
PECVNIAM · CONSVMERENT · EX LEGE PAGANA
ARBITRATV · CN · LAETORI CN · F · MAGISTREI
PAGEIEI · VTEIQVE · EI CONLEGIO SEIVE MAGISTRI
SVNT · IOVEI COMPAGEI · LOCVS · IN · TEATRO
ESSET · TAMQVA · SEI · SEI LVOOS FECISSENT
L · AVFVSTIVS · L · L · STRATO C · ANTONIVS M L
NICO · CNAVIVS · CN · L · AGATHOCLES C · BLOSSI
M · L · PROTEMVS · M · RAMNIVS · P · L · DIOPANT
T · SVLPICIVS · P · Q · PVL · Q · NOVIVS · Q · L · PROTEM
M · PACCIVS · M · L · PHILEM M · LICCVLEIVS · M L
PHILIN CN HORDEONIVS · CN · L · EVPHEMIO
APOLLIVS PLALEXAND · N · MVNNIVS · N · L ·
ANTIOCVS C COELIO · C · F · CALDO
C · DOMITIO · CN F AHENOBARBO COS a. u. 657.

Descripsi. Magistros, qui sunt Iovei compagei sic interpretatur Momms., approbante Ritschelio, Enarr. tab. p. 58, ut Iovis compagus dicatur, quasi aliquis Genius duorum pagorum communis. At Iovium pro Iove dici non arbitror, neque compagum pro compagano unquam dictum ab antiquis novimus. Magistros pro certo habeo pagi Iovii, qui compagus dicitur, quod esset pago Herculaneo contributus.

933. — Tarracinae in agro reperta (V. tab. II, n. 7).

MENOPIL · ABI · L · S
fulmen
SPECTAVIT
C · VA · M · HER u. c. 661.

Descripsi tesserarum gladiatoriarum vetustissimam, habeoque apud me. Dixi gladiatoriam, nihil enim turbavit Mommseni opinio coniectantis tesseras huiusmodi tales non esse. Cave ne te moveat Borghesii epistola Marchio missa de tessera hac, quam ipse non vidit, et falsam putavit propter verbum *spectavit* integre scriptum. Ita homines sumus. Tesserae nostra aetate inventae loco verbi integre scripti solent praebere initiales SP, raro SPE aut SPECT: at nonnulae ferebantur a maioribus nostris visae, in quibus lectum est, ut in tarracinensi hac nostra, SPECTAVIT. Istas ut falsas reiecerunt qui interpretationem siglarum SP mutuati sunt ab Horatii Flacci

Digitized by Google

trito versu: Spectatum satis et donatum iam rude. At probas illas tesseras sine iusta causa damnari evicit nuper Huebnerus (Revue Archéol. Paris 1867, p. 421, ex ephem. Berol. Monatsbericht), edita tessera sibi visa in Museo Britannico, in qua SPECTAVIT legitur, integre scriptum, cuius sinceritati offuciae nullae adstrui possunt. Quo magis mirandum esset aliquem adhuc in ea opinione versari, atque interpretationem SPECTatus unice veram asserere, ut olim (Bull. Instit. 1871, p. 151), re nondum satis certa.

Menopili tessera narrat quo tempore primum illi locus datus inter spectatores, quod lege non licebat servis, qui gladiatoriam exercebant. Additus tesseris deinde est et mensis et dies.

934. (=578). — In Samothrace insula (ex coniect. Henz.).

CLAVDIO·M·PERPENNA·COS·MENSE·QVINC·MVSTE//IEI a. n. 662.
L·LVVCCEIVS·M·F·LEG·P·LIVIVS·M·L·PVL
M·LVVCCEIVS·M·L·ARTEMIDORVS
Q·HORTENSIVS·M·L·ARCHELAOS

Kyriacus descripsit. Nomina consulum anni 624 redeunt ad annum 662. Teneo, orthographiae causa, magis ad a. 662 pertinere. Muste sunt Mystae, qui in hac secta pIEI appellantur.

Glandes belli marsici.

Post glandes Ennenses, de quibus supra dictum p. 227, quae primae reperiuntur in regione Picena et Aprutia ad bellum sociale putantur pertinere, quod gestum est praecipue a. u. 664, 665, quibus obsessum oppidum Asculum in Piceno captumque. Haec opinio orta est partim ex locis ubi dicuntur glandes repertae, partim ex inscriptionibus, quas ipsae praeseferunt. At experientia didicimus quasdam ex his alibi etiam inventas aliquando fuisse. Florentiae quatuor ex iis, quae inscriptum ferunt, ROMA, nuper vidi apud negotiatorem antiquarium, qui repertas in agro cortonensi affirmavit, seque a Passerinio cortonensi accepisse. Quamobrem non sic temere fidem derogandam Ficoronio puto, quod glandem inscriptam FIR sibi repertam in agro Lavicanorum Quintanensium affirmet. Contra in Aprutio imo et in ripa Truenti narratur inventa glans inscripta MAR/VLT, quam Mommsenius n. 686 ad Caesarem refert, quod is in bello Philippensi Marti Ultori aedem voverit, neque eius numinis antea mentio fiat. Praeterea indidem allata est illa glans quae asservatur in Museo Kircheriano editurque a Mommsenio n. 664 sic inscripta LXXX/VV, et explicari solet legio tricesima Ulpia Victrix, eaque de causa ad Traiani aetatem referri. Ad aetatem

Digitized by Google

multo posteriorem bello marsico pertinent legionum agnomina: tamen leg. VI F, leg. XII Ful, glandes in Piceno et ad Truenti ripam narrantur inventae: nec constat qua alia ratione compendia possint suppleri, nisi per legionem sextam ferratam et duodecimam fulminatam, quae sunt aetatis imperatoriae. Videtur igitur pro certo habendum praeter obsidionales alias etiam glandes reperiri circa ea loca ubi olim obsidiones factae sunt, alibive. Interim cum, quae revera ad Asculum pertinent, nondum satis constet, earum rationem esse habendam duxi, quae in Piceno et ad Truenti ripam inventae traduntur. Falsariorum fraus in nullo alio monumentorum genere magis effingendo se hac nostra aetate exercuit, quam in glandibus bellicis inscriptis. Experientia mea doctus duobus fere millibus examinatis, reiiciendas docui ex illatis in museum neapolitanum quinque et septuaginta, quae a quodam homine asculano dono missa, eodemque vitio laborantes ad mille et quadringentas quae apud March. Car. Stozzium Florentiae vidi, item quas Tomasettius per Institutum Borussicum vulgavit (Bull. 1872, 125-128); eodemque in censu habeo unicam illam a Rossi Scotti perusino editam (Giorn. di Perugia 1859, 65), praeterea illas praegrandes in museo olim Campanae, apud Cardinalem Alterium, aliosque extantes quae feruntur Asculi repertae, in fornace quadam ad eas flandas parata, quam et mihi ostensam memini.

935. (= 644). — In ripa Truenti reperta. Est in Kircheriano.

ROMA

Descripsi. Quatuor ex his nuper repertas in agro cortonensi vidi apud Grazzinium negotiatorem antiquarium Florentiae. Lege Romanorum (nempe funditores).

936. (= 645). — In flumine Truento. Est in museo Kircheriano, et in Neapolitano.

ITAL

Descripsi. Lege Italicorum (nempe funditores).

937. — In Kircheriano. HAI

Descripsi. Lege Hatrianorum.

938. (= 648). — In Piceno. TREPI

939. (= 649). — Asculi reperta. Est in Kircheriano.

FERI

Descripsi. Hostes persequentes Romani hoc, feri, saepe succlamabant se invicem cohortantes. Plut. in Marcello, 8: Ἐν ταῖς μάχαις ὅταν διώκωσι τοὺς πολεμίους, πυκνὸν τὸ φέρι, τουτέστι παῖε παρεγγυῶσιν ἀλλήλοις. Locum citavit dudum Melchior Delficus (Delle antiche ghiande missili, Napoli, 1826, p. 8).

Digitized by Google

940. (=650). — In Truenti ripa. Est in Kircheriano, et in museo Neapolitano.

FERI
ΓOMΓ

Descripsi. Momms. legit: feri pompeianos. Nugae merae sunt quae dicuntur ab Erolio in Eph. Instit. 1864, p. 82, de omaso, et omnino paria his quae olim prolixe disseruit Odericius de omano.

941. (=651). — In Kircheriano.

FRI · PISA

Descripsi. Male excepta est a De Minicis PICA pro PISA et ad Picentes relata. Fortasse legendum Feri Pisaurenses.

942. — In Piceno.

FERI
ΓOMΓ

Vidi Neapoli apud negotiatorem antiquarium. Do ex Melchiorre Delfico in quo plenius legitur ROMA (Delle ant. ghiande missili di piombo, Napoli, 1826, p. 8).

943. (=646). — Prope Asculum. Est in Kircheriano.

SER
VI
ΛTIRЭЭ

Descripsi. Ad bellum sociorum refert Momms. opinatus socios rebelles militari acerbitate dici potuisse servos fugitivosque ut in insequenti glande.

944. (=647). — Prope Asculum in Truento flumine.

FVGITIVI
PERISTIS

Vidit Gronovius, Oudentorpio teste in notis ad Front. Stratag. III, 13, 7. Lipsius aere incidit, Polior. 1596, L. V, 3.

945. (=652). — In ripa Truenti, ad ripam Vibratae, Pompeis et prope Labicum. Est in museo Neapolitano, in Kircheriano, apud me duobus exemplis.

FIR

Descripsi. Legebatur male ETR, FTR. Nuper duo exempla vidi Florentiae apud March. Car. Strozzium, totidem ego emi Romae: in harum

Digitized by Google

una clare legitur FIIR. Ficoronio inscripta glans FIR reperta prope Labicum quintanensium sive ad turrim delle Marmore (Mem. di Labico, p. 83). Ad ripam Vibratae fere passuum millibus ab Asculo reperit Baro de Guidobaldis: Pompeiis etiam reperta vel Herculani, et numerata in Catalogo 11437 inter aerea, quae servantur prope locum ubi collecta monumenta aevi medii. PIR pro FIR dedit De Minicis (ghiande missili, p. 20, n. 79) ex Rubbio, Dizion. d'antichità, v. Ghiande. Firmo missa interpretatur Momms. Mihi placet Firmanorum collato Asclanorum.

946. (=653). — Prope Asculum. Est in Kircheriano.

ASCLARO
NON

Descripsi. Barbaro sermone Asclaronon videtur scriptum pro Asclanoron graeca declinatione *on* pro *um* posita.

947. (=654). — Prope Asculum in flumine Truento, item in museo Neapolitano ex santangelianis, item in Kircheriano.

GAL

Descripsi. Galli Romanis adfuisse traduntur (Appian. bell. civ. I, 43): item Italicis (id. ibid. I, 50). Lege Gallorum.

948. (=655). — In Aprutio.

L·GAL

Non vidi. Si legio Gallica haec est, ait Momms., non e mercenariis constitit, sed e civibus romanis aut italicis in Gallia cisalpina conscriptis.

949. (=656). — In Piceno reperta. Est in Kircheriano.

L·Π ITAL

Descripsi.

950. (=657). — Firmi reperta.

LEG · QVAR

Romae vidi glandem inscriptam sic LEGO, fortasse legio quarta.

951. — In Kircheriano.

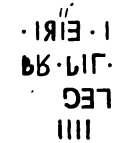

Digitized by Google

Descripsi. Lege: T. Eprius vel Etrius primus pilus legionis IIII, ubi non QVARtae ut supra n. 950 sed numero scriptum videmus. Est vero exemplum ad instar scripturae bustrophedon dictae.

952. (=658). — Ad ripam Truenti. Est in Kircheriano.

L · VI
VOL

Descripsi. Volonum legiones Voluntariorumque, ait Momms., proprie servorum sunt, qui sua sponte militiae se obtulerunt. Servorum legio memoratur a Mario conscripta. In bello sociali primum libertini militare coeperunt (Liv. Ep. 74, App. b. c. I, 49).

953. — In Kircheriano.

L//VI
VOLV

Descripsi. Est haec certe legio Voluntariorum.

954. (=659). — In Piceno.

LEG
VIF

Legionum agnomina, ait Momms., ad hanc aetatem non pertinent, sed ad multo posteriorem.

955. (=667). — In Piceno litteris alte incisis.

VIII
И

Delineatam dedit Delficus. Litterae И forma est *n* Etruscorum propria et fortasse etrusca est glans legenda versis litteris IIIΛ И.

956. (=669). — In Piceno. Est in Kircheriano.

LEG IX

Descripsi. Litterae insculptae sunt, non extantes. Male De Minicis legit LCLIX: et tamen recte legionem nonam effecit.

957. — In museo Neapolitano.

LEG X

Descripsi.

Digitized by Google

958. — Ex santangelianis in museo Neapolitano.

XI

Descripsi. Numerus sit ne hoc pacto legendus, an litteris inversis IX, definiri non potest.

959. — Neapoli in museo.

LX · I

Descripsi.

960. — In ripa Vibratae.

XII

Descripsi apud Baron. de Guidobaldis. Perusinam, quod ex Dodwellianis sit, putat Momms. n. 699.

961. (= 660). — In ripa Truenti. Extat in Kircheriano.

L XII
FVL

Descripsi.

962. (= 661). — Asculi reperta. Est et in museo Neapolitano, Santangeliano et in Kircheriano.

L · XV

Duas eiusmodi attulit ad me Fortnum homo anglus, Perusiae emptas. Ibidem etiam nactus alias duas hac epigraphe, sed pondere unciarum trium cum primae duae pendeant uncias duas.

963. — Perusiae litteris incisis.

XV

Descripsi allatam ad me a Fortnumio. Delficus in glande quam delineatam edidit, putavit legi LEG. XV: sed est potius LEG. XX.

964. — In museo Neapolitano duobus exemplis.

LEG XV

965. — Neapoli apud negotiatorem antiquarium.

L · XVII in postica VENIA

Descripsi edidique in Eph. Instit. 1866, 28. Huius in glandis postica, quae vox legitur VENIA, litteris est alte incisis.

Digitized by Google

966. (= 662). — In Aprutio reperta. Est et in Kircheriano.

LEG XVII/
FIR

Descripsi. Putat Momms. legendum LEG · XVII · FL · FIR · Nihil minus. Lectio certa est. Puto legionem esse firmanam eodem pacto appellatam, quo legio XX Mutinensis aliaeque Sorana, Sabina etc. dictae.

967. (= 663). — In Piceno.

LEG · XX

Editam habes duplici exemplo a Delfico, qui testatus est in Piceno et in vicinis Asculo locis inventam.

968. (= 665 et pag. 559). — In Piceno. Ex santangelianis musei Neapolitani.

EM
MALVM
' ΛAL

Descripsi. Legebatur MII MALVIM. Kiesslingus legit EMΓ MALVAM MAL. Puto: Em, mālum mălum.

969. (= 666). — In Piceno litteris incisis.

LA

Dedit Delficus (*Delle ant. ghiande* tab. 5). Similem vidi in museo santangeliano at litteris extantibus LΛ et parte aversa ex anaglypho pugionem ferentem. Glandem etiam non scriptam pugione insculptam dedit Delficus in tab. n. 6. Puto non recte. Quae lineae duae decussatae et satis crassae apparent aliquando in aversa glande funiculos seu ῥάβδους repraesentare constat, collatis glandibus musei Kircheriani aliisque. Sunt vero hi funiculi fundarum alii alios scandentes ita ut plagulas et maculas scutulasque efficiant: quapropter fundae in medio, quod est reticulatum, scutale vocant. Falsarii qui id non intellexerunt, vel Delfici ectypon transtulerunt, pro plagularum funiculis, gladios et pugiones dant.

970. — In museo Kircheriano.

OΛKO

Descripsi. Legeram OCIKO, nempe οσικο, at secundis curis littera Λ visa est potius graecum Π quam σι. Fertur item alia glans (= 674) sic inscripta: ⅂AϟΩ. Puto male descriptam. OΠKO est genitivus pluralis pro Opicom nempe Opicorum. Opicus vero in omnibus fere antiquis commentariis scribi pro Obsco testatur Festus p. 189.

Digitized by Google

971. — In museo Neapolitano et in Kircheriano.

OΓERGI

Descripsi. Alterum exemplum musei Kircheriani pleniorem lectionem dat OΓERGIV. Ridiculi causa dicam Mommsenum sustulisse manus, plausumque dedisse Rocchio legenti supplentive citO PERGE. Legebatur olim Opitergium, litteris ITE nexis.

972. (= 668). — Prope Firmum.

SPF

973. (= 671). — In Piceno reperta. Est in Kircheriano.

VEL

Descripsi.

974. (= 672). — In Piceno reperta. Est in Kircheriano.

AR

975. (= 673). — Inter aprutinas.

AM//

Pleniorem aut similem insequentem vide.

976. — In Kircheriano.

A · ML
ITASIU
U · R' ATIΓ

Descripsi. V. 2 et 3 fortasse: Ita(l)ici p(e)riatis.

977. — In museo Neapolitano.

AX

Descripsi.

978. — In museo Neapolitano.

POL III

Descripsi. Penultimae litterae superior pars incertum, habeat ne transversam lineam, legendumque sit Politi, aliterve.

Digitized by Google

979. (= 582). — Romae, via ostiensi.

(litt. maior.) SERGIVS · M · F
VEL·MENA
(litt. maior.) SERGIVS·C·F·VEL
QVOM·Q·CAEPIONE
PROELIO·EST·OCCISVS u. c. 664.
C·SERGIVS
C·SERGIVS

Q. Servilius Caepio bello marsico occisus est a Marsorum duce Pompaedio (App. B. civ. I, 44).

980. (= 559. — Caleni prope vicum Palacium pictum tectorio castelli aquae.

L·CORNELIO
CINNA COS ITER u. 668.
PVRGATVM
MENSEIN

Descripsi. V. 3, 4. In monogrammate inferius imminuto facile suppletur linea iacens, quae reddat litteram E. Quare interpretandum putavi: (Castellum) purgatum mense interkalare. Interpretationem secutus est Ritschelius, otio a me, ut ait, sibi facto, deinde Huebnerus. Baro de Guidobaldis aliam sententiam tenuit, opinatus legendum, mense intrante (vide quae adnotavi in Ephem. Neap. Minervinii, a. 1862, p. 165): aliam Momms. in add. p. 559, sibi videri magis testatus latere IANVAR in illa litterarum contignatione. C. Marius Cinnae collega obiit in magistratu mense ianuario die 13: eam ob causam Cinnam solum citavit scriptor tituli mense interkalare, nempe post februarium.

981. — In eodem specu: PVRG
DIODOR
IDEM

Legi: Purgavit Diodorus idem.

982. (= 717). — Romae, tessera gladiatoria.

COCERO
FAFINI
SP·A·D·III·N·OC
L·CIN·CN·P u. c. 669.

Cocero Fafini servus spectavit, h. e. spectaculo inter spectatores interfuit primum, ante diem III nonas octobres L. Cornelio Cinna Cneo Papirio Carbone consulibus.

Digitized by Google

983. (=583). — In agro pisaurensi: inde Fanum relatus.

M·TERENTIVS·M·F
VARRO·LVCVLLVS
PRO·PR·TERMINOS — u. c. 672-73.
RESTITVENDOS
EX·S·C·COERAVIT
QVA·P·LICINIVS
AP·CLAVDIVS
C·CRACCVS·IIIVIR
A·D·A·I STATVERVNT

Triumviri agris dandis attribuendis iudicandis terminos statuerunt in agro publico populi romani territorii pisaurensis a. 622/3. Varro terminos restituit ex senatus consulto cum esset propraetore, sive id factum dicas anno 679, seu 680: haec est Borghesii sententia. Momms. putat a. 672 Varronem nondum gestis magistratibus pro magistratu functum praetorio, non eo tamen sensu quo magistratus provinciarum accipi solet, sed utpote qui praeesset exercitui. Agrum vero gallicum Italiae adiectum a Sulla a. 673, finesque ab Aesi ad Rubiconem prolatos.

984. (=584, LXIX, A). — Romae, nunc in museo neapolitano.

L·CORNELIO·L·F — a. u. 672-75.
SVLLAE FELICI
DICTATORI
VICVS·LACI·FVND

Charta expressi. Sulla dictaturam exercuit ab a. 672 ad a. 675. Lacus Fundani nomen vici urbis Romae Mommsenio videtur fuisse, collata epigraphe item romana M. Claudii Prisci redemptoris a laco Fundani (Or. 7272). In DICTATORI *i* fallaci specie longum videri, ait Ritschelius, Enarr. tab. p. 60, idque se monuisse in Mus. Rhen. t. XIV, p. 299, sq. 307.

985. (=585, pag. 559). — Traiecti ad os cisternae in claustro S. Francisci.

L.·CORNELIO·L·F
SVLLAE·FELEICI — a. u. 672-75.
DICTATORI
LIBERTINI

Libertinos huius tituli auctores eos esse autumat Momms., quos Sulla manumisit (App. b. c. 1, 100): lapidem vero ab urbe Roma Traiectum ad Lirim advectum.

Digitized by Google

986. (= 586, LXIX, B). — Clusii.

L·CORNELIO·L·
SVLLAE FEELICI
DIC

Post Sullae victoriam de Mario Clusini statuam dedicasse Mommsenio videntur, ut iras victoris declinarent; nam Mariani Clusium sedem belli habuerunt (App. b. c. 1, 89).

987. — Albae in Marsis.

L·CORNELIO·L·F·SVLL
FELICI · DICTATO
PVBLICE // IATVTA

Edidit Io. Fr. Ciprianus, qui recte v. 3 supplevit, publice statuta. Confer titulum L. Poplilio a Ferentinatibus positum n. 1515.

988. (= 202, XXIX). — Romae olim reperta tabula, nunc in Museo Neapolitano. Legis Corneliae rubrica de viginti quaestoribus.

VIII DE XX Q.
(litt. maior.) PRINCIPIVM·FVIT·PRO·TRIBV
(pag. 1)
Q·VRB·QVEI AERARIVM·PROVINCIAM·OPTINEBIT·EAM
MERCEDEM·DEFERTO·QVAESTORQVE·QVEI·AERARIVM·PROVINCIAM
OPTINEBIT·EAM·PEQVNIAM·EI·SCRIBAE·SCRIBEIS QVE HEREDIVE
EIVS·SOLVITO·ID·QVE·EI·SINE·FRAVDE·SVA·FACERE·LICETO·QVOD
5 SINE·MALO·PEQVLATVV·FIAT·OLLEISQVE HOMINIBVS EAM
PEQVNIAM·CAPERE·LICETO
COS·QVEI·NVNC·SVNT·IEI·ANTE·K·DECEMBREIS·PRIMAS·DE·EIS·QVEI
CIVES·ROMANEI·SVNT·VIATOREM·VNVM·LEGVNTO·QVEI·IN
EA·DECVRIA·VIATOR APPAREAT·QVAM·DECVRIAM·VIATORVM
10 EX·NONEIS·DECEMBRIBVS·PRIMEIS·QVAESTORIBVS·AD·AERARIVM
APPARERE·OPORTET·OPORTEBIT·EIDEMQVE·COS·ANTE·K·DECEMBR
PRIMAS·DE·EIS·QVEI·CIVES·ROMANEI·SVNT·PRECONEM·VNVM
LEGVNTO·QVEI·IN·EA·DECVRIA·PRAECO·APPAREAT·QVAM
DECVRIAM·PRAECONVM·EX·NONEIS·DECEMBRIBVS·PRIMEIS
15 QVAESTORIBVS·AD·AERARIVM·APPARERE·OPORTET·OPORTEBIT
DEINDE·EIDEM·CONSVL·ANTE·K·DECEMBREIS·PRIMAS·VIATOREM
VNVM·LEGVNTO·QVEI·IN·EA·DECVRIA·VIATOR·APPAREAT·QVAM
DECVRIAM·VIATORVM·EX·NONEIS·DECEMBRIBVS·SECVNDEIS
QVAESTORIBVS·AD·AERARIVM·APPARERE·OPORTET·OPORTEBIT

Digitized by Google

20 EIDEMQVE·COS·ANTE·K·DECEMBREIS·PRIMAS·PRAECONEM
VNVM·LEGVNTO·QVEI·IN·EA·DECVRIA·PRAECO·APPAREAT·QVAM
DECVRIAM·PRAECONVM·EX·NONEIS·DECEMBRIBVS·SECVNDEIS
QVAESTORIBVS·AD·AERARIVM·APPARERE·OPORTET·OPORTEBIT
DEINDE·EIDEM·COS·ANTE·K·DECEMBREIS·PRIMAS·VIATOREM
25 VNVM·LEGVNTO·QVEI·IN·EA·DECVRIA·VIATOR·APPAREAT
QVAM·DECVRIAM·VIATORVM·EX·NONEIS·DECEMBRIBVS·TERTIEIS
QVAESTORIBVS·AD·AERARIVM·APPARERE·OPORTET·OPORTEBIT
EIDEMQVE·COS·ANTE·K·DECEMBREIS·PRIMAS·PRAECONEM
VNVM·LEGVNTO·QVEI·IN·EA·DECVRIA·PRAECO·APPAREAT·QVAM
30 DECVRIAM·PRAECONVM·EX·NONEIS·DECEMBRIBVS·TERTIEIS
QVAESTORIBVS·AD·AERARIVM·APPARERE·OPORTET·OPORTEBIT
EOSQVE·VIATORES·EOSQVE·PRAECONES·OMNEIS·QVOS·EO
ORDINE·DIGNOS·ARBITRABVNTVR·LEGVNTO·QVAM·IN·QVISQVE
DECVRIAM·ITA·VIATOR·LECTVS·ERIT·IS·IN·EA·DECVRIA·VIATOR
35 ESTO·ITEM·VTEI·CETEREI·EIVS·DECVRIAE·VIATORES·ERVNT
QVAMQVE·IN·QVISQVE·DECVRIAM·ITA·PRAECO·LECTVS·ERIT
IS·IN·EA·DECVRIA·PRAECO·ESTO·ITA·VTEI·CETEREI·EIVS·DECVRIAE
PRAECONES·ERVNT·SIREMPSQVE·EIS·VIATORIBVS·DEQVE
EIS·VIATORIBVS·Q·OMNIVM·RERVM·IVVS·LEXQVE·ESTO·QVASEI
40 SEI·EI·VIATORES·IN·EAM·DECVRIAM·IN·TRIBVS·VIATORIBVS
ANTEA·LECTEI·SVBLECTEI·ESSENT·QVAM·IN·QVISQVE·DECVRIAM

(pag. 2)

1 EORVM·EX·HAC·LEGE·VIATOR·LECTVS·ERIT·SIREMPSQVE·EIS
PRAECONIBVS·DEQVE·EIS·PRAECONIBVS·QVAESTORI·OMNIVM
RERVM·IVVS·LEXQVE·ESTO·QVASEI·SEI·EI·PRAECONES·IN·EAM
DECVRIAM·IN·TRIBVS·PRAECONIBVS·ANTEA·LECTEI·SVBLECTEI
5 ESSENT·QVAM·IN·QVISQVE·DECVRIAM·EORVM·EX·HAC·LEGE
PRAECO·LECTVS·ERIT
QVOS·QVOMQVE·QVAESTORES·EX·LEGE·PLEBEIVE·SCITO·VIATORES
LEGERE·SVBLEGERE·OPORTEBIT·EI·QVAESTORES·EO·IVRE·EA·LEGE
VIATORES·IIII·LEGVNTO·SVBLEGVNTO·QVO·IVRE·QVA·LEGE·Q
10 QVEI·NVNC·SVNT·VIATORES·III·LEGERVNT·SVBLEGERVNT·QVOSQVE
QVOMQVE·QVAESTORES·EX·LEGE·PLEBEI·VE·SCITO·PRAECONES·LEGERE
SVBLEGERE·OPORTEBIT·EI·QVAESTORES·EO·IVRE·EA·LEGE·PRAECONES
IIII·LEGVNTO·SVBLEGVNTO·QVO·IVRE·QVA·LEGE·QVAESTORES·QVEI
NVNC·SVNT·PRAECONES·III·LEGERVNT·SVBLEGERVNT·DVM·NIQVEM
15 IN·EIS·VIATORIBVS·PRAECONIBVS·LEGVNDEIS·SVBLEGVNDEIS·IN·EIVS
VIATORIS·PRAECONIS·LOCVM·VIATOREM·PRAECONEM·LEGANT
SVBLEGANT·QVOIVS·IN·LOCVM·PER LEGES·PLEBEIVE·SCITA·VIATOREM
PRAECONEM·LEGEI·SVB·LEGI·NON·LICEBIT·ITA·QVE·DE·EIS·QVATTVOR
VIATORIBVS·QVAESTOR·QVEIQVOMQVE·ERIT·VIATORES·SVMITO

Digitized by Google

20 HABETO·VTEI·ANTE·HANC·LEGEM·ROGATAM·DE·TRIBVS·VIATORIBVS
VIATORES·HABERE·SVMERE·SOLITEI·SVNT·ITAQVE·DE·EIS·QVATTVOR
PRAECONIBVS·QVAESTOR·QVEIQVOMQVE·ERIT·PRAECONES·SVMITO
HABETO·VTEI·ANTE·HANC·LEGEM·ROGATAM·DE·TRIBVS·PRAECONIBVS
PRAECONES·HABERE·SVMERE·SOLITEI·SVNT·ITEMQVE·EIS·VIATORIBVS
25 PRAECONIBVS·QVEI·EX·HAC·LEGE·LECTEI·ERVNT·VICARIVM·DARE
SVBDERE·IVS·ESTO·LICETOQVE·VTEI·CETEREIS·VIATORIBVS·PRAECONIBVS
QVA·IN·QVISQVE·DECVRIA·EST·VICARIVM·DARE·SVBDERE·IVVS·ERIT
LICEBITQVE·ITEMQVE·QVAESTOR·AB·EIS·VICARIOS·ACCIPIVNTO
VTEI·AACETEREIS·VIATORIBVS·PRAECONIBVS·VICARIOS·ACCIPEI
30 OPORTEBIT
VIATORES·PRAECONES·QVEI·EX·HAC·LEGE·LECTEI·SVBLECTEI·ERVNT
EIS·VIATORIBVS·PRAECONIBVS·MAGISTRATVS·PRO·VE·MAG
MERCEDIS·ITEM·TANTVNDEM·DATO·QVANTVM·EI·VIATOR
PRAECONEI·DAREI·OPORTERET·SEI·IS·VIATOR·DE·TRIBVS
35 VIATORIBVS·ISQVE·PRAECO·DE·TRIBVS·PRAECONIBVS·ESSET
QVEI·ANTE·HANC·LEGEM·ROGATAM·VTEI·LEGERENTVR
INSTITVTEI·SVNT
QVAS·IN·DECVRIAS·VIATORVM·PRAECONVM·CONSVL·EX·HAC
LEGE·VIATORES·PRAECONES·LEGERIT·QVORVM·VIATORVM
40 PRAECONVM·NOMINA·IN·EIS·DECVRIÈIS·AD·AEDEM·SATVRNI
IN·PARIETE·INTRA·CAVIAS·PROXVME·ANTE·HANC·LEGEM

Tabulam habes octavam legis Sullanae latae anno fere 673, qua XX quaestores creati, senatui supplendo, cui iudicia Sulla tradiderat (Tacit., Ann. II, 22). Principium, hoc est, praerogativa fuit tribus aliqua, pro tribu vero aliquis scivit: hoc enim comitiis tributis proprium fuit. Lex est, quam populus iubet comitiis patriciis, dictatore, consule, vel praetore rogante; plebiscitum, quod tribunus plebis, hoc est plebeius magistratus, fert ad tribus XXXV. — 2, 41. CAVIAS pro CAVLAS errore fabrili scriptum legitur.

989. (= 587, LXXVII, B). — Romae repertus in aedibus Barberinis.

(litt. maior.)
POPVLVS · LAODICENSIS · AF · LYCO
POPVLVM · ROMANVM · QVEI · SIBEI
SALVTEI·FVIT·BENIFICI·ERGO·QVAE·SIBEI
BENIGNE·FECIT
Ο ΔΗΜΟΣ Ο ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ·ΤΩΝ ΠΡΟΣ
ΤΩΙ ΛΥΚΩΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ ΤΟΝ
S ΡΩΜΑΙΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΕΑΥΤΩΙ
ΣΩΤΗΡΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ
ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΕΥΝΟΙΑΣ
N ΤΗΣ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ
IN

Digitized by Google

Fuit Laodicea ad Lycum tribus contermina provinciis, Phrygiae, Cariae, Lydiae. Obsidionem a Mithridate Eupatoris filio passa a. u. 666, testatur hoc monumento populum romanum sibi saluti fuisse.

990. (= 588, LXXII, λ). — Titulus Romae in aedibus Barberinis repertus.

ΡΟΡVLVS · EPHESIVS
SALVTIS · ERGO · QVOD · C
SOVOM · LEIBERTATEM · I
LEGATEI · HERACLITVS · H
HERMOCRATES · DEM

Belli Mithridatici initio Ephesii statuis Romanorum eversis et trucidatis Italicis se Regi dediderunt (App. Mithrid. 21, 61, 23). At anno 668 praefectum eius Zenobium receptum intra moenia necaverunt inermem (App. 48, Oros. 6, 2). Hanc ob causam, ait Momms., a Sulla pristinam libertatem adepti sunt, idque hoc monumento testantur.

991. — In columna reperta ad lacum nemorensem.

In abaco capituli.

(litt. maior.) C·SALLVIO·C·F·NASONI·LEG·PR·PR·

In ipsa columna.

MYSEI · AB // AITAE · ET · EPICT //////S
QVOD·EOS·BELLO·MITRHIDA // S
CONSERVAVIT · VIRTVTIS · ERGO
Γ//ΙΩΙΞΑΛΛΟΥΙΩΙ ΓΑΙΟΥ ΥΙΩΙ ΝΑΞΩΝΙ
ΠΡΕΞΒΕΥΤΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΩΙ ΜΥΣΟΙ
ΑΒΒΑΙΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΚΤΗΤΕΙΣ ΟΤΙ ΑΥΤΟΥΣ
ΕΝ ΤΩΙ ΠΟΛΕΜΩ ΤΩΙ ΜΙΘΡΙΔΑΤΟΥΣ
ΔΙΕΤΗΡΗΣΕΝ ΑΝΔΡΗΑΣ ΕΝΕΚΕΝ

Descripsi. Dedit Henzenius (Bull. Instit. 1871, p. 55), qui v. 3 legit MITRHIDA. . S. Idem notavit Abbaitas a Strabone p. 625 c in Mysia memorari, regionemque Epicteton Phrygiae attribui solitam. Locum Strabonis est: τὰ δὲ προσάρκτια τῷ Περγάμῳ τὰ πλεῖστα ὑπὸ Μυσῶν ἔχεται τὰ ἐν δεξιᾷ τῶν Ἀβ(β)αειτῶν λεγομένων· οἷς συνάπτει ἡ Ἐπίκτητος μεχρὶ Βιθυνίας. His igitur populis Salluvius Naso, cum bello Mithridatico legatus pro praetore esset, virtute sua saluti fuit. In graeca epigraphe, quae Romae sculpta est, nota ΑΝΔΡΗΑΣ pro ΑΝΔΡΙΑΣ, in latina MITRHIDAtiS pro MITHRIDAtiS. SALLVIO scribitur omissa u consonante ut PACVIO pro PACVVIO, de qua orthographia vide quae dixi p. 24.

Digitized by Google

992. (=718, III, II). — Tessera Romae reperta, inde illata in museum monacense.

BATO
ATTALENI
SP·A·D·IV·N·MAR
L·SVL·Q·ME u. 674.

Consules sunt L. Cornelius Sulla II, Q. Caecilius Metellus Pius. Bato Attaleni servus spectavit ad diem quartum nonas martias.

993. (=589). — Romae basis marmorea quadrata olim in Capitolio.

MVNI·RESTITVTEI·IN·MAIORVM·LEIBER
_ ROMA·IOVEI·CAPITOLINO·ET·POPLO·ROMANO·V
BENIVOLENTIAE·BENIFICIQVE·CAVSA·ERGA·LVCIOS·AB·COMV

ΛΥΚΙΩΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΚΟΜΙΞΑΜΕΝΟΝ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ ΔΗΜΟ ΚΡΑΤΙΑΝ ΤΗΝ ΡΩΜΗΝ ΔΙΙ ΚΑΠΙΤΩΛΙΝΩΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΡΕΤΗΞ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΕΥΝΟΙΑΞ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΞΙΑΞ ΤΗΞ ΕΙΞ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΟ ΛΥΚΙΩΝ

Huius tituli duplex fertur descriptio; altera Pighii, Sirmondi altera, quibus usus est Mommsenius. Tertiam accuratissimam praestantioremque ceteris dabo ex schedis quibusdam Castellini Zarattini, quas emi Parisiis. In primis nobilis hic descriptor notat, quod ceteri omittunt, latinum textum rudiore esse manu, graecum vero charactere exactissimo. Deinde pro Sirmondi lectione ::COMMVNI RESTITVTO, cui malo alite accessit Mommsenius, quaeque non procedit, ut statim dicam, optimam praebet, eamque ut revera est imminutam initio .. MVNI·RESTITVTEI. Secundo versu ante ROMA meae schedae unice notant litterae partem, quae videtur fuisse E: unde supplemento quod daturus sum vis omnis et probabilitas accedit.

Lycia, ait Franzius, a Romanis subacto Antiocho, cesserat Rhodiis (Liv. XXXVII, 55, 56; XXXVIII, 39), qui crudeliter habuerunt, belloque vexaverunt (Liv. XLI, 6, 25). Quamobrem Romani ex senatus consulto Lycios liberos esse (nempe a Rhodiis) iusserunt, praefectis Rhodiorum ex ea deductis a. u. 586. Franzii opinionem iure improbat Mommsenius, propterea quod iis libertas data est a Sulla post bellum Mithridaticum. Quod manifestum est Lyciis fatentibus sibi maiorum suorum libertatem esse restitutam, hoc est antiquam rei publicae formam, *τὴν πατρίαν δημοκρατίαν*, qua Antiochi aetate, Rhodiis deductis, non esse assecutos testatur Appianus (B. Mithrid. 62), eo argumento, scilicet, quod Romani Rhodiis eos attribuerint, ab iisque deduxerint, narrante Sulla in contione Ephesi: *Λυκίους αἰτιωμένους τι Ῥωδίων ἀπετήσαμεν*. Lycios Sulla cum aliis nonnullis populis liberos esse iussit et socios: *ἐλευθέρους ἠφίει καὶ Ῥωμαίων ἀνέγραφε φίλους* (App. B. Mithrid. 61).

Donum Lycii in Capitolio ut ponerent a senatu impetraverunt, quod et Astypalaeenses et Prienenses (S. C. de Asclepiade Clazomenio), et Alaban-

Digitized by Google

denses praestiterunt, quos Livius narrat a senatu petiisse ut donum ponere in Capitolio et sacrificare liceret (XLIII, 16).

V. 1. Quomodo restituendus sit hic locus discimus collato v. 3 cum graeca scriptura. Quod enim latine est LVCIOS AB COMVni, id graece ΛΥΚΙΩΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ. Igitur primo loco reponendum (Lucii ab co)muni; *m* vero simplici non duplici scribemus, comuni, ut secundo loco exhibetur, reiiciemusque ·:: COMMVNI, quod recepit Mommsenius ex Sirmondo, omisso tamen signo lapidis illo loco imminuti. Praeterea reiiciemus RESTITVTO, ne supprimatur absurde casus rectus, recipiemusque optimam lectionem RESTITVTEI. V. 2. Supple ab urbE ROMA; graece: Κομισάμενον τὴν πατρίαν δημοκρατίαν τὴν Ῥώμην.

994. (=590, XVII, 22). — Pompeiis graphio scriptum in tectorio.

C·PVMIDIVS DIPILVS HEIC FVIT
AD V NONAS·OCTOBREIS M LEPID Q CATVL COS u. c. 676.

Descripsi et delineatum edidi (Graff. di Pompei III, 1). Ritschelius ex tabula mea expressit.

995. (= 203, XXX). — Tabula aenea Romae reperta, nunc Neapoli in museo. Fragmentum Senatus consulti de Asclepiade, Polystrato, Menisco, in amicorum formulam referendis. a. 676.

1 quaeque hereditates EIS LEIBERISVE EORum obvenerunt
seive quid AB EIS LEIBEREIS POSTEREIS VXoribusve
velint iudiCIO CERTARE SEIVE APVD MAGISTRATVs nostros
NI·VBEI VELINT VTEI IBEI IVDICIVM DE EIS REBVS FIAT SEIQVA
5 in integrum restituANTVR ET DE INTEGRO IVDICIVM EX S·C·
FIAT SEI QVAS PECVNIAS
magistratuS NOSTRI QVEIQVOMQVE ASIAM EVBOEAM LOCABVNT VECTIGALVE ASIAE
Q. Lutatius M. AEMILIVS COS·A·A·S·E·V·EOS IN AMEICORVM FORMVLAM REFERVNDOS CVRARENT EISque
sacrificiumque FACERE LICERET MVNVSQVE EIS EXFORMVLA LOCVM LAVTIAQVE Q VRB eIS LOCARE MITTEREQue iVBErent
mittERE legateiVE VENEIRE VELLENT VTI eIS LEIBEREIS POSTEREISQVE EORVM LEGATOS VENIRE MITTERE QVE LICERET VTEIQue
10 SEIVE LITTERAS AD MAGISTRATVS NOSTROS QVEI ASIAM MACEDONIAM PROVINCIAS OPTINENT ET AD MAGISTRATVS EORVM MITTAnt
AEQVOM CENSERE EA ITA FIEREI I·V·E·E·R·P·F·S·V·C

Digitized by Google

1 (= 16) ὅσαι τε κληρονομίαι αὐτοῖς ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν παρεγένοντο...
(= 17) ὅσα τε ἂν αὐτοὶ τέκνα ἔκγονοι γυναῖκες τε αὐτῶν
(= 19) βούλωνται κρίνεσθαι ἢ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων
(= 20) οὗ ἂν προαιρῶνται ὅπως ἐκεῖ τὸ κρητήριον περὶ τούτων τῶν πραγμάτων γίνηται εἴ τινα κριτήρια
5 (= 21-22) εἰς ἀκέραιον ἀποκατασταθῇ καὶ ἐξ ἀκεραίου κριτήριον κατὰ τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα γένηται· εἴ τι(ν)α χρήματα
(= 23) ἄρχοντες ἡμέτεροι οἵτινες ἄν ποτε Ἀσίαν Εὔβοιαν μισθῶσιν ἢ προσόδους Ἀσίᾳ
(= 24-25) Κοΐντος Λυτάτιος Μάρκος Αἰμίλιος ὕπατοι ὁ ἕτερος ἢ ἀμφότεροι ἐὰν αὐτοῖς φαίνηται τούτους εἰς τὸ τῶν φίλων διάταγμα ἀνενεχθ(ῆ-) | ναι φροντίσωσιν τούτοις τε
(= 26-27) θυσίαν τε ποιῆσαι ἐξ(ῇ) ξένιά τε αὐτοῖς κατὰ τὸ διάτα | γμα τόπον παροχήν τε τὸν ταμίαν τὸν κατὰ πόλιν τούτοις μισθῶσαι ἀποστ(εῖ)λαί τε κελεύσωσιν·
(= 27-28) ἀποστέλλειν αὐτοίτε παραγίνεσθαι προαιρῶνται ὅπως αὐτοῖς τέκνοις ἐκγόνοις τε αὐτῶν | πρεσβευταῖς παραγίνεσθαι καὶ ἀποστέ(λ)λειν τε ἐξῇ ὅπως τε
10 (= 29-30) ἐὰν αὐτοῖς φαίνηται γράμματα πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἡμετέρους οἵτινες Ἀσίαν Μακεδονίαν ἐπαρχείας (δ)ιακατέχουσιν | καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ἀποστείλωσιν
(= 30-31) δίκαιον ἡγεισθαι ταῦτα οὕτω γίνεσθαι | οὕτως ὡς ἂν αὐτοῖς ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων πίστεώς τε τῆς ἰδίας φα(ί)νηται ἔδοξεν.

Contuli. In aereae tabulae fragmento quod restat, integrum senatus consultum graeco sermone perscriptum est. Ex eo id retuli, quod ad rem nostram facit, nempe quantum latino sermone conceptum superest. Litterae singulares latini textus explicantur collata graeca interpretatione, v. 7 Alter Ambove Si Eis Videbitur; v. 11 Ita Vti Eis E Re Publica Fideque Sua Videatur. Censuere. Asclepiades Clazomenius, Polystratus Carystius, Meniscus Milesius, in amicorum populi romani formulam hoc senatus consulto relati sunt, quod aeri incisum fixo ad aedem Fidei prope Capitolinum Iovem stetit. In graeca versione, v. 4, KPHTHPION pro KPITHPION positum est.

996. (= 719). — Tessera Romae reperta, nunc Londini in museo.

DIOCLES
LONGIDI
SP·K·SEP u. c. 678.
CN·OCT·C·CVR

Consules sunt Cn. Octavius M. f. C. Scribonius C. f. Curio.

Digitized by Google

997. (=717, XII, a). — Parmae ex figlinis Veleiatibus.

COS
CN OC·C·SC
C·M

Lege: Consulibus Cn. Octavio C. Scribonio Curione.

998. (=778). — Ex figlinis Veleiatibus.

COS
L·OC·C·COT
C·M

u. 679.

Consules fuere L. Octavius Cn. f. C. Aurelius M. f. Cotta.

999. (=591, LXIX, c). Romae sub Capitolio.

TATIVS·Q·F·Q·N·C
SEN·SENT·FACIVNDV
EIDEMQVE·//ROB

u. 676-94.

Templum Iovis Capitolini incendio absumptum restituique coeptum est a Sulla, advectis e templo Iovis Olympii, quod Athenis fuit, columnis. Simulacrum numinis illatum a. 689, opere nec dum absoluto, quod lege ad id lata senatus consulto populique beneficio perductum est ad annum usque 694. Porro Capitolium dedicatum adhuc in vivis agente Catulo ex Suetonii loco in Oct. 92 fit manifestum. Ait enim Q. Catulum post dedicatum Capitolium duabus continuis noctibus somniasse, etc. Cui parti operis haec inscriptio accesserit ignoramus. Iuvat lapidem conferre, Momms. duce, cum illa arcis ferentinatis inscriptione, quae portae superscripta; nam altera quae totum aedificium amplectitur operi effecto accessit. Occasionem nactus de templo Iovis Capitolini, caveas, moneo, ne quasi ex Vitruvii sententia (L. II, 64, 66) putes Cossutium in perficiendo Iovis Olympii Athenis templo usum esse ordine corinthio, eaque de causa nullo negotio diuturnam iactes de ordine templi Capitolini quaestionem te incidisse. Templum Capitolini Iovis a Sulla refectum tetrastylum habuit in fronte ordine dorico (Vide n. 317).

1000. (=592). — Romae in fundamentis Capitolii.

Q·LVTATIVS·Q·F·Q·//CATVLVS·COS
SVBSTRVCTIONEM·ET·TABVLARIVM
DE·S·S·FACIVNDVM·COERAVIT
DEMQVE·PRO

a. 676-94.

Has substructiones atque hoc tabularium esse templi Iovis Capitolini evinci putat Momms. e Varronis loco (Ep. ad Sulpicium, apud Gellium, 2, 10), qui ait in memoria sibi esse Catulum voluisse aream capitolinam

Digitized by Google

deprimere ut pluribus gradibus in aedem conscenderetur, suggestusque pro fastigii magnitudine altior fieret. Itaque Momms. substructiones esse vult gradus a Varrone memoratos, tabularium vero favissas ubi templi tabulae erant reconditae. At obstat idem Varro qui huius operis testis producitur. Subdit enim Catulum nihil eorum, quae facere voluerat, perfecisse, quoniam favissae impedissent.

1001. (= 1506). — Spartae.

P·SERVILIVS·C·
ISAVRICVS u. c. 680.
IMPERATOR·CEPI

Servilius, ait Momms., consul a. u. 675 proconsul a. 676 triumphavit a. 680 de Isauris in bello domitis quod adversus Cilicum piratas susceperat, quo circa Isauricus est cognominatus. Signa capta ornamentaque per triumphum vexit et in tabulas publicas ad aerarium perscribere curavit (Cic. in Verr. I, 21, 27).

1002. (= 779). — Tegula Panzarae reperta.

C MV
CO2 a. u. 680.
L·LVC·M·COT

Consules hoc anno fuere L. Licinius L. f. Lucullus, M. Aurelius M. f. Cotta.

1003. (= p. 200, *a*). — Romae in tessera apud Ful. Ursinum.

PHILODAM·DOSSE
A·D·X·K·NOV
SPECT
M·TEREN·C·CAS a. u. 681.

Consules fuere M. Terentius Varro Lucullus, C. Cassius L. f. Longinus Varus. Propter vocem Spect suspectam sibi fere tesseram esse, ait Momms.: tu cave ne dubites de tesserae sinceritate. Spect est spectavit.

1004. (= 204, XXXI). — Romae reperta aenea tabula, nunc in Museo Neap. Legis Antoniae rubrica de Termessibus Pisidis maioribus. c. a. 683.

I DE TERMESI PISID MAI P
(litt. maior.) C·ANTONIVS·M·F·CN·CORNElius
(litt. paullo min.) C·FVNDANIVS·C·F·TR·PL·DE·S·S·PLEBEM
PREIMVS·SCIVIT

Digitized by Google

(pag. 1)

1 QVEI THERMESES·MAIORES·PEISIDAE·FVERVNT QVEIQVE
EORVM LEGIBVS·THERMESIVM·MAIORVM·PISIDARVM
ANTE K APRIL·QVAE FVERVNT·L·GELLIO·CN·LENTVLO COS
THERMESES·MAIORES·PISIDAE FACTEI·SVNT QVEIQVE
5 AB IEIS PROGNATI·SVNT·ERVNT IEI·OMNES
POSTEREIQVE EORVM·THERMESES MAIORES·PEISIDAE
LEIBERI AMICEI·SOCIEIQVE·POPVLI·ROMANI·SVNTO
EIQVE·LEGIBVS·SVEIS·ITA·VTVNTO·ITAQVE IEIS
OMNIBVS·SVEIS·LEGIBVS·THERMENSIS·MAIORIBVS
10 PISIDEIS·VTEI·LICETO·QVOD·ADVORSVS·HANC·LEGEM
NON·FIAT
QVEI·AGREI·QVAE LOCA·AEDIFICIA·PVBLICA PREIVATA·VE
THERMENSIVM·MAIORVM PISIDARVM INTRA·FINEIS
EORVM·SVNT·FVERENTVE·L·MARCIO·SEX·IVLIO·COS
15 QVAEQVE·INSVLAE·EORVM·SVNT·FVERVNT·VE IEIS
CONSOLIBVS·QVEI SVPRA SCRIPTEI SVNT·QVODQVE
EARVM RERVM·IEIS·CONSVLIBVS IEI HABVERVNT
POSSEDERVNT·VSei fructeique SVNT·QVAE DE·IEIS·REBVS
LOCATA NON Sunt utei antea habeant possideant qVAEQVE
20 DE IEIS·REBVs agreis loceis aedificieis locata suNT AC NE
LOCENTVR sancitum est sanctione qVAE FACTA
EST Ex Lege rogata L. Gellio Cn. Lentulo cos eA·OMNIA
THERmeses maiores Pisidae habeanT POSSIDEANT
IEISQVE rebus loceis agreis aedificieis utantur frVANTVR
25 ITA VTEI·ANTe Mitridatis bellum quod pREIMVM
FVIT·HABVERVut possederunt usei fructEIQVE SVNT
QVAE·THERMENSORVM MaiorumM·PISIDARVM·PVBLICA
PREIVATAVE·PRAETER·LOCA AGROS·AEDIFICIA·SVNT
FVERVNTVE·ANTE·BELLVM MITRIDATIS·QVOD·PREIMVM
30 FACTVM EST·QVODQVE·EARVM RERVM·IEI·ANTEA
HABVERVNT·POSSEDERVNT·VSEI·FRVCTEIVE SVNT
QVOD·EIVS IPSEI·SVA·VOLVNTATE·AB·SE·NON·ABALIENARVNT
EA OMNIA TERMENSIVM·MAIORVM PISIDARVM·VTEI·SVNT
FVERVNT·ITA SVNTO ITEMQVE·IEIS·EA OMNIA
35 HABERE·POSSIDERE VVTEI·FRVEIQVE LICETO
QVOS THERMENSES MAIORES PISIDAE LEIBEROS·SERVOSVE

(pag. 2)

1 BELLO MITRIDATIS AMEISERVNT·MAGISTRATVS·PRove
MAGISTRATV QVOIA·DE·EA·RE IVRIS·DICTIO·ERIT·QVoque
DE·EA RE·IN·IOVS·ADITVM·ERIT·ITA DE EA·RE·IOVS
DEICVNTO IVDICIA RECVPERATIONES·DANTO·VTEI·IEi

Digitized by Google

5 COS·RECVPERARE·POSSINT
NEIQVIS·MAGISTRATVS·PROVE·MAGISTRATV·LEGATVS·NEive
QVIS·ALIVS·MEILITES·IN·OPPIDVM·THERMESVM MAIORVM
PISIDARVM·AGRVMVE THERMENSIVM MAIORVM
PISIDARVM HIEMANDI CAVSSA·INTRODVCITO·NEIVE
10 FACITO QVO QVIS EO MEILITES·INTRODVCAT·QVOVE IBEI
MEILITES HIEMENT·NISEI·SENATVS NOMINATIM·VTEI·THERMESVM
MAIORVM·PISIDARVM·IN·HIBERNACVLA·MEILITES
DEDVCANTVR·DECREVERIT·NEIVE·QVIS·MAGISTRATVS
PROVE MAGISTRATV·LEGATVS·NEIVE QVIS·ALIVS FACITO
15 NEIVE·INPERATO·QVO QVID·MAGIS·IEI·DENT·PRAEBEANT
AB·IEISVE·AVFERATVR·NISEI QVOD EOS EX·LEGE·PORCIA
DARE·PRAEBERE OPORTET·OPORTEBIT
QVAE LEGES QVODQVE IOVS QVAEQVE·CONSVETVDO L·MARCIO
SEX·IVLIO COS·INTER·CIVEIS·ROMANOS·ET TERMENSES
20 MAIORES PISIDAS·FVIT·EAEDEM LEGES EIDEMQVE IOVS
EADEMQVE·CONSVETVDO INTER·CEIVES ROMANOS ET
TERMENSES·MAIORES·PISIDAS·ESTO·QVODQVE·QVIBVSQVE
IN·REBVS·LOCEIS·AGREIS·AEDIFICIEIS·OPPIDEIS·IOVRIS
TERMENSIVM·MAIORVM·PISIDARVM·IEIS·CONSVLIBVS
25 QVEI·SVPRA·SCRIPTEI SVNT FVIT·QVOD·EIVS·PRAETER
LOCA·AGROS·AEDIFICIA·IPSEI·SVA·VOLVNTATE·AB·SE·NON
ABALIENARVNT·IDEM·IN EISDEM·REBVS·LOCEIS·AGREIS
AEDIFICIEIS OPPIDEIS·TERMENSIVM·MAIORVM·PISIDARVM
IOVS·ESTO·ET·QVO·MINVS·EA·QVAE·IN·HOC·CAPITE·SCRIPTA
30 SVNT·ITA·SINT·FIANT·EIVS·HAC·LEGE·NIHILVM·ROGATVR
QVAM·LEGEM·PORTORIEIS·TERRESTRIBVS·MARITVMEISQVE
TERMENSES·MAIORES·PHISIDAE·CAPIVNDEIS·INTRA·SVOS
FINEIS·DEIXSERINT·EA·LEX·IEIS·PORTORIEIS·CAPIVNDEIS
ESTO·DVM·NEIQVID·PORTORI·AB·IEIS·CAPIATVR·QVEI·PVBLICA
35 POPVLI·ROMANI·VECTIGALIA·REDEMPTA·HABEBVNT·QVOS
PER·EORVM·FINEIS·PVBLICANEI·EX·EO·VECTIGALI
TRANSPORTABVNT

Termesses Pisidae varia nominis orthographia scribuntur in hac tabula, Thermeses, Thermensium, Thermesum, Thermensorum, Termensis, Pisidae, Peisidae, Phisidae; et tamen oppidum Termessus appellatur in nummis et lapidibus. Fuere Termesses in Pisidia maiori, libertate donati a Cn. Manlio anno 565 (Polyb. XXII, 18; Liv. XXXVIII, 15). Hanc libertatem, societatem, amicitiamque confirmat lex haec, quae lata est post annum 682.

Digitized by Google

1005. (572, LXIV, G). — In pago S. Prisci agri capuani.

N · F · FABER · M · FISIVS · C · F · M · VIBIVS · P
CIVS·ST·F M·BAIBILIVS·L·F·TI·HOSTI V
C//////////OS·DVOS·IN·TEATRO·FACIENDOS·CO I

Descripsi edidique in Eph. neap. a. 1853, 13, 74. Huius lapidis alteri lateri insculptus est insequens titulus, qui ad annum 683 pertinet. Ritschelius perperam ex typo chartaceo legit v. 3. COIR. V. 3 supple CuneOS et in fine COIraverunt.

1006. (=573, LXIV, G). — In aversa parte eiusdem lapidis.

ALFIDIVS C·F STR^B CN//////VS CN·F M PONTIVS·M·L SAL
M·PANDIVS·M·F MCDELIVS·C·F A·OCRATIVS·M·L·ALEX
P·OCTAVIVS·P·F M·HEID///S·M·F C·HOSTIVS·M·L·HERM
C·CORNELIVS·C·F·SAP L·DECVM///S·N F STAB A·RVBRIVS·A·F·PRAEC
HEISC·MAGISTR·EX·PAGEI·SCITV·IN·SERVOM·IVNONIS·GAVRAE///NTVLEI//
P·CORNELIO·LENTVLO·CN·AVFIDIO·ORESTE·COS·M'///....·M u. 683.

Descripsi edidique in Eph. neap. a. 1, 13, 14. V. 1 Momms. legit ST///B pro STR^B, at Ritschelius p. 56 serio ait legi STRB, ea de causa, quod R vel B non apparent: Momms. male C·F pro CN·F. V. 5 olim legi GAVR·AE non recte. V. 6 Momms. in fine MI pro M perperam. Supplementum aliud probabile huius loci non invenio nisi coNTVLERunt MVltaM, quod verbum postremum revocandum esse constat ad versum superiorem. Hoc vero, ni fallor, scribere voluerunt magistri pagi, se illud qualecumque fuit effecisse ex aere multatico; nec tamen aliud scripsere nisi se contulisse multam in servum Iunonis. Plura ex ectypo suo profert Ritschelius, Enarr. tab. p. 56, 57, quae reiicienda esse puto.

1007. (=720, Suppl. IV, XI). — Romae in tessera.

PILOTIMVS
HOSTILI
SP·PR·N·SEX·
P·LEN·CN·ORE u. 683.

Consules sunt P. Cornelius Lentulus Sura, Cn. Aufidius Orestes.

1008. (=Suppl. IV, C, p. XI). — Romae in tessera.

PILODAMVS
IVNI
SP·AD VIIDIA
P·LEN CN ORE u. 683.

Digitized by Google

1009. (=593, LXXI, A). — Romae, inde in museum tolosanum illatus lapis albanus.

(litt. maior.) L·VA//////////////CI
CVR·VIAR
E·LEGE·VISELLIA·DE·CONL·SEN u. 683.
CN·CORNELI·Q·MARCI·L·HOSTIL
C·ANTONI·C·FVNDANI·C·POPILI
M·VALERI·C·ANTI·Q·CAECILI
OPVS·CONSTAT·N·[illegible]XXII

Descripsi. Curam viarum urbis lege Visellia demandatam constat collegio denum tribunorum plebis, quorum e numero, unus fungebatur curatoris munere et appellatione, adeo ut de collegarum sententia opus, quodcumque oporteret, faciundum curaret. Haec Momms. scite collatis nominibus adscriptis cum lege Antonia de Termessibus a. 683. Ritschelius contendit in Enarr. tab. p. 63 quod sibi certissimum videtur non CVR·VIAR· sed CVR·AQVAR ibi olim fuisse scriptum. Apertissimum enim esse, ait, Marinium male legisse VIAR, ubi primum elementum est aut M aut quod omnes numeros probabilitatis habet, A. At chartae eum fefellerunt: nihil enim litterarum post CVR in lapide detrito hodie legitur. Versus tres ultimos duobus in locis lacunosos vidi: tamen quod restat, cum lectione Marinii optime concordat.

1010. (=594). — Romae olim in Capitolio.

M·CALPVRNIVS·M·F·PISO·FRVGI·PR·EX·S·C
FACIVNDVM·CVRAVIT·EIDEMQVE·PROBAVIT
IMP·CAESAR·DIVI·NERVAE·F·NERVA
TRAIANVS·AVGVSTVS·GERMANICVS
DACICVS·PONTIF·MAXIMVS·TRIB·POT·XII
IMP·VI·COS·V·P·P·OPERIBVS·AMPLIATIS·RESTITVIT

Cn. Calpurnius Piso a M. Pupio adoptatus nomina adoptantis transtulit et appellatus est M. Pupius Calpurnianus in laterculis consularibus a. 693: nonnunquam M. Pupius Piso Frugi, ut in fastis amiterninis. Praetor cum esset aliquid faciendum curavit ex senatus consulto quod nos latet. Postea Traianus idem opus restituit operibus ampliatis.

1011. (=721). — Romae olim in tessera.

PILARGVRVS
LVCILI
SP·A·D·VII·ID·AP
CN·PO·M·CRA a. 684 vel 699.

Consules sunt Cn. Pompeius, M. Licinius Crassus.

Digitized by Google

1012. (=722). — Romae olim in tessera.

ΠILODAMVS
GELLI
SΓ K QVI
CN·ΓO·M·CRA

1013. (=723, Suppl. IV, p. XII). — Romae in tessera.

HERACLEO
MVCI
SΓ K QVIN
CN POM M CR

1014. (=724, Tess. glad. III, c). — Tessera in museo parisiensi.

AESCINVS
AXSI
SΓ·A·D·VII·K·A
Q·HOR·Q·MET u. 685.

1015. (=780). — Parmae in tegula.

C · VE
COS
Q·HOR Q CÆ a. 685.

Consules sunt Q. Hortensius, Q. Caecilius qui supra Metellus.

1016. (=781). — Parmae in tegula.

L · NAEV
COS·L·ME
Q · MARC a. 686.

Consules sunt L. Caecilius Metellus Q. Marcius Rex.

1017. (=595, LXX, A). — Merbaccae prope Argos Tirynthum versus.

Q·CAECILIO·C·F·METEL· u. c. 686-88.
IMΓERATORI·ITALICI
QVEI·ARGEIS·NEG·TIANTVR

In C. Caecilii liberis (Cic. cum gr. in senatu egit 15, 87; cum populo grat. egit 3, 6) Quintum istum censet Momms. Consul is fuit a. 685 et Cretam provinciam obtinuit, sedem piratarum, quam cepit a. 686/8 et imperator est appellatus, triumphavit a. 692. Negotiatores facile quod mare tutum reddidisset extinctis piratis Cretensibus monumentum posuerunt.

Digitized by Google

1018. (= 597). — Argis.

Q·MAARCIVM·Q
ITALICEIS·QVEI NEGOTIA u. c. 687.
KOINTON MAAPKIO...
TOY YION PHΓA ITAΛ...

Restituit Cavedonius (Bull. Instit. 1846, p. 185). Q. Marcius, quem solum novimus Quinti filium, cum tribus legionibus proconsule in Ciliciam missus causam habere potuit, ait Momms., cur negotiatores Argis consistentes sibi devinxerit.

1019. (= 597, III, E). — Canusii in sepulcri tectorio graphio notata.

MEDELLA · DASM · F
SITA·AND·IIIK-IANV
L PISONE
M·ACILIO COS

Descripsi edidique in Insc. gravées au trait p. 22: inde Ritschelius tab. III E (citatur a Momms. tab. II pro III, err. typogr.). Iterum dedi in ed. 2ª Graffiti de Pompei p. 33, exemplo forma lignea expresso. Ritschelius, notante Mommsenio p. 559 in Add., ex editione mea dedit.

1020. (= 782, *XII, *d*). — Parmae in tegula.

L NAE
COS u. c. 687.
M ACHI

Consules sunt Man. Acilius Glabrio, C. Calpurnius Piso.

1021. (= 783, XII, *e*). — Parmae in tegula.

L NAE
COS M· u. c. 688.
AEM·L·FO

Consules sunt Man. Aemilius Lepidus, L. [V]olcatius Tullus.

1022. (= 784, XII, *f*). — Veleiae in tegula.

L NAE
COS L·COTT u. c. 689.
L· MAN

Consules L. Aurelius Cotta, L. Manlius Torquatus.

Digitized by Google

1023. (= 785, XII, *g*). — In tegula, quae fuit Bacedasci integra, Parmae fracta.

C·VE
COS u. c. 689.
L·M·L·COT.

1024. (= 786, XII, *h*). — Parmae in tegula.

C VENEL
COS u. c. 690.
L·IVL·C·MAR

Consules L. Iulius Caesar, C. Marcius Figulus.

1025. (= 598). Romae in vinea Cardinalis Carpensis, basis quadrata.

CN·CALPVRNIVS
CN·F·PISO
QVAESTOR·PRO PR·EX·S·C·
PROVINCIAM HISPANIAM
CITERIOREM · OPTINVIT

Hic Calpurnius circa ann. 690 mortuus est. Titulum in sepulcro positum videri, ait Mommsenius, neque elogium referre.

1026. (= 599, LIII, VI, A). — In agro mutinensi parallelepipedum testaceum inventum litteris graphio incisis.

C·ANTONI·M·TVLI·COS

Consules Q. Antonius Nepos M. Tullius Cicero. Aetatis definiendae causa positum puta in pavimento, inter cuius rudera repertum est. Borghesius genitivo esse casu putavit, recto Mommsenius, quod genitivus, ait, explicationem non habet: reiicit vero sextum, quia ita scribi non potuit. At contra sic scriptum vides in tessera gladiatoria anni 758 (C. Inscr. lat. ant. n. 750): C·V|B·C·ATE|·COS: (ib. n. 751): C·V|B·C·ATEI·COS pro C. Ateio. Leges igitur: C. Antoni(o), M. Tuli(o), cos.

1027. (= 776, *a*). — Arelate in ripa Rodani tessera.

ACHIAL·SIRTI·L·S
SPECTAT·NM·
MENSE FEBR
M·TVL·C·AT·COS u. c. 691.

Versus in codice continuatur, divisi ego. — V. 2 Spectat, eo sensu quo alibi Spectavit. NM est pro MVNere errore fabrili scriptum.

Digitized by Google

1028. (=600, LXXXVII, A, B, C, D, E, F). — Romae in arcu minore medio e tribus pontis arcubus ad sin. insulae tiberinae.

A L FABRICIVS·C·F·CVR·VIAR
FACIVNDVM·COERAVIT

B EIDEMQVE
PROBAVEIT

a. u. 692.

In arcu ad dexteram.

D L·FABRICIVS·C·F·CVR·VIAR
FACIVNDVM·COERAVIT
Q·LEPIDVS·M·F·M·LOLLIVS·M·F·COS EX·S·C·PROBAVERVNT a. 693.

In arcu pontis insulae tiberinae ab altera parte ad sinistram.

C L·FABRICIVS·C·F·CVR·VIAR
FACIVNDVM COERAVIT
M·LOLLIVS·M·F·Q·LEPIdus·m'·f·cOS· EX·S·C·PROBAVERVNT

In arcu minore eiusdem.

E IDEMQVE
PROBAVIT

In arcu pontis ad dextram.

F L·FABRICIVS·C·F·CVR·VIAR
FACIVNDVM·COERAVIT

Accedis ad insulam tiberinam per pontem a foro bovario, ex insula procedes ad Ianiculum per partem alteram. Hi pontes olim fuere lignei sive sublicii permanseruntque ob veterem religionem ad L. Fabricium usque. Hic tribunus plebis cum esset et curator viarum pontem a foro bovario ducentem in insulam fecit lapideum: cumque anno 733 Tiberis exundans pontem alterum Ianiculo insulam iungentem evertisset, censuit senatus, ut hic quoque lapideus fieret, reficereturque alter a Fabricio factus. Probavere opus duo consules L. Aemilius Lepidus M. Lollius. Haec Momms. additque videri sibi restitutae inscriptioni deberi, quod hodie legitur Q. Lepidus M·filius, cum tabulae capitolinae L. Lepidum Marci filium eum appellent.

1029. (=725). — Tessera prope Romam reperta, nunc in Kircheriano.

ANTIOCVS
MAGVLN
SP·ID·MAI
M·PIS·M·MES u. 693.

Descripsi. Consules sunt M. Papius Piso Frugi, M. Valerius Messalla.

Digitized by Google

1030. (=726). — Fragmentum tesserae.

GVRVS
LAMI
QVI
·M·VA a. 693? 701?

1031. (=727). — Romae in tessera.

APOLLONIVS
PETICI
SP·K·APR
L·AFR·Q·MET a. 694.

Consules fuere L. Afranius A. f., Q. Caecilius Q. f. Metellus Celer.

1032. (=728). — In tessera.

RVFIO
SERTORI
SP·ID·SEX
L·AFR·Q·MET a. 694.

1033. (=729). — In tessera.

PHILARGVRV
PROCILI
SP·A·D·IX·K·AP
C·IVL·M·BIB a. u. 695.

C. Iulius Caesar, M. Calpurnius Bibulus consules.

1034. (=603, LXXXII). — Tabula Furfone reperta, inde in Aquilae museum illata.

(Textum vide in pag. seq.).

Descripsi et charta expressi. Descripsit etiam Momms., charta expressit Brunnius, delineandam tabulam curavit ediditque Ritschelius, tamen puncta trigona litteris I imposita triginta et sex, et crassa illa quidem alteque plerumque insculpta, legere non noverunt neque animadverterunt. Rem forte miram narro. Mommsenius qui ectypos Ritschelii chartaceos irridere, incusare acriterque insectari identidem toto hoc opere solet, Ritscheliumque obiurgare quod hallucinari se se patiatur saepe chartis istis, modo ad Ritschelii chartas confugit, ope illarum tutus affirmans illa puncta optimo iure inter meras hallucinationes meas, illa inquam triginta sex, optimo iure se relegasse omnes. Quo argumento? Hoc nempe, quod ectypum chartaceum cum denuo accurate examinaverit Ritschelius nihil invenerit de

Digitized by Google

a. u. 696.

(litt. maior.)

L · AIENVS · L · F · Q · BAEBATIVS · SE ⌄ · F · AEDEM · DEDICARVNT
ÎOVÎS·LÎBERÎ·FVRFONE·A·D·III·ÎDVS·QVÎNCTÎLEÎS·L·PISONE·A·GABINÎO·COS·MENSE·FLVSARE
COMVLA·TEÎS·OLLEÎS LEGÎBVS·ÎLLEÎS·REGIONIBVS·VTEI·EXTREMAE·VNDAE·OVAE·LAPÎDE
FACTA·HOÎVS·QVE·AEDIS·ERGO·VTEI·QVE·ADEAM·AEDE·SCALAS·QVE LAPIDE·ST RVCTVENDO
5 COLVMNAE·STANT·CITRA·SCALAS·AD·AEDEM·VERSVS·STIPITES·QVE·AEDÎS·HVMVS·TABVLA
MENTA·QVE·VTEI·TANGERE·SARCIRE·TEGERE·DEVEHERE·DEFIGERE·MANDARE·FERRO·OETÎ
PROMOVERE·REFERRE·FAS·QVE·ESTO·SEI·QVOD·ADEAM·AEDEM·DONVM·DATVM·DONATVM·DEDICATVM·
QVE·ERIT·VTEÎ·LICEAT·OETI·VENVM·DARE·VBEÎ·VENVM·DATVM·ERÎT·ID·PROFANVM·ESTO·VENDÎTIO
LOCATIO·AEDILIS·ESTO·QVEM·QVOM·QVE·VEÎCVS·FVRFENS·FECERÎT·QVOD·SE·SENTIVNT·EAM·REM
10 SÎNE·SCELERE·SÎNE·PIACVLO·ALÎS·NE·POTESTO·QVAE·PEQVNÎA·RECEPTA·ERÎT·EA·PEQVNÎA·EMERE
CONDVCERE·LOCARE·DARE·QVO·ÎD·TEMPLVM·MELÎVS·HONESTÎVS·SEÎT·LÎCETO·QVAE·PECVNÎA·ADEAS
RES·DATA·ERIT·PROFANA·ESTO·QVOD·D·M·NON·ERIT·FACTVM·QVOD·EMPTVM·ERIT·AERE·AV·ARGENTO
EA·PEQVNIA·QVAE·PEQVNIA·AD·ID·TEMPLVM·DATA·ERIT·QVOD·EMPTVM·ERIT·EIS·REBVS·EADEM
LEX·ESTO·QVASEI·SEI·DEDICATVM·SIT·SEI·QVI·HEIC·SACRVM·SVRVPVERIT·AEDILIS·MVLTATIO·ESTO
15 QVANTI·VOLET·ID·QVE·VEICVS·FVRF·MAI·PARS·EIFELTARES·SEI·APSOLVERE·VOLENT·SIVE·CONDEMNARE
LICETO·SEI·QVEI·AD·HVC·TEMPLVM·REM·DEIVINAM·FECERIT·IOVI·LIBERO·AV·IOVIS·GENIO·PELLEIS
CORIA·FANEI·SVNTO

Digitized by Google

punctis istis. Specimen illius tabulae ex forma gypsea, quam mihi conficiendam curaveram, edidi in Diss. Archeol. vol. I, tav. XII. Haec de historia apicum istorum sive punctorum: de quibus dicere non habeo cuius rei ergo adhibiti sint, praesertim quia infra primum, nec ultra decimum versum, nec constanter longis I vocalibus, et solis his, imponantur. Titulum sculptum ea aetate putat Ritschelius, quam prae se fert, formulas autem multo superioris aetatis speciem putat habere. Momms. ap. Ritschel. Enarr. tab. p. 78 cum Henzenio et Brunnio litteris esse ait non vetustis sed optimis saeculi augustei.

Titulus uti aliquibus in locis a quadratario corruptus apparet, ita fieri potuit uti negligentia et ignoratione eius puncta partim omissa partim male alienis in locis collocata appareant. — V. 3, COMVLATEIS Momms. coniicit COMMVTATEIS, illis legibus nempe, quae sunt illis regionibus. At non apparet qua de causa oportuit leges pro sartis tectis templorum conditas commutare, cum contra res postulet, ut eae adhibeantur. Puto olim pro COMLATEIS hoc est conlatis scriptum. Duumviri collatis legibus locorum, idest regionum aedis, ut ne vitio reficerentur, refecerunt et dedicaverunt. Sequitur rerum reficiendarum elenchus, v. 3. « Ut ei extremae undae quae lapide facta hoiusque aedis ergo utique ad eam aedem scalasque lapide structuendo columnae stant citra scalas ad aedem versus stipitesque aedis » cet. Mommsenius queritur de lapicidae inscitia: alium lapidem non esse affirmans qui ad similem corruptelarum immanitatem ascendat. Damnat itaque verba 'extremae undae quae' et v. 4 'lapide structuendo', pro quibus reponendum autumat, ut ei extrema fundamentaque lapide facta hoiusque aedis ergo, angulos nempe murorum et fundamenta aedis iubens intellegi; deinde utique ad eam aedem scalasque lapide structas quaeque columnae stant, cet., se sententiam fassus non verba certe esse assecutum. Nos possumus dubitare de sensu vocis « extrema » acceptae pro angulis. Praeterea adhibebimus locum Vitruvii L. V, c. 7 olim frustra sollicitatum, ubi *unda* pro cymatio, κύματι, stat, et sic sensum tabulae instituemus: Uti extremae undae quae lapide facta*e* (sunt), utique (quae) ad eam aedem scalasque lapide struct*ae* intus columnae stant: hoc est uti columnae quae lapide structae ad eam aedem scalasque stant citra scalas endo (intus) ad aedem versus. — V. 6 HVMVS Momms. emendat HVIVS: at oportuit HOIVS collato versu 5: sed neque sic recte: — v. 6 pro MANDARE Momms. putat « emendare »: — v. 7 excidisse ait Momms., liceat, ante fas esto: — item in v. 10 addit, post vocem piaculo, vendere locare: — v. 15 pro TEMPLVM, ait Iahnius vult 'emendum': ibid. FIFELTARES quid significet ignorare se, ait; ego legi EIFELTARES, et puto sic emendari posse: idque veicus Furfers, maior pars, PraEsTARE, sei absolvere volent sive condemnare, liceto. Nempe Vicanis Furfensibus, dum maior eorum pars consenserit, licebit in se recipere multam solvendam, sive volent absolvere furem, sive condemnare.

Digitized by Google

1035. (=602). — In agro mantuano.

LARIBVS · D · D
APRODIS · PLOTI · C · S
APOLLON·OFILLI·N·S
PHILEMO · MESINE · S
POTHVS · VIRRIAI · S
PHILOGEN·CVRTI·L·P·S
DAMA · VETTI · PR · S
SVRVS · IVVENT · P · S
APOLLON·ARRI·CN·S
ANTIOC · PLOTI · C · S
TIASVS · DECI · P · S
DIOGEN · METILI · C · S
ORFEVS · ASINI · L · C · S
SVLLA · FLAVI · P · S
PAMPHIL · NONI · P · S
EVCAERVS · FLAVI · P · S
ANTIOC · MESC · Q · S
PHARNAS · EGNAT · P · S
C·IVLIO
M·CALPVR COS a. 695.

Ex cod. vat. 5237 misit Borghesius Avellinio qui edidit — Opusc. II, 295. — V. 4 Momms. emendat MESIaE·S, debuit saltem Mesiai propter Verriai versus insequentis. Ego nihil muto — V. 12 nota Orfeus pro Orpheus scriptum. — V. 16 Momms. emendat PHARNAC.

1036. (=730). — Romae in tessera.

ELEVTHERVS
TAMVDI
SP·PR·ID·QVI·
L·PIS·A·GAB· a. 696.

L. Calpurnius Piso, A. Gabinius Nepos consules fuere hoc anno.

1037. (=787, XII, i). — Parmae in tegula.

LR
COS
L·PISON u. 696.

Digitized by Google

1038. — Romae in tessera.

STEΓANVS
MAMMI
SΓ·A·D·IIX·K·AΓ
Γ·LEN·Q·MET u. c. 697.

Descripsi, edidique in Diss. Archeol. I p. 54. Consules sunt P. Corn. Lentulus, Q. Caecilius Metellus.

1039. (=604, LXXXV A). — Grumenti, hodie Saponara.

C·BRVTTIVS·C·F
SER·AED·ΓRO·Q
MVR·Γ·CC·DE·SVA
ΓEQ·FACIVNDVM
COER·Γ·CORNEL·
Q·CAECIL·COS a. 697.

Neque aedilem pro quaestore, neque adeo proquaestorem municipalem alibi inveni, ait Momms.

1040. — In villa S. Hilarii ubi olim vicus Tanetus non longe a Parma. Tessera.

PELOΓS
PETILI
SP·ME QVI
CN·LE·L·ΓHIL·COS a. 698.

Consules sunt Cn. Cornelius Lentulus, L. Marcius Philippus.

1041. (=1537). — In tessera.

ANTEROS
ACILI
SP·ID·QVI
CN·COR·L·MAR u. 698.

1042. (=788, XII, K). — Parmae in tegula.

L·NAE
CN·COR
L·MA.. u. 698.

1043. (=605). — Lissae.

Q·NVMERIVS·Q·F·VEL
RVFVS·LEG·ΓATRON
PORTIC·REFICIVND·
DE SVA·PECVN·COER
IDEMQVE·PROB

Digitized by Google

Numerium Rufum scimus Clodii amicum inter tribunos: hic forte, ait Momms., legatione functus in provincia, cum Lissae esset patronus, porticum reficiundam curavit.

1044. (=606). — Romae e fornice cloacae maximae duplici exemplo, quorum hic est plenior.

Q·FABIVS·Q·F·MAXSVMVS·AED·CVR·RE...

1045. (=607). — Romae in foro lapides effossi.

a FABIVS·Q·F·MAXSVMVS
AED·CVR

b L·AEMILVS·L·F PAVLLVS
COS CENS·AVGVR
TRIVMPHAVIT·TER

c P·CORNELIVS·PAVLLI·P·SCIPIO
AFRICANVS·COS·II·CENS
AVGVR·TRIVMPHAVIT·II

Q. Fabius Maximus Allobrogicus consul a. 633. arcum fabianum fecisse creditur. Hic fuit L. Aemilii Paulli qui Persen vicit ex filio nepos, fratris Africani maioris filius. Arcus restitutus videtur a Q. Fabio Maximo Allobrogici nepote aedili curuli c. a. 698. Tres titulos *a b c* constat ad hunc arcum pertinuisse, idque res ipsa declarat et Scholiastes Ciceronis primus qui fertur sub nomine Asconii, Verr. Act. 1, 7, 19, diserte id dicit. Huic Fabio statuam postea dedicatam docet titulus marmoreus a Smetio 65, 2 descriptus.

Q·FABIO·ALLOBROGICINO
MAXIMO

Haec Momms.

1046. — Prope Montorium ad flumen Vomanum, in pavimento ex opere musivo.

Q·OFILLIVS·C·F·RVF·SEX·CALIDENVS·P·F·Q·N
T·TEMONIVS·T·L·FLAC·MAG·AED
HERC·D·V·S·FAC·PING·C·EISDEMQ·PR
CN·POMPEIO·M·LICINIO·COS·ITER a. u. 699.

Edidit Bernabei, Giorn. degli Scavi di Pompei I p. 78. — V. 3 lege, Herculi de Vici sententia faciundam pingendam curaverunt eisdemque probaverunt. Ab Henzenio Bernabeius didicit siglas D·V·S non 'de vici sententia' esse interpretandas, sed 'de voto suscepto'. At haec formula nondum hactenus visa est, nec recte latine dicitur nisi 'voto suscepto', vel 'ex voto'.

Digitized by Google

1047. (= 609, LXXXIX, A). — Romae in ripa sinistra Tiberis, binis exemplis.

P·SERVEILIVS·C·F
ISAVRICVS
M·VALERIVS·M·F
M·N·MESSAL
CENS a. 700.
EX S·C·TERMIN

Nuper tertium exemplum prodiit prope Navalia vetera. Cum a. 700 u. c. Tiberis exundasset, senatus consulto provisum est ut ripae per censores qui a 699 creati erant terminarentur (Borgh. Sull'ult. parte dei Censori p. 33 seq. 71 seq.)

1048. (= 610). — Romae in dextra Tiberis ripa, duobus exemplis.

M · VALERIVS · M · F
M·N·MESSALL
P · SERVILIVS · C · F
ISAVRICVS·CENS
EX · S · C · TERMINAR

1049. (= 612). — Romae in vinea Costa m. p. ab Urbe via Portuensi.

M VALERIVS·M·F m' N
MESSALA
P·SERVEILIVS·C·F·M·///VS
CENSOR

V. 3 Intactum M··VS linquit Momms. Facile pro M···VS repones ISAuricVS.

1050. (= 613). — Romae in dextra Tiberis ripa prope pontem Mulvium.

M · VALERIVS · M · F
M · N · MESSAL
P · SERVEILIVS · C · F
ISAVRICVS · CES
EX · S · C · TERMIN

Gemini termini exemplum legitur via Ostiensi (1047), at minus plenum.

1051. (= 732). — Florentiae olim, nunc in museo mediceo. Tessera.

TEOΠROPV
FABI
SP·A·D·VII·K·OC
L·DOM·AP a. 700.

L. Domitius Cn. f. Ahenobarbus, Ap. Claudius Pulcher consules.

Digitized by Google

1052. (=733). — Romae in tessera.

PILODAMVS
IVLI
SP·A·D·III·K·FEB
M·VAL·CN·DO u. c. 701.

Gn. Domitius Calvinus, M. Valerius Messalla consules.

1053. (=734). — Romae in tessera.

PHILEMO
CAECILI
SP·ID·IAN
CN·POMP·COS·III a. 702.

Cn. Pompeius Magnus III, C. Caecilius Scipio Nasica consules. Hoc anno iterationem honoris adnotari lineolis numeralibus coepisse ne putes; habes enim n. 886 exemplum in Scipionis Hispani titulo: TR·MIL·II. Numerorum vero vicariam vocem ITERVM exemplum hactenus primum dat lapis a. 599 n. 889 CONSOL·ITERVM, et deinceps sic usurpatur in titulo n. 980 a. 668, et in titulo n. 1046 a. 699.

1054. (=615, LXXXVI, c).

OMPEIO·CN·
GNO·IMP·COS·TER
TRONO · PVBLICE · u. c. 702.

Pompeio dubitanti scriberetne consul tertio an tertium Cicero persuasit ut vocabulo non integro uteretur. Haec Tiro apud Gellium X, 1.

1055. (=617). — Grumenti hodie Saponara.

X · POPP · AEDILIS · L
R · AEBVTIVS · C · F
AL · AEDILES · MOER
EDES · ΦCC · DE · SVA
EQVNIA · FACIVNDV
COERAVER·SER·SVLPICI a. 703.
M·MARCELLO·COS

Primum versum sic legit Matthaeus Aegyptius, qui edidit, de Bacchan. p. 155; supplevit atque emendavit Momms. SEX · POPPAEDI · SEX · F. Fuit fortasse Sex. Poppaedius L. (f.). Consules fuere Ser. Sulpicius Rufus, M. Claudius Marcellus.

1056. (=789). — Parmae.

L·NAEV
CO
L·AEM u. c. 704.

L. Aemilius Paulus, C. Claudius Marcellus consules.

Digitized by Google

1057. (= 790). — Parmae in museo.

LA
C M
L·NÆV

u. c. 704.

1058. (= 791, XII, *m*) — Parmae in museo.

L · NAEV
COS C M
L · A

u. c. 704.

1059. (= 205, XXXII). — Lex Rubria de civitate Galliae Cisalpinae, Veleiae reperta.

(pag. 1)

..... Quom ex h l operis novi nuntiationem II vir IIII vir praefectusve eius municipei remeisserit, quod de ea re iudicium datum iudicareve

IIII

1 IVSSVM·IVDICATVM·VE·ERIT·ID·RATVM·NE·ESTO·QVODQVE·QVIS
QVE QVOMQ·D·E·R·DECERNET·INTERDIICETVE·SEIVE·SPONSIONEM
FIEREI·IVDICAVERITVE·IVBEBIT·IVDICIVMVE·QVOD·D·E·R·DABIT·IS
IN·ID·DECRETVM·INTERDICTVM·SPONSIONEM·IVDICIVM·EXCEPTIO
5 NEM·ADDITO·ADDIVE·IVBETO·Q·D·R·OPERIS·NOVI·NVNTIATIONEM
IIVIR·IIIIVIR·PRAEFECTVSVE·EIVS·MVNICIPEI·NON·REMEISSERIT
QVA·DE·RE·QVISQVE·ET·AQVO·INGALLIA·CIS·ALPEINA·DAMNEI·INFECTEI
EXFORMVLA·RESTIPVLAREI·SATISVE·ACCIPERE·VOLET·ET·AB·EO·QVEI
XX IBEI·I·D·POSTVLAVERIT·IDQVE·NON·K·K·SE·FACERE·IVRAVERIT·TVM·IS QVO
10 D·E·R·INIVS·ADITVM·ERIT·EVM·QVEI·INIVS·EDVCTVS·ERIT·D·E·R·EXFORMV
LA·REPROMITTERE·ET·SEI·SATIS·DAREI·DEBEBIT·SATIS·DARE·IVBETO·DE
CERNITO QVEI·EORVM·ITA·NON·REPROMEISSERIT·AVT·NON·SATIS·DEDE
RIT·SEIQVID·INTERIM·DAMNI·DATVM·FACTVM·VE·EX·EA·RE·AVT·OB·E·R·EO
VE·NOMINE·ERIT·QVAM·OB REM VTEI·DAMNEI·INFECTEI·REPROMISSIO
15 SATISVE·DATIO·FIEREI·POSTVLATVM·ERIT·TVM·MAG·PROVE·MAG·II·VIR
IIII·VIR·PRAEFECVE·QVOQVOMQVE·D·E·R·INIVS·ADITVM·ERIT·D·E·R·ITA·IVS
DEICITO·IVDICIA·DATO·IVDICAREQVE·IVBETO·COGITO·PROINDE·ATQVE·SEI
D·E·R·QVOM·ITA·POSTVLATVM·ESSET·DAMN///·INFECTEI·EX·FORMVLA
RECTE·REPROMISSVM·SATISVE·DATVM·ESSET·D·E·R·QVOD·ITA·IVDICIVM
20 DATVM·IVDICAREVE·IVSSVM·IVDICATVMVE·ERIT·IVS·RATVMQVE·ESTO
DVM·INEA·VERBA·SEI·DAMNEI·INFECTEI·REPROMISSVM NON·ERIT·IVDI
CIVM·DET·ITAQVE·IVDICARE·IVBEAT·I·E·S·ANTFQVAM·ID·IVDICIVM·
Q·D·R·A·FACTVM·EST·Q·LICINIVS·DAMNI·INFECTEI·EO·NOMINE·Q·D
R·A·EAM·STIPVLATIONEM QVAM IS QVEI·ROMAE·INTER·PEREGREI

Digitized by Google

25 NOS·IVS DEICET·INALBO·PROPOSITAM·HABET·L·SEIO·REPROMEISSISSET
TVM QVICQVID·EVM·L·LICINIVM·EX·EA·STIPVLATIONE·L·SEIO·D·F·OPOR
TIRET·EX·F·B·D·Γ·HS E·I·Q LICINIVM·L SEIO·SEI·EX·DECRETO·II VIR
IIII VIR·PRAEFEC·VE·MVTINENSIS·QVOD·EIVS·II·VIR·IIII·VIR·PRAEFEC
VE·EX·LEGE·RVBRIA·SEIVE·ID·PL·VE·SC·EST DECREVERIT Q LICINIVS EO
30 NOMINE·QVA·D·R·A·L·SEIO·DAMNEI·INFECTEI·REPROMITTERE·NO
LVIT·C·S·N·P·A·AVT·SEI·DAMNEI·INFECTEI·SATIS DATVM·NON·ERIT
INEA·VERBA·IVDICIVM·DET·I E·S·ANTEQVAM·ID·IVDICIVM·Q·D·R·A
EACTVM·EST·L·LICINIVS·DAMNEI·INFECTEI·EO·NOMINE·Q·D·R·A·EA
STIPVLATIONE·QVAM·IS QVEI·ROMAE·INTER·PEREGRINOS·IVS·DEICET
35 IN ALBO·PROPOSITAM·HABET·L·SEIO·SATIS DEDISSET·TVM·Q·Q·EVM
Q·LICINIVM·EX EA·STIPVLATIONE·L·SEIO·D·F·OPORTERET·EX F·B·D·T·
E·I·Q·LICINIVS·L·SEIO·SEI·EX·DECRETO·II·VIR·IIII·VIR·PRAEFVE·MVTI
NENSIS·QVOD·EIVS·IS·II·VIR·IIII·VIR·PRAEFECT EX·LEGE·RVBRIA·SEI
VE·ID·PL·VE·SC·EST·DECREVERIT·Q·LICINIVS·EO·NOMINE·Q·D·R·A
40 L·SEIO·DAMNEI·INFECTEI·SATIS DARE·NOLVIT·C·S·N·P·A·DVM·II·VIR
IIII·VIR·I·D·PRAEFECVE·D·E·R·IVS·ITA·DEICAT·CVRETVE·VTEI·EA·NO
MINA·ET·MVNICIPIVM·COLONIA·LOCVS·INEO·IVDICIO QVOD·EX·IEIS
QVAE·PROXSVME·S·S·ACCIPIENTVR·INCLVDENTVR·CONCIPIANTVR
QVAE·INCLVDEI·CONCIPEI·S·D·M·OPORTERET·DEBEBITVE·NEQVID
45 EI·QVEI·D·E·R·AGET·PETETVE·CAPTIONEI·OB E·R·AVT·EO·NOMINE·ESSE
POSSIT·NEIVE·EA·NOMINA·QVA·INEARVM·QVA·FORMVLA·QVAE·S
S·S·AVT·MVTINA·INEO·IVDICIO·INCLVDEI·CONCIPEI·CVRET·NISE
IEI·QVOS·INTER·ID·IVDICIVM·ACCIPIETVR·LEISVE·CONTESTABITVR
IEIS·NOMINIBVS·FVERINT·QVAE·INEARVM·QVA·FORMVLA·S·S·EST
50 ET·NISEI·SEI·MVTINAE·EA·RES·AGETVR·NEIVE·QVIS·MAG·PROVE·MAG
NEIVE·QVIS·PRO·QVO·IMPERIO·POTESTATEVE·ERIT·INTERCEDITO·NEI
VE·QVID·ALIVD·FACITO·QVO·MINVS·DE·EA·RE·ITA·IVDICIVM·DETVR

(pag. 2)

1 IVDICETVRQVE
A·QVOQVOMQ PECVNIA·CERTA·CREDITA·SIGNATA·FORMA·P·P·R·INEORVM·
XXI QVO·O·M·C·P
F·V·C·C·TVE·QVAE·SVNT·ERVNTVE·INGALLIA·CISALPEINA·PETETVR·QVAE·
RES·NON
PLVRIS·HS·XV·ERIT·SEI·IS·EAM·PECVNIAM·INIVRE·APVD·EVM·QVEI·IBEI·I·D·
P·EI·QVEI
5 EAM·PETET·AVT·EI·QVOIVS·NOMINE·AB·EO·PETETVR·D·O·DEBEREVE·SE·
CONFESSVS
ERIT·NEQVE·ID·QVOD·CONFESSVS·ERIT·SOLVET·SATISVE·FACIET·AVT·SE·
SPONSIONE
IVDICIOQVE·VTEIVE·OPORTEBIT·NON·DEFENDET·SEIVE·IS·IBEI·D·E·R·
INIVRE·NON

Digitized by Google

RESPONDERIT·NEQVE·D·E·R·SPONSIONEM·FACIET·NEQVE·IVDICIO·VTEI·
OPORTEBIT
SE·DEFENDET·TVM·DE·EO·AQVO·EA·PECVNIA·PETEITA·ERIT·DEQVE·EO·
QVOI·EAM
10 PECVNIAM·D·O·S·RES·LEX·IVS CAVSSAQVE·O·O·R·ESTO·ATQVE·VTEI·ESSET·
ESSEVE
OPORTERET·SEI·IS·QVEI·ITA·CONFESSVS·ERIT·AVT·D·E·R·NON·RESPON
DERIT·AVT·SE
SPONSIONE·IVDICIOQVE·VTEI·OPORTEBIT·NON·DEFENDERIT·EIVS·PE
CVNIAE·IEI
QVEI·EAM·SVO·NOMINE·PETIERIT·QVOIVE·EAM·D·O·EX·IVDICIEIS·DATEIS·IVDI
CAREVE·RECTE·IVSSEIS·IVRE·LEGE·DAMNATVS·ESSET·FVISSET·QVOIQVE·
QVOMQVE
15 II·VIR·IIII·VIR·PRAEFEC VE·VBEI·I·D·P·IS·EVM·QVEI·ITA·QVID·CONFESSVS·ERIT
NEQVE·ID·SOLVET·SATISVE·FACIET·EVM·QVEI·SE·SPONSIONE·IVDICIOVE·
VTEIVE
OPORTEBIT·NON·DEFENDERIT·AVT·INIVRE·NON·RESPONDERIT·NEQVE·
ID·SOLVET
SATISVE·FACIET·T·P·QVANTA·EA·PECVNIA·ERIT·DE·QVA TVM·INTER·
EOS·AM
BIGETVR·DVM·T· $\overline{\text{XV}}$·S·F·S·DVCI·IVBETO·QVEIQVE·EORVM·QVEM·ADQVEM
20 EA·RES·PERTINEBIT·DVXSERIT·ID·EI·FRAVDI·POENAEVE·NE·ESTO·QVODQVE·
ITA·FAC
TVM·ACTVM·IVSSVM·ERIT·ID·IVS·RATVMQVE·ESTO·QVO·MINVS·INEVM·
QVEI·ITA
VADIMONIVM·ROMAM·EXDECRETO·EIVS QVEI·IBEI·I·D·P·NON·PROMEIS
SERIT
AVT·VINDICEM·LOCVPLETEM·ITA·NON·DEDERIT·OB·E·R·IVDICIVM·RECVP·
IS·QVEI
IBEI·I·D·PR·EX·H·L·DET·IVDICAREIQVE·D·E·R·IBEI·CVRET·EX·H·L·N·R
25 A·QVO·QVID·PRAETER·PECVNIAM·CERTAM·CREDITAM·SIGNATAM·FORMA·
XXII P·P·R
INEORVM·QVO·O·M·C·P·E·V·C·C·TVE·QVAE·SVNT·ERVNTVE·INGALLIA·CIS
ALPEIS
PETETVR·QVODVE·QVOM·EO·AGETVR·QVAE·RES·NON·PLVRIS ~~H·S·~~$\overline{\text{XV}}$·ERIT·
ET·SEI
EA·RES·ERIT·DE·QVARE·OMNEI PECVNIA·IBEI IVS·DEICEI·IVDICIAVE·DAREI·
EX·H·L·D·O
SEI·IS·EAM·REM·QVAE ITA·AB·EO·PETETVR·DEVE·EA·RE·CVM·EO·AGETVR·EI·
QVEI·EAM
30 PETET·DEVE·EA·RE·AGEI·AVT·IEI·QVOIVS·NOMINE·AB·EO·PETETVR·
QVOMVE·EO·AGE

Digitized by Google

TVR·INIVRE·APVD·EVM·QVEI·IBEI·I·D·P·D·E·P·RESTITVEREVE·OPORTERE·AVT
SE·DEBERE·EIVSVE·EAM·REM·ESSE·AVT·SE·EAM·HABERE·EAMVE·REM·DE
QVA·ARGVETVR·SE·FECISSE·OBLIGATVMVE·SE· EIVS·REI · NOXSIAEVE · ESSE·
CONFES
SVS·ERIT·DEIXSERITVE·NEQVE·D·E·R·SATIS·VTEI·OPORTEBIT·FACIET·AVT·SEI·
35 SPON
SIONEM FIEREI·OPORTEBIT·SPONSIONEM·NON·FACIET·NON · RESTITVET
NEQVE·SE·IVDICIO·VTEI·OPORTEBIT·DEFENDET·AVT·SEI·D·E·R·INIVRE
NIHIL·RESPONDERIT·NEQVE·D·E·R·SE·IVDICIO·VTEI·OPORTEBIT·DEFENDET
TVM·DE·EO·AQVO·EA·RES·ITA·PETETVR·QVOMVE·EO·D · E · R · ITA· AGETVR·
DEQVE
EO·QVOI·EAM·REM·D·F·P·RESTITVI·SATISVE·D·E·R·FIEREI·OPORTEBIT
40 S·L·R·I·C·Q·O·O·R·E·ATQVE·VTEI·ESSET·ESSEVE·OPORTERET·SEI·IS · QVEI · ITA
QVID·EARVM·RERVM·CONFESSVS ERIT·AVT·D·E·R·NON·RESPONDERIT·NEQ
SE·IVDICIO·VTEI·OPORTEBIT·DEFENDERIT·DE·IEIS·REBVS · ROMAE · APVD · PR
EVMVE·QVEI·DE·IEIS·REBVS·ROMAE·I·D·P·ESSET·INIVRE·CONFESSVS·ESSET
AVT·IBEI·D·E·R·NIHIL·RESPONDISSET·AVT·IVDICIO·SE·NON·DEFENDISSET
45 PR·Q·ISVE·QVEI·D·E·R·ROMAE·I·D·P·INEVM·ET·INHEREDEM·EIVS·D·E·R·OM
NIBVS·ITA·IVS·DEICITO·DECERNITO·EOSQVE·DVCI·BONA·EORVM·POSSIDERI
PROSCREIBEIVE·VENEIREQVE·IVBETO·AC·SEI·IS·HERESVE·EIVS·D·E·R·IN
IVRE·APVD·EVM·PR·EVMVE·QVEI·ROMAE·I·D·P·PRAESSE·CONFESSVS·ES
SET·AVT·D·E·R·NIHIL·RESPONDISSE·NEQVE·SE·IVDICIO·VTEI·OPORTVIS
50 SET·DEFENDISSET·DVM·NEQVIS·D·E·R·NISEI·PR·ISVE·QVEI·ROMAE·I·D·P·
EORVM·QVOIVS·BONA·POSSIDEREI·PROSCREIBEI·VENEIRE·DVCFIQVE
EVM·IVBEAT
QVEIQVOMQVE·INEORVM·QVO·O·M·C·P·F·V·C·C·T·VE·QVAE·INGAL
XXIII LIA·CISALPEINA·SVNT·ERVNT·I D P·IS·INTER·EOS·QVEI·DE·FAMI
55 LIAEERCEISCVNDA·DEIVIDVNDA·IVDICIVM·SIBEI·DAREI·REDDEI·VE
INEORVM·QVO·O·M·C·P·F·V·C·C·T·VE·QVAE·S·S·S·POSTV
LAVERINT·ITA·IVS·DEICITO·DECERNITO·IVDICIA DATO·IVDICARE
IVBETO·VTEI·INEO·O·M·C·P·F·V · C · C · T · VE · INQVO · IS · QVOIVS // **de boneis agetur domicilium habuerit iudicium fiat** .....

Galliae Cisalpinae nomine totus ille tractus olim appellatus est qui ab Aesi flumine ad Alpes usque porrigebatur. Parebat autem consulibus iisdemque magistratibus quibus urbs Roma et terra Italia, donec Sulla, quo auctore fines Italiae ab Aesi ad Rubiconem prolati videntur, in provinciae formam redegit, quae tamen sublata est post pugnam philippensem a. 712. In ea regione fuere Cispadani et Transpadani, coloniae civium romanorum et latini iuris. Cispadanis omnibus civitas data est a. 665 bello sociali, Transpadanorum vero qui latini iuris fuerunt cives romani facti sunt, reliquis lege Pompeia primum coloniarum latinarum ius datum est, dehinc

Digitized by Google

a. 705 a C. Caesare civitatem acceperunt. Quibus positis aetas legis, ad quam tabula haec quarta pertinet, quae sit, facile intelligitur: nec enim ferri potuit postquam Galliae Cisalpinae provincia sublata est, neque eo tempore quo nondum Transpadanis latini iuris civitas a Caesare donata erat. Qui si eius conditionis cives aliqui essent, lex, quae civibus romanis data est, colonias, municipia et oppida civium romanorum ab iis quae latini iuris essent in solemni formula distinxisset. Hanc vero legem, rogatore Rubrio, latam, Rubriam esse, omnes consentiunt. Haec ex doctrina Mommsenii, cui Rubrius iurisdictionem magistratuum municipalium per universam provinciam lege lata confirmasse videtur et ordinasse. Cum enim antiquo iure civibus romanis ius non dixissent nisi magistratus urbani, oportuit modo in civium romanorum provincia ut esset municipalis aliqua iuris dictio, in qua describenda finibusque inter eam et urbanam regendis lex haec versatur tota.

Errores fabriles in tabulae pagina prima sic emendatur. — V. 2 INTERDEICETVE. — 9 I·D.P. — 15 iubeatur, addit Momms. — 22 ANTE. — 27 OPORTERET. — 28 is, addit Huschke. — 33 FACTVM. — 36 H-S omissum adde. — 37 LICINIVM. — 38 PRAEFECTVE. — 43 ACCIPIETVR·INCLVDANTVR. — 44 OPORTERE·EI·VIDEBVNTVR. — 46 QVAE. — 47 MVTINAM. — 49 EST, dele.

In pagina secunda V. 7 VTEI, dele VE. — 15 IBEI. — 16 EVM·VE, Ritsch. — 19 H-S omissum supple. — 26 F. — 29 adde, REM. — 31 D·F·P. — 35 adde, AVT ante NON·RESTITVET. — 43 PRAESSET pro P·ESSET. — 48 EVM delet Ritsch. — 51 DVCEIQVE. — 55 FAMILIA.

1060. (= 206, XXXIII, XXXIV). — Lex Iulia municipalis in agro Pisticci reperta.

QVEM·H·L·AD·COS·PROFITEREI·OPORTEBIT·SEI·IS·QVOM·EVM·PROFITEREI·
OPORTEBIT·ROMAE·NON·ERIT·TVM·QVEI·EIVS
NECOTIA·CVRABIT·IS·EAFDEM·OMNIA·QVAE·EVM·QVOIVS·NEGOTIA·
CVRABIT·SEI·ROMAE·ESSET·H·L·PROFITEREI
OPORTEBIT·ITEM·ISDEMQVE·DIEBVS·AD·COS·PROFITEMINO
QVEM·H·L·AD·COS·PROFITEREI·OPORTEBIT·SEI·IS·PVP·SEIVE·EA·VQ·ERIT·
TVM·QVEI·EIVS·PVP·VQ·VE·TVTOR·ERIT·ITEM·EADEM
QVE·OMNIA·IN·IISDEM·DIEBVS·AD·COS·PROFITEMINO·ITA·VTEI·EI·
QVAE QVIBVSQVE·DIIBVS·EVM·EAMVE·SEI·PVP·VQ·VE·NON
EST·H·L·PROFITEREI·OPORTERET
SEI·COS·ATQVE·H·L·PROFESSIONES·FIEREI·OPORTEBIT·ROMAE·NON·
ERIT·TVM·IS QVEM·PROFITEREI·OPORTEBIT·QVOD·EVM·PROFITEREI
OPORTEBIT·AD·PR·VRB·AVT·SEI·IS·ROMAE·NON·ERIT·ADEVM·PR·QVEI·
INTER·PEREGRINOS·IVS·DEICET·PROFITEMENO·ITA·VTEI
EVM·AD·COS·SEI·TVM·ROMAE·ESSET·H·L·PROFITEREI·OPORTERET

Digitized by Google

10 SEI·EX·EIS·COS·ET·PR·AD· QVOS· H · L· PROFESSIONES · FIEREI · OPORTEBIT·
NEMO·EORVM·ROMAE·ERIT·TVM·IS QVEM·PROFITEREI·OPORTEBIT
ET·QVOD·EVM·EVM·PROFITEREI·OPORTEBIT·AD·TR · PL· PROFITEMINO·
ITA·VTET·EVM·AD·COS·PR·VRB·EVMQVE·QVEI·INTER·PEREGRI
NOS·IVS·DEICET·SEI·TVM·ROMAE·ESSET·H·L·PROFITEREI·OPORTERET
QVOD·QVEMQVEM · H · L· PROFITEREI · OPORTEBIT · IS·APVD·QVEM·EA· PRO
FESSIO·FIET·EIVS QVE·PROFITEBITVR·NOMEN ET·EA·QVAE·PRO
FESSVS·ERIT·ET·QVO· DIE · PROFESSVS · SIT · INTABVLAS · PVBLICAS · REFE
RVNDA·CVRATO·EADEMQVE·OMNIA·QVAE·VTEIQVE·INTABVLAS
15 RETTVLERIT·ETA· INTABVLAM · IN · ALBVM · REFERVNDA · IDQVE·APVT·
EORVM·ET·QVOM·FRVMENTVM·POPVLO·DABITVR · IBEI · VBEI · FRVMEN
TVM·POPVLO·DABITVR·COTTIDIE·MAIOREM·PARTEM·DIEI·PROPOSITVM·
HABETO·V·D·P·R·L·P
QVEIQVOMQVE·FRVMENTVM·POPVLO·DABVNT·DAMDVMVE·CVRABIT·NEI
QVE·EORVM·QVORVM·NOMINA·H·L·AD·COS·PR·TR·PL·INTA
BVLA·INALBO·PROPOSITA·ERVNT· FRVMENTVM · DATO · NEVE · DARE ·
IVBETO·NEVE·SINITO·QVEI·AD·VERSVS·EA·EORVM · QVEI · FRVMENTVM
DEDERIT·IS·IN·TR·M·I·HS · DD · POPVLO · DARE · DAMNAS · ESTO · EIVSQVE·
PECVNIAE·QVEI·VOLET·PETITIO·ESTO·
20 QVAE VIAE·IN·VRBEM·ROM·PROPIVSVE·V·R·P·Φ ·VBEI · CONTINENTE · HABI
TABITVR·SVNT·ERVNT·QVOIVS·ANTE·AEDIFICIVM·EARVM·QVAE
VIAE·ERVNT·IS·EAM·VIAM·ARBITRATV·EIVS·AED·QVOI·EA·PARS·VRBIS · H·
L·OB·VENERIT·TVEATVR·ISQVE·AED·CVRATO·VTI·QVORVM
ANTE·AEDIFICIVM·ERIT·QVAMQVE·VIAM · H · L· QVEMQVE · TVERI · OPOR
TEBIT·EI·OMNES·EAM VIAM·ARBITRATV·EIVS·TVEANTVR·NEVE·EO
LOCO·AO·CONSISTAT·QVOMINVS·CONMODE·POPVLVS·EA·VIA·VTATVR
AED·CVR·AED·PL·QVEI·NVNC·SVNT·QVEIQVOMQVE · POST · H · L · R · FACTEI·
CREATEI·ERVNT·EVMVE·MAG·INIERINT·IEI·INDIEBVS·V·PROXVMEIS
25 QVIBVS·EO·MAC·DESIGNATEI·ERVNT·EVMVE· MAG · INIERINT · INTER · SE·
PARANTO·AVT·SORTIVNTO·QVA·INPARTEI·VRBIS·QVISQVE
EORVM · VIAS · PVBLICAS · IN · VRBEM · ROMA · PROPIVSVE · V · R · P · ∠ · REFI
CIVNDAS·STERNENDAS·CVRET·EIVSQVE·REI·PROCVRATIONEM
HABEAT·QVAE·PARS·QVOIQVE·AED·ITA·H·L·OB·VENERIT·EIVS·AED·INEIS·
LOCEIS·QVAE·INEA·PARTEI·ERVNT·VIARVM·REFICIEN
DARVM·TVEMDARVM·PROCVRATIO·ESTO·VTEI·H·L·OPORTEBIT
QVAE·VIAM·PER·AEDEM · SACRAM · ET·AEDIFICIVM · LOCVM ·VE · PVBLICVM ·
ET·INTER·AEDIFICIVM·PRIVATVM·EST·ERIT·EIVS
30 VIAE·PARTEM·DIMIDIAM·IS·AED·QVOI·EA·PARS·VRBIS·OB·VENERIT·INQVA·
PARTE·EA·AEDIS·SACRA·ERIT·SEIVE AEDIFICIVM
PVBLICVM·SEIVE·LOCVS·PVBLICVS·TVEMDAM·LOCATO
QVEMQVOMQVE·ANTE·SVVM·AEDIFICIVM ·VIAM · PVBLICAM · H · L·TVERI ·
OPORTEBIT·QVEI·EORVM·EAM·VIAM·ARBITRATV·EIVS·AED

Digitized by Google

QVOIVS·OPORTVERIT NON·TVEBITVR·EAM·VIAM·AED·QVOIVS·ARBI
TRATV·EAM·TVEREI·OPORTVERIT·TVEMDAM·LOCATO
ISQVE·AED·DIEBVS·NE MINVS·X·ANTEQVAM·LOCET·APVT·FORVM·
ANTE·TRIBVNALE·SVOM·PROPOSITVM·HABETO·QVAM
35 VIAM·TVENDAM·ET·QVO DIE·LOCATVRVS·SIT·EI·QVORVM·ANTE·AEDI
FICIVM·EA·VIA·SIT·EISQVE·QVORVM·ANTE·AEDIFICIVM
EA·VIA·ERIT·PROCVRATORIBVSVE·EORVM·DOMVM·DENVNTIETVR·
FACITO·SE·EAM·VIAM·LOCATVRVM·ET·QVODIE·LOCATVRVS
SIT·EAMQVE·LOCATIONEM·PALAM·IN·FORO·PER·Q·VRB EVMVE·QVEI·
AERARIO·PRAERIT·FACITO QVAMTA·PECVNIA·EAM
VIAM·LOCAVERIT·TAMTAE·PECVNIAE·EVM·OSQVE·QVORVM·ANTE·
AEDIFICIVM·EA·VIA·ERIT·PROPORTIONI·QVAMTVM
QVOIVSQVE·ANTE·AEDIFICIVM·VIAE·INLONGITVDINE·ET·INLATITVDINE·
ERIT·Q·VRB·QVEIVE·AERARIO·PRAERIT·INTABVLA
40 PVBLICAS·PECVNIAE·FACTAE·REFERVNDVM·CVRATO·EI·QVII·EAM·VIAM·
TVEMDAM·REDEMERIT·TAMTAE·PECVNIAE·EVM·EOS
VE·AD·TRIBVITO·SINE·D·M·SEI·IS·QVEI·AD·TRIBVTVS·ERIT·EAM·PECVNIAM·
DIEBVS·XXX·PROXVMIIS·QVIBVS·IPSE·AVT·PRO
CVRATOR·EIVS·SCIET·ADTRIBVTIONEM·FACTAM·ESSE·EI·OVOI·AD·TRI
BVTVS·ERIT·NON·SOLVERIT·NEQVE·SATIS·FECERIT·IS
QVAMTAE·PECVNIAE·AD·TRIBVTVS·ERIT·TAMTAM·PECVNIAM·ET·EIVS·
DIMIDIVM·EI·QVOI·AD·TRIBVTVS·ERIT·DAPE·DEBETO
INQVE·EAM RIM·IS QVO·QVOMQVE·DE·EA RE·ADITVM·ERIT·IVDICEM·
IVDICIVMVE·ITA·DATO·VTEI·DEPECVNIA·CREDITA
45 IVDICIVMQVE·DARI·OPORTEBIT
QVAM·VIAM·H·L·TVEMDAM·LOCARI·OPORTEBIT·AED QVEM·EAM·VIAM·
TVENDAM·LOCARE·OPORTEBIT·IS·EAM·VIAM·PER
Q·VRB·QVEIVE·AERARIO·PRAERIT·TVEMDAM·LOCATO·VTEI·EAM·VIAM·
ARBITRAIV·EIVS·QVEI·EAM·VIAM·LOCANDAM
CVRAVERIT·TVEATVR·QVAMTAM·PECVNIAM·ITA·QVAEQVE·VIA
LOCATA·ERIT·T·P·Q·VRB·QVEIVE·AERARIO·PRAERIT
REDEMPTOREI·QVOI·ELEGE·LOCATIONIS·DARI·OPORTEBIT·HEREDEIVE·
EIVS·DAMDAM·AD·TRIBVENDAM·CVRATO
50 QVOMINVS·AED·ET·IIII·VIR·VIEIS·IN·VRBEM·PVRGANDEIS·II·VIR·VIEIS·EXTRA·
PROPIVSVE·VRBEM·ROM·PASSVS·
PVRGANDEIS·QVEIQVOMQVE·ERVNT·VIAS·PVBLICAS·PVRGANDAS·
CVRENT·EIVSQVE·REI·POTESTATEM·HABEANT
ITA·VTEI·LEGIBVS·PL·VE·SC·S·C·OPORTET·OPORTEBIT·EVM·H·L·N·R
QVOIVS·ANTE·AEDIFICIVM·SEMITA·INLOCO·ERIT·IS·EAM·SEMITAM·EO·
AEDIFICIO·PERPETVO·LAPIDIBVS·PERPETVEIS
INTEGREIS·CONTINENTEM·CONSTRATAM·RECTE·HABETO·ARBITRATV·
EIVS·AED·QVOIVS·INEA·PARTE·H·L·VIARVM

Digitized by Google

55 PROCVRATOR·ERIT
QVAE·VIAE·IN·V·R·SVNT·ERVNT·INTRA·EA·LOCA·VBI·CONTINENTI·
HABITABETVR·NEQVIS·INIEIS·VIEIS·POST·K·IANVAR
PRIMAS·PLOSTRVM·INTERDIV·POST·SOLEM·ORTVM·NEVE·ANTE·HORAM·
X·DIEI·DVCITO·AGITO·NISI·QVOD·AEDIVM
SACRARVM·DEORVM·INMORTALIVM·CAVSSA·AEDIFICANDARVM·
OPERISVE·PVBLICE·FACIVMDEI·CAVSA·ADVHEI·PORTA
RI·OPORTEBIT·AVT·QVOD·EX·VRBE·EX·VE·IEIS·LOCEIS·EARVM·RERVM·
QVAE·PVBLICE·DEMOLIENDA·LOCA·ERVNT·PVBLI
60 CE·EX·PORTAREI·OPORTEBIT·ET·QVARVM·RERVM·CAVSSA·PLOSTRA·H·
L·CERTEIS·HOMINIBVS·CERTEIS·DE·CAVSEIS·AGERE
DVCERE·LICEBIT
QVIBVS·DIEBVS·VIRGINES·VESTALES·REX·SACRORVM·FLAMINES·
PLOSTREIS·IN·VRBE SACRORVM·PVBLICORVM·P·R·CAVSSA
VEHI·OPORTEBIT·QVAEQVE·PLOSTRA·TRIVMPHI·CAVSSA·QVODIE·
QVISQVE·TRIVMPHAVIT·DVCEI·OPORTEBIT·QVAEQVE
PLOSTRA·LVDORVM·QVEI·ROMAE·AVT·VRBEI·ROMAE·PVBLICE·FEIENT·
INVE·POMPAM·LVDEIS·CIRCIENSIBVS·DVCEI·AGEI·OPVS
65 ERIT·QVOVE·MINVS·EARVM·RERVM·CAVSSA·EISQVE·DIEBVS·PLOSTRA·
INTERDIV·IN·VRBE·DVCANTVR·AGANTVR·E·H·L·N·R
QVAE·PLOSTRA·NOCTV·IN·VRBEM·INDVCTA·ERVNT·QVOMINVS·EA·
PLOSTRA·INANIA·AVT·STERCORIS·EX·PORTANDEI·CAVSSA
POST·SOLEM·ORTVM·H·X·DIEI·BVBVS·IVMENTEIS·VE·IVNCTA·IN·V·R·ET·
AB·VR·P·M·ESSE·LICEAT·E·H·L·N·R
QVAE·LOCA·PVBLICA·PORTICVSVE·BVBLICAE·IN·V·R·P·VE·V·R·P·ↄ·SVNT·
ERVNT·QVORVM·LOCORVM·QVOIVSQVE·PORTICVS
AEDILIVM·FORVMVE·MAG·QVEI·VIEIS·LOCEISQVE·PVBLICE·IS·V·R·P·VE·V·
R·P·ↄ·PVRGANDEIS·PRAERVNT·LEGIBVS
70 PROCVRATIO·EST·ERIT·NEIQVIS·IN·IEIS·LOCEIS·INVE·IEIS·PORTICIBVS·
QVID·IN·AEDIFICATVM·INMOLITOMVE·HABETO
NEVE·EA·LOCA·PORTICVMVE·QVAM·POSSIDETO·NEVE·EORVM·QVOD·
SAEPTVM·CLAVSVMVE·HABETO·QVOMINVS·EIS
LOCEIS·PORTICIBVSQVE·POPVLVS·VTATVR·PATEANTVE·NISI·QVIBVS·
VTEIQVE·LEG·PL·VE·SC·S·VE·C·CONCESSVM·PERMISSVMVE·E
QVIBVS·LOCEIS·EX·LEGE·LOCATIONIS·QVAM·CENSOR·ALIVSVE·QVIS·MAG·
PVBLICEIS·VECTIGALIBVS·VLTROVE·TRIBVTEIS
FRVENDEIS·TVENDEIS·VE·DIXET·DIXERIT·EIS·QVEI·EA·FRVENDA·
TVENDAVE·CONDVCTA·HABEBVNT·VT·VTEI·FRVEI·LICEAT
75 aVT·VTEI·EA·AB·EIS·CVSTODIANTVR·CAVTVM·EST·EI·QVOMINVS·IEIS·
LOCEIS·VTANTVR·FRVANTVR·ITA·VTEI·QVOQVE·EORVM
EX·LEGE·LOCATIONIS·IEIS·VTEI·FRVEI·LICEBIT·EX·H·L·N·R

Digitized by Google

QVOS·LVDos·QVISQVE·ROMAE·P·VE·V·R·P·ꝏ·FACIET·QVOMINVS·EI·EORVM·
LVDORVM·CAVSSA·SCAENAM·PVLPITVM·CETERAQVE
QVAE · AD · EOS · LVDOS · OPVS · ERVNT · INLOCO · PVBLICO · PONERE·
STATVERE·EISQVE·DIEBVS·QVIBVS·EOS·FACIET·LOCO·PVBLICO·VTEI
LICEAT·E·H·L·N·R
80 QVEI · SCRIBAE · LIBRAREI · MAGISTRATIBVS·APPAREBVNT· EI · QVOMINVS·
LOCEIS·PVBLICEIS·VBEI·IS·QVISQVE·EORVM·APPAREBVNT
IVSERIT·APPARENDI·CAVSSA·VTANTVR·E·H·L·N·R·
QVAE · LOCA·SERVEIS · PVBLICEIS·AB · CENS·HABITANDEI·VTENDEI·CAVSSA·
AD·TRIBVTA·SVNT·EI·QVOMINVS·EIS·LOCEIS·VTANTVR·E·H·L·N·R
QVEIQVOMQVE · INMVNICIPIEIS · COLONEIS · PRAEFECTVREIS FOREIS ·
CONCILIABVLEIS·C·R·II·VIR·IIII·VIR·ERVNT·ALIOVE
QVO · NOMINE · MAG · POTESTATEMVE · SVERAGIO · EORVM · QVEI ·
QVOIVSQVE·MVNICIPIA·COLONIAE·PRAEFECTVRAE·
85 FORO·CONCILIABVLI · ERVNT· HABEBVNT· NEIQVIS · EORVMQVE · INEO·
MVNICIPIO·COLONIAE·PRAEFECTVRAT·EORO·CONCILIA
BVLO · SENATVM · DECVRIONES · CONSCRIPTOSVE · LEGITO · NEVE
SVBLEGITO·NEVE·COAPTATO·NEVE·RECITANDOS·CVRATO
NISI · INDEMORTVEI · DAMNATEIVE · LOCVM · EIVSVE · QVEI · CONFESSVS·
ERIT·SE·SENATOREM·DECVRIONEM·CONSCREIPTVMVE
IBEI·H·L·ESSE·NON·LICERE
QVEI · MINOR ·ANNOS · XXX· NATVS · EST · ERIT · NEIQVIS · EORVM · POST · K·
IANVAR·SECVNDAS·INMVNICIPIO·COLONIA·PRAEFE
90 CTVRA · II ·VIR · IIII·VIR · NEVE · QVEM·ALIVM·MAG·PETITO·NEVE·CAPITO·
NEVE·GERITO·NISEI·QVEI·EORVM·STIPENDIA
EQVO·IN·LEGIONE·III·AVT·PEDESTRIA·IN· LEGIONE·VI · FECERIT · QVAE·
STIPENDIA·IN·CASTREIS·INVE·PROVINCIA·MAIORA
PARTEM·SVI · QVOIVSQVE ·ANNI · FECERIT·AVT· BINA · SEMESIRIA · QVAE·
EI · PRO · SINGVLEIS ·ANNEIS · PROCEDERE · OPORTEAT
AVT·EI·VOCATO·REI·MILITARIS·LEGIBVS·PL·VE·SC·EXVE· FOIDERE · ERIT·
QVOCIRCA·EVM·INVEITVM·MERERE·NON
OPORTEAT · NEVE · QVISQVE · PRAECONIVM · DISSIGNATIONEM ·
LIBITINAMVE·FACIET·DVM·EORVM·QVID·FACIET·INMVNI
95 CIPIO · COLONIA· PRAEFECTVRA · II ·VIR · IIII VIR ·ALIVMVE · QVEM·MAG·
PETITO·NEVE·CAPITO·NEVE·GERITO·NEVE·HABETO
NEVE·IBEI·SENATOR·NEVE·DECVRIO· NEVE · CONSCRIPTVS · ESTO · NEVE·
SENTENTIAM·DICITO·QVEI·EORVM·EXEIS·QVEI·S·S·S·
ADVERSVS · EA· FECERIT · IS · H-S · Iᴉᴉᴉ · P · D · D · E · EIVSQVE · PECVNIAE · QVEI
VOLET·PETITIO·ESTO
QVEIQVOMQVEIN · MVNICIPIO · COLONIA · PRAEFECTVRA· POST · K · QVICT·
PRIM·COMITIA·II·VIR·IIR·VIR·ALEIVE·QVOI·MAG

Digitized by Google

ROGANDO · SVB · ROGANDOVE · HABEBIT IS · NEQVEMQVEI · MINOR ·
ANNEIS· ·NATVS·EST·ERIT·II·VIR·III·VIR·QVEI·IBEI
100 ALIVM·MAG·HABEAT·RENVNTIATO·NEVE·RENVNTIAREI · IVBETO · NISI·
QVEI·STIPENDIA·EQVO·INLEGIONE·III·AVT·STI
PENDIA · PEDESTRIA · IN · LEGIONE · VI · FECERIT · QVAESTIPENDIA ·
INCASTREIS·INVE·PROVINCIA·MAIOREM·PARTEM·SVI
QVOIVSQVE · ANNI · FECERIT · AVT · BINA · SEMESTRIA · QVA · EI · PRO ·
SINGVLEIS·ANNVEIS·PROCEDERE·OPORTEAT·CVM·EO
QVOD·EI·LEGIBVS·PL·VE·SC· PROCEDERTOPORTEBIT·AVT· EI·VOCATIO·
REI·MILITARIS·LEGIBVS·PL·VE·SC·EX·VE·FOEDERE
ERIT·QVO·CIRCA·EVM·INVITVM·MERERE· NON · OPORTEAT· NEVE· EVM ·
QVEI · PRAECONIVM · DISSIGNATIONEM · LIBITINANVE
105 FACIET · DVM · EORVM·QVID·FACIET·II · VIR · IIIF · VIR · QVEIVE · IBEI · MAG·
SIT · RENVNTIATO · NEVE·INSENATVM·NEVE·INDE
CVRIONVM · CONSCRIPTORVM · NVMERO · LEGITO · SVB · LEGITO ·
COPTATO·NEVE·SENTENTIAM·ROGATO·NEVE·DICERE·NEVE
FERRE·IVBETO·SC·D·M·QVEI·AD·VERSVS · EA· FECERIT · IS · ~~H~~S · IIII · P · D · D ·
ESTO·EIVSQVE·PECVNIAE·QVEI·VOLET·PETITIO·ESTO
QVAE · MVNICIPIA · COLONIA · PRAEFECTVRA · FORA · CONCILIABVLA · C · R ·
SVNT·ERVNT·NEIQVIS·INEORVM·QVO·MVNICIPIO
COLONIA · PRAEFECTVRA · CONCILIABVLO · SENATV · DECVRIONIBVS ·
CONSCREIPTEISQVE·ESTO·NEVE·QVOE·IBI·INEO·ORDINE
110 SENTEMTIAM · DEICERE · FERRE · LICETO · QVEI · FVRTEI · QVODISPEFECIT ·
FECERIT·CONDEMNATVS·PACTVSVE·EST·ERIT·
QVEIVE·IVDICIO·FIDVCIO·PRO·SOCIO·TVTELAE· MANDATEI · INIVRIARVM·
DEVE·D·M·CONDEMNATVS·EST·ERIT·QVEIVE·LEGE
PLAETORIA· OB · EAMVE · REM · QVOD·ADVERSVS · EAM · LEGEM · FECET ·
FECERIT·CONDEMNATVS·EST·ERIT·QVEIVE·DEPVGNANDEI
CAVSSA · AVCTORATVS · EST · ERIT · FVIT · FVERIT · QVEIVE · INIVRE · AB ·
IVRAVERIT · BONAMVE · COPIAM · IVRAVIT · IVRAVERIT · QVEI ·
SPONSORIBVS·CREDITORIBVSVE·SVEIS·RENVNTIAVIT·RENVNTIAVERIT·
SE·SOLDVM·SOLVERE·NON POSSE·AVT·CVM·EIS
115 PACTVS · EST · ERIT · SE · SOLDVM · SOLVERE · NON · POSSE · PROVE · QVO ·
DATVM·DEPENSVM·EST·ERIT·QVOIVSVE·BONA·EX·EDICTO
EIVS·QVEID·PRAEFVIT·PRAEFVERIT·PRAETERQVAM · SEI·QVOIVS·QVOM·
PVPILLVS·ESSET·REIVE·PVBLICAE·CAVSSA·ABESSET
NEQVE · D · M · FECIT · FECERIT · QVO · MAGIS · R · P · C · A · POSSESSA ·
PROSCRIPTAVE · SVNT · ERVNT · QVEIVE · IVDICIO · PVBLICO · ROMAE
CONDEMNATVS · EST · ERIT · QVO · CIRCA · EVM · INITALIA · ESSE · NON ·
LICEAT·NEQVE·ININTEGRVM·RESTITVS·EST·ERIT·QVEIVE·INEO
MVNICIPIO · COLONIA · PRAEFECTVRA · FORO · CONCILIABVLO · QVOIVS ·
ERIT·IVDICIO·PVBLICO·CONDEMNATVS·EST·ERITQVEMVE

Digitized by Google

120 K·PRAEVARICATIONIS·CAVSSA·ACCVSSASSE·FECISSEVE·QVOD·IVDICATVM·
EST·ERIT·QVOIVE APVT·EXERCITVM·INONOMINIAE
CAVSSA · ORDO · ADEMPTVS · EST · ERIT · QVEMVE · IMPERATOR · INGNO
MINIAE·CAVSSA·AB·EXEBCITV·DECEDERE·IVSET·IVSERIT
QVEIVE · OB · CAPVT · CR·REFERVNDVM · PECVNIAM·PRAEMIVM·ALIVDVE·
QVID·CEPIT·CEPERIT·QVEIVE·CORPORI·QVAESTVM
FECIT· FECERIT· QVEIVE · LANISTATVRAM ·ARTEMVE · LVDICAM · FECIT·
FECERIT·QVEIVE·LENOCINIVM FACIET·QVEI
ADVERSVS · EA· INMVNICIPIO·COLONIA·PRAEFECTVRAVE· FORO CONCI
LIABVLO·DECVRIONIBVS·CONSCRIPTEISVE·EVERIT·
125 SENTEMTIAMVE·DIXERIT·IS·H·S·IIII · P·D·D·ESTO · EIVSQVE· PECVNIAE·
QVEI VOLET·PETITIO·ESTO
QVOI·H·L·INMVNICIPIO · COLONIA·PRAEFECTVRA· FORO · CONCILIABVLO·
SENA·TOREM·DECVRIONEM·CONSCRIPTVM·ESSE
INQVE·EO·ORDINE·SENTEMTIAM·DICERE·FERRE·NON LICEBIT NEIQVIS
QVEI·INEO·MVNICIPIO·COLONIA·PRAEFECTVRA
FORO·CONCILIABVLO·SENATVM·DECVRIONES·CONSCRIPTOS·HABEBIT·
EVM·INSENATVM·DECVRIONES·CONSCRIPTOS·
IRE · IVBETO · SC · D · M · NEVE · EVM · IBEI·SENTEMTIAM·ROGATO·NEIVE·
DICERE NEIVE FERRE·IVBETO·SC D·M·NEVE·QVISQVE
130 INEO · MVNICIPIO · COLONIA · PRAEFECTVRA · FORO · CONCILIABVLO·
SVFRAGIO·EORVM MAXVMAM·POTESTATEM·HABEBIT
EORVM QVEM IBEI INSENATVM DECVRIONES CONSCRIPTOS·IRE NEVE
INEO NVMERO ESSE NIVE SENTEMTIAM·IBEI·DICERE
FERREVE · SINITO · SC · D · M · NEVE · QVIS EIVS · RATIONEM · COMITIEIS ·
CONCILIOVE · CREATVM·EST · RENVNTIATO·NEVE QVIS
QVEI·IBEI·MAG·POTESTATEMVE·HABEBIT·EVM·CVM · SENATV · DECVRIO
NIBVS·CONSCRIPTOS·SPECTARE·NEIVE·IN·CONVIVIO
PVBLICO·ESSE SINETO SC D M
135 QVIBVS·H·L·INMVNICIPIO·COLONIA·PRAEFECTVRA·FORO CONCILIABVLO·
INSINATVM·DECVRIONIBVS·CONSCRIPTEIS·ESSE
NON·LICEBIT·NIQVIS · EORVM · INMVNICIPIO·COLONIA · PRAEFECTVRA·
FORO·CONCILIABVLO·II·VIR·IIII·VIR·ALIAMVE
QVAM·POTESTATEM·EXQVO·HONORE·IN · EVM · ORDINEM · PERVENIAT·
PETITO·NEVE·CAPITO·NEVE·QVIS·EORVM·LVDEIS
CVMVE · GLADIATORES · IBEI · PVGNABVNT · INLOCO · SENATORIO · DECV
RIONVM·CONSCRIPTORVM·SEDITO·NEVE·SPECTATO
NEVE·CONVIVIVM·PVBLICVM·IS·INITO·NEIVE· QVIS · QVEI·ADVERSVS · EA·
CREATVM·RENVNTIATVM·ERIT·IBEI·II·VIR·IIII·VIR
140 ESTO · NEVE · IBEI · MAG · POTESTATEMVE · HABETO · QVIF · ADVERSVS ·
EA·FECERIT·IS·H·S·IIII·P·D·D·ESTO·EIVSQVE·PECVNIAE·QVEI
VOLET·PETITIO·ESTO·

Digitized by Google

QVAE·MVNICIPIA·COLONIAE·PRAEFECTVRAE·C·R·IN·ITALIA·SVNT·ERVNT·
QVEI·INEIS·MVNICIPIEIS·COLONEIS
PRAEFECTVREIS·MAXIMVM·MAG·MAXIMVMVE·POTESTATEM·IBEI·
HABEBIT·TVM·CVM·CENSOR·ALIVSVE
QVIS·MAG·ROMAE·POPVLI·CENSVM·AGET·IS·DIEBVS·LX·PROXVMEIS·
QVIBVS·SCIET·ROMAE·CINSVM·POPVLI
145 AGI·OMNIVM·MVNICIPIVM·COLONORVM·SVORVM·QVEIQVE·EIVS·
PRAEFECTVRAE·ERVNT·Q·C·R·ERVNT·CENSVM
AGVNTO·EORVMQVE·NOMINA·PRAENOMINA·PATRES·AVT·PATRONOS·
TRIBVS·COGNOMINA·ET·QVOT·ANNOS
QVISQVE·EORVM·HABET·ET·RATIONEM·PECVNIAE·EX·FORMVLA·
CENSVS·QVAE·ROMAE·AB·EO·QVI·TVM·CENSVM
POPVLI·ACTVRVS·ERIT·PRO·POSITA·ERIT·ARIEIS·IVRATEIS·ACCIPITO·
EAQVE·OMNIA·INTABVLAS·PVBLICAS·SVI
MVNICIPI·REFERVNDA·CVRATO·EOSQVE·LIBROS·PER·LEGATOS·QVOS·
MAIOR·PARS·DECVRIONVM·CONSCRIPTORVM
150 ADEAM·REM·LEGAREI·MITTEI·CENSVERINT·TVM·CVM·EAS·RES·CONSV
LERETVR·ADEOS·QVEI·ROMAE·CINSVM·AGENT
MITTITO·CVRATO·QVE·VTEI·QVOM·AMPLIVS·DIES·LX·RELIQVEI·ERVNT·
ANTEQVAM·DIEM·EI·QVEIQVOMQVE·ROMAE
CENSVM·AGEI·FINEM·POPVLI·CENSENDI·FACIANT·EOS·ADEAM·
LIBROSQVE·EIVS·MVNICIPI·COLONIAE·PRAEFECTVRAE
EDANT·ISQVE·CENSOR·SEIVE·QVIS·ALIVS·MAG·CENSVM·POPVLI·AGET·
DIEBVS·V·PROXVMEIS·QVIBVS·LEGATEI·EIVS
MVNICIPI·COLONIAE·PRAEFECTVRAE·ADIERINT·EOS·LIBROS·CENSVS·
QVEI·ABIEIS·LEGATEIS·DABVNTVR·ACCIPITO
155 S·D·M·EXQVE·IEIS·LIBREIS·QVAE·IBEI·SCRIPTA·ERVNT·INTABVLAS
PVBLICAS·REFERVNDA·CVRATO·EASQVE·TABVLAS
EODEM·LOCO·VBEI·CETERAE·TABVLAE·PVBLICAE·ERVNT·INQVIBVS·
CENSVS·POPVLI·PERSCRIPTVS·ERIT·CONDENDA·CVRATO
QVI·PLVRIBVS·INMVNICIPIEIS·COLONEIS·PRAEFECTVREIS·DOMICILIVM·
HABEBIT·ET·IS·ROMAE·CENSVS·ERIT·QVO·MAGIS
INMVNICIPIO·COLONIA·PRAEFECTVRA·H·L·CENSEATVR·E·H·L·N·R·
QVEI·LEGE·PL·VE·SC·PERMISSVS·EST·EVIT·VTEI·LEGES·IN·MVNICIPIO·
FVNDANO·MVNICIPIBVSVE·EIVS·MVNICIPI·DARET
160 SEIQVIS·IS·POST·H·L·R·INEO·ANNO·PROXVMO·QVO·H·L·POPVLVS·
IVSERIT·ADEAS·LEGES·MVNICIPIEIS·FVNDANOS
ITEM·TENETO·VTEI·OPORTERET·SEI·EAIRES·ABEO·TVM·QVOM·
PRIMVM·LEGES·EIS·MVNICIPIBVS·LEGE·PL·VE·SC·DEDIT
ADEAS·LEGES·ADDITAE·COMMVTATAE·CONRECTAE·ESSENT·NEVE·QVIS·
INTERCEDITO·NEVE·QVID·FACITO·QVOMINVS
EA·RATA·SINT·QVOVE·MINVS·MVNICIPIS·FVNDANOS·TENEAT·
EISQVE·OPTEMPERETVR.

Digitized by Google

Partem hanc esse legis Iuliae municipalis, quam olim fuisse hoc nomine perlatam, testatur marmor apud Furlanettum, Lap. Pat. p. 88, docti dudum statuerunt. Scripta fuisse videtur a Iulio Caesare in Hispania, cum bello ibi detineretur, prolata vero eius anni 709 parte extrema, nomine ipso, quod prae se fert, satis testante. Errores qui irrepserunt frequentes artificem fabrum produnt imperitum sermonis latini. Huc referas velim novam *m* pro *n* ante *t* vel *d* scribendi rationem, quam is identidem sequitur, quamobrem legimus, *quamta, sentemtia, damdum, tuemdum, faciumdei.* Errores vero fabriles sic emendantur. — V. 2 EAEDEM. — 3 OPORTERET. — 5 ET - DIEBVS. — 6 ESSET pro EST. — 7 AD QVEM pro ATQVE. — 11 dele EVM bis scriptum - VTEI ET pro VTET - adde QVE post PR. — QVEI pro QVE. — 15 ITA post REFERVNDA adde CVRATO - pro EORVM scribe FORVM. — 17 DABIT - pro QVE scribe QVOI. — 18 QVOI pro QVEI. — 21 VIA ERIT. — 23 AQVA pro AO. — 26 ROMAM - Φ pro ⅂. — 29 scribe VIA INTER. — 35 pro EI scribe ET. — 42 QVOI.. — 43 DARE. — 44 REM. — 45 adde IVDICEM - pro QVE scribe VE. — 52 adde VE post S. — 55 PROCVRATIO. — 56 HABITABITVR. — 58 ADVEHEI. — 59 DEMOLIENDAE LOCATAE. — 62 scribe REGEM. — 63 TRIVMPHABIT. — 68 PVBLICAE. — 69 EORVMVE. — 74 DIXIT. — 75 QVOIQVE. — 76 post IEIS supplet Momms. *sine d. m.* — 80 supple QVOI post IS. — 84 SVFRAGIO - MVNICIPI. — 85 FORI - QVEM - COLONIA PRAEFECTVRA FORO. — 86 adde IN ante SENATVM - COPTATO pro COAPTATO. — 91 MAIOREM. — 92 ANNVEIS pro ANNEIS - post OPORTEAT partem formulae quae excidit, supple ex v. 102, 103. — 93 VOCATIO. — 94 QVEI. — 98 COLONIA - QVINCT - IIII·VIR pone pro IIR·VIR. — 99 adde XXX post ANNEIS - IIII·VIR QVEIVE pro III·VIR·QVEI. — 102 QVAE. — 103 PROCEDERE. — 104 LIBITINAMVE. — 108 COLONIAE PRAEFECTVRAE. — 109 adde FORO - IN ante SENATV - QVOI - SENTENTIAM. — 110 IPSE. — 111 FIDVCIAE. — 112 FECIT. — 113 post INIVRE supple BONAM COPIAM ABIVRAVIT - QVEIVE. — 116 QVEI·I·D pro QVID. — 117 post A· adde BONA - post ERVNT adde POSSESSA·PROSCRIPTAVE·SVNT·ERVNT. — 118 RESTITVTVS. — 121 EXERCITV - IVSIT. — 122 CORPORE. — 123 LVDICRAM. — 124 PRAEFECTVRA - post CONCILIABVLO adde IN SENATV - FVERIT. — 127 SENTENTIAM hic et v. 129. — 129 QVEI. — 132 post CONCILIOVE supple HABETO ET SI CREATVS ERIT EVM ADVERSVS H L IEIS COMITIEIS CONCILIOVE - ESSE pone pro EST. — 133 CONSCRIPTEIS LVDOS. — 134 SINITO. — 135 SENATV. — 138 SEDETO. — 139 QVEM pro QVEI. — 140 QVEI pro QVIF. — 143 MAXIMAMVE. — 144 CENSVM. — 146 AGITO. — 148 ABIEIS. — 150 EARES. — 152 AGET - CEN-

Digitized by Google

SENDI - ADEANT. — 156 CONDENDAS. — 159 FVIT. — 160 QVID - 160 post LEGES adde ADDIDERIT COMMVTAVERIT CONREXERIT - lege MVNICIPIS. — 161 EAE. — 163 TENEANT.

1061. (=793, XII, *o*). — Parmae.

L·NA
C
C·CLA
L·CORN u. c. 705.

Consules fuere C. Claudius Marcellus, L. Cornelius Lentulus Crus.

1062. (=619). — Eleusine in epistylio propyli templi Cereris et Proserpinae.

S·AP F·PVLCHE PROPYLVM·CERE·
NAE·COS·VOVIT· PERATO Post a. u. 706.
DIVS·ET·REX·MAR ERVN

In epistylii zophoro manipuli cum modiis alternatim sculpti cernuntur. Appius, nepoti Cai fratris filio (quem adoptavit, quod filios non suscepisset, quique idcirco Pulcher Appius est nominatus) testamento commisit ut cum Marcio Rege ex sorore uxoris nepote propylum perficeret, quem vovit, si proconsule Ciliciam obtinuisset. Titulum ex his historiae fragmentis scite concinnatum Momms. supplevit: Ap. Clodius. Ap. f. Pulcher propylum Cereri et Proserpinae co(n)s(ul) vovit imperator coepit Pulcher Claudius et Rex Marcius fecerunt ex test.

1063. (=735). — Olim Aquis Sextiis.

HERMIA

SΠ·A·D·XV·K·DEC
Q·FVF·P·VAT u. c. 707.

Veronae stanno expressi. Ritschelius (Suppl. IV, p. X) non recte voluit spatium vacuum transferre post consules. Hi fuere Q. Fufius Calenus, P. Vatinius P. f.

1064. (=618). — In rupe Ossae montis.

L·CASSIVS LONGIN
PRO COS
TEMPE MVNIVIT u. c. 706.

Cassius pro consule in Thessaliam missus est a Caesare (B. Civ. III, 35, 55) cum legione tironum, quae appellabatur, XXVII, atque equitibus CC.

Digitized by Google

1065. — Pompeiis in albo tectorio nigro colore pictus titulus.

C · IVLIO · CAEsARE · DICT · ITER
M · ANTONIO · MAG · EQ — u. 707.
MAG·VICI·ET·COMPITI
M·BLATTIVS·M·F
5 M·CERRINIVS·M·F
L · SEPVLLIVS.....
.....
Q·PRA.....
C·CORNE.....
10 .....
P·RO...VS.....S
SALVIVS·E...RO·M·S
ARE·M·LEPIDO·COS — u. c. 708.
BLATTIVS·M·F
15 C ERMATORIVS·P·F
M·TITIVS·M·F·PLVTVS
M·STRONNIVS·M·L·NICIO
M·OPPIVS·S·L·AES.....
C·CEPIDIVS·C.....

Contuli Neapoli in museo. Edidit Minervinius Bull. Ital. a. 1, 7. Sub anni 707 finem consules creati sunt Q. Fufius, P. Vatinius: necesse est igitur ut, quia magistratus Pompeis inibatur Kal. sextilibus (Avellini, Opusc. II, p. 190, 197, 254 seqq.), hi magistri primi creati sint consulibus istis nondum magistratum gerentibus: secundi vero magistratum inierunt C. Caesare M. Lepido cos. a. 708. — V. 16 M·L· Minervinius pro M·F: emendavi ego.

1066. (= 736). — Romae, tessera.

PAMPHILVS
SERVILI · M · S
SPE · K · FEB
C·CAES·M·LEP — a. 708.

C. Iulius Caesar, M. Aemilius Lepidus consules.

1067. (= 737). — Romae, tessera.

RVFIO
PETILLI
SP·ID·NOV
C·IVL·M·AEM — a. 708.

Digitized by Google

1068. (= 620). — Boviani.

IO·CAESARI·IM
DICTAT·ITERV a. 706 aut 708.
VFICI MAX
OS·PATRONO·MV
D C

Titulus mutilus sic suppletur. C. Iulio Caesari imper. dictatori iterum pontufici maximo cos. patrono municipi d(ecurionum) c(onsulto).

1069. (= 621). — Herbusci in epistylio, nunc Brixiae.

C·IVLIVS·CAESAR·PONTIF ·

Supple in fine max. cet.

1070. (= 622). — Albae Aulae (Whitchall) lapis ex Asia advectus.

SERVEILIVS·P
ISAVRICVS·PROCOS u. c. 708.
RES TVIT

V. 1 restitue: P. Serveilius P. f. — V. 3 restituit.

1071. (= 681). — Glans bellica mundensis.

CN·MAG u. c. 709. Est Pompei Magni filius: nec Magnus, ait
IMP Momms., appellari solet, nisi Pompei filius.

1072. (= 794). — Apud Bissium.

NAEVI
COS P. Cornelius Dolabella, Caesari suffectus,
DOLABEL a. 710. M. Antonius consules.
ANTON

1073. (= 623). — In Epiro in antro rupis maritimo, Kyr.

SEX·IVLIVS·SEX·L·MELEOFLVS·O·F u. c. 710.
A·D·XIIX·K·SEX· T·P·DOL·COS
MEMOR·Q·FVIT·DEORVM·ET
FEILI·SVEI·ET·LIBERTAE·SVAE·MONI
MES·VALE

Mommsenius v. 1 emendat Menopilus. — V. 2 supple M. AnT. — O·F est fortasse opus fecit. Consules sunt M. Antonius, P. Dolabella.

Digitized by Google

1074. (=738). — Parisiis in museo.

PHILOGEN
ALFI
SP · ID · SEX
M·ANT·P·DO u. 710.

1075. (=624, LXXVI, D). — Ad Capuam veterem, nunc in Museo Sanctae Mariae de Capua.

(litt. maior.) C · CANVLEIVS
· Q·F·LEG·VII·EVO
CAT·MORT·EST·ANN·NĀ c. a. 710.
XXXV·DONAT·TORQ·ARMIL
PALER· CORON
Q · CANVLEIVS · Q · F c. a. 696-703.
LEG·VII·OCCEIS·IN·GALL
ANNOR·NAT·XVIII
DVO·FRATR
IEIS·MONVM PAT FEC

Contuli et emendavi. Matth. Aegyptius edidit in S. C. de Bacch. p. 150 sic v. 1 C·CAN...VS: nomen Canuleius integrum non recte exhibent Momms. Ritscheliusque: hic etiam litteram S in fine omittit. C. Canuleius in Campaniam deductus cum legione VII, stipendiis emeritis, evocatus est, ait Momms. vel ab ipse Caesare, aut ab Antonio, sive ab Octaviano, qui veteranos excivit paternos, post Caesaris mortem.

1076. (=625, LXXXV, B). — Marruvii (S. Benedetto di Pescina) rupi supra antrum sepulcri insculpta.

N · VIBIDAIVS · V · F
BARBO
C·PANSA O IRTIO a. 711.
CONS PRI · NO
FEB

Descripsi. Consules sunt C. Vibius Pansa, A. Hirtius. Oli praenominis exempla haec habeo. In Praenestinis, O. Oveo. T. f; in Sulmonensibus, Olus Aufidius; in Veleiatibus, De Lama Lap. Velei. p. 102 O'. Aegrilius Plarianus; in Ticinensibus, Aldini, Marmi Ticinesi p. 77, Olus Manius Tertullus.

Digitized by Google

1077. (=626, LXXXV, D).

DIVO · IVLIO · IVSSV
POPVLI · ROMANI
STATVTVM·EST·LEGE
RVFRENA

Caesar, ait Momms., divi nomen sibi tributum a. 708 post pugnam Pharsalicam in basi statuae aereae orbi insistenti probavit primum, deinde deleri iussit (Dio XLIII, 21): nec Octavianus se divi f. appellavit, nisi post eius consecrationem.

1078. Aeserniae.

GENIO · DEIVI · IVLI
PARENTIS·PATRIAE
QVEM·SENATVS
POPVLVSQVE
ROMANVS · IN
DEORVM·NVMERVM
RETTVLIT

Descripsi fragmentum quod extat in atrio domus Episcopi Aesernini, integrum titulum inveni in schedis. Edidi in Ist. d'Isernia p. 70, 4.

1079. S. Agathae Gothorum.

C·IVLIO·C·F·CAESARI
IMP·TRIVMVIRO·R·P·C
PATRONO· D· D·

Falsis aut suspectis a Mommsenio, I. n. lat. n. 320* adiudicatum vindicavit nuper Carmel. Mancinius assignans anno 711, 712 (Storia della moneta, 1872, p. 23), quo tempore Octavianus primum triumviratum gerebat rei publicae constituendae.

1080. Pompeiis.

ΔΔXIKΔEC GERYONES
TRIMEMBRES PERVSSENOS
COMPERENΔINΛRVNT

Descripsi edidique in op. Graffiti tab. III, 3, p. 52. Perusinos hic Perussenos dictos puto; item sub nomine Geryonum Agrippam, Salvidienum et Octavianum Caesarem designari, qui a. 713 tribus exercitibus Perusiam obsidebant. Hi tres vero, ante diem XI Kal. Dec. Perusinos comperendinasse dicuntur, nempe distulisse ex eo die in alium diem sententiam in eos ferendam.

Glandes perusinas similesque hoc loco referam necesse est, ne quid desideretur ex mommsenianis, neve diutius corruptae ferantur. Primum

Digitized by Google

moneo quasdam esse apud Mommsenium, a n. 675 ad 680, quae dicuntur extare in Kircheriano, teste de Minicis p. 66, 67: has ego et Marchius in falsis relegavimus: his adde ex museo Campanae relatas a Mommsenio 1510-1536 falsas omnes et spurias, nec tamen adhuc tam callide fabrefactas, quales innumeras hodie Asculani falsarii protulerunt.

1081. (= 693). — Perusiae in museo.

L·II
D·M·O

Latent in siglis nomina primipili, cui glandium fundendarum cura commissa.

1082. (= 694). — Perusiae reperta.

LVM
FIAFE

Descripsi in museo Kircheriano. Traditur sic LVM TRASE. Male hactenus descripta. Videtur esse L. V. M. Pia Fe(lix), insequenti collata.

1083. (= 695). — In Kircheriano.

L·V·M·
P FEL

Descripsi.

1084. (= 697). — Perusiae reperta.

L·XI
DIVOM
IVLIVM
fulmen

1085. (= 698). — Perusiae reperta.

LEG·XI
VI·VIC

1086. (= 699). — Perusiae reperta ex Dodwellianis.

L·XII

1087. (= 700). — Perusiae in museo.

SCAEVA
PR·PIL
L·XII

Digitized by Google

1088. (= 696). — In Kircheriano.

FEIX
CAESAR · IMP

Descripsi. Non recte delineat Ritschelius ex de Minicis. Octavianus imperatoris nomen sibi addidit post mutinense proelium a. 711, XVIII Kal. Maii. V. Mancinium (Storia della moneta etc. p. 23). Lege Caesar imperator felix, erroribus fabrilibus emendatis.

1089. (= 704 p. 560). — Perusiae reperta. Est in museo Parisiensi et Kircheriano.

CAESAR · IMP
fulmen

Descripsi. Fulmen notare omisit Momms. quod vidi in exemplo musei Kircheriani.

1090. (= 1508). — Perusiae reperta.

ⱭMP
ƎA))

Descripsi et delineavi. Momms. legit LCVL / ∀⊥ƆO, qui et explicat Linge culum Octaviani. In glande est C. Caesar imperator.

1091. (= 690). — In agro perusino. Est in Kircheriano.

RVFVS IMP

Descripsi. Rufus falso praenominatus est P. a Vermigliolio, quod transversum egit Borghesium, qui P. Sulpicium Rufum putavit. Est Q. Salvidienus Rufus.

1092. (= 689). — Perusiae reperta.

Q · SAL IM
fulmen

Lege Q. Salvidienus imperator. In denario appellatur Q. (Salvidienus Rufus) Salvius imp. cos desig. Mortuus est anno 714.

1093. (= 702). — Perusiae in museo. Est in Kircheriano.

AP
PR · PI

Descripsi. Esse Apidium primum pilum demonstrant duae glandes insequentes. Item docemur identidem additam omissamque legionem in glandibus.

1094. — In museo neapolitano.

APIDI
PR·PIL

Descripsi. Fortnumius Anglus edidit in Eph. Ant. Lond. 1863 p. 198 insequentem.

Digitized by Google

1095. — Perusiae reperta.

APIDI·PR·PIL
L·VI

A me interrogatus Fortnumius, legi, ait, APIDI quamvis sibi olim visa fuerit secunda littera potius T, re autem vera esse P apertum.

1096. (=685). — Perusiae reperta.

L ANTONI CALVI
PERISTI
C CAIISARVS
VICTORIA

Calvi pro Calve hic scribitur, Caesarus pro Caesaris.

1097. (=1507). — Perusiae reperta.

PETO
ƎAIAIAƎ
NDICAM

Descripsi et delineavi. Non recte Momms. supplevit Pandicam, ignoto latinis auribus vocabulo: emendavit Cavedonius landicam. Glans est bustrophedon scripta.

1098. (=684). — Perusiae cultello seu graphio incisa.

LACALVS
IVLVIA
CVLVM PAI

Explicavit Borghesius: L. Antoni Calve, Fulvia culum pandatis.

1099. (=682). — Perusiae reperta.

PET
CVLVM
IAIAAƎO

Sic fertur.

1100. (=683). — Perusiae ex Dodwellianis.

OCTAVI
XVI

V. 2 legit inverse Momms. LAX; deinde retractato plumbo incertum reliquit. Fortasse emendandum ··OCTAVIani.

1101. (=692). — Perusiae, nunc in Kircheriano.

ESVREIS
ET·ME
CF///AS

Descripsi. Recte supplevit Marchius v. 3 Celas. Famem in obsidione a militibus obiectatam docet etiam Caesaris locus B. C. III, 48. Perusina obsidione Caesarem L. Antonium ad deditionem fame compulisse constat ex Suet. Aug. 14.

Digitized by Google

1102. (= 587). — Perusiae reperta. Est in Kircheriano.

LVFVIASIA

Descripsi. In aliis tribus legi

LVFINASIA

et in museo neapolitano

LVFINASI

Putavit Borghesius posse legi: Lucius, Fulvia, in Asia, atque adeo per verba, in Asia, M. Antonium significari tunc in Asia morantem. Obsidentes Lucium et Fulviam Perusiae obsessos, in Asiam ut fugiant, εἰρονικῶς fortasse, hortantur.

1103. (= 560). — Ex museo Campanae.

PVOMIS
OMNIA
AVRV
VDRV
MALO

Sic tradunt scriptum: ego titulum puto esse corruptum, et fortasse legendum: Evomis omnia. Aurum vora, malo.

1104. — Perusiae reperta.

SINE MASA

Edidit Vermigliolius.

1105. — Romae apud negotiatorem antiquarium.

L·MEVIVS
TR·L·XII
X
MILLIA

Emi Romae edidique l. cit. p. 9. Ferebatur corrupta duobus in locis: v. 1 MENIVS, v. 2 PR pro TR.

1106. — Casini.

M · PAPIVS · M · F · L · MATRIVS · L · F
DVO · VIRI · I · D
SIGNVM·CONCORDIAE·EX·C·C·RESTITVENDVM
COERAVERVNT · EIDEMQ · DEDICARVNT
ET · BASIM · GRADVM · ARAM · SVA · PECVNIA
FACIVNDA · COER · EIDEMQ · PROBAVER
A · D · IIII · EID · OCT · CN · DOMIT · C · ASINIO · COS u. 714.

Ex Inscr. neap. lat. a Mommsenio editis n. 4221.

Digitized by Google

1107. — Romae milliario septimo inter viam Latinam et Lavicanam columna.

VARRO·MVRENA
L·TREBELLIVS·AED·CVR
LOCVM·DEDERVNT

L·HOSTILIVS·L·L
PHILARGVRVS
A·POMPONIVS
A·L·GENTIVS
A · FABRICIVS
A·L·BVCCIO
M·FVFICIVS
D·L·ARIA
MAG · VEICI
FACIVND·COER
EX·P·L

Prodiit in Eph. Inst. 1865 p. 84 et nuper tractavit Ludovicus Grifius. Varro Murena consul fuit a. 731 et in magistratu mortuus est. Recepi hunc et sequentem titulum exemplo ut essent orthographiae veteris tam diu servatae. — V. 14 EX · P · L Henzenii explicatio fuit. Ex pondo quinquaginta, Grifii, ex pecunia locata; mihi est, Ex pecunia ludiaria, collato titulo (Henz. Or. 6155) in quo: PECVN·LVD· mentio est.

1108. (=LXXVII B). — Atinae.

L · A R R V
COS ,
SACRIEIS
VIAM · SEMI
CLOVACAMI
D · S

I V S·L·F
VIR
IVNDIS
CIVNDM
CIVNDAM
C

Descripsi. Exempla quae feruntur corrupta vide in I. r. n. lat. 4545. Ritschelius, ait, Enarr. tab. p. 69: Recepi propter genus scripturae antiquitatis speciem satis fallacem raro exemplo servans.

1109. — Pompeiis in operculo urnae ossuariae plumbeae.

CHREMATINE
NVMISIAE ORNATRIX
OBIEIT VI EIDVS OCTOBR·
PAVLO FABIO MAXIMO Q AELIO
COS
OSSVA CONIECTA IV IDVS OCT
EISDEM COS a. 743.
DIAPHYRVS CONSERVAE

Prodiit in Ephem. neap. arch. a. IV, 106, descriptore Fiorellio. Paulus Fabius Maximus Q. Aelius Tubero consules fuere a. 743. Nota *ei* in obieit, eidus, eisdem, reliquias pristinae orthographiae; praeterea ossua,

Digitized by Google

Elogia magistratuum aetate incerta basibus, statuis, hermis, sarcophagis addita.

1110 *a*. (= p. 280, XI). — Romae in marmore quadrato.

M·AIMILIVS·Q·F·L·N
BARBVLA DICTATOR

Hic fortasse Quinti Aemilii Q. f. L. nepotis Barbulae consulis a. 437, 443 frater fuit. Eius dictatura ignoratur.

b. (= p. 280, XIII, LXIX, F). — Tusculi in cippo quadrato lapide tusculano.

Q·CAECILIVS
METELLVS
COS

Hi consules huius nominis fuere. Unus saeculo sexto a. 548, octo saeculo septimo a. 611, 631, 645, 656, 674, 685, 694, 697. Unus saeculo octavo a. 702.

c. Romae in tabulario capitolino ex lapide albano quadrato.

T·QVINCTIVS·T·F a. 631.
COS

Edidit Henzen. (Bull. Instit., 1869, p. 269). Titus hic Quinctius postremus est Flamininorum, qui saeculo septimo hoc magistratu functus est.

1111. (= p. 277, LXX, B). — Cereate Mariano (Casamari) repertus lapis quadratus, inde Arpinum delatus.

[illegible]
COS VIIPR·TRIB·PL
QAVC//TRMIL

Descripsi. Ritschelius integrum nomen excepit sic: MARIO, non recte.

« Titulo nummularii Cereatinorum reperto in insula Fibreni, iam intellectum est, ait Mommsenius, quo loco olim fuit oppidum Cereatinorum Marianorum ». Tu cave. Quo enim pacto ex nummularii lapide in ea insula invento coniectare quis potuisset Municipium Cereatinorum inde ad milliarium sextum olim extitisse? Id quidem certe nec Mommsenius ipse coniectaverat, qui nummularii titulum edidit in I. R. N. latinis.

1112. (= p. 280, XV). — Titulus hermae inscriptus Romae apud Maffeios.

P·VALESIVS·VOLESI·F
POPLICOLA

Consul hic fuit annis quattuor 245, 246, 247, 250. Veteri more Valesius pro Valerius posuit auctor tituli antiquitatem affectans. Huius *s* pro *r* in nominibus propriis usum cessare coepisse circa

Digitized by Google

saeculi quinti initia arguere possumus ex Ciceronis loco (Epist. ad fam. IX, 21), quo docet L. Papirium Crassum primum fuisse qui Papisius est vocari desitus. Is cum K. Duillio consul factus est a. 418.

1113 *a.* (= p. 281, XVI). — Romae in museo capitolino sub imagine dimidia.

P·COR·SCIPIO·AFR — Imago est Africani maioris.

b. (= p. 281, XVII). — Romae in herma.

M·PORCIVS
CATO
CENSORIVS

Anno 570 Cato censor fuit: inde ei et propter severitatem morum censorii nomen datum est.

1114 *a.* — Venafri in fundo Reglieriorum.

L·SVLLA·DICTAT

Retuli inter titulos Venafranos (Venafro illustrata p. 50; Mommsenius titulis suspectis aut falsis accensuit (I. R. N. lat. n. 754*).

b. (= p. 281, XVIII). — Romae in herma.

QVINTVS HORTENSIVS — Pronomen omnibus litteris perscriptum, ait Momms., artificem Graecum prodit.

c. (= p. 281, XIX). — Matriti in museo sub imagine dimidia.

M·CICERO AN·LXIIII — Aetatis anno 64 Cicero interfectus est.

1115. (= 601, LXXXVI, B). — Prope Costignanum in sarcophago titulus insculptus.

L·AFR%NIO·A·F
COS
CONSC%IP·ET·C%
COI VAI I

Titulus honorarius sarcophago long. p. VIII, lat. p. III, alt. pedem unum semis insculptus, latere minore. Posuere Conscripti et Coloni Coloniae Valintiae, sive Valentiae. Hic L. Afranius consul fuit a. 694 et ab a. 700 ad 705 Pompei iussu Hispaniae citeriori praefuit. Potuit igitur de Valentinis Hispaniae bene mereri, ait Momms., quorum oppidum a Plinio colonia appellatur (H. N. III, 3, 20). Cuius rei causa fit, ut inscriptio addi in patria sua sarcophago non potuerit ante a. 706.

Digitized by Google

1116. (=201, pag. 556). — Romae olim in museo Barberiniorum.

L·CORNELIVS·CN·F·PR·SEN·CONS·A·D·III·NONAS·MAIAS·SVB·AEDE·KASTORVS
SCR·ADF·A·MANLIVS·A·F·SEX·IVLIVS·L·POSTVMIVS·S·F
QVOD·TEIBVRTES·V·F· QVIBVSQVE·DE·REBVS·VOS·PVRGAVISTIS·EA·SENATVS
ANIMVM·ADVORTIT·ITA·VTEI·AEQVOM·FVIT·NOSQVE·EA·ITA·AVDIVERAMVS
VT·VOS·DEIXSISTIS·VOBEIS·NONTIATA·ESSE·EA·NOS·ANIMVM·NOSTRVM
NON·IN·DOVCEBAMVS·ITA·FACTA·ESSE·PROPTER·EA·QVOD·SCIBAMVS
EA·VOS·MERITO·NOSTRO·FACERE·NON·POTVISSE·NEQVE·VOS·DIGNOS·ESSE
QVEI·EA·FACERETIS·NEQVE·ID·VOBEIS·NEQVE·REI·POPLICAE·VOSTRAE
OITILE·ESSE·FACERE·ET·POSTQVAM·VOSTRA·VERBA·SENATVS·AVDIVIT
TANTO·MAGIS·ANIMVM·NOSTRVM·IN·DOVCIMVS·ITA·VTEI·ANTE
ARBITRABAMVR·DE·EIEIS·REBVS·AF·VOBIS·PECCATVM·NON·ESSE
QVONQVE·DE·EIEIS·REBVS·SENATVEI·PVRGATI·ESTIS·CREDIMVS·VOSQVE
ANIMVM·VOSTRVM·IN·DOVCERE·OPORTET·ITEM·VOS·POPVLO
ROMANO·PVRGATOS·FORE

Post senatus consultum Praetor Cornelius scribit ad Tiburtes retenta praescriptione consulti, verum sermone ex tertia persona in secundam converso. Qua de re agatur ignoramus. Mommsenius proposuit referri for-

Digitized by Google

tasse ad suspicionem coniurationis Sertorianae: constare autem ex Sen. Cons. de Asclepiade Clazomenio L. Cornelium Sisennam a. 672 praetorem gessisse urbanum et inter peregrinos. Nota Ritschelium olim censuisse hoc monumentum esse tribuendum exeunti ferme saeculo sexto a. u. 598 (In tit. Aletr. p. VI).

1117. (=629). — Cippus repertus via Appia prope Mondragone, inde in museum neapolitanum translatus.

C·M I
D COS
CXII

Neque ego inveni, et mihi Iulius de Petra affirmavit se nunquam vidisse, licet lapides descripserit edideritque musei neapolitani omnes.

1118. (=631, LVI, D). — Romae ad columnam Phocae, lapide Tiburtino.

M·CISPIVS·L·F
PR

Quis hic Cispius praetor sit ignoratur. Novimus M. Cispium tribunum plebis a. u. 697, sed hic ad praeturam non pervenit, damnatus de ambitu: nisi si, ait Momms. forte Caesar eum restituit.

1119. (=632). — Romae ad radices Palatini montis in hortis Nusiner.

SEI·DEO·SEI·DEIVAE·SAC
C·SEXTIVS·C·F·CALVINVS PR
DE· SENATI·SENTENTIA
RESTITVIT

Descripsi. Tabula Ritschelii dat *i* supereminens ceteras litteras in voce Calvinus, et bis positam litteram singularem G pro C. Mommsenius putat hunc Sextium magis filium Sextii consulis quam consulem a. 630 fuisse: titulumque aetatis esse fere Sullanae. Vetustissima inscriptio, Sei deo sei deivae sac, in ara sculpta est eaque statuta, propter vocem divinam Aio Locutio auditam in infima nova via ante Gallorum adventum. Haec a Sextio restituta est.

1120. (=635, LXXXIII, AB). — Romae ad radices arcis capitolinae in monumento extra portam.

C·POPLICIO·L·F·BIBVLO·AED·PL·HONORIS
VIRTVTISQVE · CAVSSA · SENATVS
CONSVLTO·POPVLIQVE·IVSSV·LOCVS
MONVMENTO·QVO·IPSE·POSTEREIQVE
EIVS·INFERRENTVR·PVBLICE·DATVS·EST

Digitized by Google

C. Poplicius Bibulus aedilis plebis quis sit ignoratur. Ut locus publicus alicui attribueretur, ait Momms., opus fuit Senatus Consulto et lege ad populum lata. Tamen saepe solus senatus concessit. Locus sepulcri publice datus est aetate imperatoria saepius in municipiis, Romae raro aetate reipublicae. Duplici exemplo iteratur inscriptio, in altero vero VIRTVTSQVE legi v. 2 testatur Ritschelius, Enarr. tab. p. 72. Negamus nos qui titulum oculis usurpamus. Scriptura ibi recepit litteras duas hodie detritas, punctum non est trigonum, ut in tota epigraphe, sed cavum quadratum et casu accessit non uno in loco.

1121. (=636, XCI, L). — Romae.

M·ACILIO·M·F·CANIN
Q·VRB·
NEGOTIATORES·EX·AREA
SATVRNI

Titulus eum annum antecedit, ait Momms., quo cura aerarii Saturni a quaestoribus ad praetorios delata est, nempe a. 726 (Dio 53, 2).

1122 — In columna musei neapolitani.

M·MARIVS·M
PR· D S·S

Descripsi.

1123. (=637). — Capuae.

L·SORA·L·F
L·ARRIVS·M·F
IIII·VIR·PR·D·S·S
TERM·C

V. 3 lege: quatuorviri praefecti de sen. sententia. Sunt autem ex eo numero quatuorvirum qui solebant ire praefecti e vigintisexvirum populi suffragio creati in oppida Capuam Cumas Casilinum Volturnum Liternum Puteolos Acerras Suessolam Atellam Calatiam (Fest. p. 233). Creati sunt a. 437 (Liv. IX, 20); eos vero a. 741 dudum sublatos affirmat Dio (LIV, 26), fortasse, ait Momms., cum a. 734 praetoriis viris cura ab Augusto viarum demandata est.

1124. — Alsii (Palo).

M·HERENNIVS·M·F
MAE· RVFVS
PRAEF·CAP·CVM·Q

Exscripsit a me rogatus Rodulphus Lancianus. Capuam colonia a Caesare deducta est a. 695. Tunc praefectura capuana cessavit, nomen tamen, mansit in formula. Iam id primum acciderat a. 560, colonia Puteolos, quae praefectura fuit, deducta.

Digitized by Google

1125. (=638). — Romae in monte Quirinali effossus.

O·IOVEI·VICTORE
T·MEFV M·F
IIII·VIR TVIT

Corrigendum puto: Diovei victore. Momms. emendat v. 3, III vir, putatque hunc T. Aebutium Carum III virum colonis Mutinam et Parmam deducendis a. 571 creatum (Liv. 39, 55): additque triumvirum horum similes memorari apud Livium (25, 7) triumviros reficiendis aedibus incendio consumptis.

1126. (=640, XCI, *m*). — Prope Romam ad lapidem VIII via Aurelia reperta. Extat in Vaticano.

Q·SANQVINIVS
Q·F·STEL
Q·TR·PL·PR
PRO·COS

Contuli. Quis sit hic Sanquinius, ignoratur. Borghesius putat esse Marci Sanquinii patrem qui triumvir monetalis fuit circa a. 739.

1127. (=641, LXXXIX, c). — Tusculi ad sepulcrum.

M·COELIO·M·F·VINICIANO
PR·PRO·COS·TR·PL·Q
OPSILIA · VXOR · FECIT

M. Coelius Vinicianus fuit tribunus plebis cum C. Lucilio Hirro a. 700. Praefuit Ponto cum duabus legionibus post Caesaris discessum a. 707. Hic cum aedilitatem plebis a. 704 petiisset reiectus est. Honores in titulo ita citantur ut Borghesius opinatus sit eum ante proconsule egisse quam praetura fungeretur: quod quidem fieri his temporibus potuit. Tamen Mommsenius, collatis duobus titulis Q. Sanquinii et L. Caecilii supra relatis, in quibus praetura proconsulatum praecedit ordine, putat ea aetate qua praetura et consulatus biennes lege facti sunt ita ut unus annus destinaretur officio urbano, alter extra urbem in provincia, isque in titulis passim omitteretur, accidisse, ut si quando praetori officium consulare committeretur hic auctae dignitatis mentionem significaret hac formula: pr. pro. cos. Nempe ut quaestores pro praetore ii dicuntur, quibus cum quaestura praetoris officium copulatur (Borghes. Med. della Cirenaica, Mem. di Relig. vol. 10, 323, Modena). fuerit hic M. Coelius in provinciam consularem missus post praeturam cum proconsulari potestate: quod saepe factum liberae extrema rei publicae aetate, ut Q. Cicero ex praetura Asiam pro consule obtinuit et C. Octavius Augusti pater, elogio teste, pr. pro cos. fuit. In eiusmodi titulis aliquando praeturae mentio omittitur, et simpliciter proconsules appellantur, ut M. Nonius Balbus in titulis Herculanensibus modo

Digitized by Google

appellatur pr. pro cos., modo pro cos. (I. N. 2405-2413); et hoc quidem cum nullo intervallo duo officia continuarentur. Quaestores vero quibus ex sen. consulto, vel lege, praetoris officium committitur cursum honorum ita recensent, ut modo praetores et quaestores, modo quaestores et praetores appellentur. Magistratu tandem urbano a provinciali per intervallum seiuncto accidere potuit, ut, qui quaestor pro praetore antea fuerat, deinde fieret praetor, et successione pro consul.

1128. (=p. 200, *b*). — Romae tessera apud Aleandrum iuniorem.

PILOMVSVS·PERELI
palma
SPECTAVIT
tridens

Equidem quin falsa sit non dubito, ait Mommsenius. At genuinam eam esse similis tessera probat ab Huebnero visa, quaeque duae apud me sunt romana et tarracinensis; item nuperrima ex agro tarquiniensi. Mazochius se vidisse testatur in quodam marmoreo gladiatoris monumento haud semel scriptum SPECTAVIT; eo maiore fide dignus quod ibi frustra contendit dici pro spectatus est (In vet. Kalend. neap. pag. 917).

1129. (=p. 200 *c*). Romae. Tessera.

DIOCLES·VECIL
SPECTAVIT
A·D·V·K·FEBR
locus vacuus

Dat Guascus, Mus. Capit. II, 67, ex Sanclementio. Non posse dubitari ait Ritschelius, quin sit novicia fraude, et iis quidem temporibus conficta, quibus usitatam SP notam imperiti quidam antiquarii in mentem induxerunt non SPECTATVS interpretaturi, sed SPECTAVIT, satis inepte. Haec ille (Suppl. IV, p. VIII): modo qui ineptiant, nescio. Borghesius, quod nota consulum omissa sit, scriptam putat ante consules eius anni, quo hic gladiator primum spectavit, hoc est ludis cum civibus interfuit, creatos.

1130. — Londini, tessera in museo britannico.

PROTEMVS·FALERI
locus vacuus
SPECTAVIT

N·S

Descripsit ediditque Huebnerus post Wieselerum et Ritschelium, dubitari non posse affirmans quin sit sincerissima: idque, testatus est etiam qui mea causa denuo diligentissime inspexit Fortnumius Anglus. Versio gallica dissertationis Huebnerianae ligneam hanc tesseram facit: un long petit morceau de bois p. 421 (Revue Archéol. Paris 1868 p. 421).

Digitized by Google

1131. — Tessera. Ritschelius, Suppl. IV, D.

ANTIOCVS
SCRIBONI
SΠ·A·D·V·ID·IAN
locus vacuus

Subtexui, quia consules aeque ac in superioribus omittuntur.

1132. — Londini, tessera in museo britannico.

MARVNTILI
SP·NON·OCTOB
VMIO

Descripsit ediditque Huebnerus (Cf. Rev. Arch. l. cit. p. 420), duo affirmans secum pugnantia: tesseram scilicet aliquem ex tot Postumiis referre qui plurimi in fastis referuntur: nec tamen litterarum formam sinere ut ante dimidium saeculum septimum trudatur. Haec cum scriberet non consideravit post dimidium saeculum septimum nullum Postumium in fastis esse, qui primus processerit. Namque et hoc oportet animadvertere reliquias nominis VMIO eo loco scriptas esse ubi nomini alterius consulis spatium nullum relinquitur. Huius rei causa dabo ectypum accuratissimum a Fortnumio mihi missum, qui est huiusmodi.

Litterae superstites valde incertae sunt teste Fortnumio praeter M quae possit etiam accipi pro NI. Consules qui sint non constat: hoc certum est duobus integris nominibus consulum, quorum prior Postumius sit, locum non esse; in more vero non fuisse constat ut ex duobus consulum nominibus alterum plene scriberetur, alterum imminueretur.

1133. (=801). — Romae ad radices Ianiculi.

VPIVS · A · F · MAG ·
G·IANICOL·PORTICV
LLAM · CVLINAM
AM·DE·PAGI·SENTEN/
CIVNDV·COIRAVIT

Qui modo innotescit pagus Ianicolensis fuit olim quidem continens moenibus urbis servianis sed parte exteriore ad septemtrionem. Hac aetate reipublicae, ait Momms., urbs in montes et pagos distinguebatur, civesque ipsi in montanos et paganos. Magistri vicorum et pagorum erant qui sacra et ludos curabant electi a vicinis: urbs in regiones et vicos ab Augusto primum divisa est a. u. 747 et praepositi vicis ordinarii magistri, ludorum et sacrorum causa. Pagani fuere extra urbem, hoc est extra moenia, ut nuper constitit invento extra aggerem servianum pago montano (V. Lancianum, Bull. Munic., 1875, p. 199 seq.). Montanorum fuit urbs Palatina Suburbanaque cum Esquiliis intramuranis, et huic adiecta altera in Quirinali collocata Collinorum cum

Digitized by Google

montanis proprie dictis contributorum. Pagos duos noveramus, Aventinensem et Ianicolensem, qui sunt extramurani. His tertius modo accessit pagus Montanus in Esquilini veteri lapide memoratus. Supple: ... Pupius. A. f. Mag. pagi ianicol. porticum cellam culinam aram de pagi sententia faciundum curavit.

1134. (= 802). — Romae ad radices Ianiculi opere musivo.

PAGI IAN
ↄRASTOS·ET·MACE
AG·SEN·FAC·COER·EIDEMQVE·P
•

Vidi. In versu secundo G vel C, S vel R esse videri narravit qui propius accessit Detlefsenus. Quidam magister pagi Ianiculensis curavit de pagi sententia faciundum maceriam, praeterea aliquid, quod ex verbi ASTOS reliquiis quid fuerit intelligi certo non potest.

1135. (= 803). — Romae ad radices Ianiculi montis.

L·F SORE
P·ANNI·C·F·A

STVMIO·A·F
CTAVIO·CN·F AI
C·ARA·RESTIT

Descripsi. Haec ara restituta est aedilibus Postumio et Octavio, altero gentis patriciae, altero plebeiae, hoc, est non ante medium saeculum septimum, qua aetate, ait Momms., collegium aedilium ex utroque ordine institui coepit.

1136. (= 804). — Romae in museo vaticano. Ara rotunda.

T·QVINCTIVS·Q·F·L·TVLLI ... CALTILI·CALT·L
vir et mulier sacrificant
MAG·DE·DVOBVS·PAGEIS·ET·VICEI·SVLPICIEI

Magistri duo pagorum duorum T. Quinctius et L. Tullius cum Caltilio magistro vici Sulpicii aram dedicaverunt.

1137. (= 805). — Mesae in pomptinis.

CLESIPVS·GEGANIVS
MAG·CAPIT//MAG·LVPERC·VIAT·TR

Satis probabiliter a Detlefseno, qui cippum invenit, putatur hic esse ille Clesippus qui nobili sepulcro Geganiae dedecus memoriae mandavit. Namque cum homo fullo gibber et adspectu foedus esset a Gegania matrona praedivite emptus et impotentia libidinis in torum receptus est (Plin. H. N. XXXIV, 3, 11).

Digitized by Google

1138. (= 806). — In insula lycaonia tabula.

L·RVTILIVS·L·L·ARTEMIDO
A·CARVILIVS·L·L·DIODORVS
P·SVLPICIVS·Q·L·PHILOCOM
MAG·CONL·CAPRINA·GALL
EX · D · D ///AC · COERAVER

Non videtur esse huius aetatis, cuius servat tamen et *oe* in coeraverunt et praenomina libertorum a praenominibus patronorum diversa. Quod fuerit collegium Caprina. Gall. denominatum, eaque verba quo pacto sint redintegranda nemo hactenus dixit.

1139. — In luco fratrum Arvalium ubi aedes fuit Fortis Fortunae

ↃRTE ΓOR
DONVM · DANT
CONLEGIV · LANII
PISCINENSES
MAGISTREIS
COIRAVERVNT
A · CASSI · C · L
T·CORNELI-ↃOR·L

Descripsi. Edidit Henzen. ex ectypo chartaceo (Scavi del Bosco sacro, tav. III, *a*) non recte efficta littera *l*, angulo modo acuto, modo obtuso: littera haec in lapide ubique est forma normali. Forti Fortunae donum dant lanii piscinenses, qui in collegio sunt; magistri curarunt A. Cassius C. L. T. Cornelius Corneliae Lib. Nota: Ↄ retrograda, quae explicatur a grammaticis Caia, hic est Cornelia; nimirum, illo signo, modo curvo Ↄ, modo in angulum fracto ⟩, veteres nomen mulieris repetendum indicabant.

1140. — In luco fratrum Arvalium.

FoPTI·FO///
LANIES·MA
L·MAECI·M·L·S
TEVPILo·IVNI·SAL

Descripsi. Edidit Henzen. in Ephem. Instit. 1869 p. 124 legitque v. 4: Teupil Q. Iuni. Sal. At in monumento est Teupilo: praeterea hac aetate in epigraphis libertorum vel servorum praenomen patroni sive domini non ante nomen poni solet, sed post; itaque legi debuit Teupil. Iuni. Q. S., non Q. Iuni. S. Lege: Forti Fortunae. Lanii. Magistri L. Maecius M. Lib., Teupilo (= Teophilus, vel graeco more, vel ex vulgi sermone veterem orthographiam identidem revocantis) Iuni Sal. S., revocata littera S (servus) ex versu superiore. Salvius praenomen Iunii est.

1141. — In luco fratrum Arvalium.

FORTI I
VIOLARIEIS IVC
ROSARIES COS
CORONARIIS

Descripsi. Edidit Henzen. in Ephem. Instit. 1869 pg. 129. Ad dextram locus est detritus, vixque supersunt litterarum incerta vestigia.

Digitized by Google

1142. (= 807, LVI, F). — Bovillis nunc in hortis Columnensibus ara.

VEDIOVEI · PATREI
GENTILES · IVLIEI

LEEGE · ALBANA · DICATA

VEDioveis · iuLei AARA

Contuli. Gentem Iuliam ex Alba longa originem duxisse notum est. Sacra Albana, quum ea urbs diruta est, apparent translata Bovillas, cuius incolae Albani Longani Bovillenses eius rei causa appellantur. In sacris fuit etiam Sacrarium Gentis Iuliae et Bovillis ara inventa est, a gentilibus Iuliis dedicata, ubi sacrificia facerent stata. Larem Iuliorum domesticum puto hic nomine Vediovis patris appellari: erat autem Ascanius. Non ita pridem Patricae, quae vetus Laurens Lavinium est, inventa est per lapidis dimidia olim supra portam sacrarii principiorum populi romani muro infixis, in quo legitur, supplementis adhibitis:

Laurens nVMICE LAVINAS
quem populi REGIA PILVMNI
colit. te pontIFEX SACRIS VOTVm
hic dedicat ARA SANGVIS AENEAe
Iuli, praetor mAXIMVS PETITORVM
rogat uti PROSPERETIS EVENTVS
servetis IVRA LAVRENTVM

Formula precationis est a pontifice in arae dedicatione prolata. Sacra vero sunt principia, in quibus Numicus et Penates censebantur, Lavinii, ad Numicium, in Aeneae indigetis templo sacra publica populi romani facta per praetorem, sive pontificem maximum. Iura sunt humana et divina, quae Laurentes ex foedere communia habebant cum populo romano. Titulus fronti arae bovillensis olim insculptus fere evanuit. AARA certa vox est et initium VE clare legitur. Ritschelius legere sibi visus est (Mon. epigr. tria p. 29) initio sive VEDIN sive VEBIN. Supplendum duco Ve(dioveis Iuliei) aara.

Digitized by Google

1143. (= 810). — Romae cippus ex lapide albano, in ruinis palatinis repertus.

MARSPITER Marpitri legendum forte, putat Momms., quod primus casus explicationem non habet. At in stelis pisaurensibus legimus Iuno Loucina. Praeterea Varro (de L. L. VIII), ait, quosdam negare Marspiter casus obliquos habere, se vero non videre cur negent, nisi quod minus est tritum in consuetudine Marspitris.

1144. (= 810). — Ibidem in simili cippo.

REMVREINE Pro tertio casu habet Momms. deamque, quam putat Remurinam, cum agro Remurino Remi, ait, videri coniunctam. At Remurine pro Remurinae puto Romae non facile scribi potuisse.

1145. (= p. 561, XXXV). — Romae columella in Palatini ruinis lapide albano.

FERT · ERRESIVS
REX·AEQVEICOLVS
IS PREIMVS
IVS·FETIALE PARAVIT
INDE · P · R ·
DISCIPLEINAM·EXCEPIT

Legendum videtur Fertor Resius. Auct. de praenom. I: Recitant ab Aequicolis Septimum Modium primum eorum regem et Fertorem Resium, qui ius fetiale constituit. Cf. Auct. de viris illustr. c. 5. Liv. 1,32 cet.

1146. (= 815). — Romae in basi rotunda.

HERCOLEI · CELERI · DAT
sertum hederaceum cum corymbis
A·RVTILIVS·P·L·ANTIOCV

Ex Fabretto qui vidit 659-502.

1147. (= 1538). — Romae ad viam Appiam.

R·MAG·LVDOS

COLEI·MAGNO·
NEO · FECIT

Exscripsit Mommsenius.

Digitized by Google

1148. (= 816). — Romae.

Q·MVCIVS·Q·L
TRVPHO · SER

LEIBER · SOL
L · M
BONAE · DEAE
SACR

Ex Gudio 54, 2. Facile omissam v. 3 vocem supplebis, collata formula quam leges infra in titulo C. Muci Alexandri: Servos vovit leiber solvit.

1149. (= 820). — Lamina aenea Cumis in sepulcro reperta.

NOMEN·DELATVM
NAEVIAE·L·L
SECVNDAE · SEIVE
EA · ALIO · NOMINI
EST

Naevia defertur apud deos inferos. Cavit autem scriptor, ex Momms. sententia, ne falsa denominatio noceret.

1150. (= 818, XVII, 30). — Lamina plumbea in sepulcro viae Latinae reperta.

QVOMODO MORTVOS QVI ISTIC
SIIPVLTVS IIST · NIIC · LOQVI
NIIC SIIRMONARII POTIIST · SIIIC ·
RHODINII · APVD · M · LICINIVM
FAVSTVM · MORTVA SIT · NIIC
LOQVI NIIC SERMONARII POSSIT
ITA VTI·MORTVOS·NIIC·AD DIIOS
NIIC·AD HOMINIIS ACCIIPTVS·IIST
SIIIC RHODINII·APVT·M·LICINIVM
ACCIIPTA SIT IIT TANTVM VALIIAT
QVANTVM ILLII·MORTVOS QVIII

ISTIC·SIIPVLTVS·IIST·DITII·PATIIR·RHODI
TIBIII·COMMIINDO·VTI·SIIMPIIR NII
ODIO SIT · M · LICINIO FAVSTO
ITIIM·M HIIDIVM AMPHIONIIM
ITIIM·C·POPILLIVM APOLLONIVM
ITIIM VIINNONIA · HIIRMIONA
ITIIM SIIRGIA GLYCINNA

Descripsi edidique in Bull. Arch. neapol. I, inde Ritschelius expressit. Rhodinem adhuc in vivis agentem Diti commendat scriptor ut M. Licinio Fausto, velut mortua illique odio sit. Item duos viros totidemque mulieres devovet. Sermonari rusticum vocabulum damnat (Gellius XVII, 2, 17).

Digitized by Google

1151. (= 819). — Lamina plumbea extra portam Latinam reperta.

DANAII ANCILLA NOICIA
CAPITONIS·HANC OSTIAM
ACCIPTAM · HABIIAS
IIT · CONSVMAS · DANAII
NII · HABIIS · IIVTYCHIAM
SOTIIRICHI · VXORIIM

Auctor dirarum Eutychiam revocat in mentem Diti cui devoverat, et Danaen nuper Capitoni nuptam rogans ut eam consumat.

1152. — Romae picta atramento in lucerna testacea coloris rubri.

HELENVS SVOM GENIOMNIBVS INFERIS
MANDAT STIPEM·STRENAM·LVMEN
SVOM · SECVM · DEFERT · NIQVIS · EVM
SOLVAT NISI · NOS QVI · LICAMVS

Intuli in Kircherianum, descripsi edidique in Eph. Instit. lignea forma expressam a. 1860, p. 70. Legenda autem erit initio sic: Helenus suom genio m(a)nibus inferis mandat: ubi genio sermone plebeio pro genium scriptum puta, quod saepe monui in similibus. Nota litterae Q formam cursim scriptam, quae in vetustiore aliquo monumento nondum apparuit.

1153. (= 821). — Romae in Ianiculo, lapide tiburtino.

CIPPVS DECMVS·A·CIPPO
DECMO·AD·PRIMVM·PED
LXXXXVIII

Ex Smetio, 8, 5.

1154. — Romae in domo ad S. Eusebium cippus lapide tiburtino.

PRIVĀ Descripsi. Lege: Privatum. Locus privatus hoc termino discernebatur a publico.

Vascula Sancaesariensia.

Vascula in vinea S. Caesarii olim eruta partim cessere Bandinio Somascano, partim in Kircherianum nostrum immigrarunt, emptane an dono data aliterve non traditur. Quae apud Bandinium fuere perierunt, nostra manent. Ea post Lupium delineanda curavi additis nondum editis, edidique in Eph. Arch. neapol. vol. I, tab. XIII, 1, precibus Ritschelii. Nunc

Digitized by Google

Mommsenius affirmat Ritscheliana exempla esse meorum simillima. Henzenius quique appellantur amici a Mommsenio eius gratia, usque ad fastidium ter quaterque inscriptiones a me delineatas contulerunt; haud obscurum quin repudiandae lectionis meae causa. Quid factum sit, notulae meae narrabunt: nempe ubique aut intactas reliquerunt, aut, quod doleo, corruperunt, Nunc iis quae edidi accedent etiam bandinianae, ut numerus sit plenus nihilque fere desideretur de iis, quae Mommsenius in Corpus Inscr. Antiq. coniecit.

1155. (= 822). — Ex Baldinianis.

L · AIILI
A · DIIIIDVS
OCTOB

L. Aelius. Ante diem III idus octobres.

1156. (= 823). — Ex Baldinianis.

C · AIIMILI · K · IVN

C. Aemilius k. Iuniis.

1157. (= 824). — Ex Baldinianis.

D · AIMIL NONI
OCTOB

D. Aemilius nonis octobr.

1158. (= 825). — Ex Baldinianis.

M · AIIMILI · A D IX K DIIC

M? Aemilius a. d. IX. k. dec.

1159. (= 826). — Ex Baldinianis.

A · D · XI · K · APR
SEX · AEMI

A d. XI. k. apr. Sex. Aemilius.

Digitized by Google

1160. (= 827). — In Kircheriano.

AIIMILIAI AD·III·NON·FE

Descripsi. Male effingitur A pro Λ, item pro tertio casu legit Momms. Aemilia non recte. Lege: Aemiliae a. d. III. non. febr.

1161. (= 828). — In Kircheriano.

A·AETEI·A·D·IV·NON
MARTIAS

Descripsi. A. Aeteius a. d. IV. non. martias.

1162. (= 829). — Ex Baldinianis.

Q AFRAN · AD ·
IV N NOV

Q. Afranius a. d. IV. non. nov.

1163. (= 830). — Ex Baldinianis.

C·ALB RVTILIVS
AD·VIII·K·APR

Momms. legit Rutilus. C. Albius Rutillus a. d. VIII. k. apr.

1164. (= 831). — In Kircheriano.

ALFENOC · LVCI ·
A·D·XII·C·NOEM

Descripsi. Punctum in fine omisit Momms., item dubium reliquit sit ne S vel C extrema littera in nomine Alfenos: tamen mecum praefert S. Arbitratur vero ab homine imperito et semigraeco scriptum *os* pro *us*, qui et praenomen Luci(us) postposuerit. At, puto, Alfenos potest esse Luci (servus vel libertus), ut passim in tesseris gladiatoriis aliisque titulis occurrit.

1165. (= 832). — Ex Baldinianis.

L·ANAVIS L·F
EIDIBVS SEX

L. Anavius L. f. eidibus sextilibus.

Digitized by Google

1166. (= 835). — Ex Baldinianis.

CACILIA
ANIA·A·D·K·IAN
VIIIDVS

Cacilia pro cognomine habet Momms. Lege: Cacilla Annia a. d. k. ianuarias. E Cacula Cacillae cognomen ortum puta.

1167. (= 834). — Ex Baldinianis.

ANΓIA·A·D·IIX·K
M

Antia a. d. IIX. k. m.

1168. (= 835). — Ex Baldinianis.

D APONI
EIDVS·INTER
M·LVCRII

D. Aponius eidus intercalares M. Lucretius: supple ante (eidus), et in fine, fecit.

1169. (= 836). — Ex Baldinianis.

PΩKA/APRONIA
IKOLIIO
CALINTO

Momms. v. 3 legit: Kal int(ercal) o(ssa); ita ut duo conditi sint, Apronia, et IKAONO; sic enim transcribit. — Puto: Pr. Kal. Apr. Apronia iigoliio Calini(c)o.

1170. (= 837). — Ex Baldinianis.

BAEBIA·Q·L·A·D
IX·K·OCToBRIS

Baebia Q. Lib. a. d. IX. k. octobris.

1171. (= 838). — In Kircheriano.

C·BALONI·K·MAI

Descripsi. C. Balonius. Kal. mai.

1172. (= 839). — Ex Baldinianis.

C·CAECILIA·D·IV N OC

C. Caecilius a. d. IV. non. oct.

Digitized by Google

1173. (= 840). — Ex Baldinianis.

A·D·III·E·IAN
CRATEA CAECILI·M·L

A. d. III. Kal. ian. Cratea Caecili Marci libertus.

1174. (= 841). — In Kircheriano.

L·CAIICILIVS
A·D·IV·K·QVICTILIS

Descripsi. Henzenus cum Kiesslingio testatur primum elementum pingi sic F: nec recte habet pro Γ cum Lupio. L. Caecilius a. d. VI. kal. Quinctiles.

1175. (= 842). — In Kircheriano.

Q·CAECILIS
A·D·VII·IDVS NO

Descripsi. Q. Caecilius a. d. VII. idus nov.

1176. (= 843). — Ex Baldinianis.

CAECILIA·PRIDIE N ARI

Caecilia, pridie n. april.

1177 (= 844). — Ex Baldinianis.

L·KAILI·
A D III EIDVS DEKEM

L. Kaecilius a. d. III. eidus dekem. Scriptor graeca littera utitur K.

1178. (= 845). — Ex Baldinianis.

M · CAELI C · F
A D VII E·MART

M. Caelius C. f. a. d. VII. eid. mart.

1179. (= 846). — In Kircheriano.

M·CDLIIO·M·L
A·D·III·DIICBR

Descripsi. Momms. tentavit M. Caledius: idem omittit punctum post III. Ritschelius habet Colio pro casu recto (de declin. recond. 12): ego pro tertio (Ann. Instit. 1860, p. 236). In epigraphe relata n. 1211, similem

Digitized by Google

casum reperies in C. Gemio. Legit Ritsch. aut M. Colio, collato numero 5221, I. neap. lat., aut, quod praefert, Caliio h. e. Caleo, Caleio, coll. item num. 1575. Lege: M. Coleo. M. lib. a. d. iiid. diicembr.

1180. (= 847). — Ex Baldinianis.

CALIOPA CIRCENSIS
A·D·XII·K MART

Calliopa Circensis a. d. XII. k. mart.

1181. (= 848). — Ex Baldinianis.

CALPTANA A·D·XV

Calpetana a. d. xv (kal. . .).

1182. (= 849). — Ex Baldinianis.

L·CANTIN·A·L·A D VI N·MAR

L. Cantinius A. l. a. d. VI. n. mart.

1183. (= 850). — In Kircheriano.

L·CANTVLIVS·MAMERTI
FECLT

Descripsi. Vasculum est formae grandioris ceteris. Lege L. Cantulius Mamerti fecit.

1184. (= 852). — Ex Baldinianis.

CARTILIA·A·D·IX K MAI

Cartilia, a. d. IX. k. maias.

1185. (= 853). — Ex Baldinianis.

L·CATINI·M·F

L. Catinius, M. f.

1186. (= 856). — Ex Baldinianis.

C·CINTI·PRIED
MAR

C. Cintius (Quinctius) prid. eid. mart.

Digitized by Google

1187. (= 855). — In Kircheriano.

P·CLAVDI·M·L·PHILOCRATIS
A·D·III·K·NOVBRI

Descripsi. S in fine, quod est formae cursivae, habuit Mommsenius pro *i*, legitque Philocratii. Sub litteris NOVBRI sunt initia NAN a scriptore tituli emendata NOV. P. Claudius M. L. Philocratis a. d. III. k. novembr.

1188. (= 856). — Ex Baldinianis.

P·CLODIS·C·L·PAMPIN

P. Clodius C. L. Pampilus.

1189. (= 857). — In Kircheriano.

CEXCTOC KAWΔIOC
ΔEKOMOY AIBEPTINOC
ANTI ΔION TEPTION NWNAIC

Descripsi. Litteratura graeca non obstat, quo minus titulum latine conceptum recipiam. Sextus Clodius Decumi libertinus ante diem tertium Nonas. Post nonais signum nullum est deperditi vocabuli, quod opinatus est Lupius. Mensis nomen aliquando omissum probat etiam n. 1251.

1190. (= 858). — Ex Baldinianis.

COIILIA
A·D·X K DIIC

Coelia a. d. x. k. dec.

1191. (= 859). — Ex Baldinianis.

CORDIA L F
A·D XV K IANVAR

Cordia. L. f. a. d. xv. k. ianuar.

1192. (= 860). — Ex Baldinianis.

C CORNELI·A·D EID·SEX

C. Cornelius a. d. eid. sext.

Digitized by Google

1193. (= 861). — In Kircheriano.

A·D·X·K·IAN·CN·COR

Descripsi. A. d. x. k. ian. Cn. Cornel.

1194. (= 862). — Ex Baldinianis.

L·CORNII

L. Cornelius.

1195. (= 863). — Ex Baldinianis.

IIXSODIVM OLC·DIICVMI
A·PIDIVS IAs

Puto: Exsodium (nomen mulieris) Oli lib. G. Decumio a. eid. iu(n)ias.

1196. (= 864). — In Kircheriano.

DEMETRIVS
P·K·IVN

Descripsi. Demetrius pr. k. iun.

1197. (= 865). — Ex Baldinianis.

DIDIA·NON·SEX

Didia Nonii Sexti.

1198. (= 866). — Ex Baldinianis.

A·D IV IIIDVS OCT
C·DOM DONATI

A. d. IV. eidus. oct. C. Domiti Donati. Nota casum secundum.

1199. (= 867). — Ex Baldinianis.

MAI PABRICIA
A·D IIX IIIDV
SIIP

Mai(o). Fabricia a d. IIX. eidus. Septembr.

Digitized by Google

1200. (= 868). — In Kircheriano.

FELIX·PETIC·SP K FE
M CAES·GALIVS

Descripsi. Tentavit olim Borghesius, consulum nomina latere putans in M. Caes Galius. Lego, Felix Peticii Sp(ectavit) k. Febr. M. Caesonius (vel Caesius) Gallus (fecit). Momms. in fine v. 1 addit B post FE: olim vero nomina putavit consulum a. 696, Caesonino Gabinio cos, explicans, improbante Ritschelio, Enarr. pag. 19.

1201. (= 194). — Ex Baldinianis.

FARNIIA
EID·INTERKAL

Farnia eidibus interkalaribus. Nota duplicem *i*, vel mecum lege Farnea.

1202. (= 869). — Ex Baldinianis.

A·D·VII·EIDVS OCTO
L FLAMNI

A. d. VII. eidus. octobr. L. Flaminius. Nota *i* sublatum.

1203. (= 870). — Ex Baldinianis.

FLAVIA·M·F
A·D·XVI·K·QVINCT

Flavia. M. f. a. d. XVI. k. quinct.

1204. (= 871). — Ex Baldinianis.

Q FLAVINI A D X K/
K APR

Q. Flavinius a. d. XIV. ? k... apr.

1205. (= 872). — Ex Baldinianis.

A · FVLVIA A L
A D V K MAR

A. Fulvius A. A. (= duorum Aulorum) lib. a. d. v. k. mart.

Digitized by Google

1206. (= 873). — Ex Baldinianis.

D·FOLVI

D. Folvius, quod pro Fulvius, veteri orthographia, scribitur.

1207. (= 874). — Ex Baldinianis.

FVLVIA CALA A·D·V·ID
OCT

Fulvia Cala, vel Galla, a. d. v. id. oct.

1208. (= 875). — Ex Baldinianis.

A D XIII·K·SIIXT·L·FVRI·L·L·

A. d. XIII. k. Sextil. L. Furius L. lib.

1209. (= 876). — In Kircheriano.

C·GALI·AD·XII
K·MAR

Descripsi. C. Gallius. a. d. XII. k. mart.

1210. (= 877). — Ex Baldinianis.

A·GELI·A D N DII

A. Gellius a. d. n. dec.

1211. (= 999). — In Kircheriano.

C·GEMIO
AD·VII·EI·IV

Descripsi. Momms. A pro A non recte; item, Cogitarim, ait, de C. aliquo Gennonio. Ritschelius, qui in Enarr. p. 19 de Gemio modo, ait, non constare nomine, antea legerat Genuo vel potius Gemio (de decl. recond. p. 12). Lege Gemio, collato Gemeio, comparatisque similibus Saufio, Saufeio; Graecio, Graeceio; Voltio, Volteio, cet.

1212. (= 878). — Ex Baldinianis.

NOVI·GRAECI
A·D·IX·DECE

Novius Graecius a. d. n.? decembr. Novius praenominis loco est, ut in Novio Plautio.

Digitized by Google

1213. (= 879). — Ex Baldinianis.

GVBVS·PK·IA
N

Gubus (pro Gybbo habe) Pr. k. ianuar.

1214. (= 891). — In Kircheriano.

P·H·COR Descripsi. Henzenius vult pro H esse II in vasculo; inde Mommsenius exculpit P. Lic. Or., non recte. Lege: Publ. Herennius, vel simile nomen, Corinthus?

1215. (= 997). — In Kircheriano.

HIR' A·D·XII·K·OCT
'A Descripsi. Lege: Hira ad. d. etc. Lineola addita litteris R et A, est nota revocantis. Cf. n. 1228. Mommsenius quaerit A secundi versus quid significet, nisi forte sit Abit, ut P, Perit, vel Positus. Idem puncta omittit.

1216. (= 880). — Ex Baldinianis.

C·IVNI ALI
A D K IV

C. Iunius A. li(b). a. d. k. iun.

1217. (= 881). — In Kircheriano.

M·IVNI·A·D·XI
K SEP

Descripsi. M. Iunius. a. d. XI. k. sept.

1218. (= 822). — In Kircheriano.

P·IVNI·PR·K·OCTO

Descripsi. P. Iunius pr. k. octobr.

1219. (= 883). — Ex Baldinianis.

P·IVNI P C L·AD·K

P. Iunius Publi Cai lib. a. d. k. . . .

Digitized by Google

1220. (= 884). — In Kircheriano.

IVNIA·C·F
A·D·IX·K·NVEM

Descripsi. Iunia C. f. a. d. IX. k. novem.

1221. (= 918). — In Kircheriano

DERCINA IVANALARIA
II·BET·IDIBVS·NOVEMB

Descripsi. Mommsenius legit Nanalaria; mihi est Iuanalaria, quam sic appellatam puto, quod nata Iuvenalibus. Sermone plebeio potuit dici Iuvenalaria, ut Capsararia dicitur mulier pro Capsaria, Tusculanaria pro Tusculana. Mommsenius neglexit *i* supereminens: idem, sive potius amici eius, II·BET non viderunt. Quod vocabulum scriptum esse puto pro Abit vel Obit. Paulus ex Festo, p. 26, ed. Mull.: Veteres abisse pro obisse (Codd. adisse; emendavit A. Augustinus) dicebant.

1222. (= 885). — Ex Baldinianis.

IVENTIA·PR·N·IVN

Ut Iuanalaria, sic Iuentia hac aetate scribebatur pro Iuventia. Lege: Iuventia pr. n. iun.

1223. (= 886). — Ex Baldinianis.

LAELIA XKN

Laelia x. k. n.

1224. (= 887). — Ex Baldinianis.

LAELIA ADK
CHORATI·A·D·VK IEP

Laelia C. Horatii a. d. v. k. sept. Litterae ADK versus primi abundant, errore scriptoris.

1225. (= 888). — In Kircheriano.

P·LARCI·C·L· DECEM
A·D·XIV K
HIL P

Descripsi. Mommsenius nescire se, ait, quo ego errore VIK bis posuerim in tabula. Oblitus sum, fateor, monere ad eum locum me, ut in re dubia, duplicem lectionem tradere voluisse. Puncta Momms. omisit. P. Larcius C. l. Hilarus P. a. d. XIV. k. decembr. P. hic est Periit.

Digitized by Google

1226. (= 889). — Ex Baldinianis.

ΡLAVTI XVK
A·D·DIC

P. Lautius a. d. xv. k. dic. (omisso revocantis signo).

1227. (= 890). — Ex Baldinianis.

LAΓIA·IIA AD K AP

Latialia a. d. k. apr. Latialia potuit dici pro Latiaria.

1228. (= 892). — In Kircheriano.

LICNIA
A·D·K·MARTIAS
XIII

Descripsi. Momms. dat A in fine v. 2 pro Λ. Nota signum ante numerum XIII, quod numerum ad superiorem versum revocat. Lege: Licinia a. d. XIII. k. martias.

1229. (= 893). — In Kircheriano.

Ρ·LIGVRIVS
Λ·D IV·NONAS·ΛΡR

Descripsi. Henzen. affirmavit in vasculo legi ΛΓR, quod est secus. Momms. omisit punctum post IV.

1230. (= 894). — Ex Baldinianis.

LIVIA·ADX

Livia a. d. x...

1231. (= 895). — In Kircheriano.

LIVIA
A D·VI N·O

Descripsi. Momms. v. 2, scribit Λ, idem addit punctum, quod ibi non extat.

1232. (= 896). — Ex Baldinianis.

LVCILLA·T·F
A·D·IVK·MAR

Lege: Lucil(i)a T. f. a. d. IV. k. mart.

Digitized by Google

1233. (= 897). — Ex Baldinianis.

LVCRETIA A·D·XII K·MAA

Lucretia a. d. XII. k. mar.

1234. (= 885). — Ex Baldinianis.

LVNIVIVS

Leges: L. Ummius potius, quam Lu. Iunius; quod non probo ob insolentiam imminuti praenominis Lu.

1235. (= 898). — In Kircheriano.

C·LVRIVS
PR·EID DEC

Descripsi. Litteram L male pro F habuerunt amici Mommsenii; iidem punctum post nomen non recte appinxerunt. Lege: C. Lurius pr. eid. dec. Praeneste legi in tegula sigillum sic scriptum: L·LVRIVS·PROCVL / FECIT.

1236. (= 899). — In Kircheriano.

C·LVTAT·A·D·IV·EID
INTE

Descripsi. C. Lutatius a. d. IV. eid. intercal.

1237. (= 900). — In Kircheriano.

C·LVTATI·Q·L

Descripsi. Momms. A pro A dedit punctumque omisit post Q.

1238. (= 901). — In Kircheriano.

LVTATIA
AD·IV·KO
NAATA

Descripsi. Adde tertium versum; ubi Lupius legit NA, ego olim NAN; modo NAATA legi pro certo habens. Lutatia a. d. IV. k. oct. nata (hoc est, quo die nata, obit).

1239. (= 902). — Ex Baldinianis.

Q·MAG ANT·DII IIIN

Q. Mag. ant. d. III. e. n. E pro eid. habes n. 1178.

1240. (= 993). — In Kircheriano.

Γ MAECI·A·D·XVI·K·FE

Descripsi. Punctum esse post FE duo amici Mommsenii, Henzenius et Kiesslingius testantur: at ibi punctum nullum est.

Digitized by Google

1241. (= 904). — Ex Baldinianis.

P·MALINA D IV K DE

P. Mall(o)nius? a. d. VI. k. dec.

1242. (= 905). — Ex Baldinianis.

C·MAN
VII IIID·MA

C. Manius vel Manlius VII. eid. ma.

1243. (= 906). — Ex Baldinianis.

LVCIA MANL
A·D·XII K·NOVEM

Momms. legit Lucius Manlius. Puto, Lucia Manii l(iberta) a. d. XII. k. novembr.

1244. (= 907). — Ex Baldinianis.

A·MARCI A·D·XII K
SE

A. Marcius a. d. XII. k. sext.

1245. (= 908). — Ex Baldinianis.

A·MARCI·L·A·D·III EID
NOV·

A. Marcius Lib. a. d. III. eid. nov.

1246. (= 991). — In Kircheriano.

PORTVNALIA
MARTA·PIOTICA

Descripsi. Portunalia pro Portunalibus positum. Legebatur olim Piotica. Quo die mortua est Mart(i)a Plotica erant Portunalia, nempe decessit XVI. k. sept. Punctum in v. 2 omisit Momms.: idem A pro A scripsit. Idem ait non extricare se Marta quod nomen sit. At Otacila pro Otacilia habes n. 1234, itaque hic Marta pro Martia scriptum esse puta.

1247. (= 909). — Ex Baldinianis.

MARTVRA
A·D·IX·K·NOEM

Martura a. d. IX. k. novembr.

Digitized by Google

1248. (= 910). — Ex Baldinianis.

M·MEVI
PR·N·DE

M. Mevius pr. n. dec.

1249. (= 911). — In Kircheriano.

A·MINATI·A·L
NONIS·NOVM

Descripsi. Pro nonis Momms. legit Nonii ut supra pro Philocratis legit Philocratii. Lectio est: A. Minatius. A. l. nonis novembr.

1250. (= 912). — Ex Baldinianis.

MINICIA
A·D·III·EIDS

Minicia a. d. III. eid. sept. vel sext.

1251. (= 913). — In Kircheriano.

Λ·MINVCI
Λ·D·IV·EIDV

Descripsi. Momms. vertit Λ in A: idem puncta omnia omittit adhibetque Lupi lectionem FS pro V in fine, suppletque februarias.

1252. (= 914). — Ex Baldinianis.

MINVCIA·AE·IV

Minucia a. eid. iun.

1253. (= 915). — Ex Baldinianis.

T·MVNATI·ADVX SEPT

T. Munatius a. d. v. k. sept.

1254. (= 916). — Ex Baldinianis.

MVNIAL
A D VII K DIICE

Muniae a. d. VII. k. decembr. Nota secundum vel tertium casum.

1255. (= 917). — Ex Baldinianis.

P·NAEVI·A·D·X·K
SEX

P. Naevius a. d. x. k. sext.

Digitized by Google

1256. (= 919). — Ex Baldinianis.

L NERI
ΛDV·KNOV

L. Nerius a. d. v. k. nov.

1257. (= 920). — Ex Baldinianis.

C NOVIVS·A·D·XI·KN

C. Novius a. d. xi. k. n.

1258. (= 921). — Ex Baldinianis.

NVMETORIA
A·D·XVII K IVN

Numetoria a. d. xvii. k. iun. Nota *e* pro *i* in Numetoria plebeio sermone servatum ex veteri orthographia.

1259. (= 922). — Ex Baldinianis.

P NVMOR
A·D·IV·K·IAVA

P. Numitor. a. d. iv. k. ianuar.

1260. (= 923). — Ex Baldinianis.

CN·OBINI·A·D·XIIII K·SEP

Cn. Obinius a. d. xiiii. k. sept. Nota raram hac aetate in numeris scribendis adiectionem. V. Gramm. pag. 13.

1261. (= 924). — Ex Baldinianis.

Λ·D·III K NOEM
ORATIA

A. d. iii. k. novembr. Horatia. Nota omissam initio aspirationem, ut in Irtio tituli superius allati.

1262. (= 925). — Ex Baldinianis.

M ORBIVS·A·D·IIII·K·DE

M. Orbius a. d. iiii. k. dec.

Digitized by Google

1263. (= 926). — Ex Baldinianis.

P·ORCVNI·A·D·XV·K·DEC

P. Orcunius a. d. xv. k. dec.

1264. (= 927). — Ex Baldinianis.

M·ORVCVLE
MARO
AD·VI·K·DEC

M. Oruculeius Maro a. d. vi. k. dec. Nota *o* pro *au* et omissum *n* in Oruculeius pro Aurunculeius.

1265. (= 928). — Ex Baldinianis.

ADIIX·K SEP
OTACILA
ACA)

A. d. iix. k. sept. Otacilia Achai.

1266. (= 929). — In Kircheriano.

C·PACCI·C·h·SAhVI
PR·NON·IAN

Descripsi. Mommsenius ubique A pro Λ habet. C. Paccius C. l. Salvius pr. non. ian.

1267. (= 930). — In Kircheriano.

ΠΑΠIRI·PRID·IIIDVS·DIICIIBRIS

Descripsi. Momms. omisit punctum post PRID, quod suppleta *a* legit: Papiria prid. eid. decembres.

1268. (= 931). — In Kircheriano.

P·PERCENNI A·D·VIII EID
OCT

Descripsi. Momms. nec P apertum exhibet, nec puncta duo in A·D· Lege: P. Percennius a. d. viii. eid. oct. Nota iterum in numero adiectionem.

1269. (= 932). — Ex Baldinianis.

M PERPEA
A·D·VII K DEC

M. Perperna a. d vii. k. dec.

Digitized by Google

1270. (= 933). — Ex Baldinianis.

C·PESCENNI C. Pescennius.

1271. (= 934). — Ex Baldinianis.

PETI·LIA·D IX K NO

Lege: Petili(a) a. d. IX. k. nov. Cf. n. 1267.

1272. (= 935). — Ex Baldinianis.

TEXNA CLADIIIDNO
PETRONIA

Lege: Tertia Petronia C. l. a. d. eid. nov.

1273. (= 936). — Ex Baldinianis.

D·PIS) D. Piso.

1274. (= 937). — Ex Baldinianis.

ΠΟΠ Lege, si vis, P. Oppius, sive Popilia.

1275. (= 938). — Ex Baldinianis.

M·PRID·NOV·NOVII
L·POPIL L·L·

M(oritur) prid. non. novembr. L. Popillius L lib.

1276. (= 939). — In Kircheriano.

CVN·POPONI
A·D·IIII·K·MAR

Descripsi. Momms. P clausum habet. Cuint. Pomponius a. d. IIII. k. mart. Nota C pro Q, Graecorum consuetudine, qui Κόϊντον scribunt; item i omissum, et in numero adiectionem.

1277. (= 940). — Ex Baldinianis.

C·PORCI·A·D III EID·SEX·

C. Porcius. a. d. III. eid. sext.

Digitized by Google

1278. (= 941). — Ex Baldinianis.

A< PORCI
A D K SIIX

M? Porcius a. d. k. sext.

1279. (= 942). — In Kircheriano.

PROTARCVS·P·K·F
PVB·

Descripsi. Post K punctum omittit Mommsenius. Protarcus Publius pr. kal. febr.

1280. (= 943). — In Kircheriano.

P·PVBLIC·M·L
PROTIIM

Descripsi. P apertum non exhibet Momms., nec punctum post M. P. Publicius M. l. Protemus.

1281. (= 944). — Ex Baldinianis.

QVINCTIA A D XIV K·OCT

Quinctia a. d. XIV. k. oct.

1282. (= 945). — Ex Baldinianis.

L·RAGONIS

L. Ragonius.

1283. (= 946). — Ex Baldinianis.

C·REMIS AD·V·E·Q

C. Remmius a. d. v. eid. quinct.

1284. (= 947). — Ex Baldinianis.

P·L·L P·ROCIVS
ANT·DIII
XI·K·MATI

Lege P. Rocius P. L. Lib. (tribus primis clementis post Rocius translatis) ante diem XI. kal. martias.

1285. (= 948). — Ex Baldinianis.

RVFILIA
⅄⁝X

Rufilia fortasse A. L. Xantha?

Digitized by Google

1286. (= 949). — Ex Baldinianis.

A D·XI K M
ROSC

A. d. XI. k. m. Roscia.

1287. (= 950). — Ex Baldinianis.

RVBRIA
EIDVS APRILIIS

Rubria eidus apriles. Supple: ante.

1288. (= 988). — Ex Baldinianis.

RTELA·VA — Rutela vale. Potest Rutela pro Rutelia esse, ut Otacila pro Otacilia n. 1265; item Rutela pro Rutila. In utroque *e* pro *i* scriptum ex veteri consuetudine.

1289. (= 951). — Ex Baldinianis.

SAL·AL·L·N·MAI — Lege Spurius Albinus Albini Lib. non. mai; sive Sal(via) A. L. liberta n. mai.

1290. (= 952). — In Kircheriano.

ΠAVLLAE·SALVIAE

Descripsi. Π quadratum non adhibet Mommsenius.

1291. (= 953). — Ex Baldinianis.

S A D XII K OC
SALVIA ΠOSIVV — S(epulta) a. d. XII. k. oct. Salvia Postumia. Cf. M(oritur), P(erit) in similibus.

1292. (= 954). — In Kircheriano.

M·SIICTILIS
A·D·VII·K·N
IV·IIID·DEC — Descripsi. Ait Momms. Henzenum monuisse, fortasse recte, punctum videri esse post M: item addit me dedisse N in fine, Lupium vero IV. Legit ipse Vera lectio est: M. Sectilius a. d. VII. k. nov. Sunt vero qui Sectilius scribi putant pro Secstilius, et hoc pro Sextilius.

Digitized by Google

1293. (= 955). — Ex Baldinianis.

SEIA Seia.

1294. (= 956). — Ex Baldinianis.

M·SIIPRONII A D K SIIPTE

M. Sempronii a. d. k. septembr. Nota secundum casum per *i* duplex scriptum.

1295. (= 957). — In Kircheriano.

A·D·IV·IIID·DEC
M·SEMΠRONI·L·F TER
OSSIVA

Descripsi. Punctum post F posuit Momms. qui nec Π apertum exhibuit. Ossua alibi etiam legimus; hic fortasse scriptum Osstua (ὄστεα).

1296. (= 958). — Ex Baldinianis.

TI·SIIΠR·AD·XVI·QVI

Tiberius Sempronius a. d. XVI. Quinctiles. Scriptor omisit K.

1297. (= 959). — Ex Baldinianis.

CN SERVILII A·D·IV·
NONSE

Cn. Servilii a. d. IV. non. sept. vel sext. Nota et hic secundum casum cum duplice *i*.

1298. (= 960). — Ex Baldinianis.

SERVILIA·A·D·IIX·
EIDV·MAR

Servilia a. d. IIX. eidus mart.

1299. (= 961). — Ex Baldinianis.

A·D·V·K·APRILIS·SERVILIA

A. d. v. k. aprilis. Servilia.

1300. (= 962). — Ex Baldinianis.

SPVRIA·A LIB
A·D·V·NOVM

Spuria A. lib. a. d. v. k novembr.

Digitized by Google

1301. (= 963). — Ex Baldinianis.

T·SVLPICI·L·L
A D X K MART

T. Sulpicius L. l. a. d. x. k. mart.

1302. (= 983). — Ex Baldinianis.

A D IV IIIDV OCT
COMVS SVNTI

A. d. IV. eidus octobres Comus L. Sunti?

1303. (= 964). — Ex Baldinianis.

M·TERENTI·AD·VII K D

M. Terentius a. d. VII. k. dec.

1304. (= 982). — In Kircheriano.

HIMINIS·TERE·
A·D·XIII·K·MAIAS

Descripsi. De H frustra dubitat Momms. Item: expectasses, ait, Huminis pro Hymnis? Himnis Terentia a. d. XIII. k. maias.

1305. (= 965). — Ex Baldinianis.

TETTIA GVMNA
A·D·VI EID·F

Tettia Cumana a. d. VI. eid. F. Nota G pro C in Cumana.

1306. (= 966). — Ex Baldinianis.

L·TISA AD XII K SEP

L. Tisanius? a. d. XII. k. sept.

1307. (= 967). — Ex Baldinianis.

TITHE NON·OCTO

Tithe nonis octobribus. Tithe e graeco τίτθη?

1308. (= 968). — Ex Baldinianis.

TITINIA·A·D·VII·K·MAR

Titinia a. d. VII. k. mart.

Digitized by Google

1309. (= 969). — In Kircheriano.

Q·TITINI·A D·IX
K·IVN

Descripsi. Scriptor primo XI signavit, deinde scalpro errorem sustulit, et reposuit IX; quod nemo hactenus notavit. Q. Titinius a. d. IX. k. iun.

1310. (= 987). — Ex Baldinianis.

A·D VIII ATOI·HOΔ
EIDV ARIL

A. d. VIII. eidus apriles A. Toius Hodegus? Nota H formam palaeographicam.

1311. (= 686). — Ex Baldinianis.

TORI·A·D·IIX K DEC

Tori(a) a. d. IIX. k. dec. Nota *a* sublatum, ut superius in Papiri(a), al.

1312. (= 970). — Ex Baldinianis.

TVRRANIAI A·D·VII EID
INTERK

Turraniai a. d. VII. eid. interkal.

1313. (= 971). — Ex Baldinianis.

T·TVSANIS
A·D·III·E·D

T. Tusanius a. d. III. e. d.

1314. (= 972). — Ex Baldinianis.

T·TVTILI·AD·IIX EID·S

T. Tutilius a. d. IIX. eid. sept. vel sext.

1315. (= 973). — In Kircheriano.

C·VALERI·C·L·BARNAES
A·D·X·K·DEC

Descripsi. Momms. neglexit *i* supereminens. Idem Barnaes, ait, primo casu a consuetudine alienam contractionem habet, qua se Romani continent in efferendis nominibus syris barbarisque. At idem faciunt in graecis nominibus: exemplo sit CN·MINATIVS MVSAES (I. n. l. 6578).

Digitized by Google

1316. (= 974). — Ex Baldinianis.

CN·VALIIR
A D IIX EID DECNB

Cn. Valerius a. d. IIX. eid. decembr.

1317. (= 975). — In Kircheriano.

L·VALERIVS·SPINHHER
A·D·K·II·IVN

Descripsi. Henzen. notavit in vasculo esse fortasse SPINTHHER. Verum quam lineolam transversam putavit hastaeque litterae H impositam credidit, nulla est; fuit eo loco ictyocollae tenue filum haerens et facile aqua eluendum, quod et praestiti. Lectio secundi versus, certissima est; ne quis sollicitet, moneo. L. Valerius Spinther a. d. k. pridie iunias.

1318. (= 976). — Ex Baldinianis.

A D I·VII IIIDVS·IVN
C
CN·VARCNIF

A. d. VII. eidus iunias Cn. Varius Cnei fil. c(onditus). C puto sic explicari posse ut P, M, S, superius.

1319. (= 977). — In Kircheriano.

M·VERGVLEI
A·D·VI·EID·MAR

Descripsi. M. Verguleius a. d. VI. eid. mart.

1320. (= 978). — Ex Baldinianis.

VESPICIA·PR
E SP

Edidit post Bandinium Clemens Cardinalius, Inscr. Velitern. 232, Efemeridi di Roma n. 118. Bandinius negligenter NP pro PR. Vespicia prid. eid. sept.

1321. (= 979). — Ex Baldinianis.

C VILI A D II K NO
IV

C. Villius a. d. prid. k. novembr.

Digitized by Google

1322. (= 980). — In Kircheriano.

A·D·IIX·K·AP
VINVLEIAX

Descripsi. Kiesslingius et Henzenus non recte KMA pro K·AP emendandum putarunt. Lege: A. d. IIX. k. Apr. Vinuleia. Nota signum decussatum pro puncto positum.

1323. (= 1006, LXXIX, o). — Romae via Appia.

HOC·EST·FACTVM·MONVMENTVM
MAARCO·CAICILIO
HOSPES·GRATVM·EST·QVOD·APVD
MEAS·RESTITISTEI·SEEDES
BENE·REM·GERAS·ET·VALEAS
DORMIAS·SINE·QVRA

Versus sunt saturnii acciana fere orthographia scripti, quos sic scandes per anacrusin.

Hoc ést factúm monuméntum Márcó Caecílio
Hospés gratum ést quod apúd meas réstitístei sédes
Bene rém gerás et váleas dórmiás sine cúra.

1324. (= 1007). — In capite pontis S. Bartholomaei.

HOSPES·QVOD·DEICO·PAVLLVM·EST·ASTA·AD·PELLIGE
HEIC·EST·SEPVLCRVM·HAV·PVLCRVM·PVLCRAI·FEMINAE
NOMEN·PARENTIS·NOMINARVNT·CLAVDIAM
SVOM·MAREITVM·CORDE·DILEXIT·SOVO
GNATOS·DVOS·CREAVIT·HORVNC·ALTERVM
IN·TERRA·LIQVIT·ALIVM·SVB·TERRA·LOCAT
SERMONE·LEPIDO·TVM·AVTEM·INCESSV·COMMODO
DOMVM·SERVAVIT·LANAM·FECIT·DIXI·ABEI

Senarii iambici sunt, quorum verba non pauca mutavit Osannus ut alios faceret senarios, absurdo ausu. V. 8 in codice Kyriaci qui Parmae asservatur legitur DEIXI·ABEI. Femina cui dicatum est sepulcrum nomen habuit Claudia Pulcra. Lusum puta esse quod ex falsa etymologia vocis sepulcrum sumpsit poeta, quasi inesset pulcrum, et antithesim sic facit vocans sepulcrum haud pulcrum Pulcrae feminae. V. 3 Parentis primus casus pluralis pro Parentes. Mirum v. 1 PELLIGE pro quo expectasses PERLEGE.

Digitized by Google

1325. (= 1027, LXXX, A). — Romae via Appia.

HOSPES·RESISTE·ET·HOC·AD·GRVMVM·AD·LAEVAM·ASPICE·VBEI
CONTINENTVR·OSSA·HOMINIS·BONI·MISERICORDIS·AMANTIS
PAVPERIS·ROGO·TE·VIATOR·MONVMENTO·HVIC·NIL·MALE·FECERIS
C·ATEILIVS·SERRANI·L·EVHODVS·MARGARITARIVS·DE·SACRA
VIA·IN·HOC·MONVMENTO·CONDITVS·EST VIATOR·VALE

EX·TESTAMENTO·IN·HOC·MONVMENTO·NEMINEM·INFERRI·NEQVE
CONDI·LICET·NISEI·EOS·LIB·QVIBVS·HOC·TESTAMENTO·DEDI·TRIBVIQVE

Versus sunt senarii, quos sic distingues, suppleto versu secundo, ut pari sit mensura cum ceteris:

Hospes resiste et hoc ad grumum ad laevam aspice
Ubei ossa continentur Cai Evhodi Atilii
Hominis boni misericordis amantis pauperis
Rogo, viator, te, monumento huic nil male feceris.

V: 3 praeposui vocem ossa, et v. 5 scripsi viator te pro te viator. Ritschelius tale versuum exemplar proposuit, Mus. Rhen. t. XIV p. 307, disiiciens et conglutinans membra poetae alium sensum induxit.

Hospés resiste et hóc grumum ad laevam áspice
Ubei cóntinentur *cóndita* ossa hominís boni
Amántis misericórdis *frugi* páuperis
Rogo té viator *túmulo* huic nil male féceris.

1326. (= 1008). — Romae in insula tiberina, lapide tiburtino oblongo duabus paginis inscripto.

VLIA·QVINCTI·RANCI·FEILIA
IBERTI·PROTI·QVOI·FATVM·GRAVE
PARCAE·AC·FINEM·VITAE·STATVERVNT
ET·BIS·DECEM·ANNEIS·NATA·INDIGNITER
5 ONCEPIT·LEIBERVM·SEMEN·DVPLEX
PARERET·PATRONO·AVXILIVM·AC·DECVS
TA·COMMODA·ATQVE·INCOMMODA
MORS·ERIPVIT·SVEIS·PARENTIBVS
VMMO·IN·LVCTV·AC·SOLLICITVDINE
10 RIO·GNATAE·FLETVS·IIV·DIES

EDVNT·SIBEI·ESSE·TALEM·EREPTAM·FILIAM
PATER·MEI·ET·GENETRIX·GERMANA·ORO·ATQVE·O

Digitized by Google

DESINITE·LVCTV·QVESTV·LACRVMAS·FVNDERE
SEI·IN·VITA·IVCVNDA·VOBEIS·VOLVPTATEI·FVEI
15 VIRO·ATQVE·AMEICEIS·NOTEISQVE·OMNIBVS
NVNC·QVONIAM·FATVM·SE·ITA·TOLIT·ANIMO·VO
AEQVO·VOS·FERRE·CONCORDESQVE·VIVERE
QVAS·OB·RES·HOC·MONVMENTVM·AEDIFICAVIT
SVAE·GNATAE·SIBEIQVE·VXORI·HANC·CONSTITVIT
20 AETERNAM·VBEI·OMNES·PARITER·AEVOM·DEGERE

Supplevit Hauptius adnotans quaedam esse a quadratario turbata aut omissa aut errata. — V. 2 legit Prote ut sit nomen graeca forma mulieris, defunctae. V. 3 supplet crudeles (parcae): melius puto infestae. V. 6 monet sculptorem male traiecisse, pareret, debereque legi patrono pareret. Ego 14 duorum versuum mensuram peccantem emendo sic:

Sei in vita iucunda et voluptatei fuei.
Viro atque ameiceis atque noteis omnibus.

Item v. 19 mihi videtur versus sic restituendus:

Gnatae sibei atque uxori hanc constituit domum.

Schraderus recte tres ultimos versus locat post versum undecimum (apud Burmann. Anthol. Auct. Lat. II, n. LXX). Quibus praemonitis, totum epigramma sic fere legendum erit:

Heic est sepulta Quincti Ranci filia
Quincti liberti, Prote, quoi fatum grave
Infestae parcae ac finem vitae statuerunt
Vix quom esset bis decem anneis nata, indigniter!
Nam quod concepit leiberum semen duplex,
Quom iam pareret patrono auxilium et decus
Futurum ad cuncta commoda atque incommoda,
Immitis mors eripuit sueis parentibus.
Nunc illi summo in luctu ac sollicitudine
Prae desiderio gnatae fletus in dies
Edunt sibei esse talem ereptam feiliam.
Quas ob res hoc monumentum aedificavit pater
Gnatae sibei atque uxori hanc constituit domum
Aeternam, ubei omnes pariter aevom degerent.
Pater mei et genetrix germana oro atque obsecro
Desinite luctu questu lacrimas fundere,
Sei in vita iucunda et voluptatei fuei
Viro atque ameiceis atque notis omnibus.
Nunc, quoniam fatum se ita tolit, animo volo
Aequo vos ferre concordesque vivere.

Digitized by Google

1327. (=1009, LXXXXI). — Romae in villa Altieria.

(litt. maior.) EVCHARIS · LICINIAE · L ·
DOCTA·ERODITA·OMNES·ARTES·VIRGO·VIXIT·AN·XIIII
HEVS·OCVLO·ERRANTE·QVEI·ASPICIS·LÉTI·DOMVS
MORARE·GRESSVM·ET·TITVLVM·NOSTRVM·PERLEGE
AMOR·PARENTEIS·QVEM·DEDIT·NATAE·SVAE
VBEI·SE·RELIQVIAE·CONLOCARENT·CORPORIS
HEIC·VIRIDIS·AETAS·CVM·FLORERET·ARTIBVS
CRESCENTE·ET·AEVO·GLORIAM·CONSCENDERET
PROPERAVIT·HÓRA·TRISTIS·FATALIS·MEA
ET·DENEGAVIT·VLTRA·VEITAE·SPIRITVM
DOCTA·ERODITA·PAENE·MVSARVM·MANV
QVAE·MODO·NOBILIVM·LVDOS·DECORAVI·CHORO
ET·GRAECA·IN·SCAENA·PRIMA·POPVLO·APPARVI
EN·HOC·IN·TVMVLO·CINEREM·NOSTRI·CORPORIS
INFESTAE·PARCAE·DEPOSIERVNT·CARMINE
STVDIVM·PATRONAE·CVRA·AMOR·LAVDES·DECVS
SILENT·AMBVSTO·CORPORE·ET·LETO·TACENT
RELIQVI·FLETVM·NATA·GENITORI·MEO
ET·ANTECESSI·GENITA·POST·LETI·DIEM
BIS·HIC·SEPTENI·MECVM·NATALES·DIES
TENEBRIS·TENENTVR·DITIS·AETERNA·DOMV
ROGO·VT·DISCEDENS·TERRAM·MIHI·DICAS·LEVEM

Ex hoc lapide Mommsenius arguit graecos ludos Romae factos ante Neronem, cuius aetatem ait, hoc monumentum antecedit. Nota accentum in longis vocalibus Léti, Hóra. Quadratarius v. 3 scripserat OCVLE et emendavit.

Inscriptionem graecam ΕΥΧΑΡΙΣ ΛΙΚΙΝ sub thorace feminae recens incisam sine dubio putavit Mommsenius: at contra Huebnerus, qui in Museo Matritensi vidit, testatur esse antiquam et genuinam.

1328. (=1010). — Romae.

PRIMAE
POMPEIAE
OSSVA·HEIC
FORTVNA SPONDET MVLTA
MVLTIS·PRAESTAT·NEMINI·VIVEINDIES
ET HORAS·NAM PROPRIVM EST NIHIL
SALVIVS ET EROS DANT

Digitized by Google

Ex Odericio. Versus ut sint senarii iambici sic emendandi videntur:

Fors spondet multa multis praestat nemini
Vive in dies et horas; nam proprium est nihil.

1329. (=1011). — Romae via nomentana vetere.

AVRELIVS·L·L
HERMIA
LANIVS·DE·COLLE
VIMINALE

HAEC·QVAE·ME·FAATO
PRAECESSIT·CORPORE·CASTO
CONIVNX·VNA·MEO
PRAEDITA·AMANS·ANIMO
FIDO·FIDA·VIRO·VEIXIT
STVDIO·PARILI·QVM
NVLLA·INAVARITIES
CESSIT·AB·OFFICIO

AVRELIA·L·L

AVRELIA·L·L
PHILEMATIO

VIVA·PHILEMATIVM·SVM
AVRELIA·NOMINITATA
CASTA· PVDENS·VOLGEI
NESCIA·FEIDA·VIRO
VIR·CONLEIBERTVS·FVIT
EIDEM·QVO·CAREO
EHEV
REE FVIT·EE·VERO PLVS
SVPERAQVE·PARENS
SEPTEM·ME NAATAM
ANNORVM·GREMIO
IPSE·RECEPIT·XXXX
ANNOS·NATA·NECIS·POTI
ILLE·MEO·OFFICIO ꝟOR
ADSIDVO·FLOREBAT·AD·OMNIS

Ex Sirmondo. — V. 10 coniecturam a Schradero et Hauptio commendatam recepit Mommsenius, posito QVIN pro QVM: inde in v. 11 Schraderus emendavit amaritie pro avarities: Hauptius probavit, Mommsenius secutus est. Praeterea hic vocem avarities vel avaritie subabsurdam esse iudicavit, et quae vix ferri possit. Sic eo auctore textus novus prodiit:

Quin nulla in amaritie cessit ab officio.

Aliam ego sequor viam; QVM emendo in QVAM et tmesin in verbo, incessit, agnosco, ut sensus sit evidens: Quam nulla avarities incessit ab officio: quo loco, ab, significat, quod attinet ad. Veteres avaritiem ad quamcumque immoderatam cupiditatem traxere, ut Graeci πλεονεξίαν. Furlanettus in lexico sic erat interpretatus:

Quam nulla inavarities cessit ab officio.

Novum adstruens vocabulum inavarities, et novam significationem verbi cedo, pro cedere facio.

Digitized by Google

1330. — Romae.

HIC·EST·ILLA·SITA·DVLCIS
SALLVSTIA·RVFA
QVAE·SEMPER·MERITIS
PRAESTITIT·OFFICIA
Q·MARCIVS·PHILIPPVS
OLLAS·DVAS

Borghesius, qui edidit (Œuvres VI, 187), retulit ad tempora reipublicae, aut saltem Augusti.

1331. — Romae.

HIC EST ILLA SITA PIA FRVG·CASTA
PVDIC·SEMPRONIA MOSCHIS CVI
PRO MERITEIS AB CONIVGE GRATIA
RELATAST

Ex Mazochio pag. CXXXIV versa.
Est praecedenti suppar. Versus continet duos, prosa interiecta. — V. 2 lege Quoï.

Hic est illa sita pia frugi casta pudica, Sempronia Moschis,
Quói pro meriteis ab coniuge gratia relatast.

1332. (= 1012, LXXX, D). — Romae tabula in monte Coelio effossa.

C·CANINIVS·C·F
ARN·LABEO·PATER

OMNES·HEI·MEI·SVNT·FILIVS·ILLVM·MAN
ILLE·ILLAM·MERITO·MISSIT·ET·VESTEM·DEDIT
QVOAD·VIXSI·VIXSERE·OMNES·VNA·INTER·MEOS
EVNDEM·MI·AMOREM·PRAESTAT·PVERILEM·SENEXS
MONVMENTVM·INDICIOST·SAXSO·SAEPTVM·AC·MARMORI
CIRCVM·STIPATVM·MOERVM·MVLTEIS·MILLIBVS

Versus a quinto ad octavum extant in Museo Vaticano, ubi contuli. — V. 4 Ursinus de famil. p. 49 legit MERITO MISSIT, Pighius, ut dedi. Addidit accentus Caietanus Marinius vocibus mármori et stipátum v. 7 et 8: hos, et praesertim priorem nequaquam apicum speciem prae se ferre amici Mommsenum docuere. Ritschelius ne tenuissimum quidem apicum vestigium apparere ait (Enarr. tab. p. 77), nec in ectypo suo nec in apographo Henzeniano.

Digitized by Google

1333. (= 1013, LXXXVIII, A, B, C). — Romae in monumento quod est inter viam lavicanam et praenestinam situm.

a EST·HOC·MONIMENTVM·MARCI·VERGILEI·EVRYSACIS
PISTORIS·REDEMPTORIS·APPARET

b EST·HOC·MONIMENTVM·MARCI·VERGILI·EVRYSACI*a*

Versus esse saturnios, ne mirere, affirmat Ritschelius, (Enarr. tab. p. 77), addens « indoctum hominem incepisse potius, quam perfecisse', suppressa in v. 2 prioris hemistichii thesi, praeter legitimas theses suppressas ».

Est hóc monuméntum Márcei Vérgilei Eurỳsacis
Pistóris redémptóris áppáret.

Inscriptio quae respicit viam praenestinam mutila est, cum amiserit primas quindecim litteras; integra haec est quam dedi hoc loco, *a*. Altera inscriptio quae sequitur, *b*, legitur in postica facie monumenti.

Constat M. Vergilium Eurysacem sibi monumentum fecisse dum adviveret; dicit enim se apparere (magistratibus). Haec est Mommsenii interpretatio: Braunius et Henzenius suppleverunt apparetorum redemptor, quod redimeret panem praebendum apparitoribus, et redemptorem apparetorum ea de causa latine potuisse dici satis absurde putarunt. Forchhammerus ait, apparet ex monumento me pistorem fuisse, nempe quia constat monumentum vasculis panariis!

1334. (= 1016, LXXXVIII, D). — In tabula marmorea arcam quadratam exhibente.

FVIT·ATISTIA·VXOR·MIHEI
FEMINA·OPITVMA·VEIXIT
QVOIVS·CORPORIS·RELIQVIAE
QVOD·SVPERANT·SVNT·IN
HOC·PANARIO

Ad monumentum pertinuit Eurysacis. Nota opituma pro optuma; quod superant, pro quae superant. Ritschelius putat versum esse saturnium, statuens Eurysacem vel voluisse, vel debuisse, aut potuisse saltem sic canere:

Fuít mi Atístia úxor fémina opítuma veíxit.

Digitized by Google

1335. (=1018, LXXXVIII, E). — Ibidem. Hodie ablata est aut periit.

QVCIVS·FORMAT
VICERVNT·MORES·FI

Facile pro Qucius leges Quoius cum Ritschelio. At mecum Forma, pro Format, et supplebis sic probabiliter: Quoius forma(m) vicerunt mores fidesque. Ritschelius supplet: Quoius formae decorem vicerunt mores, nempe oblitus est initium vocis FI, quam non supplevit.

Idem versum inde saturniam efficit:

Quoiús formaé decórem vícérunt móres.

At recte suppletum scandes pro senario trochaico.

Quóius fórmam vícerúnt morés fidésque.

1336. (=1017, LXXXVIII, F). — Prope monumentum Eurysacis.

OGVLNIVS
PISTOR·SIMI
AMICVS

Supplebis v. 2 similaginarius.

1337. (=1019). — Tabula marmorea Romae in coenobio S. Pauli.

TAVIE·PVLCHRE·DECES·VIIII
STE·HOC·VOLVIT·MONVMENTO·AM
OGAVI·VT·FACERET·MONVMENTVM·M
MPETRAVI·ID·AB·EO·LAVDO·BENEVOLEN
5 NI·HEIC·ANIMO·DVO·VT·ESSEMVS·SITI
PARI·CONIVGIO·VIRTVTE·SVMMA·INDVSTRIA
VIXSI·ET·FORTVNAM·QVOAD·VIXI·TOLI
TERTIA·QVOM·ESSEM·ME·PRIMAM·SPERAVI·FORE

QVOM·QVOD·SPERAREM·ECIEM·ME·RETINERE·POTESSE
10 SPE·AMISSA·VOLVIT·ME·FORTVNA·HEIC·RETINE
QVONIAM·ME·FORTVNA·INIQVA·NON·SIVIT·FRVI
NIHIL·TIMEO·NEC·CONFIDO·MORIVNDVM·SCIO
VIVAM·QVAM·ORNARE·STVD /// ORNAVI·MORTVA

Contuli et emendavi pluribus in locis posito *i* supereminente, quam formam neglexit saepius editio mommseniana. Epigramma videtur corrigendum et supplendum sic:

maritus fecit
Tertiae Octaviae Pulchrae. decess. VIIII (vel kal. vel id. mensis...). -
Vixsit caste: hoc voluit monumento ambos condi.
(uxor ait)

Digitized by Google

Virum rogavi ut faceret monumentum mihi
Impetravi id ab eo: laudo benevolentiam,
Uni heic animo duo ut essemus siti,
Pari coniugio virtute summa industria
Vixi et fortunam quoad vixi toli
Tertia quom essem me primam speravi fore
(Vir dicit)
Quom, quod speraram, eccam me retinere potesse
Spe amissa, voluit me fortuna heic retinere
Quoniam me fors iniqua non sivit frui
Nil timeo nec confido moriundum scio
Vivam quam ornare studii ornavi mortuam.

Hauptius syllabam secundam in voce impetravi v. 4 putat excusari posse ut longam, plebeia consuetudine. Mihi magis placet transferre: id impetravi. — V. 6 pro coniugio ille ponit connubio: versumque heptametrum facit quod non probo. — In vv. 5 et 7 hiatum poeta admisit dŭŏ ŭt, vīxsī ēt. — V. 8 sententia haec esse videtur. Dicit mulier: quoniam omine non bono, Tertiam me parentes nominarunt, ego speravi futuram primam, nempe non nomine, sed virtute. Nempe, qua ratione mulieres quae appellantur bonae, pudicae, pudentes, castae, frugi, primae etiam elogii gratia dicuntur, ita speravi fore me appellandam primam. Hanc interpretationem confirmat titulus inferius afferendus in quo Gavia quaedam liberta hac exornatur laude, quod fuerit FEMINA PRIMA. — V. 9 ECIEMME lapis, Momms. ME sublato, eciem emendavit MECVM: quod non placet; magis restituo ECCAM ME. — V. 10 FORS reposuit Hauptius pro fortuna: — V. 11 NIL pro NIHIL.

1338. (=1020, XCII, A). — Romae in museo capitolino

Supra epigraphen visuntur: perpendiculum, circinus, amussis, pes, norma.

M·AEBVTIVS·M·L·
MACEDO·PATER
M·AEBVTIVS·M·L·
CALLISTRATVS·F·
V·M·AEBVTIVS·M·L·EROS
V·IVLIA·L·L·BERENICE\F·
IVLIA·L·L·HESVCHIVM
POMPONIA·L·L·SELEN
E
CLODIA·)·L·ANTIOCIS

Digitized by Google

Descripsi. Nemo ex nuperis editoribus instrumenta indicavit fabrilia in tympano sculpta praeter Ritschelium (Enarr. tab. p. 80). Momms. titulum esse putat aetatis imperatoriae. Nota lineolam revocantem F a v. 6 ad versum 5 superiorem. In SELENE E subiacet, at lineola revocans omissa est.

1339. (= 1021). — Romae via latina.

L·AEMILI·L·F
IN·FROD·PED
XIIX·IN·AGR
PED·XX

Quo primum tempore inscribi cippis sepulcralibus coeptum sit in fronte pedes tot, in agrum pedes tot, latet. Mommsenius ait se nullum invenisse titulum his signatum notis anteriorem aetate Augusti: antiquissimosque adhibere integriora vocabula, latitudinem magis significantia quam quousque in fronte et in agrum sepulcrum excurreret.

1340. — Romae via appia nova.

AEFICIA·M·L
SCVRA
LATIVS·L·L
EPAPRODITVS

Descripsi. Aeficia gens nota. Suetonius de gramm. illustr. 4 Eficium memorat equitem romanum praedivitem. Aeficiam dant lapides. Ephem. Rom. XIII, 95 M·AEFICIVS ANTIPA, Cardin. Dipl. 2 AEFICIA M·L SALVIA AEFICIA M L SVRA. Nota Scura pro Scurra, Atius pro Attius, et omissum simul afflatum in Epaproditus.

1341. (= 1022). — Romae in coenobio S. Pauli. Deiphilus est Δίφιλος.

D·AIMILIVS·L·L
DEIPHILVS

1342. — In museo vaticano.

(litt. maior.) MANIVS
AEMILIVS LEP
STRATO·ROGATO
IN FRONTE · P · X
IN AGRO · P · XIIX

Descripsi. Manii Lepidi tres saeculo septimo vergente et initio octavi consules noti sunt: primus a. 676, alterque a. 688, et tertius a. 710. Ab horum altero utro potuit hic strator manumitti et nominari. Borghesius (Œuvr. III, p. 289) illi Lepido libertum attribuit, qui consul fuit cum Statilio Taur. a. 764. — At maiorem antiquitatem tituli formula mihi prae se ferre videtur. — V. 3 lege strator, item rogator.

Digitized by Google

1343. (= 1023). — Roma Senogalliam delatus.

P·AEIDI·TRVP
HONIS·LOCV
SIBI·ET·SVEIS

1344. — Romae via appia nova.

Γ · A L B I V/// Ɔ Lv
ALBIA · Γ · L · ZOSIMA
ALBIA · Γ · L · ΓRIMA
ALBIVS·L·L·RVΓIO
IN FR Γ XII INAΓ X

Descripsi. — V. 1 lege P. Albius mulieris, nempe Albiae, libertus vivit. — V. 4 Rufio. Γ pro F scriptum invenies identidem artificum negligentia.

1345. — Romae in museo vaticano.

ALEXANDR
AEMILI
ERONIS·SER
COCVS

Descripsi. Nota in Alexandr *e* omissam.

1346. (= 1024). — Romae.

L·ALFIO·C·L·L·PROTHVM
PATRONO · NOSTRO
L·L·ALFIEIS·L·L·HILARVS
ET · PROTHVMVS
LIBERTIS · DE · SVO
FACIVNDVM · COER
ET · LIBERTIS · LIBERTAB
QVE·NOSTRIS·IN·FR·PE.
XII · IN · AGR · PE · XVI

Ex Pighio aliisque. — Alfieis, libertis, vetustiore orthographia scriptum pro Alfiei, libertei.

1347. — Romae in coenobio S. Pauli.

A·ANI L·L
AΓOL
A·ANIL·
ALEX///NDER
I · I I I

Descripsi. Lapis dissectus est medius.

Digitized by Google

1348. (= 1025). — Romae in museo vaticano.

AQVILLIAES
C·L·TERTIAE
C·AQVILLIVS
SOSANDER·L

Descripsi. A patrono Aquiliae Sosander praenomen sumit. Secundi casus in *aes* declinationis primae e vetere consuetudine, quae declinabat Aquilliais, orti esse putantur, et aetate augustea ac claudiana usurpantur identidem; in qua et *ais* pro *aes* invenitur scriptum.

1349. (= 1026). — Romae via appia.

L·ARELLIO·GLABRAI·L
DIOPHANTO
TITINIAI·NOBILI
VXSORI

1350. (= 1028, XCII, D). — Romae in museo vaticano.

P·ATINIVS·P·P·L
NICEPOR
MONVMENTVM
ME VIVO AEDIFIC
AVI ET IN MEO
MONVMENTO
.....

Contuli.

1351. (= 1029). — Romae in coenobio S. Pauli.

C·ATRIVS·C·F·VOT·HAR...
ATRIAE·C·L·ARBVSCVLA
C·ATRIVS·C·L·EROS·VIVIT
C· C·L·BARCATES
/// /// /// /// Λ C·L EVCLESIS
C·ATRIVS·C·L·AESOPVS
C C·L·APRODISIVS
//X TESTAME HS ⊕ ARBITR///
ATRI AES/// (litteris minoribus)

Descripsi plenius quam Marinius a quo pendet Mommsenius. — Vv. 4 et 7 locus vacuus relictus pro gentilicio. — V. 9 lege arbitr(atu) Atri Aes(opi).

Digitized by Google

1352. (=1030). — Romae in villa Campanae.

C·AV///
LVSIA
APOLLONIA
FEILIA

1353. (=1031). — Romae via salaria.

P·AVDASIVS
D·L·STEPANVS
LAMPYRINI
BENEVOLAE·SVEI

Ex Fabretto.

1354. (=1032, XCII, F). — Romae via appia, nunc in museo vaticano.

M AVRELIus m l
NICEPOR PATRON
AVRELIA·M·L·TRVP
HERA·M·AVRELIVS
M·L·APOLLONIVS·
M·AVRELIVS·M·L·
ALEXSANDER
M·AVRELIVS·M·L·
NICEPOR·M·AVRELI
M·L·RVFIO·M·AVRELI
M·L·ACASTVS

Contuli.

1355. (=1033). — Ibidem.

⊙
M·AVRELIVS·M·L
NICEPORVS·PATRONV
AVRELIA·M·L·TRVPHER
M·AVRELIVS·M·L·APOLO
NIVS·M·AVRELIVS·M·L·
EXSANDER·M·AVRELI

1356. — Romae via latina.

M BAEBIVS·SP·F
C·CORNELIVS
C·L·SOSVS·VIV

Descripsi.

Digitized by Google

1357. — Romae via appia nova in vinea Randaniniorum.

(litt. maior.) T·CAECILIVS·P·L
EVHODVS
(litt. maior.) M·ST LACCIVS·M·L
MENTOR

(litt. maior.) SAMIO
IN FR P·XII
IN AG· P·XII

Descripsi. Post v. 4 locus vacuus relictus est fortasse pro nomine gentilicio Samionis nondum manu emissi cum titulus sculptus est.

1358. (= 1034). — Romae via portuensi.

A·CAECILI·A·L·OLIPOR
CN·CAECILI·A·//SILONIS
CAECI ///A·A·ET·CN·L·ASIA
A·CAECILI·A·CN·L·ALEXANDRI
5 POLLA·CAECILIA·SPVRI·///
A·CAE//ILI·A·F·PAL·RVFI
T·SVLPICI·T·F·CAECILI·SAC·ISID·CAPITOLI
PORCIA·T·L·RVFA·SAC·SVLPICI·CAPITOLI
T·PORCIVS·T·F·COL·MAXSIMVS
10 T·SVLPICIVS·T·L·PRIMVS
C·VALERIVS·C·L··HILARCVRVS
Q·LOLIVS·QESTOR RVFVS
D·AVRELIVS·D·L· /// SEELLR
H·M·E NON·SEQ

Ex Boldetto. — Vv. 7 et 8 emendandi videntur sic:

T. Sulpicius T. f. Caecilius } Isidis Capitolinae.
Porcia T. l. Rufa Sulpicii Sac }

Tertullianus docet in Apolog. 6, ait Mommsenius, Serapidem et Isidem et Harpocratem cum suo cynocephalo Capitolio prohibitos inferri eo anno, quo Piso et Gabinius eversis etiam aris eorum abdicaverunt, nempe 696. — V. 12 traditur sic: QESTOR RVFVS et v. 13 in fine SEELLR. Momms. emendavit v. 12 Q·L STOR: puto Q·L ISTOR. — V. 13 forte reponendum Stella pro SEELLR.

Digitized by Google

1359. (=1035). — Romae in museo Campanae.

Q·CALIDIVS·Q·L·PARNACIS

CALIDIA Q F POSIL	Filia	Pater dextram filiae tenens	Mater	MAR// ↃL· CLVCE ƧRA

Clucera est Glycera. Nota signum quo syllaba RA ad superiorem versum revocatur.

1360. (=1036). — In arca ex lapide tiburtino.

P·CALVI·PHILODA
ET·CALVIAE PHILM

V. 2 fortasse Philumenae. P. Calvius Philodamus curator apparet in titulo sequenti.

1361. (=1037). — In puteali ex lapide tiburtino.

D·AVILLIVS·PAMPILVS·ↃL
T · SEXTIVS · HILARIO
P · SEPTICIVS · FAVSTVS
P·CALVIVS·PILODAMVS
CVRATOR
D·S·P

Praeter consuetudinem litterae singulares ↃL transferuntur post Avillii cognomen.

1362. (=1099). — In museo vaticano.

TERTIA·BASILIA·L·F·CAS·PIA

1363. (=1038). — Romae in museo capitolino.

CARFINIA M L · M
VIXIT · AN X··
IVCVNDA SVEIS
NIBVS OFFICIOSA
FVIT

Supple v. 4 omnibus officiosa.

Digitized by Google

1364. — Romae in coenobio S. Pauli.

CARTILIVS
TRVPO·CAR
[illegible]

Descripsi.

1365. — In museo vaticano.

P · CANIVS
P·L
PRIVATVS
OLYMPHVS·L·F

Descripsi. — V. 4 aspiratio additur vitiose in voce Olympus. Litteras L·F lege, Libertus fecit.

1366. — Ibidem.

P·CARTILI·P L
MVLONIS
SALIVIA·P·F·SEXTA
OSSA·HIC·SIT·SVN

Descripsi. Salivia alibi Saleivia est: Mulo pro Mylone esse tene.

1367. (= 1039). — Romae.

C·CASSIVS·Q·L
APVLLONIVS
VIVON
C·CASSIVS·C·F·COL
CASSIA·C·L
EPICARPIA
CASSIA·D·L·MVS
IN·FRONTE·P·XII
IN·AGRO·P·XIIX

1368. — Romae.

(litt. mai.) C CAVSINIVS · SCOLAE · L · SPINTER
IN·HAC·SOCIETATE·PRIMVS·CVR·FACTVS·EST·ET
HOC·MONVMENTVM·AEDIFICANDVM·EX·POLIEND
CVRAVIT·SOCISQ·PROBAVIT·HABET·PARTES·VIRILES
IIII OLL·XX
CAMPIA·L·L·CASSANDRA·CAVSINI·SIBI·ET·SVIS

E schedis Marchi. Schola hic est societas. — V. 4 partes viriles sunt ordines ollarum pro viris.

Digitized by Google

1369 (= 1040). — In museo vaticano.

T·CINCIVS·T·L·DORCO
LIBERTVS·IIX·TESTAMEN
FACIVNDVM·CVRAVIT

Contuli. Est aetatis augusteae.

1370. (= 1041). — Romae via aurelia.

A · CLODIVS · A · L
APOLLODORVS
VETTIA·Q·L·GLVCERA
A · CASCELLIVS · A · L
NICEPOR · MONV
FECERVNT · SOCEI
SIBI · ET · SVEISQVE

1371. (= 1042). — Romae in coenobio S. Pauli ex fundo Gallinario allatus.

L·CLODI·L·L·ARGENTILLI
CLODIAE·Ↄ·L·PHILOTAERAE
SIBI·ET·SVIEIS
⊙ CLODIAE·L·Ↄ·L·HILARAE

1372. — Romae via salaria.

L · CLEPPIVS
P·F·VEL·LABEO
EX · PICENO

Descripsi.

1373. — In museo vaticano.

V L CAELIVS·Ↄ L AVCTVS
V FVPSIDIA · Ↄ · L · SALVILLA
IN FR PVIS IN AGR P XII
SIBI · ET · SVEIS FECERVNT

Descripsi.

Digitized by Google

1374. (=1043, vide add. p. 561). — Roma Senogalliam illata.

Ì CLODI·PVLCHRI
L·FELICIS
SEMPER QVI FVIT
DVLCIS·SVEIS
CLODIA·PVLC·L·ATHENAIS
C · FIDVSTIO
C·L
SIBI ET DIACONO CONIVGI

Mommsenius recepisse se ait, quamquam patronus Pulcher potest fuisse P. Clodii trib. pleb. filius, qui Augusto imperante mortuus est. Deinde in add. et corr. p. 561 additis extremis versibus duobus, quos separatim n. 1053 ediderat sic:

C·FIDVSTIO·C·L·DIACONO
SIBI ET CONIVGI

ab Henzeno, ut ait, sibi male descriptos, statuit titulum non esse huius aetatis. Extremos hos ego versus in museo vaticano inveni et descripsi ut supra. Momms. ordinem invertit putans Diaconum cognomen esse Fidustii, nec cogitavit Clodiam Athenaidem parasse sepulcrum C. Fidustio sibi et coniugi suo Diacono.

1375 (=1044, LXXXIX, s). — In museo vaticano.

FAMILIAE·L·COCCEI·ET LIBERTEIS
ET·EORVM
DASIVS·DISP·DE·SVO·FAC-COER

V. 2 et eorum, nempe qui sunt eorum.

1376. — In museo vaticano.

D·COELIVS·D·L·DIOL
D D·L·MAHES
COELIA·D·L·PHILWE
D·COELIVS·D·L·ANTIOC
D D·L·ALEXANDE
INF P·XXIIII·IN·AGR·P·XX

Descripsi.

Digitized by Google

1377. — In museo vaticano.

CORNELIA·Ↄ·L·
HELENA·HIC·SITAST
CORNELIA·Ↄ·L·PHIL
VMINA·ΡATRONA
GN·CORNELIVS·GN·L·
OΡENTES · AVS
T·MARIVS·T·L·NICOL
IN·FRO·Ρ·X·INACR·Ρ·XII

Descripsi.

1378. (=1047). — Roma Florentiam allata.

L·CORNELIVS·L·Ↄ·L·SETVS
CORNELIA·L·L·PHILEVTERA
OLAS·DVAS

Momms. emendat v. 2 Pileleutera. Phileutera vulgi sermone ferri potest.

1379. (=1048). — In villa pamphilia titulus scalpro rasus.

L·CORNELI·L·L·SOCRATIS·CORNELIA·L·L·TRVPE

Trupe est Tryphe, ut Trupo Trypho, Prune Phryne, Bruges Phryges.

1380. (=1045). — Lapis albanus magnus e regione sepulcri Scipionum repertus.

(litt. maior.) M · CORNELIVS M · L
APOLLONIVS LICTORIS
(litt. maior.) M · CORNELIVS · Q · L
MACEDONIS·LICTORIS·VIV
(litt. maior.) POMΡILIA · C · F · VXSor

Contuli. Lapicida, ait Momms. cum in exemplo reperisset M·CORNELI·M·L·AΡOLLONI·LICTORIS·M·CORNELI·Q·L cet. deceptus pro nominativo habuit et perperam solvit.

1381. — Cippus quadratus e tiburtino littera rudi inaequali atque antiquissima.

AB·LVCO·LIBITINA
Q·CORVNCANI·STATI
Q· Q L·EROS
CORVNCANIA·Q·L·CRESTE
IN·FR·P·XIIII·IN·A·P·XIII

Lipsius, fol. CXXXIII, verso 11.

Digitized by Google

1382. — Romae via appia nova.

CRENTIO·C·L·ALI
NDER·MEDICVS
CRENTIA·C·L·FLORA
OSTERISQVE·EORVM

Descripsi. Errore scriptum CRENTIO pro CRENTIVS, fortasse ex vulgi sermone.

1383. (= 1049). — Romae in villa Lecce.

P·CRITONIVS·P·F·POLIO
MATER·MEA·MIHE
MONVMENTVM
COERAVIT · QVÆ
ME · DESIDERAT
VEHEMENTER · ME
HEICE · SITVM · IN
MATVRE · VALE · SAL
VE

1384. (= 1050). — Via appia vetere sub mausoleo Caeciliae Metellae Crassi.

CRITONIA·D·L·NICE
LOCVM · DAT · ET · PETILLIAE
L·L.....
ALEXANDRO·VIVEIS
OB·FIDELITATE·ET
OFICEIS·MONVME
VIX

Ex Fabretto. — V. 3 locus vacuus relictus est ut nomen Alexandri gentilicium inscriberetur, quando manu esset forte emissus. — V. 5 *ob* sextum regit casum hic et Claudii aetate in titulo prope Lavicanos quintanenses invento, quem adferam ad hunc locum utilem etiam ad orthographiam claudianam, cuius aetate scriptus est.

TI · CLÁVDÍVS · NERÓNIS
AVG · L · DAPHNVS · FECIT
TI·CLAVDIO·ONIRI·AVG·L·L
DOMESTICÓ · ET · MOSCHIDI
CONTVBERNALI · EIVS · QVIÍ
QVONDAM · FVERANT · EIVS
ET·SIBE·GRATIAS·RETTVLERIN̄
OB · MERITIS SVIÍS

Digitized by Google

1385. (=1051). — Romae in villa Pellucchia.

VLTVMA
SVORVM
CVPEINNIA
L·F·TERTVLLA
FVVEIT·QVIVS
HEIC
RELLIQVIAE
SVPREMA
MANENT

V. 3 CVPEINNIA primum, deinde CVPIENNIA emendatum, ait Momm. obducto I. In similibus tectório abundantes litteras obductas fuisse olim docui. — V. 8 Suprema, intellige res supremas, nempe quae defuncti expectant a suis officia. Leges in epigrammate a Marangonio edito in actis S. Victorini p. 148 de uxore supremis mariti obsequium praestante;

Et postquam fatis morientia lumina solvit
Supremisque suis reddidit obsequium,
Invita hoc munus coniunx Victoria fecit
Quodque virum vicit aegra dolore fuit.

1386. (=1052). — Romae apud Ficoronium.

N·DECVMIVS·N·F
COL·VAARVS·SCR
VOLVSIA·C·L·CELSA
C·VOLVSIVS·C·L·CHARIT
IN·FR·P·XIII·IN·AGR·P·XVI

Ex Muratorio aliisque vel potius ex schedis stoschianis.

1387. — Romae.

DIVILIA·L·L
TRIPHERA

HERACLEO
REPENTINI
DIVILI·PATER

E schedis Marchii. — Cognomen Repentini loco praenominis est.

1388. — Romae.

EROS ·
SERVILI
M·SER
SALVE

Descripsit Ios. Lovattius. Modo editum titulum invenies in Ephem. Instit

Digitized by Google

1389. — In museo vaticano.

OSSVA·SITA·SVNT
EROTINIS·
TVCCIAES·
I

Descripsi. Numerus ollae quae fuit prima notatur in titulo.

1390. — In museo vaticano.

FAVONIA·MF
SACERDOS·CERERIS
PVBLICA·PRQ

Descripsi. — V. 3 PRQ lege populi romani quiritium.

1391. (= 1454). — Romae.

L·FIDVSTI·M·F
VOLTINIA.

C. Fidustium libertum habes supra n. 1374.

1392. — Romae in coenobio S. Pauli.

A
CCEIA·C·L
LEXANDRA
LACCEIA·C·L·MVSA
IN·F·P·XII·IN·A·P·XII
C·FLACCEIVS·C·L
ANTIOCVS
FLACCEIA·C·L
SIBVLLA

Descripsi. Nota Antiocus et Sibulla, alterum non aspiratum, in altero *u* pro *y* positum.

1393. — Romae in museo lateranensi.

C·IVLIVS·RODO·FECET
DE·SVO·PEMENTV

in concavo
parva foramina

T·FLAVIVS·ALCIMVS
DE·SVO·PEMNTV·FECET

Digitized by Google

Descripsi edidique in Diss. sui canoni epigrafici di Ritschl p. 27 ubi istud novum vocabulum *pementum* a graeco derivatum putavi πήματι πημονῇ, unde et *peminosus*, vox a Varrone adhibita. — Rodo Graecis Ῥόδων, Flaius est Flavius sublata *v* consonante, ut Gaius est Gavius, Gnaeus est Gnaevius.

1394. — Romae in coenobio S. Pauli.

(litt. maior.) VFIDIA
COPIO·L
CN·OCTAVI
CN·L·HILARIO
QVOS·IN·TESTAME
MEO·IVSSERO
I·INFERENTVR
IN·FR·P·XII
IN·AG·P·XI

Descripsi. Nota cognomima in *io* desinentia tam virorum quam mulierum propria, alia aliter orta: nam graecum est Ἱλαρίων, unde Hilario.

1395. — Romae.

(litt. maior.) OVRIVS·A·L FOVRIA·A·L
LEVCVS·MAG·QVN CREMATIVM
ONLEGI·AVRIFICVM

Edidit Lipsius XCVI, 5. — Crematium ut Philematium ex graeco Κρημάτιον, Φιλημάτιον.

1396. — Romae.

Q·FVRIVS·Q·L
SALVIS ET
FVRIA·D·L·PRIMA
Q·FVRIS FELIX L
FECIT

E schedis Marchii. Veterem formam nominum in *is* secundae declinationis servat hic lapis; ea de causa dedi. Lege v. 2 Salvius, v. 4 Furius.

Digitized by Google

1397. — Romae.

GAVIA P·L

FEMINA·PRIMA·SALVE·ET·TV

AEQVAE DICES OMNIA ET
TIBEI

Charta mihi expressit Brizius. Notabilis est laus feminae, quae prima dicitur. Dialogus est inter viatorem et feminam. Viator dicit: Gavia femina prima salve: mulier ait: et tu; iterum viator: Aequae dices omnia: iterum mulier: et tibei. Quae sit haec Aequa ignoratur.

1398. (=1056).

EX·GEGANI·SEX
F·COL·SIBEI·ET
SVIS·LIBERTEIS
INFRONT·PEDES
XIIX IN·AGRO
PEDES·XXVI

1399. (=1057). — In museo vaticano.

L·HORATIVS·L·F
VOT·HOLITOR·
SEX·HORATIVS·L·F·
VOT·SEN·IN·FR
IN AGR P XX

Contuli. H in holitor ita admittit antiquitas, ut in holus.

Digitized by Google

1400. (= 1058). — Romae. Pila magna lapidis albani octo laterum in villa altieria.

C·HORDEONI·M·L
GAVSA
C · SEPVLLI · C · L
ABDAES
HORDIONIA · C · L
MARTA
IN · F · P·XII
IN ·AG·P·XV

V. 4 Abdaes recto casu hic, ut Barnaes n. 1266. Cognomina sunt Syrorum Gausa, Abda, Martha.

1401.

L· IVNIVS ·SILAN..
PARIS · DISPES
ALATOR · AVGVR
VIXIT·ANNOS·XXX
N·FR·P·XII INAGXI

Descripsi. Saeculo octavo notus est L. Iunius Silanus consul candidatus in a. 733 (Dio 54,6). Paris vero ad aliquem *Lucium* pertinuisse videtur aetatis liberae rei publicae. — Vv. 2 et 3 lege Dispensator, calator augurum.

1402. — Romae in hortis Nussiner.

(litt. maior.) L·HELVIDIVS·L·L
PHILARGVRVS
MERCATOR
BLERA
(litt. maior.) FVLVIA·Q·L·SPECC
CASTA · PIA· FRVGI
EVSEBES

IN·FRO·P·XIIX S
IN·AGR·P·XX

Descripsi. — V. 5 Speco ex vetere orthographia pro Speca, Specola, sive ea voce parva spes significatur sive Spicula, spica exigua, nam veteres dixere speca pro spica. Vide p. 25. Videtur Helvidius putasse aliquid interesse piam inter et Euseben.

Digitized by Google

1403. — In museo vaticano duobus exemplis.

Q·HORDIONIVS·Q·L·CERDO
Q·HORDIONIVS·Q·L·CATAMITV
Q·HORDIONIVS·SP·F·COL
Q·HORDIONIVS·Q·L·HILARVS
A · PVPIVS · A · L · EROS
IN·FR·P·VIII·IN·AGR·P·XII

Descripsi. Secundum exemplum in v. 2 G pro C habet, scribiturque GATAMITV.

1404. (= 1059). — Romae in Vaticano.

C·HOSTIVS·C·L·PAMPHILVS
MEDICVS·HOC·MONVMENTVM
EMIT·SIBI·ET·NELPIAE·M·L·HYMNINI
ET·LIBERTEIS·ET·LIBERTABVS·OMNIBVS
POSTEREISQVE·EORVM
HAEC·EST·DOMVS·AETERNA·HIC·EST
FVNDVS·HEIS·SVNT·HORTI·HOC
EST·MONVMENTVM·MEVM
IN·FRONTE·P·XIII·IN·AGRVM·P·XIIII

V. 3 Hymnis, secundo casu Hymninis, Heis est Hi.

1405. (= 1060). — Romae, in vinea PP. Praedicatorum via salaria.

Q·IVNIO·C·L
LICTORE

In *e* tertii casus redit vetustas.

1406. (= 1061, XCII B). — Romae in museo vaticano.

S·LVCVLLI·L·APRODISI
NIA · L · L · ATHENAIS
TE · DIMIDIA · SOCIA
BIA · D · L · LAIS
NIVS · L · L · ARTEMA
NIVS · L · L · AVCTVS
VIA · L · L · PRIMA
(litt. min.) BANVS·VINEIA·M·F·SABINA

Contuli. Nomen gentilicium libertorum est Licinius: pertinent enim ad familiam Licinii Luculli.

Digitized by Google

1407. — In museo vaticano.

A·LIVIVS·A·A·L
SALVIVS
LIVIA · ΘALIA
A·L·D·S·D·
IN·AGR·P·XII·

Descripsi. Salvius, servi nomen, eo manumisso, locum cognominis tenet. — V. 4 Auli liberta de suo dat. Nota indicem conditionis, loco non suo adhibitum; debuit enim scribi Livia Auli L. Thalia.

1408. (= 1062, XCIII, A). — Romae in museo vaticano.

C·LOLIVS·C·L·PILEROS
C·LOLIVS·C·L·SALVIVS
LIBERTVS · DE · SVA
PECVNIA·FACIVND
COERAVIT·PATRON
ET·SIBI ·AMICISQVE
VOLMINIA·D·L·SALVIA
GALIO·M·L·EVCLIDA·GALIAE
M·LHEDYLO·POPNIA·Q·L·FAVSTA
IN · FR · P · XII · IN · AG · P · XX

Contuli. Qui monumentum faciundum curavit est C. Lollius Salvius libertus Philerotis. Volminia est Voluminia, sive Volumnia: in Galio omissum praenomen raro exemplo: Hedylo, ab Ἡδύλος, cognomen mulieris ferri non potest: lege Hedylio ex diminutivo Hedylium. Popnia est Popinia.

1409. (= 1064). — Romae in villa Pellucchia.

T·LVSCIO·T·L·PARNACENI
LVSCIAE·T·L·MONTANAE
T·ATTIVS·D·L·AVCTVS·COIVGI
T·LVSCIVS·D·L·CORVMBVS·PATR
ONAE·PRO·MERITEIS·DANT·VBEI
EORVM·OSSA·QVIESCANT

Ex Odericio. T. Attius coniugem habuit Lusciam cui monumentum posuit cum T. Luscio Corymbo Lusciae liberto: item dedit locum T. Luscio Pharnaci. Nota casum tertium Parnaceni ex Parnaces-enis.

1410. (= 1065). — Romae in museo Campanae.

EGO · SVM · L · LVTATIVS
PACCIVS · THVRARIVS
DEFAMILIA·REG·MITREDATIS

Mithridatem Eupatorem regem Ponti mortuum a. u. 691 Momms. putat, non Bosporanorum victum a. post Chr. nat. 49 (Tacit. Ann. XII, 15 seq.).

Digitized by Google

1411. (=1065). — Ibidem.

L·LVTATIVS
PACCIVS·THVRAR
SIBI·ET·SELEVCO
PAMPHILO·TRYPHON
PHILOTAE·LIBERTEIS
POSTERISQVE·EORVM

Pertinet ad monumentum superius datum n. 1410.

1412. — In museo vaticano.

M·MAICI·
HILAR·
NF P·XI

Descripsi. Est aetatis augusteae.

1413. (=1066). — Lapis tiburtinus in museo vaticano.

P·MANLI·P·F

Contuli.

1414. (=808). In vinea Amendola urna quadrata.

MAVORTEI

Huic homini mortuo Mavorti nomen fuit: sic n. 1183, Mamerti inscriptum vasculum legimus. Mommsenius sacram urnam putat deo dicatam.

1415. (=1067). — In museo vaticano.

MENOPHILVS
LVCRETIANVS
SERVOS·PVBLICVS
EX·BASILICA·OPIMIA

P·VA.....
NA.....
HIC·POSIT

Q · AEMILI
DIOPHANTI

Basilicam Opimiam extruxit consul L. Opimius a. 633. Sustulit fortasse Tiberius cum aedem Concordiae a 747 ampliavit. Putat id Momms. qui et notat servos publicos binomines fuisse.

Digitized by Google

1416. — Romae via latina.

M · MVCIVS
AMICVS
IN · FR · P · XII
IN · A< · P · XII

Descripsi.

1417. (= 1539 *e*). — Romae in villa Wolkoskia basis quadrata ex lapide tiburtino.

L · L · NAEPORI
NICEPHOR · FVLLO
TI · ET · LIBERTAS
IOMEDEI
I · ET · LIBE■TAS

Naepor, sublata consona prima, insuper media syllaba, pro Cnaevipor scribitur.

1418. (= 1071). — In fronte urnae marmoreae cum figurarum reliquiis.

C · NVMITORIVS
ASCLEPIADES ·
NVMMIA · L · L ·
ZOSIMA ·
HEIS · SVNT · DVO ·
CONCORDES ·
FAMAQVE · BONA
EXSITVQ · HONES ·
FELIXS

Vetustatis affectatae est, ni fallor, ait Momms. — V. ult. supple, Felixs (fecit). Aliter Momms. iudicat, qui felixs nomen appellativum putat, ex male consutis duabus epigrammatum laciniis, pro felices.

1419. (= 1072). — Romae via ostiensi, nunc in museo vaticano.

D · OCTAVI · D · L · MODIARI
D · OCTAVI · D · L · COL
PONTIA · VXSOR
FRVGE · BONA · PVDICA
AVE

Contuli. Modiarius nempe artifex modiorum. Collina ex tribu, in qua censebantur liberti. — V. 4 Fruge pro Frugi est.

Digitized by Google

1420. (=1073). — Romae cippi tiburtino e lapide duo, quorum alter mutilus.

a	A OTACILI		
	PLARG	*b*	I·L·ARG
	LAT PED		LAT·P·XX
	XX · LVN ·		LON·P·XX
	PED·XX		

Ex Fabretto. Momms. v. 2 *a* legit Pilargurus: at in altero exemplo *b* puncta dividunt litteras, quorum rationem haberi malim. Fortasse A. Otacilius P. l. Arg(entarius).

1421. (=1076). — Romae via latina.

M·PINARI·P·L
MARPOR

Apud antiquos Marcipores Luciporesque dominorum gentiles, Plin. H. N. XXXIII, 1, 36. Hic Marci servus cum esset Marpor appellatus est: fuit deinde libertus Publii, et M. Pinarius dictus est in memoriam prioris domini.

1422. — In vinea Amendola.

Θ·M PLOTIVS·M·L·
PILARGVRVS·
v AMVLLIA·Ɔ·L·
ALABANDIS·

Ex schedis Marchi. Recepi propter veterem orthographiam. Alabandis est ex urbe Cariae Alabanda, ubi Amullia olim empta est.

1423. — Romae in museo vaticano.

(litt. maior.) POMITINA · C · L · STRATONC
MONVMENT·ET·VIRIDIAR·FECIT·SIBI·ET
C·C·POMITINIS·C·C·L·MAHENI·ET·ANTIOCHO
COLLIBERTIS·SVIS·
C·C·POMITINIS·C·C·L·SALVIO·ET·OPTATO·F·SVIS·ET·
P · CORNELIO · Ɔ · L · DASIO · ET ·
LEIBERTEIS · LEIBERTABVS · SVEIS
EXTRA · QVAM ·
C·POMITINO·C·C·Ɔ·L·ANTIOCHO·VERNAE
IN · FRON · P · XXIII · IN · AG · P · XII

Descripsi. Notabilis est propter *i* supereminens et *ei* tam in vocabulo quam in declinatione. Pomitina familia ex agro pometino, uti olim Suessa Pometia: inde pometinus seu pomptinus ager et palus pomptina et tribus.

Digitized by Google

1424. (= 1080). — Romae in basi quadrata ad portam Capenam.

POMPEIA·ASCLEPIAS·HEIC·SEPVLTA·EST
AMANTISSVMA·SVIS·FIDE·MAXSVMA·PIA

Ex Marinio qui descripsit.

1425. — Romae in vinea Berardiorum via latina duplici exemplo.

C POMPONIVS·C·F·SER
C·PVBLICI·C·L·TRVPO

SEX·CLOELIVS·SEX·F·COL
NIGER·MELANEPHORVS

VALGIA·A·L·TRVPHERA
MARIA·P·L·SALVIA
MARCIA·L·L·SALVIA
IVNIA·D·L·NEBRIS
P·MARIVS·D·L·ANTIOCHVS
IVNIA·L·F·TERTIA

Descripsi. Monumentum est ex lapide albano inscriptum in fronte et tergo. In fronte legitur inscriptio, in qua v. 2 TRVPHO et MARCIA, at parte postica hi sunt TRVPO et v. 2 MARIA. *u* pro *y* servatur in Trupo et Truphera. Melanophorus est Μελανηφόρος.

1426. (= 1068). — Romae in Vaticano.

OSSA SITA
P·POMPONI·P·L
RVFIONIS
MENOPILVS
ALF·SER·PVB
L·CORNELI EX·BASILICA
L·L·ALEXAE OPIMIA

Descripsi.

1427. (= 1081). — Romae.

PONTIA·PRIMA
HEIC·SITA·EST
NOLEI·VIOLARE

A. Ficoronio Muratorius 1730, 1.

1428. — Romae.

CHRESTENIS·PONTIAE·OSSA·HEIC
REQVIESCVNT·AVCTVS
SVAE·CONSERVAE·ET·OECVNRAE
SOROR·FECIT

Ex schedis Zarattini apud me. — V. 3 lege Oecumene.

Digitized by Google

1429. — Romae in museo vaticano.

M·POPILIO·M·
LIB · MIIRQ
VRIO · PHIL
OPONO

Descripsi. Huic liberto cognomen duplex Mercurius et Philoponus fuit. Notabilis est palaeographia II pro E, et orthographia, Q in Merqurio pro C.

1430. — Romae in museo vaticano.

PHILARGVRVS
CHRVSARIONI
·OSSVARIVM·DE·SVO
DAT

Descripsi. Est aetatis augusteae. Nota *u* pro *y* in Philargurus et Chrusarioni.

1431. — Romae fortasse: inde apud Radulphum Rochettum.

C·PVBLEIVS·C·L·A·AL
)·L·PARTHANIO·C·P
C·PVBLEIVS·C·L·PHILO

Prodiit in Athen. Français 1855 p. 52. — V. 1 Publeius, quod veteri orthographia Poubleius, ex Poublio sive Publio progignitur, hoc ex *Poibes*, *Poubes*. (Le ant. iscr. di Benev. 1875 p. 21). — V. 2 Parthanio ex Παρθένιον *e* in *a* converso, ut in Artamo pro Artemo.

1432. — Romae.

PVBLICIA·A·L·DEMETRIA
A·POBLICIVS·A·L·DIONISIVS
A·POBLICIVS·A·L·DEMETRIVS
SALVIA DELICIAE MEAE
D·PVBLICIVS N OL RVFVS
IN AG·P·XII I·FR·P·XI

Ex schedis Marchii. Qui libertis Salviaeque monumentum posuit est D. Poblicius Rufus. Nota *u* et *o* promiscuum in gentilicio, item *i* pro *y* vel *u* in Dionisius. — V. 5 supple N. f. col., quae est tribus libertinorum.

Digitized by Google

1433. (=1065). — Romae in museo Campanae.

C·QVINCTILIVS
C·L·PAMPHILVS
VNGENTARI
SIBI·ET·PATRONO
ET·LIBERTEIS·SVIS
POSTERISQVE
EORVM·ET·FAVSTAE·L·NOSTRAE

Est aetatis augusteae.

1434. — Romae in museo vaticano.

M·RAGONIVS·M·L·SVRVS
PONTIA · C · L · HILARA
M·RAGONIVS·M· L· EROS
STAEDIA · M · L · RVFA
M· RAGONIVS·M· L·CAES

IN·FRONT·P·XVI·IN·AGR·P·XII

Descripsi.

1435. — Romae in coenobio S. Pauli.

C · RAMIVS
PLOCAMVS
F RAMIA·POSIS
C·RAMIVS·ANTEROS
RAMIA·HEDONE

Descripsi. — V. 3 signum F deletae scripturae vestigium est.

1436. (=1084) — Romae ad portam latinam, inde in museum lateranense illatus.

Q·RVVBIVS·C·F
POP

Descripsi. Lege Q. Rubius Q. f. Pop(lilia).

Digitized by Google

1437. — Romae in Vaticano.

P·RVTILI·L·L
VIVIT
IN · FRONT
PED · XIIX
IN·AGR·P·XIIX

Descripsi

1438. — Romae in subterraneis Ecclesiae S. Clementis locis.

PAVLLA·RVTILIA·Q·F·M·IVN
IVNCI·MAIORIS

Descripsi. Rutilia fuit uxor M. Iunii Iunci maioris.

1439. — Ibidem.

Q TR PL PR
SATRIA·L·F·IVNCI·EADEM·F

Deseripsi. Leges facile v. 1 Q·TR·PL·PR. L. Satrius Satriae pater est, Satria uxor Iunci nempe M. Iun(ii) Iunci maioris et Rutiliae filii.

1440. — Ibidem in museo vaticano.

L·SCRIBONIVS
LIBONIS·L
STRABO

Descripsi. Est aetatis caesarianae.

1441. — Romae in Kircheriano tabella marmorea.

L·SEIIVS PILEIIRO
VEINERIR·L·L
SEIIA·HRIIS·V
EMIT·DVAS
R
OLAS·SIRIITPAT

Descripsi. Lege: L. Seius Pileros, Veneria L. L. Seia Heres v(ivit) emit duas ollas sibi et patrono. — V. 5 SIR pro SIB, errore fabrili. Nota omissum S in Pilero seu Phileros ut supra in Teupilo: item cognomen, sive nomen proprium, libertae praepositum: praeterea in Eres non afflatam vocem, in Olas simplicem pro duplici L positam, quae sunt omnes veteris orthographiae reliquiae.

Digitized by Google

1442. (=1087, XCII, D). — Romae.

CN · CN · CN · SEPTVMIEIS · CN · CN · C · L
PHILARGVRVS·MALCHIO·PHILEROS·ARG
CORNVFICIA · ↄ L SELENIO
SEPTVMIA·CN·CN·L AVGE

Descripsi. Est aetatis augusteae. — V. 4 Selenio ex Σελήνιον, lunula.

1443. — Romae.

P SERGIVS·P·L·PHILONIC
SERGIA P L · HILARA
SIBI · ET · SVEIS · Descripsi.

1444. — Romae in coenobio S. Pauli.

CIVS · PHILOMVSVS
DEMPTOR·PATRONO
ET · SIBI · FECIT

Descripsi. Pertinet ad familiam Tucciorum.

1445. — Ibidem.

C C · TVCCIORV
TELEPHI·ET·
ALEXANDR
IN·F·P
IN·A·P Descripsi.

1446. (=1103). — Romae.

OSSA·HEIC·SVNT
VRBILIAE·PRIMI·MIHI·ME·PLVRIS
DECESSIT · AN · XXIII · CARISSVMA
SVIS

Ex Marinio, Inscr. Alb. 100.

1447. — In arce ianiculensi urna quadrata ex lapide albano, duos loculos habens.

A·VALERIVS FLAVIA ↄ L
ↄ L
MENOPILVS APATE Descripsi.

Digitized by Google

1448. — Romae in museo vaticano.

L·F·CRATES·C·VALERIVS·C
NASEA·C·TVCCIVS·C·L·MN
NAES·L·CAECLIVS·L·L·TRVPHO
SEX·SERVILIVS·SEX·L·DIOGEN
IN·FR·P·XXIV·IN·AGR·P·XI

Descripsi. Tabula summa manca est.

1449. — Romae in operculo urnae rotundae marmoreae.

HEIC·SVNT·OSSA
VARIAE·C·L·GLYCERAE
FEMINAE·SANCTISSVM

Descripsi.

1450. — Romae in coenobio S. Pauli.

Q VEINVLE
VS·Q·L·APOL
LONIVS · VIV
VEINVLEIA·A·I
SCVMNIS · MA
V·VINVLEIA·A·I
QVARTA · F ·
IN F P XXXV
INAUΠXVII

Descripsi.

1451. (= 1098). — Roma Florentiam illata.

C·VEIVS·T·F·MAI BASILIA·SP·F·POSILLA
HOMO·FRVGI·ET·TV OPTVMA·FEMINA·SALVE

Ex Gorio 1, 369, 118. In museo vaticano.

1452. — Romae in museo vaticano.

L·VISELIVS·D·L
NICEPOR

Descripsi. Notabilis est liquida non duplicata et aspirata omissa.

Digitized by Google

1453. (= 1105, LIX, A). — Romae in insula tiberina, litterae sunt operis musivi in pavimento signino.

C·VOLCACI C·F HAR·DE·STIPE IOVI I·VRARIO ONIMENTOM

Petrus Hercules Viscontius Baro ita restituit, ut initio fuerit scriptum; Ex sententia, deinde factum monimentom. At Mommsenio absurdum visum est Iovi fieri monumentum, et supplendum aut aram cum monimento merito, aut fortasse non legendum, onimento, sed pavimento. Mihi videtur olim scriptum fuisse, dedit ob monimentom; locus capit fere novem litteras. Datur ob monimentum nempe pro monimento, quod pro statua, datur. Plautus in Curculione Act. 1, 11, 50: lepide, ut solet: Vineam pro aurea statua statuam, quae tuo gutturi sit monimentum. Declinatio in *om* ex veteri orthographia hic a Volcacio revocatur. Punctum post I vocis iurario videtur appictum errore musivarii et transferendum post Iovi. Quis sit hic Iovis iurarius non liquet. Ritschelius putat ab Henzenio recte comparatum cum Iove ὁρκίῳ (Henz. Or. III, 5633, *a*).

1454. — Ibidem in museo vaticano.

Q · VOLVSIVS
Q·L·NICEPORVS
V · VOLVSIA
Q · L · RVFA

Descripsi. — V. 3 V est Vivit.

1455. (= 1108). — Romae cippus lapide tiburtino.

CONLEGEI · SECTO
SERRARIVM

Ex schedis Sirmondi. Sectores serrarii sunt, qui serra opus faciunt.

1456. — Ibidem in museo vaticano.

Ɔ·L·L·SCVRRAE·HOMIN
SSVMO · MAXVMAE
OPTVMO · LEIBERTO
FECIT

Descripsi. Supple:... homini probissumo maxumae fidei optimo leiberto patronus fecit. Scurra cognomen est.

Digitized by Google

1457. — Romae in officina marmoraria ad ripam Tiberis.

EPAPHRODITVS
AE·CN·L·SIGE·ET
SQVE·SVIEIS·QVEIQVE
ATEIQVE·ERVNT
IA·EORVM·NATEI
ERVNT

Descripsi edidique in Diss. (I segni delle lapidi latine p. 16). Lapis videtur pro parte dimidia imminutus et supplendus fortasse sic: sibei leibertei)sque suieis queique eorum nati adgn)ateique erunt queique de famil)ia eorum natei adgnateique) erunt.

1458. — Ariciae.

Q · DECIRIVS · Q · LIB
BVRRIA
DECIRIA · Q · L · TERTIA
DECIRIA·Q·F·TERTVLLA

Descripsi. Burria, plebeia consuetudine ut Mancia, Glaucia, est Burrus. Burrum vero pro Pyrrho veteres dixisse affirmat Terentius Scaurus: et glossae, Pyrrhus, πυῤῥὸς ξανθός. Pyrrhum etiam latine dici a colore, Byrrhum, monet Servius. Vide Hieron. Columnam ad Ennii frag. p. 114.

1459. — In agro Lavicanorum quintanensium propelo cum qui dicitur Colonna.

AF SPECV
LVDIANE
VSQ F CLE
MENTIA
NO·P·PRO
CLI NIPASS
P M·∞

Descripsi. Prodiit in Eph. Instit. 1864 p. 93. Exhibeo ea de causa, ut appareat sera aetate scribi adhuc potuisse Af pro Ab, et clementiano pro clementianum, sermone scilicet plebeio. Aliud exemplum AF Ritschelius ex Marinio citat, Enarr. tab. p. 105: emERVNT· LOCVM·OLLARVM·XV·AF·LVCRETIA·SP·F· RVFA. — Inscriptionem leges sic: Ab speculo Dianae usque fundum Clementianum Pedatura Proclini passus plus minus mille. P pedatura est (De Rossi, Bull. Arch. Munic. 1874, p. 278).

1460. — In aedibus mondragonianis principis Borghesii, basis.

C·VOLCACIVS·C·F·LABEO
M·PLAETORIVS·L·F·M·N AID

Descripsi. Fortasse Romana est. Qui M. Plaetorius aedilis curulis innotuit a. 685 Cestianus appellatur, et Marci filius. Qui L. Plaetorius L. f. a Cicerone

Digitized by Google

inter senatores a. 688 numeratur, quaestor fuit ante hunc annum, nec Marci filius est, nec filium Marcum habuisse perhibetur.

1461. — Genzani in aedibus caesarinianis, e lapide albano.

M·AVONIVS·M·L		M·AVONIVS
MENANDER		ALEXSANDEI
M·AVONIVS·M·F	(litt. mai.)	DVRMIA · P ·
HOR		PHILVMINA·VXS

Descripsi edidique in Annal. Instit. 1860. Ibidem duae stelae sunt quae sic inscribuntur INFRO, omissa pedum mentione. E tot Ariciae Maniis unde proverbii loco fuere: Multi Manii Ariciae, duo Avoniorum liberti soli cum M. Avonio filio aetatem tulerunt.

1462. (=1110, LXII, A). — In agro lanivino epistylium aedis ordinis dorici.

Q·CAECILIVS·CN·A·Q·FLAMINI·LEIBERTVS·IVNONE·SI///PITEI
MATRI·REGINAE

Titulum sincerae vetustatis agnovit Mommsenius et propugnavit, cuius tunc extabat artificio recenti sculptum exemplum in lamina ardesia. Veras appellationes Iunonis, quae hactenus latuerant in litteris ISMR et explicabantur, Iuno Sospita Magna Regina, inde didicimus. Monumentum medio saeculo septimo propinquum putat Ritschelius, Enarr. tab. p. 54.

1463. (=1111). — Fidenis e lapide tiburtino.

PVBLIC · FID ·
L·MANILI·Q·F
L · MARCI · L · F
(litt. min.) DVO·VIREI·III
TERMINAVERE

Continuato magistratu per annos tres, duumviri tertium dicuntur. — V. 1 lege Publicum Fidenatium, nempe locus publicus, qui si vectigalis factus est, publicum vectigal dicetur. Habes in Castronovanorum thermis titulum repertum, hactenus non recte editum, quem leges sic:

PVBLICVM
NERANTM
VECTIGAL
BALNEARVM

Digitized by Google

1464. (1212). — Tibure.

FELICITATEI
T·CAVPONIVS·T·F·AED
C·AVFESTIVS·L·F

Ediderunt Cabral et del Re, Ville di Tivoli, 127. Cave ne cum Mommsenio Aufestium in Antestium mutandum putes. Habes inferius in lapide Sorano M. Aufestium.

1465. (=1113). — Tibure, basis marmorea.

HERCVLEI
C·ANTESTIVS·CN·F
CENS
DECVMA·FACTA·ITERVM
DAT

Ex Vulpio Diss. Corton. II, 176.

1466. (=1114). — Tibure in museum vaticanum illatus lapis.

SEI·DEVS
SEI·DEA

Ex Odericio Diss. p. 184, 281.

1467. (=1115). — Tibure in valle Gaudenti.

LAPIDES·PROFANEI·INTVS·SACRVM

Ex schedis Holstenii Fabrettus dat, 674, 14.

1468. (1116, LXX, H). — Tibure.

EQVITES · DEDERVNT
COIRAVERVNT
VTIVS·T·F·DE

Descripsi. — V. 3 supple Plautius T. f. dedicavit.

1469. (=1118, 1819 LXXV, K). — Tibure.

L·OCTAVIVS·L·F·VITVLVS (Vitulus
C·RVSTIVS·C·F·FLAVOS·ITER Flavos · iter (litt. min.))
IIII·VIR·D·S·S·
VIAM · INTEGENDAM
CVRAVER

Contuli. Extant duo exempla, in altero L. Octavius, in altero C. Rustius primum locum occupat.

Digitized by Google

1470. (= 1120). — Tibure.

TVL·TVLLIVS·TVL·F·P·SERTORIVS·P·F
CENSORES

Ex Iocundi codice veronensi fol. 134. Praenomen est Tullus.

1471. (= 1121). — Tibure.

L · NONIVS · L · F · PANSA
TVL · TVLLIVS · TVL · F
IIII·VIR·D·S·S·F·C
C·MANIVS·C·F
L·MAGILIVS·L·F·ITERVM

Ex Accursii ms. et Sirmondo Cod. paris. suppl. lat. 1417, f. 43.

1472. (= 1122). — Tibure.

TAMVLIVS·I
PONTVFEX

Ex Lesleo Vulpius, Lat. Vet. 10, 153.

1473. (= 1123). — Tibure in rupe incisum.

DAMOCRA
COTTAE·L·S
HOC·OPVS·F

Mommsenius v. 1 supplet Damocrat: Verum Damocra ferri potest ut Arpocra et similia. — V. 2 lege: Cottae Lucii servus.

1474. (= 1125, L, c). — Tibure in labro ad sinistram emissarii.

Q·COEL /// Q·F·LATIN·M·DECVMIV
AED · DE · S · S

1475. (= 1046, LXXV, M). — Tusculi, nunc Romae.

RNELI · M · F · PVP
MAMVLLAI
M · CORNELI · M · F · F
MAMVLLAI
EPPVLEIAI·A·F·VXORIS

Digitized by Google

1476. (=1126). — Marini, quo loco olim Castromoenium fuisse putant, in vinea Gabrielli cippus quadratus, lapide albano.

latus sinistrum	latus dextrum
IN AGRO	IN AGRO
P · PAACILI	P · PAACILI
TERMINVS	TERMINVS
TOTVS·EST	TOTVS·EST
CONLOCĀ	CONLOC

Descripsi.

1477. (=1127, LXX, E *a*, *b*). — Nemi.

LEICINIVS·L·F· | in latere N.....

Charta excepit Adulphus Michaelis hunc et sequentem, omisit tamen latus. *Ei* in Leicinius est pro *ē*, ut in Faceiun et seibi, et parenteis (gen.), ait Ritschelius, Enarr. tab. p. 62.

1478. (=1128). — Nemi.

C · VOCONIVS · C · F

1479. — Lanivii, quae civitas Lavinia modo appellatur.

A CASTRICIVS · MYRIO
TALENTI·F·TR·MIL·PRAEF·EQ
ET · CLASSIS · MAG · COLLEG
LVPERCOR·ET·CAPITOLINOR
ET·MERCVRIAL·ET·PAGA
NOR · AVENTIN · XXVI · VIR
MONI·PER·PLVRES
SORTITIONIBVS
IS · REDEMPTIS

Ab Amatio Borghesius acceptum edidit in Eph. Instit 1842 p. 104. Nemo adhuc supplevit. — V. 6 A. Castricium Myrionem de his viginti se viris fuisse putant, qui per hunc gradum ad quaesturam et senatum tendebant, quique instituti sunt a. 437 (Liv. IX, 20) manseruntque ad Augustum usque, et ex opinione Mommsenii ad a. 734. V. pag. 186, ad n. 637.

Digitized by Google

1480. (1129). — Praeneste.

CISIARIEI·PRAENESTINEI·F·P·D·D
MAG·CVR·T·OSENIANVS·L·L·LICIN
M·POMPEIVS//FELIOD
MINISTREI·NICEPHORVS·C·TALABARAI·S
NICEPHORVS·MITREI

Ex Iocundi cod. veron. f. 169.

1481. (=1130). — Praeneste.

COLLEGIV·MERCATOR
PECVARIORV·MAG·COIR·VVCIP
C·PATRONICI.....
F·P·D·D·L·M

Ex Cecconio (St. di Palestrina p. 38). Fortasse legendum in fine v. 2 MV CIPius. V. 3 C. Patroni(us) C L(ib)... Litteras singulares. V. 4 lege: F(ortunae) P(rimigeniae) donum dat libens merito.

1482. (=1131). — Praeneste.

LANI·DANT·MAG·COERAVERE
L·LIGVRIVS·L·L·ANTIOCHVS
P·DINDIVS·P· L·DAVOS·CALIDVS
Q·PETRONIVS·Q·L·SALVIVS
SEX·PONTIVS·SEX·L·STABILIO

Ex Smetio 13, 4.

1483. (=1132). — Praeneste.

G·MAG·COIB
NDER·PLAVTIVS·L·M
NVS·CORDIVS·A·S·T·P

Ex Cecconio (St. di Palestrina p. 101). In siglis L·M·A·S·T·P vv. 2, 3 Momms. latere putat fortasse Libentes merito votum solvunt Fortunae primigeniae, restitutis, loco A, T, litteris V F. Res est incerta, nec placet in calce deae nomen cui donum datur. Praeterea nomina subiecta non esse eorum qui voverunt, verum magistratuum, apparet ex similibus titulis. Fuit fortasse..... dant Fortunae Primi)g. Mag. coi[r](averunt..... Alexa)nder Plautius Lucii Marci servus.... nus Cordius Auli Spurii Titi [s]ervus. Vide infra n. 1508.

Digitized by Google

1484. (=1540). — Praeneste.

(litt. maior.) COQVES · ATRIENSIS
MAGISTRES · RODO OR
ARTEMO · DIND·Q·S·APOLI
PROTVS · AE

Ex Marinii scheda.

1485. (=1134). — Praeneste, basis marmorea.

C TAMPIVS·S·F·SER
TARENTEINVS · PR
HERCVLE · D · D · L · M

in latere
N...

Ex Cecconio p. 59.

1486. (=1135). — Praeneste columna.

C·MAGVLNIVS·C·F
SCATO·MAXS
C·SAVFEIVS·C·F
FLACCVS
PR
SACRAVERVNT

Ex Petrinio Mem. Prenest. 294, 1.

1487. (=1136). — Praeneste in villa olim Petrinia, nunc Frattiniorum, columna.

C · SAVFEIVS · C · F
FLACCVS
C · MAGVLNIVS · C · F
SCATO · MAX
PR
SACRAVERVNT

Descripsi quatuor primos versus, qui non interierunt aetate Petrinii cum titulo priore, ut putat Momms. — V. 4 extat SCAT AXS tantum.

Digitized by Google

1488. — Praeneste.

C·FLAVIVS·C·F·FI
FACIENDAM
SCRIBERETV
. . . . . .
M·FECIT HS «I» «I» «I»
VS·DVOMVIRI
BARVNT

Ex Cecconio (St. di Palestrina p. 81).

1489. (= 1138). — Praeneste via tiburtina.

L·SAVFEIVS·C·F·FLAC
Q
VIAM · STERNENDA
D·S·S·CVRAVIT

Ex Cicerchia Ann. Instit. 1855 p. 87. Dubitat Momms. an pro L· legendum sit C· collato titulo n. 1143 (= 1456).

1490. (= 1139). — Praeneste loco eodem.

C·F·SCATO·Q·
OS·VIGLIAS
ITVENDA·S·C·C

Mommsenii supplementa sunt C. Magulnius C. f. Scato Q. cancellos vigilias facienda restituenda s. c. c. Mihi placet C. Magulnius C. f. Scato Q. portas muros viglias turreis... restituenda s. c. cur.

1491. — Praeneste, ara, lapide albano.

TVRPENO PATI
C·VATI////////
L·ORCEV//////
PR

latere dextro
A·LIK

Apographum Cicerchiae emendavi qui legit TVRPENOM supplebatque Turpe nom(ine). Legendum docui TVRPENO PATRI. Notas officinatoris lateri dextro insculptas sero intellexit Mommsenius, qui fronti continuaverat. Turpenus pater quis deus sit non constat. τούρπαινα piscis memoratur a Paul. Aeg. VII, 16, 289, cuius ratio reddi non potest, iudice Lobeck, Pathol. p. 36 n. 37.

Digitized by Google

1492. (=1140, XCIII, B). — Praeneste in museum vaticanum illatus lapis tiburtinus.

C · CAESIVS · M · F
C · FLAVIVS · L · F ·
DVO·VIR·QVINQ
AEDEM·ET·PORTIC
D·D·S·FAC·COER
EIDEMQ·PROB·

Descripsi.

1493. (=1141, LIII, B). — Praeneste in thermarum ruinis.

Q·VIBVLEIVS·L·F
L·STATIVS·SAL·F
DVO·VIR
BALNEAS·REFICIVND
AQVAM·PER·PVBLICVM
DVCENDAM·D·D·S·
COERAVERE

Descripsi. Ritschelium ectypus chartaceus fefellit, qui v. 2 dat C pro L et v. 5 Π quadrata forma pro P.

1494. (=1142). — Praeneste, via ducente Albam.

C·SAVFEIVS·C·F
M·SAVFEIVS·L·F
PONTENVS
AID · EX · S · C

Ex Pighio, cod. berol. f. 212.

1495. (=1143, LII, A). — Praeneste, lapide albano.

M·SAVFEIVS·M F RVTILIVS
C · SAVFEIVS · C · F · FLACVS Q
CVLINAM·F·D·S·S·C·EISDEM
Q·LOCVM·EMERVNT·DE
L·TONDEIO·L·F PVBLICVM
EST·LONGV·P·CX ⊥ VIIIS
LATVM·AF · MVRO · AD
L·TONDEI · VORSV · P · XVI

Descripsi.

Digitized by Google

1496. — Praeneste in aedibus Cecconiorum.

C·ACREIVS·C·L
STEPANVS
// MIARIA·CN·L
DIONISIA

Descripsi. Cecconius legit p. 102 STIPANVS et v. 3 MITRIA GN. Emendabis STEPANVS et saMIARIA·CN·L.

1497. — Praeneste in aedibus olim Petriniorum.

L LVCVLANVS
L·L·SVRVS

Descripsi. Cecconius p. 101 dat ex schedis cum duplici *l*, LVCVLLANVS.

1498. — Praeneste in aedibus Barberinorum.

PLOTINA · L · L · COMPSE
L·PLOTINVS·L·L·IBACCHVS
PLOTINA · L · L · RVFA
L PLOTINVS L · L ALAVC

Descripsi. Cecconius p. 102 dat v. 2 IACCHVS et 4 ALAVGV male.

1499. (= 1145, LXXXIX, D). — Signiae.

(V. 1, 2 litt. mai.) P · HORDEONIVS · P · F
GALLVS · HERCOLEI
M·CAECILIVS·M·F·RVFVS
C·CLAVDIVS·C·F PRISCVS
IIII·VIR·I·D·S·C·AVGVRES
AEDEM·REFICIENDAM·SIGNVM
TRANSFERENDVM·BASIM
PONENDAM·CVRAVE·P·P

Signum Herculis, aede refecta, translatum est, augurato: ea de causa ex S. C. quatuorviri augures creati sunt.

1500. (= 1146, LXXV, F). — Signiae.

M·MEMMIVS·M·F
PR
SIGNA · BASEIS
DE·SVA·PECVNIA

Digitized by Google

1501. (=1147, XC, B). — Signiae.

(V. 1, 2 litt. mai.)

C VOLVMNIVS · C · F · FLACCVS · IIII · VIR · I · D
Q · VOLVMNIVS · Q · F · MARSVS
· CRVPTAM · ET · LOCVM · VBI · CRVPTA · EST · ET · AREAM
VBI · VIRIDIA · SVNT · MVNICIPIO · SIGNINO · DE · SVA · PEQ · DEDER

1502. (=1149, LXVIII, C). — Corae in aede antiqua.

M · MA. .LIVS · M · F · L · TVRPILIVS · L · F · DVOMVIRES · DE · SENATVS
SENTENTIA · AEDEM · FACIENDAM · COERAVERE · EISDEMQVE · PROBAVERE

Winkelmannus (Stor. dell'arte 3, 52 ed. Fea) tiberianam aetatem isti titulo assignat. Mommsenius potius Sullanam, at Sulla decennio anteriorem, Ritschelius facit, Enarr. tab. p. 60. — V. 1 MALLIVS Apian. Fabr.; Iucundus, ut dedi. Hodie M. .LIVS; Ritsch. MaeLIVS pro lacunae spatio.

1503. (=1150, LXVIII, A). — Corae in aede Castrorum duobus exemplis, altero mutilo.

//CALVIVS · P · F · P · N · C · GEMINVS · C · F · MATEICLVS · AED
CASTORIS · POLLVCIS · DE · S · S · FACIENDAM · PEQVN · SACR · COERAVE
//CALVIVS · M · F · P · N · C · CRASSICIVS · P · F · CN · VERRIS DSS PROB/////EDICARQ

1504. (=1151, LXVIII, B). — Ibidem.

M · CASTORI · POLLVCI · DE · C · S · FACIENDAM · PEQ · SACR COER
M · CALVIVS · M · F · P · N

1505. (=1153, L, F). — Corae ara rotunda cum bucraniis et sertis.

FORTVNAE · OPSE
P · PEILIVS · L · F · C · CALVIVS · P · F
CENS

1506. (=1154, XCII, H). — Corae basis exagona cum triglyphis, bucraniis, rosis.

M · AVLIVS · C · F
BVXSVS
L · SALEIVIVS · L · L
PHILOCLES
SIGNVM · BASIM
CONCORDIAE
DANT

Digitized by Google

1507. (=1155). Corae.

PAVL·TOVTIA·M·F·ET
CONSVPLICATRICES

Ex Iocundi cod. Veron. f. 63.

1508. (=1156). — Corae.

IAE·SERVEIS·CONTVL·HSΦΦΦ⊥V·MAG·X·DED·HS
S·SALEIVI·P·S·LEIBER·COERAVIT·TIMOTHEVS·POPLI·L·M·S
ANTIOCHVS·POP·S·LEIBER·COERAVIT·PETRO·FVRI·L·S
FVRI·L·P·C·S·ANTIOCHVS·VTILI·CN·S·LEIBER·COERAVIT

Ex Iocundi cod. Veron. f. 36. Versuum divisio incerta, nec indicantur lacunae. Serveis, nempe servei, contulerunt sestertium tria millia quinquaginta quinque: cum vero Magistri creati sunt, dederunt HS... fortasse X si recte transferendum numerum putavit Mommsenius. Aedes cuius deae fuerit ignoratur: videtur tamen fuisse Concordiae, collato n. 1506. Ex Servis istis, qui libertatem consecuti sunt, quatuor curant, reliquis duobus, qui servi sunt, cura non demandatur. — V. 3 post POP· omissum est praenomen patroni. Ibidem PETRO cognomen integrum quin sit, nihil obstat.

1509. (=1160). — Anagniae, in puteali.

M·ARRIVS·M·F·L·N
L·VITORIVS·C·F
AID·SEN·EOP

Descripsi et charta espressi. Ultima verba in v. 3 sic olim sum interpretatus: Sen. C. opstruxerunt vel opsaepserunt, habita ratione lineolae, quam putavi casu non accessisse. Henz. coniecit, Senatores coptati, nempe cooptati. Contra Momms. putavit errorem latere in textum et fere corrigendum sic: AID. *d. s.* SEN. *cOr.* Senatores cooptabantur in municipiis, qui in numero decurionum non erant, cum magistratum capiebant.

1510. (=1161, LXVII, c). — Ferentini in parte meridionali fundamentorum arcis continenter scriptum.

·HIRTIVS·A·F·M·LOLLIVS·C·F CES (F)VNDAMEN(TA) MVRO(S)QVE·AF·
OLO·FACIVNDA COERA(V)ERE·EIDEMQVE·PROBAVERE·IN·TERRAM·
VND(AM)ENTVM·EST PEDES ALTVM·XXXIII·INTERRAM·AD·IDE | parte occidentali M·EXEMPLVM
VOD·SVPRA·TERRA(M·SILICI)

Digitized by Google

Descripsi edidique in Eph. neap. mea et Minervini vol. II, 36 seqq. Haec inscriptio et ipsa lacunosa repetita legitur in coronide fundamentorum parte occidentali, quae in eo tantum differt quod ibi COERAVERE plene scriptum est, hic COERAVE. Supplementa inde sumpta lunulis inclusi. Opus novum, de quo loquitur inscriptio, a veteri fundamento primus mensuris peractis distinxi. Quo facto ostendi Romanos substructionis illius quae in infima murorum parte parallelepipedis et polygonis constat, auctores non esse, ut a plerisque scriptoribus ferebatur: item quid esset fundamentum in terram et supra terram ostendi.

1511. (=1163, LXVII, B). — Ferentini in epistylio exteriori portae arcis, quae est in fundamentis.

M·LOLLIVS·C·F·A·HIRTIVS·A·F·CES·FVNDAMENTA
FACIVNDA·COERAVERVNT·EIDEMQVE·PROBAVERE

Descripsi edidique loc cit.

1512. (=1162, LXVII, A). — Ibidem in epistylio interiore portae quae est in fundamentis.

A·HIRTIVS·A·F·M·LOLLIVS·C·F·CES·FVNDAMENTA
FORNICES · FACIVNDA · COERAVERE · EIDEMQVE
PROBAVERE

Descripsi edidique loco cit. Velim ne elementum b in versu tertio pertinere ad scripturam putes, quam cursivam dicimus: illa enim forma est imperfecta relicta, errore fabrili, quod saepe accidit, ut aliqua lineola vel lunula omissa sit a quadratario.

1513. — Ferentini in basis candelabri fragmento.

M·MIND // // // // ·MOLT

Descripsi M. Mindium habes denuo in aere prope Lugnanum effosso. Vide supra n. 560. Lacunam supple ex argento moltae, nempe multatico.

1514. (=1164, LXXV, C). — Ferentini in horto Episcopi.

L·POPLILIO·C·F
FLACCO
POPLICE·STATVTA

Digitized by Google

1515. (=1165, LXXXIII, c). — Ferentini tabula litteris aeneis, plerisque adhuc exstantibus, reperta et in museum vaticanum illata.

P·M·SALONIEI·TI·F
AED
PAVIMENTVM
D·S·P·T·C

1516. — Ferentini repertus titulus.

HIRTIA· A·L
AGATOCLIAE
MONVMENTVM
FECIT·SIBI ET
C·EPPIO·T·F·PVB
VIRO · SVVO

Dedit Alphonsus Georgius charta expressum. In Agatocliae nota afflatum omissum, et in fine suvo quod pro sovo scribi coeptum est saeculo extremo septimo aut octavi initio.

1517. (=1166, LII, B). — Aletrii.

L· BETILIENVS · L · F · VAARVS
HAEC · QVAE · INFERA · SCRIPTA
SONT · DE · SENATV · SENTENTIA
FACIENDA ··COIRAVIT · SEMITAS
5 IN·OPPIDO·OMNIS·PORTICVM·QVA
INARCEM · EITVR · CAMPVM · VBEI
LVDVNT·HOROLOGIVM·MACELVM
BASILICAM · CALECANDAM · SEEDES
ACVM · BALINEARIVM · LACVM · AD
10 ORTAM·AQVAM·IN·OPIDVM·ADQVE
ARDVOM· PEDES·CCCXL·FORNICES
FECIT · FISTVLAS · SOLEDAS · FECIT
OB·HASCE·RES·CENSOREM·FECERE·BIS
SENATVS · FILIO·STIPENDIA·MERETA
15 ESE·IOVSIT·POPVLVSQVE · STATVAM
DONAVIT· CENSORINO

Descripsi. Edidere plures, at Ritschelius commentario instruxit primus, Momms. retractavit. Tamen opera fere omnia a L. Betilieno facta, nemo adhuc intellexerat. Vide Diss. Romae editam a. 1865 (Intorno alcuni avanzi

Digitized by Google

di opere idrauliche antiche rinvenute nella città di Alatri). Momms. Ritschelium laudat quod recte explicaverit AD ARDVOM, in tit. Aletrin. p. 111, esse arcem scilicet: additque fornices qui in titulo nominantur eos esse qui aquae ductum ad arcem sustinuerunt. At nihil minus. Nec enim ad arcem usque aquae salientis vis potuit pertingere, nec qui ARCEM v. 6 proprio vocabulo appellavit, deinde eam ARDVOM vocasse probabile fit. Fornices qui simul cum fistulis solidis facti dicuntur ii sunt, quorum ruinae adhuc visuntur in valle constantque cocto e latere, suntque pilis suspensi quadratis. Porticus contra constitit e columnis, quarum bases his annis proxime adhuc ostendebantur. Arduus locus ille est, in quem aqua fistulis compressa solidis ex infima valle salit per pedes CCCXL. Fistularum solidarum quaedam fragmenta invenit P. Angelus Secchius, hae vero testaceae sunt crassaeque fere semipedem. Lacum etiam ad portam is indicavit, imo et campum ubi olim luderent a Varo factum: subiectis tubis ingentibus subtilibusque ex testa porosa strigarum in modum dispositis, qui aquam pluviam e campo superiore in fossas circa campum ductas corrivabant. Quare campo Alatrinates ubi luderent uti hieme etiam commode potuerunt. Neque obruam silentio lacum ad portam hodie Secchii consilio refectum purgatumque, aquam iterum ex eo antiquo ductu excipere coepisse. Titulum ante bellum marsicum positum arguit, ait Momms., quod legitur v. 14 senatum Betilieni filio stipendia militaria merita esse iussisse.

Quod olim dixi in voce omnis i supereminentem videri, id non affirmavi lapide inspecto, sed auctoritate Alphonsi Giorgi quem ea de re consului. Vidi postea eo in loco detrito aliquam esse illius I speciem tantum.

1518. — Aletrii, in aedibus publicis.

M·AFRENI·SEX·F
ROM

Descripsi. Lege: M. Afrenius M. f. Romilia.

1519. — Aletrii in aedibus publicis.

(litt. maior.) ATRONEIS
RVFREIVS · M · C · LIB
PHILVS · SIBI · ET · SVEIS
RVFREIO · M · F · ANI
RVFREIO · M · F · ANI
ECIAE·L·F·POSILLAE·VXO
RVFREIO·M·F·ANI·GALL
FREIAE · M · F · DORCA
TIAE·L·F·RVFAE·SO

Digitized by Google

Descripsi. Patroni sunt M. et C. Rufrei M. filii Aniensi (e tribu), quibus M. Rufreius M. C. libertus, et sibi, et suis, monumentum posuit.

1520. — Setiae.

L·SEXTILIVS·Q·F
TAVRVS
CES

Ex schedis Zarettinianis.

1521. (= 1167, LX, H). — Androsani in sacello S. Leonardi.

NICOMACVS·SAF·L·S
PAAPIA·ATIEDI·L·S
DOROT·TETTIENI·IFS
MENTI·BONAE
BASIM·DON·DANT

Descripsi. Paapia nomen virile est; nempe Papias, uti Hermia est Hermias, Democra Democras, Pilero Pileros et similia, in quibus *s* finale sublatum est.

1522. (= 1168). — Celani.

MENTI·BONAE
D·D
SVRVS·TETTIENI·C·S
PHILONIC·MARCIAE·S
NICOMAC·ALBI·M·S

Accursius aliter versus distribuit, cod. Ambros. D, 120, additque supra videri imaginem mulieris in scopulo sedentis truncis capite brachiisque.

1523. (= 1169, LXX, F). — Massae in agro Albae fucensis, porta bivalvis.

supra portam

(litt. maior.) homo tunicatus d. normam et pedem s. tenens

P·T·SEX·HERENNIVS·SEX·F SER
SVPINATES·EX·INGENIO·SVO
EPOINTE

homo tunicatus perpendiculum tenet

Descripsi. Versum 3 descriptores omisere Brocchius et Brunnius. Instrumenta hominum fabrilia aliter appellat Momms. non recte a Brunnio edoctus: nam sinistrae malleum et scalprum dat, dextrae gromam. Portam bivalvem infra inscriptionem nemo hactenus memoravit. — V. 3 EPOINTE

Digitized by Google

a me accepit Momms. Inscr. neap. lat. 5618, quod vocabulum quid significet ignorari, ait. In add. ad Inscr. lat. antiq. coniectura paulum progressus numinis nomen adhuc ignoti deprehendit, quod tertio casu positum legit EPOINTAE. Scias, lector, velim artifices hic uti voluisse graeca voce ἐποίουν litterisque latinis scripsisse addito *te* sublatoque graeco ν ΕΠΟΙΝΤΕ. Conferas sigillum pluribus tegulis impressum prope Cupram maritimam latina litteratura DIONISIOS COLOPONIOS ΕΠΟΙ. Veteres vero tertiis personis verborum sive in *ti* sive in *te* desinentibus esse usos docet Festi locus, p. 205: Prae te tremonti, hoc est tremunt. De aetate tituli contra me disputasse se affirmat Ritschelius in Mus. Rhen, t. XIV, 379 sq. Enarr. tab. p. 62. Ego nullam titulo assignavi aetatem. Hoc tantum affirmavi, posita declinatione in *eis* pluralis numeri secundae, quam Ritschelius ad primam dimidiam partem saeculi septimi olim retulerat, id sequi, ut *i* longa, quam ipse attribuebat aetati augusteae diu ante inceptaverit: ea vero esse pugnantia inter se. Inscriptio est aetatis fere sullanae, qua *i* supereminente uti coepisse veteres certum est. Vide p. 29.

1524. (=1172, LXXVII, L). — Prope Avezzanum olim in pariete Ecclesiae S. Nicolai, nunc in aedibus publicis. Ara cum triglyphis et metopis.

HERCVLEI · D
MILITES·AFRICA
CAECILIANIS
MAG·CVRAVIT
C·SALTORIVS·L·F

Descripsi. Momms. putat Caecilianis more vetere pro Caeciliani casu primo plurali positum. At milites e Caecilianis dici potuerunt qui e numero eorum essent, quos Caecilius sublegerat, eadem ratione ac Rutiliani dicti sunt illi Africani, qui stativa habuerunt diu post Cotyei, in Phrygia Salutari.

1525. — Albae.

FLAVIA·A·ET·)L·
PHILVMINA·
VIVA·FECIT·SIBEI·ET·
C·TETTIENO·SAGITTAE·
L·ALEXAE·ET
T·VEDINO·)L·STATIO·
ET·HEREDIBVS·SVIS·

Ex Carmelo Mancinio, qui descripsit.

Digitized by Google

1526. — Albae, nunc Avezzani in aedibus publicis.

C · MARCI · ↄ
ANTAI
VEIVOS

Ex Fr. Xaverio Ciprianio. Leges et supplebis C. Marcius Marciae lib. Antaius, vivos.

1527. (= 1541, A). — Pescinae in columella.

A·SALVIVS·V·F·CLEDVS
PVRᶜEFR°·D·D·L·M

Ex schedis Marini Tomasetti, melius quam e schedis Avezzanensibus apud Momms. I. r. n. lat. 5555. Purcifer, sive Purciferus, quis deus sit, non liquet.

1528. — Pescinae.

P · PACCIVS · PAC · F · DENTIO MONVMENT
EX TESTAMENTO FACTVM EST ARBITRATV
LIBERTORVM

Ex schedis Marini Tomasetti. Edidi in Bull. meo a. 1852 et in Annal. Instit. 1860 adnotans morem appellandi nominis gentilicii patris loco praenominis positi ut pater vocaretur Paccius Paccius, Ovius Ovius.

1529. — Inter titulos piscinenses relatus.

VIBIA · TETIDIA · L · F

Ex schedis Avezzan. Momms. I. r. n. lat. 5546.

1530. — In pago S. Sebastiani ai Vorrelli.

astrum serpens
PACEDIE SEXFA
COGITATO TE·HOMINESSE
ET·SCITO MORIENDVST·VALE
valvae cum annulis

Dedit Adamus Buccella. — V. 1 lege Pacediae Sexti f. A... Imminutum hoc loco lapidem non notavit Buccella. Sequitur sententia ad modum iambici senarii concepta, modo pro, cogitato, reponas, cogita:

Cógita te hóminesse ét scitó moriéndust vále.

Digitized by Google

1531. — Alle Casella in superliminari ianuae sepulcralis.

T·ΓACILEDIVS·Γ·F·SER·RVFO

Descripsi. Malles fortasse Paciedius: tamen Paciledius marsica consuetudine, ortum trahit ex Pacilio, quod nomen rursus ex Pacio derivat, ut ex Acio Acilius, ex Paulio Paulilius.

1532. (= 1173, XCVIII, 1). — In pago S. Sebastiani in horto Bernardi Grassi.

PIITICIA·P·L·CHITIIRIS
CIIMIILVS·FILIVS·FIC

Descripsi et charta expressam Ritschelio misi. Chiteris est Cytheris, Cemelus vero Gemellus. Nota ⊨ litterae formam in Fec.

1533. (= 1174, XCVIII, c). — In pago Bisegna, loco dicto Pesco Pannolo, in area Dominici de Giulio.

LIBO·TETDIVS·2·T·L
ΓAMΓILA·ANAIA·Γ·L

Descripsi, et charta expressam Ritschelio misi. Momms. non recte indicavit aream Iuliae 'all'aia di Giulia'. Helbigius retulit, se a Philippo Placidi lucensi, quem transaccensem vocat, didicisse locum a Pescina distare IX pass. mill. V. Ritschel. enarr. tab. p. 96. Post L in versu primo vestigia litterarum consomniarunt descriptores in superficie levi et vacua.

1534. (= 184). — Trasacci.

SA·STA·FL·
VIC·D·D·L·
M

Descripsi. Lege Salvius Statius Flavos, vel Florus, vel simile, Victoriae donum dat libens merito.

1535. — Ibidem.

P·PETICIVS·SA·F· PETRONIA·SA·F
PETICI

Descripsi.

1536. — In agro trasaccano.

N·VARECIVS·N·F
SEPVLTVS

Ex Rossio Clemens Cardinalius. Momms. I. r. n. l. 5590. Confer simili forma conceptam epigraphen, ibid. n. 5544 e sched. Avezz., STATEDIA·N·F·SEPVLTA.

Digitized by Google

1537. (=1175, LII, A). —Prope Soram in ruinis templi Herculis, lapide albano.

·P·VERTVLEIEIS·C·F
QVOD·RE·SVA·DIFEIDENS·ASPER
AFLEICTA PARENS·TIMENS
HEIC·VOVIT · VOTO · HOC
SOLVTO DECVMA · FACTA
POLOVCTA LEIBEREIS · LVBE
TES · DONV · DANVNT ·
HERCOLEI · MAXSVME
MERETO SEMOL · TE
ORANT SE VOTI · CREBRO
CONDEMNES

Descripsi et charta expressi post Brunnium. Versu saturnio carmen conceptum Io. Petrus Secchius in concessu Inst. Arch. primus docuit: nam Henzenus nihil de carmine suspicatus ediderat. Versus sunt Saturnii, et distinguuntur brevi intervallo vacuo relicto; scandes vero sic:

Quod ré suá difeídens ásper(é) afleícta
Paréns timéns heic vóvit vóto hóc solúto
Decumá factá poloúcta leíbereís lubétes
Donú danúnt Hércoleí máxsumé méreto
Semól te órant sé (v)otí crebró condémnes.

Auctor carminis hiatum in vv. 1 et 5 admisit, aut thesim sustulit. Ritschelius scandit sic:

Semól te oránt se vóti crébro cóndémnes.

In versu quarto bis thesim sublatam vides.

1538. — In insula Fibreni in fundamentis Ecclesiae S. Dominici.

VERTVLEIA
ARTIMIS
OLCIA·ADVF
ERTVLEIA·CH

Descripsi: Supplebis. Vertuleia Artimisia, Volcia Adventa, Vertuleia Chia?

1539. (=1176, LX, F). — Atinae.

MVNNIAI·C·F·
SACERD·CER·
culter scrofa

Descripsi. Atinatem huc recepisse, ait Ritschelius, Enarr. tab. p. 53, ut « et geminatam esse, non simplicem in MVNNIAI liquidam appareret, et prisca aetate non recenti, ipsum titulum scriptum ». Tamen titulum medio saeculo septimo scriptum non temere coniicitur.

Digitized by Google

1540. — Atinae in agro ad Vicalvi fontem.

POMPONIAE·A·F Descripsi.

1541. — In valle di Comino.

M·STAIDI·M·F·M·N·TER
CAPITONVS
GRAICIA·C·F·VXSOR
M·C·STAIDIEIS·M·FEILIEIS

Descripsit Carm. Mancinius. Nota secundo casu Capitonus, et pluralis primum in *eis*, M·C· Staedieis M. feilieis, quae dimidiata inferius nullo negotio supplentur.

1542. (= 1177, LX, A). — Arpini in turri campanaria S. Mariae di Civita.

Q·GAVIVS·Q
CN · LONGID
CN · TILLIVS
AID·D·S·S·IN
TVRRIM · M
FVLONICA
ET·INFERIOR

Descripsi. Corruptam dedit Momms. in Inscr. neap. lat. 4475 ex Pistillio ceterisque. Versum quartum interpretatur suppletque Ritschelius sic: Aidem d. s. s. integundam, turrim moeniendam, Fulonicam superiorem et inferiorem; nisi quis malet, ait, Fulonicam et puteum inferiorem. Haec reiicies, collata, uti par est, formula similium titulorum et sequentis. AID enim vero non AIDem significat sed AIDiles, qui de Sen. Sent. in... turrim, murum, fulonicam... et inferior... fecerunt vel refecerunt.

1543. (= 1178, LXXVI, c). — Arpini in aedibus de Vito.

A · AEGIVS · C · F · M
L·RVNTIVS·C·F·SISIPVS
M · FVFIDIVS · M · F · P
AID · DE · S · S · A
VIAS · CI.....
CLOVACAS · FACIVN
COER · EIDEMQVE
PROBAVERVNT

Descripsi et charta expressi. — V. 5. Olim mihi exscriptum VIAS·CIV, Oss. int. ad una iscr. osca p. 7. Mommsenius supplet viAS·CIsternas cet. Ritschelius in Enarr. tab. p. 60 « notabilis, ait, titulus eo est, quod SISIPVS forma uni soli exemplo est υ litterae graecae, non V latina, sed I littera expressae, per liberae tempora rei publicae ». Addere oportuit HIMINIS nempe Hymnis n. 1304, CHITIIRIS n. 1532 pro Cytheris.

Digitized by Google

1544. — Arpini in turri campanaria S. Mariae di Civita.

IEI MIAR
TANGERE · LIC
M·TREBELLI·AI
M·AIEDIVS·M·
M · ANIVS · SA

Descripsi et charta expressi. Redit hic verbum tangere quod legimus in scito vici furfensis n. 993 v. 6: humus tabulamentaque utei tangere liceat aedificandi causa. Fertur male descripta in Mommsenii I. r. n. l. 7253. Versu primo omisso in 2 A·TREBELLIAI, in 5 CA pro SA.

1545. — Arpini ibidem.

ACERRO
ITERVM EXTRVXIT
ET TVRREIS

Descripsi. Supple v. 1 Vacerro, v. 3 moirum et turreis.

1546. (= 1179). — Arpini.

Ex Manutio de Orthogr. 761, 6. Fortasse fuit... Q. f. Manceps... f. C. n. Chaerea...us. C. f. Sucidus.

>·F·MANCIP·)
F·CN CHAERIIT
VS·C·F·SVCID
MVRVM
PED · CCCXXC
COE

1547. — Arpini in turri campanaria S. Mariae di Civita.

IVM · SAGRVM
RI·MERCVRIO·DAN
CILIX·TVLLI·L·S
TEIPA·PRECIAE·S
PHILOTIMVS·HERI

Descripsi et charta expressi, loco arduo, ut potui. — V. 1 SAGRVM ut mihi videtur, lapis. Quae feruntur huius tituli transcriptiones (I. r. n. l. 4470, 7552) peccant omnes. — V. 1 LVM pro IVM, v. 2 LAN pro DAN, v. 3 omnes TVLLIIS. Grossio excepto, v. 4 TEMARREGIAE vel TE// AD///REGIAE omisso S, v. 5 THILO MAIIF vel IINO MAIIN vel ///O/// I/// M/// quae sunt lectionum monstra. Supple versus 1 et 2 pro

Digitized by Google

ingenio: scias tamen dimidiam fere tituli partem periisse. Quamobrem quid lateat in IVM ignoratur. In RI versus 2 periit fortasse conditio eorum qui Mercurio dant, ut lanarii, pecuarii ex. causa. Cetera expedies sic: Cilix Tullii Lucii servus, Teipa Preciae servus, Philotimus Herennii Lucii (servus).

1548. (= 1180, LXXIV, A). — Fregellis.

(litt. maior.) C · MARIVS · CL
SALVIVS CALLVS
SIBIII · IIT · SVEIS · ET · TVCCIAE
PHILEMATIONI

1549. (= 1181, LXXVI, E). — Aquini.

AEDICVLAM : ET
BASSIM · MAGISTREI
DANT
M · RVLLIVS · M · F
M · OFELLIVS · V · F
L · MAAMIVS · P · F
P · SERVIVS · P · L
TRHASO
L · VENNONIVS · L · L
PROSAMVS

V. 2. Mos duplicandi *s* ut hic in Bassim, inferius in Magisster n. 1562 alibi in Caussa aetatis est ciceronianae.

1550. (= 1182, LXX, A). — Aquini.

(litt. maior.) SERVIAI C · F
SACERDOTIS · LIBERI
PVBLICAI · AQVINATIS

1551. (= 1183). — Casini.

AGRIA · SVEIA · NF
SACERDOS
CERER · ET · VENERVS

Ex Vertecchio p. 39.

Digitized by Google

1552. (= 1184). — Casini in templo S. Mariae delle cinque torri.

CN·AGRIVS·CN·F·POLLIO
L·LAVFEIVS·L·F·APOTHECA
IIII·VIREI·IOVR·DEIC·

Ex Manutio, Orthogr. 610, 4. Titulum aetate fere ciceroniana scriptum putat Momms. antequam colonia, quae collocata est aetate caesariana eo deduceretur.

1553. — Casini.

ALBIA·L·L
CALLITVCE

Descripsi.

1554. (= 1185, LIX, G). — Casini in villa Petracconia.

Q · CAECILIVS · C · F
FRONTO
SIBEI · ET · SVEIS
IN · FR · P · XII
IN AG P X

1555. (= 1186, LIV, G). — Tarracinae in porta civitatis.

Q · AVFIDIVS · Q · F
Q·MAGVLNIVS·Q·F
D·S·S· FACIVN·COER

Ex Sirmondo, cod. paris. suppl. lat. 1417, 15.

1556. (= 1187). — Tarracinae.

L·NVMISTRONIVS·L·F·DECIAN
C·LVCIVS·M·F
M· RVNTIVS· L·F·MESS
AED·PORTAS·TVRREIS
MVRVM·EX·S·C
FACIVN · COERARVNT
EISDEMQ·PROBARVNT

Ex Iocundo, cod. veron. f. 127.

Digitized by Google

1557. (=1188). — Fundis in turri prope Episcopium.

C·VALERIVS·C·F·TRIARIVS
M·RVNTIVS·L·F·MESSIA
ITER·C·AFIEDIVS·C·F·SEXTI
AED·EX·S·C·F·LOCAVERVNT
M·RVNTIVS·L·F·MESSIANVS
C·AFIEDIVS·C·F·SEXTIANVS
PROBAVERVNT

Ex Iocundo, cod. veron. f. 127.

1558. (=1189). — Fundis in moenibus prope Episcopium.

Q·GAVIVS·Q·F·NAVTA
M·CAIVS·C·F
C·BRACCIVS·C·F
AED·EX·S·C·FAC·COER
EIDEMQ·PROBAR

Ex Iocundo, loc. cit.

1559. (=1190). — Fundis in moenibus exeunti ad sinistram.

Q·GAVIVS·Q·F·NAVT
M·CAIVS·C·F
C·BRACCIVS·C·F
AED·EX·S·C·F·C

Ex Iocundo, loc. cit.

1560. (=1191). — Fundis prope portam odiosam in atrio domus privatae.

M·NELLIVS·M·F
A·OCTAVIVS·C·F
L·VRSIVS·A·F
AID

Ex Notariannio p. 212.

Digitized by Google

1561. — Fundis.

L · FVFIVS · L · L ·
ALEXSANDER
MAGISSTER
QVINQVEANNALIS
INTERREXS·FONTANO
DE · SVA · PECVNIA ·
ARA · POSIT · LIBE · M
COLLEGIV · DECRETV

Descripsit ediditque Carm. Mancinius cum commentario. Magistrum quinquennalem collegii item interregem habes, nomine a magistratibus municipalibus mutuato. Fontanus deus est. Libe pro Libes seu Libens dicitur. Collegiu decretu quasi graeca declinatione pro Collegii decreto est.

1562. (= 1192, LX, A). — Formiis, extat in villa Ciceroniana.

\ MESSIVS · Q · F · C · ACILIVS · M F
N · MEVIVS · CN · F · AID MVRVM
ET · AREAM · CLAVDENDAM · EX
SEN · SEN · FACIVNDVM · CVRAVERE
ISDEMQVE PROBAVERE

Ritschelius hunc titulum, licet litteris vetustis, teste Mommsenio, scriptum, tamen propter MVRVM et CVRAVERE scripturam putat non posse antiquiorem medio saeculo septimo haberi, Enarr. tab. p. 54.

1563. (= 1193, LXXVII, B). — Formiis in villa Ciceroniana.

P·MARCIVS·P·L·CHARIE
CORONARIVS·HEIC
SITVS·EST·

Lege cognomen Charies. In titulo via latina reperto et a me descripto CHARIESSA cognomen est feminae.

1564. — Molae sive Formiis.

M·AMPVDIVS·N·F
Q·TR·PL·AID

Bull. Instit. 1873, 87. Tribunos plebis habes Venusiae? Teani et Beneventi. Le ant. iscr. di Benev. p. 34.

Digitized by Google

1565. — Formiis.

L·CEMOLEIVS·L·F·L·STATIVS·L·F·
Q·PACCIVS·M·F·AID·D·S·S·
PORTAS · FACIVNDAS · DEDERVNT
EISDEMQVE·PROBAVERVNNT

Bull. instit. 1873 p. 87.

1566. — Formiis.

D · ITER · SOLVS · AVGVR
IICES · DE · PEQVN · PVBLIC
C · COER · IDEMQ · PROB

Bull. Instit. l. cit. — V. 1 supple aiD. iterum solus, et in mentem revoca AIDILI SOLO recte ab Avellinio explicatum. Mommsenius solum, novam urbem putavit. — V. 2 initio fornices. V. 3 init. fac.

1567. (= 1194). — Traiecti.

P·LARCIVS·P·L SAVFEIA·Ɔ·L L·LARCIVS·P·F P·LARCIVS·P·F LARCIA P Ɔ L
NEICIA THALEA RVFVS BROCCHVS HORAEA

BONÉIS PROBATA INVISA SVM A' NVLLA PROBA
FVI·PARENS·DOMINÉIS·SENIBVS·HVIC·AVTEM·OPSEQVENS
ITA·LEIBERTATE·ILLEI·ME·HIC·ME·DECORAAT·STOLA
A·PVPVLA'·ANNOS·VEIGINTI·OPTINVI·DOMVM
OMNEM·SVPREMVS·FECIT·IVDICIVM·DIES
MORS·ANIMAM·ERIPVIT·NON·VEITAE·ORNATVM·APSTVLIT
L·EPRIVS·CHILO VIAT·TR·PL·//PRIA·C//P//I

Ex Iocundi cod. veron. f. 163 et Pontano, de aspir, 1481, f. 9 a fine, Larcia Publii et Larciae liberta Horaea dicit: Bonis probata etc. Haec his paruit dominis, qui manu miserunt, Larcio Broccho patroni filio nupsit. Versus sunt senarii iambici v. 5 lege decorat. — V. 9 supple in fin. Epria Cupris?

1568. (= 1195). — Minturnis.

M·PLAVTI·A·M·L
TRASEAE
POSTEREISQVE
EIVS·VIVIT

Ciuffo archipresb. descriptore.

Digitized by Google

1569. (= 1196). — Volturni.

M·ARRIVS·M·F
M·SEXTIVS·A·F
DVO·VIRI·D·C·S
VIAM · FACIVND
ET · REFICIVND
COERAV

Ex Iocundi, cod. veron. fol. 202. Borghesius hos habuit pro duumviris ex XXVI viris quibus cura viarum extra urbem commissa, itaque litteras d. c. s. interpretatus est de consilii sententia.

1570. (= 1197, LXII, c). — Volturni, inde in museum neapolitanum illatus.

MAENIVS·P·F
BINIVS·Q F
DVO·VIR
DE·C·S·VIAS·F·C

Descripsi. Sunt et hi auctore Borghesio ex XXVI viris duumviri viis extra urbem curandis: De C. S. lege de consilii sententia.

1571. (= 1198, LXXVIII, c). — Teani.

AESS STICHVS
NSOR·ABAVOS
PATRIS MEI
NONI·POPVLONA
SACRVM

Descripsi, et emendavi. Praevertit Brunnius. V. 1 supple... Messius... Sententia haec esse videtur. Ego Messius Stichus restitui hunc titulum Iunoni Populonae quem posuerat abavus meus paternus.

1572. — Caleni. Adicula habens caput medusaeum in fastigii tympano, nunc in museo neapolitano: in epistylio legitur.

ROGO TE VIATOR NINOCIAS·BONO GENIO E
SIA·L·L·MVSCIS·SIBEI·ET·SVEIS·DE SVo
FACIVNDVM CVRAVIT

imago Caesii	Muscidis	Quadrati et	puellae
L·CAESIO·Q·F	CAESIA L·L	QVADRATO	CLI
(litt. min.)	MVSCIS	VERNAE	VER
		SVO	SV

Digitized by Google

Descripsi. Dedit Minervinius in Ephem. neap. archaeol. VIII, 1. — V. 1 in fin. sic expedies: Bono genio es. Conferasque velim Plautum in Amphitr. V, II, 1: Bono animo es, assum auxilio, Amphitruo, tibi et tuis. — V. 2 supple Caesia: Muscis habe pro Moschis, nisi magis vis Boscis (Βοσκίς), collata voce Promuscis, not. Tiron.

1573. (=1199, XCIV, A). — Carinolae in turri campanaria.

L·PAPIVS·L·F·TER·POLLIO·DVO·VIR·L·PAPIO·L·F·FAL·PATRI
MVLSVM·ET·CRVSTVM·COLONIS·SENVISANIS·ET·CAEDICIANEIS
OMMIBVS·MVNVS·GLADIATORIVM·CENAM·COLONIS·SENVISANIS
ET·PAPIEIS·MONVMENTVM·HS·ⅭⅭⅭⅭ·EX·TESTAMENTO
ARBITRATV·L·NOVERCINI·L·F·PVP·POLLIONIS

Vicum Caedicianum a Sinuessa abfuisse tradit Plinius, H. N. XIV, 6, 62, sex passuum millibus. Ex campo Caedicio caseus laudabilissimus memoratur ab eodem auctore, XI, 42, 241, fuitque in territorio Vesciae, unde et Vescinus est appellatus. L. Papius haec omnia fecit in obitu patris sui: monumentum ex testamento eius, colonis senuessanis et caedicianeis mulsum et crustum dedit, munus gladiatorium, cenam colonis Senuissanis et Papiis gentilibus suis. Sinuessa postquam ibi colonia deducta est habuit pro summo magistratu duoviros.

1574. (=1202, LXXX, c). — In agro capuano repertus, nunc in oppido S. Mariae di Capua.

(litt. maior.) CN·TARA CIVS CN F
VIXIT A XX·OSSA·EIVS·HIC SITA SVNT

EHEV HEV·TARACEI·VT ACERBO·ES·DEDITVS·FATO·NON·AEVO
EXACTO·VITAI·ES TRADITVS·MORTI·SED CVM·TE·DECVIT FLORERE·AETATI
IVENTA· INTERIEISTI·ET LIQVISTI IN MERORIBVS·MATREM

Versus sunt hexametri et sic disponuntur:

Eheu heu, Taracei, ut acerbo es deditus fato
Non aevo exacto vitai es traditus morti
Sed cum te decuit florere aetate iuventa
Interieisti et liquisti in moeroribus matrem.

Digitized by Google

1575. — In agro campano, nunc in S. Maria di Capua.

P·FELSINIVS·L·F·FAL
Q·FELSINIVS·L·F·FAL
LEG·X
SIGNIFER

Descripsi. Ex ea aetate (C. Marii fortasse) est, qua primum legiones conscriptae stipendiariae et numerus eorum auctus: nec milites ut olim post annum dimissi; certumque est legiones bello marsico numeratos ad viginti. Vide nn. 949-967.

1576. (=574, LXIV, E, *b*, *a*, *c*). — Capua in museum neapolitanum illata ara.

triglyphi cum metopis

lat. sinistro			lat. dextro
		M·BLOSSIVS·M·L·AGATO	
		M·CONSIVS·M·L·NICOL	
		SEX·ALLIVS·Q·L·SEXTVS	
IOVEI·SACR		M·ATILIVS·M·L·APOL	HANCARM
	5	A·NASENNIVS·A·L·PROT	NE·QVIS·DEALBI
		L·FVRRIVS·L·L DION	
		M·LIMBRICIVS·M·L·DIOD	
		C TIBVRTIVS·C·L·FL	
		L·TVRIVS·L·P·C·L·SAND	
	10	PACTVMEIVS·A·L·PHILIP	
		P·OCTAVIVS·P·L·ANTIOC	

Descripsi. — V. 9 FVRIVS non TVRIVS legi putat Ritschelius Enarr. tab. p. 56, ibidem PROT esse ait *e* graeco Πρώτεμος.

1577. (=575, LXIV, F) — Capua in museum neapolitanum illatus.

S·L·F·
CRVDIEI·L·F
CN·MAGIVS·CN·F·I
M·RAGONIVS·M·I
M·LOLLIVS·M·F·ALE
M·GRVSIVS·M·F P.
MAGIVS·CN
FIM FAC

Descripsi. Ait Momms. addidisse se litteras in fine v. 8 ab exemplo pellegriniano. Ego in lapide vidi luculente servatas quasdam litteras, quamvis

Digitized by Google

imminutas, legique paulo aliter quam Pellegrinius, cuius haec lectio est ΓIMAG... — V. 2 Acrudiei vel Ocrudiei nomen non absonum putat Ritschelius Enarr. tab. p. 56. Rectius Macrudieius.

1578. — Capua in Neapol. museum illatus.

L· CVRΓIVS
CAΓ·FAC

Descripsi.

1579. — Capua in museum Neapol. illatus.

(Vv. 1, 3, 4, 6 litt. maior.) LANICIVS RO
(Vv. 2, 5, 7 litt. min.) TEGVLA VS
ANICIA · P · L · CRESTE
DOMITIA·CN·L
FAVSTA ANICIANA
CN · DOMITIVS · CN · L
HERMIA

Descripsi. Supple v. 1. L. Anicius P. L. Tiro. Fausta quae olim fuerat Aniciorum libertate donata a Cn. Domitio dicta est Domitia Fausta Aniciana.

1580. (=1203). — Casapullae prope Capuam.

HIC · S · EST
L·ANNIVS·L·L·C·L
NICEPOR·EIVS·ET·SVIS
AMICEIS·BONIS
PHILARGVR·CONLIBERT
FECIT·DE·SVO

Turbatam verborum collocationem sic velim restituas: Philargurus conlibertus fecit de suo (huic) amicis bonis eius et suis.

1581. (=1204) — In oppido S. Mariae di Capua, quae Capua vetus est.

(litt. maior.) ASVIAE · SEX · L · SALVIA
E
OSSA·HEIC·SITA·SVNT·

Descripsi. Asviae est Asuviae.

Digitized by Google

1582. (=1205, XC, c). — Prope Capuam.

BETILIENAE·TTL·PHILEMAIO
OSSA·HEIC·SITA·SVNT
imago

1583. — In villa S. Petri agri capuani.

L·BILIENVS·MARATHVS
CORNELIAE · PREIMAE
ET·SIBI

Ex Apiano I. n. L. 3676.

1584. (=1206, XCI, e). — Capua in museum neapolitanum illatus.

CAESELLIAE·
D·Q·L·HYMNINIS·
OSSA · HEIC · SITA·
·SVNT·
HELENA · L · DE ·
SVO · FECIT

1585. (=1207, LXXVI, f). — Capuae in aedibus Iorio.

DEXSONIA · CLEMIO · SIBI · ET
PHILEMAE·SVAE·AMA TISSVMAI

1586. (=1209, LXXVIII, k). — Prope Capuam.

HERENNIA·M·
SACERDOS
CERERI·SAC
LOC·D

Lege: Cereri sacravit loco dato d. d.

1587. — Capua in museum neapolitanum illatus.

HILARI · CLODI
M·S O H S S·
VIXSIT · ANNOS
XXII · AMANS ·
DOMINI · OPSE
QENS AMICIS

Descripsi olim Capuae. Nota opseqens sublato *u* post *q* — V. 1, 2 leges, Hilari Clodii Marci servi ossa heic sita sunt.

Digitized by Google

1588. — Capuae, inde in museum neapolitanum illatus.

(litt. maior.) HORDIONA · P · L · RVFA
EX · TESTAMENTO
ARBITR·P·HORDIONI·P·L
HERMAISCI · HEREDIS

1589. — Capua in museum neapolitanum illatus.

VINIAE · CN · L
APRODISIAE
FELICVLAE·O·H·S·S
CN LIVINIVS·CN·L·
ARIA COLIBERTVS
FECIT

Descripsi. Livinius hic, ut alibi Saufius, Graecius, Gemius et similia, unde orta Livineius, Saufeius, Graeceius, Gemeius, cet. Momms. I. n. L. 3757 qui descripsit, habet v. 5 PAPIAS pro ARIA, idem COLLIBERTVS, male utrumque.

1590. (= 1210, LXXVI, A). — Capua in museum neapolitanum illatus.

L·NOVIVS·L·L* L·LIBERT
PREPO · DIONYSI
VNGENTARIEI

Descripsi.

1591. (= 1211). — Capuae in villa Pellegrinia.

Q NVMPSI·Q·L CARANIA·)·L
NICEPORI·O·H·S·S PILVMINA·VXOR

Ex Pellegrinio Gudius 281, 12.

1592. — Casapullae.

C·OVIVS·C·L·SOTERICVS
C·OVIVS·C·L·EROS·C·OVIVS·C
C·OVIVS·C·L·CARITO·DE·SVVO
FECERVNT

puer viri imago dimidia

I. n. L. 3790. Notabilis est afflatus absentia in Sotericus et Carito: item *uv* in suvo, quod olim sovo.

Digitized by Google

1593. — Capuae.

C · OVIVS
SVRVS·D·S·F·PATR
C·OVIVS·C·L FABIA · C · L
PARNACES OSSA HIC·S
imago viri imago mulieris

Mommsenius, I. r. n. l. 3791.

1594. — Capuae.

L PERCENNI
RVFIONIS
SECVNDIO
L · DE SVO

Descripsi. De littera *i* eminente vide quae dixi in prolegomenis p. 31.

1595. (=1212, LX, o). — In oppido S. Mariae di Capua.

PESCENIAES
D·L·LAVDICAES
OSSA·HEIC·SITA
SVNT

Capuensis, ait Ritschelius, Enarr. tab. p. 53, nec geminato et antique declinato Pesceniaes nomine notabilis. Laudica ex Λαοδίκη non unico exemplo est.

1596. — Capua in museum neapolitanum illatus.

P · RAMMI
EROTIS·O·H
S·S
FAVSTA · L
FECIT·SIBI
ET·SVIS

Descripsi.

1597. — S. Maria di Capua, piazza maggiore n. 31.

RAECIAE PAMPHILA
PVVPAE NVNAE·NVV
O · H · S · S
duae imagines

I. n. L. 3814. Gudius dat Raeciae Pamphilae puuerae nunae nutricis o. h. s. s. Fortasse fuit: Raeciae Puupae, Pamphilae Numiae nuutr.

Digitized by Google

1598. — Capua in museum neapolitanum illatus.

Q · SALEVI · M · F
OSSA·HEIC·SITA·SVNT

Quae hic Salevia gens, alibi Saleivia, Salivia, Salluvia, Salluia est.

1599. — In oppido S. Mariae di Capua.

SALVIAE·NOVI·FRVGI·CASTAE·PROBE
PVDENTIS

N
VI
imago mulieris BI
pallio involutae VS
FE
CIT

Descripsi. Lege: Salviae Novi (uxoris) frugi castae probae pudentis. Numerius Vibius fecit.

1600. — Capua in museum neapolitanum illatus.

SVETIA · D · L
TROPIME
O · H · S · S
CN·SEXTIVS·CN
GORGIA·FECIT

Descripsi. Momms. habet I. r. n. l. 6640 v. 4 SEXTVS, errore typographico puto.

1601. — Ex pago Briano agri Casertani in museum neapolitanum illatus.

V·XIIX
L · TVSCILIVS SYNISTOR
TVSCILIA·CRESTE·XXI

Descripsi. Momms. I. r. n. l. 3847 omisit initio dimidium litterae L, v. 2 T initio fractam repraesentavit, omisit in fine I. Singularis est absentia vocis A· quae indicet annos.

Digitized by Google

1602. (= 1213, LXXVII, F). — Capuae in aede quae dicitur di cento persone.

Q·TIBVRTI·Q·L
MENOLAVI·
CVLTRARI·OSS
HEIC·SITA·SVNT
cultri duo

Descripsi. Nota veterem orthographiam in Menelavi, ut in Archilavi, Lavis, in quibus ex graeca consuetudine servatur digamma.

1603. (= 1214). — In oppido S. Mariae di Capua.

Q·TVLLIVS· CLODIA· ΓEOΗILI
PAAPVS·GLAD DIAMER·F· TERENΤI

Descripsi. Diamer f. fortasse Diameri f., Teophili Terentii (uxor). Diameros ex διήμερος, analogice ut ἀνάμερος, dorica dialecto pro ἀνήμερος dici potuit.

1604. (= 1215, LIX, D). — Capua in museum neapolitanum illatus.

ΓRIVATVM
ΓRECARIO
ADEITVR

Descripsi. Privatum, locus privatus est.

1605. (= 1216, XCI, B). — Caiatiae.

M·HERENNIVS·M·F·GALLVS
Q·VESERIVS·Q·F·DVO·VIR
QVINQ
D·D·S·F·C·EIDEMQVE·ΓROB
ARCITECTVS·HOSΓES·AΓΓIAI·SER

Descripsi.

1606. — Ibidem.

M·GAVIVS·T·F
Q·VISELLIVS·Q·F
GALLVS
DVO·VIR·QVINQ
CREPIDINES·CIRC
FORVM·S·P·F

Descripsi fragmentum quod restat, additis ex Mommsenii Inscr. r. n. lat. 3917, v. 1 M, v. 2 initio Q, F in fine, v. 5 CIRC et versu sexto integro.

Digitized by Google

1607. (= 1217). — Ibidem.

Q·GAVIVS·Q·L
ANOPTES
V · SIBEI · ET
Q·GAVIO·Q·L
AGATOCLI

Ex Melchiorri p. 48.

1608. (= 1218). — Telesiae.

L·MVMMIVS·L·F·C·MANEIVS·O·F
PR·DVO·VIR·PRO·LVDEIS·TVRRIS·DVAS
D · D · S · FACIVNDAS · COERARVNT

Ex Aegyptio de Bacchanal. p. 156. — V. 2 Praetores hi duoviri sunt. Nota v. 1 Maneius liquida non duplicata, et praenomen *Olus*.

1609. (= 1219). — Solopacae.

ACVMIS
VOLVSIA
Q·L·

Aiunt Acumis pro Acmis scriptum, ut Alcumena pro Alcmena, quod fortasse est verum.

1610. (= 1220, LXXIX, B). — Benevento in museum privatum meum intuli, inde immigravit in museum publicum neapolitanum.

TV·QVI·SECVRA·SPATIARVS·MENTE·VIATOR
ET · NOSTRI VOLTVS DERIGIS INFERIEIS
SI·QVAERIS QVAE SIM CINIS EN ET TOSTA FAVILLA
ANTE OBITVS TRISTEIS HELVIA PRIMA FVI
CONIVGE SVM CADMO FRVCTA SCRATEIO
CONCORDESQVE PARI VIXIMVS INGENIO
NVNC DATA SVM DITI LONGVM MANSVRA PER AEVM
DEDVCTA ET FATALI IGNE ET AQVA STYGIA

Descripsi edidique in Antich. dei Lig. Bebiani: deinde charta expressam misi Ritschelio. — V. 5 versus mancus est omissis errore quadratarii tribus syllabis. Supplet Ritschelius 'dilecto fructa' Enarr. tab. p. 70: 'vixit dum fructa', Momms., Bull. Inst. 1847 p. 24. Mihi placet: Coniuge, si quaeris, sum Cadmo fructa Scrateio (Le ant. Lap. di Benev. p. 169). — Vv. 8, 9 aliud sibi coniugium esse nunc ait Helvia cum Dite, cuius in domum igne fatali deducta est et aqua stygia. Nota in v. 1 spatiarus, in 7 aeum, nempe aevum. — V. 8 STYGIA exeuntis saeculi septimi indicium esse vult Ritschelius l. c. p. 71.

Digitized by Google

1611. (=1221, LXXVII, c). — Beneventi in aedibus archiepiscopi.

(litt. mai.) C · OPPIO
CAPITON
Q · PR · IN
CENS

Descripsi edidique primum in Diss. Archeol. I, 99; deinde in op. Le ant. Lap. di Benev. p. 31, sg. Fuit hic C. Oppius quaestor, praetor, interrex, censor in colonia beneventana a Iulio, ut docui, deducta. Nec titulus, qua litterarum forma est, ad vetustiorem aetatem potest referri.

1612 — Beneventi in moenibus prope portam Rettore.

(litt. mai.) CANIVS·M
TRIB·PL·A
BI·A·L·P

Ex Verusio edidi in Diss. Archeol. 1 p. 106; nunc iterum in op. cit. p. 34. Pertinet ad coloniam civium romanorum a Iulio, ut dixi, deductam. In ea magistratus summus est praetor eiusque loco interrex, revocaturque censor pro quinquennali, tum cum quaestore apparet tribunus plebis, novo post Venusiam, Tianum et Formias exemplo. Cave ne monumentum revoces ad tempora Sullae anteriora, nam quinquennalis mentio vetat, ut alibi docui.

1613. — Ad pontem viae appiae prope Caudium (Montesarchio), Beneventum versus.

C·AVF VS·C·F
C·FVF VS·C·F
VDEX
IIIIV QVINQ
PONTE D·S·S·F·C
EIDE Q·PROB
(litt. maior.) CON TAT
HS ∞∞

Descripsi, edidique primum in Diss. Archeol.; iterum in op. cit. p. 28. Post tempora belli marsici Beneventum in municipii formam redactum a quatuorviris regi coepit: fuit deinde colonia Concordia Iulia et praetoribus paruit: postea, deducta iterum ab Augusto, et Felix Augusta appellata, pro summo magistratu habuit duumviros iure dicundo.

1614. — Beneventi in aedibus archiepiscopi.

L·AVIDIO·L·F·STE
IIII·VIR·AED
L·AVIDIO·L·F·PATRI
CATIAE·VIBI·F
MATRI

Descripsi edidique in Diss. Archeol. I p. 98. iter. in op. cit. p. 28.

Digitized by Google

1615. — Beneventi in fundamentis turris campanariae S. Sophiae.

P · CIN
IIII·VIR·Ꝑ
P·CINCIO
SEPPIAE·N
CINCIAE·P

Descripsi edidique in Diss. Archeol. I pag. 98, iter. in op. cit. p. 29.

1616.

L·SEPTVM
L · COCEIV
IIII·VIP
VCAR·T
D·S·S

Descripsi edidique in Diss. Archeol. I p. 98, 114, op. cit. p. 25. — V. 4 puto lucar restitutum a quatuorviris de senatus sententia. — Erat in eo loco templum Iunonis Quiritis, et lucus.

1617. — Beneventi in castro.

C · ENNIVS · M · F
C · BERGONIVS · Q · F
AED
VIAM · STRAVERVNT
ET · LACVVS · FECERVNT

Ex Verusio p. 29, op. cit. p. 138. Recepi propter vocem LACVVS. Pertinet ad coloniam augusteam.

1618. — Beneventi ex Reinessi Epist. p. 336.

L·ACILIO·A·F·STE
LEG VI
MARCIA·TERTIA
VXOR·F

Milites legionis sextae videntur in coloniam deducti a Iulio.

1619. — Beneventi.

C·FIGILIO·L·F·STE·LEG·VI
MANLIAI P·F
H · P · C

Ex Verdero Gruterus 541, 3.

Digitized by Google

1620. — Dentecani.

P · SERTORIO · M · F · STE
LEG · VI · M · SERTORIVS
M·F·STE F ATER TESTAMEN
SVO FIERI IVSSIT

Ex Manutii Orthogr. p. 492, 4 qui v. 3 dedit F ATER.

1621. — Beneventi.

T E T A R F E N
LEG · VI
TETARFENVS·L·F·FR
FACIVNDVM · C

Ex Verusio p. 41.

1622. — Beneventi ad portam Rettore.

Ɔ · C · F · STE · L · VI · E
O · C · L · L · PILOMVSO · E
E · C · L · EDONIONI · ET
AE · CN · L · SATVRNINAE
/M·M·SEMMIVS·M·F·ET·P·SEXTVLE
C
Ɔ · SVA · PARTE · FACERE · NO

Descripsi, ed. op. cit. p. 116. — V. 7 supplebis, libertus pro sua parte facere noluit, collato titulo Rustiorum, quem hic subiicio.

M. RustiVS · M · L
.....S · RVSTIAe
M. l. uxori EX·TESTAMENto
servi FECER · PHILEROS
AntiOCHVS · ARTEMO
M. RustiuS·LIBERT·FAC·NOLVit

1623. — Beneventi.

PATRONO · BENEM
DEDVCTARVM · AE
IN·QVA·DOMO·NI
PATRONVS·HOC·M
LEIBERTAE · AEMILIAE
QVOD · VISERENT

Digitized by Google

Ex Cod. Gualterii Inscr. Benevent. Supplementa, ni fallor, haec sunt (... Aemilio.....) | patrono benem(erenti) | Deductarum Ae(miliarum) | in qua domo ni(hil doluerunt) | Patronus hoc m(onumentum fecit) | Leibertae Aemilia(e Deductae) | quod viserent (praetereuntes | dicerentque Aemilia ave).

1624. — Beneventi, in turri campanaria S. Sophiae.

Q·CAESELLIVS·Q·L·SVRVS
MERCATOR
DOMATIA·C·L·FAVSTA
C·DOMATIVS·C·L·PYLAX
MERCATOR

Q·CAESELLIVS·D·L
PAMPHILVS·PATRONVS
DOMATIA·D·L·TALIA
PATRONA
ALBANVS·DELICIA

Q·CAESELLIVS·SVRVS·ET·DOMATIA·TALIA
VIVI·SIBI·ET·SVEIS·FECERVNT

Ex Verusio p. 37. Caesellius Surus libertus cum Domatia Thalia patrona vivi fecerunt Domatiis et Caeselliis. Nota aspirationes omissas in Pylax, Talia, *u* pro *y* in Surus, et *i* supereminens.

1625. — Beneventi.

P·CIPIVS·A·L·PAM

Ex Pocockio n. 13.

1626. — Beneventi.

A·CLODIO·A·F·MEDICO
DEMETRIVS·LIB·SIBEI·ET
CLODIAI·A·L·ALEXAN·ET
CLODIAI·A·L·GLYCERAI
H·M·H·N·S

E Verdero Gruterus, 633, 8.

1627. — Beneventi.

C·CLODIO·N·F·PVP
N·CLODIVS·N·F·PVP
CAPITO VEIVOS

Ex Muratorianis 1453, 9.

Digitized by Google

1628. — Beneventi.

L · FVLVI
A VIVIT
IN·FR·P·XII
IN·AG·P·XII

Ex Verusianis p. 48 seu ex schedis Viglioni.

1629. — Beneventi.

ᵛGRAECEIA·L·F

Misit Salvator Bologna.

1630. — Beneventi in Ecclesia S. Sophiae.

P·MARCIVS·P·L
PHILODAMVS
TECTOR·SIBI
SVEISQVE·HIC
IVCVNDA·SEPVLTA
EST·DELICIA·EIVS

Ex Verusio p. 38.

1631. — Beneventi prope S. Artellam.

MARCI
PHILOD/
TECTOR
ERO

Ex Verusio p. 38. Pertinet hic et superior numerus ad idem monumentum.

1632. — Beneventi.

L·MOLVI·L·L
FLACI

L·MOLVI·L·L
CALENI·PATRONI

Ex Iosephi Paccae additamentis ad collectanea Francisci fratris p. 142. — V. 2 lege Flaci.

Digitized by Google

1633. — Beneventi.

S T · N V M S
NICEPOR · SIBI
ET · SERGIAE · L · L
A R B V S C V L A E
ET · L · SERGIO · L · L
NICEPORO · ET
L·SERGIO·L·L·EROTI

E schedis Ambrosianis Muratorius 1590, 16.

1634. — In agro beneventano, tabula.

·F·L·OFFELLIVS·C·F·C·C
VIVOS·SIBEI SVEIS
QVE·MAIORIBVS
FACIVNDVM
CVRAVIT

Descripsi Beneventi ad S. Sophiam, deinde igne ambustam et diffractam vidi.

1635. — Beneventi prope Roscios.

OFFELLIVS
OFFELLIA·C·L·NI
C·OFFELLIVS·C·L
C·OFFELLIVS·C·L
C·OFFELLIVS·C·
OFFELLIA

Descripsi. Est libertorum Offelliorum, quorum est titulus superior.

1636. (= 1223, LXII, D). — Beneventi pilae pontis Caloris subiectus lapis.

C · PETVELLIVS · Q · F · FALE
VIVS·MONEMENTVM·FACEIV
CVRAVIT·SEIBI·ET·VXORI·SVAE
EPIDIAE · P · F · NERIAE
EIDE · QVE PROBAVIT

Descripsi charta expressum, op. cit. p. 31. Nota faceiu pro faciu, item seibi pro sibei, et confer INPEIRATOR. Lapis est in medio fractus: nihil igitur addendum scripturae, in Petuellius; nec de Petuelilius cogitandum.

Digitized by Google

1637. — Beneventi in pariete Ecclesiae S. Salvatoris.

Γ · RVFIV
CN·F·S1
VTILIAE·Q·I·
/FAE·VXSOR
ET SVIEIS
I·F·P·XII·IN·AC

Descripsi. Nota suieis pro suiis sive SVIIS.

1638. — Beneventi in via Belledonne.

KVFIVS
CN·F·STE
/TILIAE·Q·F

Descripsi. Ad idem monumentum pertinet hic et superior titulus.

1639. — Beneventi.

M·SASSIVS·M F Q·SASSIVS·M

Ex scheda Francisci Paccae.

1640. — Beneventi.

C·SVESSANIO·C·F
L·AMIO·N·F
L·NONIO·M·F
CN·SVELLIO·CNF Q
L·MVNATIO·L·F
C·VATERNIO·C·F
C·FREGANIO·N·F

Descripsi. Edideram in Diss. Archeol. I p. 105 descriptore Colle de Vita.

1641. — Beneventi.

CN TVRPIL SA
C·MVRRAIENI·Q·F GALL
D·VETTI·D·F GALLI
ASVIAE · > L CLYTE

Descripsi. Momms. in Inscr. neap. lat. 1771 v. 2 legit Murrateni, et cognomen, tunc forte mortario obductum, omisit.

Digitized by Google

1642. — Beneventi.

D · VALERIVS · Γ
MENECRAT · S
OPPIAI · C · L · FLOI
AEBVTIAE·HELE

Descripsi.

1643. — Beneventi.

IN PRIVATO
MACER

Descripsi op. cit. p. 89. Confer titulum atinatem Inscr. neap. lat. 4600 MACERIA IN PRIVATO.

1644. — Beneventi in aedibus Colle de Vita.

INFELIX · FATI
PRIOR · DEBVI
MORI ·· MAT

Descripsi. Ed. in diss. I Segni delle lapidi p. 13. Vide delineatum in Diss. Archeol. vol. I tab. VIII pag. 146. Punctum litterae A impositum ante me omiserunt omnes.

1645. (= 1222). — In pago Vitulanensi nomine Cauci.

Q · CAVCIVS · A · F · STE
M·CAVCIVS·Q·F
PATRI · FACIENDO
CVRAVET

Descripsi edidique in Diss. Archeol. I p. 102 tab. IX n. 3 op. cit. p. 29. Ex schedis Cassittianis parum fidis edidisse me affirmat Momms. I. n. L. 1586: insuper lapidem nunquam extitisse: se se dedisse ne quem deciperem: quando huius tituli fallaci testimonio evertere volui certissimas orthographiae leges. Mitius mecum agit Ritschelius, qui causam affert, « cur vix potuit non quaedam in se de fide suspitio aliquando subnasci, illud Faciendom curavet, quae saeculo septimo certe formae repugnant ». Nodum facile solves in mentem revocatis similibus exemplis ex sermone plebeio quae plura attuli.

Digitized by Google

1646. — In pago S. Leuci.

P · CLODIVS · P · F · STE · PIVS · LEG · XX
DVM · VIXI · VIXI · Q V O M O D O
CONDECET INGENVOM Q V
OD · COMEDI · ET · EBIBI · TANTVM · MEV · EST

Descripsi edidique in Diss. Archeol. tab. X, 5 op. cit. p. 121. Versus sunt senarii:

Dúm vixí vixí quomódo condécet ingénuom
Quód comédi ét ebíbi tántum méu est.

Nota hiatum in versu secundo.

1647. — Prope Casalbore.

M · CAEDIVS · C · F · GA
SITVS · EST

Descripsi edidique in Diss. Archeol. p. 112, 5. Ga supple Gal.

1648. — Prope Pescum.

M · CAECILIVS · C · F · GAL VIC
HEIC · SEPVLTVS · EST

Descripsi edidique in diss. I segni delle lapidi p. 14; Diss. Archeol. I, 124, 1. — V. 2 L sic est scriptum, errore puto fabrili, in v. 2, ut legendum videatur Sepulutus, qua ratione FOL, Folvius in nummis scribitur.

1649. — Prope Pescum.

C · MARCIVS · C · F · Q A
MVTRO

Descripsi edidique primum in Bull. Arch. neap. Avellinii V, 72.

1650. — Pagi in Ecclesia S. Michaelis.

T · SEPTIMIVS · L · F · STE
SEPTIMIA · T · F · MAXVMA
POSTVMIA · P · F · RVFA · VXOR
IVNIA · ↄ · L · HILARA · VXOR

Descripsi edidique in Bull. Avellinii V, 72. — V. 1 legi olim T · F pro L · F.

Digitized by Google

1651. (= 1224, LXII, F). — Montesarchii duobus exemplis quorum alterum mutilum est.

L·SCRIBONIVS·L·F·LIBO·PATER
L·SCRIBONIVS·L·F· LIBO· F
PATRONEI· TVRREIS·EX·D·D

Dedi integrum, alterum exemplum initio est imminutum. Mommsenio videtur hic titulus post aetatem liberae rei publicae scriptus attribuendusque consuli anni 720 et filio. Putavi olim (I Segni delle lapidi detti accenti p. 13) in TVRREIS accentum supra E positum: lapidem non vidi; fefellit fortasse ectypus chartaceus.

1652. (= 1226, LXII, E). — Airolae.

BONIVS·L·F·LIB
PATRONVS
LICAM DE·SVA
VNIA·DEDIT

Facile supplebis ex titulo n. 1652. L. Scribonius L. f. Libo patronus basilicam de sua pecunia dedit. Haec monumenta spectant ad vetus municipium Caudium.

1653. — Montesarchii, prope quod vetus Caudium est.

RVEI·N·F·FAL·
VFIA·C·F
IRVEI·N·F·FLACCI
·IRVEI·N·F·FAL

Habui charta expressum.

1654. (= 1228, LXXVIII, H). — Abellae.

TVLLIO·C·F·MACRO
DVO·VIR · QVINQ
EX·TESTAMENTO
RBITRATV·OFILLIAI·C·F
VFAI·VXORIS

Aetatis est augusteae.

Digitized by Google

1655. (=1230, LXX, c). — Aeclani, hodie Grotte, inde Neapolim allata, unde Londinum immigravit.

C · QVINCTIVS · C · F · VALG · PATRON · MVNIC
M·MAGI·MIN· F·SVRVS·A· PATLACIVS · Q · F
IIII·VIR · D · S · S · PORTAS·TVRREIS·MOIROS
TVRREISQVE · AEQVAS · QVM · MOIRO
(litt. min.) FACIVNDVM·COIRAVERVNT

Vidi Neapoli apud negotiatorem antiquarium. Aeclanum fuit hac aetate in municipii ius relatum, habuitque ea de causa pro magistratibus quatuorviros et senatum. Auctor tituli vetustatem affectavit posito *oi* pro *oe*. Ritschelius ad tempora belli marsici non immerito retulisse se ait. Enarr. tab. p. 62, veritus ne nimius fuerit si antiquiorem aliquando est suspicatus. At Quinctius hic qui Aeclani patronus est, eodem tempore duumviratu fungitur Pompeiis, colonia ibi deducta a P. Cornelio Sulla.

1656. — Aeclani.

(litt. maior.) S · Q
COIRAV

Descripsi. Fragmentum est tabulae praecedenti simile. Supple: turreisque aequaS Qum moiro faciundum COIRAVerunt,

1657. (=1231, LXXVIII, D). — Aeclani.

C·OBELLIVS·C·F
C · MARIVS · C · F
IIII·VIR·I·D·D·S·S
CREPIDINEM
DE · SVA · PEQV
F · C ·

Hoc municipium aetate Traiani colonia factum est.

1658. (=1232). — Rocca S. Felice.

C · PONTIVS
MARI·F
HIC·SIT·EST

Marius, Maria praenominis loco sunt. Confer titulos praenestinos nn. 664, 759.

1659. — Nolae.

CN · MARIVS · C · F · C
HEIC · SITVS · EST · IN
FRONT·LONG·PED·XII
IN·AGR·LATVM·PED·X

Descripsi.

Digitized by Google

1660. — Ibidem.

ATRIA·V·F
C·TREBIO·C·F
VIRO

Descripsi.

1661. (= 1227, LXXVII, B). — Abellae.

L·V|TRVVIVS·S·F·LVCIL·T·PROPERTIVS·T·F·THOR
DVO·VIR·D·D·S·FAC·COER·EIDQ·PROB

Abellam coloniam a Iulio deductam arguent duumviri pro magistratu et collegium decurionum. Titulus igitur hic insequensque ad aetatem pertinent augusteam. Momms. olim descripsit I. n. L. 1957 VITROVIVS.

1662. — Atripaldae.

A · FREIO · A · F · GAL
MERCVRIAL
AMATIAE·Q·F·MAXIM
VXORI
P·L·FREIS·FILIEI·FECERVNT

Ex Bellabona I. n. L. 1909. Nota nominativum pluralem in *eis* et filiei, non filieis, inconstanter scriptum.

1663. (= 1229, LX, E). — Abellini, hodie Atripalda.

L · LIVINEI · L · L · SCO A
LIVINEIAE·L·L·MARTHA
SIBEI ET POSTEREISQV
SVEIS·VIVOS·FECIT

V. 2 Martha pro Marthae scriptum, quod identidem fieri notavi: rarius contra, ut Agatocliae pro Agatoclia. Ceterum Ritschelius legit ex ectypo chartaceo LIVINEIA·L·L·MARTHA.

1664. — Puteolis in columella marmorea.

A COM
ANAN
VS·OV·F
VENERI
D· D·

Aere incisam dedit Iosephus Fusco (Di alc. iscr. di Pozzuoli, 1851, tav. I, 1). Lege: Aulus Comananus (ex Comana Cappadociae, vel pontica puto) Ovii filius Veneri donum dat: nempe labrum marmoreum cum base. Puncta sunt quadrata raro exemplo in titulis marmore sculptis.

Digitized by Google

1665. — Puteolis in tympano fastigii aediculae.

parte antica

HERCVLEI
SACRVM
C·MARCI·C·L·ALEX·FECIT·SERVOS
VOVIT LIBER·SOLVIT

parte postica

HERCVLEI
SACRVM
C·MARCI·C·LIB·ALEX
DAT

Ex Lucignano habuit Avellinius Bull. neap. 2, 97.

1666. (=1234, LX, G). — Puteolis in museum neapolitanum illatus.

MERC · RETIANI · VII CVPL
DAN·MAG·CVRARVN
SEX · CALAASI· SEX·E·A·RONI·EL
N·FAFINI:N·F·A·AEMI·AEMI
CN·ATANI·C·F·L·PONTI·L·L·GA

Descripsi edidique olim in Bull. neap. Avellinii suppleto v. 1. Mercatores retiarii. Veneri Cupediariae dant. Momms. deinde supplevit sic: Mercurio retiarii... dandum magistri curarunt. Fortasse probabilius supplendum erit; VINarii CVPEdiarii DANt, sive DANunt. Vero, DANdum, reiice: non enim magistri curant ut donum detur, sed donum datum curant. Ritschelius in Enarr. tab. p. 53 longe propius ad a. 680 quam ad vetustatem accedere ait, quod et suadet vix dubia scriptura CALAASI. Omnium obscurissimum v. 1 non posse se non in medium relinquere. — V. 3 E solve in L·L et sequentem litteram L revoca ad v. 4 AEMIliae L. — V. 5 Ga est Gaa.

1667. (=1235, LXXVIII, E). — Puteolis in museum neapolitanum illatus.

N CLVVIVS · M · F · DVVM · VIR
NOLAE · IIII · VIR · QVIN
V I IIIIVIR
KAPVAE MAR DE

Descripsi post Carmelum Mancinium, qui cum Minervinio optime legit Bull. Instit. 1865 p. 208. — V. 3 Momms. A VIR. — V. 4 PVTeAL

Digitized by Google

MAN Q Mommsenius: at Brunnius eius KΩZTV·AL·MAN. Ex titulo insequenti supple v. 3. caVdI IIII vir quinquennalis. — V. 4 MARti DEdit teneo supplendum cum Mancinio. Nota *u* duplicem in Cluvius, duumvir.

1668. (=1236). — Puteolis olim.

CLVVIVS·M·F
IIII·VIR
AVDI·II·VIR
NOLAE·IIII·VIR
QVINQVENNAL
AL DE·SVO·FACIVNDO
COERAVIT·IDEM·RESTITVIT
IOVI·O·M·SACR

Ex Apiano 127, 3. Collato titulo superiore supplebis sic: v. 1 N. Cluvius. — V. 2 IIII VIR quinq. — V. 3 CAVDI. — V. 6 AL Apian.: lege KapuA[E]. Fuit hic Cluvius quatuorvir capuano in municipio antequam eo a Caesare colonia veteranorum deduceretur. Nota faciundo(m).

1669. (=1237). — Neapoli.

CN·CORNELIVS·CN·L·PAPIA
L·COLONIVS·L·L·AGATHOCL
MAG·BONAE·MENTI
D·S·FAC·COER

Ex Iocundi cod. veron. 124 qui invenit apud Sannazarum. Pertinet facile ad coloniam Paestanam in qua Bonam Mentem religiose cultam probant nummi, n. 66, *y*.

1670. (=1238). — In museo neapolitano.

L·RANTIVS·L·F·TRO·LVMPHIEIS

puer hedera coronatus

ΛΕΥΚΙΟΣ ΡΑΝΤΙΟΣ ΛΕΥΚΙΟΥ
ΥΙΟΣ ΝΥΜΦΑΙΣ

Nymphas mutata littera *n* in *l*, Lumphas, latini dixere aetate augustea. Revoca titulum Interocreae: LVMPHEIS DIAN REDVCIS·SACR·IMP CAESARE·XII L·CORNELIO·SVLLA COS cet.

Digitized by Google

1671. (=1239, III, F). — In ala aenaea musei neapolitani.

ARELLIA
FORTONA
MATER

Avellinius aere incidit, Bull. neap. IV, tav. 1, 6. In Fortona pro Fortuna agnosce vestigium ruris.

1672. (=1240, LXXVIII, M). — In museo neapolitano. Titulus est Mercurio sacer.

ERC
F · COER
L·NEMESIS
COER

1673. (=1241, LXXVI, H). — In museo neapolitano.

P · OCTAVI · A · L · PHILOM
OSSA · HEIC · SITA · SVNT
DEIS · INFERVM · PARENTM
SACRVM · NI · VIOLATO
IN · AGRO · PEDES · XV · IN · VIA
PEDES · XV
PHILARGVRVS · L · ET · SOCIVS

Descripsi.

1674. (=1242, LXX, H). — In museo neapolitano. Campanum titulum dicit Ritschelius.

M · ORFIO · M · F · FAL
RVFA · DIANAES ·
· L · SIBI · ET · COIIVVCI
SVVO · FECIT

Descripsi. Quid sibi velit Ritschelius adnotans in Enarr. tab. p. 62, L·Ɔ, (nempe DIANAES·L/Ɔ·L) non extare in lapide, sed C·L, et verbum novissimum videri, FIICIT, scriptum esse, id nescire nos cogeremur, nisi subiret fallaciam deberi ectypis chartaceis eius.

1675. (=1243, LXXVII, I). — Neapoli in museo.

A STABERI
A·L·SABINNÆ
OSSA · HEIC
SITA · SVNT

Digitized by Google

1676. (= 1244, XCIV, B). — Neapoli, nunc in museo neapolitano.

STLACCIVS · C · L · AL
MENSOR · IDEM · SACOMA
SIBI·ET·SVEIS
STLACCIVS·A·L·MARIC
ENSOR·EIDEM·SACOM
SIBI·ET·SVEIS

1677. (= 1245, LXXVIII, B). — Herculani.

M · SPVRIVS · M · F
MEN · RVFVS · II · VIR
I · D · MACELLVM · D
S · P · F · C · EIDQ · PRO

Herculanum in coloniae ius relatum demonstrat duumvirum collegium.

1678. — Pompeis in templo, qui dicitur Veneris, in ara a fronte et a tergo scriptus titulus.

M·PORCIVS·M·F·L·SEXTILIVS·SEP·CN·CORNELIVS·CN·F
A·CORNELIVS·A·F·IIII·VIR·D·D·S·F·LOCAR

Descripsi edidique in op. Questioni pompeiane, IX. Pompeianis aeque ac dediticiis omnibus post bellum marsicum a. 667 civitas data est (Licinian. fragm. p. 15): postea (672-675) coloniam in eam deduxit Sulla ex veteranis, Publio eius nepote triumviro coloniae deducendae. Huc pertinet titulus sequens in vico Scafati repertus, I. n. L. 2177, quem Stabianum potius quam Pompeianum putavit Momms. Ego contra. Quadratarius in altero exemplo SEP emendavit L·F

1679. — In vico Scafati prope Pompeios.

CVSPIVS · T · F · M · LOREIVS · M · F
L·SEPTVMIVS · L · F · D · CLAVDIVS · D · F IIII VIR
EX·PEQVNIA·PVBLICA·D·D·S·F·CVRAVERVNT

Ex schedis muratorianis, quae cum bis repetant, IIIIVIR, manifeste demonstrant ordinem versuum non fuisse servatum a transcriptore. Emendavi ex coniectura, distributione versuum inducta.

Digitized by Google

1680. — Pompeiis in pariete rubrica pictum.

Q · CAECIL · Q · V
Q·B · O A

Descripsi. Lege: Q. Caecilium Quatuor Virum Quinq. Virum Bonum Orat A... Nota omissas litteras I · D, quae facile supplenda intelliguntur ex quinquennalitate.

1681. — Pompeiis rubrica in pariete pictum.

MA · HEREN · I
IIII

Descripsi. Qui heic duoviri dicuntur in titulis duobus amphitheatri n. 1683 duoviri quinquennales appellantur. Quod quomodo potuit accidere adiecta ne quinquennalitate ipso anno duumvirali, an neglecta appellatione non facile expedies. Vide quae olim disputavi in Bull. Ital. Minervinii 1861 p. 43.

1685. (= 1248). — Pompeiis.

M · PORCI
M·F·EX·DEC
DECRET · IN
FRONTEM
PED · XXV
IN · AGRVM
PED · XXV

Decuriones honorem sepulcri M. Porcio decreverunt ob merita eius: is enim ille est, qui cum Quinctio Valgo spectacula de sua pecunia fecit et colonis locum in perpetuo donavit.

1686. (= 1249, LXXVIII). — Pompeis.

V · POPIDIVS
EP · F · Q
PORTICVS
FACIENDAS
COERAVIT

Descripsi. Lege: Vibius Popidius Eppii filius quaestor.

1687. (= 1250, LXXXIX, E). — Pompeis.

L·CAESIVS·C·F·D·V·I·D
C·OCCIVS·M·F
L·N|RAEMIVS·A·F· II·V
D·D·S·EX·PEQ·PVBL
FAC·CVRAR·PROB·Q

Duumviro iure dicundo L. Caesio additi duo extra ordinem, de decurionum sententia, quibus opus faciundum probandumque ex pec. publ. commissum est.

1688. (= 1251, LXXI, E). — Pompeis.

C·VVLIVS·C·F·P·ANINIVS·C·F·II·V·I·D
LACONICVM·ET·DESTRICTARIVM
FACIVND·ET·PORTICVS·ET·PALESTR
REFICIVNDA·LOCARVNT·EX·D·D·EX
EA·PEQVNIA·QVOD·EOS·E·LEGE
IN·LVDOS·AVT·IN·MONVMENTO
CONSVMERE · OPORTVIT · FACIVN
COERARVNT·EIDEMQVE·PROBARV

Digitized by Google

Nomen VVLIVS Mommsenio et Ritschelio, Enarr. tab. p. 63 est Uúlius, geminata littera *u*, mihi Vulius, et vetustiore orthographia Volius, collata Volia n. 2115.

1689. (= 1252, XCIV, F).

M HOLCONIVS·RVFVS·D·V·I·D·TERT
C·EGNATIVS·POSTVMVS·D·V·I·D·ITER
EX·D·D·IVS·LVMINVM
OPSTRVENDORVM·HS∞∞∞
REDEMERVNT·PARIETEMQVE
PRIVATVM·COL·VEN·COR
VSQVE·AT·TEGVLAS
FACIVNDVM·COERARVNT

Titulus est aetatis augusteae: nam M. Holconius qui hic duumvir iure dicundo est tertio, fuit deinde duumvir quinquies et flamen Augusti. Nec tamen mortuo Augusto, quod in mente habuisse Carmelum Mancinium puto, qui huic Holconio annum quinquennalitatis assignat post Augusti mortem, 768-769. Vox PRIVATVM quae scripta putatur a Mommsenio et Ritschelio subtus producta I littera, non ita est, vero illusit in lapide detritus locus.

1690. — Ibidem pictum rubrica.

L·AQVTM
D · V · V
O · V C

Descripsi. Lege: L. Aqutium duom virum quinquennalem orant vos collegae.

1691. — Pompeis rubrica pictum.

P · CARPN
·II·V· B· ⊙

Descripsi. Lege: P. Carpinium duomvirum virum bonum oro vos faciatis.

1692. — Pompeis rubrica pictum.

A·COR·N

Descripsi. Lege: A. Cornelium N.

1693. — Pompeis rubrica pictum.

C · M · CI

Descripsi.

Digitized by Google

1694. — Pompeis titulus pictus.

M·MARIVM
AED · FACI
ORO VOS

Descripsi. Edidi primus docuique quid significabatur siglis illis OVF, quae diu torserant hominum doctorum ingenia, nemine dehinc ambigente, nisi solo Henzenio, qui sibi, illudi passus est prava delineatione tituli picti apud Rossinium in Dissert. isagogicis, ut diceret, posse etiam explicari oro ut faciatis.

1695.

N·MARTIV
O V COL

Descripsi. Lege: N. Martium orant vos collegae.

1696. — Ibid. tit. pictus.

C· NVNIDI · II ·V

Descripsi.

1697. — Ibid. tit. pictus.

T · SAFENM

Descripsi.

1698. — Ibid. tit. pictus.

L · SEPTVM

Descripsi.

1699. — Ibid. tit. pictus.

VEIDI·II·V
M S M

Descripsi.

1700. — Ibid. tit. pictus.

N VEI
V·V·B·O·V·CO
AMATOR·VEST
FACIAT·AED·M

Descripsi. N. Lege: Veium quinquennalem virum bonum orant vos collegae amatorem vestrum faciatis aedilem meritum.

1701. — Ibid. tit. pictus.

P·VEL·VR·II·V·B·OV COL F·D·E

Descripsi. Lege: P. Vel. Ur. duumvirum virum bonum orant vos collegae faciatis dignus est.

Digitized by Google

1702. — Ibid. tit. pictus.

VRNA AENIA PEREIT DE TABERNA
SEI QVEI RETTVLERIT
DABVNTVR HS LXV·SEIFVREM
DABIT VNDECVM
IANVARIVS QVI
HA

Descripsi edidique in Bull. neapol. meo et Minervinii I, 7. — V. 1 Mommsenii lectio est urnannia. — Vv. 5 et 6 Momms. sequitur Wordswortium, qui legit: « dabitur duplum a Vario ».

1703. — Pompeis in ludo gladiatorum graphio notatum unico versu.

METHE COMINIAES ATTELLANA AMAT
CHRESTVM CORDE SIT VTREISQVE VENVS POM
·PEIANA PROPITIA IIT SEMPER CONCORDES VEIVANT

Descripsi edidique in Graffiti de Pompèi tab. XXVI n. 54.

1704. — Pompeis in crepidine viae.

EX·F·Q Descripsi. Legitur duobus exemplis. Ex Kal. Quinctilibus.

1705. — Pompeis in substructione amphitheatri bis scriptum graphio.

ADIX·K QVI Descripsi. Hoc praeclaro monumento demonstratur qua aetate amphitheatrum pompeianum aedificari coeptum sit, post coloniam, quae per annos 672-675 deducta est. Bull. Ital. 1861 p. 41 seqq.

1706. — Pompeis in amphitheatro graphio notatum.

P·AR Descripsi.

1707. — Pompeis in moenibus ad portam nolanam.

ИЭΛΔ Descripsi. Agna retrograde scribitur, praecedente monogrammate, ut videtur.
Λ

Digitized by Google

1708. (= 1253, XC, κ). — Pompeis in sepulcreto.

Q · CORNELIVS · Q · P · L
DIPHILVS · CORNELIA · Q · L
HERAES · HEIC · CVBANT · ET
HOC · LIBERTEIS · MEIS · ET
LIBERTABVS·LOCVM·CONCESS
ET · MEIS · OMNIBVS

1709. — Ibidem.

ILOIA Descripsi. Momms. non recte descripsit, l. c. n. 79, LOIIA.

1710. — Pompeis ad portam nolanam.

IVLEIA
CALAES
A·L·NVPE

Descripsi. Lege Iulia Iuliae Calae Auli libertae Nuphe. Corruptam dedit Momms. I. n. L. 6307 n. 81 qui descripsit v. 1 ALLEIA, v. 3 AL · IVV FE. — Nuphe potest esse Numphe, ut Tapius est Tampius.

1711. — Ibidem.

PROTVS

Descripsi. Nomen est feminae, graeca ab origine, Πρωτοῦς-οῦτος, alexandrina dialecto. Accentum omisit Momms., l. cit. n. 77.

1712. (= 1255). — Paesti.

P·CLAVDIVS·C·F
C·SEXTILIVS·L·F
DVOVIREI
DE·SEN

Ex Antoninio, 1, 250.

1713. (= 1542). — Paesti.

A·SCALPONI
PAQ·L·QVI

Tribum notat Momms. rusticam in homine libertino.

Digitized by Google

1714. — Monteleone, quae est vetus Hiponium a Romanis, colonia deducta, Vibo Valentia dicta.

i.) Q · VIBVLLI · L · F · Q · N · C · CINCIVS · C · F · PAVL · IIII · VIR · I · D
SIGNVM · PROSERPINAE · REFICIVNDVM · STATVENDVMQVE · ARASQVE
REFICIVNDAS · EX · S · C · CVRARVNT · HS · DCCLXX · MAG · FVERE
HELVIA · Q · F · ORBIA · M · F

1715. (= 1256, LXXII, c). — In agro volceiano.

L·MANNEIVS·Q·MEDIC
VEIVOS·FECIT·ΦΥΣΕΙ ΔΕ
ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΥ ΤΡΑΛΛΙΑΝΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ ΟΙΝΟΔΟΤΗΣ
ΖΩΝ ΕΠΟΙΗΣΕΝ
MAXSVMA·SADRIA·S·F
BONA·PROBA·FRVGEI·SALVE

V. 1 siglam Q quid significare possit, nisi Quinti libertum non videt Momms.: « quamquam, ait, eiusmodi omissio praeterea nullo, quod sciam exemplo defenditur ». At haec eadem sigla Q redit, n. 2197, quo loco Momms. idem omissionem F in graeco artifice excusat, iubetque explicare Quinti Filius.

1716. (= 1257, XC, G). — Tegiani, hodie Diano.

S · M · F · NIGER · Q · VII
REFICIVNDAS · EX
M · DECRETO · LOCAVIT
VNIA · QVEI · INFRA · S · S
ODXXCVIIS L·CAI·TR·F· N·CCL·
OCCCLXVS M·SATRI·N·F· N·CCL·
CCCXXI L·OPPI·M·F·BIRBATRI N·CCL·
CCCCII L·DECVMI·L·F·APRIA· N·CCL·
CCCLXXVII L·ATTI·C·F· N·CCL·
CCCLXXIS C·LVCRETI·M·F· N·CCL·
CCLV M·AESQVLLI·PAQ·F·RVF· N·CCL·
CCXLS SEX·TELTONI·L·F·STICH· N·CCL·
CCXXIS

Elenchum tabula praebet eorum qui contulerunt pecuniam, quotque quis nummos dederit.

Digitized by Google

1717. (= 1258, LIX, F).

OC MONIMENTV
IBREIS SOVEIS
ET·LEIBRAVIT
LIVIT

Mommsenius supplet: hoc monimentum sibei et leibreis soveis extruxit et leibravit et polivit. Ritschelius non posteriorem eam epigraphen certe anno 620 esse cogitabat (Enarr. tab. p. 52), cum vetustissimam dixit Mommsenius (Ep. tria p. 35).

1718. (= 1259). — In valle Dianae prope Padulam.

M·MINATIVS·M·F·..OM
SABINVS · TVRREM · DE
SVA · PEQVNIA · MVRVM
DE · PEQVNIA · CONLATA
FACIVND · COERAVIT
IDEMQVE · PROBAVIT

Ex Donio 2, 60. Aut hic est Minatius Sabinus proquaestor Cn. Pompei bello hispaniensi a. 709, aut eiusdem est familiae, ait Momms.

1719. (= 1260). — Prope Padulam.

ANSIA · TARVI · L
RVFA·EX·D·D·CIRC
LVCVM · MACER
ET·MVRVMETIANV
D·S·P·F·C

Ex Donio 2, 61.

1720. (= 1261, LXX, D). — Potentiae.

N·VIBIO·NOV·F·POM
FLACCO
COSSVTIAE · P · F

1721. (= 1262, LXXVII, K).

N·VITELLIVS·PAC·F
N FACIEND CO

V. 1 lege Numerius Vitellius Paccii filius. LimeN initio fortasse fuisse putat Ritschelius Enarr. tab. p. 69. Rectius supplebis: Pac. filius (avi praenomen) nepos coer.

Digitized by Google

1722. (= 1263, LXXVIII, A). — Grumenti.

Q · PETTIVS · Q · F · TRO · CVRVA
C · MAECIVS · C · F · OVF · PR
DVO · VIR · BALNEVM · EX
D·D·DE·PEQ·POB·FAC·CVR
Q · PETTIVS · Q · F · PROBAVIT

1723. (= 1264). — Copiae.

P·MAGIVS·P·F
Q·MINVCIVS·L·F > CES
BASILICAM·FAC
CVR·DE·SEN·SENT

1724. — Alicubi in Lucania laminae aereae septem inventae. Ed. Ariod. Fabretti, Mem. della Deput. di Storia Patria della Romagna an. II, pag. 1559.

OV·AFARIES·OV

Lege: Ovies Afaries Ovii fil.

1725. — Ibidem.

OV·CAISIDIS·OV

Ovies Caisidis Ovii fil.

1726. — Ex altera parte eiusdem laminae.

TR·PLATORIVS TR

Trebius Platorius Trebii fil.

1727. — Ibidem.

NO·COMNI·NO

Novius Comnius. Novii (fil.).

1728. — Ibidem.

N·MARAIES·N

Numeries Maraies. Numerii fil.

Digitized by Google

1729. — Ibidem.

C·SOIES·MIN

Caies. Soies. Minatii filius.

1730. — Ibidem.

L·VIILIVS·VI

Lucius Velius. Vibii fil.

1731. (= 1265, LIX, c). — Venusiae in turri campanaria.

Q·OVIVS·OV·F
TR · PL · VIAM
STRAVIT

Ex lege Visellia aliqua viarum cura tribunis plebei commissa est extra urbem. Tamen hic Ovius Mommsenio magis videtur esse coloniae latinae tribunus, idque accidisse praeter consuetudinem, ut plebei magistratus essent in latina colonia. Atqui hic titulus anterior esse bello marsico dicendus est; nam postea Venusia in municipii formam relata est neque cum aetate legis Viselliae, quae forte lata est ante a. 683, componi potest. Denique liceat arguere ex ipso Mommsenio (l. l. ant. p. 172), quomodo fieri potuit ut vias publicas Venusiae curaret magistratus, cui extra urbem ne pernoctare quidem licuit?

1732. (= 1266, LXXVII, M). — Venusiae.

Q·RAIVS·STA·FE
BROCCVS · II · VIR
D · D · S

In ectypo, ait Ritschelius, nec E certa in v. 1, sed certa post F interpunctio, Enarr. tab. p. 69. Lege et supple FEil., nempe Statii feilius.

1733. (= 1267, LXXX, A). — Venusiae fonti affixa.

SFE·SEI·LEGIS·NE VITVPERES
VS·L·F·PRAECO
OS·AETERNVM·HOC·SIBEI
M ESSE·QVOD·NATVRA·TRAD
T·REBVS·CV·AMEICEIS·SVEIS
VIVOS · VTARVS · VALE

Digitized by Google

Ex codice Chigiano plenius exhibetur fragmentum, quo Ritschelius usus est in epigrammate restituendo: at eius supplementa non confirmantur, quae hic subiicio:

Quae scripta sunt heic, sei legis ne vituperes
Monumentum fecit ipsus aeternum hoc sibei
Sciens aeternum haud esse quod natura tradidit
Lepide sueis usust rebus cum ameiceis sueis
Sic tu tueis multos annos vivos utarus vale.

Fortasse sic olim fuit:

Viator siste, sei legis, ne vituperes
(Nomen proprium) Luci filius praeco
Monumentum effecit veivos aeternum hoc sibei
Sciens breve esse quod natura tradidit
Bee is sueis usust rebus cum ameiceis sueis
Sic tu tueis cum tueis vivos utarus vale.

1734. — Venusiae.

C · FALERIVS
S · F
IN FRO · P · XII
IN AGR · P · XII

Descr. Momms. I. n. L. 778.

1735. — Ibidem.

FALERIVS · C · F
MVRRV
IN · FRO · P · XII
IN · AGR · P · XII

Id. Descripsit l. c. 779.

1736. (1268, XCI, D). — Venusiae.

C · L · PHILAR
GVRO · VN
GENTARIO
ISQVE FAMI
LIAM · SVAM
MANV · MISSIT
PECVNIAMQ

Digitized by Google

Descripsit Momms. I. n. L. 778. — V. 6 Momms. manumisit, non recte ut videtur.

1737. — Canusii in columna parieti pene commissa.

(litt. maior.) VORTVMNO · SACRVM
P·CVRTIVS · P · F · SALASSVS
P · TITIVS · L · F · IIII · VIR
DE·MVNERE·GLADIATORIO
EX · S · C

Descripsi, quae potui, cetera ex Mola sumpsi, I. n. L. n. 636.

1738. — Canusii in basi,

(litt. maior.) VESTAE · SACRI
P·TITIVS · L · F
P·CVRTIVS · P · F · SAL^AS
IIII · VIR · DE · MVNERE
GLADIATORIO
EX·S·C

Descripsi. Momms. l. c. 637 qui descripsit. — V. 1 SACRV Momms.

1739. (=1269, XCI, c). — Canusio in museum neapolitanum illatus.

A · ARRIVS · A · L
PHILEMO·
LIBVRNVS·SIT·
LIVIA·L·L·FLORA·
LIVIA·A·Ↄ·L·HALINE·
HERED·NON·SEQ·

Descripsi.

1740. — Canusii.

P·BARBATIVS·L·L
PHILOTAERVS

Descripsi.

1741. — Canusii.

C · COCIVS · D · L
CHRESIMVS
NONIA·P·L·ASPEN
DIVM

Digitized by Google

Descripsi. Descripsit Momms. non recte, I. n. L. 670, qui v. 1 dedit) L, v. 2 omisit S in fine et v. 3 dimidium vocis ASPEN. Aspendium cognominata est mulier ex Aspende oppido pro Aspendia, quasi Aspendula vel Aspendilla.

1742. — Canusii.

MEMORIAE
ROPE · FAENIAE · FILIAE ·
DOTE · GALBIAE · VXORI ·
DOTO·ARTORIO·NEPOTI
HI · VIVOS · MEO · INSOLO
DPS · FAENIVS · L · F · FECI

Descripsi. Cognomina, more prisco, praenominum locum tenent. Supple initia versuum, Europe, Theodote, Theodoto, et, ut puto, Pelops.

1743. — Canusii in cippo e lapide tiburtino.

C · POBLICIVS · PO
LIB·ERO
SABELLIA·D·L·SALVIA
C · PVBLICIVS · FELIX

Descripsi. In suspectis seu falsis retulit Momms. — V. 1 C. Poblicius, Poblii libertus, Ero, nempe Hero, vel Aero. Nota *o* et *u* promiscua in voce Poblicius, Publicius et *i* eminens rhetoricum. Po praenominis alia exempla sunt, quae vide in indice.

1744. (=1270). — Luceriae e lapide albano.

/S · N · F
NIVS · L · F
VS · C · F
EFECTEI
PORTIS
SQVE
/NITFS

Descripsi. Titulus non recte descriptus ferebatur.

Digitized by Google

1745. — Luceriae.

BABBIA · C · I
LAIS·SITA
EST·IN·FRO·P·XII
IN·AGR·PE·XII

1746. — Luceriae in porta sepulcri.

SITEI SVNT

1747. — Luceriae, apud Lombardios.

C · HEZZIVS
C·F·HARISPEX·H
EZZIA·VXOR

Descripsi.

1748. — In base morionis testacei stilo inscriptus titulus.

M · PAIEDIVS

Descripsi.

1749. — Volturarae.

ΓVMIO·Q
NO·ASVIVIAE·C·L·
PAE·CLARAE·SOR
ORI·Λ

Descripsi. Recepi propter Asuviam familiam quae alibi n. 1641 Asuia dicitur.

1750. — Volturarae.

SEX·SATTIVS·C·F·SCAEV
SITVS

Descripsi.

1751. — Larini.

C · RAIO · M · F
CAPITONI
PRAEF·FABR·AED
IIII·VIR·I·D
ITER·IIII·VIR·QVIN
MVNIC·ET
INCOL

Descripsi. Larinum habuit deinde duumviros.

Digitized by Google

1752. (= 1271). — Larini.

M·DRVSI·M·L·PHILODAMI
SIBEI · ET · SVEIS
VEIVON

Descripsi. Momms. I. n. L. 5223 dedit v. 2 SIBEI.

1753. — Larini.

VEIVOS · SIBEI
FECIT·D·GRAEC
D·L·PRAX·MED

Ex Avellinio Op. III p. 71. Lege: Veivos sibei fecit Decimus Graeceius Dec. Lib. Praxeas. Medicus.

1754. (= 1272). — Guglionesi, qui pagus est agri frentani.

N · HERIO
DEVTERO
FILEI FECE

Ambrosius Caraba descripsit.

1755. (= 1273). — Atessae in Frentanis.

C · VTIVS · C · F · LETO
OCCIDIT
HONESTAM·VITAM·VIXSIT
PIVS·ET·SPLENDIDVS
VT·SIBI·QVISQVE·EXOPTET
SE·HONESTE·VIVERE
ARN · A · N · ↓XX

Descripsi post Carabam et signis in vv. 1, 7 additis edidi in Diss. I segni delle lapide pag. 13.

1756. (= 1275, LIX E). — Boviani.

HELVIAE
MESSI·F
SACERDOT·VENER
FILIEI·DE·SVO F

Helvius Messius Helviae pater fuit.

Digitized by Google

1757. (= 1276). — In agro bovianensi prope Vinchiaturum.

C·OBELLIVS·M·F·VIVVS·FECIT
SIBEI · ET · MEVIAE · VXORI
OBELLIA·L·Ꟶ·HIC·SITA·EST

Momms. dubitat sit ne vius an vivus in marmore.

1758. — Vinchiaturi.

C·SEPIO·C·L·SALVIO
MAGIA·C·L·STADIO
VIRO · SVO · FECIT
ET · MAGIAE · C · L
ANDRACINI
MATRI

Descripsi. Momms. I. n. L. 4999 dat v. 3 VIRO, 4 MAGIAI, descriptore Caraba. Stadio ex Stadium (Στάδιον). Nota afflatum omissum in Andracini ex Ἀδράχνη, sive addito *n* Andrachne.

1759. — Venafri lapis muro aedis Melucci insertus.

L · ACLVTIVS · L · F · TER · GALLVS
DVOVIR · VRBIS · MOENIVNDAE · BIS
PRAEFECTVS · IVRE · DEICVNDO · BIS
DVOVIR · IVRE · DEICVNDO · TR · MIL
LEGIONIS · PRIMAE · TR · MILITVM
LEGIONIS · SECVNDAE · SABINAE

Contuli. (Venafro Illustr. p. 64). Epigraphe scalpro abrasa est; quaedam tamen manent scripturae vestigia.

1760. — Venafri in ponte Tuliverni.

L · OCTAVIO · L · F · TER · PATRI
L·OCTAVIO·L·F·FIL·AED · Q · ITER
OCTAVIA·CLARA·PATRONIS·FIERI
TESTAMENTO IVSSIT

Descripsi partem dimidiam, quae extat adhuc; supplementa dedi ex Muratorio. Exiguum fragmentum esse ait Mommsenius, I. n. L. 4640 et se vidisse; at contra est v. op. cit. p. 73.

Digitized by Google

1761. — Venafri.

C·COCCEIO·C·F
AED·Q

Descripsi. Ed. op. cit. p. 69. Lege v. 2 Aedili, quaestori, collato superiore titulo, in quo iteratio honoris monet ibi agi de munere non de magistratu minore qui non iteratur sine nota. Fractam latere dextro non recte repraesentat Momms. I. n. L. 4631.

1762. — Venafri.

SEX·AVLENVS·SEX·L
PILADES
ALFIA·Ↄ·L·ARBVSCVL
AVLENA·SEX·L·PYLLIS

Descripsi. Ed. op. cit p. 81. Nota Pilades itemque Pyllis simul usurpata pro Pylades et Phyllis.

1763. — Venafri.

L·BERIENO·L·F
EX·TESTAMENTO
HS· ·DC·

Descripsi. Ed. op. cit. p. 80.

1764. — Venafri.

GAVIA·L·L·EVPROSI
ET·LIBERTIS·LIBERT
ANTIOCINIS
L·GAVI·Ↄ·L·FAVSTI

Descripsi. Ed. op. cit. p. 90. Nota Euprosine et Antiocinis non aspirata, item *i* pro *u* sive *y* in primo nomine. Momms. qui descripsit, I. r. n. l. 4679 fractam toto latere dextro non recte repraesentavit.

1765. — Venafri.

C·MAENATI·C·L·EROTI
C·MAENATI·C·L·BALBO
ET·SORORIBVS·EORVM

Descripsi. Ed. op. cit. p. 92. A Momms. male descripta op. cit. 4686 v. 2 BALB ferebatur. Caius hic Maenas cognomen patroni omisso gentilicio usurpat.

Digitized by Google

1766. — Venafri.

L·PAPI·L·L·HILARO
LYSIAS·SIBI
ET·HEREDI·SVO·ET
SI·VOLET·PAPIA
IRENA·CONLIBERTA
ALIO·NEMINI
IN·FR· XII
IN·AG· VII

Descripsi. Ed. op. cit. p. 95. Nota vocem Hilaro casu recto ex appellativo ortam: sic ex Rufus fit Rufo. Papius duplici cognomine nuncupatus est. Alio, casus dativus notus, pro Ali.

1767. — Capriati, qui pagus est agri Venafrani.

SEX·PVLFENNI
C·F·TER

Op. cit. p. 98. Ex amico habui descriptam.

1768. — Prope Venafrum in vico dicto Puzzilli.

L·SATTI
C·F·TER

Descripsi. Male descripta ferebatur atque ut manca I. r. n. l. 1705.

1769. — Venafri in oliveto familiae del Prete.

C·SVELLI·P·F·TER

Descripsi. Op. cit. p. 100.

1770. (= 1277, LIX, 1). — Venafri, in pariete Ecclesiae S. Donati, lapide albano.

ALEI·IN·VENERIEIS
MIHI·CONTRA·RI

Descripsi. Ed op. cit. p. 49 seg. et putavi sic supplendum titulum qui versu saturnio, conceptus esse videtur:

Alei in vénérieís miheí contrá rixósa est.

Confer similem sententiam VNI AMBROSIA VENENVM CAETERIS (Or. 1313). Ritschelius inscriptionem primo peróbscuram dicit, Enarr. tab. p. 52,

Digitized by Google

deinde p. 105, ait, docuisse se nuper hoc fragmentum principia senariorum duorum ostendere: Alei in Venerieis. Mihei cóntra. Addit praeterea alei aequare formam alii, sive is dativus est, sive nominativus potius.

1771. — In pago la Madonna dell'Oliveto.

M·VALIVS
C·F
D·L

Descripsi edidique op. cit. p. 102. Lege M. Valius C. f. dedit locum.

1772. — Capriati.

Q·VERONIVS
C·F·TER
AQVAM
DE SVO

Dedit amicus, qui descripsit. Edidi op. cit. p. 61.

1773. — Aeserniae.

TRO
NASO PR

Descripsi edidique in St. d'Isernia. Tromentina (e tribu) Naso praetor.

1774. — Aeserniae.

OHL·COSENTIVS·P·F
TER·ΠETREIA·O·L·
TVRPA·H·M·H·N·S·
CAESIA·CN·L·ATALANE

Descripsi edidique in Stor. d'Isernia pag. 141, OHL mihi est Ohlus pro Oholus idque pro Olus. Momms. solvit: Ossa heic Lucius. Olim veteres Ahala scripsere pro Ala duplicantes vocalem longam, interposito etiam afflatu. Item cohors et cohrs pro coors. Via aut Vea olim viea, altera utra vocali extrita, ex veha vehia vel vihea afflatu sublato, quae opinio est Ritschelii, Enarr. tab. p. 63.

Digitized by Google

1775. — Aeserniae.

VIVA FECIT
SVELLIA·C·F
CONSANICA
SACERDOS·CERIALIS
DEIA·LIBERA
H·M·H·N·S

Descripsi edidiq. op .cit. Legas vv. 4, 5 Sacerdos cerialis Deiae Liberae, quae est Proserpina. Nota *i* sive *e* omissum casu secundo. Deia, nempe Cereria, dicta est Libera, ex graeca voce Δηώ, Ceres, et Δηΐω, Δηΐα.

1776. (=1278). — In agro Boviani veteris loco dicto Monte di mezzo.

M·PAPIVS·SEX·F·VOL·SEX·PAPIVS·N·F·C·PAPIVS

Dedit Fr. Xaverius Cremonese. Hoc et insequens fragmentum ad sepulcrum pertinet Papiorum.

1777. — Ibidem ad aediculam S. Felicis.

SEX·F L·PAPIVS·SEX·F·VOL
IMVS PRINCEPS·TERTIVS
L·XXXIII
COERARVNT

Dedit amicus Cremonese.

1778. — Schiavi alla Badia di valle Rotana.

PVP·PONTIO·T·F·VO
PROCVLO·AN·XIII

Descriptam habui ab amico Cremonese. Lege: Pupio Pontio Titi filio Voltinia Proculo.

1779. — Pettorano in epistylio dorico.

AVS·L·VIBIVS·SP·F
ICVS TR ES D

Dedit Franciscus de Bonitatibus.

Digitized by Google

1780. — Pettorano prope ecclesiam S. Comitii.

MAMIA · V · F
SACERDOS
CERERIS ET VENERIS

Dedit Franciscus de Bonitatibus.

1781. — Sulmone.

CAEIDIATF
SACERDOS
CERERIS
ET VENERIS

Descripsi. Fertur non recte descripta. Nota triphthongum in Caeidia.

1782. — Sulmone in via ferente Prezzam.

T·HERENNIVS·V·F·SER·BASSV Descripsi.

1783. — Sulmone in agro.

SCAEFIAE·Ɔ·L·RVFÆ
SCAEFIA·C·L·DIOCLEA
POSIT

Habui ab amico descriptam.

1784. — Sulmone.

Q·VIBIVS·L·F·Q·N
VIBIA·MATER
SALVE

E schedis ambros. Murat. I. n. L. 5464.

1785. (= 1280, XCIV, E). — Prezzae, qui pagus est agri sulmonensis.

T·ANNIVS·T·F·RVFVS
L·SEPTIMIVS·SA·F·DENTIO
L·ANNIVS·T·F·GRITTO·MAGISR
EX PAGI·D·SCAINA·FAC·COIR
T·ANNIVS·T·F·RVF·L· IT·F·GRITTO
PROBAVERVNT

Digitized by Google

Edidi ex scheda in Bull. Neap. Minervini et meo 11, 56. — V. 5 locus vacuus relictus est, in quo scribi oportuit nomen gentilicium Annius. Tabula Ritschelii exhibet TΓ· pro T·F. Brunnius legit IT.

1786. — Prezzae.

L · HERENNIVS · C · F · RVFO
MAGISTER·PAGI·H·DVCTVM
AQVAR · CORFINII · C · D · FAC ·
CVRAVIT

Edidi loc. cit. ex scheda. — V. 3 fortasse Corfini e. c. d., nempe e collegarum decreto.

1787. (=1279, LXIV). — Prezzae in turri campanaria.

L·STATTIVS·CN·F CHILO
L·PETTIVS·C·F PANSA
C·PETTIVS·V·F·GEMELLVS
L·TATTIVS·T·F COXSA
MAGISTRI·LAVERNEIS
MVRVM·CAEMENTICIVM
PORTAM·PORTICVM
TEMPLVM· BONAE · DEAE
PAGI · DECRETO · FACIENDV
CVRARVNT · PROBARVNTQ

Descripsi. Lavernae pagi nomen.

1788-89. — Pentimae, qui locus est ubi Corfinium olim fuit, in summo pariete Ecclesiae.

a *b* *c* *d* *e*
C·A SVE CIV SI AC COE

f *g*
C F SEN S·V·F·E
DES C COER

Descripsi fragmenta ut potui usus ope telescopii. Ultimum *g* descripsit etiam Momms. I. n. L. 5371 sed v. primo posuit P pro G.

Digitized by Google

1790. — Pentimae in turri campanaria.

T·M TTIVS·P·F·CELER
III V Q · THEATRVM
FVNDVM · GRADVS
FACIEDOS · CVRA · SE
NATI CONSVLTO
FECIT QVE VTEI PEQV
NIAM POPVLO PAGEIS
RETRIB

E schedis. — V. 3 supple et emenda a FVNDaM. — V. 7 Pageis primus casus est veteri e declinatione pro PAGEI. Hanc et sequentem ex Antinorianis dedit Momms. I. r. n. l. 5365, 5366.

1791. — Vittorito.

L·CIOLLIVS C F
IDIVS·V·F·BRISO
III VIR MAC FACI
OC EIDEMQ PROB

E schedis. — V. 1 lege L. Cloelius. Schedae Antinorianae dant ILI CLOLLIVS.—V. 4 init. OC supple IOCarunt, nempe MACellum faciundum.

1792. — Pentimae.

(litt. maior.) A C C I A
SACERDOS
VENERIS
(litt. maior.) M O D I A
SACERDOS
VENERIS

Descripsi.

1793. — Pentimae in turri campanaria.

ACCIO · T · SALVO
PoSIERVN
ACCIVS · T · L · THRO
PATER ACCIA · T · L
THABIS · MATER
Γ (sic)

E schedis. Initio manca est.

Digitized by Google

1794. (= 1281).

AVFIDIAE·D·⅃⅄
APAMIAE
A·AVFIDIVS
PATER·POSIT

Haec et insequentes duae eodem in loco repertae excriptae quae sunt mihi, qui edidi in Ann. Inst. 1860. p. 233. Dubitat Momms. rectene exceperim ⅃⅄; ego non vidi. Qui hic Aulus dicitur, deinde OLVS appellatur.

1795. (= 1282). — Ibidem.

AVFIDIA·MEROPE
OLVS·AVFIDIVS
POSEIT

1796. — Ibidem.

DANAIS
AVFIDIA

1797. — Pentimae.

Q·VEIBEDIVS·C·L
CAEPIO
C·SALVIDIVS

E Mascitto Antinorius I. r. n. l. 5426.

1798. (= 1283). — Roiani.

P · OBELLIVS · P · L
SODOLA·OBELLIA·P·L
TEVDATA·POSEIT

Ex Antinori schedis.

1799. — S. Clemente di Casauria, litteris vetustis: prope eum locum olim fuit Pagus Interprominius.

SALV
OBIDIA
POI
HILARD
ᶜLIB⅄RT

Descripsi. Supple Salvia Obidia Polla. Hilara liburta. Nota liburta pro liberta et appictum initio parvum *c*, quod est Cai.

Digitized by Google

1800. — Secinaro in pavimento ante Ecclesiam.

T·STATIVS·P·F·MARR
T·AMMAVS·P·F·NERVA
C·CAEDIVS·T·F·PANSA
AED·EX·P·D·ARVAM
SALIENDAM·C

Descripsi. — V. 4 lege Aediles ex pagi decreto.

1801. (= 1284, LXIV, H). — Secinaro.

NOVIA·Ɔ·L
DELPIS·FEI
LEI·POSIERVNT

Misit Angelus Leosinius. Edidi in Bull. neap. Minerv. et meo a. II, p. 56.

1802. (= 1285, LXIV, H). — Furfone.

T·AIEDIVS·V·FM·IL·LVCIDIVS·L·L·BILLO
Q·CAESIENVS·C·F·POST·C·OPISIVS·C·F·
MAC ΔCI·DE·V·S·F·C·I·Q·P

Descripsit mea gratia Angelus Leosinius post Brunnium, qui T·AIENVS dedit et locum vacuum satis commodum liquit inter M et PIL supplendum forte Menopil. V. 3 Leosinius MC ΔCI Brunnius legit M···A···I·· Litteras sequentes leges: de vici sententia faciundum curarunt iidemque probarunt.

1803 (= 1286). — Castronovo in aedibus Sidoni.

P·NOVELLEDIVS·V·F·T·COMINIVS·SA·F
A·V·F·O·D·V·S·C

Descripsi edidique in Bull. Instit. 1861 p. 40 collatisque Aedilibus huius vici qui in aliis titulis memorantur interpretatus sum Aediles Vici Furfensis opus de vici sententia curaverunt. Mommsenius putat, initio esse A, et sic legendum: Magistri vici faciundum... de Vici Scito curaverunt.

1804. (= 1287, XLIX, F) — Collettara in fastigio tetragono.

L·OFDIVS·L·F
PET·N·D·L·M

Descripsi et charta expressi. Littera *l* fere a normali non distinguitur; ad angulum acutum certe inclinare putat Momms. « Non dubie *l* acui versu

Digitized by Google

altero, inquit Ritschelius Enarr. p. 49, vix dubie sub finem prioris, ambiguam unam primam dixeris ». At mihi, qui vidi, et charta expressi prima fere recta est, item secunda, tertia vix inclinata. Lege: L. Ofdius. L. f. Petidii nepos dedit libens merito.

1805. — Carapelle, inde in museum aquilanum.

CALV|DIA·T·F·SECVND
QVINCTIA·SEX·F·SECVND^A
CASNASIA·QL·RVFA
CASNASIA·>·L·SPERAT
SPERATA·MVNATIDI·A
SER·VENERI· D· D
MAGIS VENE

Descripsi. Momms. I. r. n. l. 6022, qui descripsit, v. 1 legit SALVIDIA et v. 4 MVNATIDIAE. At est secus. — V. 3, Sperata, legendum, revocata littera A a versu sequenti. Tum v. 4, 5, Sperata Munatidi ser(va). Nota punctum ante A v. 7 loco signi revocantis positum. Magistrae Veneris (quae postrema verba addita sunt a quadratario non recte post D·D) Veneri donum dant.

1806. — Castelvecchio di Carapelle.

C·FAESASIVS·T·
P·APPAEDIVS·P·F
AQVILA·CVR·FANI
PORTICVM·ALAM
D·PAG·S·F·C·|DQ·P

Descripsi. Verba v. 5 leges sic: De pagi sententia faciundum curarunt idemque probarunt.

1807. — S. Eusanio in agro Aveiae; oppidi veteris.

T· OCRATIVS·SA·
D·D·S·F·C·IDEM

Descripsi. Lege: T. Ocratius Salvii filius... de decurionum sententia faciendum curavit idemque probavit.

1808. — Capistrani.

AETERNAM·AD·DITEM·VIVOS·EFFECIT·DOMVM

Descripsi. Versus senarius est in fastigii aediculae epistylio sculptus.

Digitized by Google

1809. — Capistrani.

SEX·TETTI·SAL·F Descripsi.

1810. — Ansidoniae reperta, nunc Pratae.

C·CATIVS·C·L
AGATO
VIVOS·SIBI·ET
CATIAE·C·L
CAESIAE
P Descripsi.

1811. (= 1290). — Bassano, in Ecclesia.

[illegible]
DEDIT·L·AVFIDI·D
DECVMA FACTA
..IMER ITERVM
TE ORAT TV ES
DEVS QVEITOV
PACEM PETIT
ADIOVTA

Descripsi et charta expressi. Pleniorem do titulum quam olim Giovenazzius in Aveia p. XXXVII, qui versum primum dimidiatum omisit. Huic inscriptioni, quae versu saturnio concepta est, mediam partem deesse arbitrantur Momms. et Henzen. At illa integra est. Initio supplendus versus, Hercle. Tum v. 2 legendum: HOC TIBEI DON. — V. 4 Momms. supplet Hercoll MER, et statim oblitus a tertia ad secundam transit personam, legens simul TE ORAT. Auctor carminis Herculem rogat, decuma iterum facta, ut adiutet propitius et benigne sibi faciat. Versus Saturnios scandes sic:

Hercle hóc tibeí donúm dedít Lucíus Aufídius
De décumá factá libéns mereto íterum, te órat
Tu és deús quei toúa pácem pétit adíouta.

Pacem a diis petebant antiqui, ut mala averterent, et auxilio essent sibi. Amphitruo apud Plaut. in Amphitr. Act. V. 74, 5:

Abi domum iube vasa pura actutum adornari mihi
Ut Iovis supremi multis hostiis pacem expetam.

Digitized by Google

Et Curculio, Act. II, 11, 20:

Hoc animum advorte pacem ab Aesculapio
Petas ne forte tibi eveniat magnum malum
Quod in quiete tibi portentum est.

Confer Mercat. IV, 1, 12, 14:

Apollo, quaeso te, ut des pacem propitius
Salutem et sanitatem nostrae familiae
Meoque ut parcas gnato pace propitius.

Et in Trin. IV, 1, 18, numinis pax propitia dicitur, « quae fuit praesto et avertit malum ».

1812. — Paganica in villa Marchionum de Torres.

T·SA·AIOLI
C·V·F·MAGISI
ES DE VEC·I·S
OPVS·FACIVND
COVRAVERVNT

Descripsi et charta expressi. Lege: Titus Salvius Aiolieis Cai Vibi feilieis Magist(r)es de veci sententia opus faciundum couraverunt. Nota diphthongum *ou* in couraverunt, et v. 3 punctum abundans in VEC·I. Duo sunt magistri vici ex Aioleiorum familia, alter Titus Cai filius, alter Salvius Vibii filius. Magistes lapis, errore fortasse fabrili. Vecus est veicus, vicus. Coúro, coiro dicitur, ut Plourume, ploirume, item Fourius, Foirius, Cloilius, Cloulius, cet.

1813. — S. Vittorino, fragmenta duo littera vetusta.

a	*b*
ɔ·P	COIRA\
·N	

Descripsi. Momms. I. r. n. l. habet n. 1389 tantum COIRA.

1814. (= 1292). — In vico Pettino.

L·POMPONIVS·ST·F·
S·SALVIENVS·TIT·F·
MAG·COIR·

Post Angelum Leosinium descripsit Carm. Mancinius, quem sequor.

Digitized by Google

1815. — Scoppito, nunc in museo aquilano.

MESENE
FLVSARE
POIMVNIEN
ATRNO
AVNOM
HIRETVM

Descripsi et charta expressi. Legendum, ni fallor, Mesene flusare. Poimuniem, Atrno, Aunom, Hiretum. Quae sunt nomina vicorum aut pagorum, qui mense flusare, nempe florali nundinas fortasse agebant.

1816. — S. Vittorino.

HERCO Descripsi.

1817. — Aquilae in museo.

P·PROCVLEIVS·P·F
AED·LVD·F

Descripsi. Lege v. 2 aedilis ludos fecit. Momms., I. r. n. l. 5946, fractam initio dedit, non recte; idem praenomen initio omisit.

1818. — S. Vittorino, ubi olim Amiternum, in arae fragmento.

LARIB·D·D·ROMANO
MORE·DEDICATA

Misit Leosinius. Edidi in Bull. Minerv. et meo a. 11 p. 80: vidi ego postea. Uti Aveia ita et Amiternum fuere in numerum praefecturarum. Utrasque deinde in municipii ius relatas docet hic lapis, facta mentione ordinis sive decurionum.

1819. — Alle Cese prope Aquilam, ara.

L·P·MODIES·C·F
H·D·D·L·M

Frustra mihi quaesita est. Leges: Lucius, Publius, Modies, Cai filiei, Hercolei donum dant libentes merito.

Digitized by Google

1820. (= 1291, LXII, B). — Coppito.

ITVS·ACTVSQVE·EST
IN·HOCE·DELVBRVM
FERONIAI·EX·HOCE·LOCO
IN·VIA·POPLICAM
CAMPANAM·QVA·
PROXSIMVM·EST·
P M CCX

Descripsi et charta expressam Ritschelio misi, addito ultimo versu quem descriptores priores omiserant. Lapidem apud me extare putat Mommsenius: quod est secus.

1821. — S. Vittorino duobus fragmentis.

C·APPVLEIVS · P · F · QVI · PATER
PAVLLA·LACVTVLANA·Q·F·MATER

Descripsi. Edidit Momms. separatim, duobus locis, primam partem Inscr. neap. lat. n. 5811 ex Muratorio, secundam n. 5919 ex Gorio. Ego composui.

1822. (= 1295, LXXVII, D). — Colli.

F SABINO·PRAEF
XSILIAREI·HISPAN

Descripsi.

1823. — Aquilae in museo.

T· BRVTIVS · P · F · QVI
TERTIA·SAPIENA ↄ·L
VXOR POSIT
GAVIA· CAESIDIA
PROBISVMA·FEMINA
MATER·BRVTI

Descripsi. Non satis dixisse se, ait Ritschelius, Enarr. tab. p. 53, cum (titulum) non esse posteriorem septimo saeculo medio iudicavit, Mon. epigr. tria p. 6. — V. ult. nomen redit Bruti, qui initio, recepta T additita littera, Bruttius appellatur.

1824. — Amiterni in Ecclesia.

CAEDIA · L · L · THALEA
L·CAEDIVS·L·L·HILARVS
FILIVS

Descripsi. Thalea est Thalia.

Digitized by Google

1825. (= 1299).

Q·CAESIVS
Q·P·L·SETVS
BACIS
CAESIAI

Nota Setus, Bacis, pro Zethus, Bacchis. Locus vacuus ad nomen recipiendum relictus est, Bacchide manumissa, quae nunc est Caesiae serva.

1826. — Aquilae.

CVRTIAE ·) L ·
HIRENAE·VXORI
OPTVMAE

1827. (= 1293, LX, L), — Alla Cirella nunc in museo aquilano.

\ HELVI M·L· T·AICASI·T·L·
MAG ISTRES·FAMILIA RA\ Descripsi.

1828. — S. Vittorino.

M·HELVIVS·SEX·L

Misit Leosinius.

1829. — S. Vittorino e ruinis fori amiternini.

C · MVNIO · C · F · QVI
EX · TESTAMENTO
ARBITRATV·MVNIAI·C·F
SORORIS

Dedit Marchio de Torres.

1830. — Amiterni.

L·OPPIVS·P·F
BAGIA

Ex Antinor. I. n. L. 5866. Bagia fortasse est Bagus, ut Mancia est Mancus cet. Bagōo sive Bagōa, persica lingua, spado appellabatur (Esth. III, 6, Βαγώας, Βαγαῖος) teste Plinio XIII, 4: Vulgata habet Vagao, Iudith, XII, 10, 12; XIII, XIV, 13, Bagaeus Esth. l. c. quo nomine nuncupabatur Aman,

Digitized by Google

1831. (= 1301). — S. Vittorino.

L · SERGIVS · L · L
RVTILA FVLCINIA
P·F·FRVGI

Descripsi. Fractam Momms. putavit. I. r. n. l. 5891, v. 3. Frugi loco elogii est, Rutila est praenomen Fulciniae.

1832. — Collettara.

C MVCIVS C·F·Q·N·SCAEVC

Descripsi. Supple Scaevola.

1833. — Collettara.

P·POMPONIC
P · N

Descripsi.

1834. — Colli.

S I' C L
PRAEF
AAT·BIS
/IR

Descripsi. Lego: Spurius Claudius... praef. Frustematium bis, Octovir Forulis.

1835. — Ai Cavallari di Pizzoli.

A · P · F · N

Descripsi.

1836. — Colle di Sassa.

TERTIA · BOED
SALVIA·T·BC
IVS·>·I EPA

Descripsi. Puto supplendum Tertia Boedia Salvia, T. Boedius Boediae lib. Epaproditus.

Digitized by Google

1837. (= 1302). — Sassa.

M·VERGILIVS·SP·F
RVFVS
VERGILIA·I·M·L
HILARAI

Descripsi. — V. 3. Nota punctum in Vergiliai ut supra n. 1812 in veci.

1838. — Colle di Sassa, litteris retrogradis.

ꟻƆƎƆ

Descripsi et charta expressi.

1839. — Colle di Sassa.

/TILA
ƎREFRIA
F

Descripsi. Supple Rutila Erefria... filia.

1840. — Colle di Sassa.

L·VICRIVS·ƆƆ·L·
PRIAMVS
L·ATTIENVS·Ɔ·L·
TERTIVS·F·FECIT

Descripsi et edidi in op. Il Cicolano etc. p. 65. Lege: L. Vicrius Vicriarum duarum libertus Priamus L. Attienus Attienae lib. Tertius filius fecit.

1841. — S. Giovanni di Cagnano.

(litt. maior.) IVNIVS·CERDO
P·IVNIVS·FAVSTVS
AVFI DIOI PHILARCVRo
POST OBITVM

Descripsi. Nota tertium casum in *oi* Aufidioi, singulari in titulis exemplo.

Digitized by Google

1842. — Civita Tomassa, quo loco veteres Foruli fuerunt.

C·OVIOLENVS·P·
Q·OCT·VIR
Q·OVIOLENVS
Q·F·P·N·Q·EQVE

Descripsi. Forulis Octoviri praeerant, civesque in tribu quirina censebantur. Lege: C. Oviolenus. P. f. quirina. Octovir Q. Oviolenus Q. filius Publi nepos quirina eques.

1843. — A piè delle Ville; Momms. non recte Alle pie di Cavillo.

C·ALIVS·C·L·EROS
FELICIO ERONE
S·L·TERTVLLA
ALBIA PAMHI
LI·L· C·VETT
DIVS· C·L
FAVSTVS

Descripsi. Mommsenius tentavit (I. n. L. 5802): ALBIVS pro ALIVS ponens. Tu leges sic: C. Alius C. Lib. Eros, Felicio Erones lib. Tertulla Albia Pam(p)hili lib. C. Vett(i)dius C. (I.) Faustus. Nota simplicem liquidam in Alius: item *e* pro *i* in gen. tertiae declin., ut *salutes* pro *salutis*. Tertulla loco praenominis est *Pamhili* errore fabrili, ut n. 1317 *Spinhher;* in Vettdius *i* omissum.

1844. — Civita Tomassa.

ATTIO·C·L·PAMPILO
IN FR·P·XS·IN AGR·P·XII·

Descripsi.

1845. — Civita Tomassa.

C·FADENVS·Ā·F·PATER
SEIENA·TIBERI·F·MATER
FADENA·C·F·SOROR·
Q·FADENVS·C·F

Descripsi. — V. 1 pro Ā Antinorius ap. Murat. 1673, 4 legit A. Monogramma Ā in nummis familiaribus est Tatius. — V. 3 Fadena dicitur soror Q. Fadeni.

Digitized by Google

1846. — Preturi.

L·EGNATIVS·L·F
Q·PATER

I. n. L. 5831 e Muratorio. — V. 2 Q est quirina.

1847. — Civita Tomassa.

C · M A R
C·P·L
ANTIOCVS

Descripsi. Lupacchinius (I. r. n. l. 5929) fractam pinxit et v. 1 dedit MAI.

1848. (= 1300, LXXVI, G). — Civita Tomassa.

P·NONIVS·P·L·ANOPES
P·NONIVS·P·L·MALCIO
NONIA·P·L·CALITHVCE

Descripsi. — V. 2 Malcio pro Malchio est, nomen diminutivum, quasi regulus. — V. 3 Calithuce, vitiosa metathesi aspiratae pro Callituche.

1849. — Civita Tomassa.

OPPIVS
OLVMPHVS
/LCINIA
ONVSIA
OXENV

Descripsi. — V. 2 Olumphus, v. 3 Fulcinia, 4 Dionusia, 5 Piloxenus. Corrupit Martelli sic (I. r. n. l. 5864). C. Oppius Liciniae Onusiae T. f. i. — Olumphus redundante afflatu scribitur pro Olumpus.

1850. — Civita Tomassa, in agro.

P·POMPONIVS·Q·F
LICINVS
P·POMPONIVS·P·F
LIC· QVI

Descripsi tres terminos sepulcrales simul inventos, ex quibus unus inscriptus IN · FRO. — V. 4 tribum Qui(rina) revoca ad versum superiorem. Punctum quadratum bis adhibetur, post Lic. et post in, in reliqua epigraphe quadratarius interpunctione simplici usus est.

Digitized by Google

1851. — Civita Tomassa.

Q · SEXTILI · L · L
ET · PILIA · L · F
IN·FRON·P·XIIII
IN · AGRV · P · XV

Descripsi.

1852. — Civita Tomassa.

SILVANA
L·L·HILARA
VEDIA·PILOTE
Q·VEDI·L·V

Descripsi. — V. 4 lege Quinti Vedi liberta raro exemplo hac aetate, qua expectasses, Vedia Vedi Quinti liberta. — V. 3 litteras extremas duas omisit Antinorius (I. r. n. l. 5893).

1853. — Vigliani, inde Aquilam lapis inlatus.

SAL·HOSTILIVS
SP·F
P·HOSTILIVS
SAL·F

Descripsi.

1854. — Colle Pietra, inde in museum aquilanum.

(V. 1, 2 et 3 litt. mai.) C·SVELLIVS·T·F·AEMILI (Aemili litt. min.)
P · BAEBIVS · L·F
Q · SVELLIVS · Q·F
MAGISTRI·CELLAM·ET
CVLINAM · FACIVNDA
CVRARVNT

Descripsi. — V. 1 supple Aemilius, sive Aemilianus.

1855. — Villa casale di Scoppito.

VEPPIA T·L

Descripsi. Male Antin. et Lupacch. dederunt II pro T·L (I. r. n. l. 5930).

1856. (= 1303). — Interocreae (Antrodoco).

PÓLA APONIA
VXSOR

Ex Accursio.

Digitized by Google

1857. — Borghetto in pavimento Ecclesiae.

ΛMVRIVS

Descripsi. Supple Camurius.

1858. — Ibidem.

Q AVΛEVS T·F·OP
Q ΛVAEVS·T·F·QVI
VARIA·L·F

Descripsi.

1859. (= 1304). — Civita Reale.

SEX STAATIVS·SEX

1860. (= 1305, LXXVI). — Carsiolis, nunc Romae in museo Vaticano.

PHILARGVRVS·VILICVS·CORRI
AED·LAR·D·S·P·F·G

Descripsi. Non pertinet ad hanc aetatem. Lege v. 2 Aedem Laribus de sua pecunia faciundam curavit; ubi errore G pro C scribitur.

1861. — Carsiolis.

POLIA · COSIDIA
F · F · ORBI
C·POPILLIVS·C·F
RV FVS
POPILLIVS·C·F

Missum a nescio quo, edidi in Bull. neap. Minervinii et meo. Deinde in Op. Il Cicolano p. 64. — V. 1 Polia, non Pola, pro Pollia scriptum tene, Cosidia pro Considia, sublato *n*. — V. 2 F·F. duo filii sunt.

1862. — Carsiolis in gradu Ecclesiae S. Mariae del Carmine.

T NAÈVIVS·›·L·
PHYLADES·
NAEVIAE·›·L·
APOLLÓNIAE
MATRI·POSIIT

Descripsi edidique in op. cit. p. 68. Nota vitiosam adiectionem aspiratae in Phylades. Accentus notatur duplici forma, ut hamulus in Naevius, ut virgula in Apolloniae.

Digitized by Google

1863. — Ibidem.

L·SAVFEI·L·L·
PHILOMVSEI

Descripsi edidique in op. cit. p. 67.

1864. — S. Anatoliae.

M·PIOM
CALVENO
OSSA·SITA
CALVENA·L·F

Descripsi edidique in op. Il Cicolano p. 60. Calvenum nomen familiae esse puto, quo cognominis loco utitur Pius, adoptione, ut videtur, in Piorum familiam adscitus. Aetate imperatoria magis dictus esset Calvenianus. Calvena quae Lucii filia dicitur M. Calvenum condidit.

1865. — S. Anatoliae.

L PETRONIVS·C·F
FAB· EX·TEST
H-S· CCCC

Descripsi edidique in op. cit. p. 5.

1866. — Borgo Collefegato.

T·STATIVS·T·F·ST·N
AED·Q
ANNIA·AN·F·VXO

Descripsi edidique in op. Il Cicolano e i suoi mon. epigr. p. 41. Nota Statii Avum et Anniae patrem, quorum alter Statius Statius, alter Annius Annius appellatus est. Uxo pro uxor redit in titulis faliscis n. 803.

1867. — Torani.

A·VARIVS·L·F·CLA·VARRO
CENTHVRIO·LEG·IIII
GAVIA·Q·F·VXSOR
EX·TESTAMENTO·SELEVCVS·L

Descripsi edidique in op. Il Cicolano p. 58. Vitiosam adiectionem aspiratae in *Centhurio* notavit sua aetate in quibusdam Quintilianus.

Digitized by Google

1868. — Alle peschie di Torano.

T·ALBIVS·T·F

Descripsi edidique in op. cit. p. 59.

1869. — Pesco rocchiano.

CAESIENA
ALANIO
ΠA

Descripsi edidique in op. cit. p. 48. Caesiena nomen est familiae: cognomen est Alanio, diminutiva forma. — V. 3 ΠA est Patri.

1870. — Pesco rocchiano.

TITIENVS·C·F
C·N·CLA
NONIA·TARENTINI·L·F
VXOR

Descripsi edidique in op. cit. p. 49.

1871. — Alle Ville in columnae capitulo.

IVRIVS·T·F·ST·PONTIVS
VEICI·SENT·FAC·COIR

Charta expressit mea gratia Philippus Placidi lucensis. Corruptam a Martellio, damnavit Momms. Inscr. neap. lat. 876. — V. 2 Martellius nihil monens suppleverat: VEICI SENTINAS FAC COIR. Sed fuit de Veici sent(entia) faciundum coirarunt.

1872. — Ad radices montis Verani prope pontem S. Martini.

VIA INFERIOR
PRIVATAST
T·VMBRENI C F
PRECARIO ITVS
PECVS PLOSTRV
NI QVIS AGAT

Dedit Caietanus Riccius, qui descripsit. Lege cautum erat ni quis via privata iret, ageret pecus aut plaustrum.

Digitized by Google

1873. — Alle ville di Collefegato.

SB·SELVSIVS·PEF
HERCOLEI
DONVM·D
LVB·MERITO

Dedit Caietanus Riccius, qui descripsit v. 1 SB et PEF Riccius mihi affirmavit ita esse in lapide. Itaque SB quid sit nescio, PEF erit fortasse Petronii filius.

1874. (= 1306, LXXIX, A). — Lapides quatuor albani inscripti in agro Trebulae Mutuescae reperti, atque inde Genzanum advecti extant in hortis Cesarinianis.

POSILLA · SENENIA · QVART · I QVARTA · SENENIA · C · L

HOSPES · RESISTE · ET · PA · SCRIPIVM · PERLIC
MATREM · NON · LICITVM · ESS CA · GNATA · FRVEI
QVAM · NEIESSET · CREDO · NESCI NVEIDIT · DEVS ·
EAM · QVONIAM · HAVD · LICITVM EIVAM · AMATRE · ORNARIE
POST · MORVEM · HOC · FECIT · AEC ATREMO · TEMPORE
DECORAVIT · EAM · MONVMENTO · QVAM · DEILEXSERAT

Descripsi et charta expressi. Lacunarum varia supplementa prodierunt. — V. 1 Ritschelius proposuit PAriteR: nempe legit in lacuna R quae ibi nulla est. Mommsenius de Ritschelii tabula p. 563 scripsit: Elementi quod superest vestigia posse quadrare tam in M, quam in R. Supple PArvom et in fine PERLIGE. — V. 2 ESSe uniCA. — V. 3 Ritschelius et Berghius: NESCIo qui INVEIDIT sed locus non capit nisi tres litteras; puta NESCIus iNVEIDIT. — V. 4 LICITVM est vEIVAM, in fine ORNARIEr. — V. 5 Ritschelius AEQum, nisi AEQuom magis vis, AEQue Henzenius, ATQue cum Mommsenio Buechlerus. Locus recipit tres litteras, et praeterea lineola extat in lapide, ante exTREMO, quam non expressit tabula Ritschelii. Supplendum est AEQuoM EXTREMO.

Ut Tertia, ita Quarta praenomina sunt muliebria, Quartae filia Posilla praenominatur, nempe Pusilla. Nam ut putus idem potus, ita pusus, pusio et pusilla est posilla.

Nota *i* pro *e* in Perlige et confer n. 1324, ubi scriptum legitur Pellige. — V. 6 Decoravit habet I eminente forma, quod pro EI scribitur: sic POSIIT est pro POSIEIT.

Digitized by Google

1875. (= 1307). — Trebulae Mutuescae.

Q · P E S C E N N
C O L O M N A S · I I I
D E · S V O · D A T
F E R O N E A E
E T · C R E P I D I N E M
A N T E · C O L O M N A S
E X · L A P I D E

Ex Fabretto 453, 68.

1876. (= 1308). — Trebulae Mutuescae.

E R O N
C · M O D I E I V S · C · F
C · N · M A N C · D O

Ex Fabretto 453, 69. — V. 1 Supple Feroniae. — V. 3 lege: Mancupio do.

1877. (= 1309). — Trebulae Mutuescae.

S E X · A V D I E N V S · C · L
F E R O N I A E
D · L · M

Ex Fabretto 451, XIV. — V. 3 lege: dat libens merito.

1878. (= 1310). — In Sabinis.

D · S E G V L I V S
A L E X^S A · A^V R V F E X

Ex Smetio 96, 6.

1879. (= 1543). — Faleriis, inde Parisios in museum Ducis De Blacas titulus est illatus.

A P R I C I V S · C · F
I B V R C V S · Q
O L I N E I · D A T

V. 3 supple Quaestor Apolinei dat.

Digitized by Google

1880. (= 1313, LIX, B). — Faleriis, rupi incisum.

L VECILIO · VO · F · C
PO AE · ABELESE
LECTV · I · DATVS
L·VECILIO·L·F·ET·PLENESE
LECTV·I·AMPIVS·NIHIL
INVITEIS·L·C·LEVIEIS·L·F
ET·QVEI·EOS·PARENTARET
NE·ANTEPONAT

Descripsit primus Henzenius; emendavi ego in Annal. Instit. 1860, p. 279; iterum deinde edidi, in Diss. archeol. p. 73. — V. 2 Mommsenius legit Polae, ego Poliae, locus admittit duas litteras quales sunt LI, nec spatium pro LL esse mihi certo constat, mensuris sedulo actis. — VO Momms. Supplet VOlusi: fortasse est VOltii quod praenomen est Faliscorum. Ritschelius, titulum putat vix aut non multum excedere annum 620, duobus argumentis: nempe propter bis omissam sibilantem in LECTV, et servatam *e* pro *i* in PARENTARET. Idem de ABELESE nomine anceps esse indicium, ait, num ad aliquam *Abella* vel *Abellia* formam revocandum sit. Abelese et v. 5 Plenese Mommsenius tertium casum putat ex recto Abele, Plene.

1881. (= 1341, XCIV, G). — Prope Civitavecchia in ruinis Castri novi, nunc in museo Vaticano.

L · ATEIVS · M · F · CAPITO· (V. 1 et 2 litt. mai.)
D·A·↓·IX DVOM · VIR · QVINQ
CVRIAM·TABVLARIVM·
SCAENARIVM·SVBSELIARIVM·LOCO·
PRIVATO·DE SVA·PECVNIA·C·C·N·F·COERAVIT·
PORTICVS·CENACVLA·EX·DECVRIONVM·DECRETO·DE·
SVA·PECVNIA·C·C·N FACIVNDA·COERAVIT·IDENQ·PROBAVIT·

Contuli. Cum Colonia Iulia in hunc locum a triumviris, ut videtur, deducta sit, eaque Castrum novum appellata, apparet titulum post Caesarem esse sculptum. Tabularium, Scaenarium, Subselliarium aedificia sunt ubi tabulae, scaenae, subsellia reponuntur et asservantur. In latere legitur D·A·↓·IX· quae notae sunt lapicidae, qui significavit marmor excisum loco D; officina A, numeris ↓ et IX. Mommsenius putavit agi hic De Assibus L·IX. Rectam interpretationem quam daturus eram praevertit Henzenius.

Digitized by Google

1882. — Capenae in vasculo graphio scriptum.

AV ⟨AV
PANVR

1883. — Capenae in vasculo graphio inscriptum.

CLAVDIA·C·F
A·D·III·EIDVS·SEXT

Descripsi in coenobio S. Pauli, et delineavi.

1884. — Caere in ore vasis graphio notatum.

DAMIO

Descripsi in museo Campanae, ubi asservabatur etiam thorax viri ex eodem sepulcro erutus, simili titulo infra pectus insculptus. Ritschelius, tab. XI, L Damio nominativum putat pro Damios, Enarr. tab. n. 15. Idem in Suppl. p. 95 dedit inscriptionem graphio notatam, cui Brunnius sinceritatis dubium inspersit. Damio diminutivum vocabulum est ut sexcenta alia, ex radice δῆμος dorice δᾶμος, unde et Δαμέας, sive Δαμίας Dameas, originem habet.

1885. (=1315, XCVII, 8). — Caere.

T·ACILI·T·F

Horum titulorum, qui Caere reperti sunt, nonnullos Romam advectos divulgavit Henzenius: quosdam in Caretano adhuc latentes ego descripsi et edidi in Diss. archeol. vol. I, 158, 159.

1886. (=1544). — Caere repertus.

T·ACILIVS·L·L

1887. A·CAESI·A·L·ALE

Descripsi edidique. Nota litteram *l* primum, ut videtur, sic scriptam ⅃ deinde mutatam in L.

1888. (=1316, XLVII, o). — Ibidem.

CAESIA
⟩·L·SVRISCA

Digitized by Google

1889. A·CAMIIRIVS·Ɔ·L·SATVRIO

Descripsi edidique l. c.

1890. A·COPONIVS·S·L·SECVNDVS
F VI

Descripsi edidique l. c. Litteras a secundo versu revocatas lego FVI.

1891. (= 1317). — Ibidem.

POLONI T·CVP

Partes duorum titulorum circa eundem lapidem perscriptorum esse non puto, itaque lego: T. Cup... Apolloni.

1892. (= 1545). — Ibidem.

L EQVITI·L·F

1893. (= 1318, XLVII, 1). Ibidem.

L·FALTINI·M·F·NIGER

1894. M FALTINI·LAI

Descripsi edidique *l* media forma hic et in sequentibus saeculo septimo a latinis his, qui Etruriam translibernam incolunt usurpatur, et promiscue quidem cum L quadrato.

1895. (= 1319, XLVII, 12). — Ibidem.

M·FANI·L·F

1896. (= 1320, XLVII, 9). — Ibidem.

FANNIA·L·F

1897. A·FVLCINIVS·A·L
MENEL[illegible]

Descripsi edidique l. c.

1898. M FVLCINIVS·M·F·RV

Descripsi edidique l. c. Supple in fine Rufus.

Digitized by Google

1899. (= 1321, XLVII, 3). — Ibidem.

L·GAVILI

1900. (= 1322, XLVII, 4). — Ibidem.

L·GAVILI·L·L·STATI

1901. (= 1323, XLVII, 5). — Ibidem.

P·GAVILI·L·F

1902. (= 1324, XLVII, 6). — Ibidem.

GAVILIA·M·F

1903. (= 1546). — Ibidem.

L·HATILE·L·L·ARCONIDES

Hatile nom. m. idem ac Hatiles, nempe Hatilius.

1904. (= 1325). — Ibidem.

C·HOSTILI·M·F

1905. M·LARCI·L·F·GAL

Descripsi edidique l. c.

1906. (= 1326, XLVII, 7). — Ibidem.

LAVILIA·M·F

1907. M LVC|LI·C·F

Descripsi edidique l. c.

1908. (= 1547). — Ibidem.

L·LVTATI·M·F

1909. (= 1327, XLVII, 13). — Ibidem.

C MANLI·A·F

1910. (= 1328). — Ibidem.

L MANLI·A·F

Digitized by Google

1911. — Ibidem.

C·MINI·M·L·L·ARTEMO

1912. — Ibidem.

MINI·CIA·M

Descripsi edidique l. c.

1913. — Ibidem.

A·NC. EIO·N·F

Descripsi edidique l. c.

1914. (= 1329, XLVII, 15). — Ibidem.

A·NVMONI·A·F

Descripsi titulum pictum rubrica in urna Musei Campanae

1915. — (= 1330, XLVII, 16). — Ibidem.

C·NVMONI·L·F

Descripsi titulum sculptum in hortis caelimontanis Campanae.

1916. C·NVMONI·A

Descripsi graphio incisum in urna musei Campanae, vidi deinde apud Raphaelem Barone negotiatorem antiquarium Neapoli.

1917. C·NVMONI·A·F

Descripsi in hortis coelimontanis Campanae, ubi vidit etiam Henzenius, Bull. 1855, 77.

1918. C·NVMONI·P·F

Descripsi in urna musei Campanae.

1919. (= 1331, XLVII, 17). — Caere repertus.

L·OTI·L·L·EROS

1920. (= 1332, XLVII, 18). — Ibidem.

C·PABATE·L·F

Pabate, ut monui supra, est Pabates, sive Pabatius.

Digitized by Google

1921. (= 1549). — Ibidem.

M·PACI·M·L

1922. C SENTIVS
CLCHILO

Descripsi edidique l. c.

1923. (= 1333, XLVII, 19). — Ibidem.

SECIA·L·F

Descripsi. Ritschelii tabula mecum consentit. Henzenius legit SPCIA; Ritschelius coniecit SPCIA. Enarr. tab. p. 40, non recte: cum ibi sit SPECIA.

1924. C STATORIVS·C·F

Descripsi edidique l. c.

1925. (= 1334, XLVII, 20). — Ibidem.

L·STATORIVS·A·F

1926. (= 1335, XLXII, 21). — Ibidem.

M·STATORI A·F

1927. TATO

Descripsi edidique l. c.

1928. (= 1551). — Ibidem.

L·SVLPICI·C·F

1929. (= 1553). — Ibidem.

L·SVLPICI·L·F

1930. (= 1336, XLVII, 22). — Ibidem.

L TAMSINI·A·F

1931. (= 1337, XLVII, 23). — Ibidem.

TELVTIA·L·F

Digitized by Google

1932. (= 1338, XLVII, 24). — Ibidem.

L TITIVS C·F

1933. L·TORI·L·L·PAMP

Descripsi edidique l. c.

1934. L·VETVRI·M·F·POP

1935. (= 1339, 2). — Ibidem.

L·VILLONI·L·L·NIGER

1936. (= 1340). — Ibidem.

VOLSCI

1937. RO·M·F·SVRIA

Descripsi edidique l. c. Supple M. Varro M. f. Suriacus.

1938. (= 1552, *a*). — In vasculo fortasse caeretano titulus graphio notatus.

A·ANNIVS
A·D·VII·ID

1939. — Caere pictum in sepulcro, qui Tarquiniorum appellatur.

M·TARCNA
MVRRIN F

Dedit Canina, Etr. maritt., tav. LXII.

1940. — Ibidem.

C ALLI
TARQVINOS

Dedit Canina, Etr. maritt., loc. cit. — V. 2 Tarquinos, ut Alfenos in vasculis sancaesariensibus, graeca forma.

1941. — Ibidem.

LATINIA·C·F

Dedit Canina, Etr. maritt., loc. cit.

Digitized by Google

1942. — Ibidem.

C·TARQVITI·M·F
VSTRA

Dedit Canina, Etr. maritt., loc. cit.

1943. — Ibidem.

ABVRIA·C·F
RVFA

Dedit Canina, Etr. maritt., ibidem.

1944. (= 1342). — Tarquiniis.

AVRELIA·L·F·OPTVMA·FEMINA
VIXSIT·AN·XLV

1945. (= 1343). — Cosae.

CONTVLERE MAG·COIRAVERVN
NIVS·L·F·CALPVRNI·T·F

Ex Ephem. Nov. Fiorent., 1759, 812.

1946. (= 1344). — Cosae.

L·DOMITIVS
AHENOB·L·PAPVS
DOMITIA·PAPEI·L
ARCHE

Ex Ephem. Nov. Fiorent, 1758, 85. — V. 2, 3 Ahenobarbus, Papus cognomina loco praenominis posita sunt.

1947. — Volsiniis in epistylio.

a	*b*
L·COMINIVS·L·F·A	N·C·CANVLEIVS·L·F
T·TVLLIVS·T·F·KANVS	L·HIRRIVS·L·F·LATINVS
IIII VI	R
THEATRVM ET PROSC	ENIVM·DE·SVA
PECVNIA·FACIVND	VM·COERAVERVNT

Descripsi partem dimidiam alteram *b*, quae superest. Integram edidit comes Cozza.

Digitized by Google

1948. — Volsiniis.

ET TIBI
L CANVLEIVS
FVNVS FECT
SIBI SE VIVO
ET TV.

Descripsi. Dedit Momms. in Soranis I. r. n. l. n. 4502 ex Muratorio 1651, 11 qui v. 1 addit T·F, v. 2 dat EVNVS, male pro Funus: item omittit ET TIBI ET TV.

1949. — Viterbii in amphora.

Ex Ariod. Fabretto (Primo Supplem. n. 381).

Tituli Clusini, Florentini, Montepulcianenses.

1950. (= 1346). — Clusii.

1951. — Clusii.

L ALFI A F Descripsi.

1952. — Florentiae in museo etrusco.

AMANTIA·M·L
SALVIA Descripsi.

1953.

A MICARIVS
TOLMACA
NATVS Descripsi.

1954. (= 1347). — Montepulciani, nunc Florentiae in museo etrusco.

TAHNIA·ANAINIA·
COMLNIAI·FIA Descripsi.

Digitized by Google

1955. — Florentiae in museo etrusco.

C·ANNIVS·C·F
ARN

Descripsi.

1956. (= 1348). — Clusii.

in operculo

C·BABIVS·C·F
ARHS

in arca

C·BAEBIVS
L·F
ARRESPEX

1957. — Clusii.

C·CAETENNIVS·
VESINNIA NATVS

Descripsi.

1958.

COCCEIAL
L SCATVNI
VXOR

Descripsi.

1959. (= 1349). — Montepulciani arca.

Ex Maffeio, M. Ver. 307, 13.

1960. — Florentiae in museo etrusco.

CAINVS

Descripsi.

1961. — Florentiae in museo etrusco.

Descripsi.

Digitized by Google

1962. — Montepulciani.

A·CNÆVE
CAINAL

Dedit Gamurrinius.

1963. — Montepulciani.

LARTII A·CNEVIA
A·F

Dedit Gamurrinius.

1964. — Montepulciani lateri hominis iacentis insculptum.

LAR·CNAEVE

Dedit Gamurrinius.

1965. — Montepulciani.

A·CNAEVI·A·F·F
PACINNAI

Dedit Gamurrinius.

1966. — Florentiae in museo etrusco.

CRIISTOĆRO·TRPAS Descripsi.

1967. — Florentiae in museo etrusco.

C C VIVS·L·F
ILIVS Descripsi.

1968. — Florentiae in museo etrusco.

AVLIO·LARCI Descripsi.

1969. — Montepulciani.

PACINNEI·CELIAS

Dedit Gamurrinius.

Digitized by Google

1970. (= 1350). — Montepulciani urna fictilis.

VIILISA
CARTLIA

Descripsi in museo florentino.

1971. (= 1351). — Montepulciani urna e lapide albano.

C·PETRONIVS·C·F
HARISPEX
CRISPINIA·NATVS

1972. (= 1352). — Ex museo Buccellae montepulcianensis in Florentinum illata tegula.

Q PIITRONI
PHILOMVSVS Descripsi.

1973. (= 1353). — Florentiae in museo etrusco lapis.

L·PETRONIVS
SEPPIA NATVS
REBILVS Descripsi.

1974. (= 1354). — Tegula montepulcianensis, nunc in museo etrusco Florentiae.

C·ROEN·
TITIAE·NA Descripsi.

1975. — E Montepulciano in museo etrusco urna fictilis.

VIIL·PIIRGOMSNA
CNIIVIAS Descripsi.

1976. — E Montepulciano in museo etrusco urna fictilis.

VEL·PIIRGOMSNA·VEL·F· Descripsi.

1977. (= 1356). — Florentiae in museo etrusco.

PIIILOMIINA
SATRIA Descripsi.

Digitized by Google

1978. (= 1357). — Chianciani.

SENTIA·SEX·F

Ex Lanzio, Saggio, II, 341, 2.

1979. (= 1358). — Florentiae in museo etrusco.

SENTIA·A·F·THANNIA

1980. — Florentiae in museo etrusco.

SPEDO
THOCERNA
CLA

Descripsi.

1981. — Florentiae in museo etrusco.

SIITHRII·CIIZARTLII·LR·L

Descripsi.

1982. (= 1359). — E Montepulciano Florentiam in museum etruscum illatus.

VEL SPEDO
THOCERONIA
NATVS

1983. (= 1360). — Ibidem.

VEL·SPEDO·CAESIAE

1984. (= 1361). — Ibidem.

Q·SPEDO·L·F

Descripsi.

1985. (= 1362). Ibidem.

L CAVIVS·SPEDO
SEPTVMIA NA

Descripsi.

1986. (= 1363). — Ibidem in tegula, ollaque.

THANIA
SVDERNIA AR·F

Digitized by Google

1987. — Ibidem in tegula.

TA:SADNAL

1988. — Ibidem in olla.

TNIA SVDERNIA·SADNAL

Ex Lanzi, Saggio I, 172, 48.

1989.

SEX·TITI
STEPHANI

Descripsi.

1990. (= 1364). — Ibidem.

Q·TREBONIVS·C·F·CAICINIA
NATVS

1991. (= 1365). — Ibidem.

VAKISA·VIIDIA

Descripsi.

1992. (= 1366). — Ibidem.

L·VEISINNIVS·L·F·P
TITIA·GNATVS

1993. (= 1367). — Ibidem.

A·VENCSI·CAKKI

Descripsi.

1994. (= 1368). — Ibidem.

C·VENSIVS·C·F·CAIVS

1995. — Ibidem.

C·VENSIVS·C·F
CAESIA·NATVS

1996.

VEL·VISNIE·VI
VOS

Descripsi.

1997.

DANATIDI
VRINATIAI

Descripsi. Tertio casu est Danatidi Urinatiae. Nomen Danatis pro Danaetis scriptum puto ex nominativo Danae (= Δανάη) ortum.

Digitized by Google

1998. (= 1369). — Ibidem.

VOLCHACIA
L·F

1999. — E Bolzano in museo etrusco lapis albanus.

L·ALLIVS· L·F Descripsi.

Cetonenses nunc in Museo Etruseo Florentiae.

2000. — In museo etrusco.

OA ANIAINEI·CPI Descripsi.

2001. — Ibidem. Urna lapidea.

C·ARRI·APNARRIA·NAT
·ΙΩΩΑ·ΙΝΤΗΩΑ·ΝΩΑ
ΛΑΝΤΗΩΑ Descripsi.

2002. — Ibidem.

ATII
CIINCO Descripsi.

2003. — Ibidem.

L·CAMNIVS
TITIAE·NAIVS Descripsi.

2004. — Ibidem.

A·HAERINNA·Q·F·
·SENTIAE GAKKAE
·NATVS Descripsi.

2005. — Ibidem.

L·HAERINA:
TIFILIA: NATVS Descripsi.

2006. — Ibidem.

Q·HAERINNA· Q·F·
(S maior.) SENTIA NATVS Descripsi.

Digitized by Google

2007. — Ibidem.

VEL·HAERINA VEL
ANCARIALISA — Descripsi.

2008. — Ibidem.

L·HEREN CAPITO
MAT
TANVSA
AXINA — Descripsi.

2009. — Ibidem.

HERNNIA
SEQVDA — Descripsi.

2010. — Ibidem.

ERIA ARBAL — Descripsi.

2011. — Ibidem.

C·HERINA·
·L·F·THPHNAE·
GNA — Descripsi.

2012. — Ibidem.

SEX·HERIN
NA
VEL·F·
IA — Descripsi.

2013. — Ibidem.

TANV·SA
MVNATIA
LVCILIA
NATA — Descripsi.

2014. — Ibidem.

HA·NVMSINEI — Descripsi.

2015. — Ibidem.

C PISENTIVS
MVIAE · NA — Descripsi.

Digitized by Google

2016. — Ibidem.

K·PISENTI·C·F
ALBANI

Descripsi.

2017. — Ibidem.

H SAMII·
NVMS

Descripsi.

2018. — Ibidem.

L·SARTAC L·I'·

Descripsi.

2019. — Ibidem.

L·SARTAGII

Descripsi.

2020. — Ibidem.

VEL · SARTA
GVS·VII L·I'

Descripsi.

2021. — Ibidem.

A · SCANDILIO
A·F·CAESIA
NATVM

Descripsi. Lege: A. Scandiliom A. f. Caesia natum. De formis declinationis veteris in *o, om* ex plebeio sermone identidem redeuntibus saepius dixi.

2022. — Ibidem.

LA·SCANSA·
VET

Descripsi. Lege: Lar Scansa Vetidiae (natus).

2023. — Ibidem.

L·TETINA
LAVCINAL

Descripsi.

2024. — Ibidem.

THANVSA
TOCONIA
A I IIR THANIA SIILIA
NATA

Descripsi.

Digitized by Google

2025. — Ibidem.

VARIA·A·F· Descripsi.

2026. — Ibidem.

/LII·VIIRATRO
VLIIS Descripsi.

2027. — Ibidem.

HASTIA·VERATRON
·IA Descripsi.

2028. — Ibidem.

VIITDI·TOSNOS Descripsi.

2029. — Ibidem.

TAIA·VIPINIA Descripsi.

2030. — Ibidem.

(C maior.) C\IENTI C·F
/A λ
NATI Descripsi.

2031. (= 1370). — Ibidem.

THANIA·ACHONIA·CASCELI

Perusini.

2032. (= 1371). — Perusiae, arca.

THANNIA·ANCLAR
IA·LAR·F

Ex Vermigliolio Inscr. Perus.

2033. — Perusiae in museo.

FASTIA AEMILI·PRAESENSIA·

Ex Conestabilio IV, 504, n. 760, tav. CVI, n. 3.

Digitized by Google

2034. (= 1372, LXXIV, Q). — Perusiae.

ANNIA·SEX·F
CASSIA·NATA

2035. (= 1373, LXXIV, Q). — Perusiae.

THANIA·ARNVSTIA

Ex Vermigliolio Bull. Instit. 1841, 68.

2036. (= 1374, LXXIII, D). — Perusiae.

ARSINA AMPVDI

2037. (= 1375, LXXIII, G). — Perusiae.

THANIA·CAESINIA·VOLVMNI

2038. (= 1376). — Perusiae.

SEX·CASCELIVS·CREONIA
NATVS

Ex Vermigliolio, Sep. dei Volumnii, 51.

2039. — Perusiae.

A·BRVTIS·VEL·F

Ex Conestabilio, Mon. di Perugia IV, 82, n. 105.

2040. — Perusiae.

BRVITIA·A·F

Ex Conestabilio, Mon. di Perugia IV, 82, n 106.

2041. (= 1383, LXXIV, P). — Perusiae urna.

C·CASSIVS·CASSIAE·GN

2042. (= 1377, LXXIII, J). — Perusiae.

CLANDIVS·VEL·F·VESSIA·GNATVS

Digitized by Google

2043. — Perusiae.

CAELIA AVLNIA ALEXĀR

Ex Vermigliolio, Sep. Vol., p. 55, n. 37.

2044. (= 1378). — Perusiae.

C·FVLONI POSE

Ex Ariod. Fabretto, Bull. 1849, 53. Tractavi in Ann. Instit. 1860, p. 233 putans legendum: C. Fulonius poset. Mommsenus legit: C. Fulcinius poseit.

2045. (= 1379). — Perusiae.

PERRICA·GNATVS

Ex Conestabilio Bull. 1858, p. 70.

2046. (= 1380). — Prope Perusiam.

A·PETRONIVS·L·F·SVLCIAE·CNAT

Ex Ariod. Fabretto Bull. 1849, 54.

2047. (= 1381, LXXIV, N). — Perusiae, arca.

L·PETRONIVS·L·F·NOB ORSINIA

2048. (= 1382, LXXIII, C, B). — Perusiae in operculo arcaque.

in operculo

L·POMPONIVS·L·F·ARSINIAE·GNATVS PLA VTVS (litt. min.)

in arca

L·POMPONIVS·L·F·PLOTVS

2049. (= 1384, LXXIV, R). — Perusiae, urna.

L·SCRIBONIVS
L·L·BARBA

2050. (= 1385, LXXIV, S). — Perusiae, urna.

L·SCRIBONIVS·L:F
CLODIAN
VS

Digitized by Google

2051. — Perusiae.

ꓘAИ+И9A·VИ9M·+ИIV)
Q·SENTIVS·L·F·ARRIA·NATVS

Ex Migliarinio Bull. Instit. 1841 p. 80.

2052. (= 1386). — Prope Perusiam.

C·SOCCONIVS·C·L
OLIPOR

Ex Ariod. Fabretto Bull. 1849, 52.

2053. — Perusiae.

C·SVLPICIS·C·F·VELTHVP CNATvs

Edidit Ritschelius in Suppl. Enarr. tab. p. 103.

2054. (= 1388). — Prope Perusiam.

VIBIA·PTRONI

Ex Ariod. Fabretto Bull. 1849, 54.

2055. (= 1389, LXXIII, H). — Perusiae lapis.

VOLVMNI·L
IASO

2056. (= 1390). — Perusiae in pyramide.

L·VOLVMNI·L· IASO

2057. (= 1392, LXXIII, F, *a*, *b*). — Perusiae.

in operculo

ꓘAI+ABA):VA:AИMIИƎƎ:9V9

in sarcophago

P·VOLVMNIVS·A·F VIOLENS
CAFATIA·NATVS

Digitized by Google

2058. (= 1393, LXXVIII, F). — Perusiae, terminus.

ITER DEBTVR AD
MONIMENTV
C CLANI CL
PHILARCVRI

2059. (= 1394, p. 583, LXXIII, M). — In basi parvae statuae testaceae Herculis iuvenis.

C·RVFIVS·S·FINXIT

Titulus Cortonensis.

2060. (= 1395, LXXXIII, L, Enarr. tab. p. 66). — Cortonae in ossuario sub figura cubante.

LARTHIA·OTANIS

Mommsenius habet LARTHIA·OTANI·F.

Tituli Arretini.

2061. (= 1396, LXXV). — Arretii.

A·PACCIVS·A·F
Q·GAVIVS·P·F
DVO·VIR
EX·D·D·PONTEM
FACIVND·COE

Descripsi. Ritschelii tabula v. 2 mecum consentit, alii descripsere L·F. — Contra v. 5 Ritschelius FONTEM, alii mecum PONTEM.

2062. (= 1397, LXXIV, O). — Arretii urna e marmore graeco.

C·CASSIVS·C·F
SATVRNINVS
[illegible]

Digitized by Google

2063. — Arretii in fundo paterae cretaceae fragmentum.

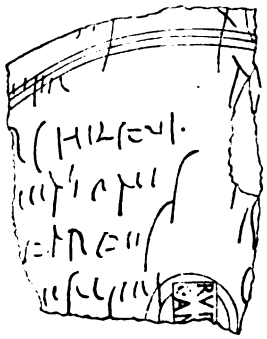

es pe
em p
rchilavi
mpionis
apraes Is
esumi C

Descripsi. Nomina videntur servorum familiae .. es.. em.. Archilavi, Ampionis, Epapraes, Onesumi — tum latere dextro fragmenta pro lubitu supplenda. Vide pag. 41 *a*.

2064. — Ibidem repertum fragm. II. Vide pag. 41 *b*.

meti
acet
pul
cim

Vocabulum primo loco positum superius imminutum cum ad nos pervenerit, ex coniectura sic putavi supplendum; ut prima littera esse *m* constaret, ceterae *eti*. Fortasse supplendum Metimnaeum, nempe Methymnaeum vinum. Sequitur, acetum, pul, quod vel pulmentum, vel quod magis probo pulegium, tandem Cim esse Cymas puto, nempe cauliculos caulium teneriores delicatioresque. V. Plin. H. N. XIX, 8, Colum. X, v. 127.

2065. — Ibidem fragm. III.

XIIX
ert LXXVI
g CLIIX

Apparet esse fragmentum rationum ductarum.

Digitized by Google

2066. — Ibidem fragm. IV.

orna X
lonis VIS

V. 2 Pilonis fortasse pro Philonis, nisi si magis est ... lopes.

Volaterrani.

2067. — Volaterrae in museo.

C·CAECINA·O·F·CASPO·VIX·ANNO·XX
XXIA·IAIQVD·I·VIZAD·AMDIED·A — Descripsi.

2068. — Volaterrae in museo.

L·CAECINA·L·F·TLABONI·VIX·ANNS·XXX
MIIZA·IMVIAII+·A·AMDIED — Descripsi.

2069. — Volaterrae in museo.

C·CASPO·MVI·F·ANNORV·XXII — Descripsi.

2070. — Volaterrae in museo.

Q·NERIVS
G·F — Descripsi.

2071. — Volaterrae in museo.

Q · POENA
APER · IIII · VIR
AED·D·S·P·F·C — Descripsi.

2072. (= 1399, XCIII, E). — Lunae tabula marmorea.

M MINATIO·M·F·GAL
SABELLO
DVO VIR·ITER

Digitized by Google

2073. (= 1400, XCIII, F). — Lunae tabula marmorea.

L·TITINIO·L·F·PETRINIANO·IIVIR·ITER
COLONI·ET·INCOLAE

2074. — Lunae.

TITINIAE·I
VS·PETRINI

Ex Henz. Bull. 1858, 11.

2075. (= 1539). — Cortonae in museo.

L·APVLEI RO DD
L·APVLEIA·D·XVK MAIAS

2076. (= 1539, *a*). — Cortonae in museo.

CLARTAMO
C·CALVENET
A·D·III·NON·IANVA

2077. (= 1539, *b*). — Cortonae in museo.

CVRIATIA·OBIT·A·D·IIAP

2078. (= 1539, *d*). — Cortonae in museo.

SIIR·LICINI ANT·D·III
IIIDVS·MARTIAS

2079. (= 1402). — Ameliae lapis quadratus.

IOVE
OPTVMO
MAXSVMO
T·PETTIVS·T·F·T·N
D·D·L·M

2080. (= 1403, LXX, E). — Interamnae Nahartium.

L·LICINIVS·L·F
LVCVLLVS
IIII·V·I·D

Digitized by Google

2081. (= 1404). — Interamnae Nahartium.

/VS·SEX·F·IIII·VIR
FAC·COER

2082. (= 1405, XC, F). — Interamnae Nahartium.

P·MVSANOS·A·L·PAMPH
P·MVSANVS·P·L·PHILOGEN
VIVIT
P·MVSANVS·P·L·PHILOG
VIVEI FECFRV

2083. (= 1406). — Spoleti.

MINERVAE·DO
FVLLONES
MAGISTRI·QVINQVEN
CVRAVERE
C·FVVLI·C·L·STATIVS
P·OPPI·L·L·PILONICVS
L·MAGNI·L·L·ALAVCVS
PAMPILVS·TVRPILI·T·S

2084. (= 1407). — Spoleti.

M·LVVCIVS·M·F
C·VEIENVS·C·F
IIII·VIR·I·D·S·C
PONTEM·FACIV
CVR·PROBARVNTQ

Ex schedis Vaticanis Marinii 88.

2085. — Tuderti insculptum moenibus.

C VARIS
GEA Descripsi.

2086. — Ibidem.

FINIA
XXVII Descripsi

2087. — Ibidem.

ID XX Descripsi.

Digitized by Google

2088. — Tuderti.

H·APONIVS T·F COLONIA IV·F·T

Dedit comes Leonius. Puto Herius Aponius T. f. Colonia Iulia Fida Tuder (fecit).

2089. — Tuderti.

CAESIA·H·F·T
GEMINIVS·V·F·VOL
CHILO·VIVIT

Dedit comes Leonius.

2090. — Tuderti.

OCANVI
C·F — Dedit comes Leonius.

2091. — Tuderti.

L COELIVS·H·F — Dedit comes Leonius.

2092. — Tuderti.

H·CVSPEDIVS
H·F·T·N· — Dedit comes Leonius.

2093. — Tuderti.

L·FVSIDIO H·F — Dedit comes Leonius.

2094. (= 1408, LXXIII, A). — Tuderti.

IS
DRVTEI·F·FRATER
EIVS
MINIMVS·LOCAV
IT·ET·STATVIT
FX EKNFXI·XDVX
IKNI·KFDNIXV
FDXVFDKOISISX
DVXIKNOC

V EI VRDVM
OISIS DRVTI·F
FRATER·EIVS
MINIMVS·LOCAVIT·E
ATVITQVE
EKNFXI·XDVXIKN
NIXV·LOKFN·EX
VXIKNOC

2095. (= 1410). — Hispelli.

DEVM
MAANIVM — Ex Donato 58, 3.

Digitized by Google

2096. (= 1411). — Hispelli.

VF SER·VEIVIV
SEX·F·PROVIN
OBEIT

2097. (= 1412). — Asisii. (V. 3 litt. min.)

POST · MIMESIVS · C · F · T · MIMESIVS · SERT · F · NER · CAPIDAS · C · F · RVF
NER · BABRIVS · T · F · C · CAPIDAS · T · F · C · N · V · VOLSIENVS · T · F · MARONES
MVRVM·AB·FORNICE·AD·CIRCVM·ET·FORNICEM·CISTERNAMQ·D·S·S·FACIVNDVM·COIRAVERE

Marones, lingua Umbrorum dicuntur summi magistratus, qui hic sunt quatuorviri.

2098. (= 1413). — Asisii.

AVDIAII
HYCIAII
Q·T·P·POS
COIVGI
CARISVMAII
(litt. min.) ET NOMADI SORO

Ex de Costanzo, Disamina degli scritti riguardanti S. Rufino, 31.

2099. (= 1414). — Asisii.

vir iacens in lecto cui adsidet mulier

C·EGNATI·SAL·F

Ex de Costanzo, Disamina n. 13.

2100. (= 1415). — Asisii.

NER·EGNATI·T·F

puer tunicatus equum ducens

Ex de Costanzo, Disamina ecc. n. 92, 12.

2101. (= 1416). — Castro novo, nunc Asisii.

dimidia imago mulieris

NVMISIA·SIIX·F
CN·CASSIVS·L·F

Ex Muratorio 1717, 14.

2102. (= 1417). — Asisii.

Q·POINISIVS·NER·F.

Ex de Costanzo n. 14.

Digitized by Google

2103. (= 1418). — Sassinae

HORA BALB
MVNICIPIBVS EIS·INCOLISQ
LOCA·SEPVLTVRAE·D·S·P·DAT
EXTRA · AVCTORITATEIS · ET
QVEI · SIBEI · LAQVEO · MANVS
ATTVLISSENT · ET · QVEI
QVAESTVM · SPVRCVM
PROFESSI · ESSENT · SINGVLEIS
IN FRONTE·P·X·IN·AGRVM·P X
INTER·PONTEM·SAPIS·ET·TITV
LVM·SVPERIOREM·QVI·EST·IN
FINE · FVNDI · FANGONIANI
IN·QVIBVS·LOCEIS·NEMO·HVMA
TVS · ERIT · QVI · VOLET · SIBEI
VIVOVS · MONVMENTVM · FAC
ET · IN · QVIBVS · LOCEIS · HV
MATI · ERVNT · EI · D · T · QVEI
HVMATVS · ERIT · POSTEREIS
QVE · EIVS · MONVMENTVM
FIERI · LICEBIT

Ex Marcanova aliisque suppletur quod hodie deest parte sinistra.

2104. — Pinnae.

C·ACVLENVS·Q·F·L
C·TEVCIDIVS·N·F·LIB
IIII VIR
AQVAM·VENTINAM·EX·S·C
CLVDENDAM·CELLASQVE·FONTIS
ET·VENTINAE·ET·VIRIVM
FACIENDAS·CONCAMERAND
CVRARVNT·PROBARVNT
DEDICARVNTQVE

Descripsi. Mommsenus I. n. L. n. 6112 descripsit v. 1 extr. FDL, v. 2 LIL.

Digitized by Google

2105. — Torrita in pariete Ecclesiae.

VIV
C · VIBI · PET · F ·
F A B · B A L B I ·
SIBI · ET · CONCVB
SIVE·VXSOR·ERIT
T · LORENI · T · L
AMPHIONIS · E
PRAETEREA · VNI
I N · FR · P · X X

Descripsi.

2106. — Pinnae in monasterio Monialium.

Q PVLFENNIVS·Q·F·MEVI
C · CVRIVS · Q · F · BROCCH
IIII VIR
TVRRIM · EX · S · C · REFICI
CVRARVNT·PROBARV
CONSTAT · POPVLO
∾∾∾DCCCCXXXVI

Habui charta expressam.

2107. — In museo neapolitano ex Samnio.

C·FLADIVS
BAN·F
LVCCIA·VS

Ed. Caraba; Giorn. degli scavi di Pompei vol. I, 209 sqq.

2108. — Inter Pinnam et Interamnam Praetuttiorum.

C·NORBANVS·C·L
MENA·SIBI·ET
DECIMIAE·P·L·DORINI
CONIVGI·SVAE·ET
FVSCAE·L·ET
TERTIO·L
VIVOS·FECIT

Descripsi. Mena est graeca dialecto alexandrina Μηνᾶς, hoc est Μηνόδωρος, ut Ἀπελλᾶς, Ἀρτεμᾶς, nempe Ἀπολλόδωρος, Ἀρτεμίδωρος.

Digitized by Google

2109. (= 1419). — Hatriae.

C·SANGVRI·C·F (Q
L·GARGONI·L·F (
SACELLVM·D·S·S
SAEPIVNDVM
COVRAVERVNT

Descripsi. Edidit Minervinius, cui misit Gabr. Cherubinius (Bull. Arch. Nap. 1854, p. 64), emendavi ego, Ann. Instit. 1860, p. 274.

2110. — Interamnae Praetuttiorum.

(litt. maior.) Q · C · POPPAEEI · Q · F · PATRON
MVNICIPI·ET·COLONIAI
MVNICIPIBVS·COLONEIS·INCOLEIS
HOSPITIBVS · ADVENTORIBVS
LAVATIONEM · IN · PERPETVOM·DE
SVA·PECVNIA·DANT

Descripsi. Extant duo fragmenta alterius exempli, in quo v. 5, 6 legitur DE PECVNIA *sua da*NT.

2111. — Interamnae Praetuttiorum in museo Delfico.

C·AVFIDENVS·
C·L·PHILARCVRV
AVFIDENA ·) · ⊏
EROTIS

Descripsi. — V. 3 singularis littera extrema ferebatur scripta ⊏.

2112. — Ibidem.

C·RVFRIVS·T·F
CLA
VTIACA · P · F
VXSOR

Descripsi edidique in Diss. I segni delle lapidi, p. 12.

2113. — Ibidem.

CN·VARENVS·L·L
VEL
RVTILA·BRVTSENA
VXOR ⊂C·F

Descripsi. Lege: Rutila Brutsena C. f., revocatis litteris singularibus ad versum superiorem.

Digitized by Google

2114. — Ibidem.

P·VIBIVS·T·L
PHILOTIMVS
COXSO

Descripsi.

2115. — Miani, inde Interamnam illatus.

VOLIA·T·F
MAXVMA

Descripsi.

2116. — Iuliae novae in epistylio dorico.

M·PETVLCIVS·M·F PR
L · SATRIVS · L · F
D·S·S·F·C

Contulit mihi Livius de Dominicis.

2117. — Nereti.

TERTIA·TVRPEDIA
EX·TESTAMENTO
L·BETVI·C·F·FAB
FILI

Descripsi.

2118. — Corropoli.

Q·EPPIVS·P·F
MAI
SEX·VIR

Descripsi. Lege Q. Eppius P. f. Maecia Sexvir.

2119. — Santomero ante aedes Baron. de Guidobaldi e lapide tiburtino litteris antiquis.

FAB
L·PEI

Descripsi.

2120. — Asculi ad portam romanam.

IS ISTE · ET · PERLEGE ·
DESTVS · DOMEI · NVN
MONIAM · LETO · INMATV

Descripsi. Reliquiae sunt carminis iambici.

Digitized by Google

2121. — Asculi in aed. Doria.

DIVS·M·F·M·ALLEN
ΓR·MIL· VEL·CEN
CASTRO·TRVEN
T·FILEIS·VIVA·FE

Descripsi. Fortasse M. Allendius M. f. M. Allendius. . f.

2122. — Asculi.

T·SATANVS·T·F
SABINVS
DVO VIR·QVINO
ET·DVO·VIR
C·A·P·PRAEF·FAB

Descripsi. Andreantonellius, H. Ascul. p. 20, v. 3 legit QVINTO, deinde in epitome postuma, p. 16, QVINQ. Muratorius ex Camerinio, QVINTO. In lapide extritus est ultimae litterae inferior cauda legendumque esse videtur, Quinquennalis. — V. 5 litteras singulares C·A·P· explicatas quaere in sequenti titulo.

2123. — Ai Cavaceppi apud Sacconios.

NVS DVO·VIR·
R·CVR·AGR·
VS·FABRVM

Descripsi. Quae superius siglae sunt C·A·P· hic explicantur CVR·AGR· supple *Publ.* quod munus alibi nondum est visum.

2124. — Prope Asculum in capituli abaco dorici.

M·CAEPIONI·T·F·ΠO·VETTI S·ΠO·F·A·D·D

Edidi primum in Bull. neap. Minervinii et meo 1859 p. 162. Lege: M. Caepionius T. f. Poblius Vettius Poblii f. Aediles decr. decurionum.

2125. — Asculi extra portam romanam.

VI·
C·SATANVS
C.L·MATOGEN
ES·IN·FR·P·X
IN·AGR·P·X

Descripsi.

Digitized by Google

2126. (= 1420). — Cuprae montanae.

C·CAMVRI·SAL·F

Ex Sartio in Syll. Calogerà XXXIX, 1.

2127. (= 1421). — Morano prope Cupram maritimam.

P·RVPILLIVS·
L · MINVCIVS · L · F
DVO·VIR
CAMPVM·ET·MACER
EX · D · D · FACIVNDV
COER · IDEMQ · PROB

Ex de Minicis Iscr. del suo museo 1853 n. 8.

2128. — Firmi lamina.

L·FESCENIVS·T·F
MIRCVRIO·DONO·DEDIT
MERETO

Misit de Minicis ex scheda sua. Smetius 25, 5 sic: L. Pessenius T. f. Mircurio dono dedit mereto, cui a tergo addita est epigraphe: Sacra Iovi Stygio. Hac de causa Mommsenius aperte falsis adscribit p. 33. Ego, sublata epigraphe, quae a Smetio dicitur fuisse in postica, falsarii opus esse non dicam: bene enim omnia conveniunt aetati vetustae, formula epigraphica, consonans liquida *n* non duplicata, *i* pro *e* in Mircurio, *e* pro *i* in mereto: quibus accedit *dono* hac aetate pro *donom* positum.

2129. (= 1422). — Urbisagliae.

C·TVRPIDI P·F HOR·
C · TVRPIDIVS C · F SEVERVS F · V · A · XVI
PARENTIBVS PRAESIDIVM·AMICEIS·GAVDIVM
POLLICITA · PVERI · VIRTVS · INDIGNE · OCCIDIT
QVOIVS·FATVM·ACERBVM·POPVLVS INDIGNE·TVLIT
MAGNOQVE · FLETV · FVNVS · PROSECVTVS · EST

Ex Lanzii Saggio 1, 138. Carmen est iambicum senarium.

2130. (= 1423). — Maceratae, quae olim Ricina.

T·CLODIO·PVP·L
imago dimidia hominis

Ex Compagnonii (La reggia picena p. 36).

Digitized by Google

2131. — Maceratae in vinea de Viscardis.

P·TR·CLODIEIS·GR·F ETTI
D·S·P
SALVIVS ET HILARIVS
P

Ex eodem auctore p. 36. Corruptum titulum leges et supplebis sic: P. Tr. Clodieis Gr. feili(eis). De sua pecunia Salvius et Hilarus patroneis sueis dant.

2132. (= 1424). — Cinguli.

LIEI·C·F·II·VIR·ITER·BASI
ENDAM·POLIENDAM
AM·SVBAVRANDAM·D·S·P.F·C

Ex Muratorio 490, 4. Supplementa Mommseni sunt v. 1 C. Iuliei. — V. 2 faciendam. — V. 3 ornandam: malim pingendam.

2133. (= 1425). — Senogalliae.

INCOLAE·OPIFICESQ·DEDERE
MAGIST·COIRAVER
Q·POPILIVS·C·L
C·PVPIVS·L·L
C·MANEIVS·C·L

Ex Muratorio 693, 1.

2134. (= 1426). — Pisauri in columnae fragmento.

FANNIA·L·F·NASVLEI
B O N A E · D E A E · D A T

Ex Fabretto 633, 285.

2135. (= 1428). — Arimini.

C·OBVLCIVS·C·F
M·OCTAVIVS·M
DVO VIR
HOC·OPVS·FAC
Q V R A V E R V N̄

Ex Toninio, Rimini, 296. Ritschelius aliud agens, Q litterae, ait, caudam nunquam vidi e sinistra parte circuli deflexam, quae debuit parti dextrae necti, Enarr. tab. p. 88.

Digitized by Google

2136. — Ibidem.

M·OCTAVIVS·M·F
C · OBVLCIVS · C · F
. DVO VIR
HOC·OPVS·FACIVNDO
CVRARVNT

Ex schedis Villani Toninius op. cit. p. 335. Mommsenius me reprehendit, quod hoc titulo corrupto similiter usus sim atque illo Cauciorum. Titulus mihi certo sincerus est, ut ille Cauciorum, idque praeterea probant nomina duumvirum transposita, vox, faciundo, potuit esse in lapide ut in Cauciorum titulo n. 1617 faciendo.

2137. (= 1553). — Anconae fragmenta titulorum diversorum.

a C·MA CI·T
SALVE

b Q·NADIACVS·Q·PILON
Q·OVI·C·F·FREG HIC SEPVLT

c LIBERTEIS·HISCE·FECERE
PATRONO·Q·OVI·Q·L·BARG

d QVOD·SVIS·DEDIT·A

e PPARE *f* PVL

2138. (= 1429). — Butrii.

TRVTEDIA·HIC
CVBAT·P·TRVTEDI
AMPHIONIS·LIB
NOMINE·SERVILE·APPIA
PATRONVS·EMIT·SIBI·ET
ILLAE·ET·SVEIS·IN·F·P·XIV
IN·AG·P·XIIII

Ex Maffeio M. Veron. 368, 9.

Digitized by Google

2139. — Ravennae.

P·LONGIDIENVS·P·L·RVFIO
P·LONGIDIENVS P·L·PILADESPOV
INPENSAM·PARONO ·DEDERVNT
PLONGDENVS
P·F·AD·ONVS
Faber naviculam ascia dolat PROPERAT
P·LONGIDIENVS·P·F·CAM
FABER·NAVALIS·SE·VIVO·CONSTIT
VIT ET LONGDENÆ·PL·STECTINI

Descripsi. Incidit Spretius.

2140. — Velciae.

(litt. maior.) DECIMIVS · C · F · P
HVIR · BONONIE
AGNIAEI · L · L · GRA
V

Edidit de Lama. Nota triphthongum aei. Siglas VL interpretor Vivus legavit.

2141. — Mediolani.

TERTIA·APICIA·L·F Descripsi.

2142. — Mediolani.

A·TITINIVS·A·L·SCYMNVS
CORDA·HEIC·CVBAT· Descripsi.

2143. — Mantuae in museo.

M·MESSIVS
L·F·SAB·IIII·VIR·I·D Descripsi.

2144. — Mantuae ibidem.

imago dimidia mulieris
SENTIAI·C·F
MAXSVMAI
VXORI Descripsi.

Digitized by Google

2145. — Mantuae ibidem.

imago dimidia viri

L·SENTIVS
C·F·ANI

Descripsi.

2146. — Mantuae.

SEPTVMIA·C

imago dimidia puellae

SPICA·ANNO
ET·MENSE
TERTIO

Descripsi.

2147. (= 1430). — Cremonae.

L · LVCILIVS Q F
CN N QVI FVIT
CLAC LVCILIVS
C L STATIVS LOC
PATET AGREI SES
CONCIAM QVA
DRATVS ARCA IN
MEDIO EST

Ex Muratorio 1419, 2. — Vv. 2, 3 leges, qui fuit Claudia (e tribu).

2148. (= 1431). — Cremonae.

M·STATIVS
M·L·CHILO
HIC
HEVS TV VIATOR LAS
SEQVI ME PRAETE
REIS
CVM DIV AMBVLA
REIS TAMEN HOC VE
NIVNDVM EST TIBI
IN · F · P · X IN · AG
P · X

Ex Marinio Nov. Fior. 1765, 694. Sunt iambici senarii.

Digitized by Google

2149. — Veronae.

GAVIA · Q · F·MAXIMA (maxima litt. min.)
IN·AQVAM·H·SQ·
MENTO · DEDIT

Edidit Borghesius (Œuvres t. VI, p. 197).

2150. (= 1432, LX, 13). — In museo veronensi.

L · CORNELIVS
L·F·SVLA·SIBI·
ET·AMANDE
ET·MARCO
COMINIO·VI
NDICI · V · S ·

Barbara magis quam antiqua inscriptio Mommsenio videtur, praesertim ob praenomen integre scriptum. Posse dubitari putat Ritschelius, Enarr. tab. p. 53, utrum titulus rigorem vetustatis an posteritatis neglegentiam in fingendis litteris prodat: recepisse se propter SVLA scripturam.

2151. (= 1433, LXXIV, v). — Veronae.

X·VALERIVS·S II X·I'
SIBI·II T·SIICVNDAII
VAL II RIA II · M·I'
VXSORI

2152. — Brixiae.

T E T V M V S
SEXTI
DVGIAVA
SAMADIS
:·:OWF ⅄ EGAFI
OBFA⅄FNF:·:INF Descripsi.

2153. (= 1434 coll. add.).

MAXVMA
AIMIKIA
C·R·AKTT

Digitized by Google

2154. — Patavii.

VENERI · VICTRICI
PRIMA·MINVCIA
VISV IVSSA
POSVIT

Edidit Furlanettus Lap. Patav. tav. XXXVII, 11.

2155. (= 1435). — Patavii.

TAMPIAI
DIOVEI

2156. — Patavii.

MAXSVMA·ATORVFI·F

Ex Furlanetto tav. XXXII, 1.

2157. — Patavii.

CIPIA · P · F · SECVNDA
FIEREI·IVSSIT
LOCVS·IN FRONTE P XX
IN AGRVM P XXV

Furl. tav. XXXVII, 1.

2158. — Patavii.

Q · TERENTIO · L · F
CALVENTIAI · M · F
RVFAI
L·M·BLATTII·NEPOTES
DEDERVNT

Furl. pag. 261.

2159. — Patavii.

SEI·QVI·MINVS·REM·RELIQVIT
LIBEREI · SIBEI · QVAERANT
TV · VIATOR · VALE · AD · AQVAS
SVNT·SPISSA h Q Q
Q · MARCIVS · P · F · SER · REX

Digitized by Google

Furl. p. 260. Carmen esse saturnium videtur, fortasse scandendum sic:

Sei quí minŭs rém relíquit leíbereí sibei quaérant
Tu víator vále.

Monetur deinde viator quot passuum millia conficienda sint, antequam ad locum perveniat, cui nomen est, Ad aquas, — V. 4 SPISSA codices, at fortasse legendum PASS.

2160. — Ateste.

FAVSTA
LARTIA
V·S·L·M·

Furl. Lap. Estensi 27.

2161. (= 1436).

SEX · QVSONI
Ɔ · L · ANCIALI
PRIMVS·L·POSIT

2162. (= 1437, XLIX, D, *d*). — Ateste.

PRONTANOS

Sortes patavinae ex Geryonis oraculo.

2163. (= 1438).

CONRIGI·VIX·TANDEM·QVOD
CVRVOM·EST·FACTVM·REDE

Ex Sirmondi ms. paris. suppl. lat. 1417 n. 12. Lectio Ritschelii est:

Conrigi vix tandem quod curvom est factum crede.

2164. (= 1439).

CREDIS QVOD DEICVNT NON
SVNT ITA NE FORE STVLTV

E cod. vat. 5248 n. 6. Legit Ritschelius:

Credis quod deicunt non scin te ita re fore stultum.

At lectio Mommseni est:

Credis quod deicunt: non sunt ita: credere stultum.

Digitized by Google

2165. (= 1440).

DE INCERTO CERTA NE FIANT
SI SAPIS CAVEAS

Cod. vat. n. 14. Legit Momms.:

De incerto certum ne fiat si sapis caveas.

2166. (= 1441).

DE VERO FALSA NE FIANT
IVDICE FALSO

Cod. vat. n. 5. Legit Momms.:

De vero falsum ne fiat iudice falso.

Ritschelius coniecit, olim, quo tempore factae sunt sortes, sic fuisse scriptum; concedit vero Mommsenio, quod sane esse concedendum videtur, primitus fuisse, ut is emendavit. Enarr. p. 5.

2167. (= 1442).

EST EQVOS PERPVLCER SED TV
VEHI NON POTES ISTOC

Cod. vat. n. 2.

2168. (= 1443).

EST VIA FERTILIVOM QVAVI
SEQVI NON

Cod. vat. n. 15. Ritschelius sic:

Est via fertilior qua vestigas sequi non est.

Ego vero puto sic:

Est via per clivom, qua vis ire, sequi non est.

2169 (= 1444).

FORMIDAT OMNES QVOD
METVIT ID SEQVI SATIVST

Cod. vat. n. 3.

Digitized by Google

2170. (= 1445).

HOMINES MVLTI SVNT
CREDERE NOLI

Cod. vat. n. 12. Legit Ritschelius:

Fallaces homines multi sunt credere noli.

2171. (= 1446).

HOSTIS INCERTVS DE CERTO NISI CAVEAS

Cod. vat. n. 9. Ritschelius supplet verbum, fit: Hostis incertus de certo fit nisi caveas; at Momms.:

Hostis fit certus de non certo nisi caveas.

2172. (= 1447, II, M). — In museo florentino.

IVBEO·ET·IS·EI·SI·FECERIT
GAVDEBIT·SEMPER

Cod. vat. 4. Ritschelius:

Iubeo ut iusei si faxit gaudebit semper.

Momms. vero:

Iubeo oeti: sei seic fecerit gaudebit semper.

2173. (= 1448).

LAETVS·LVBENS·PETITO·QVOD
DABITVR GAVDEBIS SEMPER

Ex cod. brux. Venghii fol. 89. Ritschelius omittit *quod*.

2174. (= 1449).

NON SVM MENDACIS·QVAS·DIXTI
CONSVLIS·STVLTE

Cod. vat. n. 7. Ritschelius ex Stollii coniectura:

Non sumus mendacis, quas dixti consulis stulte.

Ipse coniecit, quae dixei, Momms. vero, quam dixti, Enarr. p. 5.

Digitized by Google

2175. (= 1450).

NVNC · ME · ROGITAS · NVNC
CONSVLIS·TEMPVS·ABIT·IAM

Ex cod. brux. Venghii f. 89, v, et ex cod. vat. n. 8. Ritschelius sic restituit:

Nuncine me rogitas nunc consulis? tempus abit iam.

2176. (= 1451). — Lamina aerea Bahareni reperta loco dicto Casa Ceccio.

PERMVLTIS PROSVM VBEI
PROFVI GRATIA NEMO

Ex cod. vat. 10.

2177. (= 1452).

POSTQVAM CECIDERVNT SEI SVM
CONSVLIS TVNME

Ex cod. vat. 11. Ritschelius restituit:

Postquam ceciderunt spes omnes consulis tun me.

At Momms.:

Postquam ceciderunt si sunt mala, consulis tun me.

2178. (= 1453).

QVOD FVGIS QVOD IACTAS TIBEI
QVOD DATVR SPERNERE NOLEI

Ex cod. vat. n. 1. Ritschelius restituit:

Quod fugis quod iactas tibei quom datur spernere nolei.

Momms. vero:

Quor fugis? Quor iactas tibei quod datur? spernere nolei.

2179. (= 1454, II, o).

QVR PETIS·POSTEMPVS·CONSILI
QVOD ROGAS·NON·EST [VM]

Ex cod. vat. 13. Ritschelii lectio est:

Qur petis post tempus consilium quod rogas non est.

Momms. magis vult, roges.

Digitized by Google

2180. (= 1455). — In portu romatino.

C · FVLVIVS · S
M·MVTIENVS·
L · IVVLIVS · C · F
L·TROSIVS · M · F
MAGISTREI

Ex Phil. a Turre, mon. vet. Antii p. 400.

2181. — Aquileiae, lapide albano.

T·PLAVSVRNIVS·T·F·O-
COIRAVIT

Descripsi et charta expressi.

2182. (= 1456). — Aquileiae.

LIS · SACR
M · COIR
D
ETIVS · V · F
ATIVS · L · F

2183. (= 1457). — Aquileiae.

MENERVAE

Ex Kandlero, Istria, p. 100.

2184. (1458). — Prope Aquileiam.

C·APPVLEIO·C·F·TAPPONI
PONTVFICI
SEPSTINIA·VXOR

Ex Muratorio 152, 3.

2185. (= 1459). — Aquileiae.

DIPHILVS
NE · AVARITIE
IT·AD
VENIT · VALE

Mommsenii supplementa sunt: v. 2, 3, 4 sine avaritie vixit ad ditem venit. vale.

Digitized by Google

2186. (= 1460). — Aquileiae in agro.

L · MVLVIO · L · F PRIMO (Primo litt. min.)
ST · MVLVIO · P · F STABILIO (Stabilio litt. min.)
C · MVLVIO · P · F · FRATRI
SIBI·ET·SVIEIS

Ex Cortenovis cod. ms. 41 alia manu.

2187. (= 1461).

L · TREBLANO · L · L
ACASTO
GRATA·PLOTIA·CN·L
PATRI·V·F
L·IN·F·P·XX·IN·AGR·P·XX

Ex ms. cod. Cortenovis p. 47. — V. 5 lege: Locus in fronte pedes (habet).

2188. (= 1462, LXXI, D). — Prosodi in epistylio, nunc Tergeste in museo.

GI·L·L·AGATO·SOC·S
COLVMNASQVE MAG FI
/O MENERVAI D D L M

V. 1 sub vocibus SOC·S litterarum vestigia sunt erasae vocis PORTITOR. Legebatur Portitor, ait Momms., scriptum est deinde soc. s, sublata voce Portitor. — V. 2 lege Magisterio filii sui et suo.

2189. (= 1463, LXX, C).

ABENNAEVS · CATTI · M · S · MACERIEM
PINNAS ET AVSTIA·DE S O FECIT·MINERVAE·DE

2190. (= 1464, LXXI, B). — Tergeste.

VIEAM
PRECAREAM

2191. (1465). — Vel in Histria vel in Carnia.

VEICAE
NORICEIAE
A·POPLICIVS·D·L·A
P POSTVMIVS·P·PAV
COIR

Ex Kandlero.

Digitized by Google

2192. (= 1466). — Nauporti, hodie Oberleibach.

P·PETRONIVS·P·L·
AMPHIO
C·FABIVS·C·L·
CORBO
MAG·VICI·AEDEM
AEQVOR·DE·VI
S·F·COIR

Ex cod. Augustini f. 72 n. 6. Deam Aequornam vel Aequarnam ab Aequore dictam autumat Mommsenius.

2193. (= 1467).

Q·ANNAEVS·Q·L
TORRAVIVS
M·FVLGINAS·M·L
PHILOGENES
MAG VICI·DE
VIC·S·PORTIC·F·COIR

Ex cod. Augustini fol. 72, 5.

2194. (= 1468, LX, 3). — Naronae, hodie Porto.

Q·VIBIVS·L·F
DIANAE·V·S
EISDEM·ARAM
D·S·F·C

2195. (= 1469, XCVII, D). — Naronae.

P·ANNAEVS·Q·F
EPICADVS
AEDEM·LEIBERI
PATRVS·FACIVND
COIR·LVB·MER

Ex mem. del Valvasense, Iun. 1753 p. 16. Mommsenius v. 1 mutat F in L collato titulo infra posito, n. 2197.

2196. (= 1470). — Naronae.

L·LAETILI
LIBER·P
EISDEM

Ex Lucicho, Marm. Macar. ed 2, p. 60.

Digitized by Google

2197. (= 1471). — Naronae.

Q·SAFINIVS·Q·F
SEX·MARIVS·L·L
MAG·NAR
Q·MARCIVS·Q·F
P·ANNAEVS·Q·L
Q EPIC
TVR · FAC · COIR

Ex Wilkinsono 2, 130, qui v. 3 legit AMAC emend. Momm. Nota v. 6 lineam revocantem.

2198. (= 1472). — Naronae.

SIVS
RIVS · M · I
/EIC · CO I
M · FACIVN
NIVS·F
C G · M
PV

Ex Driuzzi Catal. Mus. Nani n. 179.

2199. (= 1473). — Clitone in Arcadia.

PACONIAE·Q·F·VXOREI·GEMIN

Ex Lebasio 2, 359.

2200. — Pauli Gerrei in insula Sardinia (v. tab. II, n. 8).

CLEON·SALARI·SOC·S·AESCOLAPIO·MERRE·DONVM·DEDIT·LVBENS MERITO·MERENTE

ΑΣΚΛΗΠΙΩΙ ΜΗΡΡΗ ΑΝΑΘΕΜΑ ΒΩΜΟΝ ΕΣΤΗ
ΣΕ ΚΛΕΩΝ Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΩΝ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑ

לאדן לאסמן מארה מזבח נחשת משקל לטרם מאת ע אש נדר
אכלין שחס גם אשב ממלחת שמר לארפיא
בעת שפטם המלכת ועבד אשמן בן חמלן

Morem gessi amico flagitanti per litteras, quaeque phoenicia lingua scripta sunt ex eius transcriptione interpretatus sum. Promissis ille non stetit sed quam interpretationem non vulgandam acceperat, vulgavit. Exemplum charta expressum habuit v. cl. Amedeus Peyronus et quaedam in amici illius apo-

Digitized by Google

grapho male descripta emendavit. Edidi ego in Ephemer. litter. pp. Soc. (Études réligieuses, philos. histor. et littér., 1862, p. 551-558).

Cleon Salariae societatis servus Aesculapio Merre donum dedit libens merito merenti.

Asclepio Merre donum aram posuit
Cleon a salinis ex imperio.

Domino Esmuno Merre aram ex aere pondo librarum centum vovit Cleon quod indulgentia sua ex salinis sanum reduxit. Anno suffetum Imilconis et Abdesmuni Imilconis filii.

2201. (= 1474). — Syracusis, opere tessellato, in pavimento aedis.

CN·OCTAVIO·A·F·MI·CONOR·BOLONAR
VELIC·VENER·HARIC·PAVIMENTVM·SEDI
LIA·FECIT·AEDEMQVE·REFICIENDO·COIR

Ex Gualtero n. 105. Momms. restituendum putat Cn. Octavi. A. f. Mai. Nicanor pecunia publica Veneri Heryc. Idem pro Octavio et reficiendo putat scribendum Octavio et reficiend. At quo titulo pecunia publica utatur Octavius omitti non potuit. Quare magis restituendum videtur: Cn. Octavio. A. f. Mico ita ut, Octavio, Mico, reficiendo, maneant, probabile sit heryc, *orbolonar velic* sit fere sic emendandum: IIViR·D·D·PEC·PVBLIC·VENERI·ERIC.

2202. (= 1475). — In monte Eryce.

VENEREI ERVCINA Ex Gualtero n. 155.

2203. (= p. 563). — In insula Samo.

SER EVLVIVS SER·L·HERODOTVS EI
SER EVLVIVS · SER · L · BATROCLVS
MAGISTREI

V. 1, lege Fulvius, in fine Et. — V. 2 item Fulvius et in fine Patroclus

2204. (= 1476). — Castulone.

M · FOLVI · GAROS
A · VNINAVNIN · VE
BAG · MRC · LA · L ·
VNININIT
SIEROVCIV

Ex Huebnero Act. ac. Berol. 1861, 32.

Digitized by Google

2205. (= 1477). — Carthagine nova in turri.

M · PVVPIVS · M
SEX · LVVCIVS
SEX · L · CAEN
M · PROSIVS · M
N · TITIVS · L · L · N\
C · VEREIVS · M · L
ANTIOC · BRVI
ELTEREN · C · S
ᴾILEMO · ALEDI · L · S
ᴬLEX · TITINI · L · S
ᴬCERD · SAO · M
MACPILAS · II · ET
FVNDAMENTO
AEMENT · FACI
ᴱRAVEᴿ

Exscripsit ope telescopii aetate sua Lumiares, cuius litterae ad p. Andresium hac de re datae extant in Bibl. coll. rom. Idem praestitit Huebnerus cuius exemplum dedi. — V. 12 Momms. supplet Pilas duas et... a fundamento caementitias.

2206. (= 1478). — Carthagine nova.

HEISCE·M
AGISTRIS
COIRA VN
C·POPLICI·C·F
L·CERVI·L·F
M · CAEICI · N|C·L
L·TALEPI·A·L|
CN · TONGILI|PVL
L·PAQVI·LON|I·L·SIL
Q·VERATI·CIS|
PIL · PONTILI·|M·C·S
Q·CLAVDI·POS·|C·S

Varias lectiones congessit Momms., qui videtur esse secutus apographum Lumiaresii, Inscr. de Carthago nova.

Digitized by Google

2207. (= 1555). — Carthagiue nova.

L·BAEBIVS·L·F·M·CATI·M·F
L·TAVRIVS·L·F·SER·AEFOLAN
GENIO · OPIDI · COLVMNAM
POMPAM · LVDOSQ·
COIRAVERVNT

2208. (= 1479). — Carthagine nova.

PLOTIA·L·ET·FVFIAE·L·PRVNE·III
TATAST·ANCILLA·HEIC·SITAST·
QVALIS·FVERIT·CONTRA·PATRON
NAM·PARENTEM·CONIVGEM·MO
TVM·INDICAT SALVE·SALVO

Ex Huebnero, act. ac. Berol. 1860, 430. Nomen servile Plotiae libertae fuit Prune sive Phryne.

2209. (= 1480). — Carthagine nova.

L · SVLPICIVS · Q · F · Q · N
COL · HIC · SITVS · EST
ILLE · PBOBATVS · IVDICIEIS
MVLTEIS·COGNATIS·AQVE
PROPINQVEIS

Ex Huebnero l. cit. p. 449.

2210. (= 1482). — Lucenti hodie Alicante.

TADIVS·M·F
RVFVS·PRAEF·TVR
FACIVN COER

Ex Lumiaresio, (Inscr. del reyno de Valencia p. 14). — V. 2 quamquam praefecti turmarum noti sint tempore rei publicae, qui praefecti alae aetate imperatoria dicti, tamen Momms. dubitat legendum ne sit IVR·D, pro TVR.

2211. (= 1483). — Tarracone.

VEV
L·F·SCAP
SELEVCVS·L·DE·SVA
FACIENDVM · COER

Ex Huebnero.

Digitized by Google

2212. (= 1484). — Ilerdae sive Leridae duobus exemplis.

Q·FABIVS·Q·F·LABEO
PRO·COS
XCI

Ex schedis Augustini in Bibl. barcin. asservatis fol. 7, v. Alterum exemplum refert num. mill. XCIII. Hunc titulum et insequentem supra aetatem Augusti 727 esse constat, ex eo quod inde Hispania citerior imperatoria facta, ait Momms., Augusti legato paruit.

2213. (= 1486). — A Barcinone septemtrionem versus ad aquas calidas.

M·SERGI·M·
PROCOS
XXI

Ex Ant. Llobet *y Vallosera*, emendavit Momms. pro MA SERGIMA reposito M·SERGI·M· *f. Praetor* hic Manius Sergius rexerit Hispaniam necesse est, cum Manius Sergius consul nullus legatur.

2214. — Barcinone in museo.

CALLAE
VALERIAE
COLOBAE
PRIVATA D

Descripsi.

2215. (= 1487). — Palmae in insula Maiorica, tabella.

Q · CAEICILIVS
AETARA · FVISTI
VALE

Ex Bovero et Quadrado.

2216. (= 1488). — Narbone.

Q · VIBIVS · Q · F · MAXVMVS · M · VARIVS · L · F ·
CAPITO · PR · II · VIR · ARAM · VOLCANO · MACERIA · Q ·
AREAM · SAEPIENDAM · PISCINAMQVE · EX · D · D
DE · PECVNIA · PVBLICA · FACIEDA · COER
Q · VIBIVS · Q · F · MAXVMVS · PROBAVIT

Ex Bousqueto cod. ms. vol. I, p. 82.

Digitized by Google

2217. — Narbone.

T·COMVNIVS·C·F·PO·
DVOM · VR · AEDILIS
INTERREX

Ex eodem codice Bousqueti vol. I, pag. 145 exscripsi.

2218. — Narbone in museo.

P · VOLTILIO · T · L · AIV
VOLTILIA · T · L · FLORA ·
VIVA·FECIT·SEIBEI·ET·T·VC Descripsi.

2219. (= 1489). — Narbone.

VIVIT
Q·VAARIVS·C·C·L
NICEPOR · PECCIO
VIVIT
Q·VAARIA·C·C·L
PAMPHILA
HIC REQVIESCENT

Ex cod. Bousqueti vol. III, p. 145 dedit Edmundus Le Blant. Exscripsi, — V. 6 PAARNILA codex. Putat Huebnerus in ind. inscr. latin. antiq. requiescent hic forte pro requiescunt scriptum. At sine causa. Nam cum sit vivis positus lapis requieturos eos eo in loco necessario fuit scribendum.

2220. — Narbone.

BAEBIVS · Q
L · TERTIVS
FABER·LIMARIVS
IN SVO· HIC
REQVIESCIT

Ex cod. Bousqueti vol. II, p. 217. Exscripsi.

2221. — Prope Avenionem in aedis ruinis muro insertus: nunc in museo (v. tab. II, n. 9).

T·CARISIVS·T·F
PR·VOLCAR·DAT

Descripsi edidique in Bull. Inst. 1860, p. 220 qua ratione etiam legebatur in Révue Archéol. 1844, p. 478 inscriptio integerrima, litteris optimis alteque insculptis. Pro punctis sunt sculptae hederae folia interstinguentia. Cavedonius voluit Volc. ar legere, quod interpretabatur Volcano aram. Item Momms. Verum Praetor Volcarum est hic T. Carisius.

Digitized by Google

2222. — Narbone.

LAGGE · FILI
BENE · QVIESCAS
MATER·TVA·ROGAT
TE · VT · ME · AD · TE
RECIPIAS · VALE
P·Q·XV

Ex Hier. Columna ad Ennii fragm. p. 283 ego, ex Ios. Scal. ms. Burmannus ad Petron. Satyr. c. 7.

2223. — Avenione insertum fabricae theatri veteris.

ϽYAΛOS·ı INIOC
· XAIP
VAALVS·CΛ II
HEIC·SITVS·LSı

Descripsi edidique in Diss. sui can. epigrafici di Frid. Ritschl. p. 24. Nomen Vali fuit Cannius non Caninius, cui spatium deest.

2224. (= 1490). — Murvieli, inde in museo Montpellierense illatus.

SEX·VETTO·C·PEDO·AED
VIAM·LACVM·EX DD
REFIC COER

Vetto et Pedo cognomina loco gentilicii omissi esse putat Momms. non recte. Nomina similia sunt Spedo in Etruscis, nn. 1883, 1884, 1980, 1982. Item Sueto in recenti epigraphe Fossani reperta litteris in lamina aerea punctim signatis, quae est apud me:

L · SVETO
DEXTER
COLEGIO
IVMENTARIO
HEL
D D

2225. (= Suppl. V). — In monumento anaglyphis ornato.

SEX·L·M IVLIEI·C·F·PARENTIBVS·SVEIS

Hoc monumentum factum statuit Ritschelius circa tempora exeuntis saeculi VII aut ineuntis octavi, praecipue propter EI in nominativo plurali et

Digitized by Google

litterarum aspectum. Qui si ad lucilianam orthographiam respexit, vehementer fallitur. Constat enim orthographiam veterem EI diu etiam in secundo casu servatam in Provincia, teste in primis ponte a Donnio Suriano extructi (Noble de Lalouzière, Ant. d'Arles, pl. XXXI), in quo legimus RVFEI, DONNEI, item ATTEI, si ab Attio est, praeterea in infinito FIEREI. Donnius hic flamen fuit Romae et Augusti.

Sigilla vascularia, tegularum, lucernarum, laminis inscripta.

2226. — Tibure in sigillo poculi ex creta tenuissima, quod vestigium pedis humani repraesentat.

OC PR vel OCT PRO — Descripsi.

2227. — Aletrii in sigillo poculi ad humani vestigii formam.

P·L·ORE — Descripsi.

2228. — Praeneste in poculo ex creta tenuissima.

ANTIOCVS

Ex Bull. Inst. 1870, 105.

2229. — Praeneste in poculo ex creta tenuissima.

SEX·AVIL

Ex Bull. Inst. 1870, 105.

2230. — Praeneste in poculo ex creta rudi.

M·ORCIIVI

Est apud me. Ed. in Eph. Inst. Bov. 1866 ed. sep. p. 5.

2231. — Praeneste in poculo ex creta tenuissima.

A VIBI
DIOM — Descripsi.

2232. — Praeneste in poculo ex creta tenuissima.

L · IVL
ERO — Descripsi.

2233. — Tarquiniis in poculi sigillo humani vestigii formam ferente.

L · VM — Descripsi.

Digitized by Google

2234. — Capenae in poculo rudi sigillum quadratum.

ADIVTO
A·VIBI s

Descripsi.

2235. — Arimini in patera.

TYRSV
SARI·L·S

Ex Toninio (Le figul. riminesi, Bologna 1870, p. 53, n. 36).

2236. — Aretii in patera.

SVRVS·SARI·L·S

Ex Gamurrinio, Vasi aretini p. 56, 347.

2237. — Aretii.

L·SAR·C·L·L·SVRVS

Ex Gamurrinio, l. cit. 346.

2238. (= IV, D). — Aretii.

P·AAP
PAAP

2239. — Aretii in poculo. V. n. 2063.

RVF
C · AN

Descripsi.

2240. — Edidit Gamurrinius, Vasi fittili p. 15.

EIFRSA

2241. — Luceriae in poculo quater repetitum sigillum

L·ETTI
SAAIA

Descripsi.

2242. — Ibidem.

ARRE
VERV

Descripsi.

Digitized by Google

2243. — Preturi in dolio.

AF · AT ·

Descripsi. P. Auf. Ant.

2244. — Arimini in dolio.

S RTITE

Ex Toninio (Le figul. rimin. p. 33, 80). Spurius Rutilius Te.

2245. — Arimini in tegula.

S R/E

Ex Toninio (Le figul. rimin. p. 33, n. 80).

2246. — Arimini in tegula.

T·ΛΓVΣI ΛΜΓL
vel T·ΛΓVSI ΛΜPLIΛTI
vel T·ΛΓVSI

Ex Toninio (Le figul. rimin. p. 5, 6, n. 3, 4, 5).

2247. (= 1498). — Tusculi, nunc in Kircheriano, tegula.

M TVKI

2248. — Praeneste tegula.

C·ΓILI·IVSSA Descripsi

2249. — Praeneste tegula.

Q·MESTRI
IIVIR
C·TAPPVRI Descripsi.

2250. — Ferentini tegula.

SVRIACI
FIGVLI Descripsi.

2251. — Ibidem.

OCTAVIANI
FVLVIAE Descripsi.

Digitized by Google

2252. (= 1497). — Tegula musei borgiani Romae.

C·L·TOSSIEIS·C·F
C·TOSSIVS·C·L

2253. — Tegula Hipponii.

M·VCCI·L·FRO
CAPONVS

Ed. Momms. I. r. n. l. 6306, n. 146.

2254. — Pinnae tegula. VESTA

Descripsi. Dedit Allegranza, I. r. n. l. 6306, n. 152.

2255. (= 1495). — Neapoli tegula in museo ducis Carafae de Noia.

VENERVS HERVC

2256. — Prope Cupram marittimam pluribus exemplis in aedificii veteris ruinis.

DIONISIOS
COLOPONIOS EPOI

2257. — Carsulis, tribus exemplis, tegula.

T·SENI·T·L·SETVS
T·SENI·T·L·MAIO

Edidit v. cl. Marchio Io. Eroli Misc. St. narn. I, 365.

2258. (= 1496). — Tegula musei Kircheriani.

GRC

2259. — Lucerna testacea ex Centumcellis.

A
IA
STL
AC
IA
TVR
ADOR
MITSTE
RNIT
SIR

Puer alatus innixus clavae impositae saxo pelle leonis instrato stans dormit.

Digitized by Google

Legi olim sic in consessu Inst. Boruss. v. Bull. Inst. 1860, p. 69: Aia Stlacia Tura dormit, sternit Sir... — Tura est Tyrrha. Sirus, melius Siricus vel simile. Nota *c* non duplicatam in Stlacia: dormit de puella defuncta, cui lectum funebrem stravit servus. Puer alatus est somnus.

2260. — Lucerna testacea effossa Praeteste litteras habens ex parvulis globulis·formatas circa ventrem.

AMAMI·A·L·
···IZORENIC

Descripsi edidique in Ephem. Inst. Boruss. 1866 ed. sep. p. 5.

2261. (= 817, I, D, *d*). — Romae in Kircheriano lamina rotunda cum imagine deae Bellonae, circa orbiculum scriptum, litteris punctim incisis.

SEX·Q·VESVIES·Q·SEX·F·D·D Descripsi.

2262. — Tarracone, inde Matritum lamina dimidia allata.

ATILI·Q·S

Descripsi apud v. cl. Aurelianum Fernandez Guerra y Orbe.

Suppellex varia.

2263. — Romae, coxae insculptum equi aenei.

L·IXXIX

2264. — Tessera Luceriae apud Lombardos.

VERRE
V Descripsi.

2265. — Tessera eburnea Tarracinae effossa.

STATIS·CLOIL·C

Edidit Brunnius Bull. 1864, p. 37. Repetiit Wilmans in Ephem. Epigraph. I. p. 32. Lege: Statius Cloelius Cai (filius).

2266. (= 1481, III, G, *a*, *b*, XCVII, c). — Carthagine nova in plumbeis massis.

M·P·ROSCIEIS·M·F·MAIC

Digitized by Google

2267. — E loco incerto in Kircheriano.

·LVƧIMΛCVƧ

Edidi in Piombi antichi, Roma 1847, tab. III, 16, inde Ritschelius tab. I, H.

2268. — Circulo inscripta in operculis vasis cretacei.

PILOTA·ARRI·Q·S

Vidit Momms. in oppido Lecce I. n. L. 6307, n. 45. Repertus est et Veronae, Fabrett. 751, 585.

2269. — Praeneste in gypseo amphorae operculo bis litteris extantibus.

P·ƧVFE

2270. (= 1493). — In Galea aenea agri reatini.

Q·COSSI·Q

Mommsenius Q. Cossi Q. filius magis esse legendum putat quam Q. Cossi quaestoris.

2271. — Fibula aenea in agro romano inventa.

HERMOLAI

Descripsi edidique in Diss. Archeol. I, tab. XI, 20, pag. 142.

2272. — Fibula aenea in Etruriae regione reperiri solita.

AVCISSA

Descripsi Florentiae ab optimo exemplo apud negotiatorem antiquarium. Vidi penes March. Car. Strozzium. item Marzabotti invenit v. cl. comes Gozzadinius, denique habuit Iorius Neapoli, I. r. n. l. 6305, 4.

2273. (= 1492, II, L). — Lamina aerea cum manubrio in Kircheriano.

L D
INGENVIIS
QVI ΛD SVBFRΛ
GIΛ
DESCENDVNT

Descripsi. Momms. legit initio DD decreto decurionum Mihi prima littera est *l*, itaque puto legendum: Locus datus. Idem dat A ubique pro Λ.

Digitized by Google

2274. — Signaculum aereum Herculani repertum

M·PAACI

Ex Baiardi cat. p. 404. Supra in titulo mariniensi n. 1476 habes PAACILI.

Strigiles.

2275. — Toscanellae in manubrio strigilis inter duo sigilla florem exhibentia.

C·POLLI

Dedit Ritschelius Enarr. p. 95, tab. *p*. Aetatis augusteae esse puta. Similes duas intuli in museum Kircherianum Tarquiniis repertas in sepulcro cum nummis aereis caput Augusti referentibus, Diss. Arch. vol. I, p. 141, quarum epigraphas hic habes nn. seqq.

2276. — Tarquiniae in strigilis manubrio cum sigillo utrinque rotam referente radiorum octo.

L · MVCI

Edidi in Diss. Arch. tab. XI, n. 17.

2277. — Tarquiniae in strigilis manubrio.

SALVI

Edidi ibid. n. 18.

Annuli, gemmae.

2278. — Interamnae Praetuttiorum in annulo aureo.

HOSPITAALITAS INTERPROMINI

E schedis Io. Petri Secchi.

2279. — Romae in gemma glandis specie, in qua aratrum, avis.

C · AIL Descripsi.

2280. — Romae in gemma, in qua insculpta cassis.

C·CAS Descripsi.

Digitized by Google

2281. — Romae in gemma cum imagine Fortunae.

C·COTTI·C·F Descripsi.

2282. — Romae in gemma, ubi manus stateram aequatam tenet.

DIPIL Descripsi.

2283. — Romae in gemma, ubi persona comoediae antiquae.

FLACCVS Descripsi.

2284. — Romae in gemma, nbi circa chimaeram legitur.

C·METELI

Edidi in Bull. neap. Minerv. et meo an. I, p. 179, tab. XI, 7. Caprario Metello consuli a. 639 attribui propter χίμαιραν, nempe capram, agnominis loco positam, Caprarii.

2285. — Ex museo Baronis Recuperi catonensis, in gemma thyrsum lemniscis ornatum referente.

D·LICINI·L·L

Est apud me.

2286. — Romae onyx in qua gallus cum palma.

PAPHLVS LVCCEI

Est apud me. Punctum indicio est litterae *i*, quae suppletur in nexu.

2287. — Falerii gemma nigri coloris, ubi ascia insculpta.

·T· SCAN Descripsi.

2288. — Luceriae, carneola, ubi laurea.

L·ST
Q·STL
L·ST Descripsi.

2289. — Luceriae, carneola, ubi caput apri.

P·TAGVL Descripsi.

Digitized by Google

2290. — Romae annulus ex carneola, ubi Eros mastigophorus leoni insidens, sub cuius pede clava, in area papilio cet.

C·VOLCACI·C·F

2291. — Romae carneola.

VO
C· rana Λ

Descripsi.

2292. — Taurini, in gemma Bibliothecae Regiae, ubi canis leporem persequitur.

TIM·LDS

Misit gypso expressam v. cl. Alex. Promis Bibliothecarius Regius.

Digitized by Google

ADDENDA ET EMENDANDA

Pag. 2, lin. 36, *corr.* appicta.
- 4 *in nota repone:* Lectio codicis florentini est DVONVSCERVSES, quam male transtulit Mullerus in duonas cerusis: est vero duonus cerus es. Codd. Goth. Haun. Parisini duo et Ambros habent duomisceruses.

Quae in textu lin. 6 *et deinceps pag.* 6, *lin.* 38 *adnotavi de voce* ΛVIƎM *delenda erunt. Quamvis enim periti rei numismaticae et epigraphicae ita legerunt leguntque, obstat tamen palaeographia dorica quo minus ita legatur. Legendum igitur* ΛΘIƎM, *quam lectionem praefert etiam exemplar meum integerrimum; hoc est, litteris graecis communibus*, ΜΕΙΔΑ.
- 7, lin. 3, *corr.* iudicandae.
- 14, lin 9, sescuncia.
- 18, lin. 19, a. 609.
- 19, *initio emenda sic.;* Denarii L. Mummii, Cornelii Sisennae et fortasse M. Tulli.
- 20, lin. 41, *post* SPIN[T]HER *adde* TIΘE (*τήθη vel τίτθη*).
- 21, *in titulo post* De assimilatione consonantium in compositis *adde:* admissa vel non admissa; lin. 22, 23, *corrige* COSOVERENTVR.
- 22, *post ea quae dico de praep.* IN *adde*: AB, OB, SVB, in compositis ante litteram S, OB etiam ante T, mutant B in P: ex. gr. APSOLVO, OPSIGNO, OPTESTOR, SVPSIGNO.
- 24, lin. 12, *dele verba supervacua*, MORTVOS, ARDVOS.
- 26, lin. 3, *corr.* a. 620-630.
- 27, lin. 20, *pro* nempe olla *corr.* sive ab aula; lin. 30, *corr.* orta.
- 28, lin. 32, *corr.* STAATIVS.
- 29, lin. 16, *corr.* ceterarum.
- 30, lin. 17, *corr.* TROIIA.
- 31, lin. 14, *corr.* altero.
- 32, lin. 26, *post verba* sicilici usus *adde, quae exciderunt:* cum *i* supereminente iunctus. *Ad ea quae docui de puncto et sicilico adde quae sequuntur.*

Mommsenius in notis ad Opera Borghesii (Oeuv., t. 1, p. 304) punctum vocalibus impositum longis a sicilico, quem accentum vocat, distinguit, et accentum quidem adhibitum monet ex Augusti aetate, punctum vero origine vetustius esse opinatur. At sicilicum medio saeculo septimo, anno scilicet 650 iam usurpatum nuper ostendi in lapidis capuani (Le ant. Iscr. di Benevento, Roma 1875, p. 176) voce MVRM. Ceterum exempla Fúrii et Músae quibus utitur Mommsenius ad punctum demonstrandum non punctum impositum prae se ferunt, sed sicilicum. Vide in hac Syll. nn. 351, 358. Tertium exemplum, nempe nummus Brúti, punctum habet reapse, verum ceteris duobus aetate posterius est. V. n. 405.
- 34, lin. 12, 13, *revoca, quaeso, vocem* NVGES *ad ablativum et lege sic:* voc. *ai, a*, abl. *eis, es.* NVGES; lin 25, *scribe* IRINIII; lin. 29 *dele* OCRICLO; lin. 35, *corr. orom, oro.*
- 35, lin. 5, *male u positum pro r emenda.*
- 38, lin. 23, *corr.* proprietate.
- 41, lin. 21, *corr.* linearem.

Inde citantur numeri pro paginis.

N. 3, *d corr.* basim.
- 5, *post* iisdem *adde*, quibus superior n. 4.
- 14, *corr.* cornua... iuncta.
- 20 *c.* Asculanis et Tarentinis *adde*

Digitized by Google

Sipontinis et Umbris Tudertinis *et corr.* TAPANTINOꞩ.
- 30, *corr.* Jani *pro* Jovis.
- 32 *a. corr.* sestertius.
- 44, *Postremum canonem sic emenda: post* longis *adde* ex diphthongo ortis. *Post* sextum, *lege:* Apex primum exemplum habet anno 650.
- 48 *c. pro* 7 *scribe* 2.
- 49 *adde* cf. supr. n. 30, *b. c.*

ad n. 52 *adde:*

2294. ↑ in antica et postica, as libralis musei pisaurensis typum eundem ferens iuvenilis capitis diademati, coma promissa.

Litteram ↑ pro F soli Falisci usurpant, quam eorum certe seriem istam revocabimus ad populum faliscum.

- 62, *adde* (=21 *d*).
- 63 *a. corr.* MAVIEꞩ, et *infra* MAIIEꞩ.... potuerit scribi MAVIEꞩ ut ꞩIΠOEꞩ,... oppidumque MAVIEꞩ. *Tandem vocem* IPO *verte in* ⋈Π *et vide quae nuper scripsi;* Le ant. lap. di Benev., p. 13 *et seqq.*
- 66 *a*, *adde* Nummus argenteus est pendens gr. fere 8. *f, corr.* ΠAES. *p adde:* In musei britannici exemplo pro ΠEΠ *legi* DE... mihi testatus est Reginaldus Poole... *r, corr.* Publice; *s, corr.* ΠAS: *y, corr.* distylo; *z pro* III EPVLO litteris fugientibus *ex meo exemplari lege* IIIIVIR; *aa, corr.* SPDD; *ee, quod hactenus lectum* LEX *in meis duobus exemplis* est E EX; *gg, corr.* PSSC.
- 73, *corr. Idnod Idnoii Idnoui et infra Idnum et adde:* Ceterum ab amicis didici nummos sic inscriptos nondum in Apulia visos. In Campania vero, raro licet, inveniuntur, et nuper in veteribus sepulcris pompeianis inventi duo: quare moveor ut suspicer ex Apulia olim Irninos hosce in Campaniam advenisse, qua in regione adventicium est eorum alphabetum ut dixi.
- 74 *k*, *adde:* Ea quae posui firmantur nummo praeclaro invento intra moenia Biccarensium qui pro ꞩ, nota semissis, habet teruncii notam, littera T ceteris litteris maiore, eodem, quo ꞩ, loco expressa.
- 81, *corr.* Hispani.
- 147, *Huius Curiatii patris a nummis filii ignorans non distinxit Fanellius, a quo descriptionem thesauri huius Ricciani accepi. Quem cum postea de ea re compellassem, miratus, ad me scripsit eorum quos attribuisset patri Curiatio partem inibi esse. Quamobrem nummos Curiatii filii trigemini ex eo loco nempe ex n.* 206 *transferas post n.* 146, *per me licet.*
- 176, *corr.* VB.
- 192, *corr.* L pro V et ✱ pro ✱.
- 193, *post* Hist. *adde* II.
- 195, *pro* cincto *corr.* cincta.
- 197, *corr.* CLOVI, et *post* coronans *adde:* in exergo Q.

In periodis notandis errores numerorum sic corr. pag. 96 a. 630 ad 640; pag. 97 ab a. 640 ad 650; pag. 100 ab a. 650 ad 670.

- 255, *adde:* Nummi auctor est L. Piso Frugi circa a. 665 vel 666. *Ex Cavedonii nota* (Œuvr. Borgh. I, p. 31) *accedit sestertius hic:*

p E·L·P *a* PISO *p* FRVGI

Caput Apollinis
Equus currens ad dext. versus.

Ex museo Baronis D'Ailly. Ludos Apollinares L. Calpurnius Piso instituit a. 543.

- 286-230 Hos nummos ex thesauro Cingulano a me editos ad thesaurum non pertinere ait Mommsenius (Eph. numism. Salleti vol. II, p. 50 seqq. cf. Bull. Inst. 1874, p. 277. Vide quae de Cingulano hoc thesauro exposui in Bull. Inst. Agosto. 1865, cf. Blacas, Hist. de la monn. II, p 133.
- 305, *verba* et Magnum *transfer post* consulatum.
- 346, *corr.* lectisternium.
- 349, *corr.* obversus.
- 381, *adde:* vel loco securis lituus, pone D, vel M.
- 403, *corr.* scriptis.

Digitized by Google

- 405, *corr.* BRVTI *et adde* A· *ante* POSTVMIVS.
- 409, *corr.* hexastylum *itemque n.* 429 *c.*
- 428, *adde* (= 513).
- 470, *adde* (= 22).
- 472, *corr.* sic *pro* sit *et* epigraphen.
- 473, *corr.* (28).
- 474, corr. v. 4 VCNANDOD, v. 9 OLO, v. 10 IQVE, v. 17 NVOS D. In transcriptione lineae supplementi indicia prave positae, emendandae erunt inspecta ipsa epigraphe.
- 475, *corr.* Mommsenius.
- 477, *post* ait *adde* Momms.
- 478, *adde* V. tab. II, 1 *et scribe* POCOVO pro POCVVO.
- 481, *corr.* Sarturnus - fore legendum - pronuntiarunt.
- 486, *in titulo dele* in vasculis.
- 489, *adde:* Gerhardus legit es qurai, *nempe* es curae.

ad n. 491 *adde*

2295. In pyramidio testaceo Brede invento.

I·R
IAM
VS

Edidit Mantovani, Bull. Instit. 1876, p. 135, *lege* Priamus.

ad n. 496, *adde.*

2296. Suanae, in vase ex creta rubra tenuissima

CILO
C·POPILI

Descripsi. Lege. Cilo C. Popili (servus). Simili ratione explicabis, Ocriclo C. Popili; est enim Ocriclo, ut hinc patet, nomen servile, *Ocriclus,* quod oritur ex Ocriclum.

- 497, *in tit. corr* caolina.
- 498, *adde in fine.* Plura collegerunt Conze et Michaelis, Ann. Inst. 1861, p. 83.
- 522, *add.* (= 54 IA *a*) *corr.* Praeneste.
- 529, *in titulo post* specula *adde* gemmae.
- 530, *post* trunco *add.* haeret.

ad n. 543 *adde:*

2297. Eugubii in anuli aurei gemma insculptus taurus cursu ruens:

L·VEIAI

Obtulit marchio Car. Strozzi. *Lege* Lucii Veianii.

- 549, *corr.* (= 62 *a*).

ad n. 550 *adde:*

2298. Lamina aenea ex Amiterni ruinis Romam allata

AVBSI·PATRE

Est apud me. Edidit Gamurrinius, Bull. Instit. 1874, p. 82; qui Romae in agro repertam non recte affirmavit: inde Momms. Ephem. epigr., vol. II, p. 205. In inscriptione antiquissima litterae *p* clausa forma pene est: nec mirum: lege quae exposui pag. 5. Albam ad Fucinum lacum colonia deducta est a. 451: inde Albenses, et pater Albensis.

- 554, *add.* (= 42 II A).

ad n. 554, *adde:*

2299. In asse sextantario scalpro incisum.

FORWAI ·ɔC SF
STIPE

Edidit Baro d'Ailly, Recherches sur la monnaie rom. I, pl. LIV, 12. Stipem ex aere minuto datum scimus. In aversa nummi parte redit eadem inscriptio litteris singularibus S(tipe) F(ortunae) punctim impressis.

2300. In asse sextantario altera littera punctim, altera caesim insculpta.

Edidit Baro d'Ailly, op. cit. pl. LXXVIII, 2. Quid in his litteris lateat non assequor. Si tamen eadem littera repetitur, estque, ut apparet, Q, quaerendus erit deus aliquis, cui pro stipe datur as, eritque vel Quirinus, vel Quiris (Iuno, Mars).

ad n. 556 *adde:*

2301. Vasculum plumbeum vix longum

Digitized by Google

digito uno, pondere grammat. 24, 40, litteris in ventre extantibus.

⅄·C⅄

Est apud me: inventum ferunt in agro clusino.

ad n. 566, *adde:*

2302. Prope Castellum Madamae lapis muro affixus aedis rusticae.

T·ANNIO' ENVS·M·F·OLIA
ANI F

Dedit cl. P. Bruzza, qui descripsit. Pater Oliae fuit Annius Olius, sive Aulius.

- 557, 558, 559, *pro* ⅄ *acuta pone ubique* L *mediae formae.*
- 567, *corr.* ostiensi milliario.

ad n. 567 *adde*

2303. In vasculo aeneo ex ruinis fortasse Amiterninis, unde n. 2298.

Q·⅄AINIO·Q·F·PRAIFECTOS·PROTREBIBOS·FECIT

Ephem. Epigraph. 1876, p. 208. Praefectus hic, qui dicitur Q. Laenius, probabiliter ex iis est, qui praefecturas regebant, cuius generis titulus n. 1834 obtulit aliud exemplum in PRAEF Fruste MAT(ium). Protrebibos est pro tribubus. Praefecturae inde a saeculo quinto reip. cum civium romanorum essent, uti, Fundi et Formiae, nihil impedit, ait Momms., quominus in suas quaeque tribus distributae fuerint.

ad n. 569, *adde:*

2304. Mesae, via Appia, columna.

in latere	in summa columna	in latere
VIII	Π·C⅄AVDIO·M	X
	OVF	

Ephem. epigraph. 1876, p. 209, Brizio descriptore. Quadratum *p* in marmore cum *l* acuto, si recte exscriptum, originem *i* supereminentis ad saeculum sextum reiiciunt. Vide similia exempla, quamvis non huius aetatis in prolegomenis p. 31.

- 585, *corr.* (=1135.
- 598, *adde* (=79).
- 607, *corr.* AVILIOS
- 633, *dele* (=98).
- 677, *pone* L *mediae formae.*
- 683, *add.* (=112).
- 688, *add.* (=164).
- 691, *add.* (=117).
- 698, *add.* (=119).
- 705, *add.* (=123).
- 707, *add.* (=132).
- 718, *add.* pag. *ante* 555 *atque ita deinceps. corr.* Henzen dat... IO·C·L, Ritschel. C·... IO·C·⅄·
- 720, *add.* (=134).
- 730, *adde* pag. *ante* 555, *itemque ad* 738.
- 765, *corr.* dat.
- 773, *add* (=152).
- 778, *corr.* (=154); ad n. 781 *adde:* I.

ad n. 781, *adde:*

2305. (=156). In basi pineae.

P·VEBIDIA·Q·F·NVMA

Lege: Publia Vebidia Q. f. Numa

2306. (=157). In pinea

VEHI⅄IAI·M·F

E schedis Petrini.

2307. Romae in sepulcreto Esquilini graphio scriptum in lucerna fictili

CA⅄IA CA⅄INO

Edidit Rad. Lanciani, Bull della commiss. arch. munic. 1875, p. 49; interpretatus sum ego in Civ. Catt. 1876, p. 468, Catiai catinom. contulique cum Coira pocolo, in qua inscriptione aeque omittuntur extremae litterae. Catia sive dea, sive herois hoc poculi sive catini dono culta. Catium deum habes in s. Augustino, de Civ. Dei, IV, 21.

2308. In simili lucerna eodem loco effossa graphio scriptum.

MꟻA

Edidit Lanciani, Bull. praec. tav.

Digitized by Google

VII, 26, p. 52. Lege: Arm. Etruscum vocabulum ne putes facit litterae A forma latina.

2309. Ib. in lucerna graphio scriptum.

SVB

Ed. Lanciani, in Bull. praec. tav. V, 25, pag. 49. Lege Sub. Neque hic locus etrusco vocabulo esse potest, vetante littera *b*.

- 795, *corr.* omissam.
- 797, *add. post* A... Cesilia.
- 804, *corr.* palaeographia; ad n.
- 811, *adde*
- 838, *corr.* IIRINIII *primo loco, in fine corr.* 842.
- 842, *corr.* (=1170).

ad n. 846, *adde:*

2310. Hatriae picenae in pavimento ex musivo

ENVS · V · F
OVANVS · S · F
EI · HOC · OPVS
DV · DEDERE

Descripsit v. cl. Gabriel Cherubinius Hatriensis V. 1, 2 nomina sunt duumvirum coloniae. Lin. 3 suppletur duovirEI, qui opus dederunt, nempe musivum, faciunDV(m). Hinc iterum deducas, post observata ad Canon. epigra. Ritschelii, p. 33, quantum delirarint delirentque qui operis tessellati in Italia Sullam faciunt auctorem, prave in hanc rem advocato Plinii loco H. N. XXXVI, 25. Vide quae olim adnotavi in Diss. Archeol. di vario argomento vol. I, n. 149. Cf. Momms. I. lat. ant. p. 163, Ritschl. Pr. Lat. mon. epigr. p. 51.

- 854, *corr.* (=173).
- 857, *dele punctum ante* MAT.
- 803, *corr.* Tituli, cos. u. c. 456 *censuram dele.*
- 864, *corr.* cos. a. 494.
- 871, *add.* (=630).
- 872, *pro Avellinio scribe:* cl. Minervinius (in Avellin. Bull. 3, 90), post Mommsenium.
- 874, *pro* Ambracia *pone*, Aetolia vero, ut Ambracia, v. num. seq.
- 879, *v.* 27 *corr.* VBEI.
- 893, *corr.* Trebulae.
- 914, *v.* 56 *corr.* ACTIO - *v.* 58, post HABETO, *deleto* IACI, *adde* DE LEITIBVS AESTVMANDEIS. *quei* ex HAC· LEGE CONDEMNATVS ERIT AB EO QVOD QVISQVE PETET QVOIVS EX HACE LEGE PETI*tio erit.* - *v.* 59 *corr.* CETERAS... COACTVM - *v.* 63, *corr.* IVSEI *Errorum fabrilium emendationibus*, *adde v.* 65 SOLVTVM ERIT FORVM.

ad n. 914 *adde:*

2311. Romae empta, quo allata est ex Etruria.

parte concava	parte convexa
VV·V	VEIL/
PTAM·ATI	·HOMINI·
COICITO·D	·COLONO·
VEIQVID·I	O·QVAE·E
/E·DEINC	EIVS·NON
CENTEA	PNIO·CO
	FIVS·NE

Fragmentum quod est apud me, latere concavo particulam refert, tabulam aeneam legis repetundarum (v. n. 914), latere convexo particulam legis agrariae (v. n. 920). V. 2 supple (scri)ptam. V. 3 (sorticulam) coicito. In parte aversa v. 6 supple (Calpu)rnio co(s).

- 917, *rectius legetur titulus Metelli hoc pacto*, l. 2. METELI. lin. 3 *corr.* CXIX. Patet salariam viam non a censore sed a Caecilio consule fuisse refectam.
- 919, *corr.* (=199) *et v.* 26 VIEI SVE - *v.* 43 COLONIAE.
- 920 *in nota post* attribuit *adde ex Mommsenii add.* p. 646: Quod si Q. Fabius Q. f., qui primus scivit legem alteruter est consulum a. 633, 638 hominum patriciorum lex haec, non tribunicia, sed praetoria dicenda erit.
- 933, *corr.* 1888 *pro* 1867.
- 980, *corr.* (=1505).

Digitized by Google

- 982, *corr.* PA.
- 991, *corr.* legit MITRIDA. . . S.
- 997, *corr.* (=777.
- 1009, l. 1 *corr.* L·VA. . ÇI *nempe intervallo unius aut duarum litterarum in commentario adde:* Mommsenius modo, Ephem. Epigr. 1876, p. 297, recessit ab eo quod statuerat aliquem nempe ex decem tribunis plebis curam viarum lege Visellia suscepisse, refellente sententiam monumento illo, quod ad n. 2314 habes. Ibi enim viarum curatores ex numero tribunorum plebis non sunt. Videtur igitur L. Va. . ci cui viarum cura commissa fuit dum fungeretur tribunatu plebis, honoris causa collegas tribunos in consilium adhibuisse.
- 1015, *add.* XII, *b.*
- 1016, *add.* XX *e.*
- 1018, *corr.* (=596.
- 1040, *add.* (=731).
- 1045, *corr.* F· *pro* P· *sec. loco.*

ad n. 1046 *adde:*

2312. In foro boario Romae fragmentum e lapide albano.

ABIVS
PR

Edidit Marianus Armellini, Cronachetta mensuale, 1875, p. 42, retulitque ad arcum fabianum prope eum locum olim exstructum, in quo Fabiae gentis statuae et memoriae erant.

ad n. 1058 *adde:*

2313. Tessera gladiatoria Romae in monte della Giustizia inventa.

STABILIO
VOLCACI
SP ·K · IAN
L·AEM·C·CLA u. c. 705.

Est apud me. Edidit Mar. Armellini, op. cit. superius. Consules sunt L. Aemilius Paulus, C. Claudius Marcellus.

ad n. 1123 *adde*

2314. Capuae in museo.

POPILLIVS·M·F
SCAEVA
L · CLODIVS · L · F
VITRASIAVS
IIII · VIR · PP D S S

Descripsi. Editur in Bull. Inst. 1866, p. 247 non recte. Extremam lineam lege IIII Vir(i) pr(aefecti) d(e) S(en.) S(ent.). Pertinent enim ad praefectos inter XXVI viros Romae creatos et in Campaniam ad ius dicendum quotannis missos. In Vitrasianus monogramma prave a quadratario sculptum non AN sed AM referre videtur.

2315. Capuae in fragmento epistylii ordinis dorici in cuius metopis insculpta arma, galea, torax, scuta dua decussata, flos.

PAL·QVARTVS·IIII·VIP
/S·L·F·FAL

Descripsi. Quatuorvir hic est ex XXVI viris ad ius dicendum quotannis Roma in Campaniam mitti solitis.

- 1065, *add.* Edidit Fiorellius, Giorn. degli scavi 1861, p. 2: *Quae deinde dico post Avellinium de processu magistratuum pompeianorum emendanda sunt ex Julio De Petra (Tavol. cerate): procedebant enim mense Julio.*
- 1108, *ad annum* 732 *quo Arruntius cos fuit.*
- 1109, *corr.* Puteoli *et in textu* CONLECTA.

ad n. 1128 *adde:*

2316. Romae tessera gladiatoria inventa in monte della Giustizia.

PILEMO·FVLVI·Q·S
fulmen ara palmae ramus
SPECTAVIT
caduceus tridens delphis

Est apud me. De ea et similibus dixi in Civ. Catt. 1876, p. 470-71.

Digitized by Google

ad n. 1134 *adde:*

2317. Ad portam esquilinam nuper repertus cippus e lapide albano terrae defixus, loco antiquo.

F C CC TRAKENTPV
BIT ATV · AED LIVM · PLEIBEIV/
OMQVE·ESSENT·NEIVE·VSTRINAE·IN
EIS·LOCEIS·REGIONIBVSVE·NIVE·FOCI·VSTRI
NAEVE·CAVSSA·FIERINT·NIVE·STERCVS·TERRA
VE·INTRA·EA·LOCA·FECISSE·CONIECISSEVE·VELI
QVEI·HAEC·LOCA·AB·PAACO·MONTANO

latere averso

LOCA·IECERIT·III IACO
/IVI INIECTIO PIGNORISQ · CA

Ed. in Bull. Arch. Munic. 1876, p. 194-85, tav. XIX. — V. in textu legitur: QVLII. . . /I. . . EN et parte aversa v. 1 IN EUM, — V. 2 CAP: ego repraesentavi tabulam.

2318. Romae fragmentum e lapide tiburtino erutum prope portam Piam et formas Diocletianus.

(litt. mai.)) P E R A · L O C
(litt. min.) A · C A E C I L I D E · H
) · MIL · XXXV · PONTEM · III LVIO
A·AD·TRIBVTA·EST·POPVLO·CONST
5 I·L·PAMPHILO·MANCVPI EX OPE
IAR · T VIBIO · ⁻ MVVDINO · Q · VRB
REA STERNENDA·A=MIL
? NNINVM·MVVNIEN
XX PECVNIA · AD · TRIBVTA T
10 ONST·HS·N·⁄⁄))|·L·RVFILIO·L·L·I
T·\ AR ⁻ · F · CVR · VIAR · T · VI
\IL·LXXXXVIII·AD·MIL·CX^
IA · INTI ·AMNIVM·VO
CX·PECVNIA·AD·TRIB
15 LO·CONST·HS
T·SEPVNIO·T·F C
R T·VIBIO · LM
ARCVS·DELA
MANCVPI
20 |III
ET TA

Ephem. Epigr. 1876, p. 199. Descripsit Henzenius cum Bormanno. Lectio ut datur v. 3 III LVIO ita ut non plus una linea deficiat, ait ex Henzenio Mommsenius: potius supplebitur in fluio, quam, ut Momms. sup-

Digitized by Google

plet, in (a)lv(e o. Fluius vero est, *u* sublata, pro fluvio v. indic. gramm. Opera locantur municipibus a curatoribus viarum: via glarea sternenda fuit Salaria et altera quae per Apenninum transibat munienda. V. 5 EX OPE est exactor operis hic et in vv. 11, 16. T. Vibius Mudinus v. 6 est quaestor urbanus, a quo pecuniae erogabatur ex iussu censoris, quantum senatus ei operi attribuit.

2319. In monte Esquilino prope S. Vitum lapis albanus.

LEGIEI · TIBICINV
L·PONTIVS·L·C
L·LICINIVS·L·L
P · PLAETORIVS

Ex Bull. Munic. 1875, p. 44. Supple initio versum primum Magistri quinq.' v. 2 (Col)legi tibicinu(m) Rom(ae) qui s(acris) p(ublicis) p(raesto) s(unt). Vide infra.

2320. In foro romano lapis tiburtinus.

(litt. mai.) Q V | N Q
TEIB · ROM · QVI
|OV · EPVL · SAC
IVS · C · L · SALVIVS
/S · C · L · NESTOR
S · C · L · STATIVS
IVS · ML · BARO
M·L LVCVMO
S · C · L ALEXAN
S · L · L · PHILOM
Q · L · N|CO
L · L · RVFVS
S L · L · N|COMA

Ed. Momms. Bull. Inst. 1873, p. 51, contulit mihi Brizius. Supplementa Mommsenii sunt. Magistri Quinq. collegi teib. Rom. qui s. p p. s. Iov(i) Epul(oni) sac(rum). Iuppiter hic primum Epulo cognominatur.

- 1148, *pro* Muci *corr.* Marci.
- 1169, *rectius fortasse erit* G. Decumi (uxor).
- 1324, *corr.* AC· p. 412 *lege:* EPOI.
- 1335, *corr.* Saturnium.
- 1339, *corr.* FRON.
- 1343, *corr.* AIEDI.
- 1368, *adde* Ed. Henzen ad Orell. n. 7214, ubi scite advertit hunc Causinium Spintherem illius Causinii Scholae libertum esse, qui fuit Clodii familiaris (Cic. pro Mil. 17).
- 1402, *corr.* euseben.

ad n. 1415 *adde:*

2321. Romae prope portam S. Laurentii in lapide calcareo.

MINVCIA·N·F
MAIOR·SALVE

Ex Bull. Munic. 1872, p. 8.

- 1425, *corr.* Melanephorus.

ad n. 1444 *adde:*

2322. (= 1091). Romae via Appia.

C · P · P · TREB ORVM · P · P · C·
TVRARIE ET · LIBERTEIS
P · TREBONIVS L · NICOSTRATS
M C · P · L · MALCHIO
D C · L · OLOPANTVS
M C · P · L · MACEDO
A C · P · L · ALEXANDER
TREBONIA·C·P·L·IRENA
TREBONIA·C·P·L·AMMIA

Digitized by Google

Ex Bull. Instit. a. 1852, p. 310. Lege v. 1, 2, Cai, duorum Publiorum Treboniorum, filiorum duorum Publiorum et Cai, Turarieis et liberteis (nomin. plur.).

2323. (=1092). Romae via Appia.

SEX · L · HILARA
SEX · TREBONI
VS · SEX · L ·
TRVPHO TVRA
REIS · IN · AGRO
P·XX·INFR·P·XXIIX

Ex Bull. Instit. 1852, p. 1310. Pertinet ad idem monumentum Thuriariorum quod superius refero.

- 1449, *adde* (=1096).
- 1460, *pro* fortasse romana *scribe* Tusculana.
- 1473, *corr.* OMNIBVS.
- 1474, *corr.* MAERORIBVS.

ad n. 1475 *adde:*

2324. Castro Gandulphi lapide albano.

Q·SVIPECI I IW
VLSO

De permutatione veteri in *e* pro *i* vide exempla pag. 25 quibus accedit, nunc Sulpecius. Illud II erit, Lucii libertus, suppleta linea iacente aeque omissa ac in Sulpeci. Sequitur W supina, cuius exempla praebent aliquoties aera legum. Mulso est huius cognomen Sulpicii.

- 1489, *corr.* (=1486) - ad n. 1605 *corr.* (=1316).
- 1495 *corr.* RVTILVS.
- 1509, *corr.* textu.

ad n. 1554 *adde:*

2325. S. Germani sub aedibus Ioh. Ant. d'Antone; Cafaro, in collect. Masciola; Vertecchi.

L · VOLVSI · Ↄ · L
SALVI
Θ LVVCIAE·Q·L
MATRI
HEREDIBVSQVE·MEIS

Ex Momms., I. r. n. l., 4304.

2326. Capuae in museo, basis, lapide calcareo.

ⅰCVRIA·M·F·SACERDOS
CERIALIS · MVNDALIS ·
D · S · P · F · C ·

Descripsi. Ed. Minervinius Bull. Napol. n. s. 1857 n. 91, descriptore Iannellio. Acuria quae sacerdos dicitur cerialis mundalis, fuit mundo Cereris praeposita, hoc est, Apuleio teste in Apol., ad cistas servandas arcanis Cereris plenas, in eius sacris gestari solitas.

- 1618, *corr.* Reinesii.
- 1706, *adde.* Notae numer. CC∞XXI corrigendae erunt, CCXXXI sive exscriptor sive faber erravit.
- 1731, vide ad n. 1009.

ad n. 1744, *adde.*

2327. Luceriae in via qua Troiam itur.

IN·HOCE·LOVCARID·STIRCVS
NE IS·FVNDATID·NEVE·CADAVER
PROIECITAD·NEVE·PARENTATID
SEI·QVIS·ARVORSV·HAC·FAXIT IVM
QVIS·VOLET·PRO·IOVDICATOD·NI
MANVM·INIECTO·ESTOD·SEIVE
MAC STERATVS·VOLET·MOLTARE
CETOD

Edidit Baro I. B. d'Amelia, inde Mommsenius, Eph. Epigr. 1876, vol. II, p. 205. Singularia sunt *fundatid*, *parentatid*, *proiecitad*, item *hac* pro *hoc;*

Digitized by Google

v. 4 Momms. supplet *in* IVM; v. 5 NI emendat N·I; v. 6 pro *iniecto* legit *iniectio*. *Macisteratus* et *licetod* item supplendae voces sunt in vv. 7, 8 et v. 2 *ne quis*. Quibus positis sic leges vetustate sublata: In hoce loucarid stercus ne quis funtatod neve cadaver proiicitod neve parentatod sei quis adversum hoc fecerit in eum quis volet proiudicatod n(ummum) 1? Manum iniectio estod: seive magistratus volet moltare licetod. Lex igitur cuiusque civium arbitrio permittit ab iis, qui contra praescripta faciunt, quibusque poena imponitur, lege, aut privato aut publico iudicio multam exigere. *Manum iniectio* est pro *manus iniectio*, accusativo locum genitivi obtinente graeco more.

- 1823, *corr.* P. *initio pro* T.
- 1834, *corr.* SI I' CL pro SΠ·I'·CL, *nempe* Sp. f. Cl(audia?).

ad n. 1944 *adde:*

2328. Corneti in ruinis veteris Tarquiniae tessera gladiatoria inventa.

GENTI ΠACONI·T·S

corona palma in basi S

SΠECTAVIT

caduceus tridens

Edidit Fiorellius, Notizie degli scavi di antich., Roma 1876, p. 19, cuius descriptionis hanc verba sunt: « inferiormente alla base ha graffito un S, nei due lati adiacenti porta un caduceo sopra un tridente ed una corona sopra una palma ». Ego non vidi: itaque ex coniectura disposui: item litteris Π usus sum collatis similibus tesseris nn. 933 et 316, quae sunt apud me aliisque, Iam quarta haec est tessera certa integro vocabulo, ut in Civil. Cath. dixi. Harum duae sunt apud me, tertia est Londini in museo: ex quibus patet inter geminas esse adnumerandas eas, quae olim visae editaeque sunt, deinde reiectae ut spuriae, ea de causa, quod *spe-ctavit*, non intellectum, pro *spectatus* horatiano praeseferrent.

ad n. 1950 *adde:*

2329. Fragmentum tabulae aeneae opistographum Clusii repertum.

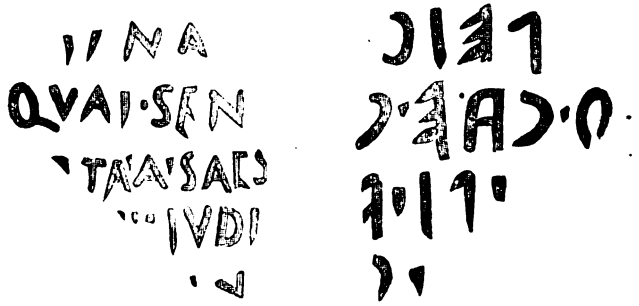

Huic simile fragmentum quod Fabretto innotuit, hic subiicio

Digitized by Google

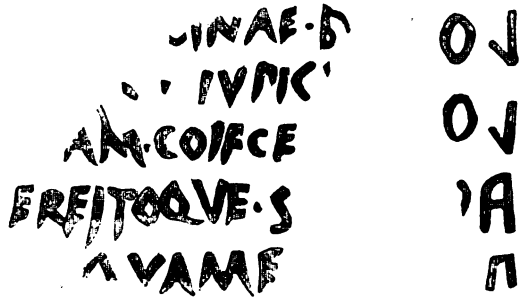

Edidit Fabrettus in Lex. 801, 6 et Ritschelius Pr. lat. monum. epigr. II, G.

ad n. 2109 *adde:*

2330. In vico S. Iacobi prope Hatriam, e lapide tiburtino.

VIVIT
M · DISELLIA QVON
DAM L · LVCRINAE
DISELLII

Descripsit Gabr. Cherubinius, et rogante me recognovit. Ex Disellio coniuge Lucrinae nomen et praenomen accepit Marca Disellia liberta. Nota praenominis M feminini generis exemplum primum certum et in conditione libertina mulieris huius virilis praenominis et similium originem. In Disselii singularis est duplex *i* et supereminentis transpositio pro Disselii. Vide pag. 30 et indicem grammaticum.

ad n. 2110 *adde:*

2331. (=210). Aerea lamina ad sinistram Vomani in agro Praetuttianorum reperta.

IEI
VOLET
RAETORE I
ITVM·QVO·DE·E
DICTATORE·CONSVLE·P
VIAE·RAVSSA·NON·POST
ID·EVM

Descripsi. RAVSSA aes. Mommsenius supplet, cavendae columnIAE KAVSSA.

– 2139 *corr.* LONGDENÆ

ad n. 2142 *adde:*

2332. Hatriae in patera cretacea cum anaglypho in quo Venus sedens araeque cui herma impositus, brachio dextro incumbens, Erotem cum Pane luctantem spectat: ad laevam est palmae ramus lemniscatus, et corona: in exergo anaglyphi legitur

ROTA·SE·LVA

Habui a Gabriele Cherubinio Hatriensi v. cl. In fine post litteram A locus cretae superficie corrupta vacuus est. Fortasse fuit ibi T legendumque erit LVAT: quae vero sententia lateat me fugit. Ceterum quaedam est amoris rota, quae se dum versat luit (Propert. II, 7, 32): Vinceris aut vincis haec in amore rota est Cf. Lucian. Dial. deor. VI. 5.

– 2149 *adde:* Borghesio visa est nota ↃↃ littera singularis qua compendio significaretur quinquies centum millia nempe quingenta millia. At Momms. nuper ostendisse se ait (Ephem. epigr. 1876, p. 200) ea nota significavi quingenta millia: quamobrem explicandus erit ille numerus ↃↃ, sexcenta millia.

ad n. 2142 *adde:*

2333. Romae in vase ex creta rubra tenuissima.

M TVLIVS
palmae ramus
FECIT
intra vas graphio scriptum ΕΠΑ

Digitized by Google

Descripsi apud Cesellium v. cl. Cf. n. 2247.

2334. Romae in vase ex creta rubra tenuissima.

ALBI
PR∘TI

figulus sedens vas praegrande stilo fingens, Victoria a tergo volans caput eius coronat.

Descripsi apud Cesellium v. cl.

ad n. 2258 *adde:*

2335. Hatriae sigillum in latere testaceo quadrato impressum.

ΠΟΠ

Misit Cherubinius. Lege ΠΟΠilii vel ΠΟΠlii (figuli).

ad n. 2264 *adde:*

2336. Romae in tessera ossea.

in anticae latere maiore
INΠVDES
in posticae latere maiore
XXII

Descripsi.

ad n. 2265 *adde:*

2337. Arimini in massa plumbea cylindrica.

C·MESSI·L·F

Descripsi. Epigraphas in plumbeis massis repertas collegi in vol. II Diss. arch. p. 85, 86.

2338. Neapoli in forma aenea dimidia parvi vasis ansati litteris impressis et retrogradis.

AECVM

Descripsi. Lege aequum (sume), collato plumbeo pondere in amphorae formam, cuius ab uno latere scriptum legitur AEQV ab altero SVME, quod obtulit Iosephus Lovattius lectore deficiente sibi et interprete.

ad n. 2268 *adde:*

2339. Pisauri in operculo cretaceo litteris extantibus.

·Π·
O
·M·

Descripsi.

ad n. 512 *adde:*

2340. Romae in Esquilino operculum testaceum putealis.

ECO C· ANTONIOS

Prodiit in Bull. arch. Munic. 1876 p. 227, 50. Figulus C. Antonius creta nondum cocta stilo impressit nomen suum, addito pronomine *ego:* itaque supplebis finxi, vel finxite.

Appendix.

- 68 *corr.* fusum *pro* cusum.
- 352 *pro* (ὑι) *scribe* (ὕς).
- 481 *pro* Saturnus *scribe* Sarturnus *et pro* Sarturnia Sarturni dies *emenda* Saturnia Saturni dies.
- 946 *adde* viginti *ad* pass. millibus.
- 1034 *in comm. pro* Ut ei *scribe* Utei.
- 1142 *pro* per lapidis... infixis *lege* pars lapidis... infixi.
- 1333 *a pro* MARCI *lege* MARGEI.
- 1337 *corr.* SPERARAM.
- 1464 *adde ex.:* M · AVFESTIN MIL.
- 1515 *corr.* F·C *pro* T·C.
- 1495 *corr.* RVTILVS.
- 1899 *nomini adde* L·I·MENOL.
- 2014 *corr.* NVMISINEI.

Digitized by Google

INDEX GRAMMATICUS

A *geminata*
aa 988 2, 29
*a*ara 1142
Calaasius 1666
decoraat 1567
faato 1329
haace 912, 13
hospitaalitas 2278
Maamius 1549
maanium 2095
Maarcius 1018
Maarcus 1323
naata 1238
naatam 1329
Paaci 2274
Paacilius 1476
paaco 2317
Paapia 1521
Paapus 1603
paastores 904
Staatius 1859
Vaalus 2223
Vaarius Vaaria 2219
Vaarus 1386, 1517
a *pro* e
Artamo 2076
Diamerus 1603
Parthanio 1431
Thabis (Thebais) 1793
a *omissa*
Acmemeno 525
sins (sinas?) 473
Tosnos (Tusanus) 2028
tou *acc.* 1811
ae *pro* e
luae 473
aei *triphthongus*
Agniaei 2140
Caeicianus 256
Caeicilius 897, 8215
Caeici(us) 2206
Caeidia 1781
conquaeisivei 704
ae *vel* ai *pro* a
Agatocliae 1516
Diaina 528
Painsscos 538
Saeturni 481
ai in radice et reliquis syllabis praeter declinationem, quam vide infra.
aide 865
Aicasi(us) 1827
aid 565, 566, 1460, 1465, 1504, 1565 *cet.*
aidile 567 569
aidilis 880, *cet.*, aidiles
Aigius 1543
Aimilius 871, 876 *cet.* 2155
Aimilia 341, 6
aiquom 879
airid 569 aire 561
Aisclapi 476
Aisernim, Aisernino, Aisernio, Aiserniom, Aiserninom, 65
Anainia 1954
Anaia 1533
Annaius 2193
Antai(us) 1526
Baibilius 1005
Caicilius 898, 919, 1325
Caicinia 1990
Cailavit 538
Caisar 371
Caisi 509
Craisli 647
Gnaivod 880
Graicia 1541
Kailius 1177
Lainio 2305
Laivad 553

Digitized by Google

Maici 1412
Maicia 1451 Mai(cia) 2118
Maisius 555
Paistano 17, Pais, Paist, Paist(um) 310
Popaio 859
praidad 570
praifectos 2305
praitor 545
quairatis 882
quaistores 561 (queistores 840)
sai*pi*sume 557
Scaina 1785
Staidi, Staidieis 1541
Talabaraius 1440
Vibidaius 1076
apices in formam puncti vel sicilici
á 1567
Apollóniae 1862
boneís 1567
crústum 1573
dominéis 1567
fáto 1574 fátu 1644
Fúrius 139 Fúrius 351
hóra 1327
Iúlio 1077
léti 1327
Máricus 1676
Múrum 928
Músa 358
Naévius 1862
óllas 1330
probá 1567
Protús *fem.* 1711
pupulá 1567
Rúfius 1637
Útiaca 2112
Útius 1755
Aspiratio, *vide* H
au *pro* o
austia 2189
Cauponius 1464
Spaurius (Sporius, Spurius) 818
Taurius? 2207
c *adiecta*
conctione 914, 18
Quinctus 1326 (*vide etiam* Quinctius *et* Quinctilius)
c *pro* g (*sive antique sive scribendi negligentia*)
Acmemeno 525
Aucena 524
Cartaciniensis 474 *bis*
coinuci *pro* coniuci 1674
eco 2340
exfocionl 474
Callus (Gallus?) 1560, Calla 2214
Carconia (Gargonia) 800
Cemelus 1532
Cemna (Gemina) 640
Cr(acus) 168
ceset (gessit) 474
Hycia 2098
leces 525
leciones 474
licamus 1152
Luqorcos 540
mac*is*teratus mac*istratud* 474
mac*is*teratus 2319
macistrei 2203
Macolnia 522, Macolnio 691
Maculnius 1555
cnatus 2046
Cnaive 1962, 1967
Cnevia 1963
paaco 2317
Philarcurus 1841, 2058
puc*nandod* 474
Seic(nini) 55
sicn(inum) 493
c *pro* k
c(alendas) 1164
Ce(so) *falisce* 804, 808
c *pro* q
Aecetiai 475
aecum 2338
Acuino 58
cuando 559
cue 796, 806
Pacuius 840
Cuntus (Quintus) 1276 Cintius (Quintius) 1887
cottidie 1060
Tarcna *etrusce* (Tarquinius) 1939
c *omissa*
he 800, 802, hei 801, hiu (hiuic) 804 *b*
quiquam 879, 12
Vitoria 534
Coniugatio. Vide infra.

Digitized by Google

Consonantes assimilatae
collegiu 1561
comfluont 919, 13
comportent 920, 94
comulateis 1039, 3
comvivia 557
comvovisse 879, 13
comvalem 919, 8
imprivatum 920, 27
pellige 1324
consonantes non assimilatae
apsolvere 1034, 15 apsolutus 914, 55, 56
apstulit 1567
adferatur 914, 40
adsignare 920, 3 57 *cet. constanter*
adsiduo 1463
adsient 914, 32 927, 3, 10 adfuerint 914, 75
adtribuere 1060, 41 *bis* 42 43 *bis* 49 82
adtributionem 1060, 42
conlata 1718
conlecta 1109
conflovont 919, 23
conlega *a.* 934
conlegi 1393
conlegium 914, 10 20 25
conleibertus 1329 conliberta 1766
conlocare 920, 22
conpromesise 879, 14
conrigi 2163 conrectae 1060, 162
dismota 879, 30
exdeicendum 879, 3 exdeicatis 879, 23
exfocionl 474
ingnominia 1060, 120 121
in mature 1383
inmatu(ro) 2120
inmittere 919, 51
inmolitum 1060, 70
inmortalium 1060, 58
inpensa 2139
inpeirator 876 inp(erator) 1088
inperium 912, 17 19 914, 8 9 72 80 920 10 87
inperatoribus 557
inponito 927, 1, 15 19 2, 3 5 8 16
inprobarint 927, 3, 12
inprobum 927, 3, 12
inpulsum 926, 26
inpudes 2336
inrogare 912, 12, 914, 33
gonlegium 557
opsequens 1505, 1567 opseqes 1587
opsides 880
opsignetur 914, 67
opstruere 927, 2, 15 opstruendorum 1689
optemperetur 1060, 163
optinere 886, 914, 69 920, 46 988, 1, 2 3 995, 10 1025, 1567
perlege 1327 perlige 1874
subfragia 2273
supsicivo 920, 66
supsignare 920, 28 73 74 84 *bis*
transdito 914, 34 58
consonantes geminatae ad annum circiter u. c. 670
b Abbaitae 991
c accipere 920, 84
accumulare 886
quicquid 920, 32
d reddere 920, 4 *cet*
l Aquillitani 920, 79
bellum 920, 75 891
calles 920, 26
Metellus 196
Popillius 903
rellatum 920, 80
sitella 914, 53
Tulli(us) 212
vellet 876
m commutare 920, 27 *cet.*
Memmius 203, 336
Mummius 891
summum 919, 16 summeis 557
n Anniolenus 2304
annus 1914 2 *cet.* 919, 28 *cet.*
Apenninum 2318
Fanni(us) 916
Hinna 869
p apparitor 914, 50
Appios 543
oppidum 914, 31 920, 5 *cet.*
r comperrit 920, 39
ferre 912, 5
interrogare 914, 35
proferre 914, 34
referre 914, 40
terra 881, 914, 31 920, 1 *cet.*
s caussa 914, 5 56 873

Digitized by Google

classis 920, 37
dissolvere 892
esse 886, 912, 25 914, 4 *cet.* 919, 13 *cet.* 920, 9 *cet.*
esset 914, 80 920, 91 essent 876 881, 919, 4 essto 914, 914, 41
fuisse 920, 68
praesse 914, 31
adesse 914, 39 *cet.*
gesserit 912, 7
Gessius 677
messis 920, 95
missit 1736
painsscos 538
possidere 876, 912, 11 914, 57 919 3 *cet.*
possesio 920, 9 *cet.*
possesor 926, 13 *cet.*
possit 914, 39 71
possitur 914, 66
professus 920, 90
t attingo 914, 20 *cet.*
littera? 914, 52
mittere 919, 44
inmittere 919, 41
Vetteiai 784
post a. u. c. 670
c Luccilia 2013
Apollon(ius) 1035
l Attellana 1703
Disellia 2330
Disellii 2330
Obellius 1657
Offellius 1634
Ofillia 1035, 1654
millia 1105 millibus 1332
paullum 1324
Paullus 340 *bis*
Paulla 887, 1821, Polla 1358
Popillius 2311
Petuellius 1636
relliquiae 1385
Rupillius 2127
n Hernnia 2009
Haerinna 2004 2006
r arrespex 1956
Arria, Arri 2001
Furrius 1576
s accusasse 1060, 120
bassim 1549
caussa 1004, 2, 9 1060, 58 60 62 63 65 66 77 81 82 113 116 120 121 *bis* 2317 raussa (caussa) 2331
coniecisse 2317
essent 2317
fecisse 2317
manu missit 1332
magisster 1561
Messalla 1048
Messi 2327
Osstua 1255
Ossua 1109, 1389
Perussenos 1080
promeisserit 1059, 2, 22
remeisserit 1059, 1, 6
repromeisserit 1059, 1, 82 repromeississet 1059, 1, 25
t Attellana 703
cottidie 1060, 16
Pettius 2079
quattuor 988, 2, 18 21
rettulit 1078
rettulerit 1060 15
Vettdius 1843
consonantes non geminatae
Acila 539
Aciles 523
aciptum 557
adesent 879, 6 9 18 arfuise 879, 21
adieset 879, 17 adiesent 564, 8
adiese 879, 7
Alius 1843
Aloia 1709
afleicta 1537
Amio 1640 Ami 773
Anaia 1533
Ani*o?* 545 Ania 597 2304 Ani 1347 *bis* Anius 1544
anularium conlegium 1324 *bis*
anos 919, 25
Antulai (Antulla) 783
Apeninus 919, 18 *bis*
Apolo 528 586 Apolone 831
Apolonius 1576
Apulei(us) Apuleia 2075
atingat 914, 24 25
Atius 1340
Brutis (Bruttius) 2039
Caliopa 1180
Calithuce 1848

Digitized by Google

carisumae 2098
Casentera 524
Casios 625
Cascelius 2031
castelum 919, 5 17
castelanos 919, 24
Cala (Galla) 1207
cela (cella) 790, 791, 798
Cesula (Caesulla) 849
Cina 142
clases 474
Clesipus 1137
Coceiu(s) 1616
colibertus 1589
comvalem 919, 8
comoinem 879, 41
Comuni, Comuni 993
comvovise 879, 13
coniourase 879, 13
conpromesise 879, 14
conspondise 879, 13
consuplicatrices 1508
Cota 147
dedise 879, 14
demitito 914, 53
dimitere 914, 71
difeidens 1537
Epuleia 656
ese 834, 835, 879, 5
eset 879, 10 *bis* esetis 879, 24 esent 879, 3, 4 5 25
facilumed 879, 28
Fanius 1895
fecisent 879, 25
fecise 879, 12 15 16 19
Fescenius 2128
Flacus 716 Flaci 1632
fuise 865, 920, 44 57 60 61
fulonica 1542
Galius 1209 Galia 1408
Gelius 347
Gemelus 1537
Gemelai 673
Gesia 678
gesistei 881
Gracus 908
habuise 879, 4 11 920, 68
habuisent 920, 91
Herenio 680
Hinoleio 831
intercesurum 912, 19
intro mitat 919
iousit 876, 897
iusit 920, 7 81 1660, 121 iouserunt 919, 4 iuserunt 919, 4 iouserit 914, 12 iuserit 914, 69 920, 76 1060, 81 121 160 iousiset 914, 9 18
iusei 914, 63
legise 914, 18
licuiset 881
leiteras 914, 34
Lolius 1358
Lutoi 514
Macela 474
macelum 1517
malent 919, 41
Malio 834
Mamia 1780
Maneius 1608
Manicelus 919, 12 *bis* Mannicelus 919, 6
Marcelus 889
masa 1104
Memies (Memmii) 286
Mesius 1756 Mesia 1053
Messala 1049
Metelus 1017, 2284
meilia 904
miliarios 904
Munia 1254
Nat(a) 127
necesitudine 914, 24
necesus 879, 5
numei 474 *bis*
Obili(us) 485
ocludito 927
Offelius 1634, 1635 Offelia 1635
oficeis 1384
Oinumama 524
olas (ollas) 1378, 1441
olorom (illorum) 474
opidum 1517
Opio 708 Opius 707 Opia 707
oquoltod 879, 15
oqupatum 920, 25
Pacius 1921
Pacios 813
parisuma 880
Perpena 1269
Pescenia 730

Digitized by Google

Pescno (Pescennus) 730
Petilius 1040
Pilipus 195, 538
Pola 858
Poldia (Pollidia) 735
Polio 1383 Polia 1861
Poloces 529
Polouces 530
poloucta 1537
Popaio 859
Popilius 1009, 2296 Popilia 737
posedisent 876
possesio 920, 9 10 *bis* 16 *bis* 18 *bis* 21 92 *ter* 93 104
possesor 920, 13 17 21 *bis*
posidere 882, 919, 13 24 28 *bis* 29 *bis* 30 *bis* 38 *bis* 40 929, 89
potisit 879, 28
probisuma 1823
proferet 914, 30
Pulio 75 *a* Puli 740, 742 Pulius 741
Poulilio 513
profesus 920, 57
quinquenium 914, 66
redidei 904,
refere 914, 32 referi 920, 7
Ramius *bis* Ramia *bis* 1435
Remis 1283
Renius 149
sai*pi*sume 557
Saranes 544 Saran(us) 131
Scura 1346
Senuisanis 1573
Sepius 1758
sin*g*ilatim 914, 52
Sisena 219
Stlacia 2759
subseliarium 1881
Suesano 59
Sufenas 331
sufragium 912, 5 914, 54 1060, 84 130
Sula 129
suma 904
superases 881
surupuerit 1034, 14
tabelai 879, 30
tabelarios 904
Tuli(us) 1026, 2247 Tulius 2333
Tetio 850
Varo 110
velet 879, 4 7 11 13 14 15 *bis* 16 41 velent 564, 21
Vetio 843
vilicus 1860
Viselius 1452
D *finalis praeter ablativum*
ead (adversus ead) 879, 25
estod 2327
exstrad 879, 16 29
facilumed 879, 28
facitud 514
fundatid 2327
? *ob*latud 553
laivad 553
*li*cetod 2327
Luad 553
parentatid 2327
proiecitad 2327
pro ioudicatod 2327
rected 559
quod circa 914, 13
sed (se) 879, 912, 21
sed (sine) 914, 54 69 920, 29 42
sesed 557
suprad 879, 21 25 29
. . . id 552
. . . cod 551
. . . vad 591
d *pro* r
Idnod, Idno, Idnoi, 73
Ladinei *Osce* 72 *a*, Ladinod 72 *b-i*, Loukdei 75 *c*
pretod *falisce* (praetor) 559 pre(todes) 808
d *pro* t
fecid 522
quod (quot) 1334
Sadria 1715
d *adiuncta*
Ladumeda (Laomeda) 525
d *vel* t omissa
hau 1324
du *pro* b
Duelonai 879, 2
duonoro 865
Declinatio. Vide infra.
E *adiecta*
Acmemeno 525
calecandam 1517

Digitized by Google

eheu 329
enos 473
infera 473
magisteres 586
macisteratus 2311
supera 1329
Terebonio 564
Terebuni 770
vieam 2190
e *geminata*
ee 1329
Feelix 329 Feelici 986
leegei *dat* 912, leege 1142
ree 1329
seedes 1323
seese 912, 19 26
e *pro* a
Alixentrom 536 Alixentr 524 Alixentros 535
Ateleta 524
Ceisia 589
Serranus 1325
qveistores 840
Vinelesca 919, 10
e *pro* ae
Cesilia 797
Ce(so) (Kaeso) 804, 808
Cesula (caesulla) 798, 849
Grecia 679
Mecio 797
Mevio 1105
Mevius 1562
Mevi.. 2106
Cnevia 1963
Cnevias 1975
muste 934
Pacedie 1530
pretod 559 pre(tores) 808
probe *gen.* 1599
Retus 503, 539
e *pro* i (*vide etiam nom. pl. in* es)
Aecetiai 475
adieset 879, 9, adiesent 879, 8, adiese 879, 7
aidiles
Apolenei 848
calecandam 1517
cepet 474
compromesise 879, 14
conieciant 914, 50
coicerint
curavet 1645
Erones 1843
Esqurai (Ἔσχυρά) 489
exemet 174
Dectuninebus 919, 39
dedet 559, 865, dede 549
didet 843
derigis 1610
devas 568
Dome(tius) 190
edus 1178
en 474
Fabrecio 665
Falesce *nomin. pl.* 558
fameliai 484
fecet 1398
Fer(manorum) 68
Feroneae 1875
fileai 522
fruge 1419
fuet 865
genetrix 1326
arrespex 1956
hec 865
Hercele 532
Iuneo 800
Lebro (Libero) 855
Levieis (Livii) 1880
Menervai 554, Menervae 2183
meretod 863 mereto 840 2128 mereta 1517
mihe 1383
militare (militaris) 570
monementum
Mitredatis 1410
navaled 474
navebos 474
nise 1059, 1, 47
nuges 846
Numetoria 1238
Opemi(us) 606
oppedeis 914, 31
optenui 886
Orcevio 720 Orcevius 721 Orcev(ius) 1491 Orcevi 2230 719, Orcevia 722
ornavet 414
Oveo 725
Paperius 920

Digitized by Google

ploirume 865
posedet 919, 28
precaream 2190
Prev(ernum) 334
proiecitad 2311
que (qui *sing.*) 846
Rutela 1288
Salevius 1598
semol 1537
Senuisanis 1573
septer*esmos* 474
sers (siris?) 473
servile *abl.* 2138
soledas 1517
Specia 1923 Speco 1402
Stectini (στικτή) 2139
Sulpeci 2324
Thalea 1567 1824
Taseos 540
Tempestatebus 865
tibe 881
III vire 908
Tertineo 808
trebibos 2303
Vebidia 2307
Vecineo 800, 801 *bis* Vecinea 803, 6
vecos 840
Verguleius 1319
Vertus 523
Veturis 919, 25

e *pro* o
Ede 919, 14
quoque (quoquo) versus 127, 1, 19, 2, 27

e *pro* u
Edem 919, 7, 13
Hercele 532
monementum 1636

e *omissa*
ahenam 879, 26
Albsi 2298
Benventod 64
Calptana 1181
debtur 2058
Diesptr 523
Decmbres 1316 Decbres 179
Dcumius 1489
dorsum (deorsum) 919, 20
e omissa in est, indiciost 1332, moriendust 1530, privatast 1872, satiust 2169, situst 846, sitast 1377 2208, vocitatust 919, 17 vocitatast 2208, *in* esse, hominesse 1530
Gminia 674
Hernnia 2009
Hri (Heri) 672
horunc 1324
iugra 920, 14 25
Lebro (Libero) 855
leibreis (liberis) 1717
libs 182 lubs 840
Loukdei 75
Noumbribus 1249 Noumbris 1300 Noubris 1188
Num*t*orius 1259
*N*umtoria 702
Orcuio 723 Orcuius 724
patr 716
Pergomsna 1975, 1976
Pscni 816
Pescno 730
*p*raesse*t* 1059, 2, 48 praerit 1060, 37 39 47 48 89 praesse 914, 31
Ptronio 729
Ptronius 2054
Trtia 756
Tocronia 2024
tun 2177
Volntili 786

ei *in flexione praeter declinationem*
advehei 1060, 58
agei 1060
ambulareis 2148
audeire 914, 11
composeiverunt 919, 2
concipei 1059, 1, 44 47
conquaeisivei 904
darei 914, 9 69 988, 2, 39 1059, 1, 11 2, 2855
deicei 1059, 22, 8 988
ducei 1059
esureis 1101
ex portarei 1060, 50
fecei 904 *ter.*
faxeis 892
fierei 995, 11 1059, 1, 3 15 2, 35 39 1060, 7 10
fruei 1004, 1, 35 1060, 74 76
fuei 1326

Digitized by Google

fuueit 1385
gesistei 881
heicei 846
includei 1059 44, 47
interieisti 1574
iudicarei 1039, 2, 24
iusei 914, 63
legarei 1060, 150
mittei 919, 44 1060, 150
pereit 1702
petiei 886
poseivei 904 poseit 1794
posedeit 919, 18 possideret 1059, 2, 51
probaveit 1028 *bis*
profiterei 1060, 1
redidei 904 reddei 1059, 2, 55
redieit 891
renuntiarei 1060, 10
restipularei 1059, 1, 8
restitistei 1323
volvei 919
venieit 920
veixei 885
ei *omissum*
ququei 557
ei *in reliquis syllabis*
abei *vide* eire
adeitur *vide* eire
Aequeicolus 1145
afleicta 1537
alpeina 1059, 1, 7
ameicitiam 920, 75 80
ameicorum 995, 7 ameiceis 1326
ameiserunt 1004, 2, 1 promeisserit 1059. 2, 22 remeisserit 1059, 1, 6 repromeisserit 1059, 1, 12 repromeississet 1059, 5, 25
Ateilius 1325
cisalpeina 1059, 2, 3 54
Ceisia 539
ceivis 879, 7 914, 60 76 77 *bis* 920 3 73 74 76 83 87 95 1004, 2 20
ceivitate 914, 12 76 79 86
conscreiptum 1060, 87 conscreipteis 1060, 109 proscreibei 1059, 2, 47 51
Creisita 526
deia 1775
deicere 879, 4 914, 3 23 914 12, 31 32 40 47 920, 10 17 *bis* 35 37 73 74 85 *cet.* prodeixerit 917, 75 *b* exdeicatis 879, 23 exdeicendum 879, 3 interdeicet 1059, 1, 2
decreivit 876
Deidius 223
difeidens 1537
deicundo 914 1799 *bis*
deilexseral 1874
Deiphilus 1341
deividunda 1059, 2, 35
deivinam 1034, 16
deiva 856 deivae 1119 deivi 1078 deivis 859
discipleina 1145
erceiscunda 1059, 2, 55
exdeicendum *vide* deicere
faceiu(ndum) 1636
feient 1060, 64
Feleici 985
feida 1329
feilia 1326
feili 1073 feilei 1801
fugiteivos 904
genteiles 1142
Heidius 1006
heic 904 1648 1659 *cet.* heice 1383 heis 1404 hei 1332 heisce 914 8 *cet.*
ibei 879, 21 29 914, 55 919, 10 11 14 *bis cet.*
idem eisdem 1004, 2, 20 1562 *cet.* eidem 904 *bis*, eidem *pl.* 912 *vide declin.*
eidus 919, 4 44 920, 17 70 *cet.*
inceideretis 879, 27
occeisus 1075
interdeicet *vide* deicere
inveidit 1306 inveisa 1567
inveitum 1060, 93
eire 914, 71 eitur 1517
abei 1324
adeitur 1604 obieit 1109
praetereis praes. 2148
veneire (venum ire) 1059, 2, 17
eis (is) 914, 9 24 83 eiei 914, 10 12 37 60 68 77 80 eieis 926, 11 12
Iuleia 1710
Feidenati 667
inpeirator 876
Leiber 528
leiber 551 leiberei 920, 76 leiberi

Digitized by Google

919, 44 1004, 1, 7 Leiberi 2195 *lei*bereis 920, 81 999, 2 1537, 9 *lei*breis 1717 leiberis 995, 1 leiberorum 920, 79 85 leiberum 1326 leiberos 1004, 1, 36
leiberta 990 leibertae 1623 leibertabus 1433
leibertus 1148 leiberto 1456 leiberteis 1433
leibravit 1717
Leicinius 1477
leiteras 919, 34
leis 914, 4 58 60 1059, 1, 48
mareitum 1324
Mateiclus 1503
mei *voc. sing.* 1326 12
meilia 904 *bis*
meilites 1004, 2, 7 10 11 12
nei 879 14 912, 6 10 *cet.*
Neicia 1567
neive 912, 3 4 5 *bis* 19 20 *ter cet.*
nisei 912, 8 16 21 914, 37 56 *ter* 71 *cet.*
occeisus *vide* inceideretis
obeit *vide* eire
obieit 1109
Opeimius 115
peregreinos 1059, 4 24
peteita 1059, 2, 9
Peilius 1505
Peisidae 1004, 1, 6
pleib 557 pleibeium 2317
Pleina *masc.* 796
praetereis *vide* eire
Preimae 1583
preimus 1004, 1, 25 29
preivatod 879, 16 preivata 1004, 1, 12 28
Preive(rnum) 333
prodeixerit *vide* deicere
promeisserit *vide* ameiserunt
proscreibei *vide* conscreiptum
queistores 840
quasei 912, 13 914, 41 71 988 *cet.* quansei 920, 27
redemptorei 1060, 49
remeisserit *vide* ameiserunt
Remureine 1144
repromeisserit *vide* ameiserunt
Saleivius 1506
sei 879, 881, 2159, 2311 *cet.*
seic 1150 *bis*
Seic(ninorum), Seig(ninorum) 55
seine 914, 54
Seinq. 840
Seispitei 1462
seive 912, 9 2311 *cet.*
Serveili(us) 197, 201, 361
seibi 1636 2159 seibei 2218 sibei 886, 879, 4 914, 9 18 60 920, 2 1059, 2, 55 989 1326 *cet.*
Tarenteinus 1485
tibei 892 1397
teib(icinum) 2320
Teiburtes 1116, 3
ubei 879, 5, 28 *cet.*
aliubei 920, 86
veneire 995, 9 1059, 2, 51
veneire (venum ire) *vide* eire
Vergeilia 783
Veibedius 1797
Veicae 2191
Veicetinos 899
veicus 1034, 9 15 veici 1107 1871
veiginti 1567
Veinuleius 1450
Veisinnius 1992
veitam 557
Veiturii 919, 2 24 25 31 32 33
Veivius 2096
veivont 1752 veivant 1703 veixei 885 veixsit 1329
veivos 1526 1715 1753 veivam 1874
utei 557, 876 uteique 879, 27 920, 71 *bis* 995, 9 14, 72 1060, 1060, 74 76 78
utei inf. 1004, 1, 10 uutei 1004, 1, 35
. . . leiber 551
. . . veic. . . 2198
F *pro* b
af 1116, 1459, 2318, 904.
loferta (liberta) 802
f *pro* h
Afiedius 1556
Fasia 539
Fastia 2023
Farisp(ex) 807
Felena 524
Fercles 523
f *pro* ph
Orfeus 1035

Digitized by Google

f *pro* v
Folcatius 783
g *pro* c (*vide* c *pro* g)
Gaia 672
gonlegium 557
gondecorant 557
Grag(ulus) 168
Margei 1333
sagrum 1547
Volgani 557
g *ante* n
gnatus 882, 883, 884, 914, 13 17 77
gnoscier 920, 15 879, 28
g *ante* n *omissa*
Naepor 2075
H *aspiratio admissa*
Achilius 1020 (*cf. adn.*)
Callituche 1553
Chrusarioni 1553
Hadrumetini 920, 79
harenato 927, 2, 18
harispex 1747
Hastia 2027 Ha 2014
Heruc(ina) 2255
Herina 2011 2012 Haerina 2004-2007
Hinnad 869
Hirenae 1826
Hirmio 808
holitor 1399
Larthia *etrusce* 2060
Malchio 2322
Martha 1663
Nuphe 1710
Ohl (Olus) 1774
Olymphus 1365, 1849
Pamhili 1843
Pamphilo 2318
Parthanio 1431
Philarcuro 1841
Philarguru 2111
Philematio 1548, 1329
Philematium 1329
Philm 1360 Philom 2320
Philomena 1977
Philomusei 1863
Philotaerus 1750
Phisidae 1004 2, 33
Philumina 1377, 1461, 1525
Prothumus 1346 *bis*
Sehiai 757
Soterichus 1151
Thabis 1793
Thalea 1824
Volchacia 1998
Triphera 148
Truphera 1425
Trupho 1448
Vehiliai 2305
h *aspiratio non admissa initio vocabuli*
arrespex 1605
atos (fatus) 539
Edonioni 1622
ecu (heice) 804
erceiscunda 1059, 2, 55
eredes 1358
eres 1441
Irtius 1076
Olc*on*ius 1682
Oratia 1261
ostia (hostia) 1150
Osti*lius* 842
Ypsaeus 334
post mutas
Aciles 523, 526, 542
Aescinus 1014
Agato 1576 1810
Agatocles 1607
Agatocliae 1516
Ampio 2257
Ampionis p. 41, 2063
Ancialus 2161
Andracini (ἀδράχνη) 1758
Antiocinis 1758
Antioco 883 Antiocus 491, 932, 1134 1847, 2228 *cet.*
Aprodisiae 1589
Aprodisius 1035
Aquillitani (Achulla) 920, 79
arcitectus 1956
Atana 517 Atania 518
Baca (Baccha) 879, 7
Bacanal 879, 3, 4, 5, 28
Bacis 1825
bracium 914, 52
Broccus 1732
Burria (Pyrrhus) 1458
calcidicum 929
Carito 1592
Cartago 920, 89

Digitized by Google

Cartaciniensis 474
Cetegus 244
Cio (Chius) 767
Cilo 238 2296
Corintus 891
Crisida (Chryseis) 524
Creisita 526
Creste 1601
Crestocro 1966
Delpis 1801
Diopantus 932
Dipilus 930
*Ep*apraes p. 41, 2063
Epaproditus 1340
Euprosine 1764
Lusimacus 2267
Matogen(es) 2126
Malcio 1848
Menopil(us) 933
Metio (Prometheus) 53 *a*
Menopilus 1073, 1447
Melerpanta 537
Muscis 1572
Nicepor 930, 1452, 1633
Niceporus 1355, 1454, 1633
Nicomacus 1521
Olopantus 2322
Pileutera 1378
Orcevio (Orchivius) 720, Orcevius 721, Orcev(ius) 1491, Orcevi 2230 Orcuio 723, Orcevia 722
palerae 1075
Pampilus 1189, Pampilo 1844, Pampila 1533
Parnaces 1593, Parnacis 1359
Pilades 1762
Piladespotus 2139
Pilargurus 1011, 1422
Pilemo 930 *bis* 2316
Pileros 1408, Pilero 1441
Pilipus 195, 538
Pilodamus 1008, 1012
Pilolaus 922
Pilumina 1591
Pilomusus 930 *bis*, Pilomuso 1622
Pilonicos 540, Pilonicus 2083
Pilota 2268
Pilotaerus 930 *bis*
Pilotera 1852
Pilotimus 1007
Protarcus 1279
Prune (Phryne) 2201
Pylax 1624
Pyllis 1762
Pulcrai 1324 pulcrum 1324 Polcer 905 Pulcer 522 perpulcer 2127
Regium 904 *ter*
Retus 503 Ret(us) *bis* 539
Rodo 2075
Scolae 1368
sepulcrum 1324
Setus (Zethus) 2257
Sisipus 1543
Sotericus 1592
Spinter 1368
Stepanus 1038, 1353, 1496
Tampsitani (Thapsus) 920, 79
Talia 1624
Tania 356
Taseos, Taseio 540
teatro 932
Teophilus 1603
Teopropus 1051
Termenses 1004, 2, 19, 22, 32. Termensium 1, 33, 2, 24, 28
Telis (Thetis) 531
Teudalenses (Theudalis) 920
Teupilo (Theophilus) 1140
Tiasus 1035
Ticonu (Ticho) 792
Traseae 1568
triumpe 473 *ter*
Tropime 1600
Trupe 1379
Trupo 1364, 1425
Tura 2259
turareis 2323 turarie*is* 2322
h *aspiratio transposita vel non recte adiecta*
Anthocis (Antiochis) 1338
Calithuce 1848
centhurio 1867
Char*tago* 920, 81
Chiteris 1532
Hirena 1826
Haracna 806
Mitrhida*tis* 991
Phylades 1862
Tahnia 1954
I *pro* e (*vide etiam acc. pl. in* is)
abiegnieis 927, 2, 1

Digitized by Google

aciptum 557
aesculnicis 927, 2, 8
Alixentrom 536 Alixenter 524 Alixentros 877
aenia 1702
Apamia 1795
Archilavi p. 41, 2063
Aria 1589
Artimis*ia* 1538
benivolentiae 993
Cerialia 356 *b*
cerialis 1775, 2326
dia (dea) *ad n.* 1775
dederi (dedere) 560
Hinnad 869
infistae 1327
mieis 886
Mirqurios 536 Mircurios 523 Mircurio 2128
ni 912, 20 919, 30 34 40 988 *cet.*
nive 919, 2317 32 34 40 *bis* 927, 2 20 22
nocias 1572
Oilios 525
pariat 912, 10
Parnacis 1365
pellige 1324 perlig*e* 1323
Pilumina 1591
Preivi(rnum) 333
sicet 919, 40 sicare 919, 41
Semunis 473
Senuisanis 1573
stircus 2311
Tiati *osce?* 74
Vilos *etrusce* (Velii) 1909
Vindupale 919, 9
i *pro* ei
Cocius 1741
Graicia (Graeceia) 1541
Livinius 1589
Luccia 2107
Otius 1919
Saufio (Saufeius) 755
i *pro* ii (*vide etiam gen. sing. in* ei *et* i)
ali 1527
controversis 919, 45
mi 886
flovi 919, 23
i, 1394
is 879, 17 914, 48
idem 2127
isdem 1060, 3
Junis 1156
lani 1482
nil 1325
Veituris 919, 25 Veturis 919, 35
ei *pro* ii
coloneis 1060, 83 142 157
conlegei 1455
feilei 1651 filei 1755
Jovei 932
municipei 1059, 1, 6
obeit 2096
oficeis 1384
poseit 1794 1798 1893
socei 1370
Sulpicei 1636
i *pro* u
covenumis 872
harispex 807
monimentum 1333
trebibos 2305
i *pro* y
Crisida (Chryseis) 524
Chiteris 1532
Euprosina 1764
Dionisios 2256, Dionisius 1432
Himinis 1304
Pilades 1762
Sisipus 1543
i *longa, cuius indicium hic est inclinatio*
aedificav*i* 1350
Berenice 1338
caementicium 1797
Calidius 230
Carfinia 1363
Chilo 1787
Claudio 2304
collibertis 1423
colon*i*s 1573 *bis*
confido 1337
Crispinia 1971
decoravit 1874
Dianaes 1674
dictatori 985
Disellii 2342
Divilia 1387 Divil*i* *gen.* 1387
divo 1077
Dorin*i* 2108
eius 2313
e*i* *dat.* 2103

Digitized by Google

Epaphroditus 1457
Felici 984
fieri 2103
fundi 2103
frui 1337
hic 1330 1630 2137 *b* 2148
impetravi 1337
infelix 1644
inferi 1325
iniqua 1337
ingenuiis 2273
Iov(is) 2320
Liberi 1551
liberteis 1373
Livineius 1663
magistri 1787
manu missit 1332
Messi 2337
mori 1644
Mucius 1416
Nico, Nicoma(chus) 2320
Niraemius 1687
Nobili 1349
Numoni *nomin.* 1918
omnis 1329
ornavi 1337
pagi 1787
pari 1337
patronis 1760
Philotimus 2114
Poblicius 1743
Pomitinis 1423 *bis*
postereis 2103
primam 1337
prior 1644
Privatus 1363
quei 2103 qui 2103 quii *ad* n. 1384
Quinctilius 1433
quinq 2320
Salvi 2324
Scrateio 1610
Scribonius 1440
Secundio 1594
Senuisanis 1973 senuisanis 1573
sibei 1752 sibi 1337 1674 sibi 1433
sivit 1337
suis 1423 1596 suiis *ad n.* 1384
Supinates 1523
Vertuleia 1538
Vibius 1720 2114
vicus 984
vir 2122 viro 1758 Virium 2104
viries 1349
vivo 1350 vivos 1808 vivam 1337
Viselius 1452
vixsi, vixi 1337 viximus 1610
Volumnius 2055
Volusi 2325
uxori 1340

i *geminata*
Disellii 2330
iisdem 1060, 5
ingenuiis 2273
Lumphieis 1670
Pobleiios 492
Talii 563

i *adiecta*
abiegineas 927, 1, 19
balinearium 1517
circiensibus 1060, 64
Himinis 1304
opituma 1334
Poenicium bellum 920, 75

i *omissa*
arda 927, 2, 21
Arimn(enses) 67
Atlia (Atilia) 606
Augurni 173
Caldus 258 346 932
Cartlia 1970 *etrusce*, 1970
Caeclius 1448
Cemna (Gemina) 640
Cumnios *volsce* 562
decmus 1153
Danatidi (Danaitidi) 1997
Diesptr 523
he (heic) 802
Licnia 1228
Marta 1246
Matlia 696
Nums(ius) 1633, 2017
Ofdius 1804
Opko (Opikom) *osce* 970
Otacila 1265
Pergomsena 1975, 1976
Poldia 735
Prosepnais 533
Popnia 1408
Cuntus (Quintus) 1276
Sartagus 2020

Digitized by Google

senatorbus 879, 6
sers (siris?) 473
soldum 1060, 114 115
Supnas vicus 840
Turpleio 572
Vettdius 1843
viglias 1490
vicesma 560
oinvorsei 879, 19
K *admissa*
dekembres 1677
interkalares 1312
indikandis 886
Ka(nusinorum) 40 *a*, *b*
Kailius 1177
Kalenus 318
kalendae *vide* c *pro* k
kalumnia 1059, 1, 9 1066, 120
Kapuae 1667
Kastorus 1116, 1
kaussa 1059, 1, 9 [k]aussa 2331
K(aeso) 507, 508, 558
Loukdei 75 *c. osce*
L *pro* t
Telis (Thetis) 531
M *pro* b
Melerpanta (Bellerophontes) 537
m *pro* n
comductum 920, 25
damdum 1060 damdam 1060, 49
faciumdei 1060, 58
imprivatum 920, 27
quamta 1060, 37 43 48 quamtum 1060, 38
sentemtiam 1060, 125 127 129 131
tamtae 1060, 38 40 tamtam 1060, 43
tuemdam 1060, 31 33 40 46 47 tuemdarum 1060, 28
m *adiecta*
Tampsitani (Thapsus) 920
m *omissa*
decebris 1267
noubris 1188
Nuphe 1710
Sepronius 1293
Tapios 769 Tapio 768 Tapia 769
m *finalis omissa* (*vide etiam nomin. sing. neutr. in* o, *gen. pl. in* o)
ad vorsu 1495
angolaria 927, 2, 22
aide 865
annoru 884, 2069
Antioco 883
apice 886
ara 1561
arvorsu 2329
auru 1103
caementa 927, 2, 21
captu 333
Cisauna 880
collegiu 1481
Corsica 865
Curione 920, 21
Danaene 1182
datu 559, 831
dono 854 2128
donu 1077
duo vir... 927, 1. 2 3 7 *cet.* duovira*lium* 927, 3, 8
faciundu 1133 faciendo 1645 faciundo 1068 *facien*du 2312
Glycinna 1150
gratia 2176
gremiu 881
hominesse 1530
honore 882 *bis*
Hermiona 1150
eide 1636
insigne 881
Italia 920, 50
longu 1495
lue 472
magna 882
manu 914, 51
meu 1646
monimentu 1717
moriendust 1530
nove sede 859
omne 880
Opergiu 971
pariete 927, 1, 16
parti 560
pequarioru 1481
plostru 1873
pocolo 478
porticu 1133
portula 927, 2, 6
progenie 886
publico *pro* publicom? 920
Rhodine 1150

Digitized by Google

rue 472
sacru 559
Saguntinu *p.* 738
sapientia 882
scaina 1786
Scandilio *accus.* 2051
Scipione 865
senatu 834
sententia 914, 42 920, 39
Sergia 1150
signu 891
stultu 2164
sursuorsum 929, 14
Taurasia 880
terra 920, 50 terrave 2317
triu vir 888
tou (touam) 1811
Vennonia 1150
via 1820
vicesma 560
viro 865
oino 865
urbe 865
N *pro* m
Asclaronon 946 *graecanice*
idenque 1881
quansei 920, 27
qûonque 1116, 2
tantundem 920
n *pro* r
Perpenna 989
n *adiecta*
Manxomo 800
vicensumam 919, 27
vicensumo 914, 21
n *omissa*
acila 539
aged(ae) 557
Albsi (Albensi) 2297
Ateleta 524
attigat 914, 21 attigeret 914
ces 1520 cesor 864 cesores 1050
cetur (centurio) 562
coicito 2311
coi[e]ce. . . 2329
coiugi 1409
cosensu 872
cosentiont 865
Cosentius 1774
Cosidia 1861
cosol 836 864 *cet.*
cosoleretur 879, 7 9 18
covenumis 872
coventionid 914, 23
dedrot 854
emeru 829
faciedos 1790
fixi 491
inpudes 2336
Langueses 929, 40
libes 1561
probavero 567
probaru 1688
Oruculeius 1264
Pisaurese 854
Quictilis 1174
Sequda (Secunda) 2009
Thermesum 1004, 2, 7 11 Thermesium 1004, 1, 2
Veicetinos 899
O *geminata*
vootum 559
O *pro* a
vocatio (vacatio) 914, 77 84 1060, 93 103
Orsinia (Arsinia) 2047
o *pro* au
Coponia 634
Fostlus 159
Ofdius 1804
Olia 2304
Olipor 1358
Olus 1076
Orata? 636
Oruculeius 1269
plostrum 1060, 57 60 62 63 64 65 66 *bis*, plostru 1872
Plotus 1910
Plotius 1035 1422
Pola 858 Polla 1358
Rocus 349
o *pro* e
Menolavus 1602
Pilotaerus 930 *bis* Philotaera 1371
o *pro* e *post* v
avorsum 914, 59 *bis*
ad vorsu 1495 advorsum 912, 18 25 arvorsum 879, 25 arvorsu 2329 advorsus 812, 9 914, 30 1004, 1, 10
advorsarium 914, 25 arvorsario 914 914, 20 *bis* 23

Digitized by Google

advortit 1116, 4
controvorsieis 919, 1 controvorsias 919, 42 controvosias 919, 2
sursumvorsum 919, 15 sursuorsum 919, 14 suso vorsum 919, 7
vorsum 927, 1, 12
vorsus 912, 17 vo(rsus) 2314, 13
vostrum 1116, 13 vostrae 1116, 8 vostra 1116, 8
Vortumno 1737
Voturia 1351
o *pro* i
Apolone 586
Iovos 32 8
loferta (liberta) 802
olorom 474 olleis 988, 13, 1034, 4
oppodum 920, 81
o *pro* u *(praesertim ante* l*), praeter declinationem*
Aefolanus 2207
Aequeicolus 1145
Aescolapio 2200
angolaria 927, 2, 22
Canoleius 498
Carol. . 624
Cemoleius 1365
Cepoleius 627
coiraveront 558
colomnas 1875 *bis*
conciliaboleis 914, 31 *bis*
conctos 473
cosentiont 865
cosol 836 864 consol 837 880 consolibus 1004, 1, 16
consoluerunt 879, 1 cosoleretur 879, 7 9 18 consoltu 835 consolto 898
coraveron*t* 586
dederont 561 dedrot 854 dedro 858
detolerit 914, 21 76 85
*den*ontiari 912, 3
Epoleia 656
Epoleius 856 Epoleio 657
erodita 1327 *bis*
exfociont 474
Folvius 230 875
Fortona 1671
Hercol(ei) 1816
Hercoli 1146
Hercolei 1873
Hrcolei 1499
Hinoleio 831
hoiusce 914, 56 hoiusque 1034, 4 hoice 912, 26 honc 865
Ianicolensis 1133
Macolnia 522 Macolnio 691 Magolnia 689 Magolnio 690
molt(ae) 1513
moltare 2311
moftaticod 561
Molvi *bis* 1632
nondin*um* 912, 31
nontiata 1116, 5
olna (ulna) *falisce* 794
olorom 474
oquoltod 879 15
Philomena 1977
Poblicius *bis* 1432, 1743
pocolo 478 pocolom 475
Poloces 529
Popnia 1408
popolum 912, 15
probavero 567
pronontiare 914, 42 46 54
Poblicius 315 Poplicius 1120 1743 Pobleiios 492
poblicai 530
poblicus 1722 poplicus 879, 15 972, 2 3 4 31 914, 27 34 58 79 919, 13 23 25 27 35 37 904 920, 1 1116, 8
Poplilia 1436 Pop(lius) *vel* Pop(lilius) 1308 *bis* 2347 Poplilius 1514
Polcer 909
Posilla 1391 1519
semol 1537
sesconciam 2147
singolos 914, 2 28
sont 1517
sorticola 914, 50 51
suso vorsum 919, 7
tabolam 879, 26 taboleis 912, 22 31 914, 15 26 27 58
Titoleiai 774
toli 1337 tolit 1326 tol(it) 664
Tosnos (Tusanus) 2028
Tuscolana 832
Volcanom 65
ou *et* uo *pro* uu
abavos 1571
aiquom 879, 27 aequom 1004, 995, 11 aeq(*uo*)m 1874

Digitized by Google

Aequorna 2192
aevom 1326
arduom 1517
comfluont 919, 13
clivom 2168
compascuos 919, 33 compascuom 920, 14 25
curvom 2163
Davos 1482
divom 1084
duovir 1606 2061 2072 2212 2222 2123 *cet.*
duomvir 1881 2217
duomviri 1488
equos 2167 equom 914, 28
Flavos 1469
floviom 919, 23 flovium 919, 6 7 9 13 19 21 29
flovio 919, 6 10 14 flovi 919, 23
ingenuom 1646
iniquom 919, 45
loventio 919, 17 iovent 557
mortuos 883 914, 72 1150 *ter*
Oinomavos 537
parvom 1874
perpetuom 914, 216, 27 927, 2, 16
queiquomque 912, 3 914, 4 6 47 67 68 *bis* 920, 8 25 28 33 35 50 84 *bis cet.*
quoia 914, 10 1004, 212 quoium 914, 5 29 920, 8 10
quoius 880 914, 2 quoiusque 914, 21 920, 76 1060, 3 29 84 92 102
quoi 914, 13 *cet.* quoique 1060 27 75 quoiei 882 914, 10 920, 68 quoieique 920, 3 6 32 45 99 quom 882 879, 9 18 *cet.*
rivom 919, 7 10
salvos 2208
senatuos 879, 9 17 21 23 senatuo 559
servos 1415 1665 servom 1006
suos 914, 3 *bis* 60 souom 990 suom 1060, 34 1152 1324 suvo 1516 1592 soveis 913
tou 1811
veivont 1752 vivont 1367 1703
veivos 1715 1627 1663 1753 vivos 1663 2108
Vitrovius 1661
Volcaci 1453 2313 Volchacia 1998
Volgani 557 Volcanom 65
volgei 1329
voltus 1610

o *omissa*
Comlnia (Comolenia) 1954
coptato 1060, 86 106 *coptamus* 872
Fertrio (Fertorius) 812
Maurte 570
Melerpanta 537

oi
Aloia (ἀλλοῖα) 1709 Cloil 2265
Aufidioi 1841
Coilius 258
coiperit 914
Coira 478 coir 1871 coirarent 2317
coirare 569 coirarare 938
coiraveront 558 coirav 1626
*C*oisis 2094
comoine*m* 879, 11
foideratei 879 3
foidere 1060
Foiri(us) 246
Idnoi 73
Iloiturgense *p.* 738
loidos 557 923 913
moinicipium 920 31 *quater*
moiro, moiros 1655
oino 865 oina 920, 21
Oinomavos 537
Oinumama 524
oinvorsei 879, 19
oitile 1116, 3
ploirume 865
Poinisius 2102
Voisienus *umbrice* 2097, 9

oe
coerare 1689 coeravit 1668
coerarunt 1688 1777 coe(r) coer 1788, coer 1106, 1107 1566 1669 1672 *bis*
moerus 703
oeti 920 32 oeti 1034, 6 8 *oeti* 2172 oetantur 920, 11
pleoris pleores 473
Poenicas 474 Poenicio 920, 75

ou *pro* u
abdoucit 880
adioudicari *vide* ioudico
adiouta 1811
Boufilio 612
clouacam 1108
clouacas 1543

Digitized by Google

Cloulius 111, 197
conflouont 919, 23
coniourase *vide* iouro
couraverunt 1812, 2109
Fourio 570 Fourios 512 Fourius 246 302 471 Fouria 2075
in doucimus 1116, 10 *cet.* in doucere 1116, 13 in doucebamus 1116 6
iniourias 919, 43
ioubeatis 879, 27 iousit 897 iouserunt 919, 7 iouserit 914, 12 iousise*t* 879, 9 18
ioudex 912, 15 914, 11 15 26 27 *bis* 36 38 *bis* 45
ioudicatio 914. 4 6
ioudicium 912, 2 914, 4 *bis* 6 *bis* 7 8 11 30 72 83
ioudico 912, 11 20 914, 37 72 82 920, 39 44 adioudicari 920, 62
iouro 912, 17 18 19 29 914, 18 21 23 coniourase 879, 13
ious 914, 6 12 19 31 89 920, 17 24 30 35 37 72 74 93 102 1004, 2, 3 *bis*, 18 20 23 29
loucarid 2329
Loucanam 880
Louceri 75 *d* Loukdei 75 *c*
Loucilia 539
Loucina 852
Nouceria 551
Noumerius? 636
[Noumbribus 1249 Noumbris 1300 Noubris 1188]
noundinum 879, 23
Ouf(entina) 486, 2304
plous 879, 19 21 *bis*
plouruma 846
Polouces 530
poloucta 1537
Poulilio 513
poumilionom 527
poublicom 834
prboum 54, *f*
souom 990 souo 1324 soueis 557 914, 50
tou*am* 1811
Toutia 1508
vivous 2103
P *pro* b (*vide etiam consonantes assimilatas*)
advocapit 473
cupa (cubat) 802 cupat 800, 801, 803, *b*
propom 64
Pup(ius)? 2130
Praepositiones transpositae separatae, vocabulo interposito
circa 914, 13 1060, 118
circum 1332
de 2059, 1 23 30 32 33 39
in 920, 90 988, 1, 33 36 41 2, 5 27 38 1060, 157
inavarities cessit (avarities incessit) 1329
ob 1059, 1, 14
pro 920, 27 74 76 80
Q *pro* c
Aqutius 603 Aquti(us) 1690
Aquillitani (Acilla, Achulla) 920, 79
Aesqullius 1716
Esqurai 489
Luqorcos 540
Maquoulna 521
Mirqurios 536 Merqurio 1429
oquoltod 879, 15
oqupatum 920, 25
Paq(uius) 1713 1716
pequdes 920, 14
pequariaru 1481
pequlatus 912, 69 988, 1, 5
pequnia 912 1679 pequ(nia) 1566 *cet.*
persequtio 920, 101
Proqilia 738
qulina 2104
qum 1655
quolundam 557
quom *pro* cum *et similia vide in* ou *et* ou *pro* uu
qura 1323
quraverunt 2135
qur 2178
Qusonius 2161
Sequda 2009
R *pro* d
arfuerunt 879, 2 arfuise 879, 21
arvorsum 879, 25
arvorsario 914, 20 *bis* 23
arvorsu 2311
r *pro* s
Percennius 1268

Digitized by Google

r *transposita*
Procobera *pro* Porcobera 919, 9 10 14
r *finalis omissa*
Bosta (Bostar) 598
Iuneo 800
censento 914, 72
Maio 596 776 786
Marma 472
Mate 802
Mino 548 696 *M*ino 597
Min(o) 777
Uxo 803, 1866
strato 1342
rogato 1342
r *omissa in reliquis sillabis*
Acacelini 803
controvosias 919, 2
Maci 803
magistes 1812
Prosepnais 533
suso 919, 8 susum 919, 7 8 15
s *servata*
Losna 529
triresmos 474
s *pro* r
Flusare 1034
honos 881
Lases 473
viasieis 920, 11 12
Valesius 1112
s *pro* x
us(or) 2107
s *pro* z
Setus 2257
Usalitani 920, 29
s *omissa*
exilium 914, 29 *bis*
s *finalis omissa, praeter cognomina graecanica velut* Mena, Hermia, Scopa
Aidile *nomin. pl.* 567
Catamitu (Ganymedes) 1403
Dite *voc.* 1150
Feidenati 667
Lagge 2222
Lare 243
lectu 1313 *bis*
libe (libens) 1581
locu 1023
militare 570
Olu 488
patronu 1880
Philarcuru 2111
Pisaurese 854
satiust 2169
Serapi 927, 1, 6
situst 846
suavei 846
Ticonu *gen.* 792
Tyrsu 2247
Veiviu? 2096
Verre *voc.* 2264
vocitatust 919, 17
T *pro* d
Alixentrom 536 Alixentr 524 Alixentros 535
at *pro* ad 1689
aput 1060, 15 34 120 1150
Creisita *pro* Chryseida *per anadromen* 526
Hortionius 928
t *omissa ante* l
slis 886 914, 10
t *graecanice addita*
osstua 1295
t *finalis omissa*
cupa (cubat) 802
emeru 829
vivon 1367
pos (*sequitur* tempus) 2153
probavero 567 probaru 1688
U *pro* au
frude 914, 64
u *pro* e
capiundeis 1004, 2, 32 33
condumnari 912, 10
deducundae 888
deferundo 914 19
deicundo 914, 31 1799 *bis*
deividunda 1059, 2, 25
ecu (heice) 804
emu(ndum) 255
erceiscunda 1059, 2, 55
faciundo 2136 faciunda 1106, 1854, 1108, 1562, 1572, 1634 faciundas 1565 *cet* faciundum 914, 150 53 1060, 58 *fa*ciundis 1108 faceiu(ndum) 1636
hice (heice) 803 *b*
legundeis 914, 19 988, 2, 15 legundis 914, 12

Digitized by Google

liburta 1799
me*tiun*dum 920, 97
moriundum 1337
quaerundai 914, 32
quolundam 557
referundum 995, 7 1060, 14 15 40 123 149 155
reficiundum 1060, 26 1714 *refi*ciundam 1108, 1621
scribundi 914, 18
veniundum 2128
u *pro* i (*v. etiam gen. tert. in* us)
aestumatio 914 41 46
aestumaverit 914 68 aestumata *varie flexum* 914 7 56 58 60 63 *cet.*
aurufex 1878
caputalem 876, 26
carissuma 1446 carisumae 2098
collegiu *genit.* 1561
covenumis 872
Cornuficia 1442
Crassupes 302
decuma 920, 83 1811
Decumius 583, Dcumius 585
exaestumaverit 918, 13
infumum 819, 10 14 20
facilumed 879, 28
lacrumas 1326
lubs 183 lubens 881
mancupum 920, 46 100 mancupi 2318 *bis*, 1650, 2144
Maxsuma 1715 Maxsumus 321 Maxuma 2153, 2115, 21 Maxumus 2216
*On*esumi p. 41, 2063
optumus 865, optumo 1456, 920, 17 opituma 1334 optuma 1451 optumae 1826
parisuma 880
*pii*ssumo 1555
ploirume 863 plouruma 846 plurumae 914, 55
*pontu*fex 1068 pontufex 1472 pontufici 2184
probisuma 1823 *probi*ssumo 1456
proxumus 914, 66 *cet.* proxsumus 912, 14 17 24 914, 54 61 62 68 920, 37 52 53 73 75 77 78 96 1059, 1, 43
sai*pis*ume 557
sanctissumae 1449
Septumieis 1442 Septumia 1442 2746 Septumius 1679 2100 Septum(ius) 1616, 1698
spatiarus 1610
surupuerit 1034, 14
testumonium 912, 3
Verguleius 1319
vicensumo 914, 21 vicensumam 919, 27
ultuma 1385
utarus 1585
u *pro* o
Apullonius 1367
cuncaptum 559
decretu 1561
Cumnios *volsce* 562
dunom 562 duno 843
Ladumeda (Laoumia) 525
facitud 547 *a*
Flusare 1034
Laudicaes 1595
lungum 1420
Maurte 570
Muscis (Moschis) 1572
? *ob*latud 553
Petrunes 804
Pilumina 1591 Philumina 1377, 1461, 1525
puplicus 914, 11 15 57
scitu 1006
Septunolena 555
Semunis 473 *bis*
speculu 1459
Terebuni 770
u *pro* y
Amuces 529
Amucos 530
Burria 1458
Calithuce 1848
Callituche 1553
Chrusarioni 1430
Corumbus 1409
crupta 1501 *bis*
cumatium 927, 2, 5
Dionusia 1879
Eruc(ina) 347 Heruc(ina) 2255
Glucera 1365
Hesuchium 1338
Hupsaeus 333 *bis*
Lucios (Lycios 993)

Digitized by Google

Lumphieis 1670
Lutoi (Λυττόεις) 514
Luqorcos 540
Lusia 1352
Lusimacus 2267
Marsuas 538
Martura 1247
muste 934
Nu*m*pio 2205
Nuphe 1710
Pilargurus. 1011, 1422 Philargurus 1033, 1422 Philarguru 2111 Philarcuro 1841
Prune 2208
Prothumus 1346
Pulades 932
*P*utius 918
Scumnis 1450
Seciolucus 526
Sibulla 354, 1392
Surisca 1888
Surus 1035 1434 1497 1593 1624 2236 2237
Suriaci 2250
Suria*cus* 1937
Trupe 1379
Truphera 1354 1425
Trupo 1364 1525 Trupho 1448
u *adiecta*
Acumis 1609
Alcumena 531
Archilavi p. 41 2063
Cnaeve 1961 1962 Cnevia 1963
comulateis 1034, 3
Langueses 919, 40
Lavis 525
Menolavus 1602
Oinomavos 537
*o*quoltod 879, 15
ossua 1010 1109 1389 osstua 1295
quolundam 557
uu *pro* uo
Cluvius 1667, 1608
duum virum 927, 6 36
Iuvent 1035
suuo 592 1671
vivus 1757
Vulius 1688
u *geminata*
arbitratuu 919, 26
fuueit 1385
Fuulius 2083
Iuulius 2180
iuus 988, 1, 39 2, 3 27
lacuus 1617
Luuciae 2325
Luuceius 934 *bis* Luucius 2084
luuci 912, 3
Muucius 919, 5 29 37 920, 1 4 13 15 27 28 29 33
Muudinus 2318
muunien(da) 2318
nuu*tricis* 1597
pequlatuu 988, 1, 5
puupae 1597
Puupius 2205
Ruubius 1436 1592
Suura 434
uutei 1004, 1 35
. . . uu . . . 912, 32
u *omissa* (*vide etiam* q *pro* c)
aicum 2295
alis 1034
Anavis 1165
Asclaronon (Asculum) 946
Barnaes 1315
Caecilis 1175
Cintius (Quintius) 1187
Clodis 1889
*C*oisis 2094
cottidie 1060, 1, 16
Maurte 570
Mnnaes (Munnaeus) 1448
mortus 934
Nicostrats 2322
opseqens 1587
Patlacius 1655
poplom 477 poplo 876 993 *poplod?* 545
queiqomque 920, 25
Ragonis 1282
Remis 1283
Sectilis 1292
tableis 920, 46
Treblanus 2187
Tusanis 1313
ungentarius 1433, ungentariei 1590 ungentario 1736
u *omissa inter duas vocales*
aeum 1610

Digitized by Google

Asuia 1581 1641
Betui (Betuvius) 2117
Canui (Canuvius) 2090
fluio 919, 9 fluio 2318
Flaus 128
Iuanalaria 1321
iuenta 1574
Iuentia 1222
noembres 1164
noicia 1151
Orcuio 724
Salluius 991
Vesuies (Vesuvii) 2261
vius 1636
vocabula composita seorsum scripta
ab alienare 920, 11 15 *ter* 16
ab iuraverit 1060, 113
ad tribuere 1060, 41 *bis* 42 43 *bis* 79 82
ad tributa *ter* 2318
ad versus 1060, 18 107 ad vorsu 1143
ante ea 920, 74
ante quam 914, 36 44 82 920, 89
cis alpeina 1059, 1 7
dum taxa 1912, 12 914, 33 34 920, 38 1059, 1, 27 36 2, 18
ex actum 920, 72
ex poliend 1368
in aedificatum 1066, 70
in doucimus 1116, 10 in doucebamus 1116, 6 in doucere 1116, 13
Inter amnium 2318
inter ibei 879, 21
intro mitat 919, 31
intro vocabuntur 914, 72
ita que 995, 2, 18
iuris dictio 920, 35
male feceris 1325
manu mittere 1332
ob venerit 1060, 21 27 30
plebei scitum, plebe scitum, plebi scitum 912, 7, 15 920, 2, 3 6 9 10 15 19 22 *bis* 29 40 41 42 43 988, 2, 7 11 17 1059, 1, 29 39 1060, 52 72 93 103 *bis* 159 161
post ea 914, 86 post ea quam 920, 14 70
post hac 879, 13 912, 16 920, 28
post quam 920, 19
prae esset 1059, 2, 43
praeter ea 710, 30
pro co(n)s(ule) 379, 920, 37 *cet.*
pro curatore 920, 69
pro ioudicatod 2311
pro praetore 920 37, 983, 1025
pro portioni 1060, 38
pro posita 1060, 148
pro q(uaestore) 372, 373
propter ea 1116
- *que* censor que 926, 8 id que 920, 78 988, 1, 4 1034, 15 quem quom que 1034, 9 scribeis que 988, 1, 5
qua re 881
quei quomque 914
quei ve 914, 13 *bis*
quo? ad 885
quo circa 1060, 104 118
quo magis 914, 74 87 *bis* 920 12 1004, 2, 13 1060, 117 157
quo minus 912, 7 914, 9 25 36 70 71 919, 33 34 920, 9 11 25 36 84 1004, 2, 29 1059, 1, 52 2, 21 1060, 63 162 163
quo modo 914, 49
quot annis 914, 15
quotiens quomque 914, 48
satis datio 1060, 1, 15 satis dato 920, 15 satis datum 1059, 1, 19 31 satis facere 914, 60 61 64 75 82 919, 25 1059, 2, 6 16 18 39 39 1060, 42
sub legere 988, 2, 18 1060, 106
sub rogare 1060, 99
venum dare 1034, 8 *bis*
vocabula scribendo coniuncta
aacetereis 988, 2, 29
aquo 1059, 1, 7 2, 9 38
amatre 1874
abeo 1060, 161 1060, 148 154
abrivo 919
adcircum 2097
adeum 1060, 8 adeam 914, 65 adeos 1060, 150 adeas 1059, 160 162
adterminum 919, 13
mecum 1327 secund 914, 34
demaiore 919, 31
depagi (sententia) 1333
depecunia 1060, 44
desuo 1756 desua 1043
elege 1060
exeis 1060, 96
exformula 995

Digitized by Google

extaboleis 914
inagro 1554 inagrum 1404
inalbo 1059, 1, 25 1060, 18
inarcem 1517
inavarities 1329
incastelum 919, 17
incastreis 1060, 101
incetero 919, 33
inconsilium 914, 71
indecurionum 1060, 106
indiebus 1060, 24
indemortuei 1060, 87
inea 1059, 1 21 32 42 1060, 27
ineo 1059, 1, 47 2, 58 1060, 109 118 127 130 131 160
ineum 1059, 2, 21 45
ineorum 1059, 22 22 26 53 56 1060, 108
inearum 1059, 1, 46
ineis 1060, 27 142
inieis 1060, 56
infiscis 914, 67
infloviom 919, 7 9 19 22
infontem 919, 12 22,
infronte 1346
inGallia 1059, 1, 72, 26 53
inheredem 1059, 2, 45
inintegrum 1060, 118
inItalia 1060, 118
inious 914, 19 inius 1059, 1, 10 13
iniure 1059, 1, 31 2, 47 17 36 45 1060, 113
inlatitudine 1060, 39
inlegione 1060, 10
inloco 1060, 53 78 138
inlongitudine 1060, 39
inmanu 914, 51
enManicelo 919, 12
inmontem 919, 19 20
inmunicipio 1060, 94 98 121 126 135 136 138 inmunicipieis 1060, 82 157
inpartei 1060, 25
inpopuli 926, 76
inpoplicum 919, 25 27 35 inpublico 920, 74 inpublicum 920, 74
inprivatum 920, 27
inqua 1060, 30
inquibus 1060, 136 208
inre 919, 2
insenatu 914, 22 insenatum 1060, 106 128 131
intabula 1060, 18 intabulam 1060, 15 intabulas 1060, 3 4 11 39 148 155
invinculeis 919, 43
nequis 879, 4 10 914, 10 16 30 38 70 84 *cet.* ninocias 1572
obeas 919, 43
proconsule 899
quodie 914, 63 1060, 36 63
quoquis 914, 44
seiquis 914, 5 34 37 76 82 919, 43 44 920, 25 30 988, 4 1059, 1, 13
Vocabula initio nel medio imminuta
Metio, Prometheus 539
Opergiu, Opitergiu 971
Ris, Paris 534
XS *pro* X
Alexsa 1878
Alexsander 1464 1561
Alexsandrea 341
Axsius 343
auxsiliariei 1822
auxsilium 1326
Buxsus 1506
coniunxs 1329
Coxsa 1787
Coxso 2114
deduxsit 920, 23
Dexsonia 1585
deixsistis 1116, 5 dixserunt 919, 3 deixserit 1059, 2, 34 deixserint 1004, 2, 33
deilexserat 1874
dum taxsat 912, 12
duxserit 1059, 2, 20
exsigatur 920, 72 exsigito 912, 9 exsacto 1574
exscep*tum* 920, 22
exsitu 1418
Exsodium 1196
exstrad 879, 16 29
faxseis 892 faxsit 920, 25 84
felixs 1418
interrexs 1561
lexs 912, 13
Maxsuma 1715 2144 2156 Maxsumus 321 2079 Maxsimus 1358
noxsiae 1059, 2, 33
proxsumus 912, 14 17 24 914, 54 6 62 68 920, 37 52 53 73 75 77 78 96 1059, 1 43 proximum 1820

Digitized by Google

saxsum 882
senexs 1332
Sexstianus 1557
vixsi 1332 veixsit 1329 vixsit 1755, 1587 vixsere 1332
uxsor 1349, 1541, 1637, 1747, 1867, 2105, 2112
Y *pro* u *vel* i (vide p. 12)
Clyte 1641
Dionysi(us) 1590
Eurysaces 1333
Eutychia 1151
Geryones 1080
Glycerae 1450
Hedylo 1408
Hyciae 2098
Hyminis 1304 Hymninis 1404, 1584
Hypsaeus 333 Ypsae(us) 334
Lampyrini 1353
Lyco *abl.* 989
Lysias 1766
Myrio 1479
Mysei 991
Phylades 1862
Pylax 1624
stygia 1610
Sibylla 354
Sylla 292
Synistor 1601
Z *admissa*
Cezartle *etrusce* 1981
Coza Cozano 54
Praesenzia *etrusce* 2033
Zenatuo *falisce* 559
Zertenea *falisce* 802

DECLINATIO

nominativus singularis (*vide etiam* o *pro* u *post* u)
in os
Alfenos 1164
Alixentros 535
Amucos 530
Antonios 2340
Appios 868
Archelaos 934
atos 539
Avilios 607
Casios 625
coloponios 2238
Condetios 560
Cumnios 562
Dionisios 2256
Ebrios 525
filios 540 865
Fourios 512
Garos 2204
*ma*ximos 474
Luqorcos 540
Metilios 586
Micos 523
Mindios 560
Mirqurios 536 Mircurios 1500
Novios 522
Oinomavos 537
Oilios 525
Pacios 813
Painsscos 538
Pilonices 540
Placentios 549
Plautios 522
Pobleiios 492
praifectos 2305
primos 474 *bis*
Prontanos 2162
Simos 526
Sirpios 814
Soresios 525
Specios 554
Tapios 767
Tarquinos 1940
Taseos 540
Tosnos (Tusanus) 2028
tribunos 570
vecos 834
in o *pro* os, om
Acarcelinio 803 6, 804
Acilio 718
Anaiedio 840
Anco 807
An*io* 1545
Anicio 7586 592 594
Aprufenio 561
Aptronio 561
Atilio 507 508
Aulio 1968
Bab*io* 75, 6
Bla*s*io 845
Bonfilio 612

Digitized by Google

Caleno 506
Camelio 621
catino 2309
Cervio 836
Cestio 636
Cio 767
Claudio 2304
Clipeario 807
Comio 639
Cominio 834
Coriario 642
Crestocro 1966
Cupio 650
Dindio 655
Epoleio 656
Fabrecio 665
Fertrio 812
Fourio 570
Herenio 680
Hinoleio 831
Hirmio 808
Iunio 492, 539
Gabinio 503, 505, 506
Lainio 2305
Lorelano 686
Macolnio 691
Magio 840
Malio 834
Mamio 695
Marcio 796 798 803 *b*
Manxomo 796
Maxomo 800
Mecio 797
Metio 539
Modio 75 *b*
Munatio 561
Mutilio 699
Ocriclo *cognom.* 497
Opio 708, 709, 712
Orcevio 720 Orcuio 723
Ovio 486 Oveo 725
Pla*utio* 732, 734
Pescno 736
pocolo 478
Popaio 859
Poulilio 513
Ptronio 729
Pulio 75 *a*
Ravelio 834
Roscio 754
Saufio 755
Setio 539
Selicio 758
Setorio 817
Tampio 763
Tapio 768
Taseio 540
Terebonio 564
Terentio 561
Tertineo 808
Tetio 850
Teupilo 1140
Tito 804
Turpilio 561
Turpleio 572
Usoro 787
Vatronio 780
Vecineo 800, 801 *bis*
Vetio 843
Voltio 800
Vomanio 815
in is
alis 1034
Anavis 1165
Brutis 2039
Caecilis 1175
Caesidis 1725
Clodis 1189
Coisis 2094
Furis 1396
Mercuris 528
Purtis 793
Ragonis 1282
Remis 1283
Salvis 1396
Sectilis 1292
Statis 2265
Tusanis 1313
Varis 2085
Vitis 5038
in i *ex nomin. in* is, ius, ium *passim.*
in om
*arcen*tom 474
captom 474 *ter*
pocolom 475, 476, 477, 479-483
in ies es e ei *praeter nomina graecanica*
in ies es e *mascul. gener.*
Aciles 526 542
Afaries 1724
Aises 524

Digitized by Google

Aiedies 811
Alies 847 *bis*
Amuces 529
Ate 2002
Aule 2026
Cnaeve 1962, 1964
Eurysaces 1333
Hatile 1903
Maraie 1728
Menates 565
Mnnaes (Mannaeus) 1448
Oreste 526
Pabate 1920
Parnaces 1593
Petrunes 804
Pilades 1762
Phylades 1862
Plenes 806
Polouces 536
Poloces 529
quei 880, 881, 1811 *cet.*
Same 2017
Sartage 2019
suavei 846
Visnie 1996
in a *masc. gentil.*
Caecina 2067, 2068
Cotena 559
Herina 2011 Haerina 2005 Haerinna 2004
Pergomsna 1975
Pleina 796
Poena 2071
Salvena 558
Scansa 2007
Sora 1123
Tarcna 1939
in as
Celias *etrusce* 1969
Cnevias *etrusce* 1975
Pharnas (Pharnaces) 1035
Trpas (Trupas) *etrusce* 1966
in e *vel* is *femin.*
Acumis 1609
Alsis 525
Calithuce 1848
Callituche 1553
Creste 1381, 1579, 1601
Elogime 841
Erotis 2111
Euprosine 1764
Lavis 525
Muscis 1572
Nuphe 1710
Otanis 2060
Pyllis 1762
Scumnis 1420
Tropime 1600
Thabis 1793
Telis 531
in o *gentil.*
Anto 2156
Caspo 2069
Cenco 2002
Pedo 2224
Spedo 1980, 1983, 1984
Veratro 2026
Vetto 2224
in os *tertiae*
Iovos 528
opos 487
Venos 533
in os *quartae*
macistratos 474
genitivus singularis in as *et* ais
familias 912
Prosepnais 533
in ai *et* a
Aecetiai 475
Antulai 783
Appiai 1605
Artoro mai
Belolai 477
Catia 2309
Coira 478
Comlniai 1954
Deia 1775
Duelonai 879, 2
Eppuleiai 1475
*faci*undai 914, 58
familiai 1827
Feroniai 1820
Fortunai 2301
Glabrai 1349
Gemelai 673
Lavernai 480
Libera 1775
Libitina 1381
Mamullai 1475 *bis*
Muniai 1829

Digitized by Google

Numtoriai 702
Ofilliai 1654
publicai 1551
pulcrai 1324
quaerundai 914, 32
restinctai 927, 2, 20
Romai 522
Rufai 1654
Sehiai 754
Serviai 1551
Titoleiai 774
Vehiliai 2308
Virriai 1035
vitai 1574
in aes *et* es, os
Aquilliaes 1348
Aules *masc.* 2026
Cominiaes 1703
Dianaes 1674
Laudicaes 1595
Monimes 1073
Pesceniaes 1595
in ei
Alexandrei 1358
cogendei 892
*col*legiei 2319
colonei 920, 43 66 78
compagei 932 *bis*
damnei 1059, 1, 7 14 18 21 30 31 33 40
depugnandei 1060, 112
dissolvendei 892
domei 2120
Drutei 2094
ex portandei 1060, 66
fanei 1034
furtei 1060
infectei 1059, 1, 7 14 18 21 23 30 31 33 40
leiberei 920, 76
locei 920, 5 6 24 27 45 49 63 *bis* 64 65
magistrei 932
mandatei 1060, 111
Marcei 1333 Margei 1333
ostiei 927, 1, 10
pagei 932
Papei 1946
Philomusei 1863
populei 914, 60 63 66 920 24 33 80
Romanei 920, 14 13 15 21 22 24 29 75 76 78
suei 914, 60 *bis*
tribuendei 914, 65
vicei 1136
vinei 920, 95
utendei 1060, 82
volgei 1329
in ei *et* i *vocabulorum in* ius, ium, *praeter nomina propria, quae in* i *ubique declinantur*
aedifici 920, 3, 99
benefici 989
conlegei 1455 (c)onlegi 921 1395 *con*legiei 2319
consili 914, 57
cultrari 1602
feili 1073
foci 2317
municipei 1059, 1, 6
municipi 2110
portori 1004, 2, 34
veici 1871
in u *graecanice*
Collegiu 1561
in us, os *tertiae*
Caesarus 1096
Capitonus 1541
Caponus 2253
Castorus 912, 17 Kastorus 1116
Cererus 924 Cerer(us) 1551
hominus 920, 60 63
Honorus 927, 11, 11
nominus 879, 8
partus 912, 12
patrus 2125
praevaricationus 920, 38
Ticonu 792
Vilos (Vilus) *ex nomin.* Vile *seu* Vele *etrusce* 6909
Venerus 923, 2255
in es *et* eis
Apolones 560
Aules 2026
Calaes *masc.* 1710
Cereres 398
Erones *masc.* 1843
parenteis 1327
Salutes 482
in i, o, os *quartae*
laci 984
senati 919, 4 920, 31 senatuo 559 senatuos 819 9, 17, 21, 24

Digitized by Google

dativus singularis in a
Erucina 2202
Feronia 850
Fortuna 585
Loucina 546, 852
Marica 856
Martha? 1663
Matuta 857
Minerva 1201 Menerva 558
Tuscolana 832
in ai
am*an*tissumai 1585
Agniaei 2140
Clodiai 1626 *bis*
coloniai 1683 2110
Concordiai 364
familiai 484
fileai 522
Glycerai 1626
Hilarai 1837
Loucinai 547
Manliai 1619
Maxumai 2144
Menervai 554 Minervai 558
Munniai 1539
Oppiai 1642
poblicai 550
Rufai 2158
Sentiai 2144
Titiniai 1349
Vergiliai 1837
Urinatiai 1997
in e
Abelese 1880
Amande 2150
Apolone 831
Bononie 2140
Detrone 556
Diane 849, 1459
Erinie 838 Erine 838
Forte 1139
Fortune 571
Merre 2200
Pacedie 1530
Plenese 1880
State 563
Vesune 562 838
Victorie 840
in ei *secundae*
alei 1060, 98
alterei 914, 76
in e *tertiae*
Diove 545
Hercule 1485 Hercele? 532
Iove 842
Iunone 853
lictore 1405
Marte 866
matre 858
Maurte 570
merente 2200
patre 838, 2297
plebe 920, 41
Sacricoste 842
Salute 860
vetere 920, 17
Victore 1125
in ei
aetatei 557
Apolenei 848 Apolinei 918
captionei 1059, 1, 45
*D*iomedei 1417
[D]iovei 1125 Diovei 2155
Felicitatei 1464
fraudei 914, 28
heredei 920, 68 1060 49
Hercolei 1499, 1873 Herculei 1463, 1665
Iovei 532, 558
Iunonei 546, 558, 837
leegei 912, 26
maiorei 914, 60 75
Martei 870
Mavortei 1419
operei 920, 98
patrei 1042
plebei 912, 7 914, 81 920, 2 3 9 10 13 15 22 *bis* 29 988, 2, 7 11 17
praeconei 988, 2, 34
Quiritei 837
quoiei 882 914, 10 920, 2 3 9 10 13 15 22 *bis* quoieique9 20, 36 32 45 99
redemptorei 1060, 49
salutei 989
Seispitei 1462
tibei 542, 1453, 1811 *cet.*
Vediovei 1142
Venerei 2202
virtutei 880
voluptatei 1326

Digitized by Google

urbei 1060, 4
in ei *quartae*
senatuei 1116 12
in oi *secundae*
Aufidioi 1841
Idnoi 73
accusativus singularis in om (*vide etiam* o *pro* u *post* u)
Alixentrom 536
donom 448 dunom 562
Epiom 553
floviom 919, 23
honc 865
locom 835
Luciom 865
*m*onimentom 1453
poplom 474
poublicom 834
propom 64 probom 59 *f*
sacrom 549
Scandilio 2021
*v*eicom 553
Volcanom 65
in o
Antioco 883
Clementiano 1459
dono 854, 2128
faciendo 1545 faciundo 1668
Genio 1152
Lemurino 919
viro 865
oino 865
in im (i)
basim 1499 bassim 1549
parti 560
turrim 1542
ablativus singularis in d
airid 569
altod 474
Benventod 64
castud 541
conventionid 879, 23
dictatored 474
Gnaivod 880
Hinnad 869
Idnod 73
Ladinod 72
laivad 553
Luad 553
loucarid 2311
ma*cistratud* 474 magistratu*d* 879, 12
marid 474
mereto*d* 865 meritod 564
moltaticod 561
navaled 474
*no*minid? 553
opid 917
*opsidione*d? 474
*o*quoltod 879, 13
poplicod 879, 15
po*plod* 545
praidad 570 praedad 474
praesente*d* 474
preivatod 879, 16
pucnandod 474 *bis*
sententiad 559, 879, 9 17 21
... cod 551
... id 551
... vad 551
in ei
faenisicei 919, 37
fontei 919, 6
Loukdei 75, *c*
omnei 1059, 2, 28
partei 1060, 23, 27
virtutei 882
in i
continenti 1060, 56 *melius inter adverbia ponendum censet Hubner* p. 218
deditioni 920, 23
fatali 1610
Genuati 919, 34
hereditati 926, 23
heredi 920, 23
luuci 912, 5 luci 912, 17 21
Louceri 75, *cb*
marmori 1332
nomini 1849
parti 914, 51
praesenti 920, 74
proportioni 1061, 38
sanctioni 914, 56
silici 1510
sorti 914, 53 54 920, 16
vectigali 1004, 2, 36
in e *vocabulorum in* is
Flusare 1034
mesene 1034
servile 2138

Digitized by Google

Viminale 1329
Vendupale, Vindupale 919, 9
in u
consoltu 835
decretu 1561
senatu 835
vocativus in e
Dite 1150
Lagge 2222
Verre 2264
nominativus pluralis in ai
Clipeai 806
datai 379, 30
tabelai 879, 30
Tampiai 2155
in a
matrona 854
in es,
Atilies 544
Cavaturines 919, 40
conscriptes 872
coques 1484
Dectunines 919, 38 40
duomvires 1302
lanies 1140
magisteres 586 magistres 1484, 1827
magistes 1812
Memies 286
Mentovines 919, 38 41
Modies 1819
Pacuies 562
ques 879
rosaries 1141
Saranes 544
turarie(s) 2322
Vesuies 2261
Vituries 919, 37 42
in eis
Alfieis 1346
Cavaturineis 919, 38
Clodieis 2131
coronar*ie*is 1141
eeis 879, 4 566
eisdem 914, 27 1046
eis 912, 16 23 914, 26 56 67 919, 29
facteis 920, 28
feilieis 1541
gnateis 914, 77
heis 1523
Herennieis 1523
heisce 923
ieis 927, 3, 2
Italiceis 1018
leibereis 1537
libereis 920, 75
liberteis 2137 2322
magistreis 558, 907, 1139
Minucieis 919, 1
pageis 1790
populeis 920, 75
publiceis 920, 29
Roscieis 2266
Rufeis 919, 1
Septumieis 1442
serveis? 1508
staedieis 1541
Tossieis 2252
turareis 2323
Vertuleieis 1537
violarieis 1441
vireis 914, 14
in is
Aulis Vibbis 1527
filis 1527
hisce 919
is*dem*
libertis 1346
magistris 2206
ministris 930
optantis 557
parentis 1324
Veituris 919, 25
in e
aidile 567
Falesce 558
ploirume 865
III vire 908
in ei *vel* i *longo*
agrei 920, 24 93 1004, 1, 12
alternei 473
amicei 1004, 1, 7
*aux*siliariei 1822
Blattii 2158
ceterei 988, 1, 35 37
cisiariei 1480
*Cl*audiei 1577
colonei 920, 45
createi 920, 77 1060, 24
datei 914, 57
designatei 1059, 25

Digitized by Google

duo virei 1463
*duo vir*ei 2312
factei 920, 77 81 1004, 1, 4
feilei 1801 filei 1754 fiłłei 1662 1756
foideratei 879, 3
fructei 1004, 1, 18 26 31
illei. 1567
institutei 988, 37
invitei 919, 36
ipsei 1004, 1, 32 2, 26
eidem 912, 17 988, 1, 11 16 20 24 28 1106 *bis*
iei 834, 988, 1, 3, 17 30 2, 4 15 1059, 1, 48 1060, 24
Italicei 873
Iuliei 1142 *bis*
iusei 914, 63
iustei 914, 67
hei 1332
lectei 914, 14 19 20 21 26 27 38 988, 1, 41 2, 4 25 31
legatei 995, 3 1060, 153 leiberei 876 libertei 2159
librarei 1060, 60
magistrei 926 macistrei 2203
ministrei 1480
Mysei 991
*n*atei 1457
numei 474 *bis*
oinvorsei 879, 19
patronei 1651
piei 934
Poppaeei 2110
*praef*ectei 1744
Praenestinei 1480
posterei 1004, 1, 6
profanei 1467
publicanei 1004, 2, 36
IIII virei 1552
quei 557, 876, 919 queique 1457 ququei 557
reliquei 1060, 151
restitutei 993
Romanei 914, 77 988, 1, 8 12
Saloniei 1515
servei 876
scriptei 1004, 1, 6 2, 25
socei 1370 sociei 1004
solitei 920, 82 988, 2, 21 24
solutei 920, 100
sublectei 988, 1, 42 2, 4 31
thurari*ei* 2322
virei 879, 19 21 914, 21 920
ungentariei 1590
usei 1004, 1, 18 26 31
in eis *tertiae*
ceiveis 914, 77
fineis 919, 3 6
pelleis 1034, 16
in is
finis 919, 13
Freis 1662
ioudicis 914, 38
mendacis 274
*prai*toris 545
genitivus pluralis in om *et* im
Aisernim 65 *c d l* Aiserniom, Aiserninom 65 *b g h k*
olorom 474
Romanom 16, 17 Rom*anom* 18
souom 990
in o
Aisernino, Aisernio 65 *a b f i*
Caiatino 62
Caleno 61
Corano, 56
Cozano 54
duonoro 865
duo vir *passim*
Paistano 66
Romano 19, 20-26
Suesano 59
Tiano 60
in um
deum 2095
duum virum 927, 1, 83 6, II virum 920, 38
eum? 1060, 52
fabrum 1474
inferum 1673
leiberum? 1326
pleibeium 2317
serrarium 1455
socium 879, 8 920, 21
trium virum 914, 13
Veiturium 919, 32
in um, om *et* ium *tertiae*
Langatium 919, 6
municipium 1060, 145
parentum 1676

Digitized by Google

poimilionom 527
Thermesum 1004, 5, 7 11 Thermesium 1004, 1, 2 Termensium 1004, 1, 32 2, 24 28 Thermensorum 1004, 1, 27
dativus pluralis in as
Corniscas 568
devas 568
in is
socis 1368
in eis
ameiceis 1326
Caedicianeis 1573
cetereis 988, 2, 26
certeis 1060, 66
coloneis 1683, 2110
*do*mneis 926, 27 domineis 1567
fruendeis 920. 85 1060, 74
eeis 879, 5 25 eis 1004, 1, 8 34 2 33 ieis 927, 3, 12
incoleis 2103 2110
inferieis 1610
leibereis 920, 8, 995, 9 *le*ibreis 1717 libereis 920, 75
liberteis 1375, 1423
locandeis 920, 85
*lo*ceis 882 loceis 1060, 69
Lumphieis 1670
maritumeis 1004, 4, 31
moinicipieis 920, 31
noteis 1326
olleis 988, 1, 5
Papieis 1573
*p*atroneis 1519
Pisideis 1004, 1, 10
portorieis 1004, 2, 31 33 (*abl.?*)
postereis 995, 3 2663
propinqueis 2209
publiceis 920, 85 1060, 69 73 82
purgandeis 1060, 50 51 69
scribeis 988, 1, 3
serveis 1060, 82
singuleis 2103
stipendiarieis 920, 78 81
soueis 914, 10 sueis 1060, 114 1663 1373, 1624, 1630, 1634, 1443, 1519, 1554, 1572 suieis 1371, 1457
summeis 557
tributeis 1060, 73
tuendeis 1060, 74
*viasie*is 920, 11
vicaneis 920, 11
vieis 1060, 50 *bis* 69 utreisque 1703
viveis 1384
accusativus pluralis in eis
Alpeis 1059, 2, 26
baseis 1500
calleis 920, 26
claseis 474
civeis 1004, 2, 19
Decembreis 988, 17 16 20 24 28
fineis 959, 3 28 1004, 1, 13 2, 33 36
Genuateis 919, 5
naveis 474
Octobreis 994
omneis 919, 43 988, 1, 32
Penate*is* 912, 24
ponteis 904
Quinctileis 1034, 2
tristeis 1470
turreis 1556, 1545
in is
aedis 904
Aprilis 1293
Cartaciniensis 474
Decebris 1267
finis 92
litis 914, 68
municipis 1060, 160 163
Noubris 1188
Octobris 920
omnis 474, 914, 15 59 *bis*
pauperis 1325
pleoris 473
Quictilis 1174
Sextilis 919, 44
turris 1608
ablativus pluralis in es
Cavaturines 979, 39
Mentovines 919, 39
nuges 876
in eis
aedificieis 920, 72 1004, 1, 20 24 5, 23 28
aesculnieis 927, 2, 9
aestumandeis 914, 58
agreis 920, 20 29 *bis* 72 88 1004, 1, 20 24 2, 23 27
alieis 892

Digitized by Google

anneis 914, 13 66 1060, 99
annueis 1060
antiqueis 892
Argeis 1017
a*st*utieis 557
auctorateis 2103
bonéis 1567
capiundeis 1004, 2, 32 33
castreis 474, 876, 1060, 91
causeis 1060, 60
certeis 1060, 60
cetereis 988, 2, 29
coloneis (colonia) 1060, 83 142 157
comitieis 1060, 132
conciliaboleis 914 31 *bis* conciliabuleis 1060, 83
conscripteis 1060, 124 133 135 conscreipteis 1060, 109
controvorsieis 919, 1
crasseis 927, 2, 2
dateis 1059, 2, 13
decurieis 988, 2, 40
digiteis 914, 52
doneis 892
eeis 879, 5 eieis 416, 11 12 ieis 1004, 1, 5 15 17 18 20 24 2, 16 24 34 eisdem 1109, 1, 42 49 2, 42 43 1060, 56 59 70 *bis* 75 76 155
facteis 881
foreis 914, 31 1060, 83
heisce 914, 8
illeis 1034, 3
integreis 1060, 54
inviteis 919, 40 920, 89
iudicieis 1059, 2, 13
iumenteis 1060, 67
iurateis 1060, 48
iusseis 1059, 2, 14
Laverneis 1787
legateis 920, 154
legundeis 988, 2, 15
leibereis 995, 2
libreis 1060, 155
loceis 920, 2317, 72 1004, 1, 20 24 2, 23 27 1060, 27 39 70 72 73 75 80 82
ludeis 1060, 64 137
meriteis 1330 1409
mieis 886
multeis 1332
moinicipieis 920, 31 *bis* municipieis 1060, 82 142 157
noneis 988, 1, 10 14 18 22 26 30
olleis (illis) 1734, 3
oficeis 1384
oppedeis 914, 31 28 oppideis 1004, 2, 23 28
pageis 1136
plostreis 1060, 62
postereis 995, 2
praefectureis 1060, 83 143 157
primeis 988, 1, 10 14 927, 3, 13
proxsumeis 912, 19 17 24 914, 62 68 77 920, 37 53 73 78 96 1060, 24 41 144 153
popliceis 912, 31 919, 58 publiceis 920, 56 70 1060, 80
Puteoleis 927, 3 9
rostreis 914, 36
secundeis 988, 1, 13 22 sacrieis 1108
seneis 927, 2, 8
singuleis 1060, 92 102
socieis 474
sublegundeis 988, 2, 15
sueis 1004, 1, 8 9 soueis 557 846
taboleis 912, 22 31 914, 15 26 27 58 tabuleis 920, 70 tableis 920
tertieis 988, 1, 30
trientabule*is* 920, 31
venerieis 1770
*vi*asieis 920, 11 12
vieis 920, 26 1060, 56
vireis 914, 15 20
vobeis 1116, 11
abl. plur. in os
navebos 474
trebibos 23
declinatio nominum graecanicorum
Antiocinis *gen.* 1764
Andracini *dat.* 1758
Danatidi 1997
Danaene *acc.* 1150
Dorini 2108
Hymninis 1584
Hymnini 1404
Lampyrini 1353
Parnaceni 1409
Stectini 1409
declinatio inusitatior
Asclaronon *gen. pl.* (Asculanorum) 946

Digitized by Google

balneas 1493
caementa *fem.* 927, 2, 21
collegiu *gen.* 1581
Dectuninebus (*abl. a* Dectunini) 919, 39
Ede (*abl. ab* Edus) 919, 14 Edem *acc.* 919, 7, 13
eo *dat.* 1060, 53
Herclo (*dat. a nomin.* Hercles) 843
illae *dat. fem.* 2138
Serapi *gen.* 927, 1, 5
termina *nomin. pl.* 919
Thermensis *dat. pl.* 1004, 1, 9
accusativus pro ablativo:
ameicitiam 920, 75
fenestram pariete(m) opstruito 927, 2, 15
in eum agrum (possidebit) 920, 14
in agrum compascuom(pascet) 920, 14
in amicitiam manere 920
in pompam (ducei opus erit) 1060, 64
in provinciam erit 920
in terram Italiam (fuit) 920, 1
in eam tribum (censento) 914, 77
in urbem Romam (domicilium non habeas) 914, 12 in urbem Roma(m) (sunt) 1060, 20 in urbem Roma(m) reficiundas curet) 1060, 26 urbem 1060, 50
quantam pecuniam quaeque via locata erit, 1060, 48 (*contra* quamta pequnia locaverit, 37)
ablativus pro genitivo;
maiore parte 919, 31
ablativus pro accusativo.
extra pariete 927, 1, 16
extra terra Italia 920, 50
Genuenses videtur oportere 919, 44
inde Apeninum iugo recto 919, 18 eos... solvi...
in montem Bergiemam infumo 919, 19
in montem Lemurino infumo 919, 11 (*contra* inmontem Lemurinum summum) in perpetuo habeto 914, 15 (*at* v. 27 in perpetuom sient) ex ea regione in rivo Vendupale 919, 9 (*contra saepe* in rivom, in montem)
in terra calcis... partem... indito 927, 38
in via poplicam campanam 1820, 4
neve in senatum neve in decurionum numero legito 1060, 106
nive angolaria altiorem facito 927, 2, 23
nive maiorem caementa struito 927, 2, 23
ob fidelitate et oficeis 1384
ob meritis suiis *ad n.* 1384
pecuniam in ludos aut in monumento consumere 1688, 6 inmanu palam dato 914, 51
portulaque tegito 927, 2, 6
quantum... in longitudine et in latitudine erit 1066, 39
trans curione 920, 21
genitivus pro nominativo
Macedonis lictoris *bis pro* Macedo lictor 1380
infinitivus perfecti post volo *verbum* 879
litterae in vocabulis ordine transpositae
Pmo *pro* Pom 159
f. M. *pro* M. f. 765
Coniugatio inusitatior
adsient 914, 32 927, 3, 10
adessint *futur.* 914, 63
advocapit (advocabitis?) 473
cavitum 920, 67
danunt 1150
deda (dedant dederunt) 691
dixti 2174
faxseis 892 faxsit 914, 25, 84 faxit 914, 25 2311
mercassitur 920, 71
potisit 879, 28 possitur 920, potesse 1337
siet 912, 21 914, 2 *bis* 3 *bis* 10 *bis cet.* 919, 6 920, 2 25 33 *bis cet.* sient 879, 30 914 24 27 28 920, 28 37 89
spatiarus 1610
surupuerit 1034, 14
utarus 1770
imperativus
abei 1324
estod 2311
faeitud 547
fundatid 2311
nolei 1427
parentatid 2311
proiecitad 2311
proioudicatod 2311

Digitized by Google

infinitivus activi
audeire 920, 71
veneire 995, 9
veneire (venum ire) 1059, 2, 47, 51
infinitivus passivi
advehei 1060, 58
agei 1060, 64
concipei 1059, 1, 44, 47
darei 974, 9 69 988, 2, 34, 1059, 5, 11, 2, 28, 55
deicei 1059
ducei 1059, 251 1060, 63 64
ex portarei 1060, 60
fierei 995, 11, 1059, 1, 3 15 2, 35 39 1060, 7 10 2157
fruei 1004, 1, 35 1060, 74 76, 1874
includei 1059, 1, 44 47
iudicarei 1059, 2, 24
legarei 1060, 150
legei 914, 13 988, 2, 18
mittei 919, 44 1060, 150
possiderei 1059, 2, 51
profiterei 1060, 1
proscreibei 1059, 2, 47 51
reddei 1059, 2, 55
renuntiarei 1060, 100
restipularei 1059, 1, 8
solvei 919, 44
tuerei 1060, 33
utei 1004, 1, 10 1060, 74 76 78 uutei 1004, 35
infinitivus passivi in ier
abducier 914, 71
avocarier 914, 71
figier 879, 27
gnoscier 879, 28
ornarier 1874
utier 881
perfectum contractum
abalienarunt 1004, 2, 27
accusasse 1060, 120
ambulareis 2148
coirarunt 2206
coerarunt 1556, 1689, 1777
curarunt 1666, curar(unt) 1688
dedicarunt 1034
inprobarint 927, 3, 12
iurarint 912, 21 914, 24
locar(unt) 1684, 1678 locarunt 1688
negarint 914, 49
nominarunt 1324
obeit 2096 obieit 1109
peristi 1096 peristis 943
poseit 1794 posiit 1862 posit 1561, 1783, 1795
probarunt 1503 *pro*barunt 1488 probaru(nt) 1688
pronontiarit 914, 54
sers (siris?) 473
speraram 1337
superases 881
terminarunt 1647
perfecti tertia pluralis
censuere 834, 835, 879, 3 9 18 26
consuluere 834
contulere 1945
coiravere 928 coiraveront 558 coeravere 929 coeraverunt 1106
curaverunt 1679
dedro 858 dedere 545, 2312 dederi 560
emeru 829
fecere 872, 2100
probavere 1502 probaver 1106
probavero 567 probaru 1688
terminavere 1468
vixsere 1464
praeteriti formae variae
adierit 920 17 adierint 920 28 1060, 131
audierit 914 32 audiveramus 1110 9
composeiverunt 919 2
conquaesiverit 914, 34 conquaeisivei 904
deposierunt 1327
fuei 1326 fuueit 1385
interieisti 1574
petiei 886 petierit 1059, 2, 13
poseivei 904 posierunt 1793, 1801
posedeit 919, 28
probaveit 1028
quaesierit 914, 62
redidei 904
redieit 891
renuntiaverit 1060, 114
sivit 1337
sumpsit 920, 2
venieit (venum ire) 920, 58 65 *bis* 67 75 92
veixei 885

Digitized by Google

INDEX NOMINUM

A.... *in nummis Auscli* p. 72, 73
A. *in num. Tarquinior.* 50
L. A... P.... *nomen mag. monet.* 92
C. A. Q. *nomen mag. monet.* 76 *g*
Q. A. M. f., *mag. monet.* 430
Abbaitae 991
Polae Abelese *dat.* 1880
Abennaeus Catti M. s(ervus) 2189,
C. Aburius Gem(inus) 186
M. Aburius M. F. Gem(inus) 187
Aburia C. f. Rufa 1943
Marcio Acarcelinio *nomin.* 803 *b*
Marci Acarcelini *gen.* 802, *seu* Maci Acacelini 803 *a*
Tito Acarcelinio Ma(rci) fi(lio) *nomin.* 804
Acastus 1354
Na(vius) Ac(cius) 516
·Accius T. l. Salvus 1793
·Accius T. l. Thiro 1793
Accia 1792
Accia T. l. Thabis 1793
P. Accoleius Lariscolus 408
Acerd(o) Sap(piorum) L. M. s(ervus) 2205
Achaia 891 Acai(us) *nom. pr.* 1265
Aciles *heros* 542 Achilles 523, 528
Thania Achonia Casceli 2031
Acidinus 888
Acilius 1041
·Acilio L. l. *nomin.* 718
C. Acilius M. f. 1562
M. Acilius 465
M. Acilius M. f. 189
M' Acilius 339 - M' Acili(us) 458, 464 *a b*
T. Acili(us) T. f. 1885
T. Acilius L. l.
L. Acilius A. f. Ste(llatina) 1618
M. Acili(us) Balbus 215
M. Acilius M. f. Canin 1121
M' Acilius *et* M' Achi(lius Glabrio) 1019
M' Acilius 339 M' Acilius 458, 464
L. Aclutius L. f Ter(etina) Gallus
Acmemeno, *Agamemnon* 525
Acna, *Agna* 1707
C. Acreius C. l. Stepanus 1496
C. Acuienus Q. l. Di 2104
Acumis *cogn. fem.* 1609
Acuria M. f. 2326
L. Acuti(us) 588
M. Acuti(us) C. f. 589
Adiuto(r) A. Vibi s(ervus) 2234
Adventa *cogn. fem.* 1538
T. Aebutius M. l. 1125
M. Aebutius M. l. Callistratus 1338
M. Aebutius M. l. Eros 1338
M. Aebutius M l. Macedo 1338
Aebutia Helena 1642
T. Aicasi(us) T. l. 1827
Aecetiai *gen.* 475
Aeficia M. l. Scura 1340
Ser. Aefolan*us*... *vel* Aefolan(us) *nom. prop*, 2207 (*cf.* P. Aefulanus Crysantus, De Petra, Tav. cer. p. 31)
A. Aigius C. f. 1543
L. Aelius 1155
Q. Aelius cos 1109
Q. Aelius Tubero
Aelia 1451 *vide etiam* Allius
Aem(ilianus) 1065 Aemili(anus) 1854
Ae*milius* 1484
C. Aemilius 1157
L. Aimil(ius) 81
L. Aimilius L. f. praetor 871
M. Aimilio M. f. *nomin.* 545
Sex. Aemi(lius) 1159
A. Aemili(us) Aem(ilianus) 1666
M. Aimilius Q. f. L. n. (Barbula) dictator 1110 *a*
L. (Aemilius) Buca 366 L. Aemilius Buca 399
D. Aimilius L. l. Deiphilus 1341
Q. Aemilius Diophantus 1415
Aemilius Ero 1345
M'Aemilius Lep(idus) 1342 221
Manius Aemilius Lep(idus) 1342
M. (Aemilius) Lepidus 341, 1065
Paullus (Aemilius) Lepidus 340
Q. (Aemilius Lepidus) M' f. 1028
L. Aem(ilius Paulus cos) 2313
L. Aemilius L. f. (Paulus procos.) 876
L. Aemilius L. F Paullus 1045
M. (Aemilius) Scaurus 333
Aemilia 1160
Aemiliae Deductae *duae* 1623
Fastia Aemili(a) Praesenzia (nata) 2033
Maxuma Aimilia 2153
Aimilia *basilica* 341 *b*
Aequa *cogn. fem.* 1397
Aequicolus 1145
Aequor(na) 2192
Aescinus 1014
Aisclapi(us) *deus* 476
Aescolapius Merres 2200
Aisernim, Aiserninom, Aisernino, Aiserniom *gen. pl.*, Aisernio 65

Digitized by Google

Aesillas *cogn.* 432, 433
Aesopus 1351
M. Aesqulli(us) Paq(ui) f. Ruf(us) 1716
Aetara *cogn. masc.* 2215
A. Aetei(us) 1161
Aetolia *abl.* 874
C. Afiedius C. f. Sextianus 1556
M. Afi 66 *n*
Sex. Afilius T. f. 590
L. Afr(anius) 1031
L. Afranius A. f. 1115
L. Afran(ius) 1162
S. Afra(nius) 125
Cn. Afreius 556
M. Afreni(us) Sex. f. Rom(ilia) 1518
Africa 920
Africanus *cogn.* 1015
Africa(ni) 1524
Agato 1576, 1810
Agathocles 932
Agatoclia 1516
Agna vide Acna
Agnia L. l. Gra(ta) 2140
Agria *loco praen. fem.* 1551
L. Agri(us) 81 *r*
Cn. Agrius Cn. f. Pollio 1552
Aia *loco praenom. fem.* 2259
Aiax *heros* 523, 531 Aiax Oilios 525.
A. Aiedies K. f. *nomin. sing.* 811
M. Aiedius M. f. 1544
V. Aiedius 838
P. Aiedius Trupho 1343
T. Aiedius V. f. M. i 1802
L. Aienus L. f. 1034
Sa. Aiolius C. f. 1812
T. Aiolius C. f. 1812
Ahala 332
Ahenobarbus 132
Al . . . . *cogn. masc.* 1676
C. Al 378
A. Al. . . S. l. Parthanio 1431
Alabandis *cogn. fem.* 1422
Alaucus 2083
Alanio *cognom. fem.* 1869
Alb. . . . *cogn. masc.* 710
Alba 57
M. Albani(us) L. f. 561
Albanus 2016
Albana *lex* 1142
Alb(en)sis Pater 2297
Albinus
Albi *gen.* 702
M. Albi(us) 1522
Albius Protus 2334
·Albius L. l. Rufio 1344
C. Alb(ius) Rutilus 1163
P. Albius Ɔ. l. 1344
T. Albius T. f. 1868
Tertulla Albia Pam(p)hili l. 1843
Albia L. l. Callituche 1553
Albia P. l. Prima 1344
Albia P. l. Zosima 1344
Alce(s) 543
Alcimus 1393
Alcumena 531
L. Aledius 2205
Aleria *acc.* 865
Alexa 1426, 1525
Alexander 930, 1376, 1382, 1445, 1461
Alex(ander) Titini L. s(ervus) 2205
Alexand(e)r Aemili Eronis ser. 1345
Alexander C. l. 2320
Alexandra 1392, 1628
Alfenos Luci (servus) 1164
Alf(ianus) 1426
·Alfidius C. f. Strab(o) 1006
Alfius 1074
L. Alfius A. f. 1951
C. Alfius A. f. Cainnia natus 1936
L. L. Alfieis L. l. Hilarus et Prothumus 1346
L. Alfius C. L. l. Protum(us) 1346
Alfia Ɔ. l. Arbuscula 1762
Alianus *castellus* 919, 17
Alixenter *Paris* 524 Alixentros 535 Alixentrom 536
C. Alius C. l. Eros 1843
Sa. Alies As (fil) *nomin. sing.* 847
V. Alies L. (fil.) *nomin. sing.* 847
A. Allienus 378
M. Allenius f. Vel(ina) 2121
L. Allius L. f. 1999
C. Alli(us) Bala 252
P. (Allius Paetus 135
Sex Allius L. l. Sextus 1576
C. Allius Tarquinos 1940
Alpeis *acc.* 1059
Alsir *femina* 524
Am . . . 975
Amande *dat.* 2150
Amantia M. l. Salvia 1952
Amatia Q. f. Maxima 1662
C. Amelio N. l. *nomin.* 621
Amicus 1416
L. Amius N. f. 1640
Qu. Ami(us) 773
T. Ammaus P. f. Nerva 1800
Amphio 1150 2105 Ampio 2063
P. Amp Pamp(hilus) 2238
T. Ampi(us) T. f. 439
Ampl, Ampliatus 2246
M. Ampudius N. f. 1564
Ampudius 2036
Amuces 529 Amucos 530
Amullia Ɔ. l. Alabandis 1422
Pac. Anaiedio S(purii) f. *nomin.* 840
Tahnia Anainia 1954
L. Anavis L. f. 1165
Thannia Ancheria Lar(tis) 1881
Ancar Silvi (servus) 490
Ancarialisa 2007
Ancus 290, 355 Anco *nominat.* 807
Ancialus 2161
Anchial(us) Sirti L. s(ervus) 1027
C. Ancili(us) T. f. 1502
Tha Aniainei(a) Cpi(uxor) 2000
C. Anicio *nomin.* 586

Digitized by Google

L. Anicio *nomin.* 592
L. Anicius . . . *E*ro 1579
L. Anici(us) V. f. 593
V. Anicio. V. f. *nomin.* 594
Maio Anicia. C. f. 597
Anicia P. l. Creste 1579
Anicia D. l. Iucunda 1954
Aniciana *agnom.* 1579
P. Aninius C. f. 1688
P. Annaeus Q. l. Epicadus 2195
Q. Annaius Q. l. 2193.
Pampila Anaia P. l. 1533
C. An*io* C. f. *nomin*, 545
T. Anniolenus M. f. 2302
An(ius), Ani(us) *praenom.* 1866, 2302
C. An P p 470
M. Anius Sa(lvi) f. 1544
C. Annius T. f. T. n. 298
P. Anni(us) C. f. A. *n*, 1135
C. Annius C. f. Arn(iensi) 1955
A. Anius L. l. Alex*a*nder 1347
A. Anius L. l. Apol. 1347
L. Annius L. f. F. . . . 928
L. Annius T. f. Gritto 1785
L. Annius L. L. C. l. Nicepor 1580
T. Annius T. f. Rufus 1785
Annia An(i) f. 1866
*M*ino Ania C. f. 597
Cacilia *vel* Cacilla Ania 1166
Annia Sex(ti) f. Cassia nata 2034
Anoptes 1607
Anosbi(us), Ἀνώβιος 515
Ansia Tarvi l. Rufa 1719
Ant *nom. monet.* 77 *c*
Antai(us) 1526
Anteros 1435
C. Antesti(us) 132
L. Antest(ius) Grag(ulus) *vel* Crag(ulus) 168
Antestia 598
Antestia Bosta 598
C. Antius C. f. Restio 388
C. Anti(us) 1009
Antia 1167
An(tias) 188
Antioco (*rex*) *acc.* 883
Antiochus 1423 1425 *Anti*ochus p. 435
Antiocus *cogn.* 491, 932, 1376, 1392, 2238
Antioc(us) Bruti . . . . *s(ervus)* 2205
Antioc(us) Ploti C. *s(ervus)* 1035
Antiochus Pop(lili?) s(ervus) leiber(tus) 1508
Antiocus Scriboni (servus) 1131
Antiochus Utili Cn. s(ervus) leiber(tus) 1508
Anthocis (*Antiochis*?) 1338
C. Antonius M'. f. 599
C. Antoni(us) 1009
C. Antonios 2340
L. Antonius 1098
Maxuma Anto Rufi f. 2150 *Anto quominus sit integrum gentile nihil obstat.*
L. Antoni(us) L. A. C.? l. 600
M. Antonius 929 M. Antonius mag. equit. 1065
Q. Anto(nius) Balb(us) 296
C. Antonius M. l. Nico 932
C. Antracius C. f. 923
Antula *praenom. fem.* 783
Ap. 1093
Apamia *cogn. fem.* 1795
Apa, Apat. 819 Apate 1447
Apeninus *mons* 919 2318
Aper *cognom. masc.* 2071
Tertia Apicia L. f. 2141
Apidius pr. pil. 1093-1095
Apoli*naris* 1484
Apolo Ap(ollo) 528 Apolone *dat.* 831
Apolonius 1355 Apollonius 1450 Apullonius 1367, 1450
Apollon(ius) Arri Cn. s(ervus) 1035
Apollon(ius) Ofilli N. s(ervus) 1035
Apollonius Petici (servus) 1031
Apollonia 1352 1862
Apollodorus 1370
D. Aponi(us) 1168
H. Aponius T. f. 2088
Pola Aponia 1856
Apotheca *cogn. masc.* 1552
Appios 864 Appius 543
C. Ap *nom. monet.* 77 *c*
C. Appuleius P. f. Qui(rina) 1821
A Ap Mass(o) 66
L. (Appuleius) Saturn(inus) 253
C. Appuleius C. f. Tappo 2184
L. Apulei(us) 2075
L. Apulei(us) Rodo 2075
Apria *cogn. masc.* 1716
Aprodisius 1351
Aprodis(ius) Ploti C. s(ervus) 1035
Aprodisia 1588
C. Aprufenio C. f. *nomin.* 561
M. Aptronio M. f. *nomin.* 602
Aptronia 601
T. Apusi(us) Ampl(iatus) 2246
Aquila 1806
Aquileia *oppidum* 888
M' Aquil(lius) 236
M' Aquil(lius) M' f. M' n. 342
L. Aquillius M. F. Florus 908
C. Aquillius Sosander l(ibertus) 1348
Aquillia C. l. Tertia 1348
Aquillitani 920
Aquino *et* Acuino *gen. pl.* 58
Aquinas 1551
M. Aquinus 414
L. Aquti(us) 1690
C. Aquti(us) C. f. 603
Ar. 974
Aracilia C. f. 604
Arbuscula 1350, 1633, 1762
Arche 1946
Archelaos 934 Archilav(os) 2063
Arconides *cogn.* 2166
Arda 2010
L. Arellius Glabrai l. Diophantus 1349
Arellia Fortona 1671
Aretas rex 333
Argeis *oppidum abl.* 1017

Digitized by Google

Argentillus 1371
Aria *cogn. masc.*
Ario *equus* 537
Arimn(od) *abl.* 67
Arn(iensis) *tribus* 1332
Arisius *praenom. loco* 654
Arm 2308
Thania Arnustia 2035
Arr *mag. monet.* 77 *c*
Arre Veru 2242
Cn. Arrius 1035
L. Arrius M. f. 1123
M. Arrius M' f. 1569
M. Arrius M. f. L. n. 1509
N. Arrius M. f. 923
Q. Arrius 2268
A. Arrius A. l. Philemo 1735
M. Arrius Secundus 410
Arria 2001
Arsina Ampudi 2036
Arsinia 2048
Artamo 2075
Artema 1406
Artemidorus 934
Artemo p. 435, 1911
Artemo Dind(i) L. s(ervus)
Artimis*ia* 1538
Artorius . . . dotus 1742
Ar(visium) Cer. (vinum) 931
Artoromai 634
L. Artue(nus) 66 *h*
Asia 995
Asia *cogn. fem.* 1358
Asclepias 1424
Asclepiades
Asclaronon, *Asclanorum* 946
Asiagenus 884
C. Asinius 1035, cos 1106
L. Asinius 1035
C. Asinius cn. T. Tollio p. 849
Aspendium *cognom. fem.* 1741
P. Asui 66 *i*
Asuivia C. l. . . . pa 1749
Asuia D. l. Clyte 1641
Asuia Sex. l. Salvia 1581
At *praenom. masc.* 812, 1845.
P. At. . . . *nomen. mag. monet.* 77 *c*
Atana 517 Atania 518
Atalante 1774
Ateleta 524
At(e)rno(m) 1815
Cn Atani(us) C. f. 1666
L. Ateius M. f. Capito 2166
Atestini 897
Athenais 1374
L. Atiedi(us) 1521
Atilies Saranes C. M. f. *nomin. pl.* 544
K. Atilio *nomin.* 507, 508
C. Atilius 924
·Atili(us) Q. s(ervus) 2262
M. Atilius M. l. Apol (. . . .) 1576
C. Ateilius Serrani l. Euhodus 1325
L. Atili(us) Nom(entanus) 163
M. Atili(us) *sive* Atil(ius) Saran(us) 131
Sex. Atilius M. f. Saranus 899
(.Atilius) Sar(anus) 126
Cesula Atilia 849
N. Atilia P. f. 605
Atlia A. l. Lais 606
P. Atinius P. P. l. Nicepor 1350
Atistia 1334
C. Atrius. C. L. Aesopus 1351
C. Atrius C. l. Aprodisius 1359
C. Atrius C. l. Bargates 1359
C. Atrius C. l. Eros 1359
C. Atrius C. f. Vol(uria) Har 1359
Atria 1660
Atria C. l. Arbuscula 1359
Atria C. l. Euclesis 1359
Attalenus 992
M. Atius Balbus 431
L. Atius L. l. Epaproditus 1340
·Attius C. l. Pampilus 1844
L. Attienus D. l. Tertius 1840
Attellana 1703
L. Atti(us) C. f. 1716
T. Attius D. l. Auctus 1409
C. Au . . . Lusia 1352
Aucena (Αὐγή) 524
Aucissa 2272
Auctus 1373, 1406, 1428
P. Audasius D. l. Stepanus 1353
Sex. Audienus C. l. 1877
Audia Hycia 2098
Auf 66 *o*
C. Aufestius L. f. 1464 *vide add.*
C. Aufidenus C. l. Philarguru(s) 2111
Aufidena C. l. Erotis 2111
M. Auf(idius) 469
Olus Aufidius 1794
L. Aufidi(us) 1811
C. Auf*idi*us C. f. 1613
P. Auf. Ant. 2243
Q. Aufidius Q. f. 1555
·Aufidius Philarcurus 1841
Cn. Aufidius Orestes 1006
M. Auf(idius) Rus(ticus) 164
M. Auf(idius) Scaeva 468
Aufidia D. l. Apamia 1794
Aufidia Merope 1795
L. Aufustius L. l. Strato 932
Auge 1442
Aug(urinus) 158, Augurinus, 173
A(ula) 555
Sex. Aulenus Sex. l. Pilades 1762
Aulena Sex. l. Pyllis 1762
L. Auli(us) L. l. 611
L. Auli(us) Orcivius 610
M. Aulius C. f, Buxsus 1506
Aulia C. f. 609
Aulia 608
Aulias *etrusce* 1961
Caelia Aulnia *Aulenia*, Alexandr(a) 2043
Aulio Larci (servus) 1968
Aunom 1815
Au(relius) 82

Digitized by Google

M. Aur. . . . 96
M. Aurelius M. l. Acastus 1354
M. Aurelius M. l. Alexsander 1354
M. Aurelius M. l. Apollonius 1354
C. (Aurelius) Cot(ta) 998
L. (Aurelius) Cot(ta) 267
M. Aureli(us) Cota 147 *vide corr.*
M. (Aurelius) Cot(a) 1002
·Aurelius L. l. Hermia 1329
M. Aurelius M. l. Nicepor 1354
Au(relius) Ruf. 192
M. Aureli(us) M. l. Rufio 1354
M. Aureli(us) Scaurus 235
D. Aurelius D. l. Seellr 1358
Aurelia L. f. 1944
Aurelia L. l. Philematium 1329
Autr(onius) 83
Q. Avaeus T. f. Qui(rina) 1858
Q. Avaeus T. f. Op. . . 1858
Aventinor(um) paganor(um) *collegium* 1479
M. Avianius M. f. Coniunctus 927
L. Avidius L. f. 1614
L. Avidius L. f. Ste(llatina) 1614
C. Avilios *nomin.* 607
Sex. Avil(ius) 2229
D. Avillius Pampilus D. l. 1362
Cn. Avius Cn. l. Agathocles 932
M'. Avonius M'. l. Alexander-Menander 1461
M'. Avonius M'. f. Hor(atia) 1461
Tanusa Axina 2008
Axsius 1014
C. Ax *mag. monet.* 66 *e*
L. Axsius L. F. Naso 343
B . . . . *nomen mag. monet.* 97
Q. B. . *mag. monet.* 461
P. Bab*io nom. sing.* 75 *b*
Babbia C. l. Lais 1747
·Babrius L. l. 924
Ner(o) Babrius T. f. 2097
P. Babrius L. l. 924
Bacanal *Bacchanal* 879
Bacanalibus, *Bacchanalibus* 879
Bacas, *Bacchas acc. pl.* 879 7
Bacis, *Bacchis cogn. fem.* 1825
Bacchius Iudaeus 336
Q. Baebatius Sex. f. 1034
C. Baebius L. f. 1956
M. Baebius Sp. f. 1356
P. Baebius L. f. 1854
L. Baebius L. f. 2207
M. Baebius 920 43
(·Baebius) Tamp(ilus) 84
M. Baebi(us) Q. f. Tampil(us) 184
Baebia L. l. 1176
M. Baibilius L. f. 1005
Bagia *cognom. masc.* 1830
Bala *cogn. masc.* 252
Balbus 1765, 2105
Bal(bus?) 113
Balonius 930
C. Baloni(us) 1171
Balonia 930
Ban(nus) *praen.* 2107
Barba 2049
Barbo *cogn.* 1076
Barbatus 880
Barbula *cognom.* 1110 *a*
Bargates 1351
Barnaes *nomin. sing.* 1315
Baro M. l. 2320
Tertia Basilia L. f. 1351
Basilia Sp. f. Posilla 1451
Bassus 1782
Bato Attaleni (servus) 992
Belolai *gen.* 477
Benventod 64
Berenice 1338
C. Bergonius Q. f. 1617
Berigiema *mons* 919 19
L. Betilienus L. f. Vaarus 1517
Betiliena T. T. l. Philematio 1582
L. Betui(us) C. f. Fab(ia) 2117
M. Bit *nomen. mag. monet.* p. 83
Bibulus 1120
L. Bilienus Marathus 1583
Billo 1802
Birbatri(us) *cogn.* 1716
Bla. . io *nomin.* 845 *bis*
Blasio 136, 137
L. M' Blattii 2158
·Blattius M. f. *p.* 1065
M. Blattius M. f. 1065
C. Blossius Q. f. 927 57
Blera *oppidum* 1402
M Blossius M. l. Agato 1576
C. Blossi(us) M. l. Protemus 932
Blustiemelus *mons* 919 21
Bocio *cogn. fem.* 839
Tertia Boedi*a* 1836
Boplo *mons* 919 18
Bosta, *Bostar*, 598
A. Boufilio *nomin.* 612
C. Braccius C. f. 1558
Brocchus 2166
Brun(disinom) *et* Brun(disinorum) 77
A. Brutis Vel. f. *nomin.* 2039
Rutila Brutsena C. f. 2113
Brutius 1823
P. Bruttius P. f. Qui(rina) 1823 *v. corr.*
C. Bruttius C. f. Ser(gia) 1039
(·Bruttius) Suura 434
Bru(t)tia A. f. 2040
Brutus 417, 418, 421, 423
Buca 366, 399
Burria, *Pyrrhus*, *cogn. masc.* 1458
Bursio 294
Buxsus 1506
C *in nummis* 47 *f* 98
M. C . . . . *nomen. mag. monet.* 43
L C Q *mag. monet.* 78
M C M *mag. monet.* 78 *n*
C. *praen. fem. duar.* 806
M. C. I. 613
V. C. 617
C. Ca. 826
L. Ca. 825

Digitized by Google

Cacilia *Cacilla fem. praen. loco* 1166 *cf.* Caelia, Eculia, Polia *cet.*
Cadmus 1610
Cae . . . . . *nomen mag. monet.* 432
Lart(ia) Caec Aulias 1961
Caecilius 1053, 2318
A. Cae(cilius) 138
C Caecilius 1172
Q. Caecil(ius) 1680
Marcus Caicilius 1323
P. Caicilius 1174
Q. Caicilis 1175
Q. Caecilius Cn. A. L. Flamini leibertus 1462
Q. Caeicilius Aetera 2215
A. Caecilius A. Cn. l. Alexander 1358
C. Caecilius Cornutus p. 139
Q. Caecilius C. f. Fronto 1554
(Caecilius) Met(ellus) 186
C. (Caecilius) Metellus 216
L. (Caecilius) Metel(lus) 254
M. (Caecilius) Metellus Q. f. 196
Q. (Caecilius) Mete(llus) *vel* Me(tellus) 169 178
Q. Caecilius (Metellus Celer) 1009
Q. Caecilius C. F. Metelus (Creticus) 1017
Q. C(aecilius) M(etellus) P(ius) 308
Q. (Caecilius) Metellus Pius Scipio 377, 442
Q. (Caecilius) Met(ellus) *cos* 1038
Q. Caecilius Metellus *cos* 1110 *b*
T. Caecilius P. l. Euhodus 1357
A. Caecilius A. l. Olipor 1358
A. Caecili(us) A. f. Pal. Rufus 1358
L. Caecilius L. f. Rufus
M. Caecilius M. f. Rufus 1499
L. Caec(i)lius L. l. Trupho 1448
M. Caecilius C. f. Gal(eria) Vic(tor) 1648
Cn. Caecilius A. f. Silo 1358
Caecilia 1176
Polla Caecilia Spuri *f.* 1358
Caeci*lia* A. *et* Cn. l. Asia 1358
Caeciliani (milites) 1524
C. Caecina O. f. Caspo 2067
L. Caecina L. f. Tlaboni(us) 2068
V. Caici(us) 618
M. Caeici(us) N. C. l. 2206
Caeician(us) 256
Caicinia 1990
C. Caedius T. f. Pansa 1800
L. Caedius L. l. Hilarus 1824
M. Caedius M. f. Gal(eria) 1647
Caedia L. l. Thalea 1824
Caeidia T. f. 1780
Caedicianei coloni 1573
M. Caeli(us) C. f. 1178
L. Caelius O. *l.* Auctus 1373
L. Cael(ius) Clem(ens) 66 11
Caelia *praenom. loco* 2043
L. Kaili(us) 1177
Caen(us) *cogn. masc.* 2205
Caepio 1797
M. Caepionius T. f. 2124
Caeptiema convallis 919, 8
Caisar 159 262 338 371 379 380-384 398 401-403, Caes(ar) 1434 Caes(ar) Imp. 1090
Q. Caesellius D. l. Pamphilus 1624
Q. Caesellius Q. l. Surus *bis* 1624
Caesellia O. Q. l. Hymne 1584
Gavia Caesidia 1823
Caesiena Alanio 1869
Thania Caesinia Volumni (uxor) 2037
C, Caesius M. f. 1492
C. Caesius C. f. Varia natus 1960
L. Caesi(us) 243
L. Caesius Q. f. 1572
A. Caesius A. l. Ale(xander) 1887
Q. Caesius Q. l. Setus 1825
P. Caisius 509
Caesia 1983, 2021
Caesia H(eri) f. 2089
Caesia V. l. 841
Caesia Cn. l. Atalante 1774
Caesia L. l. Muscis *bis* 1572
Bacis Caesia P. l. 1825
Caesia O. l. Surisca 1888
Q. Caesienus C. f. Post(umus) 1802
K(aiso) *praen.* 747, 748
M. Caes(onius) Gallus 1191, 1200
Cesula 849
C. Caetennius Vesennia natus 1957
Cafatia 2027
Caiatino, *gen. plur.* 62
L. Caius Tr. f. 1716
M. Caius C. f. 1558
Cainus 1960
Caina 1962
Cainnia 1950
Cainnia Jucunda 1954
Sex. Calaasi(us) Sex. f. 1666
Calais 1710
Cald(us) 258, Caldus 346
M. Caled(ius) M. l. 1179
Caleno *gen. pl.* 61
Calenos *cognom. loco* 499 500 Caleno *nomin.* 506 Cale*nus* 498
Calenus *cognom.* 1632
Kalenus 318
Sex. Calidenus P. f. Q. n. 1646
M. Calid(ius) 230
Q. Calidius Q. l. Parnacis 1365
Calidia Q. f. Posil(la) 1365
Calidus 1482
Caliopa *cogn.* 1180
Calithuce 1848 Callituche 1553
Calla *praenom. loco* 2214
Callistratus 1338
Calonus *cognom.* 493, 494
Calptana 1181
Calpurni(us) T. f. 1945
C. Calp(urnius?) 446
P. Calp(urnius) 183
C. (Calpurnius) Piso 1019
Cn. Calp(urnius Piso) 99 Cn. (Calpurnius) Piso 372
P. Calp(urnius) 185
L. Calpurnius L. f. (Piso) 914
L. (Calpurnius) P(iso) L. f. cos 901
*L. Calpu*rnius cos 2311

Digitized by Google

L. Calpurnius (Piso Bestia) 920
L. Calpurnius (Piso Caesoninus) 920
C. (Calpurnius) Piso L. f. Frugi 330
L. (Calpurnius) Piso L. f. Frugi 275
M. (Pupius *sive* Calpurnius) Piso M. f. Frugi 367
Calpurnia *lex* 914
·Caltili(us) Calt(iliae) l. 1136
Calt(ilia) 1136
M. Caltius M. f. 614
Caltia M. f. 616
Calvenus 1864
Calvena L. f. 1864
C. Calven*ti(us)* 2075
Calvidia T. f. Secund*a* 1805
Calvinus 1119
·Calvius P. f. P. n. 1503
C. Calvius P. f. 1506
M. Calvius M. f. M. n. 1503
P. Calvius Philodamus 1360
Calvia Philm 1360
·Camelio N. f. *nomin.* 621
C. Cameli(us) C. f. 620
Camelia C. f. 619
Cam(ilia) *tribus* 1469
L. Camnius Titiae natus 2003
Campana *via* 1820
Campia L. l. Cassandra 1368
C. Camuri(us) Sal(vii) f. 2126
·Camurius 1857
P. Canidius P. f. Crassus p. 849
L. Can(inius Gallus)
C. Caninius C. f. Arn. Labeo 1332
Canin *cogn.* 1121
Canius 1329 Canius M. f. 1612
P. Canius P. l. Privatus 1365
Vaalus Ca*n*nius 2223
L. Canolei*os* Calenos 499.
L. Canoleios L. f. Calenos 500
L. *Ca*noleius, Cale*nus* 498
L. Canuleius 1948
L. Canoleius Calenus 498
C. Canuleius Q. f. 1075
Q. Canuleius Q. f. 1075
L. Cantin(ius) A. l. 1182
L. Cantulius Mamerti(nus) 1183
Ca(nusino) *vel* Ka(nusino) *gen. plur.* 40
O. Canui(us) C. f. 2090
C. Capidas T. f. C. n. 2097
Ner(o) Ca*p*idas C. f. Ruf(us) 2097
Capito 1627, 1753, 2008 Capitonus *gen.* 154
Capitolinus *Jupiter* 993
Capitoli(na) *Isis* 1358
Capitol(inorum) *collegium* 1479 1137
Caponus (Capo) *gen.* 2253
Caprina . . Gall. . . *collegium* 1158
Capua 904 Kapua 1667
Carania L. l. Pilumina 1591
Carb(o), Carbo, 207, 908, 909
Carbo 472
Carconia 800
Carfinea M. l. M . . . 1365
Carisius 389
T. Carisius T. f. 2221
Carito 1592
C. Carmei(us) C. 623
L. Carol*eius* 624
P. Carpin(ius) 1691
Cartago 920
Cartaciniensis *acc.* 474
Carteia *oppidum* 81
·Cartilius Trupo 1364
Velisa Cart(i)lia 1970
Cartilia 1185
A. Carvilius L. l. Diodorus 1138
Cascelius 2031
Sex. Cascelius Creonia natus 2038
A. Cascellius A. l. Nicepor 1370
Casnasia Q. l. Rufa 1805
Casnasia Q. l. Sperata 1805
Casnio 1949
C. Caspo Mani f. 2069
Caspo 2067 Caspo *ut* Anto, Cenco, Spedo, Sueto, Vetto, Veratro *gentilia sunt etrusca.*
Cassandra 1368
Cassandra Casenter(a) 524
A. Cassi(us) C. l. 1139
C. Cas(sius) 2280
C. Cassi(us) 198, 415
Cn. Cassius L. f. 2101
C. Cassius C. f. Col(lina) 1367
S. Casios 625
C. Cassius Q. l. Apullonius 1367
L. Cassi(us) Caeician(us) 256
C. Cassi(us Longinus) 345
L. Cassi(us) Q. F. (Longinus) 1312
Q. Cassius (Longinus) 344
C. Cassius C. f. Saturninus 2042
C. Cassius (Varus) 198, 415
Cassia 1363
Cassia Q. l. 1363
Cassia C. l. Epicarpia 1367
Cassia C. l. Mus 1367
*Ca*stor 527, 530 Castorus *gen.* 912 Castori 926
A. Castricius Myrio Talenti f. 1479
C(astrum) n(ovum) *oppidum* 1881
Castrum Truenti 2121
Catamitu(s), *Ganymedes*, 1403
L. Catini(us) M. f. 1186
Cato 209, 266 376
M. Cati(us) M. f. 2207
M. Cattius 2189
C. Catius C. l. Agato 1810
Catia *genit.* 2307
Catia C. l. Caesia 1810
Catia Vibi f. 1614
Catulus 994
M. Caucius Q. f. 1645
Q. Caucius A. f. Ste(llatina) 1645
Caudi(um) 1668
T. Cauponius T. f. 1464
C. Causinius Scolae L. Spinter 1368 *V. add.*
Mino Coponia 634
Cavaturines *nomin. pl.* 919
C. Cavius L f. 1967
Ca(vius) 562, 563, 801 Cavi(us) 790, 800

Digitized by Google

Aa. Cav. Panur 1882
Ca(via) *praen. fem.* 795, 801
Cavia 796 Cavia 803
Ceisia *cognom. loco* 539
Cel(er) 510
Celias *etrusce* 1969
Celsa *cogn.* 1386
L. Cemoleius L. f. 1565
Ate Cenco, *Attus Cenco*, 2002
Censo(rinus) *vel* Censori(nus) 290 Censo-r(inus) 287
C. Cepidius C. *l.* 1065
A. Cepolei(us) M. f. 627
Q. Cep Pe 66 *h*
Cerco 226
Cerdo 1403, 1841
Cereris Cereres *gen.* 548
Cerer(us) 1551
Cereris sacerdos publica p. r. q. 1390
Cereris et Veneris sacerdos *fem.* 1780, 81
Cerialis mundalis sacerdos *fem.* 2326
Cerialia *in nummis* 356 *b*
M. Cerrinius M. f. 1065
V. Cervio A. f. *nomin.* 836
L. Cervi(us) L. f. 2206
Keri *gen.* 479
Cesilia 797
Cestio C. f. C. n. *nomin.* 630
C. Cesti(us) 628
C. Cest(ius) M. f. 629
L. Cestius 404
Euclesis Cestia L. l. 632
Cestianus 422
Ces(o) 712 *vide* Kaeso
Cesula *vide* Caesula
Cetegus 244
Sethre Cezartle Lr. l. *etrusce Sethrius Cezartilius Lartis lib.* 1981
Charies 1563
Charit(o) 1386 Charito 2100
Chia *cogn. fem.* 1538
Chilo 1567, 1922, 2089, 2099
Chrematine *nomin. fem.* 1109
Chiteris (Cytheris) 1532
Chresimus 1741
Chrestenis *genit. fem.* 1428
Chrestus 1703
Chrusario 1430
Chryseis Crisida 524
P. Cicereius C. f. 909
Cilix Tulli L. s(ervus) 1547
Cilo C. Popili 2296
Cina 142 911
C. Cincio *nomin.* 567
C. Cincius C. f. Paul(us) 1714
P. Cincius 1615
T. Cincius T.l. Dorco 1369
Cincia G. f. 633
Cincia P. f.. 1615
Cio *praen. loco*, *Chius*, 767
M. Cipi(us) M. f. 225
M. Cipi(us M. l.) 1482
M. Cipius Ario 807
P. Cipius A. l. Pam(philus) 1625
Cipia P. f. Secunda 2157
Circensis *cogn. fem.* 1180
Cis . . . *cogn. masc.* 2206
Cisauna *acc.* (oppidum) 880
M. Cispius L. f. 1118
Clandius Vel f. Vessia gnatus 2042
C. Clani(us) C. l. Philarcurus 2058
Clara 1749, 1760
D. Claudius D. f. 1679
L. Cl. 2301
P. Claudio M. *f.* Ouf(entina) 2304
M. Claudi(us) M. f. 879
P. Claudius C. f. 1713
Q. Claudi(us) 2206
Ti C(laudius) . . ? 872
C. (Claudius) Mar(cellus) 1057
C. Cla(udius) Marcellus cos 2313
M. Claudius M. f. (Marcellus) 869
Ti. Clau(dius) Ti. f. Ap. n. (Nero) 29
P. Claudi(us) M. l. Philocrates 1188
C. Claudius C. f. Priscus 1499
Clodius Pulcher 1374
Ap. Cl(audius Pulcher) 257
Ap. (Claudius) Pulcher Ap. f. 444
C. (Claudius) Pulcher Ap. f. 440
(Claudius) Uni(manus?) 280
Claudia 1324 *vide etiam* Clodius
Claxelus *mons* 919 21
Clementianus f(undus) 1459
Clemio *cogn. fem.* 1585
Cleon Salari(ae) soc(ietatis) s(ervus) 2200
L. Cleppius P. f. Labeo 1372
Clesipus 1137
Clio *cogn. fem.* 1572
L. Clipea 805
Clipeai *duae* M. f. Haracna-Sorex, 806
M. Clipeario M. f. *nomin.* 807
A. Clodius A. f, 1626
P. Clodius Gr. f. 2131
Tr. Clodius Gr. f. 2131
C. Clodius N. f. Pup(inia) 1627
N. Clodius N. f. Pup(inia) Capito 1627
P. Clodius P. f. Ste(llatina) Pius 1646
L. Clodius Vitrasianus 2314
Clodianus 2050
A. Clodius Pulchri l. Felix 1374
T. Clodi(us) Pup(ii) l. 2130
A. Clodius A. l. Apollodorus 1370
L. Clodius L. l. Argentillus 1371
P. Clodis C. l. Pampi*lus* 1189
C. Clodius C. f. Vestalis 411
Clodia A. l. Alexan*dra* - Glycera 1626
Clodia D. l. Anthocis 1338
Clodia Pulc(hri) l. Athenais 1374
Clodia Diamer (. . .) 1603
Clodia D. l. Hilara 1371
Clodia C. l. Philotaera 1371
M. *Cl*oelius C. f. 1006
Sex Cloelius sex f. Col(lina) Niger 1425
Statis Cloil(is) C. (f.) 2265 *Statius Cloelius C. f.*
Clouli(us) Suav(is) 846
T. Clouli(us) 197 *v. add.*

Digitized by Google

Clusini 1034
N. Cluvius M'. f. 1667
C. (Clovius) Sax(ula)? 117
Clyte 1641
A. Cnaevi(us) A. f. Pacinnai (natus) 1965
A. Cnaeve Cainal 1962
Lar Cnaeve 1964
Lartea Cnevia A. f. 1963
L. Coccei(us) 1375 L. Cocceius 1616
C. Cocceius C. f. 1761
C. Cocius D. l. Chresimus 1741
Cocceia L. l. 1958
Cocero *servus* 997
L. Coil(ius) 111
C. Coil(ius) *et* Coel(ius) Cald(us) 258
L. Coelius H. f. 2091
D. Coelius D. l. Antioc(hus) — Diodorus
D. (Caelius) D. l. Alexande(r) — Mahes 1376
C. (Coelius) Caldus 346
C. Coel(ius) Caldus 346
L. (Coelius) Caldus 346
C. Coeli(us) C. f. Cald(us) 932
Q. Coelius Q. f. Latin(us) 1473
M. Coeli(us) M. f. Vinicianus() 1127
Coelia 1191
Coelia D. l. Philume(na) 1376
Coira *genit.* 478
Coisis 2094
L. Coleus Calinicus 1169
M. Coleus M. l. 1179
Colionia 634 Colionia M. f. 635
Col(lina) *tribus* 1358
Coloba 2214
L. Colonius L. l(ibertus) Agathocl(es) 1669
Coloponios 2256 p. 412
A. Comananus Ov. f. 1664
Comberanea *rivus* 879 7 8
C. Comeni(us) N. f. 637
C. Comeni(us) Nou(merii) *sive* Nov(ii) f. 636
C. Comenia 636
C. Comin(ius) 66 *h*
P. Cominio P. f. *nomin.* 834
T. Cominius Sa(lvii f. 1803
Marcus Cominius Vindex 2150
Cominia 1703
C. Comio Pes. f. 639
Comlniai 1954
Compse *cogn. fem.* 1498
T. Comunius C. f. Po(plilia) 2217
Comus L. Sunti 1302
Concordia, Concordiae signum 1106
P. Condetios Va*lesi* fi 560
Coniunctus *cogn.* 927
Consanica 1775
C. Considius Nonianus 347
C. Considius Paetus 390
Cn. Consius M. l. Nicol(aus) 1576
Copia *oppidum* 81
Copio *cognom. fem.* 1394
C. Coponius 345
Coponius *vide* Cauponius
Corano *gen. pl.* 56
C. Coranus 584
Corana C. f., *bis* 584
Corbo *cogn.* 2192
'.nus Cordius A. S. T. [s] 1483
P. Cordi *gen.* 635
Cordia L. f. 1192
Cemna Cordia 640
Corda *agnom. masc.* 2142
M. Cordius Rufus 391
Cordus 318
Corfinium 1780
C. Coriario *nomin.* 642
Tert(ia) Coriaria 643
Coricia 644
Corintus 891 *Co*rinthus 896
Corinthiorum 920 96
A. Cornelius A. f. 1678
A. Cor(nelius) N. 1692
L. Corne*lius* 1194
Cn. Cor.... 66 *m*
L. Corn.... p. 83
Cn. Cor(nelius) 931 1193
Cn. Cornelius Cn. f. 1678
T. Corneli(us) Cor(neliae) l. 1139
Gn. Cornelius Gn. f. Orentes 1377
C. Corneli(us) 493
Cn. Cor(nelius) 1194
L. Corn(elius) 77 5
P. Corne*lios* L. f. 866
L. Corneli(us) L. l. Alexa 1426
M. Cornelius M. l. Apollonius 1380
C. (Cornelius) Blas(io) 136
Cn. (Cornelius) Blasio Cn. F. 227
P. (Cornelius) Blas(io) *vel* Bl(asio) 137
(Cornelius) Cetegus 244
(Cornelius) Cina 142
L. Cornelius L. f. Cina 911
L. Cornelius Q. P. l. Diphilus 1708
(P. Cornelius) Dolabel(la) 1072
Cn. (Cornelius) Len(tulus) 319 Lentul(us) 289
L. (Cornelius) Lentulus 374
P. (Cornelius) Lent(ulus) P. f. L. n. 320 Lentulus P. f. 443
(P. Cornelius) Lent(ulus) Mar(celli) f. 276
P. (Cornelius) Len(tulus) cos) 1038
(P. Cornelius Lentulus) Marcellinus 368
(P. Corn.) Lentulus Spint(her) 420
P. Cornelius O. l. Dasius 1423
M. Cornelius Q. l. Macedo 1380
M. Corneli(us) M. f. Pup. Mamulla 1475
M. Corneli M. f. f(ilius) Mamulla 1475
Cn. Cornelius Cn. l. Papia 1661
C. Cornelius C. f. Sap.... 1006
.Cornelius .... Scipio 885
L. Cornelio L. f. Scipio *nom.* 864
P. Cornelius P. f. Scipio 881
P. Cor(nelius) Scipio Afr(icanus) 1113 *a*
P. Cornelius Paulli f. Scipio Africanus 1045
L. (Corn.) Scip(io) Asiag(enus) 250
·Cornelius L. f. L. n. (Sc)ipio Asiagenus 884
L. Cornelius Scipio (Asiagenus?) 873
L. Cornelio C. n. f. Scipio *nom.* 863
(·Cornelius - f.) Hispallus 883
Cn. Cornelius Cn. f. Scipio Hispanus 886

Digitized by Google

P. Cornelius (Scipio Nasica) 920
L. Cornelius L. Ɔ. l. Setus 1378
Cn. Cornelius L. f. Sisena 219
L. Cornelius Cn. f. (Sisenna?) 1116
L. Cornelius L. l, Socrates 1379
Cn. Cornelius C. l. Sosus 1356
L. Cornelius L. f. Sulla Felix 987
L. (Cornelius) Sulla 1114 *a*
L. Cornelius L. f. Sula 2150
Faustus (Cornelius Sulla) 329 Faust(us C. S.) 335
L. (Cornelius) Sulla *et* L. (Cornielus) Sull(a) Feli(x) 292
P. (Cornelius) Sula 129
Paulla Cornelia Cn. F. Hispalli 887
Cornelia Ɔ. l. Helena 1377
Cornelia Ɔ. l. Philumina 1377
Cornelia Preima 1583
Cornelia Q. l. Heraes 1708
Cornelia . l. Pileutera 1378
Cornelia L. l. Trupe 1379
Cor(nelia colonia Veneria) 1689
Q. Cornuficius 426
Cornuficia Ɔ. l. Selenio 1378
Coronaricis *nomin. plur.* 1141
Corri 1860
Corsica *acc.* 865
P. Cortilius P. l Mulo 1366
Corumbus 1409
Q. (Coruncanius) Q. l. Eros 1381
Q. Coruncanius Stati(us) 1381
Coruncania Q. l. Creste 1381
Cosa, Coza, *nom.* Cosano, Cozano, *gen. pl.* 54
L. Cosco(nius) M. 235
Ohl. Cosentius P. f. Ter(cetina) 1774
Polia Cosidia 1865
Cosentia 904
Q. Cossi(us) Q. (f.) 2270
C. Cossutius Maridianus 403
L. Cossuti(us) C. f. Sabula 348
Cossutia P. f. 1720
Cota 147 *v. corr.*, Cot(ta) 267
La. Cotena La. f. 559
C. Cottius C. l. 2281
M. Cottius M. f. 923
Coxsa *cogn. masc.* 1787
Coxso 2114
Ti. Crassicius 927
C. Crassicius P. f. C. n. Verris 1503
Crassipes *raro* Crassupes 302
C. Cra(islius) P. f. 646
Tirrus Craislius Tir. f. 647
Crassus 353, 377
Cratea 1173
Crates *cogn.* 1448
Crematium *cogn. fem.* 1395
Cremona 890
·Crentius C. l. Alixander 1382
Crentia C. l. Flora 1382
Creonia 2038
Q. Creper(eius) M. f. Rocus 349
P, Crepusi(us) 287
Creisita 526 Crisida 524
Creste *cogn. fem.* 1381, 1579, 1601
Crestocro Trpas 1966
Crispinia 1971
L. Crit(onius) 495
P. Critonius P. f. Polio 4383
Critonia Ɔ. l. Nice 1384
Crot(o) *oppidum* 38
·Crudei(us) L. f. 1577
Cum(ae) 1124
Cumana *cogn.* 1305
Mino Cumia L. f. 648
Ca. Cumnios 562
Cudido (Cupido) 534
L. Cupi(us) L. f. 649
St. Cupio *nomin.* 650
T. Cup. . . . 1891
C. Cup(iennius) 174
L. Cup(iennius) 133
Cupieinnia L. f. Tertulla 1385
C. Cur(iatius) Trige(minus) 150 *v. corr.*
C. Cur(iatius) f. Trig(eminus) 206 *v. corr.*
Curiatia 2075
Curio *fluvius?* 920
Cur(io 996
C. Curius Q. f. Brocchus 210
M'. Curia 858
L. Curtius 1035, 1578
Curtia Ɔ. l. Hirena 1826
P. Curtius 1035
Q. Curti(us) 231 Q. Curt(ius) 232
Curtia 651
Curva *cogn. masc.* 1722
Cusonius Sex. Qusoni(us) Ɔ. l. Ancial(us) 1261
Cuspius T. f. 1679
H. Cuspedius H. f. T. n. 2692
D *in nummis* 100
M. D . . . *nomen. mag. monet.* 87
Da(sius) 485
Dama Vetti P. *P.* s(ervus) 1035
Damio 1884
Damocrat(es) Cottae L. s(ervus) 1473
Danae 1327, Danatis 1997
Dasius 1375
Dasm(us) 1019
Davos 1482
Decembreis 988
Decian(us) 1556
P. Decius 1035
(·Decimius?) Flaus 128
Q. De p. 83
·Decimius C. f. P. . . 2140
Decimia P. l. Doris 2108
Q. Decirius Q. lib. Burria 1458
Deciria Q. l. Tertia-Tertulla 1458
C. Decumius 1195
G. Decumius 1195
Dectunines 919 Dectuninebus 919
C. Decumius 1196
L. Dcumius M. f. 585
M. Decumi(us) 583
M. Decumius 1475
L. Decumi(us) L. f. Apria 1716

Digitized by Google

L. Decumius N. f. Strab(o) . . . 1006
N. Decumius N. f. Coll(ina) Vaarus 1386
Deductae *duae cogn. fem.* 1623
T. Deidi(us) 223
T. Deidi(us) T. F. 930
Didia 1198
Demetrius 1432, 1626
Demetria 1432
Dentio 1528; 1785
Dercina 1221
Tania Detrona Vel. f. 556
Denter 1754
Dercina *loco praen. fem.* 1221
Dexsonia Clemio 1585
Diaconus 1375
Dial*is* 881
Diamer (. . .) *cogn. fem.* 1603
Diana 929, 1459 Diaina 528
Diaphyrus 1109
Didius *vide* Deidius
Diesptr 523
C. Dimi(us) 842
C. Dindius 652
Cn. Dindius Cn. f. 653
L. Dindio L. f. *nomin.* 655
P. Dindius P. l. Davos Calidus 1482
Dindia Macolnia 522
Diocles 996 Dioeles Vecili (servus) 1129
Dioclea 1783
Diodorus 981, 1138, 1376
Diogenes 1448
Diogen(es) Metili C. s(ervus) 1035
*D*iomedes 1417
Dion (. . . .) *cogn. masc.* 1576
Dionisios Coloponios 2256 *p.* 412
Dionisius 1432 Dionysius 1590
Dionusia 1849 Dionysia 1496
Diopant(us) 932
Diovis *gen.* 547, 2155 Diove *dat.* 545 Diovem 533
Dipilus 930 Dipil(us) 2282
M. Disellia Lucrinae l. 2330
Ditis 1327
Divilius Repentinus 1387
Divilia L. l. Triphera 1387
M Doi(us) 66 *oo*
Dolabel(la) 1072
C. Domatius C. l. Pulax 1624
Domatia D. l. Fausta-Talia *bis* 1624
Cn. Do(mitius Ahenobarbus) 101
Cn. Dome(tius) *s.* Domi(tius) *s.* Dom(itius) 190
Cn. Domi(tius) 231 Cn. Dom(itius) 235
L. Domitius Cn. F. Ahenobarb(us) 932
Cn. Do(mitius Calvinus) 1052
P. Do(mitius Calvinus?) 1074
C. Dom(itius) Donatus 1198
L. Domitius Ahenob(arbi) l. Papus 1946
Domitia Papei l. Arche 1946
Donat(us) 1199
Dorca 1519
Dorco *cogn, masc.* 1369
Doris 2108
Dorot(heus) Tettieni *L.* servus 1521
Dossen(nus) 288
Doxa 525
M. Drusius M. l. Philodamus 1752
Drutei *et* Druti *gen.* 2094
Duelonai *gen.* 879
Dugiava *nom. masc.* 2152
Durmia P. l. Philumina 1461
II vir(atum) 1060
Ebos(a) Ebusitano 80
Ebrios 525
Eculia *praen. fem. loco* 796
Edonio *cogn. fem.* 1622
Edus *fluvius* 919, 14 23 Edem 199, 7 13 Ede 199, 14
C. Egnatulei(us) C. f. 247
Ner(o) Egnati(us) T. f. 2100
C. Egnati(us) Sal. f 2099
L. Egnatius L. f. Qui(rina) 1846
·Egnatius 66 *ii* M. Egn. . . . 66 *kk*
P. Egnatius 1035
C. Egnatius Cn. F. Cn. N. Maxsumus 321
C. Egnatius Postumus 1689
C. Egnatulei(us) C. f. 247
Ca. Eekrsa *falisce* 821 Eicrsa *falisce* 2246
El(ainus) 1666
Eleutherus 1036
Eleuter Terenti C. s(ervus) 2205
Elogime V. l. 841
Eniseca *rivus* 919, 22
C. Ennius M. f. 1617
Epaphroditus 1457
Epapra, *Epaproditus* 2063
Ephesius *populus* 990
Epicadus 2195
Epicarpia 1367
Epictetes *populi* 991
Ep(idius?) *praen.* 1686
Epidia P. f(ilia) Neria 1636
Epioleia C. f. 656
·Eppius 378, 384, 385
C. Eppius T. f. Pub(lilia) 1516
A. Epoleius M. f. 658
M. Epoleio C. f. *nomin.* 657
M. Epuleius M. f. 659
Epul(o) *cogn. Jov(is)* 2320
Epiom *acc. praen?* 553
Q. Eppius P. f. Mai(cia) 2118
M. Eppilius M. f. 923
Epputeiai A. f. *gen.* 1475
Epuleia C. f. 656
L. Eprius Chilo 1567
*E*pria Cpi . . . 1567
L. Equiti(us) L. f. 1892
Rutila Erefria. . f. 1839
Eria Ardal 2010
Erine patre *dat. masc.* 838
Erinie *dat. fem.* 838
C. Ermatorius P. f. 1065
Ero 1743, 1843, 2232
Eros 1320, 1381, 1403, 1434, 1592, 1596, 1765, 1843
Eros Servili M. ser(vus) 1388
Erotis 2111 Erotis Tucciaes (serva) 1389

Digitized by Google

Fertor Erresius rex 1145
Erucina Venus 2202
Esqurai 489
T. Etrius 951
L. Etrilius C. f. Rauc(us) 662
Etrilia L. f. Longa 661
Etrilia M. f. 660
Euboea 993
Eucaerus Flavi P. s(ervus) 1035
Eucharis Liciniae l. 1327
Euclesis 632
Euclida 1408
Euhodus 1325, 1357
Euphemio 932
Euprosine 1764
Eurysaces 1333
Eutychia 1151
Event(us) Bon(us) 340 *c*
C. F. . . . . *nomen mag. monet.* 229
L. F P 91
Fabat(us) 360
Faber *cogn.* 1005
C. Fabi(us) C. f. 271
C. Fabi(us) M. f. 438
Q. Fab(ius) 447
C. Fabius C. l. Corbo 2192
L. Fabi(us) L. F. Hisp(aniensis) 298
Q. Fab(ius) 447
L. Fabi(us) L. f. Hisp(aniensis) 298
Q. Fabi(us) Labeo 218
Paulus Fabius Maximus cos 1109
Q. Fabius Q. f. Maxsumus 1044 1045
Q. (Fabius) Max(imus) 217
N. Fabi(us) Pictor 200
Fabius pr*aetor* 2312
Fab*ia* 2119
C. Fabrecio *nomin.* 665
L. Fabricius C. f. 1028
M'. Fabrici(ius) C. f. 666
Maio Fabricia 663 1199
Maria Fabricia 664
M. Fabrini(us) 283
D. Fad(ius) 66 *p*
Fad(ius) 66 *r y*
C. Fadenus At. f. 1845
Q. Fadenus C. f. 1845
Fadena C. f. 1845
Faenius L. f. *Pel*ops 1742
Faenia *Eu*rope 1742
C. Faesasius T. f. 1806
Fafini(us) 997
N. Fafini(us) N. f. 1666
C. Falcilius L. f. 837
Falerius, *Valerius*, 1130
Fale(rna *tribus*) 1636
Falesce *nomin. pl.* 558
F(aliscorum) 2294
M. Faltinius Laius 1894
L. Faltini(us) M. f. Niger 1893
Fangonianus f(undus) 2103
C. Fan(nius) 441
M. Fan(nius) 295
M. Fan(nius) C. f. 211
M. Fani(us) L. f. 1895
C. Fanni(us) M. F. 916
M. Fan(nius) 295
Fannia L. f. 1896
Fannia L. f. Nasulei 2134
Farnea 1201
L. Farsulei(us) Mensor 322
Fasia, *Asia*, 539
F *praen. fem.* 679 Fastia *praen. fem.* 2023 vide Hastia.
Faustus *praen.* 1764, 1841, 1843
Fausta *loco praen.* 2160
Fausta *cogn.* 1579 1596
Faustulus, Fostlus 159
Favonia M. f. 1390
Febr(uaria) *abl.* 1027
Felena, 524 *H*elena 526
Felicio Erones l. 1843
Felicitatei *dat.* 1464
Felix *vel* Feelix 329
Felix 1200, 1396, 1743
Felicula 1588
P. Felsinius L. f. Fal(erna) 1575
Q. Felsinius L. f. Fal(erna) 1575
Feroniai *gen.* 1820 Feronia *dat.* 850 Feroneae 1875
F(ertor) *praen. masc.* 813 Fert(or) 1145
Al. Fertrio *nomin.* 812
L. Fescenius T. f. 2128
Fid(enates) 1463
L. Feidenati(s) L. f. *nomin.* 667
Fide *dat.* 651
C. Fidusti(us) C. l. 1375
Q. Fidustius M. f. Voltinia 1391
C. Figilius L. f. Ste(llatina) 1619
Finia 2086
Fir(manorum) 68 Fer(man.) p. 266
M. Fisius C. f. 1005
M. Fisius M. f. 926
Fit *praen.* 824
Fl. . . . . *cogn. masch.* 1576
Flacus 715 1632 Flaccus 2283
C. Flacceius C. l. Antiocus 1392
Flacceia C. l. Alexandra - Musa - Sibulla 1382
C. Fladius Ban. f. 2107
Flamininus 915
L. Flamini(us) Cilo 238
L. Flamini(us) Chilo 400
L. Flam*ini*(us) 1202
Q. Flamini(us) 1462
Q. Flavini(us) 1204.
C. Flavius L. f. 1492
C. Flavio L. f. *nomin.* 668
*C. Fla*vius C. f. C. Flavius C. f. 928, 1488
P. Flavius 1035 P. Flavi(us) P. f. 669
C. Flavius. Hemic 421
T. Flavius Alcimus 1393
L. Flavi(us) Fim(bria)
Flavia M. f. 1209
Flavia O. l. Apate 1447
Flavia A. et O. l. Philumina 1525
Fla(vus) 1534 Flaus 128
Flora *cogn. fem.* 1382, 1642, 2218

Digitized by Google

Foral(ia) 361
Florus 913
Flusaris *mensis* 1815
L. Folcatius, *Voleatius* 783
Folvius *vide* Fulvius
Fontanus *deus* 1561
C. Font(eius) 228
M'. Fontei(us) 242
M'. Fontei(us) C. f. 293
P. Fonteius P. f. Capito 350
Forte Fortuna *dat.* 1139 Forti *Fortuna* 1140 1141 Fortunai *gen.* 2299
Fortuna 528, 571 Fortune *dat.* 571 Fortunai poblicai *dat.* 550
Fortona *cogn. fem.* 1671
Fostlus *vide Faustulus*
C. Freganius N. f. 1640
Freg(enas) *vel* Freg(ellanus) 2137
A. Freius a. f. Gal(eria) 1662
P. L. Freis *duo, nomin. plur.* 1662
Fronto 1554
Frugi *cogn. fem.* 1831
Q. Fuficius Q. f. 927
M. Fufidius M. f. 1543
N. Fufidi(us) N. f. 927
C. Fu*fid*ius C. f. Vindex 1613
Fufidia Copio 1394
M. Fufius L. f. 926
(Q. Fufius) Kalenus 318
L. Fufius L. l Alexander 1561
Fufia C. l 1653
Fufia 2208
C. Fulcini(us) 2044
Ca. Fulcinius A. l. Menelaus 1897
M. Fulginas M. l. Philogenes 2193
M. Fulcinius m. f. Ru*fus* 1898 Fulcinia *Dionusia* 1849
Rutila Fulcinia P. f. Frugi 1831
C. Fuuli(us) C. l. Statius 2083
Ful*minata legio* 901
Fulv(ius) L. f. Scap(tia) 2211
A. Fulvi(us) A. A. l. 1205
C. Fulvius S. f. 2180
Cn Ful Cn f 81
Cn. Folv(ius) *vel* Fulv(ius) 230
D. Folvi(us) 1206
Q. Ful.... p. 83
Q Fulvius 2316
L. Fulvius Fulviae l. 926
M. Folvius M. f. Flac(cus) 908
M. Folvi(us) Garos 2204
Ser. *F*ulvius Ser. l. Herodotus 2203
M. Fulvius M. f. Ser. n. (Nobilior) 874
Ser. *F*ulvius Ser. l. *P*atroclus 2203
Fulvia 926 2251
L. Fulvia 1628
Fulvia (L. Antonii) 1098
Fulvia Gala 1207
Fulvia Q. l. Speco 1402
Fund(anii) lacus 984
C. Fundan(ius) 259
C. Fundanius C. f. 1004
Fupsidia D. l. Salvilla 1372
Furfo *vicus* 1034
·Fourio M. f. C. *nomin.* 580
A. Fou(rio) P. f. 576
C. Four(io) 578
Cn. Fourio 581
L. Fúri(us) 139
L. Furius 1508
M. Fourio C. f. 570
M. Fouri(us) 671
P. Fou(rio) C. f. 574
Q. Fourio A. f. 575
S. Fu(rius) 175
T? Fourius T? f. 512
L. Fúri(us) Cn. f. Brocchus 351
(. — .)Crassipes 448
P. Fourius Crassipes *vel* Crassupes 302
Q. Furis Felix l. 1396
L. F(urius) P(hilus) *sive* P(urpureo) 91
M. Fouri(us) 471
M. Fouri(us) *s.* Foiri(us) L. f. Philus) 246
C. Furius) Pur(pureo) 88, 120
Q. Furius Q. l. Salvis 1396
·Fourius A. l. *S*eleucus 1395
Fouria 2075
Fouria A. l. Crematium 1395
Furia D. l. Prima 1396
L. Furrius L. l. Dion(...) 1576
Fusca 2108
L. Fusidius H. f. 2093
Ga *cogn. masc.* 1666
A. Gabini(us) 1034
C. Gabinio.. T. n. Caleno *nomin.* 506
L. Gabinio *nomin.* 505
L. Gabinius L. f. 504
Retus Gabinius C. s(ervus) 502
Retus Gabinio C. (servus) 501, 503
Gaia H(e)ri 672
Galb(a) 326
Galbia *Hero*dote 1742
Gal(eria) *tribus* 404
C. Gali(us) 1209
Gali(us) M. l. Euclida 1408
Galia M. l. Hedylo 1408
Gall..... *collegium Caprina* 1138
Gallia 1059
Gal(lica) *legio* 948
Gallus 1200, 1519, 1606, 1641 *bis*
Gala *Galla* 1207 Galla 2004
Gal(li) 947
Gar..... *cogn. masc.* 299
A. Gargonius Q. l. 924
Garos *cogn. masc.* 2204
Gava *praen.* 1823
P. Gavili(us) L. f. 1901
L. Gavili(us) L. l. Menol(aus) 1899
L. Gavili(us) L. l. Stati(us) 1000
Gavilia M. f. 1902
M. Gavius T. f. 1606
N. Gavi(us) 66 *y*
Q. Gavius P. f. 2061
Q. Gavius Q. *f.* 1542
Q. Gavius Q. l. Agatocles 1007
Q. Gavius Q. l. Anoptes 1007

Digitized by Google

L. Gavius D. l. Faustus 1764
Q. Gavius Q. f. Nauta 1558
L. Gavius Spedo Septumia nat(us) 1985
Gavia Q. f. 1807
Gavia P. l. 1397
Gavia L. l. 1397
Gavia L. l. Euprosine 1764
Gavia Q. f. Maxima 2149
Gaura Iuno 1006
Gausa *cogn. masc.* 1406
Gea *cogn. masc.* 2085
Sex. Gegani(us) Sex. f. Col(lina) 1858
Clesipus Geganius 1137
A Geli(us) 1210
Cn. Geli(us) 148 *v. corr.*
L. Gellius 1004
Gemellus 1787
Gemelai *gen.* 673
C. Gemius 1211
C. Geminius C. f. Mateiclus 1503
Sex. Geminio Sex. f. *nomin.* 676
T. Geminius V. f. Vol(tinia) Chilo 2089
Geminia C. f. 675
Geminia M. f. 674
Gem(inus) 186, 187
Gem(i)na 640
Gentius Paconi T. s(ervus) 2328
Genua 919
Genuas 919
Genuensium 919
Geryones trimembres 1080
O. Gesia 678
P. Gessius P. f. Vala 677
Geta 352
Glabrai *gen.* 1349
Glucera 1365 Glycera 1626
Glycinna 1150
Gnavus Gnaivod 880
Gorgia 1600
Grac(cus) 554
Graeca *praen.* 779
D. Graece(ius) D. l. Prax(eas) 1753
Greceia L. f. 1629
Graicia C. f. 1541
F. Grecia 619
Novi(us) Graeci(nius) 1212
Grag(ulus) 168
C. Granius C. f. 927
Grata *praen.* 2187
Gritto 1785
M. Grusius M. f. P... 1577
Gubus 1213
H *in nummo* 41, 89
H*adrumetini* 920 H*atrianorum* 70, *b*
A. Herinna Q. f. Sentiae Gallae natus 2004
L. Haerinna Tifilia natus 2005
Q. Haerinna Q. f. Sentia natus 2000
Vel. Haerinna Vel (f.) Ancarialisa 2007
Haline 1739
Haracna *cogn. fem.* 806
Hastensium turris 876
Ha 2014 Hastia *praen. fem.* 2027 v. Fastia
L. Hatile L. l. Arconides
Hat(rianorum) 70, 937
M. Hedius Amphio 1150
Hedone 1435
Hedylo *cogn. fem.* 1408
M. Heidius M. f. 1006
L. Heioleius P. f. 923
Helenus 930 1152
Helena 1377, 1642
Helena l(iberta) 1584
Heliod(orus) 1480
L. Helvidius L. l. Philargurus 1402
Cn Hel.... 66 *l*
M'. Helvius Sex. l. 1828
M. Helvi(us) M. l. 1827
A. Helvius 930
Helvia Mesi f. 1756
Helvia Q. f. 1714
Helvia Prima 1610
Heracleo Repentini Divilii pater 1387
Heraclitus H... *filius* 990
Heraes *cogn. fem.* 1708
Herculaneus *pagus* 932
Hercele 532 Herclo Iovio *dat.* 843 Hercoles 1816 1873 Hercolei 1873 Hercoli 1146 Hercule 1483 Herc(uli) 1046
M. Her(ennius cos) 933
M. Herenni(us) 260
Ma(ior) Heren(nius) 1681
P. Herenio *nomin.* 680
P. T. Sex. Herennieis Sex. f. Ser(gia) 1523
L. Heren(nius) Capito 2008
M. Herennius M. f. Gallus 1605
L. Herennius C. f. Rufo 1786
M. Herennius M. f. Mae(cia) Rufus 1124
T. Herennius V. f. Ser(gia) Bassus 1782
Herennia M. *f.* 1586
Hernnia Seguda 2009
H *praen. masc.* 2088, 2089, 2091, 2092, 2093
Her(ius) *praen.* 549 Hri 672
N. Herius Deuter 1754
C. Herina L. f. Thiphinae gna(tus) 2011
Sex. Herina Vel. f. 2012
Herm(a?) 1006
Hermaiscus 1588
Hermes 1027
Hermia *cogn. masc.* 1063 1579
Hermiona 1150
Hermocrates Demetri *filius* 990
Hermolav(us) 2771
Herodotus 2203
Herucina *v.* Erucina
Hesuchium 1328
C. Hezzius C. f. 1747
Hezzia 1747
Hilario 1326, 1394
Hilarus 1346, 1403, 1766, 1824, 2131
Hilarus Clodi M. s(ervus) 1587
Hilara 1371, 1434, 1443 1650, 1852
Hilara C. liburta 1799
Himinis (Hymnis) 1304 Hymninis 1404, 1584
Hinnad, *abl.* *Henna*, 869
C. Hinoleio C. l. *nomin.* 831
Hira *nom. fem.* 1215

Digitized by Google

Hirena 1826
Hiretum 1815
Hirmio M. (f.) *nomin.* 808
A. Hirtius 382
A. Hirtius A. f. 1510
Hirtia *rogatio*
Hirtia A. l. Agatocliae 1516
Hispallus 887
Hisp(ania) 298 His(pania) 346
Hispan(ienses) *auxiliarici* 1822
Hispanorum 467
Hispanus 886
M. Holconius Rufus 1689
Honorus *gen. sing.*
Horaea 1567
Hor(atia) *tribus* 2129
C. Horati(us) 1224
L. Horatius L. f. Vot(uria) 1399
Sex. Horatius L. f. 1399
· Hora*tius* — — *f.* Balb(us) 2105
Oratia 1261
*Ho*rdioni(us) L. C. l. 922
· *Ho*rtionius Cn. f. 928
Cn. Hortionius Cn. f. E. 928
Q. Hordeonius Sp. f. Col(lina) 1403
Q. Hordeonius Q. l. Catamitu(s) — Cerdo — Hilarus 1403
P. Hordeonius P. l. Hermaiscus 1588
Cn. Hordeonius Cn. l. Euphemio 933
P. Hordeonius P. f. Gallus 1499
C. Hordeoni(us) M. l. Gausa 1406
L. Hordioni(us) L. l. Lab. . . 924
Hordionia P. l. Rufa 1588
Quintus Hortensius 1014 *b*
L. Hortensius M. l. Archelaos 934
Hortionius — *vide* Hordeonius
C. Hosidi(us) C. f. Geta 352
Hospes Appiai s(ervus) 1605
Hostilius 1007
C. Ostil*i*(us) 842
C. Hostili(us) M. f. 1904
L. Hostil*i*(us) 1017
P. Hostilius Sal. f. 1853
Sal. Hostilius Sp. f. 1853
L. Hostilius Saserna 392
L. H(ostilius) Tub(ulus) 176
Q. Hostius 930
Ti. Hostius. . 1005
C Hostius M. l. Herm(a?) 1006
C. Hostius C. l. Pamphilus 1404
Hupsaeus 333 (H)ypsae(us) 334
Hycia *cogn.* 2098
Hymnis 1404
Iafor? (*i. e.* Memnon) 523
Ianicol(ensis) *pagus* 1133
Ianuaris *abl.* 980
Ianuarius 1702
Iaso 2041
Idnod, Idno, Idnoi [illegible]
Ilipense *oppidum p.* 738
Iliturgense, Iloiturgense *oppidum* 738
Inter amnium 2318
Interprominus 2278
Ioventio *mons* 919 17
Iovia Venus 923
Iovos *nomin.* 528 Iovei *dat.* 558
Iove Sacricoste *dat.* 842 Iovi Maio ad n. 564
Iovius compagus 932
Iovius *Hercules* 843
Irena 1766
Irtius *vide* Hirtius
M. Irveius N. f. Flaccus 1653
Irveius N f. Fal(erna) *bis* 1653
Isauricus 1045
Isis Capitolina 1358.
Istor 525
Italia *in nummis* 284, *in inscr.* 914
Italicei *pl.* 873 Italiceis *nomin.* 1018 Italicorum 904 Ital(icorum) 936, 949
*Italic*ensis *vicus* 896
L. Iti(us) 112
D. Iteius Cn. l. 926
Ve Ite Rns 566
Iuba rex 429
Iucunda *nom. fem.* 1326, 1630
Dercina Iuanalaria 1221
Iudaeus 336
Iuentia 1222
Iulius 1052
Iuliei *genteiles* 1142
C. . . . . *Iu*liei C. f. 2132
(C. Iul.) Caesar 338 371 379 380 - 384 398 401 - 403
L. Iuulius C. f. 2180
Sex Iulius. 1110
L. Iuli(us) Bursio 294
C. Iulius Caesar 1065, 1069
L. Iuli(us Caesar) 183 261
L. Iuli(us) L. f. Caesar 262
Sex Iulius (Caesar) 1004
C. Iulius C. f. Caesar 1579
L. Iuli(us) Cl 66 *mm*
L. Iul(ius) Ero 2232
Sex. L. M. Iuliei C. f. *tres* 2225
Sex. Iuli(us) Caisar 159
Sex. Iulius Sex. l. Me*nopi*lus 1073
C. Iulius Rodo 1393
Iulia L. l. Berenice 1338
Iulia L. l. Hesuchium 1338
Iuleia A. l Nuphe 1710
Iuncus Maior 1438 — Minor 1439
C. Iunius A. li(bertus) 1216
C. Iuni(us), C. Iuni(us) C. f. 123
Cn. Iunio C. l. Pobbliios. *nomin.* 492
L. Iunius C. f. 683
M. Iuni(us) 134
M. Iuni(us) 1217
P. Iuni(us) 1216
Q. Iunius Cn. l. 1405
T. Iunius N. f. 926
(M. Iunius) Brutus 417
(· Iun.) Si(lanus)
D. (Iun.) Silanus L. f 276
M. (Iun.) Sila(nus) 231 232
D. (Iunius) D. f. (Silanus) 914
·Iunius Cerdo 1841

Digitized by Google

P. Iunius Faustus 1841
M. Iun . . . 81
M. Iun*ius* Iuncus Maior 1438
L. Iunius Silani *l* Paris 1401
Petroni(a) Iunia 682
Iunia C. f. 1220
Iunia D. l. Hilara 1650
Iunia D. l. Nebris 1415
Iunia L. f. Tertia 1425
Iunia *lex* 914
Iuno 528, 532 Iunonei 446, 558 Iunone *dat.* 447
Iunonei Quiritei 837
Iurarius Iovis 1453
Iurius T. f. 1871
Iussa *cogn. masc.* 2548
P. Iuventius 1035
(Iuvent.) Tal(na) 102
C. (Iuventius) Taln(a) 95 124
Iuentia 1222
L *praen. fem.* 805, 1628
L. . . *in nummis* 36
C. L. . . . . *nomen. mag. monet.* 78 *e*
L. L. . . . 78 *c*
C. L. Q. . . . 78 *a*
Q. L C. . . . 78
Q. Labienus Parthicus 429
P. I. Ore 2227
Lab. . . *cogn masc.* 924
Labeo 1372 1460 Labeonis 684
Paulla Lacutulana 1821
Ladinei *gen.* Ladinod, *abl.* 72
Ladumeda *Laomeda* 525
Laeca 214
Laelia 1223
L. *Lae*tili(us) 2169
Cn. Laetori(us) Cn. f. 932
Q. Lainio Q. f. 2303
Lagge(s) 2222
Laius 1894
Lais 606, 1406, 1747 Lavis 525
Lampurini *dat.* 1353
Lanies *nom. pl* 1140
Langates Langatium 919
Laodicensis populus 989
Lapi *gen.* 495
Larcius 1968
P. Larcius P. f. Broccus 1567
P. Larci(us) C. l. Hil(arus) 1225
P. Larcius P. (l.) Neicia 1367
L. Larcius P. f. Rufus 1367
Larcia P. l. Horaea 1367
Lares Lases 473
Laribus *dat.* 930
Larthia Otani f. 2060
Fausta Lartia 2160
Lar(tis) *praen.* 2032
P. Lati(nius 1226
Latinia 1227 Latinia C. f. 1941
Latini *gen.* 879
Latin(us) *cogn.* 1475
L. Latrius K. f. 558
Laudicaes *gen.* 1595
Laucina 2023
Q Lau. . . . 66 *ee*
Q Laur. . . . 66 *aa*
L. Laufeius L. f. Apotheca 1552
Lavernai *gen.* 477
Lavernae *pagus*, Laverneis *abl.* 1787
Lavilia M. f. 1906
Lebrimelus *fons* 919 22
Leg. . . . . *cogn. masc.* 934
Leiber 528, 551
Leivelio *nomin.* 793
Lemurinus *mons.* 919, 14 15 *bis* 16 Lemurino *acc.* 919, 14
Lemuris *fluvius* 919, 7 *bis*
Lentulus 1004
Lepidus, Lepid(us) Lep(idus) 221 3403 41 1004, 3 1028
Levius *vide* Livius
Liber Liberi 1551
Libera deia *gen.* 1775
Libertas 414 *seu* Leibertas 416 417 418 419 Libertatis 394 407 *d*
L. Liberti*us* L. l. Dionysius 1590
Libitina lucus 1381
Libo 1440
Liburnus 1739
M. Licculeius M. l. Philin(us) 932
Leicinius L. f. 1477
D. Licinius L. l. 2285
L. Licinius L. l 2319
P. Lic(inius) 931
M. Licinius cos. 1046
Ser. Licini(us) 2078
P. Lic(inius) Or. 1214
L. Licinius 1059
L. Licinius 66 *oo*
L. *Licinius* Luculli l. Aprodisi*us* 1406
*L. Lici*nius L. l. Artema 1406
L. *Lici*nius Auctus 1406
L. Lic(inius Crassus) 235
M. (Licinius) Cras(sus) 235
P. (Licinius) Crassus M. F. 353
P. (Lic.) Crassus iunior 377
M. Licinius Faustus 1150
L. (Licinius) Luc(ullus) 1002
C. Licinius L. f. Macer 300
A. Licinius Nerva 393
C. (Lic.) Murena 144
P. (Lic.) Nerva 224
Licinia 1228
Licinia L. l. Athenais 1406
Licinus 1850 *bis*
P. Ligurius 1229
L. Ligurius L. l. Antiochus 1482
M. Limbricius M. l. Diod(. . .) 1576
Limetan(us) 287
Lini . . . 926
L. Livineius L. l. Scopa 1663
Livineia L. l. Martha 1663
Cn. Livinius Cn. l. Aria 1588
Livinia Cn. l. Aprodisia-Felicula 1588
L. C. Levieis *abl.* 1880
M. Livius (Drusus) 920

Digitized by Google

P. Livius M. l. Pul(ades) 934
A. Livius A. A. l. Salvius 1407
Livia 1230
Pola Livia 858
Livia L. l. Flora 1739
Livia A. l. Haline 1739
Livia Thalia A. l. 1407
Livia *lex* 920
V. Lo..... *nomen.* 685
M. Lollius M. F. 1028
M. Lollius M. f. Ale(xander) 1577
Q. Lolius Q. *l.* Stor Rufus 1358
C. Lolius C. l. Pileros 1408
C. Lolius C. l. Salvius 1408
P. Longidienus P. f. 2139
P. Longidienus P. f. Cam(ilia) 2139
P. Longidienus P. l. Piladespotus-Rufio 2139
Longidiena Stecte 2139
Cn. Longidius 1524
Longin(us) 345
Longus 2206
M. Loreius M. f. 1679
Lorelano M. l. *nomin.* 686
T. Lorenius T. l. Amphio 2105
Losna *Luna* 529
Louceri *in nummis abl. sing.* 75 *a Sc.* L(ouceri) *in nummis* 75 *a-b*
L. T in *nummis* 34
L. T R in *nummo* 34
Luad Ma*tred* 553
Loucanam 880
Luc(anus) 156
L(uceria) *in nummis* v. Louceri
Loukdei *in nummis gen. sing.* 75, *c*
Louceri *abl. sing.* p. 79 a
Luccei(us) 2286
Luccia 2107
Lucia Man(li) l. 1243
Luucia Q. l. 2325
L. Lucidius L. l. Billo 1802
Lucil(ianus) 1661
M. Lucilius C. f. 1907
L. Lucilius Q. f. Cn. n. Cla(udia) 2147
M. Lucili(us) Ruf(us) 272
C. Lucilius C. l. Statius 2147
Ceisia Loucilia 539
Luccilia 2018
Lucilia T. f. 1232
Loucina 852 Loucina *dat.* 546 Loucinai 547
M. Luuceius M. l. Artemidorus 934
L. Luuceius M. f. Leg... 934
Lucius *praen.* 880
C. Lucius M. f. 1556
M. Luucius M. f. 2084
Sex. Luucius Sex. l. Caen(us) 2205
Lucretianus 1415
C. Lucretius M. f. 1716
M. Lucre(tius) 1168
C. Lucretius C l. Apulus 924
Cn. Lucr(etius Trio 157
L. Lucreti(us) Trio 323
Lucretia 1233
Lucrio 930
Lucrina Disellii (uxor) 2330
L. Luculanus L. l. Surus 1497
Lucullus 933 Luc(ullus) 1002
Lucumo M. l. 2320
Lumphieis *dat.* 1670
Luna Losna 529
Luperc(orum 1137 Lupercor(um) 1479
C. Lurius 1233
T. Luscius O. l. Corumbus 1409
T. Lusci(us) T. l. Parnaces 1409
Luscia T. l. Montana 1409
Lusia, *Lysias*, 1352
A. Lutatius A. *l.*.... 1363
C. Lutat(ius) 1236
C. Lutati(us) L. l. 1237
L. Lutati(us) M. f. 1908
Q. L(utatius) C(erco) *s.* C(atulus) 103
Q. L(utatius) Catul(us) 994
Q. Lutatius Cerco 226
L. Lutatius Paccius 1410, 1411
Lutatia 1230
Lutatia A. l..... 1363
Lutois 514
Lycii Lucios *acc.* 993
Lycus *fluvius* 989
Lysias 1766
L. M. 511
LX *in nummo* 42
P. M. 2339
M..... *cogn. fem.* 1365
D. M..... O..... 1081
Ma.....*in nummo* 104
M C *in nummo* 78, *b*
M N *in nummo*, 51
M P *in nummo* 94
M T *in nummo* 85
C. M.....*nomen.* 1117
Q. Mac... 77 *c*
Macedo *cogn.* 1338
Macedonia 995
Macela *oppidum* 474
Macer 1654
C. Maeci(us) T. *f.* 2137
P. Maeci(us) 1240
L. Maeci(us) M. l. 1140
C. Maecius C. f. Ouf(entina) 1722
M. Maici(us) Hilar(us) 1412
Mai 1451 Maic(ia) *tribus* 2266
C. Maenas C. l. Balbus — Eros 1765
Maenius P. f. 1570
L. Maenius 1105
P. Mae(nius) 105
P. Mae(nius) Ant(ias) 188
*M*aisius? (Iovis?) 564
Petr. Maisius 555
L. Magilius L. f. 1471
Magius Cn. f. 1577
P. Magius P. f. 1723
Sa. Magio St. f. *nomin.* 840
M. Magi(us) Min(atii) f. Surus 1655
Magia C. l. Andracis — Stadio 1758
L. Magni(us) L. l. Alaucus 2083
Magnus 305 372 387

Digitized by Google

Magulnius 1029
.Magolnio Plauti f. *nomin.* 690
M. Macolnio *nomin.* 691
Q. Maculnius L. f. 1555
Q. Magolni(us) L. f. L. n. 692
S. Mag(olnius) 693
C. Magulnius C f. Scato Maxs(imus) 1487
Dindia Macolnia 522
Magolnia 689 Maquoulna *etrusce* 521
C. Maiani(us) 153
Mahes 1376
Maio *praen. masc.* 695 *praen. fem.* 596, 663, 763, 786
Maius 695. *cognom. Iovis* p. 174
Maius Maias 1116 *cet.*
M. Mai(us) M. l. Nic. . . 924
Malchio 1442
Malies *oppidum in nummis nom. sing.* 63
P. Malin. 1241
Malleolus 235
L. Malio C. f. *nomin.* 834
Cn. Mallius 927
T. Mal(lius?) 257
Mamerti *dat.* 1183
L. Mamili(us) 114
C. Mamil(ius) Limetan(us) 287
Tr. Mamio Mai. f. *nomin.* 695
P. Maamius P. f. 1549
Mammi(us) 1038
C. (Mammius) M. f. Chilo 2099
M. Mammius M. f. Niger 2099
Mamia V. f. 1781
L. Mamilius M. . 694
Mamullai *cogn. masc. gen.* 1475
C. Maneius C. f. 1808
C. Maneius Q. l. 2133
L. Manneius Q. l 1608
Mnnaes, *Mannaeus*, 1448
Mania 2015
Mania *praen.* 885
Manicelus *mons* 919 [12] *bis* Mannicelus 919, [6]
L. Manilius Q. f. 1463
C. Manius C. f. 1471
A. Manlius A. F. 1116
C. Man(lius) 1242
M. Manlius M. f. 1502
Luci(us) Manl(ius) 1243
P. Manlius P. f. 1413
C. Manlius Ci 1693
L. Manlius P. f. 1413
Manlia P. f. 1619
L. Manlius L. f. Acidinus 888
A. Manlius L f. Ser. 220
L. (Manlius) Torqua(tus) 234, 354
Marathus 1583
P. Mar 1706
Marcelus 889
Marcio *praen. nomin.* 796, 798
Marci *praen. gen.* 802 Ma(rci) 804 Marcei 1333
Anco Marcio *nomin.* 807
Marcipor 1421
A. Marc(ius) 1244
A. Marc(ius). . . l. 1245
L. Marci(us) L. f. 1463
C. Marc(ius) 374
M. Marc(ius), M'. f 171
Q. M, Q. Mar(cius) 229
C. Marci(us) C. l. Alex. 1665
C. Marci(us) D. l. Antai(us) 1526
P. Marcius P. l. Charies 1563
C. Marci(us) Censor(inus) 290
L. (Marcius) Censor(inus) 287
C. Marc(ius Figulus) 2024
Q. Marc(ius) Libo 121
C. Marcius C. f. Mutro 1649
(L? Marcius) Philippus 355
L. (Marcius) Philippus 222
Q. (Marcius) Pilipus 195
Q. Marcius L. f. (Philippus) 879
P. Marcius P. f. Philodamus 1630-31
Q. Marcius Philippus 1330
Q. Marcius e P. f. Sergi(us) Rex 2159
Q. Marcius Q. f. (Rex) 1018
Rex Marcius 1062
Marcia L. l. Salvia 1425
Marcia Tertia 1618
Ca. Marcia 80
Pola Marcia Sus 799
Marica dea 856
Máric. . . *cogn. masc.* 1676
Marius *praen.* 1658
Maria 759
C. Marius C. f. 928, 1111
C. Marius C. f. 1657
M. Marius 1694
Q. Mari(us) 143
Sex. Marius L. l. 2197
Cn. Marius C. f. C 1659
C. Marius C. P. l. Antiocus 1847
P. Marius D. l. Antiocus 1425
C. Mari(us) C. f. Capit(o) 309
T. Marius T. l. Nicolaus 1371
C. Marius C. l. Salvius Callus 1548
Mar(ia) D. l. Glucera 1365
Maria P. l. Salvia 1425
Marma; Marmar; Marmor *bis* 473
Maro 1264
Marr 1800
Mars 473, 528, 564
Marsuas 538
Marsus *cogn.* 1501
Martium *aes* 1379
Martius Martias *acc.* 920 *etc*
N. Martius 1695
Mart(i)a Plotica 1246
Martura 1247
Massinissa 920
Mateiclus *cogn. masc.* 1503
Mati(enus), Mat(ienus) 93
P. Mat(ienus)? 177
Mino Matlia 696
Matogenes 2126
L. Matrius L. f. 1106
Mavors *cognom.* 1414
Matuta *dat.* 858

Digitized by Google

Maxsumus 321 Maxs(imus), 1487 Man(x)omo *nomin.* 796 Maxomo *nomin.* 800
Maxima *loco praen.* 2153, 2156
Maxima *cogn.* 1662, 2149 Maxsuma 2144 Maxuma 1650, 2115
L. Me..... *nomen. mag. monet.* 450
C. Mecio *nomin.* 797
Medella Dasm(i) f. 1019
Mel..... *cogn. masc.* 1879
Melerpanta *Bellerophontes* 537
C. Memmi(us) 203, C. Memmi(us) C. f. 336
L. Memmi(us) 240
L. Memmi(us) Gal 268
L. C. Memies L. f. Gal(eria) 286
M'. Memmius M'. f. 1500
Mena *cogn. masc.* 979, 2108
Menander 1461
P. Menates P. f. 565
Menelaus 1897
Men(enia) *tribus* 1677
Menerva 528
Menolav(us) 1602 *repone*
Menopilus 1073, 1447
Menopilus Abi L. S(ervus) 933
Menophilus Lucretianus 1415
Mens Bona 1521
Mensor 322
Mentor 1357
Mentovines vicus 919 38 39 41
Mercurial(ium) *collegium* 1479
Mercuris *nomin.* 528
Mercurius *deus* 1547
Mercurius *cogn. liberti* 1429
Merope 1794
Merres Aescolapius 2200
Q. Mescinius 1035
Mesene 1815
Messi(us) *praen.* 1756
Mesine *gen.* 1035
L. Messius Q. f. 1562
C. Messius L. f. 2337
.Messius... f. Stichus 1571
Messala 1049
Messianus 1477
Q. Mestri(us) 2249
Metelus 1017
C. Metelius 2284
Methe 1703
.Metilios *nomin.* 586
C. Metilius 1035
Metio 539 *vide Prometheus*
M. Mettius 401
T. Mettius P. f. Celer 1790
Mevianus 2106
Cn. Mevius Cn. f. 1562
L. Mevius 1105
M. Mevi(us) 1248
Mevia 1757
A. Micarius Tolmaca natus 1983
Micos 523
T. Mimesius Sert(oris) f. 2097
Post(umus) Mimesius C. f. 2097
Min(atius) *praen.* 1655
A. M.nati(us) A. l. 1249
M. Minatius M. f. Gal(eria) Sabellus 2072
M. Minati(us) Sabin(as) 387
M. Minatius M. f. Pom(ptina) Sabinus 1718
M. Mindius 1513
M. Mindios L. fi. 560
Mineia M. f. 66 *gg*
Menervai *dat.* 554, Menerva *dat.* 559 Minervai 558
L. Minicius L. f. 2127
Minicia 1250 Minicia M. f. 1912
C. Minius M. L. l. Artemo 1911
Mino 634, 648, 696 Min(o) 777
A. Minuci(us) 1251
Q. Minuci(us) C. f. 879
C. (Minucius) Aug(urinus) 158
Ti. Minuci(us) C. f. Augurinus 173
M. Minuci(us) C. f. Ruf(us) 210
Q. M. Minucieis Q. f. Rufeis 919
L. Minuci(us Thermus?) 162
Q. (Minucius) Therm(us) M. f. 263
Minucia 1252 Minucia C. f. 697
Minucia N. f. Maior 2321
Prima Minucia 2154
Mirqurios 536 Mircurius 2128
Mitreius 1480
Mithridates Mitredatis *gen.* 1410, Mitrhidatis 991
M N. *in nummis* 51
*M*nasea 1498
Modiari(us) 1419
C. Modieius C. f. C. n. 1876
C. Modio Cn. f. *nomin.* 75 *a*
L. P. Modies C. f. 1819
Modia 1792
Moc *praen.* 919 46
Molo 264
L. Molvius L. l. Calenus-Flacus 1632
Moneta 389
Monimes *gen.* 1073
Q. Monnius N. f. 926
Montanae *dat.* 1409
Montanus paagus 2217
P. Mop... 698
Moschis 1331
C. Mu..... 997
Mucius 1013
M. Mucius Amicus 1416
C. Mucius C. f. Q. n. Scaev*ola* 1822
L. Muci(us) 2276
P. Mucius (Scaevola) 920
Q. Muucius L. f. (Scaevola) 919
Muudinus 2318
Mulo 1366
Mulso 2324
C. Mulvi(us) P. f. 2186
L. Mulvi(us) L. f. Prim(us) 2186
St. Mulvi(us) P. f. Stabili(o) 2186
Mummius 892
— L. Mummius L. f. 891
L. Mummius L. f. 1608
T. Munati(us) 1253
L. Munatius L. f. 1640

Digitized by Google

L. (Munatius) Plancus 383
Tanusa Munatia Luccilia nata 2018
Munatidius 1805
C. Munius C. f. Qui(rina) 1829
Munia 1254
N. Munnius N. l. Antiocus 932
Munnia C. f. 1530
Muranum *oppidum* 904
Murcus 427
Murena 144
C. Murraien(us) Q. f. 1641
Murrinus 1939
Mus *cogn. fem.* 1367
Musa *cogn.* 1392
Musarum Hercules 358
P. Musanous A. l. Pamph*ilus* 2082
P. Musanus P. l. Philoc*rates* 2080
P. Musanus P. l. Philogen*es* 2080
Muscis 1572 v. Moschis
M. Mutienus A. f. 2180
M. Mutilio L. f. *nomin.* 699
Q. Mutilio *nomin.* 700
Mutina 1059
Mutinensis 1059
Mutro 1649
Mysei Abbaitae 991
Q. Nadiacus Q. (f.) Pilon(icus) 2138
Nae..... *nomen servi* 930
Naepori (*Naepor* Gnaei puer) *dat.* 1417
P. Naevi(us) 1255
(. Naev.) Bal(bus) 113
C. Nae(vius) Balb(us) 313
T. Naevius C. l Phylades 1862
Naevia d. l. Apollonia 1862
Naevia L. l. Secunda 1149
Nar(ona) 2197
A. Nasennius A. l. Prot.. 1576
Nasica 721
Naso 343 454 462 1773
Nasuleius 2134
Nat(a) 127, Natta 130
Nauta *cogn.* 1558
Nebris 1425
Neicia 1567
M. Nellius M. f. 1560
Nelpia (?) M. l. Hymnis 830
Nemesis *cogn. fem.* 1672
L. Neri(us) 1256
Q. Nerius G. f. 2070
Neria *cogn.* 1636
Neri(us) 374
Ner(o) *praen.* 2097
Nerva 1800
Nestor 930 Nestor C. l. 2320
Neviasca *fluvius* 919
Nic..... *cogn. masc.* 924
Nicanor 2201
Nice 1384
Nicepor 930 Niceporus 1452, 1454, 1633
Nico 932, 2320
Nicol(aus) 1576 Nicolaus 377
Nicomac(us) 2320
Nicomac(us) Albi M. s(ervus) 1522
Nicomacus Sal(inii?) L. s(ervus) 1521
Niger 1425, 1716, 2099
C. Ni*n*eius C. f. 1006
L. Niraemius A. f. 1687
Nob(ilis?) 2047 Nobilis *cogn. fem.* 1349
Nola 1667
Nomas *cogn. fem.* 2098
Nomelia 861
Nom(entanus) 163
Nonian(us) 347
T. No 826
L. Nonius M. f. 1640
P. Noni(us) 1035
P. Nonius P. l. Anoptes 1848
P. Nonius P. l. Malcio 1848
L. Nonius L. f. Pansa 1471
(M. Nonius) Sufenas 331
L. (Nonius) Tarentinus 1870
Nonia Tarentini L. f. 1870
Nonia P. l. Aspendium 1741
Norbanus C. Norba(nus) 401 C. Norbanus 301
C. Norbanus C. l. Mena 2108
Noriceia Veica 2191
P. Novelledius V. f. 1803
Novembris Novem(bres) 1243 *cet.*
P. Novercin(ius) L. f. Pup(inia) Pollio 1573
Novieia L. f. 701
Novios *praen.* 522
A. Novioleius N f. 1913
C. Novius 1257
L. Novius L. l. Prepo 1590
Q. Novius Q. l. Protem(us) 932
Novia D. l. Delpis 1801
Nuceria Nouceria 904
Numa *rex* 264 290
Numa *cogn.* 222 *cogn. fem.* 2305
Nu(meriis) 758 Nou(merius?) *praen.* 636
Q. Numerius Q. f. Vel(ina) Rufus 1043
Numisia Sex. f. 2101
Ha. Numisinei(a) 2014
Numisia 1109
L. Numistronius L. f. Decian(us) 1556
C. Numitori(us) 202
P. Num*i*tor(ius) 1259
C. Numitorius Asclepiades 1418
Numetoria 1258
*N*umtoria 702
Numia? 1597
Nummia L. l. Zosima 1418
C. Numoleius Cn. f 926
A. Numoni(us) A. f. 1914
C. Numonius A f. 1916, 1917
C. Numoni(us) L. f. 1915
C. Numonius P. f. 1918
C. Numonius Vaala 412
Nu*mpio vide* Nymphio
Q. Numpsius Q. l. Nicepor 1591
St. Nums(ius) Nicepor 1633
Nums(ius) 2017
N(ursini) 894
Nymphio Num(pio) 2205
Nuphe *Nymphe* 1710
O..... *cogn.* 1081

Digitized by Google

V. O 828 *m*
C. Obellius C. f. 1657
C. Obellius M. f. 1757
P. Obellius P. l. Sodola 1798
Obellia L. f(ilia) 1757
Obellia P. l. Teudala 1798
Sal(via) Obidia Pol*la* 1799
Q. Obili(us) Mel..... 1879
M. Ob(ilius) Da(sius) 1879
·Obinius L. f. 1570
Cn. Obini(us) 1260
C. Obinius Cn. f. Lanio 928
C. Obulcius C. f. 2135, 2136
Obulco *oppidum p.* 85 n. 738
T. Ocratius Sa. f. 1807
Oc Pro 2226
A. Ocratius M. l. Alex(ander) 1006
M. Ocrati(us) M. l. Pist..... 924
Ocriclo C. Popili 497
Octavianus 1099
Octavianus Fulviae (servus) 2251
A. Octavius C. f. 1560
Cn. Oct(avius) 996
C. Octavius L. l. 703
L. Octavius L. f. f. 1760
L. Oc(tavius) 998
M'. Octavius M'. *f.* 2135
M. Oc*tavius* 553
Q. Octavius 66 *ii*
Q. Oct 66 *kk*
D. Octavius D. f. Col(lina) 1419
L. Octavius L. f. Ter(entina) 1760
P. Octavius P. f. 1006
P. Octavius P. l. Antioc(us) 1576
Cn. Octavius Cn. l. Hilario 1394
D. Octavius D. l. Modiarius 1419
Gn. Octavi(us) A. f. Mico 2201
P. Octavi(us) A. l. Philom..... 1673
Cn. Octavi(us) N. l. Ves..... 924
Octavia Q. f. 704
Octavia Clara 1761
October Octobreis 994 *cet.*
Ocul... *cogn.* 299
Odiates *vicus* 919
Oecu*m*ene 1424
L. Ofdius, *Aufidius*, L. f. Pet. n. 1804
L. Offellius C. f. 1634
C. Offellius... (C. l. *ter*) 1635
M'. Ofellius V. f. 1549
Offellia C. l. N. 1635
Offellia... 1635
N. Ofillius 1035
Q. Ofilius C. f Ruf(us) 1046
Ofillia C. f. *Ru*fa 1654
Ogulnius 1336
Oinomavos *heros* 537
Oinumama, *Unimamma* 524
Olco*n*ius 1682
Olia An. f. 2302
Olipor 1358
Olopantus 2322
O *Ola*, *Aula* 678 O *Olus*, *Aulus* 725, 2090
Ohl(us) 1764
Olumphus 1849
Olympus *cogn.* Olymphus 1365
C. Om Calonus 493
Moc. Ometicani, Ometiconi f. 9191
*On*esumus 2003
Opergiu 971
Opco *gen pl.* 970
Opimius Opemi(us) 106 Opei(mius) 115
L. Opeimi(us) 193
M. Opeimi(us) 194
Opimia *basilica* 1415
C. Opisius C. f. 1802
Opi(ter?) *praen.* 201
Opius *vide* Oppius
Opi(o) *nomin.* 705
C. Opio *nomin.* 707
L. Opi(us) 757
M. Opio M. f. *nomin.* 709
P. Opio Ces f. 712
M. Opio M. f. L. n. *nomin.* 711
P. Opio P. f. *nomin.* 713
Sexto Opio C. f. *nomin.* 714
T. Opio C. f. *nomin.* 715
M. Oppius S. l. Aes... 1065
L. Oppius P. f. Bagia 1830
M. Oppi(us) M. f. Alb(us) 710
M. Opi(us) Albus 702
L. Oppi(us) M. f. Birbatri(us) 1716
C. Oppius --. f. Capito 1611
L. Oppi(us) L. f. Flacus pater 716
L. Oppi(us) L. f. Flacus filius 717
.Oppius Olumphus 1849
P. Oppi(us) L. l. Pilonicus 2083
Opia 707 Opia L. f. 706
Oppia C. l. Flo*ra* 1642
Opsilia 1127
Or(ata?) *cogn.* 636
Orbilia *vide* Urbilia
M. Orbius 1262
.Or*cevio* C. l 718
L. Orcevi*us*. *f*... 1491, 1527
L. Orcuio C. f. *nomin.* 723
Q. Orcuius Q. l. 724
M. Orcevio M. f. *nomin.* 720
M. Orcevius 2230
·Orcevius M. f. Nasica 721
Orcevia c. f. 719
Orcivius 610
Maio Orcevia M. f. 722
P. Orcuni(us) 1263 *fortasse Orcuvius*
Or(estes) 1007, 2227
M. Orfi(us) M. f. Fal(erna) 1674
Orpheus Orfeus Asini L. D. s(ervus) 1035
Orsinia 2047
Oruculeius *vide* Aurunculeius
T. Osenianus L. l. Licin(us) 1480
A. Otacili(us) Pilarg(urus) 1420
Otacilia Acai(uxor) 1265
Otanis *etrusce* 2060
L. Oti(us) L. l. Eros 1919
Ouf(entina) *tribus* 486
Ov(ius) *praen.* 1664, 1731
Q. Oviolenus P. f. Q(uirina) 1842

Digitized by Google

Q. Oviolenus Q. f. P. n. Q(uirina) 1842
C. Ovio *nomin.* 486
Q. Ovius Ov. f. 1731
Q. Ovi(us) A. l. Barga(tes) 2137
C. Ovius C. l. Carito-Eros-Sotericus 1592
Q. Ovius C. f. Freg(enas) *vel* Freg(ellanus) 2137
C. Ovius Parnaces-Suius 1593
P. . . *nomen urbis?* 107
D. P. 828 *d*
M. P. . . . . *nomen. mag. monet.* 94
T. P. . . . . *nomen. mag. monet.* 107
C. Pabate L. f. 920
Pa(cuius) *praen.* 562, 840 Pac(uius) *praen.* 766, 1528
A. Paccius A. f. 2061
M. Paacius 2274
F. Pacios *nomin.* 813
Q. Paccius M. f. 1565
P. Paccius Pac. f. Dentio 1528
M. Paccius M. l. Philem(o) 932
C. Pacci(us C. l. Salvi(us) 1266
M. Paci(us) M. l. 1921
Pacedia Sex. fa(mula) 1530
T. Paciledius P. f. Ser(gia) Rufus
P. Paacili(us) 1476
Pacilia A. f. 726
Pacinna 1965
Pacinneia Celias 1969
L. Paconius Ti f. 830
Paconia L. f. 2199
P. Pactumeius C. l. 926
A. Pactumeius A. l. Philip(pus) 1576
Pa. Vi. Pacuies *nomin. sing.* 562
M. Paiedius 1748
Painsscos *nomin.* 538
Pais(tum) Paist, *deinde* Paes, Paest(um) p 65
Paistano *gen. plur.* 66
Paetus 135, 390
Pal(acnus) 71, Palacnus *in nummo* 71 *a*
Pampilus 1189, 1844 Pamph(ilus 2238 Pam-(p)hilus 1843
Pamphilus Luccei (servus) 2286
Pampilus Turpili T. s(ervus) 2083
Pamphilus Noni P. s(ervus) 1035
Pamphilus Servili M. s(ervus) 1066
Pampila 1533 Pamphila 1597
M. Pandius M. f. 1006
Pansa 1800
Panur(gus) 1882
Papia *cogn. masc.* 1669
Paapia Atiedi L. s(ervus) 1521
C. Paperius C. f. Carb(o) 908
C. Papirius Carbo 472
Cn. Paperius (Carbo) 920
M. (Papirius) Carbo 207
(.Papirius) Turd(us) 146
Papiri(a) 1267
P(apiria) lex? 255 *vide add.*, 282
Papii 1573
C. Papius Sex. f. 1776
M. Papius M. f. 1106
M. Papius Sex f. Vol(tinia) 1776
L. Papi(us) 314
L. Papius L. f. Fal(erna) 1573
L. Papius Sex. f. Vol(tinia) 1776
L. Papius Celsus 395
L. Papius L. l. Hilarus 1766
L. Papius L. f. Ter(etina) Pollio 1573
L. Papius Sex. f. Princeps 1777
L. Papia 727
Papia Irena 1766
Paapus 1603
Paquius *vide* Pacuius
Parcae 1326
Paris *cogn.* 1401
P(armensis) *populus* 908
Parthanio 1431
Patavini 897
A. Patlacius Q. *f.* 1655
Patroclus 2203
C. Patroni(us) C. *l.* 1482
Pau . . . *cogn. masc.* 2191
Paullus *cogn.* 1045 Paulus *loc. praen.* 1109
Paulla *praen.* 887, 1438 Pola 858
Peccio 2219
Tr. Pe 827
C. Pedo 2224
P. Peilius L. f. 1506
Peinarius *vide* Pinarius
Plaucus Peliani(us) Pelioni f. *nomin.* 919 *a*
Pelops 1440
Penate*is* 912
P. Percenni(us) 1268
L. Percennius Rufio 1594
Perelius 1128
Vel. Pergomsna Vel. f. 1976
Vel. Pergomsna Cnevias 1975
M. Perpenna 934
Perrica *nomen etruscum* 2045
Perusseni 1080
Pes(cenus) *praenom.* 639
Pescno L., *Pescenus, nomin.* 730
C. Pscni *Pescent(us)* 416
C. Pescenn(ius) 1270
Q. Pescenn(ius) 1875
Pescenia O. l. Laudica 1595
Peticius 1031, 1200
P. Peticius Sa. f. 1535
Peticia P. l. Chiteris 1532
Petilius 1040
Petillius 1067
Petillia L. l. 1384
.Petillius Capitolinus 409
Petrinianus 2073
Pet. . . . *praen.* 1804
Petreia O. l. Turpa 1774
Petro Furi L. s(ervus) 1508
L. Petronius C. l. Fab(ia) 1865
L. Ptronio C. .f. *nomin.* 729
C. Petronius C. f. Crispinia natus 1971
A. Petronius L. f Suciae cnat(us) 2046
P. Petronius P. l(ibertus) Amphio 2192
L. Petronius L. f. Nob. . . . Orsinia (natus) 2047
Q. Petroni(us) Philomusus 1972
L. Petronius Seppia nat(us) Rebilus 1923

Digitized by Google

P. Petronius Q. l. Salvius 1482
Petroni(a) *praenom.* 682
Petronia 1272 Petroni(a) 2054
Petronia Sa. f. 1535
Tertia Petronia C. l. 1272
Petrunes Ce. f. *falisce* 804
Q. Pettius Q. f. 1722
T. Pettius T. f. T. n. 2079
Q. Pettius Q. f. Tro(mentina) Curva 1722
C. Pettius V. f. Gemellus 1787
L. Pettius C. f. Pansa 1787
C. Petuellius Q. f. Fal(erna) 1636
M. Petulcius M. f. 2116
Parnaces 1593 Parnacis *nomin.* 1359
Pharnac(es) Egnat(i) P. s(ervus) 1035
Piladespotus 2139
Philargurus 1358, 1430, 1841, 2111
Pilargurus 1422
Pileutera 1378
Philema *fem.* 1587
Philematio *nomin. fem.* 1548
Philematium 1829
Philemo 1053
Pilemo Aledi L. s(ervus) 2205
Pilemo Baloni Baloniae s(ervus) 930
Pilemo Fulvi Q. s(ervus) 2316
Pilemo Helvi A. s(ervus) 930
Philemo Mesine s(ervus) 1035
Pil(emo?) Pontili(orum?) M. C. s(ervus) 2206
Pylax 1624
Phileros 1442 *p.* 435
Philin(us) 932
Philippus 222 355 Pilipus 195 538
Pyllis 1762, 1764
Philocles 1506
Philocom(us) 1138
Philocrates 1188
Philodam(us) 1752 Philodamus 1630, 1631
Pilodamus Iuni (servus) 1008
Philogenes 2082
Philogen(es) Curti(orum) L. P. s(ervus) 1035
Philolaus Pilol(aus) 902
Philomena 1977
Philomusus 1444: 1863, 1972
Pilomusus 1622
Pilomusus Pereli (servus) 1128
Philoni(us) 1443 Pilonicus 2083
Philonic(us) Marciae s(ervus) 1522
Philotaerus Pilotaerus 930
Philotaera 1371 Pilotera 1852
Philotas 1410
Pilota Arri Q. s(ervus) 2268
Philotimus Pilotimus 1007
Phil(us) 246
Phryne Prune 2208
Pic(entes) 941
Picenus (ager) 1372
Pictor 200
Pietas 405
C. Pilius Iussa 2248
Pilia L. f. 1851
(.Pinarius) Nat(a) 127
(.Pin.) Natta 130
M. Pinari(us) P. l. Marcipor 1421
Pisae 915
Pisaurese *nomin. pl.* 854
C. Pisentius Maniae natus 2015
L. Pisentius C. f. Albanus 2016
Pisidae 1004
D. Pisid(ius) 1273
Piso 255 275 330 367 372 900 902, P(iso) 901
Pist. . . . *cogn. masc.* 924
Pitio 155
Pius 1646
M. Pius M. f. Calvenus 1864
C. Placentios Herii f. 519
L. Plaetori(us) L. F. 328
P. Plaetorius 2319
Q. Plaet(orius) 179
M. Plaetorius L. f. M. n. 1460
M. Plaetorius M. f. Cestianus 327
L. Plaetorius Cestianus 422
Plaetoria *lex* 1060
Cn. Plancius 336 *a*
T. Plausurnius T. f. 2181
Pl(autios) *praen.* 554
. . nder Plautius L. M. . 1483
. Plautius T. f. 1468
A. Plautius 336 *b*
C. Plautio C. f. *nomin.* 732
.Plautio M. f. L. n. *nomin.* 733
M. Plautio M'. f. *nomin.* 734
Novios Plautios 522
C. (Plautius Decianus) Ypsaeus 334
L. Pl(autius) Hupsaeus 333
L. Plautius Plancus 396
M. Plauti(us) M. l. Trasea 1568
Plautus, Plotus 2048
C. Plotius 1035
Grata Plotia Cn. l. 2187
Plotia L. *et* Fufiae l. Prune 2208
C. Pluti(us) 208
*Venta*rco Pleina Marcio Man*x*omo *nomin.* 796
Q. Plenes Q. f. *nomin. masc. falisce* 806
M. Pleturi(us) 882
Plocamus 1435
Plotica 1246
L. Plotinus L. l. Bacchus - Alauc(us) 1498
Plotina L. l. Compse - Rufa 1498
Plotius *vide* Plautius
M. Plotius M. l. Pilargurus 1422
Plutius *vide* Plautius
Poblicius *vide* Publicius
Pobleiios *cogn. loco vide* Publeius 492
Poenicas clases 474
Poenicio *abl.* 920
Poimuniem 1815
Q. Poinisius Ner(onis) f. 2102
Pol 931
Pola, *Polla* 799 *vide* Paulla
Poldia C. f. 735
Polia 1865
Pollio *cogn.* 1552, 1573 Polio 1383
C. Polli(us) 2275
A. Pollius P. l. Alexand(er) 932
Polluci 926 Poloces *nomin.* 529

Digitized by Google

Polouces 530
A. Pom. . . . *nomen mag. monet.* 455
C. Pomit(inus) 931
C. Pomitinus C. l. Antiochus - Optatus - Salvius 1423
C. Pomitinus Mahes 1423
Pomitina C. l. Stratonice 1423
Q. (Pompaedius) Silo 285
Pomp(eiani) 940
Sex Po *vel* Pom(peius) Fostlus 159
Cn. Pompeius 1046
Cn. (Pompeius) Magnus 387,
M. Pompeius *H*eliodorus 1480
Q Pompei(us) Q. f. Rufus 357
Pompeia Asclepias 1424
Prima Pompeia 1328
C. Pompilius C. f. 928
Numa Pompilius 264 290
Pompilia C. f. 1375
L. Pomponius St(atii) f. 1814
A. (L.?) Pomponius C. l. 926
C. Pomponi *genit.* 487
L. Pom(ponius?) 141
L. Pomponi(us) Cn. f. 235
M. Pomponi(us) M. f. 736
P. Pomponi(us) M. l. 921
P. Pomponius. . f. P. n. 1833
Cun(tus) Poponi(us) 1276
Q. Pomponius Q. f. 829
C. Pomponius C. f. Ser(gia) 1425
P. Pomponius P. f. Qui(rina) Lic(inus) - Licinus 1850
L. Pompon(ius) Molo 264
Q. (Pomponius) Molo? 265
Q. Pomponi(us) Musa 358
L. Pomponius C. f. Arsiniae gnatus Plautus *sive* Plotus 2048
Q. Pomponi(us) Rufus 369
P. Pomponi(us) P. l. Rufio 1426
Pomponia A. f. 1540
Pomponia L. l. Selene 1338
Pomp(o)? *praen.* 809
Po. Ca. Pomposiies *nomin. sing. aequice* 563
Pom(ptina) *tribus* 1718 1720
Pontenus *cogn.* 1494
M. C. Pontilii 2206
C. Pontius Mari f. 1658
L. Pontius L. C. (l.) 2319
Sex. Pontius Sex. l. 1482
St. Pontius . . . 1871
T.? Ponti(us)? 553
M. Pontius M. l. *Sal* . . 1006
Pup. Pontius T. f. Volt(inia) Proculus 1778
Pontia 1419
Chreste Pontia 1428
Pontia C. l. Hilara 1434
Pontia Prima 1427
V. Popidius Ep. f. 1686
C. Popili(us) 496, 497, 1009, 2296
Popillius C. f. 1861
L. Popil(ius) L. l. 1275
Q. Popilius C. l. 2133
Pop 1274, 2335
Popilia M. f. 737
P. Popillius C. f. 903
C. Popillius Apollonius 1150
M. Popilius M. lib. Merqurius 4429
C. Popillius C. f. Rufus 1861
Popillius M. f. Scaeva 2310
Poplicius *vide* Publicius
Poplicola 1112
Pop(lilia) *tribus* 804
Poplilius *vide* Puplilius
Popnia *vide* Pupinia
Sex. Pappaedi(us) Sex. f. 703
Q. Poppaeus Q. f. 2110
C. Poppaeus Q. f. 2110
T. Popaio Popo*nis* f. *nomin.* 859
Populona 1571
A. Porci(us) 1278
C. Porci(us) 1277
M. Porcius M f. 1678, 1683
C. (Porcius?) Cato 209
M. Porcius Cato 1113 *b*
M. (Porcius) Cato 266, 376
M. Porc(ius) Laeca 214
P. (Porcius) Laeca 237
L. Porci(us) Lici(nus) 235
T. Porcius T. f. Col(lina) Maxsimus 1358
Porcia T. l. Rufa 1358
Porcia *lex* 1004
Porcobera *fluvius* 919
Portunalia 1246
L. Post(umius) 456
Pos . . . . C. s(ervus) 2206
Posilla *praen. loco* 1519, 1874
Posis 1435
Posticnu(s) *nomin.* 809
.Postumius Q . . . nus 1749
.Postumius A. f. 1135
L. Postumius L. f. 1116
A. (Postumius) Albinus S. f. 254
A. Post(umius) A. f. S(p.) n. Albin(us) 310
(A. Post.) Albinus Bruti. f. 405 406
L. Post(umius) Alb(inus) 191
S. Postumius L. f. (Albinus) 879
P. Postumius P. l. Pau 2191
C. Postumi(us) Ta . . . . *sive* At . 359
Postumia P. f. Rufa 1650
Postumia *via* 919
Postumus *praen.* 598
Pothus Virriai (D. ?) s(ervus) 1035
Praec . . . . *cogn.* 1006
Praenestinei 1480
Praesenzia *etrusce* 2039
Prax(eas) 1753
Prenicus *mons* 919 20
Prepo 1590
Priamus 1840, 2295
Primus 1358, 1446, 1777, 2161, 2186
Prima *loco praen.* 2151
Preima 1583, Prima 1328, 1344, 1396, 1406, 1427, 1610
Prim(igenia) *Fortuna* 585
Princeps 1777
Priscus 1499

Digitized by Google

Privata 2214
Privernum Preiver(num) 333
Prev(ernum) 334
Procilius 1035
L. Procili(us) f(il.) 316
Proclinus 1459
Proqilia C. f. 738
P. Proculeius P. f. 1817
Proculus *cogn.* 1778
C Proeni(us) Titiae nat(us) 1974
Prontanos 2162
T. Propertius T. f. Thor 1661
Proqilia *vide* Procilius
Prosamus 1549
Prosepnais *Proserpinae gen.* 533
*Proserpi*na 1062 Proserpina 1714
M. Prosius M. l. 2129
Protus . . 2334, Prot . . . *cogn. masc.* 1576
Protarcus 1277
Prote 1326
Protemus 932
Prothumus 1346
Protogenes 849
Prune Phryne
Po *praen.* 563 1743
Publeius Pobleiios *loco cognom.* 492
C. Publeius C. l. 1431
C. Publeius C. l Philo 1431
Publius *praen.* 881,1280
C. Poblici(us) Q. f. 315
A. Poblicius A. l. Demetrius - Dionisius 1422
C. Poblicius Po. lib. Ero 1743
C. Publicius Felix 1743
C. (Pobl.) Malle(olus) C. f 235
C. (Poblicius) Mall(eolus) 235
C. Publicius C. l. Trupo 1425
P. Public(ius) M. l. Protem(us) 1280
D. Publicius N *f.* Col(lina) Rufus 1432
Publicia A. l. Demetria 1432
Pulcher 241 410 414
Q. Pulfennius Q f Mevi(anus) 2101
Sex. Pulfennius C. f. Ter(entina) 1761
L. Poulilio *nomin.* 512
C. Pullius L. f. 739
P. Puli(us) L. f. 740
Q. Pulius L. f. 741
L. Pulio L. f. *nomin.* 75 *a*
M. Pullius 927
C. Pumidius Dipilus 994
Poumilionom *gen pl* 527
N. Pumidius L f. 923
Pupinia Popnia L. l Fau*sta* 1408
Pup(ius) *loco praen.* 2130
Pup(inia) *tribus* 1475
.*P*upius A. f. 1133
L Pupius L l. 2133
M Puupius M f. 2205
Tr. Pupi(us) L. l 742
A. Pupius A. f. Eros 1403
M. (Pupius *sive* Calpurnius) Piso M. f. Frugi 367
C. Poplici(us) C. f 2206
A. Poplicius D. l A. . . . 2191
M. Poplici(us) 386
C. Poplicius L. f. Bibulus 1120
Pop 1508 2335
Pop(lilia) *tribus* 1436
L. M. Popli *vel* Popli(lii) 1508
L. Poplilius C. f. Flaccus 1514
Purcefro (Purcifero)? *dat.* 1527
Pur(pureo) 120
Puteoleis *abl.* 927
Pul(ades) 932
*P*utius Apollo 918
Q. . . . *in nummo* 306
Ti. Q. . . . *nomen. mag. monet.* 249
Quadratus 1572
Quartus 2315
Quarta *praen.* 1874
Quintilis, Quinctile *mense abl* 934
Sx. Q(uinctilius) 108
C. Quinctilius C. l. Pamphilus 1410
Quinctius C. Cinti(us) 1187
T. Q. 172, T. Qnincti(us) Flaminiuus(?) 428
T. Quinctius Q. f. 1136
C. Quintius C f. Valgus 1655
Quinctus *praen.* 1326
Quint - *vide* Quinct -
Qu(intus) *praen.* 773
Qui(rina) *tribus* 487
Quirin(alis) 200
Quirinus deus, 356 *b* Quirino 871
Q(uiritium) 1390
Qusonius *vide* Cusonius
L. R. . . . *nomen. mag. monet.*
M. Raecius Q. f. 923
Raecia puupa 1597
L. Ragonis 1282
M. Ragonius M. f. 1577
M. Ragonius M. l. Caes - Eros - Surus 1434
L. Rai(us) *p.* 81
Q. Raius Sta(tii) f. Broccus 1719
C. Raius Capito 1753
M. Ramnius P. l. Diopant(us) 932
P. Ramius Eros 1596
C. Ramius Anteros - Plocamus 1435
Ramia Hedone - Posis 1435
Quinctus Rancius 1326
L. Rantius L. f. Tro(mentina) 1670
Q. Rauelio . . . . f. *nomin.* 834
Rebilus 1973
Regium *vide Rhegium*
C. Remis 1283
Remureine 1144
C. Reni(us) 149 *v. add.*
Repentinus *loco praen.* 1387
Ret(us) Ret(a) 539
Retus *loco praen.* 501, 502
Rex *cogn.* 1062, 2159
Rhegium Regium 904
Rhodine 150 *ter*
Rodo Orcevi . . . s(ervus) 1481
Ris (Paris) 534
P. Rocius P. L. l. 1284
Rocus 349
Rodo 1393

Digitized by Google

Roma *dea* 995
Roma *in nummis extra urbem fusis, cusis, typis alienis*, 1 - 15 *typis romanis* 28 *in nummis familiarum* 82 segg.
Romano, Romanom *gen. plur. in nummis* 16-26
Rommos, Romms, *in nummis* 20, *c. d.*
A. Roni(us?) L. l. 1666
Rosaries *nomin. pl.* 1141
Rosci(us) 651
A. Roscio *nomin.* 744
Rosci(us) C. f. 743
M. P. Roscieis M. f. Maic(ia) 2266
L. Roscius Fabatus 360
D. Rosci(us) Q. l. Lini... 926
Rosc(ia) 1296
Q. Ruubius C. f. Pop(lilia) 1436
A. Rubrius A. f. Col(lina)
N. Rubrius M. f. 928
L. Rubri(us) Dossen(us) 288
A. Rubrius A. f. Praec.... 1006
Rubria 1287
Rubria A. l. Eleuter(a)
Rubria *lex* 914
Rudia *loco praen.* 783
L. Rufilius L. l. Pamphilus 2318
Rufilia 1285
Rufio 1032, 1344, 1594, 2139
C. Rufius S.... 2059
T. Rufius Cn. f Ste(llatina) 1637
Rufrena *lex* 1077
Rufo 1786
Rufus 1432, 1531, 1861, 1898, 2156, 2320
C. Ruf(us?) 364
Ruf(us) C. An(ni) 2231
Rufa 1358, 1454, 1519, 1588, 1637, 1650, 1783, 1805, 1943, 2158
Rufa Dianaes l. 1674
.Rufreius M. f. Ani(ensi) *bis* 1519
.Rufreius M. f. Ani(ensi) Gall(us) 1519
.Rufreius M. C. lib... philus 1519
Rufreia M. f. Dorca 1519
C. Rufrius T. f. Claudia) 2112
M'. Rullius M' f. 1549
Rullus 274
M. Runtius L. f. Messianus 1556
L. Runtius C. f. Sisipu(s) 1543
P. Rupillius A. f. 2127
Rusticelia O. l. Truphera 1365
Rus(ticus) 164
L. Rusti(us) 324
M. Rustius M. l. *p.* 435
P. Rutili(us) L. l. 1437
A. Rutilius P. l. Antiocus 1146
L. Rutilius L. l. Artemi(dorus) 1138
L. Rutili(us) Flac(cus) 311
P. Rutili(us Rufus) 927
S. Ruti(lius) Te 2244, 2245
Rutilia C. f. 745
Paulla Rutilia Q. f. 1438
Rutilia Q. f. *R*ufa 1637
Rutilus 1495
Rutila *praen.* 1831 - Rutela 1288
S..... 2059
Sabellus 2072
Sabinna *cogn. masc.* 1675
Sabinus 248 278 387
Sabina 1406
Sabula 348
Maxsuma Sadria S(purii) f. 1715
C. Sae 116
Saf(inom) *in nummis* 52
L. Saf(inius?) 1521
Q. Safinius Q. f. 2197
Sagitta 1525
M. Sai(us) 66 *l*
Sal *cogn. masc.* 1006
Sal *praen.* 1140 1809
P. Saleivius 1508
Q. Salevius M. f. 1598
C. Salluius C. f. Naso 991
L. Saleivius L. l. Philocles 1506
Salivia P. f. Sexta 1366
Salina(tor), Sal 145
P. M. Saloniei Ti. f. 1515
C. Saltorius C. f. 1524
C. Salvena Voltai f. 558
L. (Salvidienus Rufus Sal(vius) 1089
C. Salvidius 1797
S. Salvienus Tit(i) f. 1814
Salvilla 1373
Sa(lvius) *praen.* 840, 847
Salvis *cogn. nomin. sing.* 1396
Salvius 1407, 1423, 1758, 2131, 2277, 2320, 2325
C. Salvius Cassiae gn(atus) 2041
A. Salvius V. f. Cledus 1527
Salvia 1391, 1425, 1432, 1743. 1952
Salvia T. Boedii 1836
Salvia Novii (uxor) 1599
Paulla Salvia 1250
Salvius 1793
Salus *dea* 276 339, Salutes *gen.* 482, Salute *dat.* 860
Sallustia Rufa 1330
H. Same Nums 2017
Samio 1357
Samia 2241
L. Samiari(us) C. f. 746
Samiaria Cn l. Dionysia 1496
Samnio *abl.* 880
Sand(....) *cogn. masc.* 1576
Q. Sanquinius Q. F. Stel(latina) 1026
Sap..... *cogn. masc.* 1006
Tertia Sapiena L. l. 1823
Sapis *fluvius* 2103
Saranus 899
Sardinia 558
Cn Sar 66 *hh*
L. Sarius 2235, 2236
L. Sar(ius) C. L. l. Surus 2237
L. Sartage 2119
L. Sartag(e) L. f. 2018
Vel. Sartagus Vel. f. 2020
M. Sassius M. f. 1639
Q. Sassius M. f. 1639
C. Satanus C. l. Matogen(es) 2126

Digitized by Google

T. Satanus T. f. Sabinus 2122
.Satricani(us) L. f. 749
C. Satricani(us) C. f. 746
C. Satricani(us) K. f. 747
Satricania 750
P. Satrienus 325
L. Satrius L. f. 2116
M. Satri(us) N. f. 1716
Satria L. f.
Maxsuma Sadria S(purii) f. 1715
Philomena Satria 1977
L Sattius C. f. Ter(entina) 1768
Sex. Sattius C. f. Scaev. 1753
Saturninus 2062
Saturnina 1622
Saeturn(us) 481
Saufe 753
P. Saufe(ius) 2269
L. Sauf(eius) 154
L. Saufio *nomin.* 586
Opi(ter?) Saufio L. l. 755
C. Saufeius C. f. Flacus 1495
L. Saufeius L. l. Philomusus 1863
M. Saufeius M. f. Rutilus 1495
Saufeia 751
Trtia Saufia 756
C. Sax(ula?) 117
Sb. *praen. aequice* 1873
Scaefia C. l. Dioclea 1783
Scaefia D. l. Rufa 1783
Scaeva 1087 2314 Scaev 1753
Scaevo 1822
A. Scalponi(us) Paq(ui) l. Qui(rina) 1713
A. Scandilio A. f. Caesia natum *acc.* 2021
La. Scansa Vet 2022
T. Scant(ius) 2287
Scap(tia) *tribus* 2211
Scato 1487
.Scatunius 1958
Scaurus 235, 333
Scipio 863
Scopa *cogn. masc.* 1663
Cadmus Scrateius 1610
Scribon(ianum) puteal 340 *b e*
Scriboni(us) 1131
C. Scr(ibonius) 151
L Scribonius L. l. Barba 2049
L. Scribonius L. f. Clodianus 2050
(L Scribonius) Libo 340
L. Scribonius Libonis l. Strabo 1440
Scumnis *cogn. fem.* 1450
Scymnus 2142
Scurra 1456 Scura *cogn. fem.* 1346
Secia L. f. 1923
Seciolucus 526
M. Sectilis 1292
Secunda *cogn.* 1805 *bis* 2157
Secunda *praen.* 2151
Secundio 1594
*Segestanus Secest*anos 474
D. Segulius Alexsa 1878
Sehia *vide* Seius
Seic *et* Seig *in nummis* 55
Seinq... *Victoria* 841
L. Seius 1059
L. Seius Pilero 1441
Seia 1293
Sehiai (uxoris) L. Opi 757
Seiena Ti(berii) f. 1845
Selene 1338
Selenio *cogn. fem.* 1442
Seleucus 1410, 11 Seleucus l. 1867 Seleucus 1395
Thania Selia 2024
L. Selicio Nu. f. *nomin.* 758
M. Selicius C. f. 760
Selicia P. f. 761
Maria Selicia 759
Sb. Selusius Pe f. 1873
M. Semnius M. f. 1622
M. Seproni(us) 1293
Ti. Sepr(onius) 1296
M. Semproni(us) L. f. Ter(etina) 1295
L. Sempronius L. f. Atratinus *p.* 849
(. Sempr.) Gr(acus?) 109
C. Sempronius Ti. f. (Gracchus) 920
L. Semp(ronius) Pitio, L. Semp(ronius Pitio) 151
Sempronia *lex* 920
Sempronia Moschis 1331
Semunis 473
Sen..... *cogn. masc.? vel* sen(ior) *tribus* Veturia 1359
Posilla Senenia Quart(ae) f. 1874
Quarta Senenia C. l. 1874
L. Sentius C. f. 273
L. Sentius C. f. Ani(ensi) 2145
Q. Sentius L. f. Arria natus 2051
C. Sentius C. l. Chilo 1922
Sentia 2006
Sentia Sex. f. 1978
Sentia Galla 2004
Sentia C. f. Maxsuma 2144
Sentia A. f. Thannia 1979
Senuisanis *vide Sinuess*anus
A. Seppius A. f. 928
C. Sepius C. l. Salvius 1758
Seppia 1615, 1973
Sepstinia 2184
Septembris, Septe(mbres) 1293 cet.
VII vir epul(o) 346 *b*
P. Septicius Faustus 1362
L. Septumius 1616, 1698
L. Septumius L. f. 1679
T. Septimius L. f. Ste(llatina) 1650
T. Septumius T. L. l. Charito 2100
L. Septimius Sal(vii) f. Dentio 1785
Cn. Cn. Cn. Septumii Cn. Cn. C. l. Philargurus, Malchio, Phileros 1442
Septumia 1985
Septumia Cn. Cn. l. Auge 1442
Septimia T. f. Maxuma 1650
Septumia C... Spica 2146
A(ula) Septunolena 555
C. Sepulli(us) C. l. Abdaes 1400
P. Sepullius Macer 402

Digitized by Google

T. Sepunius T. f. 2318
Sequda *Secunda* 2009
Serapi *gen.* 927
Ser 541
C. Sergius 979
L. Sergius L. l. 1831
M. Sergi(us) M. f. 2213
L. Sergius L. l. Eros 1635
M. Sergi(us) Silus 233
.Sergius C. f. Vel. 979
C. Sergius M. f. Vel. Mena 979
L. Sergius L. l. Niceporus 1633
P. Sergius P. l. Philonic(us) 1443
Sergia L. l. Arbuscula 1633
Sergia Glycinna 1150
Sergia P. l. Hilara 1443
Ser(gia) *tribus* 1039
Vipia Sertenea 802
Sertorius 1032
M'. Sertorius M. f. Ste(llatina) 1620
P. Sertorius P. f. 1470
P. Sertorius M. f. Ste(llatina) 1620
C. Serveili(us) 201
C. Serveili(us) C. f. 361
C. Serveili(us) M. f 167
Cn. Servili(us) 1297
M. Servili(us) 1066
M. Servilius 1388
M. Serveili(us) C. f. 265
P. Servilius M. l. 924
(C. Servilius Structus) Ahala 332
(Q. Serv.) Caepio 255
Q. (Serv.) Caepio Brutus 418 421 423
Q. Servilius (Caepio) 924
Sex. Servilius Sex. l. Diogen(es) 1448
P. Serveilus C. f. (M. N.) Isauricus 1047
P. Servilius M. f. Rullus 274
Servilia 1298
L. Servius Rufus 413
P. Servius P. l. Thraso 1549
Servia C. f. 1551 Servia M. f. 762
Salvia Servia M. l.
Iunio Setio *nomin.* 539
Setorio *nomin.* 817
Setus (*Zethus*) 1378
Severus 2129
Sexta *cogn. fem.* 1366
Sextianus 1557
Sextilis *acc.* 919
C. Sextilius L. f. 1713
L. Sextilius L. f. 1678
Q. Sextilius L. l. 1851
L. Sextilius Q. f Taurus 1520
Cn. Sextius 930
L. Sextius 425
M. Sextius M. f. 1569
M. Sexti(us N M. l. 924
N. Sexti(us) N M. l. 924
C. Sextius C. f. Calvinus 1119
Cn. Sextius Cn. l. Gorgia 1600
T. Sextius Hilario 1362
Sextio *praen. nomin.* 714
P. Sextuleius. . . 1622
Sextus *cogn.* 1576
Si. . . . . *nomen. mag. monet.* 432
Sibulla, Sibylla *cogn. masc.* 354
Sibulla *cogn. fem.* 1392
Sicilia 904
Q. Sicinius 375
Sige 1457
Signia *v.* Seic
Signinum *municipium* 1501
Sil. . . *cogn. masc.* 2206
Silanus 525
C. Sil(ius)
M. Sil(ius)
Silo 285, 1358
Silus 233
Silvana L. l. Hilara 1852
Silvius 490
Simos 526
Sir(icus) 2259
A Sirpios Esch. 814
Sinuessanus Senuisanis *dat.* 1573
L. Sirtius 1027
Sisena 219
S(ispes) *Iuno*
Sisyphus Sisipu(s) 1543
C. Socconius C. l. Olipor 2052
Socrates 1379
Sodola *cogn masc* 1798
L. Sora L. f. 1124
Soresius 525
Sorex . 806, 1135
Sosander 1348
Soso *cogn. masc.*
Soterichus, 1151 Sotericus 1592
M. Spauri(us) . . 818
.Speci(os) 553
Pl. Specios 554
Speco *cogn. fem.* 1402
Q. Spedo L. f. 1984
Vel Spedo Caesiae (natus) 1983
Av. Spedo Thocernal 1980
Vel. Spedo Thoceronia natus 1982
Sperata Munatidi ser(va) 1805
Sphaerus 1891
Spica 2146
Spinther 1317 Spinter 1368
A. Spuri(na?) 152
Spurius *praen.* 1358 S. 125 625 840 1665 *al.*
M. Spurius M f. Men(enia) Rufus 1677
A Staberi(us) A. l. Sabinna 1675
Stabilio 1482 Stabilio Volcaci 2313
Stadio *cogn. fem.* 1758
M. Staidi(us) M'. f. M. n. Ter(etina) Capito 1541
M. C. Staidieis *nomin. pl.* 1541
Staedia M. l. Rufa 1434
State Matri 563
Sta(tius) *praen.* 650 Statius *cogn.* 1581, 1525
Statis *nomin. loco praen.* 2265
Statius C. l. 2320
L. Statius L. f. 1565
L. Statius Sal(vi) f. 1491
T. Statius T. f. Stin. 1866

Digitized by Google

P. Statius P. M. l. 924
Sex Staatius Sex. 1859
L. Statius Cn. f. Chilo 1787
M. Statius M. l. Chilo 2148
T. Statius P. f. Marr(us) 1800
C. Statorius C. f. 1924
L. Statori(us) A. f. 1926
M. Statori(us) A. f. 1926
Stel(latina) *tribus* 1126 *cet.*
Stepanus 1496 Stephanus 1989
Stepanus Mammi (servus) 1038
Stichus 1571
Stlaccius C. l. Al 1676
.Stlaccius A. l. Máric(us) 1676
M. Stlaccius M. l. Mentor 1357
Stlaccia Tura 2259
C(ai *duo*) Q. Stlargii 2288
Strab(o) 1441
Strato 932
M. Stronnius M. l. Nicio 1065
Stygia aqua 1610
Sub *nomen* 2309
Tania Sudernia 1986
Thania Sudernia Ar(untis) 1986
Agria Sueia N. f. 1551
Q. Suellius Q. f. 1854
Cn. Suellius Cn. f. 1640
C. Suellius P. f. Ter(etina) 1769
C. Suellius T. f. Aemili(anus) 1854
Suellia C. f. Consanica 1775
C. Suessanius C. f. 1640
Suesano *gen. pl. in nummis* 59
M. Sueti(us) 930
Ser. Sueti(us) Ser. L. Bal(bus) 924
Suetia D. l. Tropime 1600
Sufenas 331
Sula 129 2150 Sulla *seu* Sylla 292 Sulla 357
Sulla Flavi P. s(ervus) 1035
Ser. Sulp(icius) 362
L. Sulpici(us) C. f. 1928
L. Sulpici(us) L. f. 1929
T. Sulpici(us) L. l. 1301
Sulpicius Anthus
C. Sulpici(us) C. f. (Galba?) 269
P. (Sulpicius) Galb(a) 326
Ser. Sulpicius (Galba) 923
Q. Sulpecius L. l. Mulso 2324
P. Sulpicius Q. l. Philocom(us) 1138
T. Sulpicius T. f. Caecili(us) 1358
T. Sulpicius T. l. Primus 1358
T. Sulpicius P. Q. *l.* Pul(ades) 932
Ser. Sulpicius (Rufus) 703
Sulpicei *vicus* 1136
A. Sumo 845
Synistor 1601
L. Suntius 1302
Sup(i)n(as) *vicus* 840
Suria*cus* 1937 Suriacus 2250
Surisca 1888
Suura 434
Sus *cogn. fem.* 799
Surus 1434, 1497, 1593, 1655, 2236, 2237
Surus Iuvent(i) P. s(ervus) 1055
Surus Tettieni C. s(*ervus*) 1522 *cf. add.*
S(utrinom) *in nummo*, 53
T. . . . . *in nummo* 34, 35
TA *in nummo* 470
M. T *nomen mag. monet.* 83
C. T. 828 *a*
P. T. . . . . *nomen. mag. monet.*
Q. T. . . . . P. . . . . (*Q. Titius Pilemo?*) 2098
.Tadius M. f. Ruf(us) 2210
P. Tagul(ius) 2289
C. Talabarai(us) 1480
Talenti(us) 1479
L. Talepi(us) A. l. 2206
Talia *v.* Thalia
Talium *oppidum* 513
Taln(a) 102
L. Tampio *nomin.* 763
M. Tampi(us) C. f. 764
M. Tampi(us) f. M. 765
Pac. Tampio *nomin.* 766
C. Tampius S. f. Ser(gia) Tarenteinus 1485
C. Tapio Sex. l. 768
Cio Tapios M. l. 767
Tampia 2155
Tanusa *loco praen.* 2008, 2018
Tampiai *nomin. pl.* 2155
Tapia Q. Vestori (uxor) 769
Tampil(us) 1004
Tampsitani *vide Thapsus*
L. Tamsini(us) M. f. 1930
Tamudius 1036
Tamulius 1472
Tania *nom. fem.* 556
Tanusa *praen. loco* 2008, 2018 Thanusa 2024
Tapi *vide* Tampi
Tappo *cogn:* 2184
C. Tappuri(us) 2249
Cn. Taracius Cn. f. 1574
M. Tarena.. Murrini f. 1939
Tarentinus 1870
Tarquinos *cogn.* 1940
Tarenteinus *cogn.* 2123
C. Tarquiti(us) P. f. (Priscus) 298
C. Tarquitius M. f. . . . . ustra 1942
Taruntili(us) 1132
Tarvi(us) *vel* Tarv(us) 1719
Ta(tius) *rex* 278
L. Tattius T. f. Coxsa 1787
Taurasia *acc.* 880
Taurus 1520
L. Taurius L. f. Ser(gia) Aefolan(us)? 2207
Te *praen.* 798
Te. . . . . *nomen. mag. monet.* 160
P. Te. . . *nomen. mag. monet.* 466
Teate Apulorum vide Tiati
Teidia *vide Tidius*
Teipa Preciae s(ervus) 1547
Telis, *Thetis*, 531
Telephus 1445
Sex. Teltoni(us) L. f. 1716
Telutia L. f. 1931
T. Temonius T. l. Flac(cus) 1046
Tempe 1064

Digitized by Google

Tempestatebus 865
Ter. . . . . *cogn. fem.* 1386
.Terentius 930
C. Teren(tius) 457
C. Terentius 2205
L. Terentio L. f. *nomin.* 561
M. Terenti(us) 1303
Q. Terentius 930
Q. Terentius L. f. 2158
C. Ter(entius) Lu(canus) 156
C. Terenti(us) C. l. Pilomus(us) 939
(C. Terentius C. f. C. n.?) Varo 110
Terentia C. f. 771
Himinis Tere(ntia?) 1304
Ter(etina) *tribus* 1295
Terminalia 932
Tertio *cogn.* 1458
Tertius 1777, 2108
Tertia 142, Trtia *praen.* 756, Tertia 1363
Cavi Tertinei Posticnu *nomin.* 809
Cn. Tertineo C. f. *nomin.* 808
Tertulla 1458, 1385 *loco praen.* 1843
.Tetarfenus L. f. 1621
Libo Tet(i)dius D. T. l. 1533
Tetidia L f. 1529
L. Tetina Laucinal 2023
Cn. Tetteius Q. f. 927
Sta. Tetio *nomin.* 850
L. Tetti(us) Samia 2241
Sex. Tettius Sal. f. 1809
Tettia Cumana 1305
C. Tettienus 1522
L. Tettienus 1521
C. Tettienus Sagittae l. Alexa 1525
Tetumus Sexti 2152
Cn Teu 66 *s t*
C. Teucidius N. f. Lib(o) 2104
Teudala *nomin. fem.* 1798
Teudalensium *vide Teudalis*
Theophilus Teupilo Iuni Sal(vi) s(ervus) 1140
Teurano *abl.* (Teuranus ager) 879
Thabis 1793
Thalea 1567, 1824 Thalia 1467 Talia 1621
Thania 795 *vide* Tania
Thanusa *loco praen.* 2024 v. Tanusa
Thapsus Tampsitanorum 920
Theophilus 1603
Theopropus Teopropus 1051
Thermeses *nomin.* 1004
Therm(us)
Theudalis Teudalensium 920
Thiasus Tiasus Deci P. s(ervus) 1035
Thiphina 2011
Thiro 1793
Thoceronia 1982
Thanusa Tocronia Thania Selia nata 2024
Thor. . . . . *cogn. masc.* 1661
L. Thorius Balbus 251
Thrasea, Trasea 1568
Thraso 1427
Tiano *gen. plu. in nummis*, 60
Tiasus *vide Thiasus*
Tiati *abl. sing. in nummis* 74
Tibicinum *Collegium* 2319 Teib(icinum) 2320
Tiburtes Teiburtes 1116
C. Tiburtius C. l. H. 1576
Q. Tiburti(us) Q. l. Menolav(us) 1602
Ticonu 792
Tifilia 791
Cn. Tillius 1542
Timotheus 1508
Timotheus M. L. Popli s(ervus 1508
Cavi(us) T(i)pi(us) 790
Tipi(us) *praen.* 741
Cesula Tiperilia Te. f. 798
Tirrus *praen.* 647
L. Tisa. 1306
Tithe 1307
Titidia Tit(idi?) f. 809
·Titienus C. f. L. n. Cla(udia) 1876
C. Titini(us) 165
L. Titinius 2205
M. Titini(us) 118
Q. Titini(us) 1247
M. Titini(us Curvus 2072
L. Titinius Petrinianus 2082
A. Titinius A. l. Scymnus Corda 2142
Titinia 1305
Titinia Nobilis 1349
·Titius Ser. l. 922
C. Tittius C. f. 926
L Titius C. f. 1932
Q. Titi(us) 277
N. Titius L. l. Num(pio) 2205
Sex. Titius Stephanus 1989
Titia 1974, 2003
Titia L. f. 1945
Titia P. f. 772
Titia Qu. Ami 773
Titoleia M. f. 774
L. Titurius L f. Sabinus 278
Tit(us) *praen.* 809
To *et* Tod. . . . . (*vulgo* Todillus) 90
Tocer(n)a 1980
A. Toius Hod 1310
Tolmaca 1955
V. Tondi(us) M. l. 775
L. Tondei(us) 1495
L. Tondei(us) L. f. 1495
Tondrus 526
Cn. Tongili(us) Pul(ades) 2206
M Tor. . . . 66 *hh*
L. Torius L. l. Pamp(hilus) 1933
Torquat(us) 234 354
Torravius *cogn. masc.* 2193
Tosnos *Tusanus* 2028
C. L. Tossieis C. f. *nomin. pl.* 2252
C. Tossius C. l. 2252
Paul(la) Toutia M. f. 1508
Mino Tutia 777
L. Trebani(us) 161
Tr(ebius) *praen.* 695, 1716
C. Trebius C. f. 1660
M. Trebelli(us) A. f. 1344
L. Treblan(us) L. l. Acast(us) 2187
C. L. P. Tre*bonii* P. P. C. *f.*

Digitized by Google

M. Terebonio C. l. *nomin.* 564
Q Tre. . . . 66 *u*
Q. Terebuni(us) M. f 770
Q. Trebonius C. f. Cainnia natus 1990
(P. Trebonius) C. P. l. Alexsander 1363
(P. Trebonius) C. P. l. Macedo 1322
P. Trebonius C. P. l. Nicostratus 1322
(P. Trebonius) C. P. l. Malchio 1322
(P. Trebonius) C. P. l. Olopantus 1322
Sex. Trebonius Sex. l. Trupho 1322
Triarius 1557
Trige(minus) 150, Trig(eminus), 206
Trio 157
Tro(mentina) *tribus* 1670
Tropime 1600
L. Trosius M. f. 2180
P. Trutedius Amphio 2138
Trutedia 2138
Tryphe Trupe 1379
Tryphera Truphera 1354 1425
Trypho 1410, 11 Trupho 1448
Trupo 1364, 1425, 1448
Trpas 1966
Tub(ulus) 176
C. Tuccius C. f. 923
M Tuc(cius) 66 *m*
C. Tuccius Alexander-Telephus 1445
M. Tucci(us) L. f. Tro(mentina) Capo 2253
Tuccius Philomusus 1444
Tuccia 1389
Tuccia d. l. Philematio 1548
T(uder) colonia Iu(lia) F(ida) 2088
Tuledo *mons.* 919, 19
Tulelasca *fluvius* 919, 21
L. Tulius Ser. f. 829
M. Tuli(us) 2247 M. Tulius 2333
L. Tulli(us) *L. f.?* 1136
Tul. Tullius Tul f. 1470
M. (Tullius) Cicero 1114 *a*
M. Tulli(us Decula?) 212
.Tullius C. f. Macer 1654
Q. Tullius Paapus 1603
Tul(us) *praen.* 1470
Tura *cogn. fem.* 2250
Turd(us) 146
L. Turius L. P. C. l. Sand. . . 1376
Turpa *cogn. fem.* 1774
Tertia Turpedia 2117
Turpenus Pater 1491
C. Turpidi(us) P. f. Hor(atia) 2129
C. Turpidius C. f. Severus f(ilius) 2129
L. Turpilio C. f. *nomin.* 561
L. Turpilius L. f. 1502
T. Turpilius 2083
Cn. Turpil(lius) Sa. . . 1641
C. Turpleo C. f. *nomin.* 572
Turrania 1312
T. Tusanis 1313
L. Tuscilius Synistor 1601
Tuscilia Cresta 1601
Tuscolana *dat.* 632
Maio Tutia Q. f. 776
Tyrsu(s) Sari L. s(ervus) 2235
T. Tutili(us) 1314
V *in semisse et triente* 27
C. V. 828 *b*
C. V. . . . . C. . . . . (C. Valerius Catellus?)
P. V. 828 *k*
P. Va. 1415
*V*acerro 1545
Vaalus *loco. praen.* 2223
Vala *cogn. masc.* 677
Valentia *Italiae* 79
Val*entin(i)* *Hispaniae* 1115
Va(lesus?) *praen.* 560
Val(erius) 140
C. Val(erius) 933
Cn. Valer(ius) 1316
L. Valeri(us) P. f. 879
M. Valeri(us) 1009
Q Va. . . . p. 66
M. Valerius M. l. 926
Sex. Valerius Sex. f. 2151
L. Valerius Acisculus 397
C. Valerius C. l. Barneas 1315
P. Valerius Bassus 1474
C. Val(erius) Flac(cus) 296
C. Val(erius) C. f. Flac(cus) 166
L. Valerius Flaccus 239
(.Valerius) Messal(la) 337
M. (Valerius) Messala (Niger) 1049
D. Valerius P. l. Menecrat(es) 1642
A. Valerius D. t. Menopilus 1447
C. Valerius C. l. *P*hilar*g*urus 1358
L. Valerius Spinther 1317
C. Valerius C f. Triarius 1469
Secunda Valeria M. f 2151
Calla Valeria Coloba 2214
Valetu(do) *dea* 339
Valgus 1683
Valgia A. l. Truphera 1425
Vali(ntia) col(onia) 1115
P. Valesius Volesi. f. Poplicola 1112
M. Valius C. f. 1771
Valisa *praenomen. fem. loco Etruscum* 1991
Cn. Var. . Cn. f. 1318
M. Var. . . 778
N. Varecius N. f. 1536
Cn. Varenus L. l. Vel(ina) 2113
M. Varg(unteius) 170
C. Var*ius* 1527
M. Varius L. f. Capito 2216
C. Varis Gea 2085
Q. Vaarius C. C. l. Nicepor Peccio 2219
A. Varius L. f. Cla(udia) Varro 1867
Varia 1960
Var*i*a 2030
Varia A. f. 2025
Varia L. f. 1858
*V*aaria C. C. l. Pam*p*hila 2219
Var, C. Var, C. Varo 110
Varro 1867 *V*arro M. f. Suriacus 1437
Vaarus 1386, 1517
C. Vaternius C. f. 1640
Vatronio *nomin.* 780
C. Vatroni(us) 1491

Digitized by Google

Cn. Vatroni *gen.* 675
V. Vatronius 781
C. Vatroni(us) - Salin. . . . 1527
Graeca Vatronia 779
P. Vebidia Q. f. Numa
Vecili(us) 1129
C. Vecilius L f. 1880, 2305
L. Vecilius V*olusi? f.* 1880
Ca. Vecineo *nomin.* 801
Ca. Vecineo Volti *nomin.* 801
Voltio Vecineo Maxomo *nomin.* 800
Cavia Vecinea Voltilia 803
T. Vadinus O. l. Statius 1525
Q. Vedius 1852
Vediovei *dat.* 1142
Valisa Vedia 1991
Vedia Pilotera Q. Vedi l. 1852
Veihilia M. f. 782, 2306
N. Vei 1700
L. Veidi 1699
L. Veian(i) 2297
C. Veienus C. f 2084
L. Veisinius L. f. p(ater?) Titia gnatus 1992
Veivius, *vide* Vivius,
C. Veius C. f Mai(cia?) 1451
V(elitris) *in semisse aeris gravis typis romanis* 27
Vel 973
Vel *praen.* 794
Vel . . . . *nomen. masc etruscum* 556
Vel(ina) *tribus* 979, 1372
Velisa *vide* Valisa
C. Vel. 822
P. Vel uv 1701
Vendupalis *sive* Vindupalis *rivus* 919
L. Vene 66 *p r*
L. Veneilius L. f.
C. Venel(ius) 1024
Ven(eria) *Pompei colonia Cornelia* 1689
Veneris magis(trae) 1805
Veneris sacerdos *fem.* 1792 *bis*
Veneria *loco praen.* 1441
L. Vennonius L. l. Prosamus 1549
C. Vensius C. f. Caesia natus 1994
A. Vensi(us) Call(us) 1993
Venerus Heruc(inae) 2255
Venos 533, 534 Venus 1664
Venus Pompeiana 1703
Venus Victrix 2154
Ventarcus *praen. faliscum* 796
Ve(nusia), *in nummis* 76
Veppia T. f. 1855
Vertus 523
Ver . . . . *cogn. masc.* 299
Veraglasca *fluvius* 919 19
Q. Verati(us) Cis 2206
*A*ule Veratro *A*ules 2026
Hastia Veratronia 2027
C. Vereius M. l. 2205
Marcus Vergilius Eurysaces 1333
A Vergili(us) Opt 66 *gg*
M. Vergilius Sp. f. Rufus 1837
L. Vergilius L. f. Ser(gia) 1363
Vergilia M. l. Hilara 1837
Rudia Vergeilia Antulai l. 783
M. Vergulei(us) 1319
Verris *cogn. masc.* 1503
Q. Veronius C. f. Ter(etina) 1772
Verro *vocat.* 2261
M. P. Vertuleieis C. f. *nomin. plur.* 1537
Vertuleia Artimisia 1538
Vertuleia Chia 1538
Vesennia 1957
Q. Vesurius Q. f. 1584
Vespicia 1320
Vessia 2042
Vesta 2254
Vestales 1060
Ves(tini) 69
Ves(tinus?) 924
Q. Vestori(us) 769
Sex. Q. Vesuies Q. Sex. f. *nomin. pl.* 2261
Vesune *dat.* 562
Vesune Erinie *dat.* 838
Tipi(us) Vetthi(us) 791
P. Vettius 1035
Po. Vettius Po. f. 2124
D. Vetti(us) D. f. Gallus 1641
P. (Vettius) Sabinus 248
T. Vetio *nomin,* 842
T. Vettius Sabinus 363
Vetteia T. f. 784
Vetdius Tosnos 2028
C. Vettdius C. l. Faustus 1843
Sex. Vetto 2224
L. Veturius M. f. Pop(lilia) 1934
Ti. Vet *sive* Vetu(rius) B . . . 160
Veturia *tribus vide* Voturia
N. Vibidaius V. f. Barbo 1076
Q. Veibidius C. l. Caepio 1797
V. *praen.* 775, 781, 836, 847
Vibius *praen.* 1614
Vi *praen.* 562
M. Vibius P 1005
N. Vibius 1599
Q. Vibius M. f. 923
Q. Vibius L. f Q. n. 1784
C. Vibius Pct. f. Fab(ia) Balbus 2105
A. Vibius Diona 2231
N. Vibius Nov(ii. f. Pom(ptina) Flaccus 1720
A. Vibbius Ianuarius 1527
Aulis Vibbis Iustinus, Iustianus, Ianuarius 1527
Q. Vibius Q. f. Maxumus 2216
Vibius Norbanus 370
C. Vibius C. f. Pansa 279
C. Vibius C. f. C. n. Pansa 407
Vibis Pilipus 538
Vibia *nomen.* 1406
Vibia *praen. loco* 1529, 2054
Vib. *in nummis*
P. Vibius T. l. Philotimus Coxso 2114
T. Vibius T. f. Mundinus 2318
Q. Vibuleius L. f. 1491
Q. Vibullius L f. Q n. 1714
Veica Noriceia 2191

Digitized by Google

L. Vicrius VV. l. Priamus 1840
Victor Hercules 891
Victor *cogn.* 1648
Victoria 523, 528, 535 Victorie Seinq *dat.* 840 Vitoria 534
Victrix, *in nummis*
L. Villoni(us) L. l. Niger 1935
C. Vili(us) 1321
Viminale de colle 1329
*V*index *cogn.* 1613, 2150
Vindupalis *sive* Vendupalis *rivus* 919 9
Vineia M. f. Sabina 1406
Vinelasca *sive* Venelasca *rivus* 919 10
Vinicianus 1127
L. Vinici(us) 364
Vinuleia 1322
Vinuleia A. f. Quarta 1456
Violarieis *nomin. pl.* 1141
Vipia *falisce* 802
Tania Vipinia *etrusce* 2029
Virria 1035
Virtus 342 Vertus 523
L. Visellius V. l. Nicepor(us) 1452
Q. Visellius Q f. Gallus 1606
Visellia *lex* 1009
Visinnius *vide* Veisinnius
Vel Visni(us) 794
N. Vitellius Pac(ci) f. . . n. 1721
L. Vi.orius C. f. 1509
Vitoria *dea* 534 *vide* Victoria
Vitrasianus *cogn.* 2314
L. Vitrovius S. f. Lucil(ianus) 1661
Viturius 919
Sex. Veiviu(s) Sex. f. Provin 2096
Ulia oppidum 738
L. Ulo *vel* Volo L. f. Strabo 365
L. Ulul Lutoi(s) 514
L. Um 2233
Umbr(icia) 807
T. Umbrenus C f. 1872
Uni(manus?) 280
C. Voconius C. f. 1478
Cn Voc St. f 81
V. Voisienus T. f. 2097
Volcacius 2313
C. Vo 823
C. Vo A. f. 2291
C. Volcacius C. f. 1453, 2290
C. Volcacius C. f. Labeo 1460
Volchacia L. f. 1998
Volcanom *acc.* 65 *a d*
Volcani 483 Volgani 557
*V*olcia Adventa 1538
C. Volutili(us) C. l. 785
Maio Volentilia 786
Volesus *praen.* 1112
Volia T. f. Maxuma 2115
Volminia C. L. Salvia 1408
Volta *praen. faliscum* 558
Voltio *praen. nomin.* 800, 801 *nomen* 793
M. Volteius M. f. 317
P. Voltilius T. l. An 2218
Eculia Voltilia 796
Voltilia *loco cognom.* 803
Volscus *cogn.* 1936
Q. Volumnius C. f. Flaccus 1501
L. Volumnius L. l. Iaso 2055
Q. Volumnius Q. f. Marcus 1501
P. Volumnius A. f. Violens Cafatia natus 2057
Vol. *sive* Volu(ntariorum) 953
V. Volusius C. l. Charit(o) 1386
Q. Volusius Q. l. Niceporus 1454
Volusia Q. l. Celsa 1386
Volusia Q. l. Rufa 1454
Acumis Volusia Q. l. 1609
Vo *praen.* 1886
T. C. Vomanio *nomin.* 815
Vot(uria)*tribus* 1351 Sen(iorum) 1399
Upeim 553 *vide* Opeimius
Danatis Urinatia 1997
Urbilia 1446
*U*rbanus 1446
L. Ursius A. f 1560
U(selli) *colonia in nummis* 430
Usalitani 920
C. Usor(us) 636 Q. Usoro *nomin.* 787
Utiaca P. f. 2112
Uticensium 920
Cn. Utilius 1508
C. Utius C. f. Ar(niesi) 1755
C. Vulius C. f. 1688 *vide* Volia
Zertenea *vide* Sertenea
Zosima 1344, 1418

Digitized by Google

INDEX LITTERARUM SINGULARIUM

in legibus, in reliquis titulis praeter nummos qui explicantur suis in locis.

Litterae singulares in legibus.

A absolvo 914
A absolvito 1059
A·D ante diem 920
AED aedilis 1060
AID aidilis 912
AED·CVR aedilis curulis 1060
AED·PL aedilis plebi 1060
ANTE·H·L·R ante hanc legem rogatam 920
ARB arbitratu 926
C censuere 995
C condemno 914
C condemnato 1059
C·R cives Romani 1060
CENS censor 912
COS consul, consules 879
COS·A·A·S·E·V consules alter ambove si eis videretur 995
D·E·R de ea re 1059
D·F dare facere 1059
D·F·P dare facere praestare 1059
D·M dolo malo 912
D·O dare oportere 1059
D·T dum taxat 1059
DVM·T dum taxat 1059
DECEMB decembres 919
DIC dictator 912
E·H·L·N·R eius hace lege nihilum rogato 920
EVM·H·L·N·R eum (eorum) hac lege nihil rogatur 1060
E·I eius iudex 1059
E·R ea res 1059
EID eidus 920
EIDIB eidibus 919
EIQ eique 912
EX·F·B ex fide bona 1059
EX·H·L·N·R ex hace lege nihilum rogato 920
FORMA·P·P·R forma publica populi Romani 1059
H horis 1060
H·L haec lex 912
I·D iure dicundo 1060
I·D·P iure dicundo praeesse 1059
I·E iudex esto 1059
I·V·E·E·R·P·F·S·V·E ita utei eis e re publica fideve sua videbitur esse, *sive* F·Q·E·E·V fideque ei esse videbitur 920
IANVAR Ianuariae 919
IN·V·R·P·VE·V·R·P·M in urbe Roma propriusve urbi Romae passus mille 1060
IVG iugera 920
K kalendae 914 KAL kalendae 920
K kalumnia 1060
K·K kalumniae kaussa 1059
L lex 914
LEG legati 419
LEG·PL·VE·SC·S·VE·C leges plebive scita senatusve consulta 1060
M mille 1060
MAG magistratus 912
MAG·EQ magister equitum 914
MAR Martiae 920
N nonae 879
N nummi 914
O·M·C·P·F·V·C·C·T oppidum municipium colonia praefectura forum vicus conciliabulum castellum territorium 1059
P passus 1060
P·D·D·E *sive* ESTO populo dare damnas esto 1060
P·P pro patrito 920
P·R populus Romanus 159
PL·VE·SC plebeive scito 920
PLEBEI·SC plebei scitum 920

Digitized by Google

POST·H·L·ROG post hanc legem rogatam 920
PR praetor 879
PR·SEN·CONS praetor senatum consuluit 1116
PR·VRB praetor urbanus 1060
PRAEFEC praefectus 1059
PRIM primae 1060
PVP pupillus 1060
VP pupilla 1060
Q· quaestor 912
Q·VRB quaestor urbanus 912
Q·C·R·ERVNT quei cives Romani erunt 1060
Q·D·R qua de re 1059
Q·D·R·A qua de re agitur 1059
Q·Q quicquid 1059
QVINCT Quinctilis 1060
R·P·C·A rei publicae caussa abesse 1060
RECVP recuperatio 1059
ROG rogavit 920
ROM Roma 1060
S si 1059
S Spurius 879 1116
S·C senatus consultum 926
S·D·M sine dolo malo 1059
S·F·S sine fraude sua 1059
S·N·P si non parret 1059
S·RES·LEX·IVS·CAVSSAQVE·O·O R·ESTO siremps r. l. i. c. omnibus omnium rerum e. 1059
S·L·R·I·C·Q·O·O·R·E siremps lex ius caussaque omnibus omnium rerum esto 1059
S·S senatus sententia 1004
S·S supra scriptus 920
S·S scripta sunt 1059
S·S·S supra scripta sunt 920
SC·ARF scribendo arfuerunt 879
SCR·ADF scribendo adfuerunt 1106
SC·D·M sciens dolo malo 1060
SEI·V·E sei videatur eis 995
SEPT Septembres 914
SEXTIL Sextiles 919
SINE·D·M sine dolo malo 1060
T·P tanta pecunia 1059
TR·M tritici modius 1060
TR·MIL·L·IIII·PRIMIS·ALIQVA·EARVM tribunus militum legionibus quattuor pr. a. e. 914
TR·PL tribunus plebei 912
V·D·P·R·L·P unde de plano recte legi possit 1060
V·F verba facere 1116
V·R urbs Roma 1060
VIC·N victoriati nummi 919
VTEI·IN·H·L·SC·EST utei in hace lege scriptum est 920
II VIR duovir (*omnes casus*) 920
II VIR duoviratus 1060
III·VIR trium vir 920
III·VIR·A·D·A trium vir agris dandis adsignandis 912
III·VIR·CAP 912 914
IIII VIR quattuorvir (*omnes casus*) 1059
IIII VIR quattuorviratus 1060

Litterae singulares in inscriptionibus reliquis.

Numeri apponuntur raris et ad exemplum: porro vide *indices nominum et rerum*.

A, AN annus 1574
A Aulus
O Olus 1076
A·D, AN·D ante diem
A·D·A·I agris dandis adtribuendis iudicandis 983
A·I·A agris iudicandis adsignandis 905 907
AED, AID aedilis
AID·CVR, AED·CVR aedilis curulis
AID·PL, Aed. Pl, aedilis plebis
ALT altus
A, AP, APR Aprilis
AP Appius
ARN Arniensis tribus
AR·CER Arvisium (vinum) cer 981
AVG Augustus
BENEM benemerenti
C Gaius
C curavit curarunt
C·C·N coloni Castri Novani 1881 *bis*
Ↄ·L mulieris liberta passim
⅃·Ↄ mulieris liberta 1548
Z·T·L mulieris (et) Titi libertus? 1533
C conditus 1318
C·R civis Romana 2153
CAS casta 1362
CES CENS censor, censores

Digitized by Google

CLA Claudia tribus 2147
CN Gnaeus
CNAT natus 2046
COER, COIR, CVR curarunt
COL Collina tribus
COL colonia, coloni
COL·VEN·COR colonia Veneria Cornelia 1689
COS consul, consules
CVR·VIAR curator viarum 1099
C·A·P curator agrorum publicorum 2122 CVR·AGR *pub* 2123
D Decimus
D·C decurionum consulto
D·C·S de consili sententia 1505, 1569, 1570 de conscriptorum sententia 1504
DE·CONL·SENT de conlegii sententia 1009
D·D decreto decurionum 2138
D·D donum dant 563, 1035
D·D·L·M donum dat lubens merito 1534
D·L·M dat lubens merito 1804
D·D·S de decurionum sententia 1605
D·D·S·F de dec. sent. faciendum 1678, 1679
D·M·S dis manibus sacrum 1527 *(in liberae rei publicae inscriptionibus non invenitur, cf.* 639*)*
D·S de suo 2194
D·S·P de sua pecunia 1362
D·S·P·F·C de sua pecunia faciendum curavit 1515, 1677
DE·SVA·PEQ, DE·SVA·PECVN de sua pecunia 1089
D·T dum taxat 2103
D·V·I·D duo vir iure dicundo 1687
D·V·S de vici scitu 1046, 1669, 2192, 2193
DE·PAG·SEN de pagi sententia 1834
DE·PEQ·POB de pecunia poblica 1722
DE·S·S de senatus sententia 1000, D·S·S 1122, 2326 DE·S·SEN de senatus sententia 1509 DE·SEN·SENT de senatus sententia 999 DE·SENA·SEN de senatus sententia 916
DEC December
DEC·POP·Q decuriones populusque 1486
DIC dictator 986
DICTAT dictator 1068
D·V·V duovir quinquennalis 1698
EID eidus
EVOCAT evocatus 1075
EX·C·C ex conscriptorum consulto 1106
EX·D·D ex decurionum decreto 1651
EX·DEC·DECRET ex decurionum decreto 1248
E·L·P e lege Papiria? 255 *vide add.*, 282
EX·PAGI·D ex pagi decreto 1785
E·P·L ex pecunia ludiaria 1108
EX·PEQ·PVB ex pequnia publica 1687
F faciendum 1881 *cet.*
FA famula 1530
F fecit, fecerunt 1473
F filius, filia
ꟻ filia 1757
F·F filius filius 1475 1651 1760
F F filii *duo* 1861
F·C faciendum curaverunt *sive* curavit
F·C·EIDEMQ·PROB faciendum curarunt eidemque probarunt 1605
F·C·EIDQ·PRO faciundum curavit eidemque probavit 1677
F·C·I·Q·P faciundum curarunt idemque probarunt 1802
FAC·COER·EIDEMQ·PROB faciundum coerarunt eidemque probarunt 1143
FAC·CVRAR·PROB·Q 2084
FAC·LOCAR·EIDEMQ·PROB faciundum locarunt eidemque probarunt 1684
F·COIR, FAC·COIR·FAC·COER·FAC·CVR, FACIV·CVR, FACIVND·COIR *et* COER *cet.* 1555
FAL, FALE Falerna tribus
FEC fecit 1532
FEB, FEBR Februarius
F·P Fortuna Praenestina *vel* Primigenia 1480
GN gnatus 2041
GLAD gladiarius? 1603
H Herculi 1819
H·M·E·NON·SEQ hoc monumentum exterum non sequetur 1358
HAR haruspex? 1351, 1453
HERED·NON·SEQ heredes non sequetur 1739

Digitized by Google

HERVC Herucina Venus 2255
HOR Horatia tribus
I·D iure dicundo 1469
IOVR·DIC iure dicundo 1552
IAN Ianuarius
ID Idus
IMP, IMPER, IMPERAT imperator
IN AG, IN AGR in agro
INF, IN FR, IN FRON in fronte
INTERR interrex 1611
ITER iterum 1689
IVL Iulius
IVN Iunius
K·F Kaesonis filius 507, 508, 558
K, KAL kalendae
L, LIB liberius, liberta
L Lucius, Lucia
LIBE M libens merito 1561
L·M lubens merito 1148
LVB·MER lubens merito 2193
LARG largus 1420
LAT latus 1420
LEG legatus 918
L· locus 867 LOC·DAT locus datus 1586
LON longus 1420
LONG 924
LVD·F ludos fecit 1817
M Marcus
M Manius 367
M mater 563 M moritur 1275
MAI Maius
MAI 2118
MAIC Maecia tribus 1451
MAG magister, magistri 929
MAGIST 2133
MAGISTR 1006
MANC·DO mancipio do 1876
MART Martius
M·D·M·A monumento dolus malus abesto 2322
MVNIC municipes 1068
N natus 1755
N nepos
N nummus 1009, 2318
N nonae
N Numerius
NAR Narona 2197
NAT natus 1075
NOV November
NOV Numerius? 636
O·H·S·S ossa hic sita sunt 1591
O Olus 2067 OHL 1774
O·M optimus maximus 1668
OCT, OCTOB October
OV Ovius 1664, 1731
OVF Oufentina tribus
P pedes
P pondo 927
P posuerunt 1527
POS posuit 2098
POSE poscit 2044
P periit 1225
P Publius *passim* P pedatura 1459
P·Q pedes quadrati 2222
P·R populus Romanus *el.* XXXV
P·R·Q populus Romanus Quiritium 1390
PAG pagus 1133
PAT pater 1075 PA pater 1869
PATRON patronus 1354
PATRON·MVNIC patronus municipi 1655
PED pedes
PET Petidius 1804
POM Pomtina tribus
PONTIF pontifex 1069
POP Poplilia tribus
PR praefectus 1122, 1123, 2326
PR·CAP CVMQ praefectus Capuae Cumisque 1124
PRAEF·TVR praefectus turmarum? 2210
PR praetor, praetores
PR·II·VIR praetor duo vir 1608
PR·PRI pridie
PREC precario 1455
PROB probaverunt
PRO·N pro nepos
PRO·PR pro praetore
PRO·COS pro consule
PROCOS proconsul 1070
PVBLIC publicum 1463
PVP Pupinia tribus
Q quaestor
Q·VRB quaestor urbanus
QVAIST quaestor 883
Q·V·Q quatuorvir quinquennalis 1680
Q Quintus
QV Quintus 773

Digitized by Google

QVI, QVINCT Quinctilis
QVI, QVIR Quirina tribus
QVIN, QVINQ quinquennalis 1216
REFIC·COER reficienda coerarunt 2224
RET Rhetus, Rheta 539
ROM Romilia tribus
S servus 401, 933 *cet.*
S situs 1574 *s.* sepultus 1291 cf. 1535
SIT situs 1665
S··· *cognomen s. loci nomen* 2059
S Spurius 310, 625, 879, 1665 *al.*
S, sex, SX sextus 108
S·C senatus consultum
S·C·C senatus consulto curarunt 1490
S·S scripti sunt 1716
SAC sacerdos 1358
SAC, SACR sacrum
SACER·CER sacerdos Cereris 1539
SAL S Salvii servus 1140
SCAP Scaptia tribus
SCR scriba 1386
SEN senior? 1399
SEN·SEN senatus sententia 1562
SEP, SEPT *cet.* September
SER Sergia tribus
SER Servius
SE Servius 5
SEX *cet.* Sextilis
SIGN signinum opus 493
SL slitibus 886
SOC·S sociorum servus 146
SOL solvit 1144
S·P·F sua pecunia fecerunt 1606
SP *saepius* SPE 1066, SPECT 1003, spectavit
SP Spurius, SPL Spurii libertus 1665
ST Statius 840
STA Statius 650
STEL Stellatina tribus
T Titus
TIT? Titus 839
T·T trans Tiberim *p.* 310
TER Teretina tribus
TERMIN, TERMINAR terminarunt 1047, 1048, 1050
TERT tertio, tertium 1054
TI Tiberius
TR · MIL (vel TR·L 1105 tribunus legionis) tribunus militum
TR·PL tribunus plebis
TRO Tromentina tribus
VEL Velina tribus
VIAT·TR viator tribuni 1137
VIAT·TR·FL viator tribuni plebis 1567
V·F vici Furfensis 1803
V·S vici scitu 1802
VI·S vici scito 755
VIC·S vici scito 2193
VIRIDIAR viridiarium 1423
V vivus (vivit) 1082 VI Vivit 2125 ⊙ mortuus est 1371, 1422
VIV vivus 1380
V·F vivus (viva) fecit 2096, 2147, 2150
VL vivus legavit 2140
V·A·XVI vixit annos XVI 2129
VOL Voltinia tribus
V·S votum solvit 2194
VOT Voturia tribus
VRB urbanus 1121
IIS HS sestertium *passim*
II *vel* ·II· duo(vir) 16, 91, 1701
II·V, II VIR duo vir 1668
VIR·I·D duo vir iure dicundo 1677
III · VIR *sive* VIRE·A·I·A tres viri agris iudicandis adsignandis 905
IIII ID quatuor(vir) iure dicundo 1687
IIII VIR quattuor viri 1499, 1655 *cet.*
IIII VIR·I·D quattuor viri iure dicundo 1499, 1469, 1501, 1657. 2143 *cet.*
IIII·VIREI·IOVR·DIC quattuor virei ioure dicundo 1552
IIII · VIR · PR quattuor viri praefecti 1623 quatuorvir praefectus 2326
IIII·VIR·QVINQ quattuor viri quinquennales 1613 *cet.*
IIII·AED quatuorvir aedilis 1614
XVIR·SACR·FAC decemvir sacris faciundis 886
XVIR·SL·IVDIK decemvir slitibus iudikandis 886

Digitized by Google

INDEX NOTABILIUM RERUM ET LATINITATIS

A litterae formae vetustissimae tres Λ, A. Λ p. 2 Qua aetate quaeque earum inductae, qua usurpatae p. 8, 9 *vide canones p.* 42 1-4. Λ et Λ eadem in epigraphe 499
Accius porrectas omnes syllabas geminavit teste Velio p. 29
Achillis insula 526
ad, apud, aput, acceptus apud, ad, aput, 1150
aedilis municip. et colon. Copiae 78 *e f*, Carteiae 81, prope Lugnanum 560. Lanivii 569, Grumenti 1055, Tibure 1464, 1474 Praeneste 1494, Anagniae 1509, Ferentini 1515, Arpini tres 1542, 1543, Terracinae tres 1556, Fundis tres, 1557, 1558, 1559, 1560, Formiis tres, 1562 1565. Aedilis solus 1566, aedilis 1564, aediles quatuorviri Beneventi 1614, 1615, aediles ib. 1617. M'. Aemilii Lepidi statua equestris arcui imposita 221
aedis stipites, tabolamentaque tangere, sarcite, tegere, devehere, defigere, m*u*tare, promovere, referre 1034
aere multatico dare aliquid 561 aere martio emere 829 (aes) mil(itare) 66, *aa*
AI in radice vocabulorum vetustissima, paucis exceptis; post medium saeculum sextum *ai* et *ae* fere promiscuae p. 25, *ai* ante medium saeculum septimum rarissime adhibetur; post eam aetatem identidem usurpatur, p. 26 AI in declinatione constanter usurpata ante saeculum septimum, AE post eam aetatem, titulis fere augusteae aetati exceptis, p. 26
Aisernim 65 *d c*, Aiserniom A ib. *b k* Aiserninom ib *g h*, eorum foedus cum Caiatinis 62 *b*
Aiax cum Thetide et Alcmena 531
alphabeti latini origo a Cumanis pag. 1 alphabeti Graecorum fontes quattuor, p. 1 alphabeti latini monumenta vetustissima p. 1 elementorum numerus p. 2-7
alphabeti linearis origo, unde *cursivum* p. 8
alphabetum *a x* 197 251 253 256 257 276 294 296 297 cum *y* 279 *a-y-z* 249 315
amicorum populi romani 995, 7 amicitia populi romani 920, 7379 liberi amici sociique populi romani 1004, 1, 7
Amycus et Pollux 529 Amycus Castor et Pollux 530
anacrusis ab Hermanno inventa in versu saturnio scandendo p. 39
aquam cludere cellasque faciendas concamerandas curare 2104
Arethas rex Scauro se dedens 333
artificum opera loquuntur, 522, vel loquitur ipse qui facit, 491, 501, 503, 2340
arsis et thesis duplex sensus p 38 earum leges p. 39
arvisium (vinum) cer in amphora capenate 931
Asia Promethei uxor in eius complexu 539
asses fere librales, semissales, trientales cum decussibus tressibus dupondiis; quadrantales, sextantarii unciales cum dupondiis, qua aetate fusi cusive a Romanis 32

Digitized by Google

aspiratio vocalium admissa semper paucis exceptis p. 19, 20 — consonantium aspiratio circa saeculi septimi initia admitti coepta p. 20 — ab hac aetate ad a. 660 aeque aspiratum et non aspiratum statuitur, ibid. — ab eo anno ad a. 700 item aeque aspiratum et non aspiratum p. 21
atos, vox collata cum Volscorum ataho, est sacerdos, Fata sive ata, sacerdos femina 539
Augena sive Aurora iuvenem assequitur, favente Venere 524
aurei nummi qua aetate a Romanis feriri coepti, quove pondere, 48
AV in O et V versum p. 27
bacchanalia dimovere, nempe loca bacchanalibus habendis aut publicis aut privatis destinata destruere sacris retendis si quid ibi sacri esset 879
Bacchi imago in nummis Venusinorum systide induti 76 *k*
Bacchius Iudaeus supplex 336
Belerophontes cum Arione equo apud Oenomaum 537
Belola pro Bellona olim dictum scriptumve non est 477
basilicam poliendam subaurandam curare 2132
C in latino alphabeto initio valuit pro tribus Graecorum litteris γ, κ, χ, p. 2.
C in obolis inscriptis *Rommoc* pro *s* accipitur 20, *c*
K in latino et Faliscorum alphabeto non recepta p. 2 quando et cur admissa scribique coepta ante *a*, p. 4
K (Kaiso) p. 4
canones quadraginta traduntur; in his decem et septem ad palaeographiam, p. 42, 43, viginti tres ad orthographiam spectant p. 43, 44
Canp seu Can in nummis nomen magistratus non urbis 470
Canusini bilingues nummos inscribunt CΛ et KΛ p. 3
Capenatium monumenta epigraphica 811-828
Caput Bruti sen. 332 Marcii 290 Numae 290 Scipionis Africani 227 Servilii Structi 332 Tatii 278
castellum purgatum 980, 981
Castor (et Pollux) cum Pumilionum patre 527
castu, sive ieiunio, fit Lucinae Iovis, ut Cereri, matri magnae, Isidi 547
censores Aletrii 1517, Beneventi 1611, Carteiae 81, Copiae 1723, Corae 1505, Faleriis 807, Ferentini 1510-1512, Setiae 1520, Teani 1571, Tibure 1465 1470
census populi romani actus 1060, 143, censum agere 1060, 145 finem populi censendi facere 1060, 152 census equester 914, 12
centurias intro vocare 914 72
cetur est centurio Antini 562
Chalcidensium coloniae in Italia et Sicilia p. 1
Chryseis templum adit Apollinis comite Aiace 525
cives romani 879 912 920 cet. cives latini 914, 78 civitas romana data latinis pro praemio bonae delationis. 914, 76 cives qui classis primae sient 920, 37 classis prima civium 1050, 37 civis romanus, nominis latini, socius 879
cognomina feminarum ex animalibus, Aragna, Sorex 806, Sus 799 Bocio 839 Mus 1367
collegia sacrorum causa Capuae instituta, cum ea civitas in praefecturae formam relata est 921
comitia magistratui rogando subrogando habere 1060, 98 comitiis conciliove creatum renuntiare 1060, 132
compagus pago Herculaneo pagus Iovius dicitur 932
CON aut COM in compositis, p. 21

Digitized by Google

conferre mu(lta)m est pecuniam multaticam conferre, 1006
coniugationum vetustarum singularia p. 36
coniurare, convovere, conspondere, compromittere, fidem dare 879
conlegium accipere aetati agendae opiparum ad vitam colundam festosque dies 557
conscripti Fundis 872 conscripti coloniae Valentin. 1115, *vide* decuriones. d(e) c(onscriptorum) s(ententia) Corae, 1504 ex c(onscriptorum) c(onsulto) Casini 1106
consonantes finales *m*, *r*, *s* omissae in nominibus, *nt*, *t* in verbis p. 32, 33
consul in colonia beneventana 836
convivia et ludos condecorare astutiis et ope Vulcani 557
Cossutius ordinis corinthii modulo usus templum Iovis olimpii ordinis dorici perfecit 999
D littera valet R in nummis Larinatium et Hyrinorum Apulorum in Compania 72, 73 add.
D et DE (DEARE n. 920, 30) in titulis venusinis 834
decem viri agris in Africa dandis adsignandis ex lege Livia 920, 77 81
declinationum quinque vetustarum schemata p. 33-36 vide add. et corr.
declinatio secunda in *os om o* antiquissima, recentior in *us um u* p. 23, 24
decuriones conscripti 1060, 86 87 *cet.* eorum pars maior 206, 150 decurio conscriptusve 1060, 87 decuriones conscriptive 1060, 106 decuriones conscriptos habere 1060, 128 in decurionibus conscriptis esse, in eo ordine sententiam dicere, ferre 1060, 109 126 decurionum consulto 1068 decurionum decreto 1651 *cet.* decurionum sententia 1442 *cet.* in decurionibus esse vetantur praeconium qui faciant, non vetantur qui fecerint, 1060, 94
decusses, tresses, dupondii a Romanis qua aetate primum fusi 32
dedicare more romano 1818
dediticii qui in arbitrio dicione potestate amicitiave populi romani sunt 914, 1
dei inferum parentum 1673
denarius nummus quo anno quove pondere cusus 32 quo tempore posticae typus mutatus et bigati cusi ib.
DEÑAS ab Halicarnasseo male pro DEIVAS (Deivais) lectum in latina epigraphe, p. 5
D pro P errore fabrili scriptum, non, ut ait Halicarnasseus, quod *p* a latinis nondum esset recepta p. 5
D finalis praeter ablativuum, in ablativo, *vide indicem grammaticum*
dictator pro magistro equitum M. Minucius 867
dilitron seu diobolus in Campania cusus a Neapolitanis, Capuaeque a Romanis 25
diobolus cum epigraphe Romano, 26
Dioscori varie in nummis Paestanorum efficti 66
dirae et carmina 1150, 1151, 1152
disciplinam iuris fetialis a Fertore Erresio populus romanus excepit 1145
donum dare 549, 556, 558 *cet* portare 554, ferre 842, dare, 522 561 570, 571, 850 donare 555 dedare 858, dono 555, do 2088
donum datum donatum dedicatumque 1034 donum dare pro usura, perficere 892
duovir Paesti 66 *h u y hh mm nn oo pp qq* duoviri i. d. Casini 1106 duoviri quinq. Praeneste 1492 duoviri ib. 1493 duoviri Corae 1502 Sinuessae 1573 duoviri quinq. Caiatiae 1605 1606 Abellae 1661 Puteolis 1667, 1668 Herculani 1677 d. v. i. d. Pompeis 1681
duoviri agris dandis adsignandis iudicandis e lege agraria an. 643 facti 920, 52 96

Digitized by Google

duovir urbis moeniundae 1759
duovir curator agrorum publicorum 2122
duplicatio consonantium ante a. 580 invecta p. 17; ab hac aetate ad 620 minus geminatum, quam geminatum; ab. a. 620 ad 640 aeque geminatum p. 19, ab a. 640 ad 670 pene constanter in nummis geminatum; in legibus geminatum magis quam non geminatum ibid.
dupondius in semisse romano cusus typis romanis 32 *d*
e pro *i* in radicibus vocabulorum vetustissimi frequenter usurpant: ruri scribitur etiam post medium saeculum sextum p. 25
ei pro *i* vel *e* longa in radice aliquando etiam pro *e* brevi vel *i* orta ex *ι* Graecorum usurpatur, p 27, EI in declinatione ex sententia Lucilii nominativum pluralem a genitivo in I distinguit p. 29
epistolam praetorum ad Tiburtes 416
epitaphium Naevianum p. 40
epistola consulum de bachanalibus 879
epulum publicum 66 *p r*
equestres ludi Aiacis Oilei Agamemnone praeside 525
ergo causa ἕνεκεν, benefici ergo 989 salutis ergo 990, virtutis ergo 991 benivolentiae beneficique causa 998 honoris virtutisque caussa, 1120
errores fabriles: in nummo Pompei PMO pro POM ponitur 159, in marmore genetivus pro nominativo, 1380, dat. pro nomin. 1382 ordo praeposterus 1580 *vide errores in tabulis legum*
errores artificum veterum in nominibus Aiacis pro Ulyxe 524 Belorophontis seu Melerpantae pro Pelope 537
errores in vol. 1 Corporis inscri. latin. editore Mommsenio emendantur 3 *a-d*, 61 *d*, 479, 482, 486, 513, 591, 593, 595, 597, 601, 602, 607, 612, 614, 615, 616, 621, 622, 623, 626, 632, 634, 636, 642, 644, 645, 649, 663, 665, 666, 672, 673, 677, 680, 681, 683, 685, 686, 687, 689, 690, 700, 705, 708, 710, 715, 716, 717, 718, 722, 723, 725, 728, 730, 732, 738, 744, 754, 755, 756, 759, 760, 761, 767, 769, 777, 778, 779, 783, 787, 929, 1006, 1034, 1075. 1082, 1090, 1174, 1200, 1211, 1214, 1215, 1221, 1225, 1228, 1229, 1231, 1235, 1237, 1240, 1246, 1251, 1266, 1267, 1268, 1276, 1279, 1280, 1290, 1292, 1304, 1309, 1315, 1317, 1322, 1332, 1337, 1351 *cet.*
exdeicendum censere in coventionid 879
F litterae multiplex forma p. 3 - F pro B, vel pro H p. 3 523 524 F pro *ph*. Orfeus, pro V, Fo(lcatius) 1021, addita praeter consuetudinem n. 539, *vide indicem grammaticum*
facere rem capitalem 879
factis superare gloriam maiorum 881
faciliam alicui facere h. e. facultatem 892
Falisci qui in Sardinia sunt 558
Faliscorum alphabetum ad n. 559, origo gentis, oppida Falerium seu Faliscum dein colonia Iunonia Falisca, tum Falerii, nunc S. M. di Falleri in planitie p. 194; monumenta 790-810, adde 557, 558, 559 *vide* Capenates
falx arboraria in nummo male pro strigili sumpta, 11
feri, vox Romanorum fuit in hostes tendentium 939
fetiale ius paravit Fertor Erresius 1145
foederis feriundi ritus antiquus, 5 foederati. De bacanalibus (eorum) qui foederati essent exdicendum consules senatu consulto censuerunt 879

Digitized by Google

formam alicui esse parissimam virtuti 881
forum aedesque publicas facere 904
fugitivi Italicorum servi conquaesiti a Popillio redditique dominis 904
funus aliquis fecit sibi se vivo 1948, funus populus prosecutus est magno fletu 2129
G littera a Signinis p. 3 formae vetustiores tres. ibid. a Faliscis G pro C promiscue adhibitum. ibid.
Gallus miles in nummo Arimnensium 67
gaudia plurima minum facere populo nugis suis 846
geminatio vocalium longarum A, E, O, V unde orta et in Latium inducta, p. 28 eius orthographiae exempla ib.
Genius marinus Paestanorum modo alatus, modo sine pinnis 66 *c d*, Genius Brundisinorum, a 77 *c*
Genium manibus inferis mandare 1152
gerere apicem, insigne flaminis 881
glandes bellicae romanorum anno 621 primum inscriptae 900-902 glandes belli marsici p. 263 nn 935-978 non ibi tantum repertae ubi flagravit potissimum bellum pag. 263 falsae glandes quae, et quibus in locis glandes belli perusini 1081-1105 glans bellica Mundensis 1071 funiculi in glande fundae aversa expressi pro gladio perperam accepti p. 269
H a Sabinis pro F scripta p. 3 initio vocabuli non admissa, *vide ind. gramm.*
honor stirpem nobilitat 886 quoiei honor non defecit honore(m) 882 honorem alicui mandare ibid.
H aspiratio graeca adhiberi caepta post alphabetum ionicum admissum p. 3
Hercules Acherontinus et Iuno Cinxia praesides coniugii 532
I elementum Chalcidensium et Latinorum proprium, ϟ vel ϟ Achaeorum p. 4
I pro Y, *vide ind. gramm.*
I pro *i* longa, sive *ei* ceterarum litterarum mensuram excedens quando usurpari caepit p. 29, 30 pro sono quodam vocali, ut II, adhibita p. 31
II pro EI, sive I, usurpatur insuper addito I, IEI, ut in OSTIEI, ad sonum quemdam exprimendum p. 31
II, unde ortus huius vocalis duplicandae mos cum duas vocales intercedit, vel consonantem et vocalem p. 30
II duplex in genit. apud Aequicolos et Oscos campanos, 563 Romae 1297
I in Louceri Tiati est motio locativi 75 *k*
IM vel IN in compositis, p. 21
imperatores summi in Faliscis 557
imperatoribus summis dare convivia ludosque 557
Inscriptio L. Cornelii Scipionis scalpro deleta, manentibus vestigiis verbi *est* nempe; is hic est situs, 880
Interamna ad Batinum seu Batina, corrupto vocabulo, Palatina, Paletina, appellata 71 *a*
interdiu post solem ortum et ante horam decimam diei 1060, 57
Interkalaris mensis post Februarium 980
interrex Beneventi, 1611, Narbone 2217, Interrex in collegio dei Fontani Fundis 1561
Iovis Maius, qui Maisius dici potuit, osce, 564, Sacricostus, 842, Iovis ζύγιος (coniugalis) cum Iunone ζυγία (iuga) et Hercole Acherontino, 532
Irini 73 in Campania ex Apulia profecti *vide add.*
iteratio honorum primum omissa, dein usurpata, additione vocis *iterum*, ab anno 590, tum notis numeralibus expressa 1053, 1054

Digitized by Google

itus actusque est in delubrum 1820 precario itus, pecus plostrum ni quis agat 1872
Iuno Lucina Iovis (obstetrix) 547 Iuno Cinxia τελεία, ζυγία (cf. Aristoph. Thesmoph. 973 et sch.) 532
Iuppiter cum dis agens aevum 528
iuvare bene sesed lubente 557
igne fatali et aqua stygia ad nuptias cum Dite sponsa deducitur 1610
ignominiae caussa apud exercitum ordo ademptus 1060, 150 imperator ab exercitu ignominiae caussa decedere iubet 1060
L litterae latinae et chalcidensis forma ⅃ p. 4, aliquando V pro ⅃ scripta p. 6 Achaeorum et Ionum propria, Λ; Argivorum, ⅃, unde Latinorum et Faliscorum ⅃ derivat ibid. tres huius litterae species traduntur, acuta, acclivis, recta, earumque aetates p. 9-10
L libram significat 2, 70 ⅃, ⅃ est semunciae nota 72 *i*, 77
L antiquitus usurpata pro *t* et *d* 531
⅃ littera in nummis Roma inscriptis, p. 29, 30, 31, semunciae nota in nummis Brundisinis 77 *a* et Larinatibus 72 *i* est nota semunciae
⅃ nota ponderis in asse Romanorum 45 et Hatrianorum 70 *a b*
⅃ T R in asse fuso. ⅃ T ROMA in nummis argenteis aereisque 34, 35
⅃ ROMA. T omisso, in nummis aereis p. 36
lanam fecit, domum servavit 1324
laqueo sibi manus afferre 2103
Lares sedentes hastis innixi, pone canis 243
lavationem dare in perpetuom de sua pecunia 2110
laverniones olim dicti a dea furum Laverna 480
legati municipiorum 1060, 150 154
legiones IIII primae 914 2 legio prima 1759 leg II, 17, 59 leg II Italica 918 legio II Sabina 1759 leg IIII 1867 leg. quar(ta) 950 legio IV Sorana 956 leg. X 957, 1575 leg. XI 959 1084, 1085 l. XII 1086 1087, 1105 l. XII Ful 961 l. XV 962 964 l. XVII 965 leg. XVIII Fir 966 leg. XX 967 l. gal 948
l. V·M· p. fel 1083 leg. VI 1095 1618-1622 leg VI vol 952 leg VI voln 953 leg. VI F 954 l. VII 1075 l. IX 956
leo pugionem mordens in nummis Romano inscriptis 25
lex Bantina 912, repetundarum 914, Agraria 920, Cornelia de viginti quaestoribus 988 Antonia de Thermesibus 1004, Rubria 1059, Iulia municipalis 1060
libella est decima pars denarii, 8, eius exempla cum epigrafe Roma 7 Roma(no) 19 Tiati 74 *e*
libertini syllani 985 Decimi libertinus, Δεκόμου λειβερτῖνος, 1189
littera singularis retrograde ⅃, ⅃ patronam liberti, libertae significans p. 14, ⅃, ⅃, ⅃, filiam libertam pupillam, *vide indicem litt. sing.*
litterae initiales modulo ceteris maiore interdum scriptae, p. 7, 8. formae, fabrili errore imminutae, corruptae, eaedem minio suppletae, vel scalpro deletae p. 8
litterarum festinatarum, seu *cursivarum* origo et forma aetate rei p. 40, 41
locat quis aed. cur., probat idem aed. pl. 566
locis mandatus h. e. sepultus 882
locus aut sacer aut publicus 834, 835
stelarum praenestinarum capita, colla et bases inscriptae p. 178

Digitized by Google

locus lapicidinae indicatur per ⅂ n. 807
locum lautiaque (τόπον παροχήντε) locare 995, $\overline{8}$
Lucanam h. e. Lucaniam subigere 880
ludi quinque romani antiquissimi 317
ludos condecorare astutiis et opi Vulcani 557
Lycurgus a Thasiorum dynasta ferro petitus 540
M vel M forma a Latinis unice recepta, ⋀⋁ praenominis loco tantum admissa p. 4
m pro *n*, comductum, cet. *vide indic. gramm.*
m adiecta, Tampsitani (Thapsus) *vide indic. gramm.*
m omissa, *vide indic. gramm*
m in genit. plur. admissa 16, 17
Maenas nomen gentilicium, ut Maecenas cet. 565
magistri Praeneste 586, mag. aedis ad fl. Vomanum 1046 mag vici ab urbe mill. VII 1107, mag. cisiarior. Praeneste 1480. mag. collegi mercatorum pecuariorum Praen. 1481, mag. laniorum Praenest. 1482 mag. coquor. atriensium Praen. 1484, magistri Aquini 1549 magister quinquennalis Fundis 1561 magistr. merc. retiarior. vin(ar.) cupe(diar.) 1666, mag 1669, Faleriis duo 558 magister Orvieti 556
magister equitum, eius imperium cum dictatoris imperio aequatum, lege Metilia 867
mag. urbani pagi Ianicol. 1133 1134, mag. de duobus pagis et veici Sulpici 1138, mag. Capitolin. mag. Luperc. 1137 1479, mag. conl. Caprina. gall. 1138, magistri conleg. lani(orum) 1139, mag. lanii 1140, mag. 1147, mag. colleg. mercurial. et paganor. Aventinensium 1479
magistratus hoc ordine numerantur: dictator consul. praetor mag. equitum censor aedilis tribunus plebi quaestor IIIIvir capitalis tribunus militum legionibus IV primis, aliqua earum, IIIIvir agris dandis adsignandis 912, 7 14 15 22 consul prove consule praetor prove praetore 920, 36-39
magistratus insignia solea magistratuum senatorumve 912, 4 praetexta magistratuum senatorumve 912, 4
magistratum petere capere gerere habere 920 41 1060, 43, magistratu designatum esse eumve magistratum inire 1060, 25, fieri creari magistratumve inire 1060, 24, magistratu iudiciove imperiove abire abdicare 914, 72 79, magistratus imperium potestasve 914, 70 1059, 1, 51 imperium iudicium curatio 920, 87 maximum magistratum maximamve potestatem habere 1060, 43
maior pars 919, 30 31 iudicum 914, 75 82, recuperatorum 920, 38, vicanorum vici furfentis 1034
Malies urbs, unde Malientum, Malventum deinde Benventum factum p. 61
mancipes operum redemptores 927
mandare aliquem locis, honorem alicui mandare 882
mandare manibus inferis Genium suum 1152
marones magistratus summi sex Hispelli 2097
Marrubii moneta fictitia; nummus nomine magistratus C. Rub inscriptus est 472
Marsyae et Panisci chorea 538
meddix magistratus in Aequicolis 563 in Marsis 562
Medusae caput alis instructum ore hiante in nummis Palacnis (Paelignis), infra serpentes duo e guttis sanguineis geniti 71
Μειδα in Posidoniae didrachmis, non Σειλα scriptum v. add. ad p. 4
Meleager, vel aliquis heros spolio apri tectus in nummis Romanorum pro capite Iunonis Lanivinae male sumptus 3 *b*

Digitized by Google

Memnonis fatum 523
Mens Bona, eius imago Paesti culta 66 *y*
Mercatores retiarii vin(arii) cupe(diarii) Puteolis 1666 mercatores pecuarii Praeneste 1481
Mercurii caput singulari tegumento tectum in nummis signinis 55 *c*
milites imperare 920, 50 hiemandi caussa in oppidum introducere 1004, 2, 7 in hiberna deducere 1004, 2. 11 militiae vocatio 914, 77 84 1060, 93 103 milites Africae *ex* caecilianis 1524
militaria praemia torques armillae phalerae 1075 miles donatus torquibus armillis phaleris corona 1075
L. Minucius, cui publice columna posita est, annona populum levavit 158
M. Minucius primus augur ex plebe creatus a. 454, inde Augurini cognomen genti datum 158
Mommsenii Theod. v. cl. interpretationes laudatae saepissime nn. 81, 119, 314, 344, 473, 475, 873, 905, 912, 919, 927, 948, 990, 1009 vide tamen add., 1025, 1028, 1062, 1077, 1115, 1119, 1120, 1121, 1127, 1135, 1358, 1462, 1552 *cet.* Mommsenii opinio de nummis 286, 287 thesauri cingulari in add. ad n. 351
monetarum typi nonnunquam extra seriem repetuntur, pondere mutato, ita ex sextante triens vel uncia, ex triente sextans 68 *c*, ex sextante quadrans vel semuncia fit 30 *c d*
monumenti latitudo et longitudo signata 1659, vel quot in fronte et in agrum pedes habet 1339
mortuus secum defert stipem, strenam, lumen 1152
munus (ξένια) mittere 994, 8
musivorum duo genere tessellatum et sectile, alterum antiquissimum in Italia, alterum a Sulla inductum 925
mystae pii 934
n pro *m n* adiecta, omissa *vide ind. gramm.*
n in praep. CON ante S omissa, admissa, fere promiscue p. 21 — N in praep. IN ante P in M mutari saeculo septimo caepta Mummii aetate; inde vulgo ab Sullae aetate usurpata, ibid.
Neapolitanorum foedus cum Suessanis 59 *c*, Calenis ib. *d*, cum Aeserninis 65 *h i*
Nexus litterarum quot, et quibus legibus olim in nummis in lapidibus inducti p. 14, 15
nominum ratio, pater tribus cognomenve 914, 14-15 17-19 nomina, praenomina, patres, aut patroni, tribus, cognomina 1060, 146, nomina cum praenomine constanter scripta in nummis ab a. 672, vel nomina et cognomina praenomine omisso, 299
nomina tertiae parisyllaba in is, Menatis, Feidenati(s) 565
nomen magistratus monetarii in antica annis 640-650 incipit inscribi 225
nomina derivata in *idius* a positivis in *ius* orta p. 29
nomen deferre 914, 19-26 30 41 85 referre 914, 40 nomina civium in censu a iuratis accipere 1060, 14 nomina profitentium in tabulas publicas referre 1060, 14
nomen deferre 1149
nomen servile, Appia 2138
notae complectentes versus duos aut plures trahentesque ad versum alterum p. 16
Novius Plautius artifex praenestinus 522

Digitized by Google

nummorum descriptio mommseniana aliorumque auctorum quibus in locis emendatur 2, 3, 5, 11, 19, 25, 32 *c*, *d*, 36 *b* 54, *c*, 59 *c* 61 *d*, 63, 65 *g*, 66, 70 *i* (Borghes.) 75 *e* 76 *h* (Caved.), 80 (Mionn.) 305 *a*, p. 136, 468 (Cohen), 470, 472 (Sestin.)
numerorum signa earumque origo ex formis dimidiatis p. 13
Numicus fluvius et Ascanius heros invocantur a praetore maximo Lavinii p. 331
O, Ω, ◊, ◊ forma rotunda quadrata, infra hians, p. 5 quo tempora Ω usurpata p. 11
ob fidelitate et oficeis, ob meritis suiis 1384
occisus est praelio 979 occeisus 1075
oi, *oe* in dat sing *oi*, *oe*, *ois*, *oes* in nom. dat. et abl. pluralibus declinationum veterum p. 33
oi est vetustissimum, *oe* caepit usurpari medio saeculo septimo, qua aetate etiam *u* et *ú* pro *oi*, *oe* adhibetur, tum permutationis *oi* in *oe* aliquot exempla sunt, et *oi* in *o*; harum aetates definiuntur p. 26
officina monetaria Paesti in nummis typo 66 *aa*
ol pro *ul* in radice vocum paucis exceptis saeculo sexto constanter usurpatum, rarius septimo p. 24
optimus vir virorum romanorum bonorum 865
opus facere 1073, opus locare operique diem dicere 920, 98 operis redemptor praedes dare praediaque subsignare iubetur 927, 1, 78 opus probare 567
opiniones Mommsenii in inscriptionibus enarrandis refelluntur 2, 3 *a b* 5, 11, 16, 25, 32 *c d* 54 *c* 65 66 70 *i* 75 *b* 193, 305, 363, p. 136, 457, 474, 839, 859, 867, 877, 892, 899, 904, 905, 911 917 vide add., 926, 931, 966, 971, 980, 1000, 1026, 1034, 1090, 1097, 1111, 1374, 1414, 1418, 1453. 1464, 1487, 1517, 1523, 1524, 1533, 1645
Op(it)ergiu(m) in glande bellica memoratum proverbii loco opiterginorum in mari fortitudinem revocantis 971
opstruere lumina parietis, redimere ius luminum opstruendorum 1689
P litterae formae tres Γ, Γ, P vetustissimae p. 5, quo tempore quaeque earum potissime usurpata p. 11, 12
Papos loco praenominis ad n. 555
pacem numinis rogare numen ut faciat facultatem, h. e. eum sibi propitium et benevolum rogare 892 qui pace(m) tou(am) petit adiouta 1811
Paestanorum nummorum series ordinata 66 *f*
pagi retribuunt pecuniam populo 1790
pagi extra moenia urbis servianae positi Ianicolensis et Montanus 1133
Palacnus nummus Paelignorum sedis incertae 71 *a b*
Paris in iudicio dearum Victoriam tribuens Veneri 534, 535, hospes ad Helenam aditum quaerit 525, eius fatum 536
pastores cedunt de agro publico aratoribus 904
pecunia in fiscis obsignata 914, 67, 68
pecuniam consumere in ludos aut in monumenta e lege 1688
pecunia sacra 1503 1504
pemntum seu pementum, de suo pementu fecet, hoc est de labore suo, 1393
petitorum eventus prosperant divi p. 331
plostra ducere agere 1060, 57 60 64 65
pocula deis Saturno 481 Volcano 483, divis Aesculapio 476, Keri 479, divabus Aequitiae 475, Belolae 477, Catiae *vide add.*, Curae 478, Lavernae 480, Saluti dicata 482

Digitized by Google

Pompei Magni annulus tria trophaea insculpta ferens, eius quatuor coronae in nummis expressae 335
ponderum signa quae p. 13, 14 *vide indicem ponderum*
pontes miliarios tabelariosque in via ponere, est lapides miliarios et tabellarios basibus quasi pontibus instructos facere 904
populus plebesve legem iubet 1060, 78 populi iussus 1120
Porciae leges tres de provocatione ad populum 214 cf. 237
portoria terrestria maritimaque 1004, 2, 31 portoria capere 1004, 2 31 33 34
Postumii Albi astutia 310
Postumia via anterior a. 837 auctorem habuit Spurium Postumium consulem a. 606, 890
praeconium dissignationem libitinam facere 1060, 94 104
praecones quaestorii 988, 1, 14, 15
praeda militaris 570, 571, aes martium 829, praedae decimam praecipere pro usura 892
praefericulum male pro gutto usurpatur 476
praefecti quatuorviri in Campaniam missi 1122-1124 *vide add.*
praenomen paternum nomini filii praepositum 815 quae vere praenomina sunt aliquando omissa in nummis addito tamen cognomine 299, in aliis monumentis 538, 544
praetor peregrinus 914, 1 *cet.* praetor qui inter peregrinos ius dicit 914, 89 1059, 1, 24 34 1060, 9 11 praetor repetundis 914, 35 *cet.*
praetor proconsule ex praetura proconsul 1127
praetores Faleriis magistratus summus 559, 808 Corae 829 praetor in col. benev. 887 Iuliae novae 2118 1611 praetor duovir Telesiae 1608 praetor Volcarum 2221
Prometheus uxorem Asiam complexu fovens 539
properare ad onus seu ad onerariam navem faciendam 2139
propom in nummis beneventanis, probum probom prboum in suessanis 64
propylum templi Iovis Capitolini Sylla restituit columnis advectis e templo Iovis Olympii dorici ordinis, moduli corinthii 999 propylum Cereris et Proserpinae Athenis 1062
punctorum vel linearum ad lectionem iuvandam inventorum formae p. 15, 1664 puncta aliquando in corpore litterae posita separandis siglis adhibita p. 15
punctum vocalibus impositum per diphthongum aut geminationem antea scribi solitis p. 31 puncta interstinguentia in fine versus, nisi in siglis, aetate rei p. non facile appositi p. 43
punctum in litterae corpore p. 15 n. 66 *ee*, ante et post litteram singularem 507, 2339, nunquam praeter contextum post litteram singularem exprimentem nomen urbis 75 *b*
q a Doris et Chalcidensibus, eius formae vetustiores et vetustissimae p. 5
q poni coepit pro *c* ante *i*, *o*, *u* saeculo quinto, aut sexto, *quo* pro *co* saeculo sexto, *qu* pro *cu* saeculo septimo, auctore Accio fortasse, p. 23 contra *cu* pro *quo* in propincus, aecus, cet. serius usurpari coepit. ibid.
quadragesima Paestanorum 66 *aa vide add.*
quadrans typo sextantis romani 30 *d*
quatuorviri Pompeiis 1678 1679, 1680, 1601 quatuor vir i d. Vibone Valentia 1714, Canusii 1737, 1738, Corfinii 1790, 1791, Volsiniis 1947, Volaterris 2071, Interamnae Nahartium 2080, Spoleti 2084, Larini 1751, i d. quinq. Pinnae 2104, 2 106, Paesti 66 *i u z*, Mantuae 2143, quinq. Caudi 1668,

Digitized by Google

quinq. Capuae 1667, 1668, Aeclani 1657, 1655, Beneventi 1613 1614, Signiae 1501, 1499, Tibure 1469 1475, Mutinae IIvir IIIIvir praefectusve 1059, 1, 28, 37, quatuorviri aliove quo nomine magistratumve potestatemve suffragio habentes 1060, 140, quatuorviratus aliave quae potestas ex quo honore in ordinem pervenitur 1060, 137, quatuor vir praefectusve municipi 1059, 1, 6, 15 28 38 2 15, minor annos xxx natus ab honoribus municipalibus arcetur 1060, 89 99
quatuorviri monetales, 399, 400, 403
quaestores Firmi quinque 561, Venusiae tres 834, 835, in vico Supinate duo 840, Praeneste 1489 1495, duo Formiis 1564, Beneventi 1612 1640 duo
quaestor cui aerarium vel urbana provincia obvenit 914, 72 qui aerarium provinciam optinebit 988, 1 23 qui aerario praerit 1060, 37 quaestoris urbani tabulae publicae 912, 21 30 in tabulas publicas quaestor refert nomina magistratuum qui iurarunt 912, 31
quaestor pro praetore ex quaestura propraetor 1127
quaestor propraetore memoratus cum proconsule in cippo 913
quaestum spurcum profiteri 2103 quaestum corpore facere 1060, 123
quincunx in nummis Hatrianorum duplici nota ponderis, nempe globulorum in postica, signo ʃ in antica 70 *d*
quinqueviri quaestores Firmi 561
quoius monosyllabum 2129
R littera cuius virgula inferior non obliqua sed iacens est, 6
R formae quaeque antiquissimae ex D inferius apice appicto originem ducunt p. 5, 6
(R)oman(o) inscriptum nummo typis campanis, litteris retrogradis 24
Roma 1-15, 28-32 Romanom 16-18
Romano 19, 21-26 Roamoc, Rommoc, Rommc vel Roamos, Rommos, Romms vel Rom[an]os Rom[an]s (ΛΛ secundo loco pro AN posito) 20, *c*
S sinuosa vel ʃ angulata, interdum retrograda ab antiquis picta, S vero constanter retrograda a Faliscis p. 6
S nota semissis 36, 6 44 *b*, 47, 66 g, p, *aa* (ϟ) 70, d 76 *m*
ϟ nota semunciae 66 *f* 74 *k*, ε, 36 *c* 70 *i*, 77 *c*, 79 *f*, ϖ 69 *d* ϟ vel S 76 *o*, *p*
S pro *z*, *vide ind. gramm.*
S littera admissa in radice vocabulorum rudiori adhuc lingua p. 22
Sabinorum nummorum series 52, 53
sacellum saepiundum curare 2109
saepta forensia C. Licinii Crassi 224
Saeturnus ut Diaina 528, Painscos, Aescolapius; nec a *saito* supino Saiturnus nec a sarpendo, Sartunus unquam dictus 481
sapientiam magnam, virtutes multas, cum parva aetate possidere 882
scaenarium subseliarium loco privato, porticus cenacula (quia loco publico) ex decurionum decreto facta L. Atei pecunia 1881
scire, esse scientem sententiam 879
scribae librarii qui magistratibus apparent 1060, 80 scribae quaestorii 988, 1, 3
sella in forum versus agentis cum populo 224
semivictoriatus 280
semuncia Hatrianorum male a Mommsenio Asculanis Appulis attribuitur p. 73 eius nota ϟ in nummis Tiati 74 *r*, Brundisinis 77 *b*, Valentinis 79 *f* S vel ϟ in nummis Venusinis 82 semunciae Lucerinorum typus est thyrsus 78
semuncia typis sextantis romani 30 *c* 40 *e* 49 typis Herculis et Pegasi 36 *c*

Digitized by Google

senatus decernit dum ne minus C senatoribus adsunt quom ea res consulitur 879, 6 9 in senatu sententiam dicere 912, 19 scribendo adesse 1116, 2 senatus sententia 879, 8 24 senati sententia 920, 31 senatus animum advortit ita utei aequom fuit 1116, 4 senatus consultum de Asclepiade 995
senatus municipalis, Aeclanensis 1655, 1657, Aletrinus, Venusimus 834, 835, Anagninus 1500, Arpinas 1542, 1543, Beneventanus 1613, Canusinus 1737, 1738, Copiensis 1723, Coranus 1502, 1503, Corfiniensis 1790, Faliscus 559, Formianus 1562, 1565, Fundanus 1557, 1558, 1559, Hatrianus 2109, Hispellanus 2097, Paestanus 66 *aa gg ii kk ll*, Pinnensis 2104, 2106, Praenestinus 1489, 1490, 1492, 1494, 1495, Signinus 1499, Spoletinus 2084, Tarracinensis 1555, 1556, Tiburtinus 1471, 1474, Valentinus 1714, Volturnensis 1569, 1570
senatus in municipiis 1060, 86 *cet.* senator 1060, 87 cet. in senatum legere sublegere cooptare 1060, 108 senatores recitandos curare 1060, 86 senatum habere 1060, 128 in senatum ire iubere, ibi sententiam rogare dicere ferre iubere 1060, 128 130 in senatu esse, in eo ordine sententiam dicere ferre 1060, 109 126 cum senatu ludos spectare inve convivio publico esse 1060, 135 senatus consulto 1490 *cet.* senatus sententia 1469 *cet.* de senatuo sententia 559
sententiam in tabulam ahenam incidere, figi iubere, ubi facillime nosci possit 879 sententia Minuciorum 919
sepulcralia vasa graphio inscripta romana antiquissima 817, 2307
sepulcretum et tituli Praenestinorum p. 178 587-789 . . . sepulcretum et tituli Caeritum 1884-1938
sepulcrum Furiorum Tusculi p. 176
sepulcrum in vinea Sancaesariana Romae p. 334, 1135, 1322
sepulcrum Scipionum Romae 863-866, 880-886
sepulcra Capenatium 811-828, 1882, 1883
sepulcra Faliscorum p. 194, 790-797
sepulcra Faleriorum 798-807
sepulcrum Tarquiniorum Caere 1939-1943
sepulcrum in fronte longum in agrum latum 1659
sepulcralia carmina, C. Atilii 1324, Atistiae 1334, Aureliae Philematii 1329 M. Caecilii 1323, Caesiae Muscidis 1572, C. Caninii Labeonis 1332, Claudiae Pulcrae 1324, P. Clodii Pii 1646, Euhodi 1325, Heleni 1152, Helviae Primae 1610, Larciae Horaeae 1567, Liciniae Eucharidis 1327, Naevii p. 40, Octaviae Pulchrae 1337, Pacediae 1530, Pompeiae Primae 1328, Posillae Seneniae 1872, Protogenis Clulii 847, Ranciae Protes 1326, Sallustiae Rufae 1330, Scipionum 880, 881, 882, 886, Semproniae Moschidis 1331, Statii Chilonis 2148, Cn. Taracii 1574, C. Turpidi Severi, C. Utii 1755, M. Vergilii Eurysacis 1333, ignoti 1808, incerti 1733, mulieris incertae 1335
servos liberos esse agrum oppidumque (turrim Lascutanam) quod ea aetate possedissent possidere habereque iussit decrevit imperator L. Aemilius dum poplus senatusque romanus vellet 876
Q. Servilius Caepio quaestor urb. adserit recognitionem populi pro frumento 255
M. Servilius Pulex hostium profligator 201
S vel servus passim omissum in tesseris gladiatorum 490 497 *vide add.*
servi qui fuerunt prioris conditionis interdum meminerunt, itaque Retus Gabinius dicitur Cai s(ervus) 502, et Disellia Lucrinae quondam liberta 23
sescuncia quot modis notatur in nummis 76 *m*

Digitized by Google

sicilicus vocalibus impositus antea per diphthongum vel geminationem scribi solitis, p. 31, 32
signinum (opus) 493
Silaris fluminis vultus in nummo Paestanorum, 66
siremps lex esto quasi si 920, 27 omnium rerum siremps lex esto quasi si 912, 12 914, 73 80 siremps omnium verum ius lexque esto quasi si 988, 1, 3, 2, 1 siremps res lex ius caussaque omnibus omnium rerum esto 1059, 2, 10 14
socii Italici 879, 7
soldum solvere 1060, 114 115
sortes, sorticulae iudiciales, sitella sortium 914, 50 54 sortis imago et tabella 327
spectavit in tesseris gladiatoriis est inter cives locum habere spectandi causa, locus datus est, spectaculo inter cives interfuit, 933
stipendia in castris inve provincia maiorem partem sui quemque anni facere, aut bina semestria, quae pro singulis annis procedere oportet 1060, 92 101 stipendia equo in legione tria aut pedestria in legione sex facere 1060, 91 100 stipendia senatus merita esse iussit 1166
stipendiarii 920, 77-80 stipendium populo romano pendere 920, 77
stipulatio, quam is qui Romae inter peregrinos ius dicet in albo propositam habet 1059, 1, 24 34
substructio et tabularium a Catulo factum non pertinet ad templum Iovis Capitolini 1000
Suessanorum foedus cum Calenis, p. 59 *e*
suffragium ferre 912, 5 ad subfragia descendere 2273
Syllae annulus et moneta Bocchum et Iugurtam ferentes insculptos 329
T, +, formae latinae, Y Capenatium et Faliscorum p. 6 T ceteras litteras supereminentis causae p. 8
Tarquiniensium nummorum series inscripta A 50 *a*
terminorum milliariorum a. 622 forma quadrata infra in acutum desinens 903 non ea tamen forma dicta tabellaria, neque omnibus antiquior p. 229
terminos finesque statuere 897, 898, 899, 983 restituere 983 terminos agro publico limitando posuere triumviri lege Sempronia 905-910, hos restituit Varro, 983
termini 919, 7 *cet.* 920, 92 termini Gracchani 904-909 ex s. c. restituti 983 termini ex s. c. statuti 897 898 899 termini ripae Tiberis 1047-1050 termini 1153, 1463, 1476, 2103
teruncii nota T in nummis Teati vide add. ad n. 74 *k*
tessera gladiatoria antiquissima est anni 661 in qua integre legitur, spectavit, 933 secunda 982 quae est anni 669, in qua primum vox est imminuta: quare illae tesserae quae integro vocabulo utuntur anno 669 vetustiores esse videntur. Exempla vide in nn. 1128-1130 item in add. 2328, 23 conditio cum praenomine domini notatur item in antiquissimis 933, 23, 2328, deinceps rarissime unico nempe Romae exemplo 1066
tesserarum gladiatoriarum elenchus per aetatem a 661 933
Menopil. Abi l. s spectavit
Cocero Fafini sp.; a. 969 982
Bato Attaleni sp. a. 670 992
Diocles Longidi sp. a. 678 996
Philodam Dossenni spectavit a. 681 1003
Pilotimus Hostili sp. a. 683 1007

Digitized by Google

Pilodamus Iuni sp. a, 683 1008
Pilagurus Lucili sp. a. 684 vel 699 1011
Pilodamus Gelli sp. a. 684 vel 690 1012
Heracleo Muci sp. a 684 vel 699 1013
Aescinus Axsi sp. a. 685 1014
Anchialus Sirti I. s. spectat mun(us) a. 691 1027
Antiocus Magulni sp. a. 693 1029
(Pilar)gurus Lani sp. a. 693? vel 701? 1030
Apollonius Petici sp. a. 694 1031
Rufio Sertori sp. a. 695 1032
Philarguru(s) Procili sp. a. 695 1033
Eleutherus Tamudi sp. a. 606 1036
Pelops Petili sp. a. 698 1040
Anteros Acili sp. a. 698 1041
Teopropu(s) Fabi sp. a. 700 1051
Pilodamus Iuli sp. a. 701 1052
Philemo Caecili sp. a. 702 1053
Stabilio Volcaci sp. a. 705 23
Hermia sp. a. 707 1063
Pamphilus Servili M. sp. a. 708 1066
Rufio Petilli sp. a. 708 1067
Philogen(es) Alfi sp. a. 710 1074
Antiochus Scriboni sp. 1131
...Taruntili sp. 1131
Felix Petic(i) sp. 1200
Pilomusus Pereli spectavit 1128
Diocles Vecili spectavit 1129
Protemus Faleri spectavit 1130
Pilemo Fulvi. Q. s. spectavit 23
Gentius Paconi T. s. spectavit 2328
Tiatinorum apulorum nummus quadrans typis tarentinis extra seriem cusus, 74 n
tresviri agris dandis adsignandis 914, 13 16 22 920, 8 tresviri agris dandis adsignandis iudicandis (sublati deinde lege Thoria) tresviri coloniae deducundae 920 43 61
tribunus militaris 570, 571
tribuni plebis Beneventi, Tiani, Formiis, Venusiae 1612
tribus intro vocare 914, 72 in tribum censeri 914, 77 tribu movere 914, 28 tribus principium 1060, pro tribu primus scivit 1060, 1, 1004, 4
triumphanti patri adequitant filii 259, 305
V latinorum, ut Chalcidensium Dorumque propria Y Theraeorum et Ionum p. 6
V aliquando pro V scripta. ibid. Y latinum in alphabetum post medium saeculum septimum inductam aliquot exemplis contra Ritschelium ostenditur p. 12, 13
V consonans duabus vocalibus interiecta, Oinomavos, Archilavi, Menolavus *vide ind. gramm.*
uu pro *uo* aut *ou* fere nunquam usurpatum aetate reip.; *u* pro *uo* raro ante medium saeculum septimum scriptum p. 24
V in semisse aeris gravis typis romanis 27
vectigal decumae scriptura 920, 78-82 85 86 vectigalia fruenda locare 920, 87 88 vectigal pro portione dare 919, 30, vectigal in publicum dare 919,

Digitized by Google

25 28 35 vectigalia publica 1060, 73 vectigalia publica p. r. redempta habere 1004, 2, 35 vectigalibus vendendis locandis legem dicere 920, 89 vectigalibus publicis fruendis locandis vendendis legem dicere 920, 85
vectigal publicum hoc est locus publicus vectigalis 1463
Veneris apud Iovem lacrimae pro Adonide 533
versus Saturnii leges a grammaticis veteribus et novis traditae p. 37, 39
viarum curatores creati lege Visellia 1009 *vide add.*
victoriatus nummus duplex, et semivictoriatus: victoriatus qua aetate casus, quove pondere 31, 32
Victoriae ludi a. 672 instituti 331
vicus in urbe cui a lacu Fundani nomen 984
vigesimam partem dare Apolloni 560
viginti sex viri in his decemviri stlitibus iudicandis duoviri viis extra urbem propiusve u. r. p. m. purgandis 920, 28 1060, 50 quatuorviri praefecti iure dicundo Capuam Cumas *cet.* quatuorviri viis in urbem purgandis 1060, 50 tresviri capitales 914, 16 22 tresviri monetales 342, 345 *cet.*
vinorum nomina in amphoris notata 931
virgula verticalis puncti interstinguentis locum tenet 487 crassa paginas interstinguens n. 567
virtutes generis suis moribus accumulare, hoc est culmen ponere virtutibus stirpis, 886
vita defecit honorem non honor honorem, hoc est vixit brevi sed honeste vixit 882
undae extremae aedis lapide structae, quaeque in columnis stant, sunt cymatia lapidea murorum et columnarum 1034, 3
vocabulorum litterae in fine versus abundantes olim raro in alium versum translatae: potius supra vel infra versum circumductae, vel ad caput alterius versus translatae, monente accentu p. 16
vocandi casus adhibitus in cippo dei alicuius 1143, 1144
votum vitio conceptum non dare, recte conceptum dare 559
uti honore fama virtute gloria atque ingenio in longa vita 887
X forma eius + vetustior p. 7
X nota dextantis seu assis decimalis in aere fere unciali, *Roma*, et L 42
XS pro X primum exemplum habet a. 668, tum saeculo septimo aliquoties usurpatur frequentior futura aetate augustea, p. 22
Z in nummis Cozanorum exemplum vetustissimi moris p. 6, 7

Digitized by Google

INDEX GENERALIS OPERIS

PRAEFATIO pag. I.

Prolegomenon pars I quae est palaeographica.

De origine alphabeti latini pag. 1.
De forma litterarum vetustissima et numero p. 2.
De litteris supra ceterarum modum eminentibus p. 7.
De variatis *a l p u* formis earumque ratione p. 8.
De signis numerorum et ponderum p. 13.
De litteris retrogradis p. 14.
De ductibus ligatis seu de nexu litterarum, et eorum scribendorum ratione p. 14.
De signis ad lectionem iuvandam inventis p. 15.

Prolegomenon pars II quae est orthographica.

De consonantium duplicatione p. 17.
De vocalibus et consonantibus afflatis p. 19.
De assimilatione consonantium in compositis p. 21.
De *s* redundante post *x* p. 22.
De permutatione litterarum *c* et *q* affinium p. 22.
De aetate *o* litterae in secunda declinatione p. 23.
De *u* vocali ante vel post *v* consonantem verso in *o* p. 24.
De permutatione *u* vocalis in *o*, *i* in *e* in radicibus vocabulorum p. 24.
De permutatione subiunctivae *i* in diphthongis *ai*, *oi*, et de diphthongo *ou*, *au* in radicibus vocabulorum p. 25.
De diphthongo *ei* orto ex *e* et *i* praeter declinationem p. 27.
De geminatione vocalium p. 28.
De *i* longa supereminente caeterarum litterarum mensuram p. 29.
De sono quodam medio expresso per *i* duplicatum, vel eius formam supereminentem p. 30.
De puncto vel sicilico vocalibus longis superimposito p. 31.
De omissione *m s n t r* consonantium finalium p. 32.
De declinationibus veterum Latinorum p. 33.
Parergon I de versu saturnio p. 37.
Parergon II de festinata forma litterarum latinarum, quam cursivam dicimus p. 40.
Canones palaeographici p. 42.
Canones orthographici p. 43.

Sylloges pars numismatica.

Nummi Romanorum typis non romanis et inscripti *Roma* p. 45.
Nummi Romanorum typis non romanis inscripti *Romanom*, *Romano*, *Roamos*, *Rommos*, *Romms* p. 48.
Nummi typis romanis cum epigraphe V, ⊢, ROMA ⊢, extra Urbem vel Luceriae flati p. 51.

Digitized by Google

Nummi ante et post an. 537 in Italia a Romanis flati, cusi, typis partim suis, partim civitatum subiectarum, et litteris L TR, VT ROMA, aliisque p. 53.
Nummi flati, percussi in terris Sabinorum et Etruscorum, mare inter et Tiberim, itemque in terris Latinorum p. 56.
Nummi Campaniae latine inscripti p. 59.
Malies, nummi coloniarum latinarum in Samnio p. 61.
Nummi Paestanorum p. 64.
Nummi flati, cusi, in Italia transapennina p. 70.
Nummi in Apulia flati, cusi p. 76.
Nummi in Salentinis, in Lucanis et extra Italiam a Romanis cusi p. 82.
Nummi familiarum romanarum Romae et extra cusi 85.
Secunda periodus ab a. 537-560 (primam periodum a. 486-537 habes p. 53) p. 86.
Tertia periodus a. 560-580 p. 89.
Quarta periodus a. 580-610 p. 91.
Quinta periodus a. 610-630 p. 93.
Sexta periodus a. 630-640 p. 96.
Septima periodus a. 640-650 p. 97.
Octava periodus a. 650-670 (ab a. 662 nummi serrati cudi coepti sunt) p. 100.
Bellum sociale a. 664-672 p. 105.
Nummi a Sulla cusi a. 666-673 p. 107.
Nummi Montecodruzzenses defossi a. 673 p. 107.
Nummi in Transylvania defossi circa a. 680 p. 111.
Nummi Roncofreddani et Frascarolenses defossi a. 680-85 p. 112, in thesauro Cadriano ante a. 704 vel 705 p. 113.
Nummi cusi ab a. 705 ad 711 p. 122.
Nummi cusi in provincia a magistratibus romanis p. 133, Cistophori p. 135, in Sicilia cusi p. 135.
Nummi sedis incertae p. 138

Sylloges pars epigraphica.

Inscriptiones saeculi maxime quinti et sexti p. 140. Insunt pocula testacea p. 142, strigiles p. 152, cistae sive arcae balneares p. 153, specula p. 158, gemmae p. 161, laminae p. 161, lapides p. 173, stelae praenestinae p. 178, tituli Faliscorum p. 194, vascula Capenatium p. 200, stelae pisaurenses p. 208.
Inscriptiones aetatis certae a saeculo quinto ad octavum p. 210-315. Insunt glandes bellicae et tesserae gladiatoriae.
Inscriptiones aliquot post Caesaris mortem positae p. 320, et elogia quaedam p. 321.
Inscriptiones saeculi maxime septimi digestae per regiones Italiae, Istriae vel Carniae, Norici, insularum, Graeciae, Galliae, Hispaniae pag. 323.
Sigilla p. 544.
Supellex varia p. 548.
Anuli gemmae p. 550.
Addenda et emendanda p. 553.
Index grammaticus p. 565.
Index nominum p. 601.
Index litterarum singularium in legibus p. 634, in reliquis titulis p. 635.
Index notabilium rerum et latinitatis p. 639.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Prezzo Lire 12.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 009 720 046

THE BORROWER WILL BE CHARGED AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE NOTICES DOES NOT EXEMPT THE BORROWER FROM OVERDUE FEES.

WIDENER
BOOK DUE
SEP 10 '20

Digitized by Google

Digitized by Google